ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Košice

September 2012

Školský vzdelávací program
pre 2. stupeň ZŠ
ISCED 2 – nižšie stredné vzdelávanie

NÁZOV ŠVP	
NÁZOV ŠKVP	**TVORIVOSŤ A HUMANIZÁCIA – ZÁKLAD NAŠEJ PRÁCE**
STUPEŇ VZDELÁVANIA	**ISCED 2**
DĹŽKA ŠTÚDIA	**4 ROKY**
FORMA ŠTÚDIA	**DENNÁ**
VYUČOVACÍ JAZYK	**SLOVENSKÝ**
DRUH ŠKOLY	**ŠTÁTNA**
DÁTUM SCHVÁLENIA	**28.8.2012**
MIESTO VYDANIA	**ZŠ, STAROZAGORSKÁ 8, 040 23 KOŠICE**

Košice 30.augusta 2012

PaedDr. Alexander Suchan
riaditeľ školy

PLATNOSŤ REVIDOVANIE	DÁTUM	ZAZNAMENANIE INOVÁCIE, ZMENY, ÚPRAVY A POD.
PLATNOSŤ ŠKVP OD	01. 09. 2008	
	01. 09. 2009	Doplnené
	01. 09. 2010	Doplnené
	01. 09. 2011	Doplnené
	01. 09. 2012	Doplnené
	01. 09. 2013	Doplnené

Úvod

Školským vzdelávacím programom si naša škola sformulovala svoje vlastné ciele, ktoré chceme sledovať, zameranie a stratégie, ktorými chce dosiahnuť vytýčené ciele. Celý proces tvorby ŠkVP bol tvorený tímovo a opísal všetky možnosti vzdelávania tak, aby aj verejnosť vedela, aké možnosti škola poskytuje. Vytvorenie si vlastného školského vzdelávacieho programu je pre nás príležitosť prezentovať sa, ale na druhej strane aj veľká zodpovednosť za zvýšenie kvality vzdelávania. Školský vzdelávací program je rozdelený do 6 kapitol.

I. **Všeobecná charakteristika školy.** V tejto časti uvádzame štruktúru a niekoľko informácií, čo je vhodné k jednotlivým bodom doplniť. Ide o konkrétne údaje školy.

II. **Charakteristika školského vzdelávacieho programu** (ŠkVP). V tejto kapitole sa zameriavame na ciele ŠkVP a profil absolventa akého chceme mať to znamená aký by mal byť a čo by mal vedieť. Podľa toho sme si sformulovali aj jednotlivé stratégie. Pri tvorbe vlastného ŠkVP sme vychádzali z princípov, zásad a odporúčaní ŠVP.

III. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia

V tejto časti sme sa zamerali na 3 druhy vnútornej kontroly a hodnotenia

a) Hodnotenie výsledkov práce žiakov
b) Hodnotenie zamestnancov
c) Hodnotenie školy (autoevalvácia)

IV. Školský učebný plán

Školský učebný plán vychádza z učebného plánu uvedeného v Štátnom vzdelávacom programe a odráža zameranie našej školy a profil absolventa.

V. Učebné osnovy

V tejto časti prinášame spracovanie učebných osnov jednotlivých predmetov na podmienky našej školy. Vychádzali sme z učebných osnov, ktoré sú uvedené ako príloha k štátnemu vzdelávaciemu programu. Zamerali sme sa na to, čo chceme u žiakov dosiahnuť a rozpísali sme obsah, metódy, poznámky, odkazy, napríklad s ktorými predmetmi daný predmet súvisí, prípadne aké prierezové témy zakomponujeme do obsahu. Zapísali sme odporúčaný počet hodín. Takto sme spracovali minimálne učivo.

VI. Voliteľné predmety

Voliteľné hodiny sme pridali k jednotlivým predmetom uvedeným v učebnom pláne v ŠVP.

Školský vzdelávací program

Základná škola – sekundárny stupeň

„Keď sa má stať človek človekom,
musí sa vzdelávať.“
(J. A. Komenský)

Vzdelávací program

Stupeň vzdelania **ISCED 2**

Dĺžka štúdia: **5 rokov**

Vyučovací jazyk: **slovenský**

Študijná forma : **denná**

Druh školy: **štátna**

Predkladateľ: **PaedDr. Alexander Suchan**

Názov školy: **Základná škola**

Adresa: **Starozagorská 8, 040 23 Košice**

IČO: **31985921**

Riaditeľ školy: **PaedDr. Alexander Suchan**

Koordinátor pre tvorbu ŠkVP: **PaedDr. Alexander Suchan**

Ďalšie kontakty: **ZŠ: 055/6440947**
ŠJ:055/6440957
starozagorska@post.sk

Zriaďovateľ: **Mesto Košice**

Názov: **Magistrát mesta Košice**

Adresa: **Trieda SNP 48/A**

Kontakty: vedúca odboru školstva : **055/6419217**

PaedDr. Alexander Suchan
riaditeľ školy

Platnosť dokumentu od 1. 9. 2012

V Košiciach 28.8.2012

Obsah

I. Všeobecná charakteristika školy .....

1.1 Veľkosť školy……

1.2 Priestorové a materiálno–technické podmienky školy .....

1.3 Charakteristika žiakov .....

1.4 Charakteristika pedagogického zboru…….....….

1.5 Projekty, medzinárodná spolupráca…….....

1.6 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi…….....

1.7 Podmienky na zaistenie BOZ pri výchove a vzdelávaní.....

II. Charakteristika Školského vzdelávacieho programu…….....…..

2.1 Pedagogický princíp školy .....

2.2 Zameranie školy……....……...

2.3 Profil absolventa…….……..

2.4 Organizácia prijímacieho konania……... ....

2.5 Pedagogické stratégie…….....

2.6 Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami....

2.7 Zabezpečenie výučby žiakov mimoriadne nadaných…….....

2.8 Začlenenie prierezových tém…… ...

III. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia…….....

3.1 Pravidlá hodnotenia žiakov…….……..

3.2 Autoevalvácia školy……...

I. Všeobecná charakteristika školy

1. 1 Veľkosť školy

Základná škola, Starozagorská 8, je plne organizovaná. Do užívania bola odovzdaná roku 1989 ako 24 triedna základná škola s kapacitou 720 žiakov. Od prvého júla 1995 ako prvá základná škola v Košiciach získala právnu subjektivitu.

Škola sa nachádza na sídlisku KVP. Budova je štvorpodlažná s plochou 8400 m^2 Súčasťou školy je veľká a malá telocvičňa s celkovou rozlohou 800 m², školská kuchyňa a jedáleň. V súčasnej dobe priestory školy prenajímajú tri samostatné subjekty. Centrum voľného času Technik zaberá jedno celé podlažie. Súkromnej materskej škôlke a Súkromnej základnej škole HUMAN bol prenajatý celý dvojpodlažný trakt v časti F.

1. 2 Priestorové a materiálno–technické podmienky školy

Škola má zriadené a využíva tieto odborné učebne : veľkú a malú telocvičňu, odborné učebne pre vyučovanie fyziky, chémie a prírodopisu, učebňu výpočtovej techniky, učebňu dejepisu, zemepisu, výtvarnej výchovy, školské dielne a kuchynku. Tieto odborné učebne umožňujú plne realizovať učebné osnovy a zvolené učebné varianty..

Vybavenie kabinetov je postačujúce, ale je potrebné pomôcky pravidelne obnovovať a vymieňať za modernejšie. Veľká časť inventáru kabinetných zbierok pochádza ešte z prvotného vybavenia školy...

Škola má k dispozícii ihrisko s umelou trávou, vedľa ktorého je školské ihrisko s atletickou dráhou v nie najlepšom stave.

1. 3 Charakteristika žiakov

Väčšina našich žiakov býva v obvode školy, časť žiakov dochádza z obvodov iných košických škôl a priľahlých obcí. Výchovu a vzdelávanie poskytujeme aj žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorí sú začlenení do kolektívov bežných tried ako začlenení žiaci. Vškole sú zriadené špeciálne triedy pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou.

1. 4 Charakteristika pedagogického zboru

Škola má dostatočný počet kvalifikovaných zamestnancov, ktorí v rámci celoživotného vzdelávania si dopĺňajú vzdelanie prostredníctvom rôznych kurzov a školení. Škola nemá vlastného školského psychológa, špeciálneho pedagóga ani asistenta pedagóga. V prípade potreby škola spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradňou. Na škole pracujú koordinátori pre primárnu prevenciu drogových závislostí, enviromentálnu výchovu, školu podporujúcu zdravie, výchovu k manželstvu a rodičovstvu. Na škole pracuje výchovný poradca, ktorý úzko spolupracuje s rodičmi a vedením školy pri riešení výchovno-vzdelávacích problémov a profesijnej orientácie žiakov nižšieho stredného vzdelávania. Prioritou školy je naďalej podporovať vzdelávanie pedagógov v oblasti zavádzania a využívania IKT v jednotlivých predmetoch a anglického jazyka.
Pedagogickí zamestnanci:
- spĺňajú kvalifikačné požiadavky stanovené zákonom,

- preukazujú odborné a pedagogicko-psychologické spôsobilosti, ktoré využívajú pri pedagogickej komunikácii, motivácii žiakov, ich diagnostikovaní, hodnotení, pozitívnom riadení triedy a udržaní neformálnej disciplíny,
- riadia svoj sebarozvoj a celoživotné vzdelávanie v odbornej oblasti a osobnostnom raste,
- sú ako súčasť kolektívu schopní vzájomnej efektívnej a ľudsky podporujúcej komunikácie, spolupráce, práce v tímoch a kooperatívneho riešenia problémov.

Vedúci pedagogickí zamestnanci:
- svojimi manažérskymi kompetenciami vytvárajú predpoklady pre fungujúce, motivované spolupracujúce spoločenstvo v škole s náročnou profesionálnou klímou a podporujúcim prostredím,
- vytárajú podmienky pre svoj odborný a osobnostný rast, ako aj všetkých členov kolektívu vzhľadom na ich osobný záujem a potreby školy.

Odbornú pomoc žiakom a rodičom poskytujú triedni učitelia, výchovný poradca a podľa potreby aj zamestnanci CPPPaP.

Premyslenou personálnou politikou je škola pripravená na možnú konkurenciu ostatných škôl mesta Košice.

1. 5 Projekty a medzinárodná spolupráca

V projekte „Škola podporujúca zdravie“ sme sa zamerali na ochranu zdravia a zdravý spôsob života, šírenie zdravotnej osvety, na vytvorenie pocitu zodpovednosti za svoj život a za kvalitu svojho zdravia u žiakov, učiteľov i rodičov. Venovali sme zvýšenú pozornosť kvalitnej zdravotnej výchove a pri práci so žiakmi kládli dôraz nielen na to, aby získali vedomosti o zdraví a zdravom životnom štýle, ale aby získané poznatky vedeli interpretovať v duchu hesla: *“*Lepšie je chorobám predchádzať ako ich liečiť“.

Na veľmi dobrej úrovni je spolupráca so školským stomatológom, ktorý na podporu zdravia ústnej dutiny počas školského roka u žiakov vykonáva dve preventívne vyšetrenia.

V rámci celoslovenského projektu „Detský čin roka“, hlasovaním za najhumánnejší skutok, naša škola získala ocenenie „Škola dobrých skutkov“**.** Tento projekt je pre nás veľkou motiváciou. Sme školou, kde žiakom popri získavaniu vedomosti vštepujeme aj osvojovanie si prejavov ľudskosti.

V rámci výzvy Jazykové laboratória pre základné a stredné školy 2008 sme podali projekt - **„***Zriadenie klasického analógového jazykového laboratória*“. Naším projektovým zámerom je sprístupnenie vyučovania cudzích jazykov modernizáciou vyučovacích metód a vzdelávacích trendov. Novou formou výučby cudzích jazykov na našej základnej škole chceme zmodernizovať a inovovať vyučovací proces

V rámci výzvy Grantového programu Nadácie Ekopolis pod názvom „Ľudia pre stromy“ sme podali projekt pod názvom „Komu sa nelení tomu sa zeleni“.
V našom projekte bol zámer prispieť k zlepšeniu životného prostredia, k starostlivosti, zveľaďovaniu zelene a k zvýšeniu estetickej, funkčnej a zdravotnej hodnoty nášho okolia školy.

Zamerali sme sa na výsadbu, údržbu a obnovu zelene v okolí školy a navrhli sme vertikálne zazeleňovanie napomáhajúce zvyšovaniu estetickej hodnoty našich oporných múrov.

V rámci výzvy „Zdravie v školách“ sme podali projekt pod názvom *„Zdravie hrou“*. Zámer nášho projektu bol namierený na výchovu k zdraviu, na ochranu a podporu zdravia a na prevenciu pred

civilizačnými ochoreniami. Aktivity, ktoré sme chceme zrealizovať v prípade jeho úspešnosti boli zamerané na doplnenie energie, na harmonizovanie a rozhýbanie tela žiakov, učiteľov, rodičov a záujemcov z blízkeho okolia školy.

V rámci výzvy Otvorená škola 2008 Projekt využitia prostriedkov IKT na komunikáciu : škola – žiak – rodič, sme podali projekt pod názvom „Zavedenie internetovej žiackej knižky"

Zámerom je rozvinúť spoluprácu školy s rodičmi prostredníctvom využitia moderných IKT prostriedkov. Zavedením IŽK zvýšiť prestíž školy. Práca s IŽK bude donúti k práci s internetom aj tých pedagogických zamestnancov, ktorí nemajú k výpočtovej technike kladný vzťah.

V *protidrogovej prevencií* robíme aktivity zamerané na proti závislostiam. Pravidelne sa venujeme aj problematike šikanovania. Organizujeme stretnutia, ktoré sú venované rôznym témam z protidrogovej prevencie. Na tieto stretnutia si pozývame aj odborníkov z rôznych oblastí napr. mestskú políciu, psychologičku a pod. Maximálne úsilie v tomto smere vyvíjame najmä v rámci Týždňa boja proti drogám.

V školskom roku 2010/2011 naša škola nadviazala medzinárodnú spoluprácu so ZŠ H. Salichové, Polanka nad Odrou, Ostrava.

1. 6 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Spolupráca s Radou rodičov nie je na požadovanej úrovni. Veľmi málo rodičov je ochotných sa zapájať do akcii, ktoré škola organizuje. Riaditeľ školy sa pravidelne zúčastňuje na rokovaniach Rady rodičov, na ktorých si vzájomne vymieňame informácie a názory na chod školy, výchovno - vzdelávací proces žiakov. Stretnutia RR a vedenia školy sú organizované minimálne päťkrát ročne.

Veľmi dobrá je spolupráca s Radou školy pozostávajúcej z 11 členov. Sú v nej zastúpení štyria predstavitelia zriaďovateľa, traja zástupcovia školy a štyria zástupcovia rodičov Členovia Rady školy vedenej p. uč. Mgr. Opltovou a následne Ing. Kijevskou veľmi pomohli pri riešení aktuálnych problémov školy. RŠ sa stretáva pravidelne minimálne štyri krát ročne.

Na vysokej úrovni je spolupráca s pedagogicko-psychologickou a špeciálno- pedagogickou poradňou. Na jej pracovníkov sa obraciame v prípade potreby poskytnutia odbornej pomoci nám zvereným žiakom..

Kladne hodnotíme spoluprácu s policajnými zložkami pri dopravnej výchove, protidrogovej prevencii a prevencii vandalizmu.

Na vysokej úrovni bola spolupráca s MŠ Cottbuská. Detí našej a MŠ sa zúčastňovali na spoločných akciách, nacvičili a navzájom si predviedli divadelné a kultúrne predstavenia, karneval, kreslenie na asfalt, stretnutia plné hier a zábavy.

V priestoroch školy je pobočka mestskej knižnice pre deti a mládež. Pani knihovníčka spolupracuje s vyučujúcimi I. a II. stupňa a s vychovávateľkami ŠKD. Pre deti pripravuje besedy a zapája ich do rôznych akcií organizovaných mestskou knižnicou.

Kladne hodnotíme aj spoluprácu s MU MČ sídliska KVP. Zo strany školy boli na požiadanie MU poskytnuté kultúrne programy.

1. 7 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Na začiatku školského roka, pred všetkými prázdninami, na úvodných hodinách v jednotlivých predmetov a pred školskými akciami poučujeme žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a na akciách. Zabezpečujeme pravidelné školenia zamestnancov školy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a proti požiaru. Zabezpečujeme pravidelné prehliadky pracoviska z hľadiska bezpečnosti, kontroly bezpečnosti a ochrany zdravia a odstraňovanie nedostatkov podľa výsledkov revízií.

II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu

2. Pedagogický princíp školy

Našou snahou je zmeniť vzdelávanie tak, aby žiaci vedeli získané vedomosti a zručnosti správne skombinovať pri riešení úloh.
Výchovno-vzdelávaciu činnosť budeme smerovať k príprave žiakov na život, ktorý od nich vyžaduje, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problémy.
Budeme sa snažiť pripraviť človeka rozhľadeného, tvorivého, vytrvalého, schopného kooperovať a pracovať v tíme, schopného sebamotivácie k celoživotnému vzdelávaniu.
Naším cieľom je dosiahnuť zvýšenie jazykovej a počítačovej gramotnosti a fyzickej pripravenosti žiakov.
Zabezpečiť kvalitnú prípravu žiakov v cudzích jazykoch so zreteľom na možnosti školy, a s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov.
Formovať u žiakov tvorivý životný štýl, vnútornú motiváciu, emocionálnu inteligenciu, sociálne cítenie, hodnotové orientácie.
Vychovávať žiakov v duchu humanistických princípov so zreteľom na protirasovú diskrimináciu.
V zmysle Všeobecnej deklarácie ľudských práv a Dohovore o právach dieťaťa zabezpečiť ochranu detí pred socialno –patologickými javmi.
V spolupráci s rodičmi žiakov vychovávať pracovitých, zodpovedných, morálne vyspelých a slobodných ľudí.
Poskytneme šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a bolo mu umožnené zažiť úspech v oblasti, ktorá mu je blízka.
Škola umožní všetkým žiakom získať dostatočné všeobecné vedomosti a zručnosti vo všetkých všeobecnovzdelávacích a zvolených voliteľných predmetoch.

2. 1 Zameranie školy a stupeň vzdelania

Zameranie našej školy vychádza z aktuálnych potrieb a požiadaviek spoločnosti.
Od prvého ročníka budeme pokračovať v trende vyučovania cudzích jazykov. Cudzie jazyky umožňujú poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytujú prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenie a tolerancie a vytvárajú podmienky pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch. Vzhľadom na skutočnosť, že sa cudzí jazyk vyučuje v našej škole od prvého ročníka, pedagógovia prejavili záujem o zvýšenie si kvalifikácie pre vyučovanie cudzieho jazyka v primárnom vyučovaní. Kvôli skvalitneniu jazykového vzdelávania chceme zriadiť kvalitnú, odbornú a dobre technicky vybavenú jazykovú učebňu. Finančné zdroje na vybavenie učebne sa budeme snažiť získať z rôznych finančných fondov, grantov a od sponzorov.

Vyučovanie cudzích jazykov v prvom ročníku nadväzuje na získané vedomosti z MŠ na Cottbuskej ulici. V prvých dvoch ročníkoch plánujeme realizovať výuku nenásilnou, hravou, veku primeranou formou s dôrazom na rozširovanie slovnej zásoby žiaka. Naším cieľom je prebudiť záujem každého žiaka o cudzí jazyk, preto budeme pristupovať individuálne ku každému žiakovi, aby sme ho pozitívne motivovali k učeniu jazyka.
V snahe zvýšenia fyzickej aktivity žiakov plánujeme posilniť predmet telesná výchova jednou vyučovacou hodinou so zameraním na florbal. Naším cieľom je rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti na vyššej úrovni, osvojovať si, zdokonaľovať a upevňovať pohybové návyky a zručnosti, neustále zvyšovať pohybovú gramotnosť, zvyšovať všeobecnú pohybovú výkonnosť a zdatnosť, prostredníctvom vykonávanej pohybovej aktivity pôsobiť a dbať o zdravie, vytvárať trvalý vzťah k pohybovej aktivite, ako súčasti zdravého životného štýlu a predpokladu schopnosti celoživotnej starostlivosti o vlastné zdravie.
Škola poskytuje základný variant vzdelávania, ktorý obsahuje všeobecné ciele a požiadavky vzdelávania, ktoré sa vzťahujú na obsah a kľúčové kompetencie vymedzené štátnym vzdelávacím programom ako najvyšším programovým dokumentom výchovy a vzdelávania.

2. 2 Profil absolventa

Absolvent našej školy by mal svojím vystupovaním robiť dobré meno škole, ovládať a v praxi využívať vedomosti poskytnuté školským vzdelávacím programom ISCED 2. Byť si vedomý svojich kvalít a byť pripravený na ďalšie štúdium.

Byť schopný vytvárať dobré medziľudské vzťahy, vedieť vyjadriť vlastný postoj a názor v rodine aj v spoločnosti, vedieť uzatvárať kompromisy,vedieť prijať a konštruktívne využiť kritiku.

Byť schopný starať sa a upevňovať svoje fyzické i psychické zdravie a byť zodpovedný za svoj život.

Byť schopný v ďalšom svojom vzdelávaní vyhľadávať, hodnotiť a využívať rôzne zdroje informácií,ako aj osvojiť si metódy štúdia a práce s informáciami.

Mať schopnosť presadzovať ekologické prístupy pri riešení problémov a rozvíjať svoje environmentálne zdravie a cítenie.

Mať schopnosť vnímať dejiny vlastného národa vo vzájomnom prepojení s vedomosťami zo všeobecných dejín a tiež byť hrdý na svoj národ a národné zvyky a tradície.

Dobre ovládať slovenský jazyk a sám sa starať o kultúru svojho písomného a ústneho vyjadrovania.

Ovládať dva svetové jazyky podľa úrovne náročností, ktorú si žiak sám zvolil.

Mať schopnosť vnímať všetky druhy umenia, snažiť sa porozumieť mu a chrániť ho, vedieť sa prostredníctvom umenia spontánne vyjadrovať a vyjadriť svoje vlastné postoje a hodnotiace názory k rôznym druhom umenia.

Je založený na **kľúčových spôsobilostiach (kompetenciách),** ktoré zahrňujú komplex vedomostí a znalostí, spôsobilostí a hodnotových postojov umožňujúcich jednotlivcovi poznávať, účinne konať, hodnotiť, dorozumievať sa a porozumieť si, začleniť sa do spoločenských vzťahov a osobnostne sa rozvíjať – zjednodušene **ide o spôsobilosť uplatniť svoje vzdelanie v pracovnom, občianskom, rodinnom a osobnom živote.**

Kľúčové kompetencie sa formujú na základe osobnej praktickej činnosti a skúsenosti a zároveň sú uplatniteľné v životnej praxi. Nevyjadrujú trvalý stav, ale menia svoju kvalitu a hodnotu počas celého života. Nezastarávajú ako vedomosti, ale majú potenciálnu vlastnosť neustále sa rozvíjať (a preto môžu byť základom celoživotného učenia sa a osobnej flexibility). Sú výsledkom a dôsledkom nielen formálneho (školského) vzdelávania, ale aj neformálneho vzdelávania, ako aj neinštitucionálneho (informálneho) vzdelávania.

Jednotlivé kľúčové spôsobilosti (kompetencie) sa navzájom prelínajú, prepájajú a majú nadpredmetový programový charakter. **Získavajú sa ako produkt celkového procesu vzdelávania a sebavzdelávania,** t. j. kompletného vzdelávacieho programu a iných rozvíjajúcich aktivít prebiehajúcich v rámci školy.

Nadväzujúc na spôsobilosti získané v priebehu predchádzajúceho (primárneho) vzdelávania absolvent nižšieho sekundárneho vzdelania má **mať osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti)[1]:**

kompetencia (spôsobilosť) k celoživotnému učeniu sa

- uvedomuje si potrebu svojho autonómneho učenia sa ako prostriedku sebarealizácie a osobného rozvoja,
- dokáže reflektovať proces vlastného učenia sa a myslenia pri získavaní a spracovávaní nových poznatkov a informácií a uplatňuje rôzne stratégie učenia sa,
- dokáže kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať,
- kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti,

sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu, má adekvátny ústny a písomný prejav zodpovedajúci situácii a účelu komunikácie,
- efektívne využíva dostupné informačno-komunikačné technológie,
- vie prezentovať sám seba a výsledky svojej prace na verejnosti, používa odborný jazyk,
- dokáže primerane komunikovať v materinskom a v dvoch cudzích jazykoch,
- chápe význam a uplatňuje formy takých komunikačných spôsobilostí, ktoré sú základom efektívnej spolupráce, založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností a na prevzatí osobnej zodpovednosti,

kompetencia (spôsobilosť) uplatňovať základ matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky

- používa matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,
- používa matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely, štatistika, diagramy, grafy, tabuľky),

[1] Upravené podľa odporúčania Európskeho parlamentu a rady z 18. decembra 2006 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie.

- používa základy prírodovednej gramotnosti, ktorá mu umožní robiť vedecky podložené úsudky, pričom vie použiť získané operačné vedomosti na úspešné riešenie problémov,

kompetencia (spôsobilosť) v oblasti informačných a komunikačných technológií
- má osvojené základné zručnosti v oblasti IKT ako predpoklad ďalšieho rozvoja,
- používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou,
- dokáže vytvoriť jednoduché tabuľky a grafy a pracovať v jednoduchom grafickom prostredí,
- je schopný nahrávať a prehrávať zvuky a videá,
- dokáže využívať IKT pri vzdelávaní,

kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy
- uplatňuje pri riešení problémov vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení,
- je otvorený (pri riešení problémov) získavaniu a využívaniu rôznych, aj inovatívnych postupov, formuluje argumenty a dôkazy na obhájenie svojich výsledkov,
- dokáže spoznávať pri jednotlivých riešeniach ich klady i zápory a uvedomuje si aj potrebu zvažovať úrovne ich rizika,
- má predpoklady na konštruktívne a kooperatívne riešenie konfliktov,

kompetencie (spôsobilosti) občianske
- uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie,
- vyvážene chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti,
- uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných,
- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti,
- má predpoklady zainteresovane sledovať a posudzovať udalosti a vývoj verejného života a zaujímať k nim stanoviská, aktívne podporuje udržateľnosť kvality životného prostredia,

kompetencie (spôsobilosti) sociálne a personálne
- dokáže na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu a budovať si vlastnú samostatnosť/nezávislosť ako člen celku,
- vie si svoje ciele a priority stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami,
- osvojil si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine - uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov,
- dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v medziosobných vzťahoch,

kompetencie (spôsobilosti) pracovné
- dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov,
- je flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny,
- chápe princípy podnikania a zvažuje svoje predpoklady pri jeho budúcom plánovaní,
- dokáže získať a využiť informácie o vzdelávacích a pracovných príležitostiach,

kompetencie (spôsobilosti) smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti

- dokáže inovovať zaužívané postupy pri riešení úloh, plánovať a riadiť nové projekty so zámerom dosiahnuť ciele, a to nielen v práci, ale aj v každodennom živote,

kompetencie (spôsobilosti) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na vyššom stupni umeleckej gramotnosti prostredníctvom vyjadrovacích prostriedkov výtvarného a hudobného umenia,
- dokáže sa orientovať v umeleckých druhoch a štýloch a používať ich hlavné vyjadrovacie prostriedky,
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v živote celej spoločnosti,
- cení si a rešpektuje umenie a kultúrne historické tradície,
- pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultivovane, primerane okolnostiam a situáciám,
- je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr.

2. 3 Organizácia prijímacieho konania

V prvom až siedmom ročníku z dôvodu nízkeho počtu žiakov nemáme paralelné triedy. Z dôvodu potreby zachovania triedy so základným variantom neuvažujeme o otváraní tried s rozšíreným vyučovaním. V prípade priaznivého rastu demografickej krivky a zvýšenia počtu žiakov budeme pokračovať v triedach s rozšíreným vyučovaním cudzích jazykov. Pre športovo nadaných žiakov by sme otvorili triedu s rozšíreným vyučovaním telesnej a športovej výchovy so zameraním na florbal.

2. 4 Pedagogické stratégie

V oblasti rozumovej výchovy je naším cieľom rozvíjať u žiakov tvorivé myslenie, samostatnosť, aktivitu, sebahodnotenie. Podporujeme výučbu pomocou didaktickej techniky, využívaním počítačovej učebne, interaktívnej tabule. Budeme využívať netradičné formy práce – bloky, diskusie, samostatné aj tímové projekty, prezentácie žiakov, tiež praktickú a názornú výučbu. Na vyučovaní budeme využívať školskú a miestnu knižnicu, prírodné prostredie, okolie školy, školské átrium a centrum voľného času.

Na zefektívnenie školského vyučovania budú vyučujúci prizývať na vyučovacie hodiny detských lekárov, príslušníkov policajného a hasičského zboru, rodičov.
Na upevnenie zdravia a lepšieho spoznávania regiónu bude škola organizovať školy v prírode, plavecký výcvik.
Dôraz je kladený na samostatnosť a zodpovednosť za učenie. V každom prípade sa hlavne zameriame na to, aby metódy a formy práce rozvíjali kľúčové spôsobilosti žiakov. Využívanie IKT vo vyučovaní sa pomaly stáva samozrejmosťou našej školy.
Osobnostný a sociálny rozvoj budeme realizovať stimuláciou integrovaných žiakov a žiakov so slabšími vyučovacími výsledkami, podporou individuálnych schopností aj pomocou prostriedkov IKT.

V rámci IKT využívame texty z CD, do ktorého žiaci vpisujú a tým precvičujú preberaný jav. Na vyučovacích hodinách matematiky využívame CD príklady, matematické hádanky pre žiakov a aj

adekvátne špeciálnemu plánu každého integrovaného žiaka. Vyučovaním matematiky na PC majú títo žiaci väčší záujem a chuť riešiť matematiku. Príklady riešia s väčším záujmom, ako keď ich dostali napísané na papieri alebo v učebnici. Súčasne sa rozvíjajú aj ich komunikačné a kognitívne schopnosti.

Ciele, ktoré sa majú dosiahnuť sú:

- zlepšovanie jazykových a matematických schopností a zručností integrovaných žiakov a žiakov so špeciálnymi potrebami pomocou IKT
- umožniť aj naďalej žiakom, ale aj širšej verejnosti prístup k internetu v popoludňajších hodinách
- využívať vo vyučovacom procese aj mimo informatiky prácu s edukačnými balíčkami a výpočtovou technikou
- umožniť aj zamestnancom školy zvýšiť si svoju počítačovú gramotnosť prostredníctvom kurzu práce s počítačom
- tvorba prezentácií učiva, pre integrovaných žiakov
- zorganizovanie súťaže o najlepšiu internetovú stránku triedy
- predstaviť deťom materskej škôlky počítač
- zlepšovanie komunikačných a motorických schopností predškolákov pomocou práce s počítačom
- zápis žiakov do prvého ročníka pomocou PC

Práca v oblasti *environmentálnej výchovy* je na našej škole veľmi bohatá. Aktivity sú zapracované do všetkých predmetov, hlavne prírodovedných. Žiaci majú o túto oblasť veľký záujem. Všetkými environmentálnymi aktivitami sa snažíme vzbudiť záujem každého žiaka o prostredie v ktorom žije a podporovať tak jeho environmentálne zdravie. Naši žiaci sa zapájajú do zberu odpadových surovín a starostlivosti o liečivé i okrasné rastliny v školskom átriu. Každoročným vyvrcholením environmentálnych aktivít je výstup na Mierovú horu, ktorý je spojený s ochutnávkou zdravej výživy. Naďalej budeme pokračovať v tomto zameraní.

K zdravému spôsobu života je zameraný projekt *Zdravá škola*, do ktorého sme zapojení už od roku 1994. Mottom a náplňou práce je, že zdravie je stav úplného duševného, telesného a sociálneho blaha. Z toho vyplývajú aj tri ciele projektu Zdravá škola:

1) <u>Humanizácia výchovno – vzdelávacieho procesu</u>. Prioritou tohto cieľa je zlepšiť vzťahy: učiteľ – žiak, žiak – žiak a tiež zlepšiť vzťahy v pedagogickom kolektíve. Viesť deti v škole k tolerancií a úcte. Našou úlohou je pripravovať také akcie a aktivity, pri ktorých žiaci budú mať možnosť budovať si kamarátske vzťahy nielen medzi sebou, ale aj s učiteľmi. A učitelia pri tom môžu lepšie spoznať prostredie v ktorom sa pohybujú ich žiaci a následne môžu pripraviť pre dieťa také prostredie, ktoré mu umožní prežívať pocity spolupatričnosti, lásky a pomoci. Akcie na podporu plnenia prvého cieľa, Deň duševného zdravia, Deň Zeme. Plnenie tohto cieľa je v rámci celého vyučovacieho procesu a každodenného pobytu dieťaťa v škole, ale najmä na hodinách etickej a náboženskej výchovy, výtvarnej výchovy, občianskej náuky, pri kultúrnych podujatiach, karnevaloch, na besedách a podobných akciách pripravovaných školou v spolupráci s rodičmi, psychologičkou.

2) <u>Zdravotná výchova, športové a pohybové aktivity žiakov a pedagogických pracovníkov.</u> Prioritou je obohacovať proces v škole o problematiku zdravia a zdravého spôsobu života ako najvyšších hodnôt ľudského života. Našim dlhodobým cieľom je výchova vedúca

k obmedzeniu a odmietnutiu nežiaducich návykov: fajčenie, alkohol, drogy. Ďalej oboznámiť žiakov s civilizačnými chorobami a ich prevenciou. Utužovanie telesného a duševného zdravia športom. Naša škola bude zameraná na šport - florbal. Našou prvoradou úlohou je podporiť fyzické zdravie každého žiaka a pedagóga našej školy. Plnenie najmä na hodinách telesnej výchovy, etickej výchovy, prírodovedy. Zrealizovať školu v prírode a plavecký výcvik.

3) Ochrana a tvorba životného prostredia. Cieľom je zlepšiť pracovné a životné prostredie, skrášliť interiér a exteriér školy a átria. V spolupráci s rodičmi zlepšovať a vytvárať materiálne podmienky na vyučovanie i na školskú a mimoškolskú činnosť. Úlohy vyplývajúce z tohto cieľa sú: Starostlivosť o zeleň v budove aj v areáli školy, usporiadať zber druhotných surovín, starostlivosť o vtáky. Plnenie sa uskutočňuje najmä na hodinách etickej výchovy, prírodovedy, pracovného vyučovania.

2. 5 Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Sme škola otvorená pre všetkých žiakov. Poskytujeme vzdelávanie aj žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorí sú začlenení do kolektívov bežných tried ako integrovaní žiaci a žiaci s individuálnym výchovno-vzdelávacím programom. Ich výchova a vzdelávanie je realizovaná podľa odporúčaní pedagogicko-psychologickej a špeciálno-pedagogickej poradne.

Rodič môže požiadať o individuálny učebný plán na základnej škole pre svoje dieťa:

- z vážnych zdravotných dôvodov, pričom za vážne zdravotné problémy sa nepovažuje bežná choroba dieťaťa alebo úraz, ale žiak so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami: deti s poruchami učenia, mentálne postihnutie, zrakové, sluchové postihnutie. Vzhľadom nato, že nie sme bezbarierová škola, integrovanie žiakov s vážnym telesným postihom by bolo problematické.
- ak je žiak intelektovo nadaný, talentovaný (športovo, umelecky alebo má akademické nadanie – nadanie na jeden predmet).

Čo by mal urobiť rodič, ak chce požiadať o individuálny plán pre dieťa zo zdravotných dôvodov:

- rodič musí mať potvrdenie od školského alebo obvodného detského lekára o druhu postihnutia dieťaťa,
- rodič by mal mať potvrdenie od psychológa z PPS o druhu a závažnosti postihnutia dieťaťa s odporúčaním a postupom práce s dieťaťom pri vyučovaní. Na základe týchto potvrdení, môže rodič písomne požiadať riaditeľa školy o prijatie dieťaťa do školy a o poskytnutie individuálneho učebného plánu,
- riaditeľ školy predloží žiadosť rodiča spolu so závermi PPP pedagogickej rade a učiteľom vyučujúcim v triede, do ktorej má byť žiak zaradený a rozhodne o integrácii žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami ,
- v prípade schválenia individuálneho učebného plánu je potrebné, aby vedenie školy zabezpečilo nevyhnutné materiálno – technické a odborno – personálne podmienky (úprava triedy a školy, kompenzačné pomôcky a pod.) na vyučovanie žiaka so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami.

Čo by mal urobiť rodič, ak jeho dieťa nemôže z vážnych zdravotných dôvodov dochádzať do školy:

- rodič by mal zaobstarať odborné stanovisko lekára pre deti a dorast a doručiť ho riaditeľovi školy, škola je následne zodpovedná zabezpečiť takémuto žiakovi, takú formu vzdelania, ktorá mu umožní dosiahnuť rovnaké vzdelanie ako pri školskej dochádzke,
- rodič je v tomto prípade povinný umožniť k dieťaťu prístup učiteľa, ktorý v rozsahu minimálne dvoch vyučovacích hodín týždenne zabezpečí žiakovi individuálne vyučovanie,

- v prípade, že rodič neumožní a nevytvorí adekvátne podmienky na vzdelávanie svojho dieťaťa, môže byť trestne stíhaný.

Prijatie žiaka so ŠVVP do bežnej základnej školy.

Rozhodnutie o prijatí žiaka so ŠVVP ako integrovaného vo forme individuálnej integrácie do základnej školy vydáva riaditeľ školy na základe:

- písomnej žiadosti zákonných zástupcov,
- písomného vyjadrenia zariadenia špeciálnopedagogického poradenstva (pre žiaka s VPU a správania ho môže vydať aj PPP)
- po dôkladnom oboznámení sa diagnózou a prognózou žiaka,
- po prerokovaní s pedagógmi, ktorí budú žiaka vzdelávať,
- po prerokovaní v pedagogickej rade školy
- po zabezpečení nevyhnutných materiálno- technických a odborno- personálnych podmienok (32b, ods. (2) zákona č. 29/1984 v znení zákona č. 365/2004 Z.z.)

Škola:

- Vypracuje žiakovi individuálny výchovno- vzdelávací program.
- Vypracováva ho triedny učiteľ spolu s ostatnými učiteľmi, ktorí integrovaného žiaka učia a spolu so špeciálnym pedagógom školy alebo poradenského zariadenia, kde je žiak evidovaný.
- Na IV Program nadväzuje individuálny vzdelávací plán z predmetov, z ktorých to žiak potrebuje.
- Individuálne integrovaný žiak musí mať vypracovaný IVPlán aspoň z jedného predmetu.
- Ak má vypracovaný IVP (plán), uvedie sa to v doložke vysvedčenia.
- IVP sa prerokuje so zákonným zástupcom dieťaťa.

Individuálny výchovno-vzdelávací program.

Štruktúra IVP žiaka so ŠVVP :

- Súčasný zdravotný stav, druh a stupeň postihnutia, výchovno-vzdelanostná úroveň žiaka a charakteristika osobnostných predpokladov učiť sa.
- Učebný plán a učebné osnovy, resp. ich modifikácia, podľa ktorej bude postupovať pri výchove a vyučovaní žiaka. Odporúčaná zvýšená časová dotácia niektorých predmetov, zaradenie špeciálnych vyučovacích predmetov do vyučovania na kompenzáciu postihnutia, napr. predmet rozvoj komunikačných zručností
- Špeciálne učebné a technické pomôcky, modifikácia učebných materiálov, ktoré treba zabezpečiť pre výchovu a vyučovanie žiaka.
- Charakteristika a popis špeciálnopedagogického servisu.
- Dlhodobé a krátkodobé ciele výchovno-vzdelávacieho procesu, spôsob hodnotenia a klasifikácie učebných výsledkov žiaka
- Priebežne hodnotenie individuálnych vzdelávacích plánov jednotlivých vyučovacích predmetov, ktoré boli doporučené na vypracovanie pre žiaka so ŠVVP v individuálnom výchovno-vzdelávacom programe.

Zákonný zástupca dieťaťa

- Písomne požiada riaditeľa školy o integráciu svojho dieťaťa
- Intenzívne spolupracuje so školou- konzultuje s výchovným poradcom, triednym učiteľom, učiteľmi ostatných predmetov a so špeciálnym pedagógom
- Vytvára adekvátne domáce podmienky v príprave svojho dieťaťa do školy
- Zabezpečí dopravu do školy
- Spolupracuje s poradenským zariadením
- Zabezpečí vhodnú rehabilitačno-relaxačnú starostlivosť adekvátnu ku konkrétnemu postihnutiu

Poradenské zariadenia

- Návrh na integráciu
- Evidencia integrovaného dieťaťa
- Poskytovanie pravidelnej špeciálnopedagogickej starostlivosti. To znamená, že poradenské zariadenie, ktoré vedie integrovaného žiaka v evidencii a škole napísalo odporúčania pre vyučujúcich, žiakovi poskytuje aj pravidelnú špeciálnopedagogickú a psychologickú starostlivosť.
- Konzultácia s vyučujúcimi
- Pomoc pri vypracovávaní IVProgramu a IVPlánu z predmetov
- V pravidelných intervaloch prehodnotí stav integrovaného žiaka.

1. Zabezpečenia výučby pre žiakov mimoriadne nadaných

Nadaní a talentovaní žiaci našej školy sa rozvíjajú v rámci krúžkovej činnosti. Ich talent a nadanie rozvíjame aj individuálnou starostlivosťou, prostredníctvom zadávania náročnejších, no pre nich primeraných úloh.

2. Začlenenie prierezových tém

Osobný a sociálny rast žiakov budeme rozvíjať mimo bežných vyučovacích hodín, besedami so psychológom, na školských a kultúrnych akciách.

Multikultúrnu výchovu začleníme do jednotlivých učebných osnov predmetov vlastiveda, etická výchova a prírodoveda.

Dopravnú výchovu budeme realizovať absolvovaním teoretickej prípravy a praktickými zručnosťami na dopravnom ihrisku. Teóriu dopravnej výchovy začleníme do jednotlivých učebných osnov predmetov vlastiveda, prírodoveda, výtvarná výchova. Zručnosti v jazde na bicykli a teoretické poznatky upevňujeme počas činnosti v ŠKD.

Environmentálnu výchovu začleňujeme do jednotlivých učebných osnov na podporu a rozvoj environmentálneho zdravia každého žiaka. Zakomponujeme ju do učebných osnov všetkých predmetov.

Ochranu života a zdravia – začleníme do jednotlivých učebných osnov predmetov matematika, prírodoveda, vlastiveda, výtvarná výchova, slovenský jazyk a literatúra.

Mediálnu *výchova* vo výchovno-vzdelávacom procese využijeme pri každej vhodnej príležitosti.

Tvorbu projektov *a prezentačné schopnosti* - primerane veku žiakov budeme klásť základy a postupne rozvíjať prezentačné schopnosti najmä na prírodovedných a spoločensko-vedných predmetoch.

III. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA

Vnútorný systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

1. Hodnotenie žiakov
2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov
3. Hodnotenie školy

1. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných. Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Hodnotenie budeme robiť na základe určitých kritérií, prostredníctvom ktorých budeme sledovať vývoj žiaka. Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov ZŠ a z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov so ŠVVP.

Kritériom pre hodnotenie našej školy:

- Spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov
- Kvalita výsledkov

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy sú:

- Dotazníky pre žiakov a rodičov
- Analýza prijatých žiakov na osemročné gymnázia

2. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Hodnotenie zamestnancov sa bude zakladať na bodovom hodnotení. Body sa budú prideľovať na základe:

- Pozorovania (hospitácie)
- Rozhovoru
- Výsledkov žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, didaktické testy
- zadané naraz vo všetkých paralelných triedach, úspešnosť prijatia žiakov na vyšší
- stupeň školy a pod)

- Sledovania pokroku žiakov vo výsledkoch pod vedením učiteľa
- Hodnotenia výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania,
- tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.
- Hodnotenia pedagogických a odborných zamestnancov manažmentom školy.
- Vzájomného hodnotenia učiteľov (čo si vyžaduje aj vzájomné hospitácie a „otvorené
- hodiny“).
- Hodnotenia učiteľov žiakmi v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.

3. Hodnotenie školy

Cieľom hodnotenia je, aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na ne kladené a tiež preto, aby aj verejnosť vedela, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené v ŠVP.

Dôraz je kladený na dve veci:

- konštatovanie úrovne stavu,
- zisťovanie súvislostí a okolností, ktoré výsledný stav ovplyvňujú.

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- Ciele, ktoré si škola stanovila, najmä v koncepčnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe, ich reálnosť a stupeň dôležitosti.
- Posúdenie ako škola spĺňa ciele, ktoré sú v Štátnom vzdelávacom programe.
- Oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky a oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, včítane návrhov a opatrení.

Monitorujeme pravidelne:

- Podmienky na vzdelanie
- Spokojnosť s vedením školy a učiteľmi
- Prostredie – klíma školy
- Priebeh vzdelávania – vyučovací proces- metódy a formy vyučovania
- Úroveň podpory *žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami*
- *Výsledky vzdelávania*
- Riadenie školy
- Úroveň výsledkov práce školy

Kritériom pre nás je*:*

- *Spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov*
- *Kvalita výsledkov*

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy sú:

- *Dotazníky pre žiakov a rodičov*
- D*otazníky pre absolventov školy*
- *Analýza úspešnosti žiakov na súťažiach, olympiádach*
- *SWOT analýza*

Školský vzdelávací program

ISCED 2

šk. r. 2012/2013

Školský vzdelávací program

Vzdelávacia oblasť	Predmet/ročník	5.		6.		7.		8.		9.		Spolu
		Št.	Šk.	Št.	Šk.	Št.	Šk.	Št.	Šk.	Št.	Šk.	
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	5		4	+1	4	+1	5		5	+1	25
	anglický jazyk	3	+1	3		3		3		3		16
	nemecký jazyk			1	+1	1	+1	1	+1	1	+1	8
	tvorivé písanie		+ 1									1
Človek a príroda	fyzika			1		1	+1	2		2	+1	8
	chémia			0,5		0,5		1	+0,5	2		4,5
	biológia	1	+0,5	1		1,5		1	+0,5	1		6,5
Človek a spoločnosť	dejepis	1	+1	1	+1	1		1	+1	2		9
	geografia	1	+0,5	1	+0,5	1		1	+1	1		7
	občianska náuka	1		1		1		0,5	+0,5	0,5	+0,5	5
Človek a hodnoty	etická / náb. výchova	1		1		1		1		1		5
Matematika a práca s informáciami	matematika	3,5	+0,5	4	+1	3,5	+1,5	4		4	2	24
	informatika	0,5	+0,5	0,5	+0,5	0,5	+0,5	0,5	+0,5			4
Človek a svet práce	svet práce					0,5		0,5				1
	technika					0,5		0,5				1
Umenie a kultúra	hudobná vých.	1		1		1						3
	výtvarná vých.	1		1		1						3
	výchova umením							0,5	+0,5	0,5	+0,5	2
Zdravie a pohyb	telesná vých.	2		2		2		2		2		10
	florbal		1									1
	športové hry				+1		+1					2
SPOLU	Povinné hodiny – 115 Voliteľné hodiny - 31											146

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA – 5. ročník

Názov predmetu	**Slovenský jazyk a literatúra**
Časový rozsah výučby	**5 hodin týždenne, 165 hodín ročne**
Ročník	**piaty**
Škola (názov, adresa)	**ZŠ Starozagorská 8, Košice**
Názov ŠkVP	**Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce**
Kód a názov ŠVP	**ISCED 2**
Stupeň vzdelania	**nižšie sekundárne vzdelanie**
Dĺžka štúdia	**5 rokov**
Forma štúdia	**denná**
Vyučovací jazyk	**slovenský jazyk**
iné	

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

V jazykovej časti oblasti Jazyk a komunikácia sú určujúcimi ciele rozvíjania komunikatívnych schopností žiakov. Jazyk sa chápe ako nástroj myslenia a komunikácie medzi ľuďmi, čo by sa vo vyučovaní jazyka malo premietnuť do zámerného preferovania rozvoja komunikatívnych kompetencií, ktoré budú istým teoretickým i praktickým východiskom ich ďalšieho rozvíjania v ostatných vyučovacích predmetoch. Najväčší dôraz sa kladie na vlastnú tvorbu jazykových prejavov, prácu s informáciami, čitateľskú gramotnosť, schopnosť argumentovať a pod.

V literárnej výchove nejde len o schopnosť plynulo čítať slová a vety, ale skôr o pochopenie textu ako celku s dôrazom na čitateľskú gramotnosť.

Dobré zvládnutie jazykového učiva a najmä komunikatívnych kompetencií vytvára predpoklad na rozvinutie schopnosti úspešne sa uplatniť na trhu práce a v súkromnom živote.

Chápe jazyk ako znak národnej a individuálnej identity, ako prostriedok komunikácie a profesionálnej realizácie a prostriedok na vyjadrovanie citov a pocitov.

Členenie vzdelávacej oblasti podľa kľúčových jazykových kompetencií, t. j. podľa procesov, ktoré sa nimi rozvíjajú:

Počúvanie

Komunikácia (hovorenie) ⇨ s porozumením

Čítanie

Písanie

2. CIELE PREDMETU PRE 5. ROČNÍK

- pri ústnom prejave primerane artikulovať, dodržiavať spisovnú výslovnosť a správne uplatňovať suprasegmentálne javy
- reprodukovať stručne umelecký text
- zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť
- odlíšiť medzi sebou vecný a umelecký text
- dokončiť text
- odlíšiť epické a lyrické texty
- určiť hlavnú postavu a vedľajšie postavy
- zhotoviť krátke informačné útvary – pozvánku, vizitku, plagát, reklamu, inzerát
- vedieť sa orientovať v knižnici

3. KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE

Poznávacia kompetencia:

- spôsobilosť používať kognitívne operácie
- spôsobilosť učiť sa sám aj v skupine
- spôsobilosť kritického myslenia
- spôsobilosť formulovať a riešiť problémy
- schopnosť tvorivého myslenia

Komunikačná kompetencia:

- spôsobilosť tvoriť, prijať a spracovať informácie
- zručnosť vyhľadávať a odosielať informácie
- spôsobilosť formulovať svoj názor a argumentovať
- schopnosť verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city

Sociálna kompetencia:

- spôsobilosť akceptovať skupinové hodnoty

- schopnosť tolerovať odlišnosti jednotlivcov i skupín

- schopnosť kooperácie

- schopnosť empatie

Osobnostná kompetencia:

- vytvárať a reflektovať vlastnú identitu

- vytvárať vlastný hodnotový systém

- schopnosť sebaregulácie a ochrany vlastného života

4. KRITÉRIÁ A STRATÉGIE HODNOTENIA

Hodnotenie žiakov je neoddeliteľnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Má informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu.

Žiaci budú hodnotení podľa Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Pri integrovanom vzdelávaní žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je potrebné prihliadať na druh a stupeň poruchy a pri hodnotení postupovať podľa prílohy č.2 k Metodickému pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Predmetom hodnotenia v slovenskom jazyku sú učebné výsledky, ktoré žiaci dosiahli v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, schopnosti používať osvojené vedomosti, získané zručnosti a návyky, ako aj usilovnosť, osobný rast, rešpektovanie práv iných a ochota spolupracovať.

Hodnotenie žiakov sa vykonáva známkou, percentuálnym alebo slovným hodnotením.

1 - žiak primerane reaguje na podnet, nachádza súvislosti so zadanou témou. K splneniu úlohy pristupuje aktívne a tvorivo, používa správne jazykové a výrazové prostriedky a téme primeranú slovnú zásobu. Jeho prejav je zrozumiteľný a výslovnosť jasná. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne viac ako 89% a pri celkovej klasifikácii nepresiahne priemer známok 1,5

2 - žiak primerane reaguje na podnet a správne interpretuje zadanú úlohu. Jeho odpoveď je celistvá a zámer odpovede jasný. Prerušuje len zriedkavo svoj prejav kratšími prestávkami, ktoré sú spôsobené menšími nedostatkami v slovnej zásobe. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne viac ako 74% a pri celkovej klasifikácii nepresiahne priemer známok 2,5

3 – dokáže reagovať na podnet, jeho prejav je zväčša súvislý a jasný. Nedostatky v slovnej zásobe nebránia porozumeniu. Žiak je schopný reagovať na otázky a impulzy učiteľa. Žiak potrebuje na udržanie rozhovoru miestami pomoc učiteľa. Slovná zásoba je primeraná, ale nie vždy adekvátna danej téme. Žiak používa aj nesprávne výrazy. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne viac ako 49% a pri celkovej klasifikácii nepresiahne priemer známok 3,5

4 – žiak zadanú úlohu interpretuje len s pomocou učiteľa, jeho prejav je nesúvislý a zámer výpovede nie je celkom jasný. Má obmedzenú slovnú zásobu a používa nesprávne výrazy, čo bráni porozumeniu. Žiak reaguje len krátkymi odpoveďami na otázky učiteľa, prejav je krátky, slovná zásoba je jednoduchá. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne viac ako 29% a pri celkovej klasifikácii nepresiahne priemer známok 4,5.

5 – žiak nie je schopný reagovať na podnet, nedokáže svoje myšlienky vyjadriť ani s pomocou učiteľa. Používa nevhodnú slovnú zásobu, nie je schopný vyjadriť sa samostatne a súvislo. Výpovede sú nezrozumiteľné, žiak nevie odpovedať na otázky. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne menej ako 30% a pri celkovej klasifikácii je priemer známok horší ako 4,5.

Možné spôsoby získania podkladov pre klasifikáciu:

1. Kontrolné práce po tematickom celku
2. Čiastkové ústne a písomné overovanie vedomostí, stupňa čítania a písomného prejavu
3. Projektová – tematická práca
4. Prezentácia vybranej témy
5. Ďalšie aktivity – samostatná práca, práca v skupinách, aktivita na hodinách

Žiacke portfólio:

Kontrolné práce po tematickom celku

Projektová – tematická práca

Prezentácia projektovej práce

Diktáty a slohové práce

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 5. ročníku ZŠ

- počet: 4
- zameranie: zhrňujúci učivo 1. stupňa

podstatné mená

prídavné mená

zhrnutie učiva 5. ročníka

Počet a zameranie kontrolných slohových prác v 5. ročníku ZŠ

- počet: 1
- zameranie: rozprávanie s prvkami opisu

5. PEDAGOGICKÁ STRATÉGIA

V rámci predmetu slovenský jazyk a literatúra budeme využívať tieto metódy a formy práce: motivačné, fixačné, inovatívne, práca s počítačom, skupinová a individuálna práca, tvorba a prezentácia projektu, dramatizácia, hranie rolí, zážitkové vyučovanie, výklad, riadený rozhovor, diskusia, brainstorming, práca s umeleckým textom

6. UČEBNÉ ZDROJE:

Slovenský jazyk pre 5. Ročník (autorky J.Krajčovičová, M.Caltíková)

Literárna výchova pre 5.ročník (autorkaJ. Krajčovičová a kol.)

Internet, školská knižnica, jazykovedné príručky, nástenky, doplnková literatúra,

7. OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

Slovenský jazyk – gramatika – V. ročník

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy	Časová dotácia
I. Opakovanie učiva **4.ročníka**	Hlásky-samohlásky,dvojhlásky spoluhlásky – obojaké Vlastné mená Podstatné mená – vzory	Optimálny výkon: Žiak vie rozdeliť hlásky na samohlásky, dvojhlásky, spoluhlásky podľa pravopisu a výslovnosti, ovláda pravopis vybraných slov Minimálny výkon: Žiak vie definovať hlásky, pomocou učiteľa vie odstrániť pravopisné chyby	Občianska výchova a etická výchova geografia, dejepis, osobný a sociálny rozvoj	**11 hod.**
II. Zvuková stránka jazyka a pravopis	Splývavá výslovnosť Interpunkčné znamienka – spojovník, pomlčka , spoluhláskové skupiny, znelé a neznelé spoluhlásky, prestávka a sila hlasu, slovný prízvuk, dôraz	Optimálny výkon: Žiak pozná interpunkčné znamienka, vie ich používať, pozná rozdiel medzi splývavou výslovnosťou a pravopisom, vie správne intonovať Minimálny výkon: vie rozlíšiť interpunkčné znamienka, pomocou učiteľa chyby v intonácii a v prednese textu	Mediálna výchova, multikultúrna výchova environmentálna výchova	**11 hod.**
III. Význam slova – le-	Spisovný jazyk – nárečia, jednovýznamové a	Optimálny výkon: Žiak ovláda slová	Dejepis ,geografia, biológia,	

xikológia	viacvýznamové slová, synonymá, antonymá, spisovné a nespisovné slová, príslovie, porekadlo, pranostika, prirovnanie	podľa významov, vie ich charakterizovať vie definovať príslovie, porekadlo, príslovie, tvoriť príklady a vysvetliť ich <u>Minimálny výkon:</u> Žiak vie pomocou učiteľa identifikovať slovnú zásobu, vie reprodukovať príslovie, porekadlo, pranostiku	environmentálna výchova, osobný a sociálny rozvoj, tvorba projektu (Ustálené slovné spojenia) a prezentačná zručnosť	**9 hod.**
IV. Tvaroslovie				**35 hod.**
Podstatné mená	Vzory mužského rodu: chlap, hrdina dub, stroj Životnosť, neživotnosť Vzory ženského rodu : žena, ulica dlaň, kosť Vzory stredného rodu : mesto, srdce, vysvedčenie, dievča	<u>Optimálny výkon:</u> Žiak identifikovať podstatné mená v texte, vie vysvetliť funkciu ohýbania a gramatických kategórií, vie skloňovať, roztriediť podstatné mená podľa rodu a priradiť k vzoru <u>Minimálny výkon:</u> Žiak vie pomocou učiteľa zatriediť podstatné mená do vzorov, rozlíšiť pády s rovnakými príponami	Dejepis, biológia, multikultúrna výchova, mediálna výchova, osobný a sociálny rozvoj, etická a občianska výchova	**9 hod.**

Prídavné mená	Akostné prídavné mená Stupňovanie Vzory – pekný, cudzí	<u>Optimálny výkon:</u> Žiak vie vysvetliť funkciu ohýbania a funkciu stupňovania prídavných mien v texte, definovať pojem akostné prídavné mená, vyhľadať ich v texte, priradiť k vzorom pekný a cudzí, definovať vzory <u>Minimálny výkon:</u> Žiak vie pomocou učiteľa odstrániť pravopisné chyby prisklonovaní, vie stupňovať prídavné mená, definovať vzor pekný a cudzí	Biológia, etická výchova, dopravná výchova	**8 hod.**
Zámená	Osobné základné Osobné privlastňovacie Tykanie / vykanie	<u>Optimálny výkon:</u> Žiak vie rozlíšiť osobné základné a osobné privlastňovacie zá-mená, nájsť ich v texte využívať správne tykanie / vykanie <u>Minimálny výkon:</u> Žiak vie reprodukovať osobné a privlastňovacie zámená	Etická výchova, osobný a sociálny rozvoj	**3 hod.**
Číslovky	Číslovky základné radové	<u>Optimálny výkon:</u> Žiak vie definovať základné a radové číslovky v texte,	Občianska výchova, geografia, ochrana života a zdravia, mediálna	**1 hod.**

		ovláda písanie bodky pri radových číslovkách napísaných číslicou <u>Minimálny výkon:</u> Žiak vie reprdukovať základné a radové číslovky	výchova	
Slovesá	Časovanie : osoba, číslo, čas, Neurčitok, Sloveso byť Väzba s pádom Tykanie / vykanie	<u>Optimálny výkon:</u> Žiak vie vyčasovať sloveso byť a použiť ho správne vo vetách vzhľadom na časovú postupnosť, vie dodržiavať správne predložkové väzby, vie určiť gramatické kategórie slovies / osobu, číslo, čas /, vytvoriť tvary slovies podľa zadaných gramatických kategórií <u>Minimálny výkon:</u> Žiak pozná gramatické kategórie slovies, pomocou učiteľa vie vytvoriť tvary slovies na zadané kategórie	Geografia, regionálna výchova, dejepis, osobný a sociálny rozvoj	**8 hod.**

Neohybné slovné druhy	Predložky, väzba s pádom	Optimálny výkon: Žiak vie rozlíšiť predložky od iných slovných druhov, určiť predložkový pád, vytvoriť správnu predložkovú väzbu Minimálny výkon: Žiak vie pomocou učiteľa rozlíšiť predložky od iných slovných druhov a vytvoriť správnu väzbu s pádom		**2 hod.**
V. Skladba	Jednoduchá veta, vety podľa obsahu, slovosled ako pojem	Optimálny výkon: Žiak vie charakterizovať vetu, rozlíšiť želaciu a zvolaciu vetu, vie tvoriť jednoduché holé a jednoduché rozvité vety, vie definovať a použiť správny slovosled Minimálny výkon: Žiak vie definovať vety podľa obsahu a pomocou učiteľa vytvoriť rozvitú vetu, opraviť chybný slovosled	Etická výchova, ochrana života a zdravia, environmentálna výchova	**4 hod.**

Slovenský jazyk – sloh – V. ročník

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy	Časová dotácia
I. Rozprávanie	Jednoduché rozprávanie Osnova, odsek Úvod, jadro, záver Pohľadnica Súkromný list Adresa – odosielateľa prijímateľa Umelecký a vecný text Kľúčové slová Téma Hlavná myšlienka	<u>Optimálny výkon</u> :Žiak vie identifikovať spoločné / odlišné znaky preberaných slohových žánrov/ útvarov, vie odlíšiť vecný a umelecký text, vytvoriť ucelené rozprávanie, napísať pohľadnicu, súkromný list, pozná ich vonkajšiu formu, vie vyhľadať v texte kľúčové slová <u>Minimálny výkon:</u> Žiak vie s pomocou učiteľa napísať súkromný list a pohľadnicu a opraviť chyby, vie vyčleniť ich časti	Občianska výchova Etická výchova Literárna výchova Dopravná výchova Multikultúrna výchova Osobný a sociálny rozvoj	**10 hod.**
II. Opis	Statický opis - predmetu obrázka osoby Opis pracovného postupu Rozprávanie s prvkami opisu	<u>Optimálny výkon</u> : Žiak vie výstižne opísať predmet, obrázok, osobu, podľa časovej postupnosti zostaviť pracovný návod, vie zakomponovať stručný opis do rozprávania <u>Minimálny výkon:</u> Žiak pomocou učiteľa vie opísať predmet/vonkajšie znaky osoby	Výtvarná výchova Technická výchova Biológia Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia	**10 hod.**

III. Krátke informácie	SMS E – mail Oznámenie Správa Pozvánka Plagát Vizitka Inzerát Reklama Interview Diskusia, argument	<u>Optimálny výkon</u>: Žiak vie vyjadriť myšlienky a informácie so špecifickým cieľom, vie vystihnúť komunikačné situácie, vie používať informácie a texty z iných zdrojov a médií, používať vhodnú slovnú zásobu, rešpektovať jazykové pravidlá <u>Minimálny výkon:</u> Žiak vie charakterizovať krátke informačné útvary	Práca s počítačom Výtvarná výchova Etická výchova Mediálna výchova Osobný a sociálny rozvoj Dopravná výchova	**10 hod.**
IV. Prvá školská slohová práca	rozprávanie s prvkami opisu	<u>Optimálny výkon</u>: Žiak vie vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom, organizovať text z hľadiska kompozície, štylizovať jednoduché vety, vie pripraviť koncept so zameraním na správnu gramatiku, interpunkciu a pravopis <u>Minimálny výkon:</u> Žiak vie za pomoci učiteľa napísať stručné rozprávanie	Pracovné vyučovanie Technická výchova Osobný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Dopravná výchova	**3 hod.**

Slovenský jazyk – literatúra – V. ročník

Tematický celok	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**	**Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy**	**Časová dotácia**
I. Poézia	Ľudová pieseň Druhy ľudových piesní : pracovné (trávnice, pastierske, valašské, banícke) zbojnícke, vojenské, regrútske, žartovné, uspávanky, koledy Zľudovené piesne Poézia nonsensu - humor Znaky poézie (verš, sloha / strofa, rým, rytmus) Jazykové umelecké prostriedky (zdrobnenina, prirovnanie, zosobnenie / personifikácia)	Optimálny výkon: Žiak vie využívať aplikačné zručnosti – prepojenie poézie s hudbou, porovnávať druhy piesní – príležitosti, pri ktorých vznikali, rozlíšiť ľudovú a zľudovenú pieseň, využívať verbálne a neverbálne vyjadrovacie prostriedky, dramatizovať text, analyzovať umelecký text a definovať literárne pojmy – uviesť príklady Minimálny výkon: Žiak vie rozlíšiť jednotlivé druhy ľudových piesní, ovláda pojmy verš, rým, strofa	Hudobná výchova Výtvarná výchova Regionálna výchova Multikultúrna výchova Osobný a sociálny rozvoj	**10 hod.**
II. Krátke formy žánre ľudovej	Hádanka, príslovie, porekadlo, pranostika	Optimálny výkon: Žiak vie charakterizovať krátke formy, uviesť príklady,tvoriť	Etická výchova Multikultúrna	**4 hod.**

slovesnosti		krátke formy <u>Minimálny výkon:</u> Žiak vie charakterizovať krátke formy	výchova Osobný a sociálny rozvoj	
III. Próza	Rozprávka Znaky rozprávky (dobro, zlo, múdrosť, hlúposť, nadprirodzené javy , neskutočné postavy, magické čísla, čarodejné predmety , neznáme miesto deja, variácie Zberatelia ľudových rozprávok (Pavol Dobšinský, Božena Němcová, bratia Grimmovci Autorská rozprávka Hlavná postava, vedľajšie postavy, rozprávač Dialóg Nadpis , odseky Zdrobneniny , zosobnenia, Prirovnania	<u>Optimálny výkon:</u> Žiak vie charakterizovať ľudovú rozprávku ako prozaický žáner ľudovej slovesnosti, čítať s porozumením, vyhľadávať, zhromažďovať a spracovávať dané pojmy, rozlíšiť pojem zberateľ a autor rozprávky, získavať správnu techniku čítania, rozvíjať čitateľské zručnosti a návyky, verejne prezentovať text, získavať informácie z internetu, vytvoriť rozprávanie s využitím hlavných znakov rozprávky, v ktorom bude hlavný hrdina zviera alebo vec využiť personifikáciu <u>Minimálny výkon:</u> Žiak vie definovať rozprávku a povedať jej znaky, rozlišuje ľudovú a autorskú rozprávku	Výtvarná výchova Občianska výchova Etická výchova Osobný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia Mediálna výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	**47hod.**

	Prozaická rozprávka Veršovaná rozprávka			
	Povesť	Optimálny výkon: Žiak vie vyčleniť hlavné pojmy, analyzovať a definovať pojmy, čítať s porozumením (ticho, nahlas),vytvoriť dejovú osnovu, interpretovať text, dramatizovať text, viesť dialóg, orientovať sa v knižnici, pracovať s ITK Minimálny výkon: Žiak vie rozlíšiť povesť od rozprávky	Výtvarná výchova Etická výchova Multikultúrna výchova Environmentálna výchova Osobný a sociálny rozvoj Mediálna výchova	
	Legendy - ľudová - autorská	Optimálny výkon: Žiak si váži kresťanské, historické a vzdelanostné posolstvo, vie definovať pojem legenda / príbeh zo života svätých, sformulovať vlastné hodnotenie, podložiť argumentmi, vyhľadávať historické súvislosti, rozvíjať čitateľské zručnosti a návyky Minimálny výkon: Žiak vie definovať pojem legenda	Náboženská výchova Etická výchova Dejepis Multikultúrna výchova Osobný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova	

VI. Komiks	Literárny žáner Obrázok – ilustrácia Bublina – text Dialogizovaná reč Vtip a humor Pôvod komiksu	Optimálny výkon: Žiak číta s porozumením, moduluje hlas podľa zmyslu textu, vie určiť hlavné a vedľajšie postavy, tvoriť komiksy podľa vlastných námetov Minimálny výkon: Žiak vie prečítať a pochopiť zmysel príbehu v komikse	Výtvarná výchova Práca s počítačom Práca s internetom Mediálna výchova Osobný a sociálny rozvoj Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	**5 hod.**

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA – 6. ročník

Názov predmetu	**Slovenský jazyk a literatúra**
Časový rozsah výučby	**5hodin týždenne, 165 hodín ročne**
Ročník	**šiesty**
Škola (názov, adresa)	**ZŠ Starozagorská 8. Košice**
Názov ŠkVP	**Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce**
Kód a názov ŠVP	**ISCED 2**
Stupeň vzdelania	**nižšie sekundárne vzdelanie**
Dĺžka štúdia	**5 rokov**
Forma štúdia	**denná**
Vyučovací jazyk	**slovenský jazyk**
iné	

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

V jazykovej časti oblasti Jazyk a komunikácia sú určujúcimi ciele rozvíjania komunikatívnych schopností žiakov. Jazyk sa chápe ako nástroj myslenia a komunikácie medzi ľuďmi, čo by sa vo vyučovaní jazyka malo premietnuť do zámerného preferovania rozvoja komunikatívnych kompetencií, ktoré budú istým teoretickým i praktickým východiskom ich ďalšieho rozvíjania v ostatných vyučovacích predmetoch. Najväčší dôraz sa kladie na vlastnú tvorbu jazykových prejavov, prácu s informáciami, čitateľskú gramotnosť, schopnosť argumentovať a pod.

V literárnej výchove nejde len o schopnosť plynulo čítať slová a vety, ale skôr o pochopenie textu ako celku s dôrazom na čitateľskú gramotnosť.

Dobré zvládnutie jazykového učiva a najmä komunikatívnych kompetencií vytvára predpoklad na rozvinutie schopnosti úspešne sa uplatniť na trhu práce a v súkromnom živote. Chápe jazyk ako znak národnej a individuálnej identity, ako prostriedok komunikácie a profesionálnej realizácie a prostriedok na vyjadrovanie citov a pocitov.

Členenie vzdelávacej oblasti podľa kľúčových jazykových kompetencií, t. j. podľa procesov, ktoré sa nimi rozvíjajú:

Počúvanie

Komunikácia (hovorenie) ⇨ s porozumením

Čítanie

Písanie

2. CIELE PREDMETU PRE 6. ROČNÍK

- nadobudnúť zručnosť pri práci s rôznymi druhmi slovníkov
- analyzovať jazyk z lexikálneho hľadiska, pochopiť význam lexikálnych jednotiek
- vnímať mnohotvárnosť jazyka
- organizovať text z hľadiska kompozície
- používať informácie z iných zdrojov
- revidovať a editovať koncept textu s cieľom opraviť gramatické chyby a štylizáciu
- rešpektovať jazykové pravidlá
- štylizovať holé a rozvité vety
- samostatne a bez prípravy správne, plynule a nahlas akékoľvek texty
- reprodukovať umelecký text na základe chronologickej postupnosti
- pochopiť formálnu stránku textu

3. KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE

Poznávacia kompetencia:

- spôsobilosť používať kognitívne operácie
- spôsobilosť učiť sa sám aj v skupine
- spôsobilosť kritického myslenia
- spôsobilosť formulovať a riešiť problémy
- schopnosť tvorivého myslenia

Komunikačná kompetencia:

- spôsobilosť tvoriť, prijať a spracovať informácie
- zručnosť vyhľadávať a odosielať informácie
- spôsobilosť formulovať svoj názor a argumentovať
- schopnosť verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city

Sociálna kompetencia:

- spôsobilosť akceptovať skupinové hodnoty

- schopnosť tolerovať odlišnosti jednotlivcov i skupín

- schopnosť kooperácie

- schopnosť empatie

Osobnostná kompetencia:

- vytvárať a reflektovať vlastnú identitu

- vytvárať vlastný hodnotový systém

- schopnosť sebaregulácie a ochrany vlastného života

4. PEDAGOGICKÁ STRATÉGIA

V rámci predmetu slovenský jazyk a literatúra budeme využívať tieto metódy a formy práce: motivačné, fixačné, inovatívne, práca s počítačom, skupinová a individuálna práca, tvorba a prezentácia projektu, dramatizácia, hranie rolí, zážitkové vyučovanie, výklad, riadený rozhovor, diskusia, brainstorming, práca s umeleckým textom

5. KRITÉRIÁ A STRATÉGIE HODNOTENIA

Hodnotenie žiakov je neoddeliteľnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Má informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu.

Žiaci budú hodnotení podľa Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Pri integrovanom vzdelávaní žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je potrebné prihliadať na druh a stupeň poruchy a pri hodnotení postupovať podľa prílohy č.2 k Metodickému pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Predmetom hodnotenia v slovenskom jazyku sú učebné výsledky, ktoré žiaci dosiahli v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, schopnosti používať osvojené vedomosti, získané zručnosti a návyky, ako aj usilovnosť, osobný rast, rešpektovanie práv iných a ochota spolupracovať.

Hodnotenie žiakov sa vykonáva známkou, percentuálnym alebo slovným hodnotením.

1 - žiak primerane reaguje na podnet, nachádza súvislosti so zadanou témou. K splneniu úlohy pristupuje aktívne a tvorivo, používa správne jazykové a výrazové prostriedky a téme primeranú slovnú zásobu. Jeho prejav je zrozumiteľný a výslovnosť jasná. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne viac ako 89% a pri celkovej klasifikácii nepresiahne priemer známok 1,5

2 - žiak primerane reaguje na podnet a správne interpretuje zadanú úlohu. Jeho odpoveď je celistvá a zámer odpovede jasný. Prerušuje len zriedkavo svoj prejav kratšími prestávkami, ktoré sú spôsobené menšími nedostatkami v slovnej zásobe. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne viac ako 74% a pri celkovej klasifikácii nepresiahne priemer známok 2,5

3 – dokáže reagovať na podnet, jeho prejav je zväčša súvislý a jasný. Nedostatky v slovnej zásobe nebránia porozumeniu. Žiak je schopný reagovať na otázky a impulzy učiteľa. Žiak potrebuje na udržanie rozhovoru miestami pomoc učiteľa. Slovná zásoba je primeraná, lae nie vždy adekvátna danej téme. Žiak používa aj nesprávne výrazy. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne viac ako 49% a pri celkovej klasifikácii nepresiahne priemer známok 3,5

4 – žiak zadanú úlohu interpretuje len s pomocou učiteľa, jeho prejav je nesúvislý a zámer výpovede nie je celkom jasný. Má obmedzenú slovnú zásobu a používa nesprávne výrazy, čo bráni porozumeniu. Žiak reaguje len krátkymi odpoveďami na otázky učiteľa, prejav je krátky, slovná zásoba je jednoduchá. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne viac ako 29% a pri celkovej klasifikácii nepresiahne priemer známok 4,5.

5 – žiak nie je schopný reagovať na podnet, nedokáže svoje myšlienky vyjadriť ani s pomocou učiteľa. Používa nevhodnú slovnú zásobu, nie je schopný vyjadriť sa samostatne a súvislo. Výpovede sú nezrozumiteľné, žiak nevie odpovedať na otázky. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne menej ako 30% a pri celkovej klasifikácii je priemer známok horší ako 4,5.

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 6. ročníku ZŠ

- počet: 4
- zameranie: prídavné mená vzťahové
  prídavné mená privlastňovacie
  prídavné mená zvieracie
  zhrňujúci učivo 6.ročníka

Počet a zameranie kontrolných slohových prác v 6. ročníku ZŠ

- počet: 2
- zameranie: opis predmetu
  dynamický opis

Možné spôsoby získania podkladov pre klasifikáciu:

1. Kontrolné práce po tematickom celku
2. Čiastkové ústne a písomné overovanie vedomostí, stupňa čítania a písomného prejavu
3. Projektová – tematická práca
4. Prezentácia vybranej témy
5. Ďalšie aktivity – samostatná práca, práca v skupinách, aktivita na hodinách

Žiacke portfólio:

Kontrolné práce po tematickom celku

Projektová – tematická práca

Prezentácia projektovej práce

Diktáty a slohové práce

6. UČEBNÉ ZDROJE:

Slovenský jazyk pre 6. roč.(autorky J.Krajčovičová, J. Kesselová)

Literárna výchova pre 6. roč. (autorka D. Petríková)

Internet, školská knižnica a iné

7. OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

Slovenský jazyk – gramatika – VI. Ročník

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy	Časová dotácia
I. Opakovanie učiva 5.ročníka	slovná zásoba – slová s podobným/opačným významom, zhovárame sa, tvaroslovie – podstatné mená, vety podľa zámeru, melódia vety, pravidlá komunikácie	Optimálny výkon: Žiak vie aktívne používať primeranú slovnú zásobu a využíva v ústnom prejave všetky druhy viet podľa zámeru, dodržiava pravidlá komunikácie Minimálny výkon: Žiak vie primerane komunikovať s obmedzenou slovnou zásobou	Občianska výchova Geografia Osobný a sociálny rozvoj	**10 hod.**
II. Zvuková stránka jazyka a pravopis	Priama reč, uvádzacia veta, slovný prízvuk	Optimálny výkon: Žiak pozná pojmy a vie ich používať, správne používa prízvuk, intonuje, vie zapísať vety s priamou rečou Minimálny výkon: Žiak pozná pojmy a vie ich v texte vyhľadať a pomenovať	Dejepis Multikultúrna výchova Environmentálna výchova	**3hod.**
III. Významová/lexikálna rovina	Slovníky, tvorenie slov odvodzovaním a skladaním,	Optimálny výkon: Žiak vie pracovať so slovníkmi, pozná druhy slovníkov Minimálny výkon: Žiak pozná druhy slovníkov a s pomocou učiteľa ich vie použiť	Dejepis Geografia Biológia Environmentálna výchova Osobný a sociálny	**8 hod.**

			rozvoj Tvorba projektu (Ustálené slovné spojenia a prezentačná zručnosť)	
IV. Tvarová/morfologická rovina				**45 hod.**
Podstatné mená	Konkrétne – abstraktné, piaty pád – oslovenie, skloňovanie a skloňovacie vzory	<u>Optimálny výkon:</u> Žiak vie odlíšiť konkrétne a abstraktné podstatné mená a vie ich charakterizovať, pozná pády a ich <u>Minimálny výkon:</u> Žiak vie odlíšiť konkrétne a abstraktné pod. m a vie ich skloňovať	Dejepis Biológia Multikultúrna výchova Mediálna výchova Osobný a sociálny rozvoj	**10 hod**.
Prídavné mená	Vzťahové – druhové, privlastňovacie, skloňovanie, skloňovacie vzory – matkin, otcov, páví	<u>Optimálny výkon</u>: Žiak vie zaradiť prídavné meno k skloňovaciemu vzoru, ovláda pravopis prípon <u>Minimálny výkon</u>: Žiak vie rozlíšiť vzťahové a privlastňovacie prídavné mená	Dejepis Geografia Biológia Multikultúrna výchova Dopravná výchova	**11 hod.**

Zámená	Osobné – základné, privlastňovacie Tykanie / vykanie	<u>Optimálny výkon:</u> Žiak vie rozlíšiť osobné základné a osobné privlastňovacie zá-mená, vie využívať správne tykanie /vykanie <u>Minimálny výkon:</u> Žiak vie rozlíšiť osobné základné a osobné privlastňovacie zámená	Etická výchova Osobný a sociálny rozvoj	**4 hod.**
Slovesá	plnovýznamové – neplnovýznamové, jednoduchý a zložený tvar, slovesný spôsob oznamovací, rozkazovací, podmieňovací	<u>Optimálny výkon:</u> Žiak vie určovať druhy slovesného spôsobu a rozlíšiť plno- a neplnovýznamové slovesá, odlišovať jednoduchý a zložený slovesný tvar, vytvoriť zadané tvary slovies <u>Minimálny výkon:</u> Žiak vie s pomocou učiteľa určiť gramatické kategórie slovies	Geografia Regionálna výchova Multikultúrna výchova Osobný a sociálny rozvoj	**8 hod.**
Neohybné slovné druhy Príslovky Predložky	Druhy prísloviek, stupňovanie Citoslovcia Vokalizácia predložiek	<u>Optimálny výkon:</u> Žiak vie rozlíšiť jednotlivé druhy prísloviek, tvoriť stupne, vysvetliť vokalizáciu, použiť ju, pozná druhy citoslovies <u>Minimálny výkon</u>: Žiak vie rozlíšiť jednotlivé druhy,		**3 hod.**

		stupňovať ich a pozná citoslovcia		
V. Syntaktická/ skladobná rovina	Veta holá – rozvitá, základné vetné členy, podmet vyjadrený- nevyjadrený, prísudok- slovesný a slovesnomenný, prisudzovací sklad	<u>Optimálny výkon:</u> Žiak vie charakterizovať a vytvoriť jednoduché holé a jednoduché rozvité vety, pýtať sa a vyhľadať hlavné vetné členy, doplniť nevyjadrený podmet, nájsť vo vete prísudok, vypísať prisudzovací sklad <u>Minimálny výkon:</u> Žiak vie definovať hlavné vetné členy	Etická výchova Ochrana života a zdravia Environmentálna výchova	**9 hod.**

Slovenský jazyk – sloh – VI. ročník

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy	Časová dotácia
I. Opis **II. Rozprávanie**	Statický opis – predmetu, ilustrácie, obrázka, osoby, dynamický opis – pracovný postup, charakteristika osoby Rozprávanie s využitím priamej reči, ja- forma, on- forma, protiargument,	<u>Optimálny výkon</u>: Žiak vie identifikovať spoločné / odlišné znaky preberaných slohových žánrov/ útvarov, navrhnúť tému písania , nadpis, vytvoriť ucelené rozprávanie Vie vyhľadať v texte kľúčové slová Vie tvoriť osnovu Vie porovnať a vysvetliť preberané slohové postupy, členiť text na odseky Vytvoriť správne úvod, jadro, záver Vie vytvoriť opis na danú alebo voľnú tému, pripraviť interview Používať vhodnú slovnú zásobu Rešpektovať jazykové pravidlá Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom Organizovať text	Občianska výchova Etická výchova Literárna výchova Dopravná výchova Multikultúrna výchova Osobný a sociálny rozvoj Výtvarná výchova Technická výchova Biológia Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia Práca s počítačom Mediálna výchova Pracovné vyučovanie Technická výchova	**20 hod.** **13 hod.**

		z hľadiska kompozície Štylizovať jednoduché vety Príprava konceptu so zameraním na správnu gramatiku, interpunkciu a pravopis <u>Minimálny výkon:</u> Žiak vie s pomocou učiteľa vytvoriť dynamický a statický opis	Osobný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Dopravná výchova	

Slovenský jazyk – literatúra – VI. ročník

Tematický celok	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**	**Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy**	**Časová dotácia**
I. Ľudová slovesnosť	Príslovia, porekadlá, pranostiky, hádanky, anekdoty	<u>Optimálny výkon:</u> Žiak vie definovať a rozlíšiť krátke formy ľudovej slovesnosti, vytvoriť vlastnú pranostiku <u>Minimálny výkon:</u> Žiak vie definovať a rozlíšiť krátke formy ľudovej slovesnosti	Hudobná výchova Výtvarná výchova Regionálna výchova Multikultúrna výchova Osobný a sociálny rozvoj Etická výchova Multikultúrna výchova Osobný a sociálny rozvoj	**8 hod.**
II. Poézia	Básne, piesne, balady	<u>Optimálny výkon:</u> Žiak vie definovať pojmy, vytvoriť jednoduchú báseň,	Výtvarná výchova	**17 hod**.

		využiť personifikáciu, rozlíšiť lyrické a epické texty <u>Minimálny výkon:</u> Žiak vie odlíšiť jednotlivé žánre poézie	Občianska výchova Etická výchova Osobný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia Mediálna výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	
III. Rozprávanie vo veršoch i próze	Bájky, báje, zo života detí, dobrodružná a detektívna literatúra, dramatické umenie	<u>Optimálny výkon:</u> Žiak vie vyčleniť hlavné pojmy , analyzovať a definovať pojmy, čítať s porozumením (ticho, nahlas),vytvoriť dejovú osnovu, interpretovať text, dramatizovať, viesť dialóg, orientovať sa v knižnici, pracovať s ITK <u>Minimálny výkon</u>: Žiak vie odlíšiť jednotlivé žánre prózy a definovať ich	Výtvarná výchova Etická výchova Multikultúrna výchova Environmentálna výchova Osobný a sociálny rozvoj Mediálna výchova	**41 hod**.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA – 7. ročník

Slovenský jazyk – gramatika – VII. ročník

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Časová dotácia
I. Opakovanie učiva 6.ročníka	Pravopis i,í,y, ý, nespisovné slová, druhy slovies, neohybné slovné druhy, tvorenie slov odvodzovaním, skladaním	Optimálny štandard: Žiak vie využiť poznatky učiva zo 6. roč. Minimálny štandard: Žiak vie využiť základné vedomosti zo 6.roč. pomocou učiteľa.	Občianska výchova, etická výchova geografia Osobný a sociálny rozvoj	**11 hod.**
II. Významová/lexikálna rovina	Domáce a cudzie slová, zastarané slová, neologizmy, skratky, pravopis a výslovnosť cudzích slov, spisovné a nespisovné slová, skratky	Optimálny štandard: Žiak vie pracovať so slovníkmi, pozná rôzne druhy slovníkov a vie sa v nich orientovať, vie rozlíšiť slová podľa dobového výskytu, pozná druhy skratiek, skrátených slov a ich pravopis. Minimálny výkon: Žiak vie vyhľadať v slovníkoch cudzie slová, pozná význam najfrekventovanejších cudzích slov.	Dejepis Geografia Biológia Prezentácia projektu Osobný a sociálny rozvoj	**11 hod.**
III.Morfologická rovina				**40 hod.**
Podstatné mená	Pomnožné podstatné mená, rod pomnož.	Optimálny štandard: Žiak vie určiť rod pomnož. podst. mien a zaradiť do	Dejepis Osobný a sociálny rozvoj	**7 hod.**

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Časová dotácia
	podstatných mien.	skloňovacích vzorov. <u>Minimálny výkon:</u> Žiak vie určiť rod pomnožných pod. mien a pomocou učiteľa zaradiť ich do skloňovacích vzorov.		
Prídavné mená	Rozdelenie , pravopis, skloňovanie prídavných mien	<u>Optimálny štandard</u>: Žiak vie určiť druhy príd. mien, zaradiť ich k vzorom, ovláda ich pravopis, stupňovanie. Minimálny štandard: Žiak vie definovať príd. mená, pozná skloňovacie vzory.	Dopravná výchova, Ochrana života a zdravia, Environmentálna výchova	**4 hod.**
Číslovky	Rozdelenie čísloviek, skloňovanie, rod, číslo, pád, určité a neurčité číslovky	<u>Optimálny štandard</u>: Žiak pozná ďalšie druhy čísloviek, vie ich správne používať v ústnej i v písomnej podobe. <u>Minimálny výkon:</u> Žiak vie rozdeliť číslovky na druhy, pomocou učiteľa určuje kategórie a skloňuje.	Matematika Ochrana zdravia	**8 hod.**

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Časová dotácia
Slovesá	Zvratné a nezvratné, vid dokonavý a nedokonavý	Optimálny štandard: Žiak vie určiť vid slovies a rozlišuje slovesá podľa zvratnosti. Minimálny výkon: Žiak pomocou učiteľa rozlišuje vid slovies.	Zdravá výživa Multikultúrna výchova Osobný a sociálny rozvoj	**6 hod**.
Neohybné slovné druhy Spojky Citoslovcia	Interpunkcia pri písaní spojok Rozdelenie a pravopis	Optimálny štandard: Žiak vie rozlíšiť priraďovacie a podraďovacie spojky, ovláda pravopis čiarky vo vete, rozlišuje vlastné a zvukomalebné citoslovcia. Minimálny výkon: Žiak pozná druhy spojok a citoslovies.	Environmentálna výchova Etická výchova Dejepis	**6 hod.**
V. Syntaktická/ skladobná rovina	Prísudok slovesný a neslovesný, vetný základ, zhoda, vetné sklady, jednočlenná veta slovesná a neslovesná, dvojčlenná veta úplná a neúplná	Optimálny štandard: Žiak pozná a rozlišuje druhy prísudkov, vie určiť vety podľa členitosti. Vie zostaviť vety na zadané vetné členy. Minimálny výkon: Žiak vie definovať vetné členy a pomocou učiteľa ich vyhľadať vo vetách.	Etická výchova Ochrana života a zdravia Environmentálna výchova	**13 hod.**

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Časová dotácia
Diktáty	**cudzie slová, číslovky, čiarka v jednoduchej vete, opak. zo 7.r.**			

Slovenský jazyk – sloh – VII. ročník

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Časová dotácia
I. Dikusia **II. Praktické písomnosti** **III. Opis**	Ako viesť diskusiu, argument a protiargument, efektívna asertívna komunikácia, komunikačná situácia, dialóg Súkromný list, skratky v písomnej komunikácii, prívet Umelecký opis	Optimálny štandard: Žiak vie kultivovane diskutovať a vyjadriť vlastný argument, pozná zásady správnej komunikácie, má dobrú slovnú zásobu, vie viesť dialóg. Minimálny výkon: Žiak sa vyjadruje jednoducho, stručne, dialóg vedie pomocou učiteľa. Optimálny štandard: Žiak vie určiť kľúčové slová napísať konspekt, zhotoviť jednoduchú tabuľku, vypracovať kvalitný projekt, prezentáciu. Minimálny výkon: Žiak vie vytvoriť jednoduchý	Občianska výchova Etická výchova Literárna výchova Dopravná výchova Multikultúrna výchova Osobný a sociálny rozvoj Výtvarná výchova Technická výchova	**10 hod.** **10 hod.**

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Časová dotácia
IV. Rétorika **III. Slohové práce** **IV. Diktáty** Počet 4	Artikulácia, sila hlasu, gestikulácia, mimika, postoj, prívet **Slávnostný príhovor** **Umelecký opis**	projekt. <u>Optimálny štandard</u>: Žiak vie v komunikačnej situácii plynulo a zrozumiteľne artikulovať a uplatňovať primeranú silu hlasu, gestikuláciu , vie uplatňovať tempo, prestávku a melódiu vo výpovedi. Vie používať vhodnú vzdialenosť s komunikujúcim. <u>Minimálny výkon:</u> Žiak si po usmernení učiteľom zlepší artikuláciu a vo svojej výpovedi uplatňuje primeranú silu . Žiak vie predniesť krátky text s využitím pravidiel rétoriky	Biológia Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia Práca s počítačom Mediálna výchova Pracovné vyučovanie Technická výchova	**7 hod.** **6 hod.**

Slovenský jazyk – literatúra – VII. ročník

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy	Časová dotácia
I. Všeobecné pojmy	Poézia, próza, čitateľ/divák, text, próza, divadelná hra, umelecká literatúra, dobrodružná literatúra, literatúra pre deti, , filmový scenár, vonkajšia kompozícia, fantasy literatúra, hlavná myšlienka	Optimálny výkon : Žiak pozná rozdiely medzi epikou a lyrikou a medzi prózou a poéziou, vie ich charakterizovať, ovláda pojmy čitateľ/divák, text, próza a správne ich používa. Žiak rozlišuje rôzne druhy literatúry. Minimálny výkon: Žiak vie rozlišit básnický a prozaický text, pomocou učiteľa vie v literárnom texte vyhľadať kľúčové slová, urobiť osnovu	Hudobná výchova Multikultúrna výchova Osobný a sociálny rozvoj Etická výchova História Geografia	**16 hod.**
II. Literárne druhy	Epika, lyrika, dráma, báseň, populárna pieseň, rozhlasová hra, poviedka, anekdota, dobrodružný román, western, robinsonáda, detektívka	Optimálny výkon : Žiak vie určiť spoločné znaky medzi básňou a populárnou piesňou, rozlišuje jednotlivé literárne žánre na základe ich znakov, vie vytvoriť krátky príbeh. Minimálny výkon: Žiak vie definovať pojmy poviedka, detektívka, western a pomocou učiteľa vyhľadať	Výtvarná výchova Občianska výchova Etická výchova Osobný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia Mediálna výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	**45hod**.

		charakteristické znaky týchto žánrov.		
III. Štruktúra diela	Hlavná a vedľajšia literárna postava, vonkajšia a vnútorná kompozícia diela, kladný a záporný hrdina	<u>Optimálny výkon</u> : Žiak vie určiť a charakterizovať hlavnú vedľajšie postavy, Žiak vie vyhľadať charakterové vlastnosti postáv a určiť kladného i záporného hrdinu kľúčové slová, pozná vnútornú a vonkajšiu kompozíciu literárneho diela. <u>Minimálny výkon:</u> Žiak vie definovať kladnú a zápornú postavu, pozná vonkajšiu kompozíciu diela, za pomoci učiteľa vie zostaviť vnútornú kompozíciu.	Etická výchova Multikultúrna výchova Environmentálna výchova Osobný a sociálny rozvoj História Geografia Práca s počítačom	
IV. Štylizácia textu	Dialóg, monológ, metafora, trópy	. <u>Optimálny výkon</u> : Žiak vie rozlíšiť dialóg a monológ v literárnom texte a utvoriť krátky príbeh so zakomponovaním dialógov. Vie v texte nájsť metaforu, epiteton, vytvoriť metaforu a epiteton, vie definovať trópy. <u>Minimálny výkon:</u> Žiak vie definovať	Mediálna výchova Osobný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia	**5 hod.**

		epiteton, metaforu, trópy a za pomoci učiteľa ich vyhľadať v texte.		
V. Metrika	Rým združený, obkročný, striedavý, rytmus, sylabický a voľný verš	<u>Optimálny výkon</u> : Žiak ovláda základné pojmy metriky a vie určovať druhy rýmov, pozná rozdiel medzi veršom strofou. Vie vytvoriť krátku báseň s rýmom. <u>Minimálny výkon:</u> Žiak vie definovať druhy rýmov a pozná ich schému, pozná verš a strofu.	Hudobná výchova Výtvarná výchova Ochrana života a zdravia Etická výchova	

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA – 8. ročník

Názov predmetu	**Slovenský jazyk a literatúra**
Časový rozsah výučby	**5 hodin týždenne, 165 hodín ročne**
Ročník	**ôsmy ročník**
Škola (názov, adresa)	**ZŠ Starozagorská 8, Košice**
Názov ŠkVP	**Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce**
Kód a názov ŠVP	**ISCED 2**
Stupeň vzdelania	**nižšie sekundárne vzdelanie**
Dĺžka štúdia	**5 rokov**
Forma štúdia	**denná**
Vyučovací jazyk	**slovenský jazyk**
iné	

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

V jazykovej časti oblasti Jazyk a komunikácia sú určujúcimi ciele rozvíjania komunikatívnych schopností žiakov. Jazyk sa chápe ako nástroj myslenia a komunikácie medzi ľuďmi, čo by sa vo vyučovaní jazyka malo premietnuť do zámerného preferovania rozvoja komunikatívnych kompetencií, ktoré budú istým teoretickým i praktickým východiskom ich ďalšieho rozvíjania v ostatných vyučovacích predmetoch. Najväčší dôraz sa kladie na vlastnú tvorbu jazykových prejavov, prácu s informáciami, čitateľskú gramotnosť, schopnosť argumentovať a pod.

V literárnej výchove nejde len o schopnosť plynulo čítať slová a vety, ale skôr o pochopenie textu ako celku s dôrazom na čitateľskú gramotnosť.

Dobré zvládnutie jazykového učiva a najmä komunikatívnych kompetencií vytvára predpoklad na rozvinutie schopnosti úspešne sa uplatniť na trhu práce a v súkromnom živote. Chápe jazyk ako znak národnej a individuálnej identity, ako prostriedok komunikácie a profesionálnej realizácie a prostriedok na vyjadrovanie citov a pocitov.

Členenie vzdelávacej oblasti podľa kľúčových jazykových kompetencií, t. j. podľa procesov, ktoré sa nimi rozvíjajú:

Počúvanie

Komunikácia (hovorenie) → s porozumením

Čítanie

Písanie

2. CIELE PREDMETU PRE 8. ROČNÍK

- zosúladiť slovnú zásobu s cieľom komunikácie, využívať primerané štylistické prostriedky a celé bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka
- overiť si v jazykovedných príručkách vhodnosť a správnosť použitých slov
- zoradiť motívy a myšlienky podľa časovej a logickej postupnosti
- odlíšiť texty podľa literárnych druhov
- vytvoriť dejovú osnovu a vyhľadať kľúčové slovo
- orientovať sa v knižnici, vedieť získavať informácie z internetu
- zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.
- vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.
- na základe indukcie a zovšeobecnenia odvodiť charakteristiky (definície) nových javov.
- aplikovať jazykovedné vedomosti na vecné a umelecké texty

3. KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE

Poznávacia kompetencia:

- spôsobilosť používať kognitívne operácie
- spôsobilosť učiť sa sám aj v skupine
- spôsobilosť kritického myslenia
- spôsobilosť formulovať a riešiť problémy
- schopnosť tvorivého myslenia

Komunikačná kompetencia:

- spôsobilosť tvoriť, prijať a spracovať informácie
- zručnosť vyhľadávať a odosielať informácie
- spôsobilosť formulovať svoj názor a argumentovať
- schopnosť verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city

Sociálna kompetencia:

- spôsobilosť akceptovať skupinové hodnoty

- schopnosť tolerovať odlišnosti jednotlivcov i skupín

- schopnosť kooperácie

- schopnosť empatie

Osobnostná kompetencia:

- vytvárať a reflektovať vlastnú identitu

- vytvárať vlastný hodnotový systém

- schopnosť sebaregulácie a ochrany vlastného života

4. KRITÉRIÁ A STRATÉGIE HODNOTENIA

Hodnotenie žiakov je neoddeliteľnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Má informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu.

Žiaci budú hodnotení podľa Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Pri integrovanom vzdelávaní žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je potrebné prihliadať na druh a stupeň poruchy a pri hodnotení postupovať podľa prílohy č.2 k Metodickému pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Predmetom hodnotenia v slovenskom jazyku sú učebné výsledky, ktoré žiaci dosiahli v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, schopnosti používať osvojené vedomosti, získané zručnosti a návyky, ako aj usilovnosť, osobný rast, rešpektovanie práv iných a ochota spolupracovať.

Hodnotenie žiakov sa vykonáva známkou, percentuálnym alebo slovným hodnotením.

1 - žiak primerane reaguje na podnet, nachádza súvislosti so zadanou témou. K splneniu úlohy pristupuje aktívne a tvorivo, používa správne jazykové a výrazové prostriedky a téme primeranú slovnú zásobu. Jeho prejav je zrozumiteľný a výslovnosť jasná. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne viac ako 89% a pri celkovej klasifikácii nepresiahne priemer známok 1,5

2 - žiak primerane reaguje na podnet a správne interpretuje zadanú úlohu. Jeho odpoveď je celistvá a zámer odpovede jasný. Prerušuje len zriedkavo svoj prejav kratšími prestávkami, ktoré sú spôsobené menšími nedostatkami v slovnej zásobe. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne viac ako 74% a pri celkovej klasifikácii nepresiahne priemer známok 2,5

3 – dokáže reagovať na podnet, jeho prejav je zväčša súvislý a jasný. Nedostatky v slovnej zásobe nebránia porozumeniu. Žiak je schopný reagovať na otázky a impulzy učiteľa. Žiak potrebuje na udržanie rozhovoru miestami pomoc učiteľa. Slovná zásoba je primeraná, lae nie vždy adekvátna danej téme. Žiak používa aj nesprávne výrazy. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne viac ako 49% a pri celkovej klasifikácii nepresiahne priemer známok 3,5

4 – žiak zadanú úlohu interpretuje len s pomocou učiteľa, jeho prejav je nesúvislý a zámer výpovede nie je celkom jasný. Má obmedzenú slovnú zásobu a používa nesprávne výrazy, čo bráni porozumeniu. Žiak reaguje len krátkymi odpoveďami na otázky učiteľa, prejav je krátky, slovná zásoba je jednoduchá. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne viac ako 29% a pri celkovej klasifikácii nepresiahne priemer známok 4,5.

5 – žiak nie je schopný reagovať na podnet, nedokáže svoje myšlienky vyjadriť ani s pomocou učiteľa. Používa nevhodnú slovnú zásobu, nie je schopný vyjadriť sa samostatne a súvislo. Výpovede sú nezrozumiteľné, žiak nevie odpovedať na otázky. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne menej ako 30% a pri celkovej klasifikácii je priemer známok horší ako 4,5.

Možné spôsoby získania podkladov pre klasifikáciu:

1. Kontrolné práce po tematickom celku
2. Čiastkové ústne a písomné overovanie vedomostí, stupňa čítania a písomného prejavu
3. Projektová – tematická práca
4. Prezentácia vybranej témy
5. Ďalšie aktivity – samostatná práca, práca v skupinách, aktivita na hodinách

Žiacke portfólio:

Kontrolné práce po tematickom celku

Projektová – tematická práca

Prezentácia projektovej práce

Diktáty a slohové práce

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 8. ročníku ZŠ

- počet: 4

- zameranie: cudzie podstatné mená zakončené na – l, - r
  skloňovanie zámen

  zvieracie podstatné mená mužského rodu

  cudzie podstatné mená – nesklonné

Počet a zameranie kontrolných slohových prác v 8. ročníku ZŠ

- počet: 2
- zameranie: úradný/štruktúrovaný životopis, charakteristika osoby

5. PEDAGOGICKÁ STRATÉGIA:

V rámci predmetu slovenský jazyk a literatúra budeme využívať tieto metódy a formy práce: motivačné, fixačné, inovatívne, práca s počítačom, skupinová a individuálna práca, tvorba a prezentácia projektu, dramatizácia, hranie rolí, zážitkové vyučovanie, výklad, riadený rozhovor, diskusia, brainstorming, práca s umeleckým textom

6. UČEBNÉ ZDROJE

Slovenský jazyk 8 (autorky J.Krajčovičová, M.Caltíková)

Literárna výchova 7 (autorka D. Petríková a kol.)

Internet, školská knižnica, jazykovedné príručky, nástenky, doplnková literatúra,

Slovenský jazyk – gramatika – 8. ročník

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy	Časová dotácia
I. Opakovanie učiva **7.ročníka**	Komunikácia v spoločnosti, slovné druhy – pomnožné podstatné mená, číslovky, slovesný vid, jednočlenná a dvojčlenná veta, holá a rozvitá veta	Optimálny výkon : Žiak vie začať a ukončiť komunikáciu na určitú tému, asertívne a efektívne komunikovať, utvoriť a predniesť jednoduchý prívet, rozlíšiť vety podľa členitosti a rozvitosti, určiť rod pomnožných podstatných mien Minimálny výkon: Žiak vie primerane komunikovať so spolužiakmi, vie odlíšiť zo skupiny podstatných mien pomnožné podstatné mená	Občianska výchova, etická výchova geografia Osobný a sociálny rozvoj	**10 hod.**
II. Zvuková stránka jazyka a pravopis	Výslovnosť cudzích slov, pravopis cudzích predpôn a prípon, internacionalizmy	Optimálny výkon : Žiak pozná význam cudzích predpôn a prípon, vie ich správne používať v ústnom a písomnom prejave Minimálny výkon: Žiak vie odčleniť v cudzom slove predponu a príponu, vie použiť internacionalizmy	Osobný a sociálny rozvoj, geografia, biológia	**5 hod.**
III. Významová/lexikálna rovina	Spôsoby obohacovania slovnej zásoby – tvorenie slov,	Optimálny výkon : Žiak vie pracovať so slovníkmi, pozná rôzne druhy	Geografia , dopravná výchova, multikultúrna výchova, mediálna	**6 hod.**

	preberanie slov, nepriame pomenovania, jednoslovné a viacslovné pomenovania /združené pomenovania /, frazeologizmy	slovníkov a vie sa v nich orientovať, vie utvoriť nepriame pomenovania, rozlíšiť ich v umeleckom texte <u>Minimálny výkon:</u> rešpektuje pravopisné pravidlá, vie pracovať so slovníkmi a vyhľadať príslušné heslá	výchova Osobný a sociálny rozvoj	
IV.Morfologická rovina **Podstatné mená**	Podstatné mená mužského rodu zvieracie, podstatné mená mužského rodu neživotné zakončené na – l, - r, cudzie nesklonné podstatné mená, skloňovanie podstatného mena pani, tvorba projektu	<u>Optimálny výkon</u>: Žiak vie aplikovať vedomosti o skloňovaní zvieracích podst. mien , zatriediť ich do skloňovacích vzorov, ovláda pravopis cudzích podst. mien, vie rozlíšiť 6.pád j.č. a 1. pád mn.č. , vie použiť sklonný a nesklonný tvar podst. m. pani, vytvoriť a prezentovať projekt <u>Minimálny výkon:</u> Žiak vie utvoriť 1.pád postatných mien zakončených na –l, - r a správne ich použiť v písomnom prejave, vie bez prípravy prečítať plynulo text s cudzími slovami , vytvoriť jednoduchý projekt	Dopravná výchova, multikultúrna výchova, prezentácia projektu, IKT osobný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova	**8 hod.**
Prídavné mená	Upevňovanie učiva o príd. menách –	<u>Optimálny výkon</u>: Žiak vie zaradiť	Biológia, ochrana života a zdravia,	

	druh, rod, číslo, pád a skloňovacie vzory	príd. mená ku skloňovaciemu vzoru, ovláda pravopis a vie určiť gramat. kategórie, vie použiť príd.m. vo svojom texte <u>Minimálny výkon:</u> Žiak vie vyhľadať v texte príd. mená, odlíšiť ich od iných slovných druhov, vie ich vystupňovať a využiť pri opise	regionálna výchova	**5 hod.**
Zámená	Ohybný slovný druh, rozdelenie na druhy / opytovacie, ukazovacie /, skloňovanie, základný tvar, rod, číslo, pád , krátke a dlhé tvary osobných zámen, vykanie a tykanie	<u>Optimálny výkon:</u> Žiak vie správne určiť druhy zámen, ovláda skloňovanie, pravopis, vie určiť základný tvar zámena a príslušné gramatické kategórie, vie použiť dlhé a krátke tvary v písomnom prejave, správne píše zámená pri oslovení a vykaní <u>Minimálny výkon: ovláda</u> rozdelenie zámen a správne ich skloňuje	Etická výchova, osobný a sociálny rozvoj, občianska výchova	**7 hod.**
Číslovky	Ohybný slovný druh, upevňovanie učiva: skloňovanie, rod, číslo, pád, určité a neurčité číslovky	<u>Optimálny výkon</u>: Žiak pozná ďalšie druhy čísloviek, vie ich správne používať v ústnej i v písomnej podobe, dodržiavať ich pravopis <u>Minimálny výkon:</u> Žiak vie rozlíšiť	Matematika, fyzika	**4 hod.**

		určité a neurčité číslovky, pozná základné, radové a násobné číslovky		
Slovesá	Ohybný slovný druh, upevňovania učiva, gramatické kategórie	Optimálny výkon: Žiak pozná gramatické kategórie slovies, vie slovesá využiť pri rozprávaní, dynamickom opise Minimálny výkon: Žiak vie vyčasovať slovesá vo všetkých časoch a osobách	Mediálna výchova, multikultúrna výchova osobný a sociálny rozvoj	**3 hod**.
Neohybné slovné druhy	Príslovky, predložky, spojky, častice, citoslovcia Interpunkcia pri písaní neohybných slovných druhov	Optimálny výkon: Žiak vie spoľahlivo odlíšiť neohybné slovné druhy/ zvášť tie, ktoré môžu patriť k viacerým slovným druhom /, správne používať interpunkciu Minimálny výkon: Žiak vie s pomocou pedgóga rozlíšiť neohybné slovné druhy, identifikovať niektoré chyby v texte a opraviť ich	Etická výchova, osobný a sociálny rozvoj	**5 hod.**
V. Syntaktická/ skladobná rovina	Vedľajšie vetné členy – predmet, príslovkové určenie / miesta, času, príčiny a spôsobu /, zhodný a nezhodný prívlastok, jednoduché súvetie	Optimálny výkon: Žiak pozná vedľajšie vetné členy, vie ich definovať a vyhľadať vo vete, vie utvoriť vetu so zadanými vetnými členmi Minimálny výkon: Žiak vie definovať vedľajšie vetné	Etická výchova, ochrana života a zdravia environmentálna výchova	**13 hod.**

		členy		

Slovenský jazyk – sloh – 8. ročník

Tematický celok	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**	**Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy**	**Časová dotácia**
Slohové práce **IV. Diktáty** Počet 4	Poznámky, konspekt koncept, výťah , správa o riešení/výsledku projektu, projekt, úradný list, prihláška, úradný/ štruktúrovaný životopis, slohové postupy – opisný, rozprávací, informačný, výkladový, slohové útvary, debata Charakteristika osoby, úradný/štruktúrovaný životopis Skloňovanie podstatných mien zakončených na - l, - r skloňovanie zámen, zvieracie podstatné mená mužského rodu, cudzie nesklonné podstatné	<u>Optimálny výkon</u>: Žiak vie rozlíšiť konspekt , koncept a poznámky a spracovať text vo forme poznámok, vytvoriť kocept svojej práce, opraviť a prepísať ako čistopis, vie aplikovať znalosti o formálnej úprave slohových útvarov , vie utvoriť výstižnú charakteristiku osoby, napísať úradný životopis <u>Minimálny výkon:</u> Žiak vie reprodukovať definíciu pojmov konspekt, koncept a vytvoriť koncept svojho textu, napísať jednoduchý štrukturovaný životopis .	Občianska výchova, etická výchova literárna výchova Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia Práca s počítačom Mediálna výchova	**27 hod.** **6 hod.**

	mená			

Slovenský jazyk – literatúra – 8. ročník

Tematický celok	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**	**Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy**	**Časová dotácia**
I. Všeobecné pojmy	Literatúra faktu,vedecko-fantastická literatura, populárno - vedecká literatúra, muzikál, lyrický hrdina, sonet, symbol, konflikt	Optimálny výkon: Žiak vie identifikovať v texte charakteristické znaky literatúry faktu, sci-fi literatúry, vyhľadať kľúčové slová pripraviť si osnovu a na jej základe voľne prerozprávať obsah literárneho textu, v literárnej ukážke rozlíšiť fakty a umelecké prostriedky. Minimálny výkon: Žiak vie s pomocou učiteľa reprodukovať definíciu pojmu literatúra faktu a sci-fi literatúru, s pomocou učiteľa v literárnom texte vyhľadať kľúčové slová a urobiť osnovu	Multikultúrna výchova, osobný a sociálny rozvoj, história, regionálna výchova, etická výchova, IKT, hudobná výchova	**21 hod.**
II. Literárne druhy a žánre	Epika, lyrika - druhy, dráma – druhy, román – detektívny, dobrodružný, historický, dievčenský a denníkový	Optimálny výkon:Žiak vie vytvoriť a vysvetliť definície literárnych druhov a žánrov, vytvoriť vlastný príbeh Minimálny výkon: Žiak vie	Etická výchova, história, regionálna výchova, občianska výchova, multikultúrna výchova, osobný a sociálny rozvoj	**40 hod**.

		reprodukovať definície literárnych druhov a pomocou pedagóga definovať literárne žánre, vytvoriť krátky deníkový záznam		
III. Štruktúra diela	Kompozícia literárneho diela- vonkajšia, diel, dejstvo, vnútorná kompozícia diela	Optimálny výkon: Žiak vie vysvetliť členenie textu na odseky, vie vyhľadať kľúčové slová v odseku, vie vysvetliť pojem dejstvo, v texte vyhľadať jednotlivé časti vnútornej kompozície, vie zostaviť osnovu a reprodukovať obsah Minimálny výkon: Žiak vie reprodukovať pojem kompozícia a pozná jej druhy, pomocou otázok prerozprávať príbeh	Osobný a sociálny rozvoj, história,etická výchova	**5 hod.**

IV. Štylizácia textu	Expresívne výrazy / deminutíva, pejoratíva /, metonymia, básnická otázka	Optimálny výkon :Žiak vie definovať a vyhľadať v texte expresívne výrazy a nahradiť ich neutrálnymi výrazmi alebo synomymami Minimálny výkon: vie rozlíšit neutrálne a expresívne výrazy, vie utvořit z neutrálního slova citovo zafarbené slovo	Mediálna výchova Osobný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia	**5 hod.**
V. Metrika	Rým združený, obkročný, striedavý, rytmus, verš	Optimálny výkon: Žiak ovláda základné pojmy metriky a vie určovať druhy rýmov, pozná rozdiel medzi veršom strofou. Vie vytvoriť krátku báseň s rýmom. Minimálny výkon: Žiak vie definovať druhy rýmov a pozná ich schémy, vie rozlišit verš a strofu	Hudobná výchova Výtvarná výchova Ochrana života a zdravia Etická výchova	

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA – 9. ročník

Názov predmetu	**Slovenský jazyk a literatúra**
Časový rozsah výučby	**6 hodín týždenne, 198 hodín ročne**
Ročník	**deviaty ročník**
Škola (názov, adresa)	**ZŠ Starozagorská 8, Košice**
Názov ŠkVP	**Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce**
Kód a názov ŠVP	**ISCED 2**
Stupeň vzdelania	**nižšie sekundárne vzdelanie**
Dĺžka štúdia	**5 rokov**
Forma štúdia	**denná**
Vyučovací jazyk	**slovenský jazyk**
iné	

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

V jazykovej časti oblasti Jazyk a komunikácia sú určujúcimi ciele rozvíjania komunikatívnych schopností žiakov. Jazyk sa chápe ako nástroj myslenia a komunikácie medzi ľuďmi, čo by sa vo vyučovaní jazyka malo premietnuť do zámerného preferovania rozvoja komunikatívnych kompetencií, ktoré budú istým teoretickým i praktickým východiskom ich ďalšieho rozvíjania v ostatných vyučovacích predmetoch. Najväčší dôraz sa kladie na vlastnú tvorbu jazykových prejavov, prácu s informáciami, čitateľskú gramotnosť, schopnosť argumentovať a pod.

V literárnej výchove nejde len o schopnosť plynulo čítať slová a vety, ale skôr o pochopenie textu ako celku s dôrazom na čitateľskú gramotnosť.

Dobré zvládnutie jazykového učiva a najmä komunikatívnych kompetencií vytvára predpoklad na rozvinutie schopnosti úspešne sa uplatniť na trhu práce a v súkromnom živote.

Chápe jazyk ako znak národnej a individuálnej identity, ako prostriedok komunikácie a profesionálnej realizácie a prostriedok na vyjadrovanie citov a pocitov.

Členenie vzdelávacej oblasti podľa kľúčových jazykových kompetencií, t. j. podľa procesov, ktoré sa nimi rozvíjajú:

Počúvanie

Komunikácia (hovorenie) → s porozumením

Čítanie

Písanie

2. CIELE PREDMETU PRE 9.ROČNÍK:

- zosúladiť slovnú zásobu s cieľom komunikácie, využívať primerané štylistické prostriedky a celé bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka
- overiť si v jazykovedných príručkách vhodnosť a správnosť použitých slov
- zoradiť motívy a myšlienky podľa časovej a logickej postupnosti
- odlíšiť texty podľa literárnych druhov
- vytvoriť dejovú osnovu a vyhľadať kľúčové slová
- orientovať sa v knižnici, vedieť získavať informácie z internetu
- zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.
- vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.
- na základe indukcie a zovšeobecnenia odvodiť charakteristiky (definície) nových javov.
- aplikovať jazykovedné vedomosti na vecné a umelecké texty

3. KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE

Poznávacia kompetencia:

- spôsobilosť používať kognitívne operácie
- spôsobilosť učiť sa sám aj v skupine
- spôsobilosť kritického myslenia
- spôsobilosť formulovať a riešiť problémy
- schopnosť tvorivého myslenia

Komunikačná kompetencia:

- spôsobilosť tvoriť, prijať a spracovať informácie
- zručnosť vyhľadávať a odosielať informácie
- spôsobilosť formulovať svoj názor a argumentovať
- schopnosť verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city

Sociálna kompetencia:

- spôsobilosť akceptovať skupinové hodnoty

- schopnosť tolerovať odlišnosti jednotlivcov i skupín

- schopnosť kooperácie

- schopnosť empatie

Osobnostná kompetencia:

- vytvárať a reflektovať vlastnú identitu

- vytvárať vlastný hodnotový systém

- schopnosť sebaregulácie a ochrany vlastného života

4. KRITÉRIÁ A STRATÉGIE HODNOTENIA

Hodnotenie žiakov je neoddeliteľnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Má informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu.

Žiaci budú hodnotení podľa Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Pri integrovanom vzdelávaní žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je potrebné prihliadať na druh a stupeň poruchy a pri hodnotení postupovať podľa prílohy č.2 k Metodickému pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Predmetom hodnotenia v slovenskom jazyku sú učebné výsledky, ktoré žiaci dosiahli v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, schopnosti používať osvojené vedomosti, získané zručnosti a návyky, ako aj usilovnosť, osobný rast, rešpektovanie práv iných a ochota spolupracovať.

Hodnotenie žiakov sa vykonáva známkou, percentuálnym alebo slovným hodnotením.

1 - žiak primerane reaguje na podnet, nachádza súvislosti so zadanou témou. K splneniu úlohy pristupuje aktívne a tvorivo, používa správne jazykové a výrazové prostriedky a téme primeranú slovnú zásobu. Jeho prejav je zrozumiteľný a výslovnosť jasná. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne viac ako 89% a pri celkovej klasifikácii nepresiahne priemer známok 1,5

2 - žiak primerane reaguje na podnet a správne interpretuje zadanú úlohu. Jeho odpoveď je celistvá a zámer odpovede jasný. Prerušuje len zriedkavo svoj prejav kratšími prestávkami, ktoré sú spôsobené menšími nedostatkami v slovnej zásobe. Z kontrolných tematických

a ostatných písomných prác dosiahne viac ako 79% a pri celkovej klasifikácii nepresiahne priemer známok 2,5

3 – dokáže reagovať na podnet, jeho prejav je zväčša súvislý a jasný. Nedostatky v slovnej zásobe nebránia porozumeniu. Žiak je schopný reagovať na otázky a impulzy učiteľa. Žiak potrebuje na udržanie rozhovoru miestami pomoc učiteľa. Slovná zásoba je primeraná, lae nie vždy adekvátna danej téme. Žiak používa aj nesprávne výrazy. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne menej ako 79% a pri celkovej klasifikácii nepresiahne priemer známok 3,5

4 – žiak zadanú úlohu interpretuje len s pomocou učiteľa, jeho prejav je nesúvislý a zámer výpovede nie je celkom jasný. Má obmedzenú slovnú zásobu a používa nesprávne výrazy, čo bráni porozumeniu. Žiak reaguje len krátkymi odpoveďami na otázky učiteľa, prejav je krátky, slovná zásoba je jednoduchá. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne menej ako 50% a pri celkovej klasifikácii nepresiahne priemer známok 4,5.

5 – žiak nie je schopný reagovať na podnet, nedokáže svoje myšlienky vyjadriť ani s pomocou učiteľa. Používa nevhodnú slovnú zásobu, nie je schopný vyjadriť sa samostatne a súvislo. Výpovede sú nezrozumiteľné, žiak nevie odpovedať na otázky. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne viac ako 30% a pri celkovej klasifikácii je priemer známok horší ako 4,5.

Možné spôsoby získania podkladov pre klasifikáciu:

6. Kontrolné práce po tematickom celku
7. Čiastkové ústne a písomné overovanie vedomostí, stupňa čítania a písomného prejavu
8. Projektová – tematická práca
9. Prezentácia vybranej témy
10. Ďalšie aktivity – samostatná práca, práca v skupinách, aktivita na hodinách

Žiacke portfólio:

Kontrolné práce po tematickom celku

Projektová – tematická práca

Prezentácia projektovej práce

Diktáty a slohové práce

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 9. ročníku ZŠ

- počet: 4
- zameranie: vstupný
  interpunkcia v jednoduchej vete

  interpunkcia v súvetí

  výstupný po ISCED 2

Počet a zameranie kontrolných slohových prác v 9. ročníku ZŠ

- počet: 2
- zameranie: úradný/ štruktúrovaný životopis
  výklad

5. PEDAGOGICKÁ STRATÉGIA

V rámci predmetu slovenský jazyk a literatúra budeme využívať tieto metódy a formy práce: motivačné, fixačné, inovatívne, práca s počítačom, skupinová a individuálna práca, tvorba a prezentácia projektu, dramatizácia, hranie rolí, zážitkové vyučovanie, výklad, riadený rozhovor, diskusia, brainstorming, práca s umeleckým textom

6. UČEBNÉ ZDROJE

Slovenský jazyk 9 (autorky J.Krajčovičová, J. Kesselová)

Literárna výchova 9 (autorka D. Petríková a kol.)

Internet, školská knižnica, jazykovedné príručky, nástenky, doplnková literatúra,

7. OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

Slovenský jazyk – gramatika – IX. ročník

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Medzipredmeto-vé vzťahy a prierezové témy	Časová dotácia

I. Opakovanie učiva **8.ročníka**	Úvodné opakovanie. Ortografia (i/y, veľké písmená, interpunkcia). Lexikológia (priame a nepriame pomenovanie, metonymia, obohacovanie lexiky, slovníky) PM (pomnožné, zvieracie, nesklonné , PM pani), zámená, číslovky, príslovky, predložky, spojky, častice, citoslovcia, syntax – podmet, prísudok, vetný základ, predmet, prívlastok, príslovkové určenie, prístavok, sklady, členitosť viet, súvetie. Preveriť vedomosti žiakov z učiva predchádzajúceho ročníka	Žiak vie uplatniť vedomosti z 8. ročníka pri vstupnej previerke	Regionálna výchova Geografia Mediálna výchova	**11 hod.**
II. Významová/lexikálna rovina	Slovná zásoba – členenie slovnej zásoby podľa rôznych kritérií. Členenie slovnej zásoby podľa vecného významu,	<u>Optimálny výkon</u>: Žiak ovláda kritériá členenia slovnej zásoby, systém lexiky, má osvojený systém diferenciácie slov, dokáže definovať jednotlivé slová, ovláda príklady, dokáže analyzovať	Geografia Dopravná výchova Multikultúrna	**21hod.**

	dobového výskytu, podľa štýlovej príslušnosti. Diferenciácia slovnej zásoby. Plnovýznamové a neplnovýznamové slová. Jednovýznamové a viacvýznamové slová. Lexikografia – typy slovníkov. Synonymá, antonymá, homonymá a viacvýznamové slová Slová podľa dobového výskytu : historizmy, archaizmy, zastarané slová a neologizmy. Neutrálne a expresívne slová. Kladný a záporný citový postoj. Slová podľa pôvodu : cudzie slová, zdomácnené, internacionalizmy. Spisovné a nespisovné slová – slang a dialekt. Obohacovanie slovnej zásoby: odvodzovanie, skladanie slov skracovanie slov : skratky, iniciálové	text z hľadiska lexikálnej roviny. Žiak vie v danej komunikačnej situácii využívať vhodné slová, slovné spojenia, jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou a s ohľadom na regionálnu oblasť a sociálne prostredie. Žiak si vie správne vybrať jazykovednú príručku a overiť v nej význam lexikálnych jednotiek. Pozná slovníky : PSP, MFS, MSS, KSSJ, elektronické slovníky. Žiak ovláda rozdiel v terminológii, vie pracovať s MSS, vie vytvoriť synonymický rad, využíva rôzne synonymá pri tvorbe rôznych textov. Vie odlíšiť viacvýznamové slová a homonymá. <u>Minimálny výkon:</u> Žiak ovláda vzťahy medzi slovami, vie pracovať s rôznymi druhmi slovníkov. <u>Optimálny výkon</u>: Žiak pozná rozdiel medzi archaizmom, historizmom a zastaraným slovom, osvojí si slová podľa dobového výskytu,	výchova Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Tvorba projektu a prezentačné schopnosti História Multikultúrna výchova Estetická a etická výchova	

	skratky, skratkové slová, značky. Spájanie slov do viacslovných pomenovaní : združené pomenovanie, frazeologické jednotky. Prenášanie významu : metafora, metonymia, personifikácia, prirovnanie.	ktoré sa vzťahujú k významným udalostiam v histórii, vie vyhľadať citovo zafarbené slová v texte, vie v texte rozlíšiť cudzie slová, slovenské slová a zdomácnené slová, rozumie významu frekventovaných cudzích slov, výslovnosti slabík de, te, ne, le, di, ti, ni, li v cudzích slovách, ovláda termín nesklonné podstatné mená. Žiak ovláda vymedzenie nespisovnej lexiky, pozná rozdiel medzi slangom a dialektom, ovláda charakteristiku vlastného nárečia. <u>Minimálny výkon</u>: Žiak ovláda členenie slovnej zásoby z rôznych hľadísk	Osobnostný a sociálny rozvoj Regionálna výchova	
III. Morfologická rovina Podstatné mená	Skloňovanie, vzory, gramatické kategórie. Podstatné mená pomnožné, zvieracie, nesklonné. Skloňovanie neživotných PM mužského rodu	<u>Optimálny výkon</u>: Žiak vie aplikovať vedomosti o skloňovaní zvieracích podst. mien , zatriediť ich do skloňovacích vzorov, ovláda pravopis cudzích podst. mien, vie rozlíšiť 6.pád j.č.	Multikultúrna výchova Prezentácia projektu IKT	**35hod.** 8 hod.

	zakončených na r, l.	a 1. pád mn.č. , vie použiť sklonný a nesklonný tvar podst. m. pani, vytvoriť a prezentovať projekt <u>Minimálny výkon:</u> Žiak vie utvoriť 1.pád postatných mien zakončených na –l, - r a správne ich použiť v písomnom prejave, vie bez prípravy prečítať plynulo text s cudzími slovami , vytvoriť jednoduchý projekt	Osobnostný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova	
Prídavné mená	Rozdelenie prídavných mien, pravopis, skloňovanie a stupňovanie. Postavenie ako vetného člena. Pravopis, skloňovanie, postavenie ako vetného člena.	<u>Optimálny výkon</u>: Žiak vie zaradiť príd. mená ku skloňovaciemu vzoru, ovláda pravopis a vie určiť gramat. kategórie, vie použiť príd.m. vo svojom texte <u>Minimálny výkon:</u> Žiak vie vyhľadať v texte príd. mená, odlíšiť ich od iných slovných druhov, vie ich vystupňovať a využiť pri opise	Ochrana života a zdravia Regionálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj	5 hod.
Zámená	Rozdelenie zámen, pravopis, skloňovanie. Postavenie ako vetného člena.	<u>Optimálny výkon:</u> Žiak vie správne určiť druhy zámen, ovláda skloňovanie, pravopis, vie určiť základný tvar	Etická výchova Osobnostný a sociálny rozvoj	4 hod.

		zámena a príslušné gramatické kategórie, vie použiť dlhé a krátke tvary v písomnom prejave, správne píše zámená pri oslovení a vykaní <u>Minimálny výkon:</u> <u>ovláda</u> rozdelenie zámen a správne ich skloňuje	Dopravná výchova	
Číslovky	Ohybný slovný druh, druhy čísloviek, upevňovanie učiva: skloňovanie, číslo, pád, určité a neurčité číslovky	<u>Optimálny výkon</u>: Žiak pozná ďalšie druhy čísloviek, vie ich správne používať v ústnej i v písomnej podobe, Dodržiava ich pravopis <u>Minimálny výkon:</u> Žiak vie rozlíšiť určité a neurčité číslovky, pozná základné, radové a násobné číslovky	Finančná gramotnosť Multikultúrna výchova	5hod.
Slovesá	Druh slovies: pomocné slovesá, slovesný tvar, gramatické kategórie	<u>Optimálny výkon</u>: Žiak vie vysvetliť a identifikovať zvratné a nezvratné slovesá , vysvetliť ich funkciu v texte, identifikovať plnovýznamové a neplnovýznamové slovesá, vysvetliť ich funkciu v texte, vie vysvetliť a identifikovať jednoduchý a zložený tvar slovies oznamovací,	Osobnostný a sociálny rozvoj	7 hod.

		rozkazovací, podmieňovací spôsob slovesa, identifikovať druhy prísloviek, vysvetliť funkciu stupňovania prísloviek v texte. <u>Minimálny výkon:</u> Žiak rozlišuje ohybné a neohybné slovné druhy, pozná gramatické kategórie ohybných slovných druhov.		
Neohybné slovné druhy	Rozdelenie, pravopis prísloviek. Konverzia. Vetnočlenská platnosť. Druhotné predložky, vokalizácia predložiek. Spojky – pravopis čiarky. Častice – konverzia slovných druhov, citoslovcia a ich pravopis.	<u>Optimálny výkon</u>: Žiak vie spoľahlivo odlíšiť neohybné slovné druhy/ zvlášť tie, ktoré môžu patriť k viacerým slovným druhom /, správne používať interpunkciu, vie vysvetliť pojem vokalizácia predložiek, vie odlíšiť častice od iných SD, chápe ich význam vo vzťahu k výpovedi. <u>Minimálny výkon:</u> Žiak vie s pomocou pedgóga rozlíšiť neohybné slovné druhy, identifikovať niektoré chyby v texte a opraviť ich	Etická výchova Geografia Environmentálna výchova	6 hod.

IV. Syntaktická/ skladobná rovina	Veta podľa zloženia, zámeru hovoriaceho, podľa členitosti. Podmet, prísudok, prisudzovací sklad Predmet, prívlastok zhodný a nezhodný, príslovkové určenie, prístavok	<u>Optimálny výkon</u>: Žiak vie v jednoduchých holých a rozvitých vetách správne používať základné i rozvíjacie vetné členy, určiť ich, samostatne tvoriť jednočlenné a dvojčlenné vety pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka. <u>Minimálny výkon:</u> Žiak vie definovať hlavné a vedľajšie vetné členy.	Etická výchova Ochrana života a zdravia Multikultúrna výchova Finančná gramotnosť	**17 hod.**
V. Zvuková rovina	Zvukové vlastnosti reči - prozodické vlastnosti: prízvuk, dôraz, prestávka, melódia, tempo reči, sila hlasu. Zvuková stránka jazyka a pravopis. Hlásky : spodobovanie, ortoepia. Pravidlo o rytmickom krátení. Pravopisné zásady : vybrané slová, pravopis ohybných slovných druhov Informačný slohový	<u>Optimálny výkon:</u> Žiak vie v ústnej komunikácií dodržiavať pravidlá spisovnej výslovnosti, vie sa prispôsobiť lexikálnej stránke prejavu, v komunikácii zvláda zvukovú stránku prejavu v súlade s komunikačnou situáciou, ovláda zásady spodobovania a výnimky z pravidla o rytmickom krátení. <u>Minimálny výkon</u>: Žiak v komunikácii zvláda zvukovú stránku prejavu,	Multikultúrna výchova	**9 hod.**

	postup. Pravopis slov cudzieho pôvodu. 13 interpunkčných znamienok v slovenskom jazyku : bodka, výkričník, otáznik, lomka, dvojbodka, bodkočiarka, úvodzovky, spojovník, apostrof, zátvorky, tri bodky, čiarka, pomlčka.	ovláda zásady spodobovania a výnimky z pravidla o rytmickom krátení. <u>Optimálny výkon:</u> Žiak ovláda predpony cudzieho pôvodu s y, ovláda internacionalizmy a frekventované cudzie slová, pozná ich význam, dokáže ich nahradiť slovenským ekvivalentom, ovláda pravidlá ortoepie, vie vymenovať interpunkčné znamienka a pozná zásady pravopisu najmä čiarky, pomlčky, spojovníka, dvojbodky a úvodzoviek, vie o funkcii lomky a apostrofu, pozná zásady pravopisu priamej reči. <u>Minimálny výkon :</u> Žiak vie vymenovať interpunkčné znamienka, pozná zásady pravopisu priamej reči.	Mediálna výchova	

			Etická výchova	
VI. Náuka o jazyku	Systém jazyka – jazykové roviny. Jazykoveda, členenie Dialekty. Dialektológia. Kodifikácie	<u>Optimálny výkon:</u> Žiak vie vysvetliť pojmy: národný jazyk, spisovný jazyk, nárečia, vie prispôsobiť lexiku textu vzhľadom na cieľ komunikačnej situácie, vie funkčne využiť spisovnú a nespisovnú lexiku s ohľadom na žáner/slohový postup/štýl, vie aplikovať nadobudnuté vedomosti z ortografie, lexikológie, morfológie a syntaxe.	Ochrana života a zdravia Regionálna výchova	**6 hod.**

Slovenský jazyk – sloh – IX. ročník

Tematický celok	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**	**Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy**	**Časová dotácia**

	Jazykový štýl – definícia, členenie Objektívne : administratívny, náučný, subjektívne : umelecký, hovorový, subjektívno-objektívne : rečnícky, publicistický Rečnícky štýl : charakteristika, útvary. Prívet, slávnostný prejav, diskusný príspevok – aktivizácia vedomostí. Slohové postupy – opisný, informačný, rozprávací, výkladový. Populárny a vedecký výklad. Jazykové prostriedky výkladu	<u>Optimálny výkon</u>: Žiak dokáže identifikovať text podľa jazykového štýlu, ovláda vymedzenie štýlov podľa jazykových prostriedkov i útvarov. <u>Minimálny výkon</u>: Dokáže pod vedením učiteľa vytvoriť text podľa zadaného jazykového štýlu. Pod vedením učiteľa dokáže transformovať text. <u>Optimálny výkon:</u> Žiak vie samostatne pohotovo sformulovať základné myšlienky na tému a vysloviť ich výstižne, zrozumiteľne, plynulo a jasne, vie samostatne sformulovať súvislý text na danú tému, dokáže rozlíšiť jednotlivé slohové postupy <u>Minimálny výkon:</u> Žiak dokáže rozlíšiť jednotlivé slohové postupy <u>Optimálny výkon</u>: Žiak dokáže identifikovať výklad, pod vedením učiteľa vie porovnať vedecký a populárny, pozná znaky výkladového slohového postupu. <u>Minimálny výkon:</u> Žiak pozná znaky výkladového slohového postupu <u>Optimálny výkon</u>: Žiak pozná znaky úvahy, vie napísať úvahu na zadanú	Občianska výchova, etická výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Literárna výchova Environmentálna výchova Ochrana života	**33 hod.**

	Štylistické a jazykové prostriedky úvahy Žánre umeleckého štýlu. Jazykové a štylistické prostriedky náučného štýlu. Žánre náučného štýlu. Tabuľky, vzorce, grafy – čítanie s porozumením. Typológia opisu : statický, dynamický, umelecký a odborný. Jazykové a štylistické prostriedky, žánre administratívneho štýlu. Potvrdenka, podací lístok, objednávka, žiadosť, odvolanie sa...	tému Minimálny výkon: Žiak s pomocou učiteľa vie napísať krátku úvahu Optimálny výkon: Žiak vie odlíšiť umelecký text od vecného. Rozlišuje žánre lyriky, epiky a drámy. Ovláda znaky opisného a rozprávacieho slohového postupu. Minimálny výkon: Žiak vie odlíšiť umelecký text od vecného. Optimálny výkon: Žiak dokáže rozlíšiť text náučného štýlu, dokáže pod vedením učiteľa vyhľadať a spracovať informácie z tabuľky, grafu, v texte náučného štýlu pod vedením učiteľa dokáže rozlíšiť výkladový, informačný a opisný slohový postup vie na zadanú alebo voľnú tému vytvoriť texty, ktoré budú spĺňať požiadavky konkrétneho slohového útvaru/žánru s dodržaním časovej a logickej postupnosti: výťah, odborný opis, prihláška, úradný list, úradný/štruktúrovaný životopis, slávnostný príhovor, prejav, úvaha,	a zdravia Práca s počítačom	

Slohové práce **IV. Diktáty** Počet 4	Typy životopisov. Štruktúrovaný životopis, úradný, europass. Jazykové a štylistické prostriedky publicistického štýlu. Správa, oznámenie, úvodník, komentár, recenzia.	výklad, vie napísať podľa vzoru štruktúrovaný životopis (europass) rodičov / svoj vlastný. <u>Minimálny výkon:</u> Žiak vie napísať praktické písomnosti: životopis, žiadosť, objednávku, odvolanie. <u>Optimálny výkon</u>: Žiak vie pod vedením učiteľa rozlíšiť jednotlivé žánre publicistického štýlu: správu, komentár, stĺpček, úvodník, recenziu. <u>Minimálny výkon</u>: Žiak pozná znaky publicistického štýlu. Úradný/štruktúrovaný životopis Výklad Vstupný Interpunkcia v jednoduchej vete Interpunkcia v súvetí Výstupný po ISCED 2	Osobnostný a sociálny rozvoj Literárna výchova Mediálna výchova Etická výchova	

Slovenský jazyk – literatúra – IX. ročník

Tematický celok	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**	**Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy**	**Časová dotácia**
I. Všeobecné pojmy	Lyrická poézia, epická poézia, spoločenská lyrika, reflexívna lyrika, sonet, aforizmus, premiéra, derniéra, repríza, symbol, jednoaktovka, detektívna literatúra	Optimálny výkon: Žiak vie identifikovať v texte charakteristické znaky umeleckej literatúry, vyhľadať kľúčové slová, pripraviť si osnovu a na jej základe voľne prerozprávať obsah literárneho textu, v literárnej ukážke rozlíšiť fakty a umelecké prostriedky. Minimálny výkon: Žiak vie s pomocou učiteľa reprodukovať definíciu pojmu umelecká literatúra, s pomocou učiteľa v literárnom texte vyhľadať kľúčové slová a urobiť osnovu	Multikultúrna výchova, osobný a sociálny rozvoj, história, regionálna výchova, etická výchova, IKT, hudobná výchova	**11 hod.**

II. Literárne druhy a žánre	Epika, lyrika - druhy, epitaf, óda, epigram, román vo veršoch, epos, román v próze – historický, dobrodružný, sci-fi, dievčenský, román zo života mladých ľudí, denníkový román, generačný román, poviedka Dramatické umenie – tragédia, komédia, muzikál	Optimálny výkon:Žiak vie vytvoriť a vysvetliť definície literárnych druhov a žánrov, vytvoriť vlastný príbeh Minimálny výkon: Žiak vie reprodukovať definície literárnych druhov a pomocou pedagóga definovať literárne žánre, vytvoriť krátky deníkový záznam	Etická výchova, história, regionálna výchova, občianska výchova, multikultúrna výchova, osobný a sociálny rozvoj	**40 hod.**
III. Štruktúra diela	Kompozícia literárneho diela- vonkajšia, vnútorná, presah, dejstvá a výstupy, dialóg, monológ	Optimálny výkon: Žiak vie vysvetliť členenie textu na odseky, vie vyhľadať kľúčové slová v odseku, vie vysvetliť pojem dejstvo, v texte vyhľadať jednotlivé časti vnútornej kompozície, vie zostaviť osnovu a reprodukovať obsah Minimálny výkon: Žiak vie reprodukovať pojem kompozícia a pozná jej druhy, pomocou otázok prerozprávať príbeh	Osobný a sociálny rozvoj, história,etická výchova	**5 hod.**
IV. Štylizácia textu	Expresívne výrazy / deminutíva, pejoratíva /, metonymia, básnická otázka, metafora, prirovnanie,	Optimálny výkon :Žiak vie definovať a vyhľadať v texte expresívne výrazy a nahradiť ich neutrálnymi výrazmi alebo synomymami	Mediálna výchova Osobný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia	**5 hod.**

	epizeuxa, anafora	Minimálny výkon: vie rozlíšit neutrálne a expresívne výrazy, vie utvorit z neutrálního slova citovo zafarbené slovo Optimálny výkon: Žiak ovláda základné pojmy metriky a vie určovať druhy rýmov, pozná rozdiel medzi veršom, strofou. Vie vytvoriť krátku báseň s rýmom.		
V. Metrika	Rým združený, obkročný, striedavý, rytmus, verš	Minimálny výkon: Žiak vie definovať druhy rýmov a pozná ich schémy, verš, strofu	Hudobná výchova Výtvarná výchova Ochrana života a zdravia Etická výchova	**5 hod.**

ANGLICKÝ JAZYK – 5. ROČNÍK

Názov predmetu	Anglický jazyk
Časový rozsah výučby	4 hodiny týždenne
Ročník	piaty
Škola	ZŠ Starozagorská 8
Kód a názov ŠVP	ISCED 2
Názov ŠkVP	Tvorivosť a humanizácia–základ našej práce
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský, anglický

1. Charakteristika predmetu v 5. ročníku

- Vyučovanie anglického jazyka musí zodpovedať vzdelávacím požiadavkám slovenskej školy, t.j. má žiaka viesť k tomu, aby bol schopný cieľavedome usmerňovať svoj vlastný život.
- Vyučovanie cudzích jazykov rozvíja a podporuje spoločenskú, individuálnu a profesijnú akcieschopnosť, najmä v medzinárodných súvislostiach, a slúži tak rozvoju osobnosti. Tento základný cieľ zaväzuje vyučovanie anglického jazyka k tomu, aby volilo obsah a metódy, ktoré prihliadajú na rôzne záujmy, schopnosti a stratégie učenia sa žiakov.
- Vyučovanie anglického jazyka má preto podstatný význam aj pre rozvoj komunikačných schopností v prostredí rôznych kultúr: na vyučovaní anglického jazyka sa žiak učí poznávať životné podmienky, postoje a spôsoby konania ľudí v anglicky hovoriacich krajinách. Tým, že sa zaoberá jemu cudzou spoločnosťou a kultúrou, začína lepšie rozumieť svojej vlastnej.
- Primárnym cieľom učenia sa cudzieho jazyka preto nie je čisto formálne ovládanie systému jazyka, ale vytvorenie schopnosti uplatňovať jazyk v autentických súvislostiach. Je potrebné dopracovať sa k tomu pomocou vyučovania zameraného na reálnu komunikáciu.
- Vyučovanie anglického jazyka podporuje aj samostatnosť žiaka v učení sa a jeho schopnosť kriticky myslieť. Dôležitú úlohu zohráva pritom autonómne učenie sa a v súvislosti s tým individuálne stratégie žiakov.
- Z hľadiska veku primeraného vývinu je obdobie medzi 11. a 15. rokom obdobím kognitívneho, logického, abstrahujúceho myslenia, zvýraznenia silnejšieho jazykového vedomia a uvedomelejšej orientácie na ciele konania ako aj na životné ciele, ale na druhej strane je tiež obdobím citového nepokoja a nevyrovnanosti.
- Úlohou metodického postupu pri vyučovaní cudzieho jazyka je zohľadniť tieto vývinové faktory a využiť ich na dosiahnutie pokroku v ovládaní cudzieho jazyka. Činnostne, zmyslovo a pohybovo zamerané vyučovanie, známe z 1. stupňa základnej školy, treba v primeranej forme zachovať a pokračovať v ňom. Vo vyučovaní však musia do popredia viac vystúpiť kognitívne, abstrahujúce a cieľavedomé faktory vyučovacieho procesu (zamerané napr. Na budúce povolanie). Východiskom pre vyučovanie cudzieho jazyka majú preto naďalej byť komplexné situácie, do ktorých sú integrované podľa možnosti veku primeraná uvedomelosť, všetky tvorivé schopnosti a možné postoje žiak

2. Ciele vyučovacieho predmetu v prepojení na kľúčové kompetencie

- Žiak je stredobodom vyučovania. Výber tém, textov a sociálnych foriem sa orientuje na veku primerané postoje, zážitky, záujmy a potreby žiaka, ako aj na jeho výkonnostnú úroveň.

Vyučovanie cudzieho jazyka (tak ako celý učebný proces) pritom úzko nadväzuje na mimoškolské skúsenosti z reálneho života a je zamerané na životné situácie, ktoré v súvislosti s používaním cudzieho jazyka hrajú v súčasnom i budúcom živote dospievajúcich významnú úlohu.

- Východiskom učenia sa cudzieho jazyka musia byť produktívne sily vedomia dospievajúceho žiaka, predovšetkým prirodzená zvedavosť, spontánnosť, radosť z nových poznatkov zmyslové vnímanie okolia, motorika a fantázia, ktorá zotrváva, len v priebehu pubertálneho vývinu získava iné formy a je ovplyvňovaná inými záujmami. V súlade s tým treba vyučovací proces zamerať na z roka na rok sa meniace vedomie žiaka, na jeho skúsenosti a na neustále sa rozširujúci rozsah záujmov. Preto je potrebné sústrediť sa na formy učenia sa pomocou objavovania, pričom treba žiaka vo zvýšenej miere viesť k tomu, aby samostatne pristupoval k témam a situáciám a k ich zvládnutiu pomocou cudzieho jazyka.
- V popredí by preto mali byť tak ako na 1. stupni základnej školy hravé formy pracovného postupu a vyučovacieho procesu, ktoré sa však čoraz viac zameriavajú na praktické tvorivé ciele a vo vyšších ročníkoch na potreby životnej a profesijnej orientácie žiaka. Ústny prejav má pritom prednostné postavenie; všetky čiastkové oblasti procesu vyučovania a učenia sa jazyka – sprostredkovanie komunikačných zámerov a prejavov, slovnej zásoby a gramatiky atď. – musia z neho vychádzať a znovu do neho vyústiť. Avšak vo zvyšujúcej sa miere musia do popredia vystupovať stratégie čítania s porozumením a produktívne písomné aktivity.
- Pritom treba dbať o to, aby v duchu všeobecných zásad opísaných v učebných osnovách bol každý žiak pripravený na reálnu komunikáciu v anglickom jazyku podľa svojich individuálnych predpokladov, berúc podľa možnosti do úvahy rozdiely v individuálnych schopnostiach a v správaní.
- Správanie a učenie sa žiaka je celistvé, t.j. tvorí integrálnu jednotu afektívnych, motorických a kognitívnych komponentov, pričom treba zohľadniť, že na tomto stupni sa postupným vývinom dostáva kognitívny komponent čoraz silnejšie do popredia. Z toho dôvodu musí byť celý proces vyučovania cudzieho jazyka už od základov organizovaný ako celok, pričom v súlade so stúpajúcou mierou uvedomelosti žiaka je nutné použiť špecializované metodické postupy, najmä v kognitívnej oblasti.
- Vyučovanie vedie žiaka pomocou vhodných aktivít, sociálnych foriem (napr. práca vo dvojiciach, v skupinách a i.) a cvičení na vyučovaní k rastúcej samostatnosti pri osvojovaní si cudzieho jazyka. Metodická pestrosť má podnietiť záujem žiaka, pričom stúpa aj význam zaradenia moderných komunikačných prostriedkov.
- Pomocou množstva rôznych, čo najautentickejších situácií a textov na vyučovaní sa žiak učí jazykovo a sociálne primerane komunikovať na základe rôznych podnetov a s rôznymi partnermi. Učebné aktivity a cvičenia majú zmysel len vtedy, keď podporujú komunikáciu. Autentické komunikačné situácie spočívajú vo vzájomnom pôsobení rečových zručností. Ich sprostredkovanie a podpora a ich vzájomná integrácia sa musí uskutočňovať nepretržitým precvičovaním na vyučovaní.
- Konkrétne situácie v komunikácii sa musia zmysluplne spojiť s preberanými témami. Konfrontácia s reáliami anglicky hovoriacich krajín má podporiť interkultúrne porozumenie, prispieť k interpretácii nášho sveta v protiklade k cudziemu a nesmie viesť len k hromadeniu izolovaných informácií.
- Hlavným cieľom vyučovania cudzieho jazyka je komunikácia v cudzom jazyku. Na dosiahnutie tohto cieľa sa nemajú jazykové chyby opravovať takým spôsobom, ktorý narúša komunikáciu a znižuje radosť žiakov z nej; treba ich odstraňovať skôr konštruktívnou metódou.
- Vyučovací proces má pozostávať z opakovania a z preberania nového učiva vo vyváženom pomere, ktorý zodpovedá potrebám žiakov, ich stratégiám učenia sa. Na rozsiahly proces učenia sa je potrebné primeraným spôsobom využiť tvorivý potenciál žiakov.
- Motivovať žiakov, aby dosiahli vysoký stupeň osvojenia si jazyka vzhľadom na jeho špecifické postavenie ako internacionálneho jazyka v obchode, cestovnom ruchu, doprave, vede, kultúre a športe.

- Vzhľadom na moderné trendy vo vyučovaní cudzích jazykov sa mení úloha učiteľa vo vyučovacom procese. Učiteľ sa stáva manažérom vyučovacieho procesu, poradcom a facilitátorom. Vedie žiakov k tomu, aby sami zodpovedali za svoje výsledky, monitoruje prácu žiakov a pomáha im pri výbere vhodných stratégií učenia sa. Vytvára príležitosti, aby žiaci čo najviac používali jazyk v reálnych situáciách.
- Predpokladom na úspešné zvládnutie uvedených úloh je rozvíjanie predpokladov učiteľov.

3. Obsah vzdelávania v 5.ročníku

V 5.ročníku budeme nadväzovať na vyučovanie angličtiny z minulého školského roku. Budeme pokračovať učebnicou Project 1

Tematické okruhy a obsahové štandardy

- **Začíname**
  a) Ahoj
     - Cieľ : organizačné pokyny na hodine AJ, pozdravy a predstavenie sa
     - Gramatika : sloveso „to be“, privlastňovacie zámená „my, your“
     - Slovná zásoba : pozdravy a predstavenie sa, krajiny, pokyny v triede

  b) Číslovky
     - Cieľ : naučiť sa a precvičovať číslovky od 0 po 100, čítať telefónne čísla
     - Gramatika : základné číslovky
     - Slovná zásoba : číslovky, telefonovanie

  c) Obrázkový slovník
     - Cieľ : uviesť a precvičovať danú slovnú zásobu s neurčitým členom, tvorenie otázok a odpovedanie na ne
     - Gramatika : neurčitý člen „a, an“, otázky
     - Slovná zásoba : predmety, osoby, zvieratá - book, apple, pen, pencil, exercise, book, bag, watch, orange, egg, umbrella, dog, cat, house, man,

  d) Farby
     - Cieľ : osvojiť si používanie prídavných mien
     - Gramatika : prídavné mená
     - Slovná zásoba : farby, základné tvary krátkych prídavných mien

  e) Pokyny v triede
     - Cieľ : porozumenie pokynom v triede a ich používanie
     - Gramatika : rozkazovací spôsob
     - Slovná zásoba : stand up, sit down, come here, draw, write, look, read, say, open, close, pick up, give, talk

  f) Abeceda a hláskovanie
     - Cieľ : osvojiť si anglickú abecedu; vyhláskovať slová a opýtať sa na pravopis a význam slov
     - Gramatika : tvorenie otázok (What do you...?, How do you.....?, What does ..... mean?)
     - Slovná zásoba : časti tela (foot, leg, hand, arm, head, eye, ear...)

  g) Privlastňovanie

- Cieľ : osvojiť si používanie „ whose“ v otázke; privlastňovanie pomocou „ ‘s“; tvorenie otázok a rozprávanie o vlastníctve predmetov
- Gramatika : privlastňovací pád „‘s“, otázky „ whose“
- Slovná zásoba : book, table, umbrella, key, watch,

h) Predložky

- Cieľ : oboznámenie sa s predložkami; povedať kde sa veci nachádzajú
- Gramatika : predložky – in, on, under
- Slovná zásoba : in, on, under

i) Množné číslo

- Cieľ : naučiť sa tvoriť množné číslo podstatných mien
- Gramatika : pravidelné a nepravidelné tvorenie množného čísla, „there is, there are“
- Slovná zásoba : woman/women, man/men, child/children, foot/feet, tooth/teeth, mouse/mice

➢ **Komunikácia**

a) Rozhovor

- Cieľ : uviesť a precvičovať používanie „ he is/he’s, she is/she’s“ (oznamovací spôsob a otázky); predložky miesta; opýtať sa kde sa kto nachádza; otázky a odpovede na osobné informácie
- Gramatika : „ he is/he’s, she is/she’s“ v oznamovacom spôsobe a otázkach, predložky miesta „ in, from, at, in“
- Slovná zásoba : at te door, come in, fetch, garden, I think , kitchen, here, on the phone, where, who, with...

b) Pohľadnica

- Cieľ : čítanie s porozumením; zisťovanie informácií pomocou otázok; tvorenie dialógov
- Gramatika : sloveso „ to be“ v oznamovacom spôsobe – krátke a dlhé tvary, opakovanie doteraz prebratej gramatiky
- Slovná zásoba : výrazy potrebné pre písanie pohľadníc, beautiful, city, classroom, favourite, fine , for, great, hot, lesson, letter, nice, now, on holiday, parcel, people, really, silly, road, so , street, today, too

c) Rádio

- Cieľ : uviesť a precvičovať privlastňovacie zámená; opýtať sa a povedať, kto má koľko rokov
- Gramatika : privlastňovacie zámená, „to be“ – tvorenie otázok
- Slovná zásoba : age, birthday, brother, by, bye, caller, DJ, first, goodbye, how old...?, jeans, photo, record, sister, song

d) Je to koniec pre Birdmana? (komiks)

- Cieľ : uviesť a precvičovať zápor slovesa „to be“ (krátke tvary)
- Gramatika : zápor „ to be“
- Slovná zásoba : be afraid, be quiet, bird, brave, come on, end, good, help, not, please, programme, radio, school, story, strong, stupid

e) Projekt - Súhrn

- Cieľ : upevniť a rozšíriť doteraz prebratú slovnú zásobu a gramatiku
- Gramatika : opakovanie a precvičovanie používania slovesa“ to be“
- Slovná zásoba : TV programme, football team, can, chop, communication, interview, make, own, poster, project

- **Môj svet**
  a) Moja obľúbená hudobná skupina

    - Cieľ: zopakovať si používanie množného čísla podstatných mien, opýtať sa na ceny, konverzačná situácia pri kupovaní
    - Gramatika : this/these, množné číslo podstatných mien
    - Slovná zásoba : altogether, badge, car, cassette, CD, class, colossal, each, expensive, group, have got, mug, show, sweatshirt, T-shirt, these, thing

  b) List pre priateľa
    - Cieľ: uviesť a precvičovať sloveso „to have got"; vedieť povedať základné informácie o sebe
    - Gramatika: „ to have got" – krátke a dlhé tvary v oznamovacom a opytovacom spôsobe
    - Slovná zásoba: bedroom, beginning with, best, bye for now, computer, family, grandma, grandpa, hamster, or, penfriend, pet, room, teacher, years

  c) Obrázky zvierat (komiks)
    - Cieľ: uviesť a precvičiť používanie „ hasn't got/ haven't got; rozšíriť schopnosť podať osobné informácie
    - Gramatika: zápor „ to have got"
    - Slovná zásoba: animal, breakfast, cap, free, I am first, it is my turn, let's go, packet

  d) Moja škola
    - Cieľ: precvičovať používanie „ to have got" v oznamovacom a opytovacom spôsobe; počúvanie, čítanie a rozprávanie o rozvrhu hodín
    - Gramatika: has/have got, haven't/hasn't got
    - Slovná zásoba: assembly, because, break, day, High school, like, lunch, next, period, registration, term, then, timetable, week, school subjects

  e) Projekt – Môj svet
    - Cieľ: upevniť a rozžíriť doteraz prebratú slovnú zásobu a gramatiku
    - Gramatika: „to have got"
    - Slovná zásoba: family, sports, team, about, craft, idea, some, tell, world

- **Čas**
  a) Koľko je hodín?

    - Cieľ: uviesť a precvičovať určovanie času; „on,at"; prítomný čas
    - Gramatika: prítomný čas, predložky „ on, at" pri určovaní času
    - Slovná zásoba: clock, dance, exam, football match, on Thursday, party, piano, play, ten past/to, quarter past/to, What's the time?

  b) Pondelok až piatok
    - Cieľ: precvičovať prítomný čas a otázky pomocou „do"; opytovať sa na a rozprávať o denných rutinných činnostiach
    - Gramatika: jednoduchý prítomný čas v otázkach; „W- questions" pomocou „do"
    - Slovná zásoba: at the weekend, bus stop, do your homework, finish, for lunch, from...to, get up, go home, go to sleep, go to bed, go to sleep, have a shower, have dinner, have lunch, meet, read, soon, start, take the bus, watch TV, when

  c) Voľný čas
    - Cieľ: precvičovať prítomný čas v otázkach s „does"; rozprávať o voľnočasových aktivitách
    - Gramatika: prítomný čas – otázky s „do/does"

- Slovná zásoba: bank, but, collect, computer games, do , drums, every, free time, go skiing, go swimming, guitar, hate, hospital, lots of, play a musical instrument, play sports, post office, shop, stamps, tennis, want

d) Millie a stroj času (komiks)
   - Cieľ: precvičovať zápor prítomného času; vyjadriť kladné a záporné myšlienky v prítomnom čase
   - Gramatika: zápor prítomného času s „does, doesn't"
   - Slovná zásoba: a lot of, have a drink of milk, how...?, know, live, partner, professor, robot, time machine, turn, wheel, work

e) Projekt - Dotazník

   - Cieľ: upevniť a rozžíriť doteraz prebratú slovnú zásobu a gramatiku
   - Gramatika: opakovanie a precvičovanie prítomného času
   - Slovná zásoba: activity, badminton, basketball, clarinet, flute, go snowboarding, hockey, make models, number, paint, person, recorder, survey, table tennis, violin

- **Miesta**

a) Rebekin projekt

   - Cieľ: uviesť a precvičovať modálne sloveso „can, can't"; opytovať sa a odpovedať na otázky, čo kto vie alebo nevie robiť
   - Gramatika: modálne sloveso „can/can't"
   - Slovná zásoba: borrow, building, camera, come, cousin, dinosaur, golf, hill, just a minute, phone number, see you on, ski, speak, swim, town

b) Náš dom

   - Cieľ: precvičovať výrazy „ there is / there are"; opísať časti domu a veci nachádzajúce sa v ňom
   - Gramatika: „ there is /there are", predložky miesta „in, on , under"
   - Slovná zásoba: address, bathroom, bed, blackboard, box, chest of drawers, dining room, downstairs, hall, lamp, living room, often, sleep, table, telephone, upstairs, wardrobe

c) Naše mesto

   - Cieľ: naučiť sa a precvičiť viac predložiek miesta; opísať mesto a určiť polohu vecí
   - Gramatika: „there is/are; How many...are there?"; predložky miesta „ between, next to, opposite, in front of, behind"
   - Slovná zásoba: big, bookshop, bus station, café, canal, car park, church, cinema, dentist's, factory, ice rink, library, machine, map, museum, police station, supermarket, theatre, train, video shop

d) Hra – Sherwood forest

   - Cieľ: zvýšiť istotu pri dávaní a nasledovaní pokynov, dávaní návrhov a objednávaní v reštaurácii
   - Gramatika: modálne sloveso „must"; rozkazovací spôsob pomocou „ let's"; predložky „to, at"
   - Slovná zásoba: buy, cheeseburger, closed, cola, do you want anything?, find, have a rest, large, leave, lost, miss a turn, must, open, orange juice, small, this way, toilet, wait for

e) Projekt - Mapa

- Cieľ: upevniť a rozšíriť doteraz prebratú slovnú zásobu a gramatiku
- Gramatika: opakovanie a precvičovanie „ there is /there are“, „can, can’t“ a predložiek miesta
- Slovná zásoba: armchair, bath, block of flats, bridge, clothes, cooker, cupboard, fire station, fridge, hotel, in the middle of, life, market, mirror, monument, near, place, river, shower, sofa, square, take look at, village, walk around

- **Ľudia**

a) Frankova rodina

- Cieľ: vedieť opísať fyzický vzhľad osôb
- Gramatika: „he/she’s got“ v porovnaní s „he/she’s“
- Slovná zásoba: at night, bald, beard, brain, clever, dark, face, fair, fat, glasses, hair, lake, lovely, normal, office, pretty, remember, short, slim, tall, teeth, tooth, travel, understand

b) Život v rodine

- Cieľ: uviesť a precvičovať prítomný priebehový čas; opísať činnosti, ktoré sa práve dejú
- Gramatika: prítomný priebehový čas; tvorenie „ing“ formy slovies
- Slovná zásoba: clean your teeth, game, get dressed, hear, hurry up, kids, look for, nearly, put, ready, sit, wash up, washing machine

c) Ľudia alebo stroje

- Cieľ: porovnať použitie prítomného času jednoduchého a priebehového; zvýšiť sebadôveru pri používaní prítomných časov
- Gramatika: prítomný čas jednoduchý verzus prítomný čas priebehový
- Slovná zásoba: all the time, at the moment, be called, cook, day, dress, food, get, hoover the floor, housework, I am tired, iron clothes, job, make the bed, morning, need, set the table

d) Mickeyho hovoriace tričko

- Cieľ: opakovať prítomný priebehový čas; jednotné, množné číslo podstatných mien; pomnožné číslo; získať konverzačnú plynulosť pri kupovaní oblečenia
- Gramatika: „how much...?“; pomnožné číslo podstatných mien
- Slovná zásoba: anything else, assistant, be careful, clean, customer, to cost, dirty, happy, hole, jacket, look at, skirt, this is the end, this is the life, those, too, trousers, wear, word

e) Projekt - Ľudia

- Cieľ: upevniť a rozšíriť doteraz prebratú slovnú zásobu a gramatiku
- Gramatika: opakovanie a precvičovanie prítomného jednoduchého a priebehového času
- Slovná zásoba: attractive, blond, boot, describe, eat, good looking, hug, laugh, needle, smile, something, talk, tongue, walk

4. Požiadavky na výstup (výkonové štandardy)

Lexika

a) osvojiť si 400 - 450 nových slov, ich výslovnosť a pravopis; výber slov a slovných spojení je podmienený konverzačnými témami a používanými učebnicami; rozlišovať synonymá (big, large, great; buy, get), antonymá (tall - short, open - shut), skratky, frázové slovesá (get up, put on, take off, turn down...)

b) pasívne ovládať rozdiely v britskej a americkej lexike (flat - apartment, toilet - bathroom, ground floor - first floor, autumn - fall, sweet - candy, football - soccer), ako aj rozdiely v pravopise (programme - program)

c) začať pracovať s dvojjazyčným slovníkom

d) rozumieť výrazom: noun, pronoun, adjective, preposition, verb, article (definite, undefinite), present simple tense, present simple continuous, question, spelling

Morfológia

a) podstatné meno - jednotné, množné číslo a jeho nepravidelné tvorenie; rozlišovať nepravidelné množné číslo podľa kontextu; ovládať pravopis koncovky -s,-es; -y, -ies; predložkové pády; genitív "´s"

b) prídavné meno - vedieť používať základné tvary krátkych prídavných mien (short, tall, big ...)

c) zámená - poznať osobné; privlastňovacie; ukazovacie - this/that; naučiť sa modelové otázky s použitím opytovacích zámen (What´s your name?, Where is your school?, How old are you ?)

d) číslovky - ovládať základné číslovky od 0 do 100; vedieť určovať čas; vedieť používať modelové vety (How old are you?, What's the time?)

e) príslovky - vedieť správne používať príslovky času; miesta, spôsobu (len niektoré podľa kontextu)

f) predložky - poznať predložky miesta (in, on, at, next to, under, in front of, behind, between, behind, opposite) a pohybu (up, down, to, into)

g) používať spojky - and, or

h) slovesá - aktívne používať pomocné a modálne slovesá: to be, to have, to have got; can, must v kladnej, zápornej a opytovacej vete

i) slovesné časy - prakticky používať jednoduchý prítomný čas a prítomný priebehový čas plnovýznamových slovies, tvoriť ich zápor a otázky

Syntax

a) poznať druhy viet podľa modálnosti a vetného obsahu: be, have got, can, must - otázka, zápor, záporná otázka

b) dodržiavať slovosled - podmet, prísudok + príslovkové určenie miesta, času (at home, today...)

c) vedieť tvoriť vety pomocou “ there is/there are”

d) rozkazovať pomocou – “Let´s ...”

Zvuková a grafická podoba jazyka

a) hláskovať anglickú abecedu – “spelling”

b) vyslovovať "th" - znelé, neznelé, nacvičiť foném pomocou krátkych dialógov, riekaniek a piesní

c) osvojiť si výslovnosť niektorých stiahnutých slovesných tvarov (I´m, he´s, she´s ...)

d) poznať výslovnosť prebratých slov s dôrazom na prízvuk a intonáciu

Komunikačné situácie

Vedieť používať ustálené frázy pre jednotlivé komunikačné situácie:

a) pozdravy

b) zoznámenie sa

c) predstavenie sa

d) telefonovanie

e) voľný čas

f) nakupovanie

g) osobné informácie

h) opis osoby

Rečové zručnosti

- Počúvanie:

a) priame - rozumieť základným pokynom učiteľa; vedieť reprodukovať slová a jednoduché vety; vedieť reagovať na jednoduché otázky učiteľa; porozumieť vetám, výrazom a slovám, ktoré sa ich bezprostredne týkajú

b) nepriame - po vypočutí kvalitnej nahrávky vedieť reprodukovať slová a jednoduché vety ; dopĺňať informácie počas počúvania ; venovať pozornosť výslovnosti, intonácii a skráteným slovesným tvarom, porozumieť hlavným myšlienkam nahrávok, ktoré sú im známe a obsahujú minimálne množstvo neznámej slovnej zásoby

- Hovorenie:

a) pýtať sa formou jednoduchých otázok, vedieť odpovedať na podobné otázky zadané učiteľom alebo žiakom
b) vedieť nadviazať krátky dialóg na tému, ktorá im je blízka
c) vyjadriť čas, deň, mesiac, dátum
d) jednoduchými vetami opísať seba, svoju rodinu, iných ľudí
e) jednoduchým spôsobom opísať a porozprávať o mieste, kde bývajú, veciach v ich okolí (napr. o dome, obľúbenej veci), svojom dennom režime a ostatných témach týkajúcich sa určených tematických okruhov

- Písanie:

a) ovládať pravopis
b) vyplniť jednoduchý formulár (osobný dotazník), uviesť meno, údaje o narodení, národnosť, adresu, pohlavie
c) opísať osoby a miesta
d) napísať jednoduchý text na základe vizuálneho podnetu, napr. obrázku, fotografie..., v rámci tém z prebratých tematických okruhov

- Čítanie:

a) vedieť prečítať s porozumením základné pokyny k úlohám v učebnici

b) vedieť plynule nahlas čítať text, ktorého slovná zásoba je známa a to so správnou výslovnosťou a intonáciou

c) vedieť potichu čítať krátky text s porozumením

d) vedieť odhadnúť z kontextu význam neznámych slov

e) vedieť vyhľadať relevantné informácie z obrázkov, grafov, tabuliek, ktoré sprevádzajú písaný text

5. Metódy a formy práce

V učebnom procese vyučovania – osvojovania anglického jazyka sa uplatňuje komunikatívny prístup. Mala by prevládať uvedomeno-praktická metóda, ktorá integruje učenie sa návykom a uvedomené učenie, vylučuje nefunkčné teoretizovanie, zameriava sa na rozumovú, vôľovú a citovú stránku osobnosti žiaka.

V zmysle zásad komunikatívneho vyučovania sú komunikatívne situácie naplánované a v rámci nich sa nacvičuje verbálna a neverbálna komunikácia, uskutočňuje sa osvojenie nových lexikálnych jednotiek a gramatických javov.

V záujme jednoznačnej identifikácie reči okrem vysvetlenia lexikálnych jednotiek výkladom a opisom v 5. ročníku je vhodné a potrebné aj vysvetlenie prekladom.

Komunikatívny prístup vo vyučovaní vyžaduje, aby lexikálne jednotky a gramatické javy boli znázorňované a nacvičované v reálnych situáciách, nie izolovane.

Dôležitou súčasťou vyučovacieho procesu anglického jazyka je motivácia. Najvhodnejší je typ motivácie, pri ktorej žiak chce a má čo povedať partnerovi, chce sa niečo dozvedieť, keď sa hovorí o takých udalostiach a zážitkoch, ktoré niečo znamenajú v jeho živote. Motivácie je dobrá, ak si žiak vytvorí kladný citový vzťah k obsahu vyučovacích hodín, vrátane činností. Je to podmienkou trvalého zafixovania učiva v pamäti. V 5. ročníku je vhodné striedať činnosti, témy precvičovať formou rozličných činností.

V procese osvojovania anglického jazyka zohráva dôležitú úlohu vyučovanie kontrastívnym spôsobom. Tento spôsob vyučovania vyžaduje, aby sa v prvom rade precvičovali odlišné javy v slovenskom a anglickom jazyku: odlišné vyjadrovanie, odlišné vetné štruktúry a gramatické javy.

V zmysle kritéria dlhodobosti je potrebné sa vrátiť ku gramatickým javom po určitých intervaloch a podľa potreby. Už osvojené jazykové prostriedky sa tak môžu upevniť v nových kontextoch.

Riadené učebné techniky:

- štruktúra vyučovacej hodiny alebo aktivity triedy
- spev, hra, súťaž na rozcvičku a uvoľnenie
- vysvetlenie obsahu učiva
- demonštrácia rolovej hry (dialógy, ustálené zvraty, napodobňovanie)
- prezentácia dialógu alebo rozprávania pre pasívnu recepciu (predčítanie, počúvanie zvukovej nahrávky)
- prednes dialógu alebo rozprávania (predvedenie osvojených vedomostí alebo pripravených textov žiakmi v skupinách alebo individuálnou doslovnou reprodukciou
- hlasné čítanie
- otázky – odpovede (aktivity vyžadujúce od žiakov okamžitú, pohotovú reakciu na otázky zvyčajne naučenými odpoveďami)
- dril, opakovanie vzorových slov, výrazov, viet a dialógov, substitúcia a iné mechanické aktivity
- preklad
- odpisovanie z tabule, z učebnice....
- identifikácia, zisťovanie (žiaci vyberajú, zisťujú a tvoria)
- opakovanie vrátane formou testu
- testovanie ako forma merania učebných výsledkov žiakov

Čiastočne riadené techniky:

- brainstormig
- reťazový dialóg, resp. rozvíjanie dialógu podľa obrázkov, pohľadníc, mimetizácie a pod.
- prenášanie informácií: z jednej formy rečovej činnosti do druhej, napríklad napísanie obsahu vypočutého textu, podľa ústnych inštrukcií dopĺňanie textu alebo diagramu, tabuľky a pod.
- výmena informácií: úlohy vyžadujúce dva spôsoby komunikácie, cvičenia na získavanie, zhromažďovanie chýbajúcich informácií, keď jeden alebo ani jeden z účastníkov komunikácie nedisponuje potrebnými informáciami na zmysluplnú komunikáciu
- projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu)

- kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny)
- metódy opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy)
- príprava: učenie sa žiakov, tiché čítanie, samostatná práca s učebnicou, pracovným zošitom, príprava na prednes v dvojiciach, príprava počúvania s porozumením a pod.
- rolové hry (hranie roly): relatívne samostatná, voľná aktivita. Nie je totožná s rozvíjaním dialógu, resp. s reťazovým dialógom. (Reťazové dialógy v skutočnosti vyžadujú iba minimálnu samostatnú aktivitu žiakov, najmä pri začatí dialógu)
- rozličné formy aktívnych jazykových hier a súťaží
- dramatizácia: plánovaný dramatizovaný prednes hry, príbehu a pod.
- simulácia: simulovanie, napodobňovanie životných situácií, aktivity, ktoré vyžadujú interakciu medzi skupinou žiakov a jednotlivcami.

6. Učebné zdroje

Žiaci v 5. ročníku používajú učebnicu a pracovný zošit Project 1 z vydavateľstva Oxford University Press, **6.Učebné zdroje - učebnice, odborná literatúra, odborné časopisy, náučné slovníky, materiálno-technické a didaktické prostriedky a pod..** M. Andričík, J. Gresty

Internet, multimediálne výučbové programy, slovníky, gramatické prehľady.

7. Hodnotenie žiakov

Pri hodnotení a klasifikácii budeme vychádzať z metodických pokynov č.22/2011 pre hodnotenie a klasifikáciu. Hodnotiť sa bude známkou. Pri integrovanom vzdelávaní žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je potrebné prihliadať na druh a stupeň poruchy a pri hodnotení postupovať podľa platných metodických pokynov.

Hodnotiť žiaka a následne klasifikovať budeme komplexne, na princípe individuálneho prístupu k osobnosti a hľadať u žiaka iba dobré veci. Pri klasifikácii sa budeme sledovať a zisťovať prírastok vedomostí. Taktiež je potrebné rozvíjať u žiakov správne sebahodnotenie i hodnotenie navzájom.

Hodnotiť sa budú komunikačné zručnosti v jazyku, ústne odpovede, písomne práce a testy , projekty. Hodnotená bude tiež aktivita žiakov na hodinách, zapájanie sa do hier. Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Predmetom hodnotenia v anglickom jazyku sú učebné výsledky, ktoré žiaci dosiahli v súlade s požiadavkami , ktoré sú definované v učebných osnovách, schopnosti používať osvojené vedomosti, získané zručnosti a návyky, ako aj usilovnosť, osobný rast, rešpektovanie práv iných a ochota spolupracovať.

Podklady pre klasifikáciu:

11. Kontrolné práce po tematickom celku
12. Čiastkové ústne a písomne overovanie vedomostí, stupňa čítania a písomného prejavu
13. Projektová – tematická práca
14. Prezentácia vybranej témy
15. Ďalšie aktivity – samostatná práca, práca v skupinách, aktivita na hodinách

Hodnotenie diktátov: Známka Počet chýb

1	0,1,2,3
2	4,5,6
3	7,8,9,10
4	11,12,14,14
5	15 a viac

Hodnotenie testov a písomných prác:

Známka	Percentá
1	100-90%
2	89-75%
3	74-50%
4	49-30%
5	29-0%

Čítanie sa bude hodnotiť jednou známkou.

Projekty po prezentácií sa budú hodnotiť jednou známkou

ANGLICKÝ JAZYK – 6. ročník

VZDELÁVACIA OBLASŤ: Jazyk a komunikácia
CELK. POČET HODÍN: 99
PREDMET: Anglický jazyk
ROZSAH: 3 hodín ŠtVP + **0** hodiny ŠkVP
HODNOTENIE: klasifikácia

Názov predmetu	Anglický jazyk
Časový rozsah výučby	3 hodiny týždenne
Ročník	šiesty
Škola	ZŠ Starozagorská 8
Kód a názov ŠVP	ISCED 2
Názov ŠkVP	Tvorivosť a humanizácia–základ našej práce
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský, anglický

1.Charakteristika predmetu – jeho význam v obsahu vzdelávania.
Anglický jazyk ako jeden z najrozšírenejších svetových jazykov je v súčasnej dobe trendom v dorozumievaní sa medzi národmi. Preto jeho znalosť na úrovni komunikácie je nevyhnutne potrebná.

Cieľom predkladaných učebných osnov z cudzích jazykov je ponúknuť učiacim sa nielen súhrn jazykových kompetencií, ale aj kompetencie všeobecné tak, aby ich jazyková príprava efektívne zodpovedala požiadavkám moderného európskeho demokratického občana pripraveného na život v spojenej Európe. Učenie sa cudzích jazykov podporuje otvorenejší prístup k ľuďom. Komunikácia a rozvoj kompetencií v cudzom jazyku sú dôležité pre podporu mobility v rámci Európskej únie, umožňujú občanom plne využívať slobodu pracovať a študovať v niektorom z jej členských štátov. Orientácia jazykového vzdelávania na kompetencie v nemalej miere vytvára podmienky pre nadpredmetové a medzipredmetové vzťahy, ktoré pomáhajú učiacemu sa chápať vzťahy medzi jednotlivými zložkami okolia a sveta, v ktorom existujú. Chápanie jazykového vzdelávania ako „vzdelávania pre život" umožňuje každému jedincovi žiť podľa vlastných predstáv a uspokojenia.

2.Ciele, predmetové spôsobilosti vychádzajúce z kľúčových spôsobilostí.

Stanovenie úrovní ovládania jazyka má za cieľ presne vymedziť rámec pre harmonizáciu dosiahnutých jazykových kompetencií učiaceho sa, pričom kľúčovými kompetenciami v oblasti jazykovej prípravy sú: **porozumieť** (počúvať, čítať), **hovoriť** (ústna interakcia, samostatný ústny prejav) a **písať**. Kľúčové kompetencie sú priamo ovplyvňované kvalitatívnymi aspektmi ako rozsah, presnosť, plynulosť, interakcia a koherencia.

3.Témy, prostredníctvom ktorých sú rozvíjané kompetencie, obsah, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi.

Dotácia hodín: 3 hodiny/týždeň

Téma	**Obsahový štandard**	**Ciele témy**	**Výkonový štandard**
Pravidlá komunikácie v bežnom živote 10 hod.	-pozdravy, predstavovanie, -jednoduchá konverzácia, -pochopenie obsahu a zmyslu jednoduchých fráz -interview, farby, oblečenie, športy -pokyny v triede -prítomný čas priebehový	**Afektívne:** vzbudiť záujem o spoznanie iných a samého seba, motivovať kladný vzťah k jazyku **Psychomotorické:** naučiť žiakov urobiť dobre interview, vytváranie projektov **Kognitívne:** rozšírenie základnej slovnej zásoby, používanie základnej gramatickej štruktúry	-vie sa predstaviť a spýtať sa, kto je kto, -porozumie frázam typu odkiaľ pochádzaš -spájanie zvukovej stránky jazyka s významom
Dni v týždni, mesiace, dátum	-rádové číslovky -písanie, čítanie dátumov a letopočtov	**Afektívne:** vedenie žiakov ku presnosti a dochvíľnosti **Psychomotorické:** práca s vlastným samostatným	-popíše druh a vzhľad veci, -vyjadrí najobľúbenejšiu farbu
10 hod.	-prítomný čas jednoduchý – zápor, otázka -projektová práca	**materiálom** **Kognitívne: naučiť sa spájať zvukovú stránku jazyka so stránkou významovou, naučiť žiakov poznať čas a vzťahy**	-reaguje na pokyny týkajúce sa školského prostredia, -žiak vie popísať svoj denný a týždenný režim
Základy hláskovej stavby slov **5 hod.**	-základné väzby na vytvorenie vety – prídavné mená, predmetové zámená, -plurály podstatných mien, -kombinácia prítomného času jednoduchého a priebehového	**Afektívne: vzťahy medzi spolužiakmi, formovanie a upevňovanie pevnej vôle k dosahovaniu čo najlepších výsledkov** **Psychomotorické: schopnosť zdramatizovať jednoduchý príbeh** **Kognitívne: pomôcť žiakom zopakovať, upevňovať základné**	-rozumie jednoduchým pokynom a vie na ne reagovať, -poskytne požadovanú informáciu, -pýta sa na názvy vecí, -vie povedať, čo komu patrí, -vzťahy žiakov pri skupinovej práci a vedenie žiakov k úcte

		gramatické štruktúry, základy ovládania pravopisu	
Základné gramatické štruktúry a typy viet 5 hod.	-sloveso byť v minulom čase jednoduchom, -otázka s použitím opytovacích zámen, -zhrnutie lekcií -projektová práca	**Afektívne: pochopiť aké dôležité je vzdelávanie, zásady slušného správania sa v kolektíve a mimo neho** **Psychomotorické: vedieť správne reagovať v určitých situáciách, rozšírenie slovnej zásoby** **Kognitívne: pomôcť žiakom zopakovať, upevňovať základné gramatické štruktúry, život v minulosti a dnes**	-vie tvoriť otázky umiestnenia, -dokáže vyhľadať v texte špecifickú informáciu, -vie napísať gramaticky správne krátke texty, - žiak vie komunikovať o živote v minulosti
Rodina a vzťahy, u doktora 15 hod.	-jednoduchý minulý čas, -pravidelné a nepravidelné slovesá -projektová práca -otázka a zápor v jednoduchom minulom čase	**Afektívne: vážime si svojich rodičov, vedenie ku skromnosti, vzťahy medzi ľuďmi** **Psychomotorické: naučiť sa správne porovnávať a robiť správne úsudky, dokázať vyrozprávať príbeh** **Kognitívne: osvojiť si čo najviac poznatkov z danej oblasti**	-rozumie hlavným údajom v konverzácii o rodine a vzťahoch, ktoré dokáže vyjadriť v minulom čase -doplní jednoduchý text, -rozumie údajom v texte s obrázkami a v telefónnej konverzácii
Jedlo, v reštaurácii 15 hod.	-vyjadrenie budúceho deja, zápor, otázka, krátke odpovede -počítateľné a nepočítateľné podstatné mená -otázka typu koľko to stojí -projektová práca	**Afektívne: pochopiť aké dôležité je sa orientovať v cenách, vzťahoch medzi menami** **Psychomotorické: ukázať ako efektívne nakupovať, ako si objednávať jedlá, zhotovovať jednoduchšie jedlá** **Kognitívne: naučiť sa slovnú zásobu a jej použitie v praktickom živote, upevnenie predložkových väzieb**	-vie vytvoriť jednoduchú konverzáciu v obchode, restaurácii -reprodukuje ústne a písomne primerane ťažký text, -rozumie obsahu jednoduchej konverzácie
Písanie receptov 12 hod.	-podrobné oboznámenie sa so slovnou zásobou jedlo – pitie -používanie nejaké a žiadne -zhrnutie lekcií	**Afektívne: porovnanie gastronómie v anglicky hovoriacich krajinách a u nás, Psychomotorické: viesť žiakov ku kladnej motivácii učenia sa AJ** **Kognitívne: motivovať kladný vzťah k jazyku bez ohľadu na dosiahnuté výsledky**	Vie sa orientovať v objednávaní jedál v reštaurácii, v napísaní jednoduchých receptov, dokáže porovnať jedlá jednotlivých krajín.
Moja krajina 12 hod.	-časové údaje, časové predložky a predložky	**Afektívne: poukázať na rozdiely v kultúre**	Láska k rodnej krajine a kultúre,

	miesta -pravidelné a nepravidelné stupňovanie prídavných mien -projektová práca	**jednotlivých krajín, poukázať na dôležitosť akceptácie iných kultúr** **Psychomotorické: pomôcť žiakom napísať zaujímavý článok o krajine** **Kognitívne: osvojiť si príslušnú slovnú zásobu, naučiť sa používať časové predložky a predložky miesta, správne stupňovanie prídavných mien.**	Stotožniť sa s faktom, že všetci ľudia vo všetkých krajinách sú dobrí – dokázať ich porovnať, spolupráca a kreativita v kolektíve.
Formy zábavy –	-predložky miesta, modálne sloveso musieť,	**Afektívne: vedenie k poriadkumilovnosti, poukázať na**	Poukázať na dôležitosť učenia sa AJ
film, divadlo, bežný život **15 hod.**	-frekvenčné príslovky -väzby na vytvorenie návrhov -precvičenie gramatiky -projektová práca -záverečný test	**potrebu družnosti a priateľstva, informácie z oblasti filmu, divadla a literatúry** **Psychomotorické: nacvičiť interview a konverzáciu v rámci opisu filmu, divadla, literatúry.** **Kognitívne: osvojiť si príslušné texty s využitím v praktickom živote, každý dosiahol úspech v učení angličtiny**	naučiť žiakov diskutovať v skupinách, naučiť žiakov uvedomiť si, čo je dôležité sa v cudzom jazyku učiť.

Kompetencie – spôsobilosti podľa jednotlivých tém a druhov kompetencií **Kompetencie**					
Komunikačné	**Občianske**	**Kultúrne**	**Sociálne a interpersonálne**	**Existenciálne**	**K učeniu**
- dokázať riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine - vie porovnať staré a nové komunikačné prostriedky	- byť zvedavý, má chuť poznávať -chápe spôsob života a myslenia iných národov	- Uvedomuje si rozdielne kultúry, ktoré ovplyvnili život ľudí - dokáže vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria iným jazykom a sprostredkuvávaj ú mu svoje	- vie sociálne myslieť - dokáže nadviazať základnú spoločenskú konverzáciu tak, že použije najjednoduchšie spôsoby vyjadrenia zdvorilosti -je otvorený kultúrnej a	- vie ako sa nestratiť v krajine, resp. ako sa v nej orientovať -dopĺňa si vedomosti a rozvíja si rečové zručnosti, prepája ich s poznaným, využíva pre reálny svet	- vytvára si myšlienkové súvislosti - pracuje s rôznymi zdrojmi informácií -pochopí zámer zadanej úlohy -aktívne využíva doteraz

		myšlienky a pocity	etnickej rôznorodosti		osvojený jazyk -využíva dostupné materiály na štúdium -získava uvedomene nové vedomosti a zručnosti

6.Učebné zdroje

- učebnice, odborná literatúra, odborné časopisy, náučné slovníky, materiálno-technické a didaktické prostriedky a pod..

T.Hutchimson Project 2 , PZ , 6.Učebné zdroje - učebnice, odborná literatúra, odborné časopisy, náučné slovníky, materiálno-technické a didaktické prostriedky a pod..

7. Hodnotenie žiakov

Pri hodnotení a klasifikácii budeme vychádzať z metodických pokynov č.22/2011 pre hodnotenie a klasifikáciu. Hodnotiť sa bude známkou. Pri integrovanom vzdelávaní žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je potrebné prihliadať na druh a stupeň poruchy a pri hodnotení postupovať podľa platných metodických pokynov.

Hodnotiť žiaka a následne klasifikovať budeme komplexne, na princípe individuálneho prístupu k osobnosti a hľadať u žiaka iba dobré veci. Pri klasifikácii sa budeme sledovať a zisťovať prírastok vedomostí. Taktiež je potrebné rozvíjať u žiakov správne sebahodnotenie i hodnotenie navzájom.

Hodnotiť sa budú komunikačné zručnosti v jazyku, ústne odpovede, písomne práce a testy , projekty. Hodnotená bude tiež aktivita žiakov na hodinách, zapájanie sa do hier. Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Predmetom hodnotenia v anglickom jazyku sú učebné výsledky, ktoré žiaci dosiahli v súlade s požiadavkami , ktoré sú definované v učebných osnovách, schopnosti používať osvojené vedomosti, získané zručnosti a návyky, ako aj usilovnosť, osobný rast, rešpektovanie práv iných a ochota spolupracovať.

Podklady pre klasifikáciu:

16. Kontrolné práce po tematickom celku
17. Čiastkové ústne a písomne overovanie vedomostí, stupňa čítania a písomného prejavu
18. Projektová – tematická práca
19. Prezentácia vybranej témy
20. Ďalšie aktivity – samostatná práca, práca v skupinách, aktivita na hodinách

Hodnotenie diktátov: Známka Počet chýb

6	0,1,2,3
7	4,5,6
8	7,8,9,10
9	11,12,14,14
10	15 a viac

Hodnotenie testov a písomných prác:

Známka	Percentá
6	100-90%
7	89-75%
8	74-50%
9	49-30%
10	29-0%

Čítanie sa bude hodnotiť jednou známkou.

Projekty po prezentácií sa budú hodnotiť jednou známkou

ANGLICKÝ JAZYK – 7. ročník

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU V 7. ROČNÍKU

Cudzie jazyky prispievajú k pochopeniu a objavovaniu tých skutočností, ktoré presahujú oblasť skúseností sprostredkovaných štátnym jazykom. Poskytujú živý jazykový základ a predpoklady pre komunikáciu žiakov v rámci Európskej únie. Umožňujú poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytujú prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia a tolerancie.

Vyučovanie predmetu anglický jazyk ako druhý cudzí jazyk zabezpečuje, aby si žiaci základnej školy osvojili základy tohto najviac používaného jazyka v Európe, zvládli tento jazyk nielen v jednoduchých komunikačných situáciách ústnou formou, ale aj písanou formou, čím im umožníme aj ďalej sa v tomto jazyku vzdelávať.

2. CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU V PREPOJENÍ NA KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE

Cieľom vzdelávania je rozvíjať kľúčové kompetencie; t.j. všeobecné kompetencie, komunikačné jazykové kompetencie a komunikačné zručnosti.

Rozvíjať komunikačné schopnosti a návyky žiakov, aby získali kvalitnú jazykovú kompetenciu, t. j. schopnosť primerane reagovať v rozličných jazykových situáciách. Tento cieľ je determinovaný získaním správnych ortografických a ortoepických návykov a zručností, ale aj zručností v štylizácii príslušnej vety či textu.

Viesť žiakov od základnej gramotnosti k získaniu čitateľských návykov, orientovať sa na knihu, vzbudiť záujem o čítanie, a pozitívne prijímať literatúru a kultúru.

Kognitívne ciele

- vnímanie postupné osvojovanie i jazyka ako bohatého mnohotvárneho prostriedku, získavanie odovzdávanie informácií, vyjadrovanie vlastných postojov a názorov
- zvládnutie základných pravidiel medziľudskej komunikácie daného kultúrneho prostredia
- nadobudnutie pozitívneho vzťahu k jazyku v rámci interkultúrnej komunikácie.
- zvyšovaniu jazykovej kultúry, ich verbálnych ústnych i písomných jazykových prejavov.

Socioafektívne ciele

- podpora sebadôvery každého žiaka
- príprava všetkých žiakov tak, aby sa stali zodpovednými občanmi, schopnými podieľať sa na rozvoji demokratickej spoločnosti, pluralizme a kultúrnej otvorenosti
- zaručenie rovnakých šancí sociálnej emancipácie pre všetkých žiakov
- pochopenie vzdelávania v príslušnom jazyku, v ktorom sa odráža historický a kultúrny vývoj národa a zároveň ako významný zjednocujúci činiteľ národného spoločenstva a ako dôležitý prostriedok celoživotného vzdelávania
- nadobudnutie vzťahov k vlastným čitateľským zážitkom, k rozvíjaniu svojho pozitívneho vzťahu k literatúre a k ďalším druhom umenia a rozvíjaniu svojich emocionálnych a estetických cítení a vnímaní
- pestovanie vedomia jazykovej príslušnosti k istému etniku, pocitu jazykovej príbuznosti a spolupatričnosti s inými etnikami prostredníctvom ovládania normy spisovného jazyka.

Senzomotorické ciele

- Osvojenie si vedomostí a nadobudnutých kompetencií, ktoré im umožnia vzdelávať sa po celý ich život a zaujať aktívne miesto v socio-kultúrnom prostredí.

3. OBSAH VZDELÁVANIA V 7.ROČNÍKU

V 7.ročníku budeme nadväzovať na vyučovanie angličtiny z minulého školského roku. Budeme pokračovať učebnicou Project 3 ..

Prehľad tematických celkov a stanovený počet hodín

1. Opakovanie učiva 6. ročníka – 3hod.

2 INTRODUCTION /UVOD/ – 5 hod.

3. HOME AND AWAY /CESTOVANIE/ – 10 hod.

4. HAVING FUN /ZÁBAVA/ – 10 hod.

5. TOMORROW ´S WORLD/ZAJTRAJŠOK/– 13 hod.

6.WHAT WAS HAPPENING /ČO SA STALO/ _ 13 hod.

7.LONDON /LONDÝN/-10 hod.

8.THE BIG SCREEN /VELKÝ OBJAV/ _13hod

9.PROBLEMS/PROBLÉMY/ --10 hod.

10 I DON´T BELIEVE IT/NEVERÍM TOMU/- 10

11.ZÁVEREČNÉ OPAKOVANIE .2

TEMATICKÝ CELOK	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**	**VÝKONOVÝ ŠTANDARD**
OPAKOVANIE UČIVA 6.ROČNÍKA 3 HODINY		OPAKOVANIE ČASOV,GRAMATICKÝCH JAVOV,ROZPRÁVANIE O PRÁZDNINÁCH
INTRODUCTION	STRETNUTIE SO SPOLUŽIAKMI	PODAŤ OSOBNÉ INFORMÁCIE.
HOME AND AWAY **10 HOD.**	SŤAHOVANIE JEDNODUCHÝ MINULÝ ČAS S AGO KELLIN PRVÝ DEŇ OTÁZKA V MINULOM ČASE	VEDIEŤ SA SPÝTAŤ NA ZÁŽITKY , SPOZNÁVAŤ NOVÝCH KAMARÁTOV , VEDIEŤ POUŽIŤ MINULÝ ČAS S AGO. VEDIEŤ PODÁVAŤ INFORMÁCIE A PÝTAŤ SA NA NE .VEDIEŤ TVORIŤ OTÁZKY V MINULOM ČASE. POUŽITIE MINULÉHO ČASU

	AKÝ BOL TVOJ VÍKEND? POUŽITIE PRÍSLOVIEK. KELLINA RODINA	V SÚVISLOM TEXTE ,ROZPRÁVANIE PRÍBEHU . VEDIEŤ SPRÁVNE POUŽIŤ PRÍSLOVKY .PRÁCA VO DVOJICI -OTÁZKY ODPOVEDE. POCHOPIŤ RODINNÉ VZŤAHY.VEDIEŤ VYTVORIŤ RODOKMEŇ RODINY. TVORIŤ JEDNODUCHÉ VETY O SEBE A RODINE.
HAVING FUN 10 HOD.	AKÝ JE TVOJ ŠPORT. KELLINA TÚŽBA PO DOMOVE. PRÍTOMNÝ PRIEBEHOVÝ ČAS – GOING TO SWEET SUE A SMART ALEC . LIKE PLUS ING. FREKVENČNÉ PRÍSLOVKY. SI PECIVÁL?	POUŽITIE JEDNODUCHÉHO PRÍTOMNÉHO ČASU VO VETÁCH .STAROSTLIVOSŤ O ZDRAVIE. VEDIEŤ SPRÁVNE TRÁVIŤ VOĽNÝ ČAS. VIEM SI ZORGANIZOVAŤ VOĽNÝ ČAS. VYJADRIŤ PLÁNY DO BUDÚCNOSTI. VEDIEŤ POUŽIŤ PRÍTOMNÝ PRIEBEHOVÝ ČAS – GOING TO VEDIEŤ VYJADRIŤ ,ČO MÁM , NEMÁM RÁD. VEDIEŤ POUŽIŤ FREKVENČNÉ PRÍSLOVKY. VEDIEŤ POUŽIŤ SLOVESO LIKE PLUS ING VEDIEŤ PREKONAŤ SVOJU POHODLNOSŤ , POROZPRÁVAŤ O PREDMETOCH V ŠKOLE.

TOMORROW'S WORLD 13 HOD	JAZDA DO BUDÚCNOSTI . BUDÚCI ČAS S WILL JUSTINOVA PARTY. VYJADRENIE NÁVRHU . DETEKTÍV ROKA . TVOJA BUDÚCNOSŤ . PREDLOŽKY MIESTA.	DOPRAVNÉ PROSTRIEDKY V BUDÚCNOSTI .VEDIEŤ VYJADRIŤ PONUKU. VEDIEŤ TVORIŤ A POUŽIŤ BUDÚCI ČAS S WILL. VEDIEŤ POROZPRÁVAŤ O SVOJEJ BUDÚCNOSTI.VEDIEŤ VYJADRIŤ NÁVRH . POROZUMIEŤ PRÍBEHU. POUŽÍVAŤ BUDÚCI ČAS PRI VYJADRENÍ ROZHODNUTIA. VEDIEŤ ZHODNOTIŤ SVOJE ROZHODNUTIE. ČO SI MYSLÍŠ , ŽE SA STANE / NESTANE V BUDÚCNOSTI ?VEDIEŤ SPRÁVNE POUŽIŤ PRÍSLOVKY MIESTA.
WHAT WAS HAPPENING ? **13 HOD.**	ČAS A MIESTA . PREDLOŽKY PLUS ČASOVÝ ÚSEK. JEDNODUCHÝ MINULÝ ČAS . BANÁLNY PRÍBEH . TWISTER KTO ZABIL JOHNA ROSSA ?	VEDIEŤ POUŽIŤ PREDLOŽKY PLUS ČASOVÝ ÚSEK SPRÁVNE. NAUČIŤ SA VYJADROVAŤ ČINNOSTI V MINULOM ČASE .VEDIEŤ NÁZVY ŠTÁTOV , KRAJÍN , SVETADIELOV . PRAKTICKY VYUŽIŤ ZÍSKANÉ VEDOMOSTI A ZRUČNOSTI ,POROZUMIEŤ PRÍBEHU , VEDIEŤ SI VYBRAŤ SPRÁVNY PROGRAM ,VEDIEŤ SPRÁVNE REAGOVAŤ V RÔZNYCH SITUÁCIACH. VEDIEŤ OPÍSAŤ ZÁŽITOK , VYTVORIŤ ROZHOVOR. NAPÍSAŤ VLASTNÝ PRÍBEH , VEDIEŤ LOGICKY MYSLIEŤ.

LONDON **10 HOD.**	PREHLIADKA SAM PRÍTOMNÝ PRIEBEHOVÝ ČAS –VYJADRENIE BUDÚCNOSTI. PÝTANIE SA NA CESTU . LONDÝN HORÍ . STUPŇOVANIE PRÍD. MIEN .	ROZŠÍRIŤ ZNALOSTI O HISTÓRII LONDÝNA.REPRODUKOVAŤ VLASTNÉ ZISTENIA. VEDIEŤ POUŽIŤ PRÍTOMNÝ PRIEBEHOVÝ ČAS –VYJADRENIE BUDÚCNOSTI . ROZPRÁVANIE O BUDÚCNOSTI. VEDIEŤ SA PÝTAŤ A ODPOVEDAŤ AKO SA DOSTANEM....? PRÁCA V DVOJICI . VEDIEŤ POCHOPIŤ NEZNÁMY TEXT. VEDIEŤ SPRÁVNE POUŽIŤ A STUPŇOVAŤ PRÍD. MENÁ.
THE BIG SCREEN 13 HOD.	ANDY MJMOZEMŠŤAN . PREDPRÍTOMNÝ ČAS . VYJADRENIE ROZHODNUTIA ČO JE S PHILOM ? TRPNÉ PRÍČASTIE POZERAJME VIDEO . SVETLÁ , KAMERA ...	POROZUMIEŤ TEXTU , VEDIEŤ TVORIŤ A POUŽIŤ PREDPRÍTOMNÝ ČAS , VEDIEŤ VYJADRIŤ ROZHODNUTIE VEDIEŤ TVORIŤ A POUŽÍVAŤ TRPNÉ PRÍČASTIE . NAUČIŤ ŽIAKOV NÁJSŤ VHODNÝ SPÔSOB AKO ZMENIŤ ROZHODNUTIE. TYPY A DRUHY FILMOV .POROZUMIEŤ ŠPECIFICKÝM INFORMÁCIÁM / KRITIKE / . VEDIEŤ NAPÍSAŤ FILMOVÚ KRITIKU FILMU , KTORÝ VIDELI.

PROBLEMS 10 HOD.	ŠKOLSKÉ PRAVIDLÁ . MODÁLNE SLOVESÁ : MUST , HAVE TO , CAN , SHOULD . KELLIN PROBLÉM PROBLÉMOVÁ STRÁNKA . ASHLIHO FOŤÁK . FRÁZOVÉ SLOVESÁ .	DODRŽIAVAŤ ŠKOLSKÝ PORIADOK , PORADIŤ A VYSVETLIŤ ŠKOLSKÝ PORIADOK NOVÉMU SPOLUŽIAKOVI . SPRÁVNE POUŽÍVAŤ MODÁLNE SLOVESÁ : MUST , HAVE TO , CAN , SHOULD . VEDIEŤ PORADIŤ PODĽA SITUÁCIE . VEDIEŤ NAPÁSAT ŤLÁNOK DO NOVÍN O PROBLÉME V RODINE…. A POŽIADAŤ O RADU . VEDIEŤ POUŽÍVAŤ FRÁZOVÉ SLOVESÁ . POUŽIŤ PREDSTAVIVOSŤ A DOKONČIŤ PRÍBEH
I DON´T BELIEVE IT **10 HOD.**	ČO SI UROBIL ? PREDPRÍTOMNÝ ČAS S PŘÍSLOVKAMI EVER , NEVER . KELLINE SPRÁVY . ŠŤASTNÝ KONIEC PREDPRÍTOMNÝ ČAS S PŘÍSLOVKAMI EVER , NEVER . SLADKÉ SNY	PRACOVAŤ S TEXTOM, ČÍTATŤ TEXT SPOROZUMENÍM . VEDIEŤ POUŽÍVAŤ PREDPRÍTOMNÝ ČAS S PŘÍSLOVKAMI EVER , NEVER . PŘECVIČIT PAMĚŤ – VEDIEŤ POROZPRÁVAŤ PRÍBEH . POROZUMIEŤ TEXTU . VEDIEŤ POUŽÍVAŤ PREDPRÍTOMNÝ ČAS S PŘÍSLOVKAMI EVER , NEVER .VO VETÁCH . SÚ SNY REÁLNE ? PREROZPRÁVAŤ VLASTNÉ ZÁŽITKY .
ZÁVEREČNÉ		ZOPAKOVAŤ A PRECVIČIŤ UČIVO

OPAKOVANIE 2 HOD.	ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE ZÁBAVNÉ HRY A AKTIVITY	ROČNÍKA ZÁBAVNÝMI HRAMI A AKTIVITAMI.VYHODNOTIŤ PRÁCU POČAS ŠKOLSKÉHO ROKA.

Požadovaný výstup žiakov v 7.ročníku

- čítať s porozumením text, vyberať z neho informácie, rozprávať o prečítanom,
- získavať údaje z nesúvislých textov ,
- vedieť samostatne rozprávať, vytvárať dialógy vo dvojiciach na dané témy
- čítať obrázky, rozvíjať vizuálnu gramotnosť,
- samostatne vypracovať projekty a rozširovať si pri nich slovnú zásobu
- získavanie informácií o rôznych kultúrach vo Veľkej Británii,

4. STRATÉGIA VYUČOVANIA

Pri vyučovaní budeme využívať niekoľko variant metód. Ich použitie bude závisieť od témy a štruktúry vyučovacej hodiny. Okrem klasických metód / rozhovor, vysvetľovanie, rozprávanie, precvičovanie a opakovanie učiva/ sa veľký dôraz kladie na:

- začlenenie skupinovej práce a práce vo dvojiciach do výučby, podporovať komunikáciu medzi žiakmi,
- samostatnú prácu žiakov, vedenie žiakov k samostatnosti a precíznosti aj pri vypracovávaní projektov,
- využitie IKT vo výučbe-výukové programy, dataprojektor, počítač, interaktívne cvičenia
- využitie didaktických hier- tajničky, doplňovačky, osemsmerovky, pexesá, dominá.

Výučba bude prebiehať v triede, ale aj v počítačovej učebni.

5. UČEBNÉ ZDROJE

- učebnice PROJECI 3 a pracovné zošity k daným učebnici
- metodická príručka k učebnici

  Internetové zdroje:

- http://www.englishraven.com/methodology.html - metodické materiály
- http://www.teachingenglish.org.uk/ - metodické materiály
- http://www.primaryresources.co.uk/ - pracovné materiály
- http://www.onestopenglish.com – pracovné a metodické materiály
- http://www.zborovna.sk – metodické a pracovné materiály
- materiálno-technické a didaktické prostriedky: magnetofón, CD prehrávač, tabuľky a prehľady, flash karty, Power Point-ové prezentácie, testy, obrázky, fotografie, pohľadnice,
- internet a didaktická technika: Program na interaktívnu tabuľu, internetové portály, interaktívne testy

6. KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE

- **Všeobecné kompetencie -** učiť sa pochopiť a použiť naučené, tvoriť si slovník
- **Kompetencie spojené s myslením –** myšlienková mapa, projektová práca
- **Podpora IKT –** práca s CD ROMom, Internet, iTOOls
- **Interkultúrne kompetencie –** British houses ,ľudia z rôznych krajín, sviatky, festivly v Británii, život zvierat V Británii

Prierezové témy

- **osobnostný a sociálny rozvoj:** pri sebahodnotení, diskusii, prezentácií prác
- **environmentálna výchova:** život zvierat
- **multikultúrna výchova:** čítanie a diskusia na stránkach „Kultúra
- **tvorba projektu a jeho prezentácia:** po každej lekcii vlastný projekt

7. HODNOTENIE ŽIAKOV

Pri hodnotení a klasifikácii budeme vychádzať z metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu. Hodnotiť sa bude známkou.

Hodnotiť žiaka a následne klasifikovať musíme komplexne, na princípe individuálneho prístupu k osobnosti a hľadať u žiaka iba dobré veci. Snažíme sa pri klasifikácii sledovať a zisťovať prírastok vedomostí. Taktiež je potrebné rozvíjať u žiakov správne sebahodnotenie i hodnotenie navzájom.

Hodnotiť sa budú komunikačné zručnosti v jazyku, ústne odpovede, písomne práce a testy , projekty Hodnotená bude tiež aktivita žiakov na hodinách, zapájanie sa do hier. Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

ANGLICKÝ JAZYK – 8. ročník

Názov predmetu	Anglický jazyk
Časový rozsah výučby	3 hodiny týždenne
Ročník	Ôsmy
Škola	ZŠ Starozagorská 8
Kód a názov ŠVP	ISCED 2
Názov ŠkVP	Tvorivosť a humanizácia–základ našej práce
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	Denná
Vyučovací jazyk	slovenský, anglický

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU V 8. ROČNÍKU

Cudzie jazyky prispievajú k pochopeniu a objavovaniu tých skutočností, ktoré presahujú oblasť skúseností sprostredkovaných štátnym jazykom. Osvojením si cudzích jazykov pomáha žiakovi prekonávať bariéry a tak prispievať k zvýšeniu jeho mobility v osobnom živote, v ďalšom štúdiu a napokon uplatnením sa na trhu práce aj v rámci Európskej únie . Cudzie jazyky umožňujú poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytujú prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenie a tolerancie a vytvárajú podmienky pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch. Učenie sa cudzích jazykov podporuje otvorenejší prístup k ľuďom. Chápanie jazykového vzdelávania ako „vzdelávania pre život“ umožňuje každému jedincovi žiť podľa vlastných predstáv a uspokojenia.

Pri vyučovaní cudzieho jazyka dbáme o rozvoj všetkých jazykových zručností (počúvanie, čítanie, písanie, porozumenie a rozprávanie) súbežne.

Učivo sa skladá z týchto základných tém: **Človek a spoločnosť, Rodina a spoločnosť, Krajiny- mestá a miesta, Domov a bývanie, Vzdelávanie a práca, Voľný čas a záľuby, Obliekanie a móda, Obchod a služby, ...** Jednotlivé témy umožňujú poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytujú prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia a tolerancie.

Vyučovanie predmetu anglický jazyk ako prvý cudzí jazyk zabezpečuje, aby si žiaci základnej školy osvojili základy tohto najviac používaného jazyka v Európe, zvládli tento jazyk nielen v jednoduchých komunikačných situáciách ústnou formou, ale aj písanou formou, čím im umožníme aj ďalej sa v tomto jazyku vzdelávať.

2. CIELE PREDMETU V PREPOJENÍ NA KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE

Cieľom vzdelávania je rozvíjať kľúčové kompetencie; t.j. všeobecné kompetencie, komunikačné jazykové kompetencie a komunikačné zručnosti.
Rozvíjať komunikačné schopnosti a návyky žiakov, aby získali kvalitnú jazykovú kompetenciu, t. j. schopnosť primerane reagovať v rozličných jazykových situáciách, naučiť žiakov komunikovať v anglickom jazyku v ústnom aj písomnom prejave, rozvíjať komunikačné schopnosti v spoločenských situáciách .

K tomu potrebuje získať správne ortografické a ortoepické návyky a zručností, ale aj zručností v štylizácii príslušnej vety či textu .
Všeobecný cieľ: Naučiť žiakov komunikovať v anglickom jazyku (rozvíjať a upevňovať jazykové zručnosti v ústnom aj písomnom prejave , rozvíjať komunikačné schopnosti v spoločenských situáciách)
Viesť žiakov od základnej gramotnosti k získaniu čitateľských návykov, orientovať sa na knihu, vzbudiť záujem o čítanie, a pozitívne prijímať literatúru a kultúru.

Kognitívne ciele

- vnímanie postupné osvojovanie si jazyka ako bohatého mnohotvárneho prostriedku, získavanie odovzdávanie informácií, vyjadrovanie vlastných postojov a názorov
- zvládnutie základných pravidiel medziľudskej komunikácie daného kultúrneho prostredia
- nadobudnutie pozitívneho vzťahu k jazyku v rámci interkultúrnej komunikácie.
- zvyšovaniu jazykovej kultúry, ich verbálnych ústnych i písomných jazykových prejavov.

Socioafektívne ciele

- podpora sebadôvery každého žiaka
- príprava všetkých žiakov tak, aby sa stali zodpovednými občanmi, schopnými podieľať sa na rozvoji demokratickej spoločnosti, pluralizme a kultúrnej otvorenosti
- zaručenie rovnakých šancí sociálnej emancipácie pre všetkých žiakov
- pochopenie vzdelávania v príslušnom jazyku, v ktorom sa odráža historický a kultúrny vývoj národa a zároveň ako významný zjednocujúci činiteľ národného spoločenstva a ako dôležitý prostriedok celoživotného vzdelávania
- nadobudnutie vzťahov k vlastným čitateľským zážitkom, k rozvíjaniu svojho pozitívneho vzťahu k literatúre a k ďalším druhom umenia a rozvíjaniu svojich emocionálnych a estetických cítení a vnímaní

- pestovanie vedomia jazykovej príslušnosti k istému etniku, pocitu jazykovej príbuznosti a spolupatričnosti s inými etnikami prostredníctvom ovládania normy spisovného jazyka.

Senzomotorické ciele

- Osvojenie si vedomostí a nadobudnutých kompetencií, ktoré im umožnia vzdelávať sa po celý ich život a zaujať aktívne miesto v socio - kultúrnom prostredí.

Komunikačné jazykové kompetencie:

Jazyková kompetencia :

- používať bežné slová a jednoduché slovné spojenia nevyhnutné pre komunikáciu
- používať základné vetné modely a komunikovať o osvojených témach prostredníctvom naučených slovných spojení a výrazov .
- používať osvojenú slovnú zásobu, ktorá sa týka známych situácií a tém,
- používať jednoduché gramatické štruktúry cudzieho jazyka, aj keď sa niekedy dopúšťa základných chýb, ale je mu rozumieť.

Sociolingvistická kompetencia

- komunikovať v jednoduchých spoločenských situáciách,
- jednoducho sa vyjadrovať pomocou základných funkcií jazyka, akými sú napr. výmena informácií, žiados ť, pozvanie , ospravedlnenie atď.,

Pragmatická kompetencia

- využívať základné jazykové prostriedky na získavanie informácií, na jednoduché vyjadrenie odmietnutia, túžby, zámeru, uspokojenia, záujmu, prekvapenia, rozčarovania, strachu .
- používať jednoduché výrazové prostriedky na začatie, udržanie a ukončenie krátkeho rozhovoru,
- používať jednoduché konektory na spájanie jednoduchých viet

Komunikačné zručnosti

- Počúvanie s porozumením
- Čítanie s porozumením
- Písomný prejav
- Hovorenie
- Ústna interakcia

- Samostatný ústny prejav

3. OBSAH VZDELÁVANIA V 8. ROČNÍKU

V 8.ročníku budeme nadväzovať na vyučovanie angličtiny z minulého školského roku. Budeme pokračovať učebnicou Project 4 ..

Prehľad tematických celkov a stanovený počet hodín

1.OPAKOVANIE UČIVA 7. ROČNÍKU– 3hod.

2 THE WORLD OF WORK/ SVET PRÁCE / -- 8hod.

3. STYLE / ŠTÝL / – 13 hod.

4. LIVING IN THE PAST / ŽIVOT V MINULOSTI / – 13 hod.

5. FITNESS AND HEALTH / KONDÍCIA A ZDRAVIE /– 14 hod.

6.IMAGINATION / PREDSTAVIVOSŤ /-- 9 hod.

7.FAME AND FORTUNE / SLÁVA A BOHATSTVO /-14 hod.

8.WORKING TOGETHER / PRACUJEME SPOLOČNE /--12 hod

9.OUR WORLD /NÁŠ SVET / --10 hod.

10. ZÁVEREČNÉ OPAKOVANIE -- 3 hod.

Tématický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Počet hodín	Priere zová téma
1	Aké boli prázdniny? Čo si robil počas prázdnin? Opakovanie učiva 7.ročníku	Žiak vie povedať, kde bol počas prázdnin, čo robil, pozná názvy krajín. Pozná niektoré športy.	3	MUV, DV
2 **<u>Svet práce</u>** **Pracovná skúsenosť** **Deti**	Slovná zásoba. Čítanie s porozumením, konverzácia k textu, počúvanie s porozumením. Komunikačné frázy v dialógoch. Slovná zásoba v texte, čítanie s porozumením	prít.čas-jedn., priebeh.-opakovanie Stavové slovesá, zručnosť písania	8	OSR

Práca	Slovná zásoba k povolaniam Formálny list – zručnosť písania listu			
3 **<u>Štýl</u>** **Melin projekt** **Deti** **V obchode s odevami** **Voľný čas** **Zhrnutie**	Slovná zásoba. Čítanie s porozumením, konverzácia k textu. Dialogizované čítanie, konverzácia. Komunikačné frázy v dialógoch. Slovná zásoba, čítanie s porozumením Rozšírenie slovnej zásoby – oblečenie Zručnosť komunikácie – dialógy Čítanie s porozumením, konverzácia k textu. Projekt – príprava a prezentácia	predprítomný čas – opakovanie Predložky : since, for – predprítomný čas Výrazy : too, enough	13	MUV, PPZ
4 **Život v minulosti** **Ľadový muž** **Deti** **Dobré staré časy** **Vynálezy**	Slovná zásoba v texte, konverzácia Dramatizácia textu, konverzácia Komunikačné frázy v dialógoch Práca s výkladovým slovníkom. Čítanie s porozumením, konverzácia k textu. Rozšírenie slovnej zásoby	Jednoduchý min.čas, minulý priebehový čas – opakovanie Zručnosť používania : had to/could	13	ENV, PPZ
5 **<u>Fitness a zdravie</u>** **Deti** **Stravuješ sa zdravo?** **U lekára** **Spojené**	Slovná zásoba, Čítanie s porozumením, konverzácia. Dramatizácia textu. Komunikačné frázy v dialógoch Slovná zásoba v texte.Čítanie s porozumením.Rozšírenie slovnej zásoby : časti tela. Čítanie s porozumením, lexika	budúci čas mod. slovies : can-must Komunikácia s použitím : should/shouldn´t Zručnosť písania : spájanie viet - but, however	14	ENV, OŽZ

kráľovstvo **Zhrnutie**	v texte Projekt – príprava a prezentácia			
6 **<u>Predstava</u>** **Deti** **Svetlo** **Zvukový príbeh**	Kvíz – konverzácia. Dramatizácia textu Komunikačné frázy v dialógoch Slovná zásoba v texte, počúvanie s porozumením	Slovná zásoba, opis udalosti : there´s someone + ...ing Zručnosť písania : spájanie viet Počúvanie s porozumením, opozitá	9	OSR, MUV
7 **<u>Sláva a šťastie</u>** **Deti** **Akrobacia** **Koleso šťastia** **Austrália** **Zhrnutie**	Slovná zásoba – výkladové slovníky Čítanie s porozumením, konverzácia Dramatizácia textu, konverzácia Komunikačné frázy v dialógoch Čítanie s porozumením. Zručnosť písania : predprítomný a minulý čas Počúvanie s porozumením, slovná zásoba. Pieseň – počúvanie s porozumením, dopĺňanie slov. Test – kontrola vedomostí Analýza testov	Predprítomný a minulý čas – porovnanie Tvorenie prídavných mien od podst. Mien, Skúsenosti, rozdiel : been-gone Opakovanie tematických celkov 5-6	14	MUV, MEV
8 **<u>Pracovať spolu</u>** **Priatelia** **Deti** **Grand Prix**	Slovná zásoba – výkladové slovníky Čítanie s porozumením, konverzácia Dramatizácia textu, konverzácia	Frázové slovesá : look after, look out Podmienkové vety so spojkou if	12	MEV MUV

Blahoželania	Komunikačné frázy v dialógoch Čítanie s porozumením, opis činnosti Zručnosť písania blahoželaní			
9 **<u>Náš svet</u>** **Oceány** **Deti** **Zachráňte medvede!** **Počasie**	Slovná zásoba – výkladové slovníky, symboly počasia. Dialogizované čítanie, konverzácia. Komunikačné frázy v dialógoch. Slovná zásoba v texte, čítanie s porozumením. Počúvanie s porozumením. Opakovanie tematických celkov 7-8. Test – kontrola vedomostí, Analýza testov. Záverečné hodnotenie práce – sebahodnotenie	Trpný rad – prítomný čas – zručnosť písania Trpný rod : minulý, budúci čas	10	DV, MUV, OSR
10	Opakovanie učiva		3	

VYSVETLIVKY :

Osobný a sociálny rozvoj –OSR

Multikultúrna výchova – MUV

Mediálna výchova –MEV

Projektové a prezentačné zručnosti –PPZ

Ochrana života a zdravia –OŽZ

Dopravná výchova – DV

Environmentálna výchova –ENV

Požadovaný výstup žiakov v 8.ročníku

- čítať s porozumením text, vyberať z neho informácie, rozprávať o prečítanom,
- získavať údaje z nesúvislých textov ,
- vedieť samostatne rozprávať, vytvárať dialógy vo dvojiciach na dané témy
- rozprávať o obrázkoch, rozvíjať vizuálnu gramotnosť,
- samostatne vypracovať projekty a rozširovať si pri nich slovnú zásobu

- získavanie informácií o rôznych kultúrach vo Veľkej Britániia a v anglicky hovoriacich krajinách

4. STRATÉGIA VYUČOVANIA

Pri vyučovaní budeme využívať niekoľko metód. Ich použitie bude závisieť od témy a štruktúry vyučovacej hodiny. Okrem klasických metód / rozhovor, vysvetľovanie, rozprávanie, precvičovanie a opakovanie učiva/ sa veľký dôraz kladie na:

- začlenenie skupinovej práce a práce vo dvojiciach do výučby, podporovať komunikáciu medzi žiakmi,
- samostatnú prácu žiakov, vedenie žiakov k samostatnosti a precíznosti aj pri vypracovávaní projektov,
- využitie IKT vo výučbe -výukové programy, dataprojektor, počítač, interaktívne cvičenia
- využitie didaktických hier- tajničky, doplňovačky, osem smerovky, pexesá, dominá.

Výučba bude prebiehať v triede, ale aj v počítačovej učebni.

5. UČEBNÉ ZDROJE

Učebné zdroje sú učebné pomôcky, prostriedky a didaktická technika odporúčané vo vyučovacom procese.. Ich súčasťou sú aj moderné technológie vo vzdelávaní. Učebné zdroje predstavujú zdroj významných informácií a prostriedkov na vytváranie zručností a návykov žiakov, cestu ich motivácie, upevňovania a kontroly nadobudnutých vedomostí, zručností a postojov, orientácie na ich individuálne záujmy.

Na podporu a aktiváciu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Učebnice: Tom Hutchinson a kol. – Project III

pracovný zošit Tom Hutchinson a kol. -Project III

časopisy ,internet

IKT technológie

audiovizuálne médiá

6. HODNOTENIE ŽIAKOV

Pri hodnotení a klasifikácii budeme vychádzať z metodických pokynov č.22/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy . Hodnotiť sa bude známkou. Pri integrovanom vzdelávaní žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je

potrebné prihliadať na druh a stupeň poruchy a pri hodnotení postupovať podľa platných metodických pokynov príloha č.2 k metodickému pokynu č. 22/2011 .

Hodnotiť žiaka a následne klasifikovať budeme komplexne, na princípe individuálneho prístupu k osobnosti a hľadať u žiaka iba dobré veci. Pri klasifikácii budeme sledovať a zisťovať prírastok vedomostí. Taktiež je potrebné rozvíjať u žiakov správne seba hodnotenie i hodnotenie navzájom.

Hodnotiť sa budú komunikačné zručnosti v jazyku, ústne odpovede, písomne práce a testy , projekty. Hodnotená bude tiež aktivita žiakov na hodinách, zapájanie sa do hier. Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Predmetom hodnotenia v anglickom jazyku sú učebné výsledky, ktoré žiaci dosiahli v súlade s požiadavkami , ktoré sú definované v učebných osnovách, schopnosti používať osvojené vedomosti, získané zručnosti a návyky, ako aj usilovnosť, osobný rast, rešpektovanie práv iných a ochota spolupracovať.

Hodnotenie žiakov sa vykonáva známkou, percentuálnym alebo slovným hodnotením.

1 - žiak primerane reaguje na podnet, nachádza súvislosti so zadanou témou. K splneniu úlohy pristupuje aktívne a tvorivo, používa správne jazykové a výrazové prostriedky a téme primeranú slovnú zásobu. Jeho prejav je zrozumiteľný a výslovnosť jasná. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne viac ako 89% a pri celkovej klasifikácii nepresiahne priemer známok 1,5

2 - žiak primerane reaguje na podnet a správne interpretuje zadanú úlohu. Jeho odpoveď je celistvá a zámer odpovede jasný. Prerušuje len zriedkavo svoj prejav kratšími prestávkami, ktoré sú spôsobené menšími nedostatkami v slovnej zásobe. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne viac ako 79% a pri celkovej klasifikácii nepresiahne priemer známok 2,5

3 – dokáže reagovať na podnet, jeho prejav je zväčša súvislý a jasný. Nedostatky v slovnej zásobe nebránia porozumeniu. Žiak je schopný reagovať na otázky a impulzy učiteľa. Žiak potrebuje na udržanie rozhovoru miestami pomoc učiteľa. Slovná zásoba je primeraná, ale nie menej ako 50%

4 – žiak zadanú úlohu interpretuje len s pomocou učiteľa, jeho prejav je nesúvislý a zámer výpovede nie je celkom jasný. Má obmedzenú slovnú zásobu a používa nesprávne výrazy, čo bráni porozumeniu. Žiak reaguje len krátkymi odpoveďami na otázky učiteľa, prejav je krátky, slovná zásoba je jednoduchá. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne vždy adekvátna danej téme. Žiak používa aj nesprávne výrazy. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne menej ako 79% a pri celkovej klasifikácii nepresiahne priemer známok 3,5

5 – žiak nie je schopný reagovať na podnet, nedokáže svoje myšlienky vyjadriť ani s pomocou učiteľa. Používa nevhodnú slovnú zásobu, nie je schopný vyjadriť sa samostatne a súvislo. Výpovede sú nezrozumiteľné, žiak nevie odpovedať na otázky. Z kontrolných

tematických a ostatných písomných prác dosiahne viac ako 30% a pri celkovej klasifikácii je priemer známok horší ako 4,5

Podklady pre klasifikáciu:

6. Kontrolné práce po tematickom celku
7. Čiastkové ústne a písomne overovanie vedomostí, stupňa čítania a písomného prejavu
8. Projektová – tematická práca
9. Prezentácia vybranej témy
10. Ďalšie aktivity – samostatná práca, práca v skupinách, aktivita na hodinách

Hodnotenie diktátov:

Známka	Počet chýb
11	0,1,2,3
12	4,5,6
13	7,8,9,10
14	11,12,14,14
15	15 a viac

Hodnotenie testov a písomných prác:

Známka	Percentá
11	100-90%
12	89-75%
13	74-50%
14	49-30%
15	29-0%

Čítanie sa bude hodnotiť jednou známkou.

Projekty po prezentácií sa budú hodnotiť jednou známkou

ANGLICKÝ JAZYK – 9. ročník

/3 hodiny týždenne, 99 hodín ročne/

Názov predmetu	Anglický jazyk
Časový rozsah výučby	3 hodiny týždenne
Ročník	deviaty
Škola	ZŠ Starozagorská 8
Kód a názov ŠVP	ISCED 2
Názov ŠkVP	Tvorivosť a humanizácia–základ našej práce
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský, anglický

1.CHARAKTERISTIKA PREDMETU V 9. ROČNÍKU

Jeden z najrozšírenejších svetových jazykov v súčasnej dobe a trendom v dorozumievaní sa medzi národmi je anglický jazyk. Preto dôležitým cieľom pri jeho učení sa, je ponúknuť učiacim sa nielen súhrn jazykových kompetencií, ale aj kompetencie všeobecné tak, aby učiaci sa efektívne zvládali riešiť každodenné situácie pri pobyte v zahraničí, dokázali si vymieňať informácie, pochopili spôsob myslenia iných národov. Učenie sa cudzích jazykov podporuje otvorenejší prístup k ľuďom. Rozvíjajú sa vedomosti, zručnosti, postoje a hodnoty, ktoré umožňujú učiacim sa slobodne orientovať nielen v rámci Európskej únie, ale aj na celom svete. Cudzie jazyky umožňujú poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytujú prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenie a tolerancie a vytvárajú podmienky pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch.

Komunikácia a rozvoj kompetencií v cudzom jazyku sú dôležité pre rozvíjanie kritického, kreatívneho myslenia a myslenia orientovaného na budúcnosť. Orientácia jazykového vzdelávania na kompetencie v nemalej miere vytvára podmienky, ktoré pomáhajú učiacemu sa chápať vzťahy medzi jednotlivými zložkami okolia a sveta, v ktorom existujú. Chápanie jazykového vzdelávania ako celoživotného vzdelávania sa pre seba samého umožňuje každému jedincovi žiť podľa vlastných predstáv a uspokojenia.

Pri vyučovaní cudzieho jazyka dbáme o rozvoj všetkých jazykových zručností (počúvanie, čítanie, písanie, porozumenie a rozprávanie) súbežne.

Učivo sa skladá z týchto základných tém: **Človek a spoločnosť, Rodina a spoločnosť, Krajiny- mestá a miesta, Domov a bývanie, Vzdelávanie a práca, Voľný čas a záľuby, Obliekanie a móda, Obchod a služby, ...** Jednotlivé témy umožňujú poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytujú prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia a tolerancie.

Vyučovanie predmetu anglický jazyk ako prvý cudzí jazyk zabezpečuje, aby si žiaci základnej školy osvojili základy tohto najviac používaného jazyka v Európe, zvládli tento jazyk nielen v jednoduchých komunikačných situáciách ústnou formou, ale aj písanou formou, čím im umožníme aj ďalej sa v tomto jazyku vzdelávať.

2. CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU V PREPOJENÍ NA KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE

Pre harmonizáciu dosiahnutých jazykových kompetencií učiaceho sa je dôležité vymedzenie úrovní ovládania jazyka, pričom kompetencie súvisiace s komunikačnými situáciami sú definované cez jazykové funkcie a ich aplikáciu. Najdôležitejšími podieľajúcimi kompetenciami v oblasti jazykovej prípravy sú: **porozumieť** (počúvať, čítať), **hovoriť** (ústna interakcia, samostatný ústny prejav) a **písať (**projekt, krátka písomná práca**).** Ich hodnota je ovplyvnená bohatosťou slovnej zásoby, správnou gramatikou, plynulosťou prejavu a pochopením obsahu komunikácie.

Pre harmonizáciu dosiahnutých jazykových kompetencií učiaceho sa je dôležité vymedzenie úrovní ovládania jazyka, pričom kompetencie súvisiace s komunikačnými situáciami sú definované cez jazykové funkcie a ich aplikáciu. Najdôležitejšími podieľajúcimi kompetenciami v oblasti jazykovej prípravy sú: **porozumieť** (počúvať, čítať), **hovoriť** (ústna interakcia, samostatný ústny prejav) a **písať (**projekt, krátka písomná práca**).** Ich hodnota je ovplyvnená bohatosťou slovnej zásoby, správnou gramatikou, plynulosťou prejavu a pochopením obsahu komunikácie.
Cieľom vzdelávania je rozvíjať kľúčové kompetencie; t.j. všeobecné kompetencie, komunikačné jazykové kompetencie a komunikačné zručnosti.
Rozvíjať komunikačné schopnosti a návyky žiakov, aby získali kvalitnú jazykovú kompetenciu, t. j. schopnosť primerane reagovať v rozličných jazykových situáciách, naučiť žiakov komunikovať v anglickom jazyku v ústnom aj písomnom prejave, rozvíjať komunikačné schopnosti v spoločenských situáciách .
K tomu potrebuje získať správne ortografické a ortoepické návyky a zručností, ale aj zručností v štylizácii príslušnej vety či textu .
Všeobecný cieľ: Naučiť žiakov komunikovať v anglickom jazyku (rozvíjať a upevňovať jazykové zručnosti v ústnom aj písomnom prejave , rozvíjať komunikačné schopnosti v spoločenských situáciách)
Viesť žiakov od základnej gramotnosti k získaniu čitateľských návykov, orientovať sa na knihu, vzbudiť záujem o čítanie, a pozitívne prijímať literatúru a kultúru.

3. OBSAH VZDELÁVANIA V 9.ROČNÍKU

V 9. ročníku budeme nadväzovať na vyučovanie angličtiny z minulého školského roku. Budeme pokračovať učebnicou Project Plus .

Prehľad tematických celkov a stanovený počet hodín

1.OPAKOVANIE UČIVA - 8. ROČNÍK, PRÁZDNINY-– 3hod.

2 GUES WHAT / HÁDAJ ĆO / 2 hod.

3.PEOPLE IN OUR LIVES / ĽUDIA V NAŠOM ŽIVOTE / – 13 hod.

4.LIFESTYLES / ŽIVOTNÉ ŠTÝLY /– 13 hod.

5. STRANGE BUT TRUE / ZVLÁŠTNE ALE PRAVDIVÉ /– 12 hod.

6.ENTERTAINMENT / ZÁBAVA /-- 9 hod.

7.RISK /RIZIKO / -12 hod.

8.CHANGES / ZMENY/ --12 hod

9.IDEAL PLACES / IDEÁLNE MIESTA / --10 hod.

10: GETTING IHERE /PRÍCHOD TAM / -- 10 hod.

11. ZÁVEREČNÉ OPAKOVANIE -- 3 hod.

Tématický celok	**Obsahový štandard**	**Ciele témy**	**Výkonový štandard**	**Prierezová téma**
1 PRÁZDNINY 3h Opakovanie učiva 8..ročník	Aké boli prázdniny? Čo si robil počas nich.Opakovanie časov.	**Afektívne:** vzbudiť záujem o spoznanie iných krajín a motivovať kladný vzťah k jazyku **Psychomotorické:** naučiť žiakov vyjadriť čo robil cez prázdniny **Kognitívne:** rozšírenie základnej slovnej zásoby, používanie základnej gramatickej štruktúry prítomný jednoduchý čas	Žiak vie povedať, kde bol počas prázdnin, čo robil, pozná názvy krajín. Pozná niektoré športy.	ENV
2. ÚVOD 2h Hádaj čo	Počúvanie s porozumením –cez rádio. Časy.	. **Afektívne:** vzbudiť záujemo súťaženie **Psychomotorické:** zapojenie sa do súťače **Kognitívne:** rozšírenie slovnej zásoby , použitie časov.	Žiak rozumie textu , vie odpovedať na otázky ,vie správne používať časy	ENV

3. ĽUDIA V NAŠOM ŽIVOTE 13h Tvoj život Šikanovanie Zoznamovanie Megin nový vzhľad	- minulý jednoduchý, nepravidelné slovesá -minulý čas priebehový -práca s textom -opis ľudí, opis problémov -projekt - frázové slovesá	**Afektívne:** problémy mladých ľudí v súčasnej modernej dobe, vedieť riešiť problémové situácie, vzťah k vlastnej rodine **Psychomotorické:** tvorba projektu o šikanovaní **Kognitívne:** slovná zásoba zameraná na problémy, opis ľudí , použitie nepravidelných slovies, použitie slovies v gramatických časoch minulých	pochopí text po prečítaní -tvorí aktívne vety v minulom čase jednoduchom a priebehovom - dokáže vytvoriť projekt na tému šikanovanie .	MUV, PPZ
4. ŽIVOTNÉ ŠTÝLY 13h Víkendy Maj ma rád maj rád moje zvieratká 2C Rád a nerád Kultúra - anglický jazyk Pieseň Opakovanie	**Počúvanie a porozumenie textu** **Prítomné časy** **Sloveso s príponou – ing** **Opisovanie aktivít, miesta hier a vybavenie športu**	**Afektívne:** vzbudiť záujem o spoznanie iných a samého seba, motivovať kladný vzťah k jazyku **Psychomotorické:** naučiť žiakov vyjadriť čo má, nemá rád formou dialógu **Kognitívne:** rozšírenie základnej slovnej zásoby, používanie základnej gramatickej štruktúry prítomný jednoduchý čas ,vedieť použiť sloveso s príponou - ing	vie vyjadriť čo má, nemá rád -používa každodenné výrazy -spája zvukovú stránku jazyka s významom	ENV, PPZ
5. ZVLÁŠTNÉ , ALE PRAVDIVÉ 12h Elektrická žena Záhady Problémy	**Počúvanie a porozumenie textu** **Minulé časy a predprítomný čas** **Vianočné tradície, zvyky** **Veci sa kazia**	**Afektívne:** zamyslieť sa nad záhadami **Psychomotorické:** schopnosť **pochopiť zvyky v iných krajinách** **Kognitívne: pomôcť žiakom** zopakovať, upevňovať základné	-používa predprítomný čas -pochopí text po prečítaní -tvorí aktívne vety v minulom čase jednoduchom a priebehovom - dokáže	ENV, OŽZ

Vtanočná koleda	**Uvádzacie slová vo vete** **Užitočné výrazy**	gramatické javy	používať užitočné výrazy,vie vyjadriť čo sa pokazilo	
6 ZÁBAVA 9h Prieskum- rádio Slávni Môj názor Vražda v divadle Kultúra – Populárna hudba Opakovanie	**Počúvanie a porozumenie textu** **Tvorenie otázky vo všetkých časoch** **Užitočné výrazy vyjadrenie názoru** **Dovetky** **Frázové slovesá**	**Afektívne:** význam skúseností, potreba podeliť sa s inými, vzťah k médiám , zamyslenie sa nad budúcim povolaním **Psychomotorické:** jednoduchý text s osnovou otázka - odpoveď, dialóg s požiadavkou **Kognitívne:** osvojiť si čo najviac poznatkov z danej oblasti, správne tvorenie otázok, používanie frázových slovies	reprodukuje ústne a písomne primerane ťažký text, vie tvoriť otázky,používa frázové slovesá,vie tvoriť dovetky	OSR, MU V
7 RIZIKO 12h Opovážiš sa ? Útek Varovanie a rady Buď opatrný ,čo si želáš Kultúra - Vzdelanie v USA Opakovanie	Čítanie s porozumením, konverzácia **Podmieňovací spôsob** **Druhá podmienková veta** **Užitočné výrazy** **Varovanie a rada** **Zvratné zámená** **Frázové slovesá**	**Afektívne:** nástrahy dnešného moderného sveta, ochrana životného prostredia, **Psychomotorické: spoznávanie krajín** **Kognitívne:** tvorenie a používanie druhej podmienkovej vety, používanie reflexívnych zámen ,použitie frázových slovies	-rozumie hlavným údajom, doplní text -reprodukuje ústne aj písomne -používa frázové slovesá ,reflexné zámena,vie vyjadriť varovanie a zákaz	MU V, MEV
8 ZMENY 12h Biologické hodiny Tinedžerské	**Počítateľné a nepočítateľné podstatné mená** **Porozumenie textu** **Sloveso zvykol som**	**Afektívne:** zamyslieť sa nad vlastným životom, svojou budúcnosťou, , vplyv času na ľudský život, vzdelávanie v iných	vie vyjadriť názor na svoju budúcnosť aj použitím prítomného času -poskytne	MEV MU V

roky Stretnutia Buď opatrný ,čo si želáš Kultúra-Vzdelanie v USA Opakovanie	**Užitočné výrazy** **Každodenné činnosti , sloveso dostať** **Frázové slovesá** **Projekt**	krajinách **Psychomotorické:** schopnosť vytvoriť projekt **Kognitívne:** pomôcť žiakom zopakovať, upevňovať základné gramatické štruktúry, rozšírenie slovnej zásoby, frázové slovesá	požadovanú informáciu, Vie rozdiel medzi počítateľnými a nepočítateľnými podstatnými menami -vie urobiť projekt 12	
9. IDEÁLNE MIESTA 10h Loď Slobody Zlepši si život	**Počúvanie a porozumenie textu** **Užitočné výrazy** **Budúce časy** **Predložky**	**Afektívne:** poukázať na to, aké je dôležité poznať našu zem, motivácia k zodpovednosti za naše životné prostredie **Psychomotorické:** pomôcť žiakom vytvoriť článok o našej zemi z biologického, alebo geografického hľadiska **Kognitívne**: osvojiť si príslušnú slovnú zásobu, naučiť sa používať správne frázy, predložky	Pochopí text vie používať budúce časy, predložky	DV, MUV, OSR
10. PRÍCHOD TAM 10h Červená planéta **Izba s výhľadom** **Cestovanie** **Okolo sveta Kultúra**	Trpný rod Pohľadnica Užitočné výrazy Cestovanie - výrazy	**Afektívne:** vzbudiť u žiakov záujem o spoločenské štúdie, politický systém a globálne problémy ľudstva **Psychomotorické:** nacvičiť prezentáciu o environmentálnych, alebo spoločenských problémoch, **Kognitívne**: osvojiť si príslušné texty s využitím v praktickom živote, každý dosiahol úspech v učení angličtiny, upevnenie	-reprodukuje ústne a písomne primerane ťažký text, vie tvoriť a použiť trpný rod	ENV OŽZ DV

		slovnej zásoby		
11. ZÁVEREČNĚ OPAKOVANIE	Opakovanie			

VYSVETLIVKY :
Osobný a sociálny rozvoj –OSR
Multikultúrna výchova – MUV
Mediálna výchova –MEV
Projektové a prezentačné zručnosti –PPZ
Ochrana života a zdravia –OŽZ
Dopravná výchova – DV
Environmentálna výchova –ENV

Kompetencie					
Komunikačné	**Občianske**	**Kultúrne**	**Sociálne a interpersonálne**	**Existenciálne**	**K učeniu**
- dokázať riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine - vie porovnať staré a nové komunikačné prostriedky -Čo máš rád? -Problémy	**- byť zvedavý, má chuť poznávať -chápe spôsob života a myslenia iných národov -zaujíma sa aj o históriu iných národov -Spoznávanie učením sa I,II -Zdravie a bezpečnosť -Protesty -Zariskuj**	**-Uvedomuje si rozdielne kultúry, ktoré ovplyvnili život ľudí - dokáže vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria iným jazykom a sprostredkovávajú mu svoje myšlienky a pocity -Čo máš rád? -Problémy -Protesty -Nakupovanie a predávanie**	**- vie sociálne myslieť - dokáže nadviazať základnú spoločenskú konverzáciu tak, že použije najjednoduchšie spôsoby vyjadrenia zdvorilosti, návrhu a vyjadriť súhlas alebo nesúhlas -je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti -Spoznávanie učením sa - Môžem sa pýtať? - Miesto a čas**	**- vie ako sa nestratiť v krajine, resp. ako sa v nej orientovať -dopĺňa si vedomosti a rozvíja si rečové zručnosti, prepája ich s poznaným, využíva pre reálny svet -Spoznávanie učením sa -Zariskuj**	**- vytvára si myšlienkové súvislosti - pracuje s rôznymi zdrojmi informácií -pochopí zámer zadanej úlohy -aktívne využíva doteraz osvojený jazyk -využíva dostupné materiály na štúdium -získava uvedomene nové vedomosti a zručnosti -Problémy -Miesto a čas -Nakupovanie a predávanie**

4.POŽIADAVKY NA VÝSTUP

Žiaci po ukončení deviateho ročníka by mali ovládať základné komunikačné zručnosti, slovnú zásobu viacerých základných tematických okruhov, v písomnom prejave zvládať vypracovanie náročnejších projektov, listov formálnych a neformálnych, písomných prác. Získaná slovná zásoba umožní žiakom tvoriť, podávať ucelenejšie informácie a viesť základnú komunikáciu. V gramatike žiaci zvládajú používanie prítomných časov – jednoduchého, priebehového a predpritomného času, budúceho času, prvú a druhú podmienkovú vetu, trpný rod, nepriamu reč, nepriame otázky, zdvorilostné otázky, používanie členov, reflexívnych zámen, gerundium, modálne slovesá, správne predložky, frázové slovesá. Zvládajú používanie každodenných fráz a výrazov, čo im umožní vytváranie náročnejších, ale gramaticky správne postavených viet, ktoré môžu využívať v každodennej praxi.

5. STRATÉGIE VYUČOVANIA

Na splnenie vytýčených cieľov vyučovania anglického jazyka je nevyhnutné používať aktivizujúce vyučovacie metódy, a to predovšetkým samostatnú prácu žiakov, prácu vo dvojiciach a skupinovú prácu. Okrem samostatnej práce zacielenej na získanie komunikačných zručností je nevyhnutné, aby žiaci objavovali nové poznatky experimentovaním a vlastnou činnosťou. Pre učiteľa znamená, že individuálnym prístupom objavuje a usmerňuje rozvoj schopností jednotlivých žiakov, riadi tvorivú prácu kolektívu triedy.

Iniciatíva jednotlivých žiakov pri riešení úloh a spoluzodpovednosť za pracovné výsledky majú hlboký výchovný význam. Hodiny anglického jazyka musia byť naplnené živým pracovným ruchom. Objaviteľský prístup pri získavaní nových poznatkov a radosť z nových poznatkov posilňujú pozitívny vzťah žiaka k predmetu.

Použitie aktivizujúcich metód práce sa musí zabezpečovať využívaním vhodných demonštračných pomôcok a didaktickej techniky. Ide predovšetkým o IKT pre samostatnú a skupinovú prácu.
Pri vyučovaní treba dbať na priebežné opakovanie a precvičovanie učiva, riešenie primeraných úloh so stále rastúcou náročnosťou vo vzťahu k individuálnemu rozvoju žiakov. Účinnou formou na rýchle zopakovanie a upevnenie učiva sú krátke písomné práce, ktoré sa zaraďujú spravidla na začiatok vyučovacej hodiny. Dôležitá je rýchla kontrola výsledkov práce žiakov a rozbor chýb žiakov tak, aby si každý žiak uvedomil, aké vedomosti si musí individuálne doplniť. Na túto prácu so žiakmi učiteľ využíva doplňujúce materiály na precvičenie gramatických javov.

6. UČEBNÉ ZDROJE

Učebné zdroje chápeme ako učebné pomôcky, prostriedky a didaktickú techniku odporúčané vo vyučovacom procese. Sú nositeľom učiva a používajú sa v rôznych priestoroch. Ich súčasťou sú aj moderné technológie vo vzdelávaní. Učebné zdroje predstavujú zdroj významných informácií a prostriedkov na vytváranie zručností a návykov

žiakov, cestu ich motivácie, upevňovania a kontroly nadobudnutých vedomostí, zručností a postojov, orientácie na ich individuálne záujmy.

Vo vyučovaní anglického jazyka sa budú využívať :

- učebnica T.Hutchinson Project English plus
- pracovné zošity
- texty na počúvanie: piesne, básne, rozprávky
- médiá: časopisy, internet ,IKT
- slovníky
- učebnice gramatiky

7.HODNOTENIE ŽIAKOV

Pri hodnotení a klasifikácii budeme vychádzať z metodických pokynov č.22/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy . Hodnotiť sa bude známkou. Pri integrovanom vzdelávaní žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je potrebné prihliadať na druh a stupeň poruchy a pri hodnotení postupovať podľa platných metodických pokynov príloha č.2 k metodickému pokynu č. 22/2011 .

Hodnotiť žiaka a následne klasifikovať budeme komplexne, na princípe individuálneho prístupu k osobnosti a hľadať u žiaka iba dobré veci. Pri klasifikácii budeme sledovať a zisťovať prírastok vedomostí. Taktiež je potrebné rozvíjať u žiakov správne seba hodnotenie i hodnotenie navzájom.

Hodnotiť sa budú komunikačné zručnosti v jazyku, ústne odpovede, písomne práce a testy , projekty. Hodnotená bude tiež aktivita žiakov na hodinách, zapájanie sa do hier. Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Predmetom hodnotenia v anglickom jazyku sú učebné výsledky, ktoré žiaci dosiahli v súlade s požiadavkami , ktoré sú definované v učebných osnovách, schopnosti používať osvojené vedomosti, získané zručnosti a návyky, ako aj usilovnosť, osobný rast, rešpektovanie práv iných a ochota spolupracovať.

Hodnotenie žiakov sa vykonáva známkou, percentuálnym alebo slovným hodnotením .

Podklady pre klasifikáciu:

21. Kontrolné práce po tematickom celku
22. Čiastkové ústne a písomne overovanie vedomostí, stupňa čítania a písomného prejavu
23. Projektová – tematická práca
24. Prezentácia vybranej témy
25. Ďalšie aktivity – samostatná práca, práca v skupinách, aktivita na hodinách

Hodnotenie diktátov: Známka	Počet chýb
1	0,1,2,3
2	4,5,6
3	7,8,9,10
4	11,12,14,14
5	15 a viac

Hodnotenie testov a písomných prác:

Známka	Percentá
1	100-90%
2	89-75%
3	74-50%
4	49-30%
5	29-0%

Čítanie sa bude hodnotiť jednou známkou.

Projekty po prezentácií sa budú hodnotiť jednou známkou

NEMECKÝ JAZYK – 6. ročník

Názov predmetu	**Nemecký jazyk**
Časový rozsah výučby	**2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín**
Ročník	**Šiesty**
Škola (názov, adresa)	**ZŠ, Starozagorská 8, Košice**
Názov ŠkVP	**Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce**
Kód a názov ŠVP	**ISCED 2**
Stupeň vzdelania	**nižšie sekundárne vzdelanie**
Dĺžka štúdia	**4 roky**
Forma štúdia	**Denná**
Vyučovací jazyk	**Nemecký jazyk**
iné	

1. CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU

Nová koncepcia základnej pedagogickej dokumentácie vychádza zo základného dokumentu Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky, pričom sa zameriava na rozvoj komunikačných a kognitívnych kompetencií žiaka a stanovuje všeobecný stupeň dosiahnutia jednotlivých kompetencií. Kľúčovými kompetenciami v oblasti jazykovej prípravy sú:

- Porozumieť – počúvať, čítať
- Hovoriť – ústna interakcia, samostatný ústny prejav
- Písať

Učenie sa cudzích jazykov podporuje otvorenejší prístup k ľuďom. Komunikácia v cudzom jazyku je už dnes nevyhnutnou súčasťou človeka, ktorý chce žiť v Európskej únii, využívať jej mobilitu a spoznávať iné kultúry, pracovať a študovať v zahraničí. Preto má byť učenie sa cudzích jazykov chápané ako „vzdelávanie pre život“ – také, ktoré umožňuje každému jedincovi žiť podľa vlastných predstáv a uspokojenia.

Pri používaní cudzieho jazyka – vrátane nemeckého jazyka, sa rozvíja celý rad kompetencií.

Do vyučovania nemeckého jazyka v 6. ročníku patrí komunikačná úroveň A 1.1 – ide o základnú komunikačnú úroveň nazvanú aj Používateľ základného jazyka – je to fáza objavovania a oboznamovania sa s nemeckým jazykom.

Do vyučovania nemeckého jazyka na komunikačnej úrovni A1.1 patria nasledujúce tematické celky:

- zoznamovanie sa – spoznávanie nového cudzieho jazyka
- predstavenie sa - osobné údaje
- vzdelávanie a práca – škola a jej zariadenie, učebné predmety
- rodina
- narodeniny

Slovná zásoba vychádza z daných tematických celkov, pričom je popri gramatike základným stavebným materiálom pre tvorbu zmysluplných verbálnych odpovedí. Preto aj pri vyučovaní a učení sa cudzieho jazyka je potrebné venovať jej výberu a osvojovaniu si náležitú pozornosť.

2. CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU

Cieľom výučby nemeckého jazyka ako každého iného jazyka je rozvoj kompetencií – tak všeobecných, ako i komunikačných jazykových kompetencií.

Základným princípom výučby jazyka na báze kompetencií je zabezpečiť, aby učiaci sa:

- dokázal riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a pomáhal riešiť takéto situácie cudzincom v našej krajine
- dokázal si vymieňať informácie s ostatnými ľuďmi
- viac a lepšie chápal spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo

3. KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE

a) jazyková kompetencie

b) sociolingvistická kompetencia

c) pragmatická kompetencia

Komunikačné zručnosti

A, Počúvanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A1.1:

• dokáže rozoznať známe slová a najzákladnejšie slovné spojenia týkajúce sa jeho samého, jeho rodiny a bezprostredného konkrétneho okolia, keď ľudia hovoria pomaly a jasne,

• rozumie, ak sa hovorí veľmi pomaly a pozorne, a ak dlhšie pauzy poskytujú čas na pochopenie zmyslu,

• rozumie jednoduchým pokynom

B, Čítanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A1.1:

• rozumie známym menám, názvom, slovám a veľmi jednoduchým vetám, napríklad na

oznámeniach a plagátoch alebo v katalógoch, na pohľadniciach,

• rozozná základné slovné spojenia v jednoduchých oznamoch z každodenného života,

C, Písomný prejav

Učiaci sa na úrovni A1.1:

• dokáže napísať krátke blahoželanie,

• dokáže napísať jednoduché spojenia a vety o sebe a iných ľuďoch, o tom kde žijú a čo robia.

D, Ústny prejav – dialóg

Učiaci sa na úrovni A1.1:

• dokáže klásť a odpovedať na jednoduché otázky z oblasti jeho základných potrieb alebo na

známe témy,

• dokáže nadviazať kontakt,

• používať jednoduché zdvorilostné formulácie ako pozdrav, lúčenie, opýtať sa niekoho ako

sa má,

• vie predstaviť seba,

• rozumie každodenným výrazom, ktoré sú zamerané na uspokojenie jednoduchých konkrétnych komunikačných potrieb a vie reagovať na jednoduché informácie, ktoré sa dozvie,

• rozumie otázkam a pokynom.

Ústny prejav – monológ

Učiaci sa na úrovni A1.1:

• dokáže využívať jednoduché slovné spojenia a ucelenými vetami opísať seba, miesto, kde žije, čo robí a ľudí, ktorých pozná.

4. STRATÉGIE VYUČOVANIA

Na dosiahnutie stanovených kompetencií budeme využívať aktivizujúce metódy – samostatná práca, skupinová práca, projektové úlohy, využívanie interaktívnej tabule, práca s počítačom a internetom.

Dôležitou úlohou učiteľa pri výučbe cudzieho jazyka bude

- rozvoj kritického myslenia – schopnosť nachádzať, analyzovať a vyberať informácie
- rozvoj kreatívneho myslenia – hľadať nové spôsoby spájania faktov, vyhýbať sa stereotypu
- rozvoj prospoločenského myslenia – schopnosť analyzovať fakty a vyberať informácie v závislosti od potrieb iných ľudí, boj proti sebectvu
- myslenie orientované na budúcnosť

Použitie aktivizujúcich metód práce sa bude zabezpečovať využívaním vhodných demonštračných pomôcok a didaktickej techniky. Ide predovšetkým o IKT pre samostatnú a skupinovú prácu.

5. HODNOTENIE V PREDMETE NEMECKÝ JAZYK

Hodnotenie žiakov je neoddeliteľnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Má informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu.

Žiaci budú hodnotení podľa Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Pri integrovanom vzdelávaní žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je potrebné prihliadať na druh a stupeň poruchy a pri hodnotení postupovať podľa prílohy č.2 k Metodickému pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Predmetom hodnotenia v nemeckom jazyku sú učebné výsledky, ktoré žiaci dosiahli v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, schopnosti používať osvojené vedomosti, získané zručnosti a návyky, ako aj usilovnosť, osobný rast, rešpektovanie práv iných a ochota spolupracovať.

Hodnotenie žiakov sa vykonáva známkou, percentuálnym alebo slovným hodnotením.

1 - žiak primerane reaguje na podnet, nachádza súvislosti so zadanou témou. K splneniu úlohy pristupuje aktívne a tvorivo, používa správne jazykové a výrazové prostriedky a téme primeranú slovnú zásobu. Jeho prejav je zrozumiteľný a výslovnosť jasná. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne viac ako 89% a pri celkovej klasifikácii nepresiahne priemer známok 1,5

2 - žiak primerane reaguje na podnet a správne interpretuje zadanú úlohu. Jeho odpoveď je celistvá a zámer odpovede jasný. Prerušuje len zriedkavo svoj prejav kratšími prestávkami, ktoré sú spôsobené menšími nedostatkami v slovnej zásobe. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne viac ako 74% a pri celkovej klasifikácii nepresiahne priemer známok 2,5

3 – dokáže reagovať na podnet, jeho prejav je zväčša súvislý a jasný. Nedostatky v slovnej zásobe nebránia porozumeniu. Žiak je schopný reagovať na otázky a impulzy učiteľa. Žiak potrebuje na udržanie rozhovoru miestami pomoc učiteľa. Slovná zásoba je primeraná, lae nie vždy adekvátna danej téme. Žiak používa aj nesprávne výrazy. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne viac ako 50% a pri celkovej klasifikácii nepresiahne priemer známok 3,5

4 – žiak zadanú úlohu interpretuje len s pomocou učiteľa, jeho prejav je nesúvislý a zámer výpovede nie je celkom jasný. Má obmedzenú slovnú zásobu a používa nesprávne výrazy, čo bráni porozumeniu. Žiak reaguje len krátkymi odpoveďami na otázky učiteľa, prejav je krátky, slovná zásoba je jednoduchá. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne viac ako 29% a pri celkovej klasifikácii nepresiahne priemer známok 4,5

5 – žiak nie je schopný reagovať na podnet, nedokáže svoje myšlienky vyjadriť ani s pomocou učiteľa. Používa nevhodnú slovnú zásobu, nie je schopný vyjadriť sa samostatne a súvislo. Výpovede sú nezrozumiteľné, žiak nevie odpovedať na otázky. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne menej ako 30% a pri celkovej klasifikácii je priemer známok horší ako 4,5

Možné spôsoby získania podkladov pre klasifikáciu:

Kontrolné práce po tematickom celku
Čiastkové ústne a písomne overovanie vedomostí, stupňa čítania a písomného prejavu
Projektová – tematická práca
Prezentácia vybranej témy
Ďalšie aktivity – samostatná práca, práca v skupinách, aktivita na hod

Žiacke portfólio:

Kontrolné práce po tematickom celku

Projektová – tematická práca

Prezentácia projektovej práce

Kontrolné diktáty

6. UČEBNÉ ZDROJE

Učebné zdroje chápeme ako učebné pomôcky, prostriedky a didaktickú techniku odporúčané vo vyučovacom procese. Sú nositeľom učiva a používajú sa v rôznych priestoroch. Ich súčasťou sú aj moderné technológie vo vzdelávaní. Učebné zdroje predstavujú zdroj významných informácií a prostriedkov na vytváranie zručností a návykov žiakov, cestu ich motivácie, upevňovania a kontroly nadobudnutých vedomostí, zručností a postojov, orientácie na ich individuálne záujmy.

Vo vyučovaní nemeckého jazyka sa budú využívať:

- učebnice (Projekt Deutsch 1)
- pracovné zošity
- texty na počúvanie: piesne, básne, rozprávky
- médiá: časopisy, internet, slovníky

7. OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

Tematický celok	*Časová* dotácia	*Obsahový štandard (téma)*	Výkonový štandard (konkrétny výstup)	Predmet, medzipredmetové vzťahy, prierezová téma
Oboznámenie sa s jazykom, úvod do vyučovania jazyka	15 h	Vitajte! Nemecké mestá.. Pozdravy. Reálie Nemecka. Správna výslovnosť nemeckých samohlások. Kvíz. Číslovky do 10. Zvukovo podobné slová – odhad významu	Žiak vie počítať do 10, správne vyslovuje samohlásky, vie nájsť na mape väčšie nemecké mestá, pozdraviť sa .	Osobný a sociálny rozvoj Geografia Multikultúrna výchova
Zoznamovanie sa	13 h	Ako sa voláš? Kde bývaš? Koľko máš rokov? Odkiaľ pochádzaš? Nový priateľ. Názvy krajín a obyvateľov jednotlivých krajín. Základné číslovky. Sloveso sein a haben.	Žiak sa vie predstaviť , povedať o sebe najdôležitejšie informácie, vymenovať a ukázať na mape štáty Európy.	Geografia Matematika Dopravná výchova Multikultúrna výchova Tvorba projektov
Škola	11 h	Škola začína. V učebni. Aký je tvoj obľúbený predmet? Žiak a učiteľ. Rozvrh hodín – dni v týždni, názvy predmetov. Privlastňovacie zámená v nominatíve. Časovanie pravidelných slovies.	Žiak vie použiť slovnú zásobu na tému škola, číslovky do 1000, vymenovať dni v týždni, školské predmety a povedať svoj	Výtvarná výchova Matematika Tvorba projektov

		Slovosled v hlavnej vete - oznamovacia a opytovacia veta.	rozvrh hodín, vymenovať niektoré ľudské vlastnosti.	
Rodina	12 h	Kto je to? Máš súrodencov? Máš domáce zvieratá? Máš rád zvieratá? Opis zvieratka. Množné číslo. Neurčitý člen ein v 4. páde	Žiak vie predstaviť svoju rodinu, pomenovať jej členov, vymenovať domáce zvieratá, vyjadriť svoj názor na zvieratá, vie ich stručne opísať.	Etika Multikultúrna výchova Enviromentálna výchova Tvorba projektov
Narodeniny	11 h	Kedy máš narodeniny? Dnes mám narodeniny. Čo si dostal? Čo robíš? Všetko najlepšie k narodeninám. Radové číslovky. Časovanie nepravidelných slovies. Oslava. Darčeky. Potraviny, nápoje. Blahoželanie.	Žiak vie názvy mesiacov a ročných období, vie povedať presný dátum narodenia, popísať svoju narodeninovú oslavu, použiť minulý čas slovies a zhotoviť pohľadnicu k narodeninám.	Multikultúrna výchova Matematika Osobný a sociálny rozvoj Tvorba projektov
Sviatky	2 h	Vianoce. Veľká noc	Opísať prežívanie Vianoc, vianočnú atmosféru, tradície, darčeky, opísať Veľkonočné sviatky	
Opakovanie, hodnotenie práce	2 h	Opakovanie celoročného učiva, upevnenie vedomostí		

NEMECKÝ JAZYK – 7. ročník

Názov predmetu	**Nemecký jazyk**
Časový rozsah výučby	**2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín**
Ročník	**Siedmy**
Škola (názov, adresa)	**ZŠ, Starozagorská 8, Košice**
Názov ŠkVP	**Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce**
Kód a názov ŠVP	**ISCED 2**
Stupeň vzdelania	**nižšie sekundárne vzdelanie**
Dĺžka štúdia	**4 roky**
Forma štúdia	**Denná**
Vyučovací jazyk	**Nemecký jazyk**
iné	

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Nová koncepcia základnej pedagogickej dokumentácie vychádza zo základného dokumentu Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky, pričom sa zameriava na rozvoj komunikačných a kognitívnych kompetencií žiaka a stanovuje všeobecný stupeň dosiahnutia jednotlivých kompetencií. Kľúčovými kompetenciami v oblasti jazykovej prípravy sú:

- Porozumieť – počúvať, čítať
- Hovoriť – ústna interakcia, samostatný ústny prejav
- Písať

Učenie sa cudzích jazykov podporuje otvorenejší prístup k ľuďom. Komunikácia v cudzom jazyku je už dnes nevyhnutnou súčasťou človeka, ktorý chce žiť v Európskej únii, využívať jej mobilitu a spoznávať iné kultúry, pracovať a študovať v zahraničí. Preto má byť učenie sa cudzích jazykov chápané ako „vzdelávanie pre život“ – také, ktoré umožňuje každému jedincovi žiť podľa vlastných predstáv a uspokojenia.

Pri používaní cudzieho jazyka – vrátane nemeckého jazyka, sa rozvíja celý rad kompetencií.

Do vyučovania nemeckého jazyka v 6. ročníku patrí komunikačná úroveň A 1.1 – ide o základnú komunikačnú úroveň nazvanú aj Používateľ základného jazyka – je to fáza objavovania a oboznamovania sa s nemeckým jazykom.

Do vyučovania nemeckého jazyka na komunikačnej úrovni A1.1 patria nasledujúce tematické celky:

- záľuby
- televízia
- komunikácia
- bydlisko – dom, adresa
- prázdniny

Slovná zásoba vychádza z daných tematických celkov, pričom je popri gramatike základným stavebným materiálom pre tvorbu zmysluplných verbálnych odpovedí.

2. CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU

Cieľom výučby nemeckého jazyka ako každého iného jazyka je rozvoj kompetencií – tak všeobecných, ako i komunikačných jazykových kompetencií.

Základným princípom výučby jazyka na báze kompetencií je zabezpečiť, aby učiaci sa:

- dokázal riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a pomáhal riešiť takéto situácie cudzincom v našej krajine
- dokázal si vymieňať informácie s ostatnými ľuďmi
- viac a lepšie chápal spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo

3. KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE

a) jazykové kompetencie

b) sociolingvistická kompetencia

c) pragmatická kompetencia

Komunikačné zručnosti

A, Počúvanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A1.1:

• dokáže rozoznať známe slová a najzákladnejšie slovné spojenia týkajúce sa jeho záujmov a záľub, jeho rodiny, prázdnin, školy a bezprostredného konkrétneho okolia, keď ľudia hovoria pomaly a jasne,

• rozumie, ak sa hovorí pomaly a pozorne, a ak dlhšie pauzy poskytujú čas na pochopenie zmyslu,

• rozumie jednoduchým pokynom.

B, Čítanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A1.1:

• rozumie známym menám, názvom, slovám a veľmi jednoduchým vetám, napríklad na oznámeniach a plagátoch alebo v katalógoch, na pohľadniciach,

• rozozná základné slovné spojenia v jednoduchých oznamoch z každodenného života.

C, Písomný prejav

Učiaci sa na úrovni A1.1:

• dokáže napísať krátke blahoželanie, list,

• dokáže napísať jednoduché spojenia a vety o sebe a iných ľuďoch, o tom kde žijú a čo robia.

D, Ústny prejav – dialóg

Učiaci sa na úrovni A1.1:

• dokáže klásť a odpovedať na jednoduché otázky z oblasti jeho základných potrieb alebo na známe témy,

• dokáže nadviazať kontakt,

• vie predstaviť svoje záľuby a vkus,

• rozumie každodenným výrazom, ktoré sú zamerané na uspokojenie jednoduchých konkrétnych komunikačných potrieb a vie reagovať na jednoduché informácie, ktoré sa dozvie,

• rozumie otázkam a pokynom.

Ústny prejav – monológ

Učiaci sa na úrovni A1.1:

• dokáže využívať jednoduché slovné spojenia a ucelenými vetami opísať seba, miesto, kde žije, čo robí a ľudí, ktorých pozná.

4. STRATÉGIE VYUČOVANIA

Na dosiahnutie stanovených kompetencií budeme využívať aktivizujúce metódy – samostatná práca, skupinová práca, projektové úlohy, využívanie interaktívnej tabule, práca s počítačom a internetom.

Dôležitou úlohou učiteľa pri výučbe cudzieho jazyka bude

- rozvoj kritického myslenia – schopnosť nachádzať, analyzovať a vyberať informácie
- rozvoj kreatívneho myslenia – hľadať nové spôsoby spájania faktov, vyhýbať sa stereotypu
- rozvoj prospoločenského myslenia – schopnosť analyzovať fakty a vyberať informácie v závislosti od potrieb iných ľudí, boj proti sebectvu
- myslenie orientované na budúcnosť

Použitie aktivizujúcich metód práce sa bude zabezpečovať využívaním vhodných demonštračných pomôcok a didaktickej techniky. Ide predovšetkým o IKT pre samostatnú a skupinovú prácu.

5. HODNOTENIE VZDELÁVACÍCH VÝSLEDKOV

Hodnotenie žiakov je neoddeliteľnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Má informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu.

Žiaci budú hodnotení podľa Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Pri integrovanom vzdelávaní žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je potrebné prihliadať na druh a stupeň poruchy a pri hodnotení postupovať podľa prílohy č.2 k Metodickému pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Predmetom hodnotenia v nemeckom jazyku sú učebné výsledky, ktoré žiaci dosiahli v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, schopnosti používať osvojené vedomosti, získané zručnosti a návyky, ako aj usilovnosť, osobný rast, rešpektovanie práv iných a ochota spolupracovať.

Hodnotenie žiakov sa vykonáva známkou, percentuálnym alebo slovným hodnotením.

1 - žiak primerane reaguje na podnet, nachádza súvislosti so zadanou témou. K splneniu úlohy pristupuje aktívne a tvorivo, používa správne jazykové a výrazové prostriedky a téme primeranú slovnú zásobu. Jeho prejav je zrozumiteľný a výslovnosť jasná. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne viac ako 89% a pri celkovej klasifikácii nepresiahne priemer známok 1,5

2 - žiak primerane reaguje na podnet a správne interpretuje zadanú úlohu. Jeho odpoveď je celistvá a zámer odpovede jasný. Prerušuje len zriedkavo svoj prejav kratšími prestávkami, ktoré sú spôsobené menšími nedostatkami v slovnej zásobe. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne viac ako 74% a pri celkovej klasifikácii nepresiahne priemer známok 2,5

3 – dokáže reagovať na podnet, jeho prejav je zväčša súvislý a jasný. Nedostatky v slovnej zásobe nebránia porozumeniu. Žiak je schopný reagovať na otázky a impulzy učiteľa. Žiak potrebuje na udržanie rozhovoru miestami pomoc učiteľa. Slovná zásoba je primeraná, lae nie vždy adekvátna danej téme. Žiak používa aj nesprávne výrazy. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne viac ako 50% a pri celkovej klasifikácii nepresiahne priemer známok 3,5

4 – žiak zadanú úlohu interpretuje len s pomocou učiteľa, jeho prejav je nesúvislý a zámer výpovede nie je celkom jasný. Má obmedzenú slovnú zásobu a používa nesprávne výrazy, čo bráni porozumeniu. Žiak reaguje len krátkymi odpoveďami na otázky učiteľa, prejav je krátky, slovná zásoba je jednoduchá. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne viac ako 29% a pri celkovej klasifikácii nepresiahne priemer známok 4,5

5 – žiak nie je schopný reagovať na podnet, nedokáže svoje myšlienky vyjadriť ani s pomocou učiteľa. Používa nevhodnú slovnú zásobu, nie je schopný vyjadriť sa samostatne a súvislo. Výpovede sú nezrozumiteľné, žiak nevie odpovedať na otázky. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne menej ako 30% a pri celkovej klasifikácii je priemer známok horší ako 4,5

Možné spôsoby získania podkladov pre klasifikáciu:

26. Kontrolné práce po tematickom celku
27. Čiastkové ústne a písomne overovanie vedomostí, stupňa čítania a písomného prejavu
28. Projektová – tematická práca
29. Prezentácia vybranej témy
30. Ďalšie aktivity – samostatná práca, práca v skupinách, aktivita na hodinách

Žiacke portfólio:

Kontrolné práce po tematickom celku

Projektová – tematická práca

Prezentácia projektovej práce

Kontrolné diktáty

6. UČEBNÉ ZDROJE

Učebné zdroje chápeme ako učebné pomôcky, prostriedky a didaktickú techniku odporúčané vo vyučovacom procese. Sú nositeľom učiva a používajú sa v rôznych priestoroch. Ich súčasťou sú aj moderné technológie vo vzdelávaní. Učebné zdroje predstavujú zdroj významných informácií a prostriedkov na vytváranie zručností a návykov žiakov, cestu ich motivácie, upevňovania a kontroly nadobudnutých vedomostí, zručností a postojov, orientácie na ich individuálne záujmy.

Vo vyučovaní nemeckého jazyka sa budú využívať:

- učebnice (Projekt Deutsch 1, 2)
- pracovné zošity
- texty na počúvanie: piesne, básne, rozprávky
- médiá: časopisy, internet
- slovníky

7. OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

Tematický celok	Časová dotácia	*Obsahový štandard (téma)*	Výkonový štandard (konkrétny výstup)	Predmet, medzipredmetové vzťahy, prierezová téma
Opakovanie	5 hod.	Opakovanie učiva zo 6. ročníka		
Záľuby a záujmy	10 hod.	Čo rád robíš? Aké sú tvoje záľuby? Čo robíš počas víkendu? Si športový typ? Zbieraš niečo?	Žiak vie vyjadriť svoje hobby, spýtať sa na záľuby, vie pomenovať druhy športu, vie použiť slovesá v 1.os. j.č.	Ochrana života a zdravia Tvorba projektov Osobný a sociálny rozvoj
Televízia	10 hod.	Čo rád pozeráš? Ako často pozeráš televíziu? Koľko je hodín? Máš svojho obľúbeného herca?	Žiak vie pomenovať rôzne druhy televíznych programov, vie sa k nim vyjadriť, vie určiť čas a kladie w - otázky	Mediálna výchova Literárna výchova Tvorba projektu
Komunikácia	10 hod.	Ako sa učíš nemčinu? Telefonujeme. Píšeme a posielame blahoželanie, list. Práca na počítači.	Žiak vie pomenovať zdroje, ktoré mu pomáhajú učiť sa cudzí jazyk, pozná a používa príslovky na orientáciu v priestore, vie začať a ukončiť telefonický rozhovor, vie napísať list na	Etika, Multikultúrna výchova Geografia Osobný a sociálny rozvoj Slovenský jazyk Tvorba projektu

			počítači	
Prázdniny	10 hod.	Kam cestuješ cez prázdniny? Ako tam pocestuješ? Čo si berieš so sebou? Kde budeš bývať? Moja vysnívaná dovolenka.	Žiak vie viesť dialóg na tému cestovania a počasia, pozná a pomenuje správne dopravné prostriedky, vie sa spýtať na vzdialenosti a odpovedať na tieto otázky.	Multikultúrna výchova Matematika Výtvarná výchova Tvorba projektu Geografia Dopravná výchova
Škola	4 hod.	Reč v škole. Ako sa ti páči matematika? Reč ako zábava.	Žiak rozumie a používa frázy v škole, vie používať zápor „kein“, vie pomenovať farby, správne vyslovuje nemecké hlásky, pozná pieseň o farbách	Hudobná výchova Osobný a sociálny rozvoj Matematika
Bydlisko	13 hod.	Aká je tvoja adresa? Aký je tvoj dom? V meste. Kde to je? Vitajte v olympijskom parku.	Žiak sa viesť dialóg o bydlisku, adrese a type domu, vie opísať svoju izbu, pomenovať jej zariadenie, vie pomenovať dôležité budovy v meste a orientovať sa na mape.	Matematika Multikultúrna výchova Enviromentálna výchova Tvorba projektu

Sviatky	2 hod.	Veľká noc, veľkonočné tradície v Nemecku a na Slovensku.	Žiak vie jednoduchými vetami porozprávať o slávení sviatku, pozná tradičné jedlá	Multikultúrna výchova
Opakovanie, hodnotenie práce	2 hod.	Záverečné opakovanie učiva.		

NEMECKÝ JAZYK – 8. ročník

Názov predmetu	**Nemecký jazyk**
Časový rozsah výučby	**2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín**
Ročník	**Ôsmy**
Škola (názov, adresa)	**ZŠ, Starozagorská 8, Košice**
Názov ŠkVP	**Tvorivosť a iniciatíva – základ našej práce**
Kód a názov ŠVP	**ISCED 2**
Stupeň vzdelania	**nižšie sekundárne vzdelanie**
Dĺžka štúdia	**4 roky**
Forma štúdia	**Denná**
Vyučovací jazyk	**Nemecký jazyk**
iné	

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Nová koncepcia základnej pedagogickej dokumentácie vychádza zo základného dokumentu Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky, pričom sa zameriava na rozvoj komunikačných a kognitívnych kompetencií žiaka a stanovuje všeobecný stupeň dosiahnutia jednotlivých kompetencií. Kľúčovými kompetenciami v oblasti jazykovej prípravy sú:

- Porozumieť – počúvať, čítať
- Hovoriť – ústna interakcia, samostatný ústny prejav
- Písať

Učenie sa cudzích jazykov podporuje otvorenejší prístup k ľuďom. Komunikácia v cudzom jazyku je už dnes nevyhnutnou súčasťou človeka, ktorý chce žiť v Európskej únii, využívať jej mobilitu a spoznávať iné kultúry, pracovať a študovať v zahraničí. Preto má byť učenie sa cudzích jazykov chápané ako „vzdelávanie pre život“ – také, ktoré umožňuje každému jedincovi žiť podľa vlastných predstáv a uspokojenia.

Pri používaní cudzieho jazyka – vrátane nemeckého jazyka, sa rozvíja celý rad kompetencií.

Do vyučovania nemeckého jazyka v 8. ročníku patrí komunikačná úroveň A 1.2 – ide o základnú komunikačnú úroveň nazvanú aj Používateľ základného jazyka – je to fáza objavovania a oboznamovania sa s nemeckým jazykom.

Do vyučovania nemeckého jazyka na komunikačnej úrovni A1.2 patria nasledujúce tematické celky:

- jedlá
- nakupovanie
- móda
- cestovanie
- sviatky

2. CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU

Cieľom výučby nemeckého jazyka ako každého iného jazyka je rozvoj kompetencií – tak všeobecných, ako i komunikačných jazykových kompetencií.

Základným princípom výučby jazyka na báze kompetencií je zabezpečiť, aby učiaci sa:

- dokázal riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a pomáhal riešiť takéto situácie cudzincom v našej krajine
- dokázal si vymieňať informácie s ostatnými ľuďmi
- viac a lepšie chápal spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo

3. KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE

a) jazykové kompetencie

b) sociolingvistická kompetencia

c) pragmatická kompetencia

Základné predmetové kompetencie

a) jazykové kompetencie

b) sociolingvistická kompetencia

c) pragmatická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1.2 má osvojené všeobecné kompetencie na úrovni A1.1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal:

• vedome získať nové vedomosti a zručnosti,

• opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich,

• uvedomovať si stratégie učenia sa pri osvojovaní si cudzieho jazyka,

• opísať rôzne stratégie učenia sa s cieľom pochopiť ich a používať,

• pochopiť potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,

• dopĺňať si vedomosti a rozvíjať zručnosti, prepájať ich s už osvojeným učivom, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,

• kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho

rozvoja,

• udržať pozornosť pri prijímaní informácií,

• pochopiť zámer zadanej úlohy,

• účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,

• aktívne a často využívať doteraz osvojený jazyk,

• pri samostatnom štúdiu využívať dostupné materiály,

• byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

Komunikačné zručnosti

1 Počúvanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A1.2 má rozvinuté zručnosti na úrovni A1.1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby za predpokladu, že reč je jasne a zreteľne formulovaná:

• dokázal naplniť konkrétne potreby na základe porozumenia podstaty počutého,

• porozumel slovným spojeniam vzťahujúcim sa na bežné oblasti každodenného života,

• porozumel základným informáciám v krátkych zvukových záznamoch, v ktorých sa hovorí

o predvídateľných každodenných záležitostiach,

• vedel identifikovať tému vypočutej diskusie,

• porozumel základným bodom v prejave na témy, ktoré sú mu známe,

• rozumel jednoduchým pokynom informatívneho charakteru,

• pochopil vety, výrazy a slová, ktoré sa ho priamo týkajú

2 Čítanie s porozumením

Učiaci sa dokáže porozumieť krátke jednoduché texty, ktoré obsahujú bežnú slovnú zásobu. Učiaci sa na úrovni A1.2 má rozvinuté zručnosti na úrovni A1.1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby:

• dokázal vyhľadať konkrétne informácie v jednoduchých printových materiáloch, akými sú

napríklad prospekty, jedálne lístky, programy a časové harmonogramy,

• vedel vyhľadať špecifické informácie v zoznamoch a vybrať z nich potrebné informácie,

• rozumel bežným orientačným tabuliam, označeniam a nápisom na verejných miestach, akými sú ulice, reštaurácie, železničné stanice, atď.,

• pochopil konkrétne informácie v jednoduchších písaných materiáloch, s ktorými prichádza

do styku, akými sú napríklad listy, brožúry a krátke články,

• porozumel jednoduché osobné listy,

• z kontextu krátkeho prečítaného textu pochopil význam niektorých neznámych slov,

• vedel nájsť potrebné informácie v krátkych časopiseckých textoch.

3 Písomný prejav

Učiaci sa na úrovni A1.2 má rozvinuté zručnosti na úrovni A1.1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby vedel:

• napísať krátke jednoduché poznámky z okruhu jeho záujmov,

• napísať jednoduché osobné listy,

• zaznamenať krátky jednoduchý odkaz za predpokladu, že môže požiadať o jeho zopakovanie a preformulovanie

• stručne a krátkymi vetami predstaviť a charakterizovať osoby a veci,

• napísať jednoduché vety a spojiť ich základnými konektormi,

• jednoducho opísať aspekty všedného dňa (ľudia, nakupovanie, cestovanie, jedlá, móda).

4 Ústny prejav – dialóg

Učiaci sa dokáže komunikovať v jednoduchých a bežných situáciách, ktoré vyžadujú jednoduchú a priamu výmenu informácií na známe a bežné témy, ktoré súvisia s prácou a

voľným časom. Dokáže zvládnuť krátku spoločenskú konverzáciu, ale nie vždy je schopný ju aj viesť a rozvíjať.

Učiaci sa na úrovni A1.2 má rozvinuté zručnosti na úrovni A1.1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal:

• zapojiť sa do krátkych rozhovorov na témy, ktoré ho zaujímajú,

• používať jednoduché zdvorilostné formy oslovení,

• sformulovať pozvania, návrhy a ospravedlnenia, reagovať na ne,

• povedať, čo sa mu páči a čo nie,

• požiadať o rôzne jednoduché informácie, služby a veci, alebo ich poskytnúť.

Ústny prejav - monológ

Učiaci sa dokáže podať jednoduchý opis alebo charakteristiku ľudí, podmienok v rodine a v

škole, opis každodenných zvyklostí a toho, čo má alebo nemá rád, atď. vo forme krátkeho sledu jednoduchých slovných spojení a viet.

Učiaci sa na úrovni A1.2 má rozvinuté zručnosti na úrovni A1.1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal:

• v jednoduchých pojmoch vyjadriť svoje pocity a vďačnosť,

• jednoduchým spôsobom sa rozprávať o každodenných praktických otázkach,

• komunikatívne zvládnuť jednoduché a rutinné úlohy (role) s použitím jednoduchých slovných spojení a viet,

• vyrozprávať príbeh, podať krátky jednoduchý opis udalostí a činností, zážitkov zo školy

a voľnočasových aktivít v jednoduchom slede myšlienok,

• opísať svoje plány a osobné skúsenosti.pri vytváraní a udržovaní interaktívneho učebného prostredia v škole potom sú:

4. STRATÉGIE VYUČOVANIA

Na dosiahnutie stanovených kompetencií budeme využívať aktivizujúce metódy – samostatná práca, skupinová práca, projektové úlohy, využívanie interaktívnej tabule, práca s počítačom a internetom.

Dôležitou úlohou učiteľa pri výučbe cudzieho jazyka bude

- rozvoj kritického myslenia – schopnosť nachádzať, analyzovať a vyberať informácie
- rozvoj kreatívneho myslenia – hľadať nové spôsoby spájania faktov, vyhýbať sa stereotypu
- rozvoj prospoločenského myslenia – schopnosť analyzovať fakty a vyberať informácie v závislosti od potrieb iných ľudí, boj proti sebectvu
- myslenie orientované na budúcnosť

Použitie aktivizujúcich metód práce sa bude zabezpečovať využívaním vhodných demonštračných pomôcok a didaktickej techniky. Ide predovšetkým o IKT pre samostatnú a skupinovú prácu.

5. HODNOTENIE VZDELÁVACÍCH VÝSLEDKOV

Hodnotenie žiakov je neoddeliteľnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Má informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu.

Žiaci budú hodnotení podľa Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Pri integrovanom vzdelávaní žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je potrebné prihliadať na druh a stupeň poruchy a pri hodnotení postupovať podľa prílohy č.2 k Metodickému pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Predmetom hodnotenia v nemeckom jazyku sú učebné výsledky, ktoré žiaci dosiahli v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, schopnosti používať osvojené vedomosti, získané zručnosti a návyky, ako aj usilovnosť, osobný rast, rešpektovanie práv iných a ochota spolupracovať.

Hodnotenie žiakov sa vykonáva známkou, percentuálnym alebo slovným hodnotením.

1 - žiak primerane reaguje na podnet, nachádza súvislosti so zadanou témou. K splneniu úlohy pristupuje aktívne a tvorivo, používa správne jazykové a výrazové prostriedky a téme primeranú slovnú zásobu. Jeho prejav je zrozumiteľný a výslovnosť jasná. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne viac ako 89% a pri celkovej klasifikácii nepresiahne priemer známok 1,5

2 - žiak primerane reaguje na podnet a správne interpretuje zadanú úlohu. Jeho odpoveď je celistvá a zámer odpovede jasný. Prerušuje len zriedkavo svoj prejav kratšími prestávkami, ktoré sú spôsobené menšími nedostatkami v slovnej zásobe. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne viac ako 74% a pri celkovej klasifikácii nepresiahne priemer známok 2,5

3 – dokáže reagovať na podnet, jeho prejav je zväčša súvislý a jasný. Nedostatky v slovnej zásobe nebránia porozumeniu. Žiak je schopný reagovať na otázky a impulzy učiteľa. Žiak potrebuje na udržanie rozhovoru miestami pomoc učiteľa. Slovná zásoba je primeraná, lae nie vždy adekvátna danej téme. Žiak používa aj nesprávne výrazy. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne viac 49 ako % a pri celkovej klasifikácii nepresiahne priemer známok 3,5

4 – žiak zadanú úlohu interpretuje len s pomocou učiteľa, jeho prejav je nesúvislý a zámer výpovede nie je celkom jasný. Má obmedzenú slovnú zásobu a používa nesprávne výrazy, čo bráni porozumeniu. Žiak reaguje len krátkymi odpoveďami na otázky učiteľa, prejav je krátky, slovná zásoba je jednoduchá. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne viac ako 29 % a pri celkovej klasifikácii nepresiahne priemer známok 4,5

5 – žiak nie je schopný reagovať na podnet, nedokáže svoje myšlienky vyjadriť ani s pomocou učiteľa. Používa nevhodnú slovnú zásobu, nie je schopný vyjadriť sa samostatne a súvislo. Výpovede sú nezrozumiteľné, žiak nevie odpovedať na otázky. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne menej ako 30 % a pri celkovej klasifikácii je priemer známok horší ako 4,5

Možné spôsoby získania podkladov pre klasifikáciu:

31. Kontrolné práce po tematickom celku
32. Čiastkové ústne a písomne overovanie vedomostí, stupňa čítania a písomného prejavu
33. Projektová – tematická práca
34. Prezentácia vybranej témy
35. Ďalšie aktivity – samostatná práca, práca v skupinách, aktivita na hodinách

Žiacke portfólio:

Kontrolné práce po tematickom celku

Projektová – tematická práca

Prezentácia projektovej práce

Kontrolné diktáty

6. UČEBNÉ ZDROJE

Učebné zdroje chápeme ako učebné pomôcky, prostriedky a didaktickú techniku odporúčané vo vyučovacom procese. Sú nositeľom učiva a používajú sa v rôznych

priestoroch. Ich súčasťou sú aj moderné technológie vo vzdelávaní. Učebné zdroje predstavujú zdroj významných informácií a prostriedkov na vytváranie zručností a návykov žiakov, cestu ich motivácie, upevňovania a kontroly nadobudnutých vedomostí, zručností a postojov, orientácie na ich individuálne záujmy.

Vo vyučovaní nemeckého jazyka sa budú využívať:

- učebnice (Projekt Deutsch 2)
- pracovné zošity
- texty na počúvanie: piesne, básne, rozprávky
- médiá: časopisy, internet, slovníky

7. – 8. OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD je v tabuľke :

Tematický celok	Časová dotácia	*Obsahový štandard (téma)*	Výkonový štandard (konkrétny výstup)	Predmet, medzipredmetové vzťahy, prierezová téma
Aké boli prázdniny?	10 hod.	Aké boli prázdniny? Čo si robil počas prázdnin? Opakovanie určitého a neurčitého člena. Množné číslo podst. mien. Časovanie pravidelných slovies. Minulý čas slovesa gehen, spielen, bleiben.	Žiak vie povedať, kde bol počas prázdnin, čo robil, pozná názvy krajín. Pozná niektoré športy.	Geografia Multikultúrna výchova Výtvarná výchova Dopravná výchova Tvorba projektu
Jedlá	12 hod.	Čo raňajkuješ? Čo desiatuješ? Čo obeduješ? Pri stole. Čo rád ješ? Osobné zámená. Určovanie časti dňa a hodín. Časovanie essen, trinken. Neurčitý člen v akuzatíve. Zámeno kein v akuzatíve. Priamy a nepriamy slovosled. Minulý čas slovies essen, trinken	Žiak vie pomenovať základné potraviny, vyjadriť čas, komunikovať o jedle a stolovaní, zostaviť jedálny lístok, vie použiť perfektum slovies essen, trinken	Výtvarná výchova Biológia Etika Osobný a sociálny rozvoj Tvorba projektu
Nakupujeme	12 hod.	Nakupujeme v supermarkete. Nemecké bankovky a mince. Oddelenia v obchode. V reštaurácii. Čo koľko stojí? Na trhu. V kaviarni. Základné číslovky do 1000. Radové číslovky. Privlastňovacie zámená v nominatíve, sloveso möchten, wollen. Množné číslo podst. mien. Používanie „man“.	Žiak pozná viaceré meny, vie použiť správne číslovky a zapísať ich, vie sa orientovať v obchode a pýtať tovar, vie prečítať cenu tovaru	Etika, Multikultúrna výchova Geografia Regionálna výchova Tvorba projektu
Móda		Koľko stojí vesta? Ako sa ti páči táto farba? Čo si najradšej obliekaš? Videl si moje tričko?	Žiak pozná a vie pomenovať	Multikultúrna výchova

	12 hod.	Rozprávka. Časovanie haben. Predmet v akuzatíve. Privlastňovacie a ukazovacie zámená v akuzatíve. Určitý člen v nominatíve. Skloňovanie príd. mien po určitom člene. Predložky unter, hinter, auf.	oblečenie, farby, komunikuje o oblečení s priateľmi, používa predložky s datívom, vie vyjadriť, čo sa mu páči, nepáči.	Matematika Výtvarná výchova Tvorba projektu Osobný a sociálny rozvoj Tvorba projektu
Cestovanie	12 hod.	Ako prichádzaš do školy? Cestuješ autobusom? Jazdíš na bicykli? Ako rád cestuješ? Šťastnú cestu! Určitý člen v datíve. Časovanie fahren. Časové vety s weil. Stupňovanie príd. mien. Predložka „mit“. Minulý čas pohybových slovies fahren, kommen.	Žiak pozná rôzne dopravné prostriedky, vie ich pomenovať, používa predložku mit s datívom, vedľajšie vety s weil, bezpečne cestuje, vie si pýtať informáciu o ceste, cestovný lístok.	Telesná výchova Geografia Dopravná výchova Tvorba projektu
Sv. Martin, Vianoce, Karneval	8 hod.	Tradícia sv. Martina v Nemecku , typické jedlo a zvyky, pieseň. Oslava Vianoc, vianočný pozdrav, zvyky. Karneval, karnevalová maska.	Žiak pozná sviatky a s nimi sa viažuce tradície, typické jedlá, vie zhotoviť jednoduché blahoželanie k Vianociam a karnevalovú masku	Osobný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Výtvarná výchova Geografia Tvorba projektu

NEMECKÝ JAZYK – 9. ročník

NÁZOV PREDMETU	NEMECKÝ JAZYK
ČASOVÝ ROZSAH VÝUČBY	2 HODINY TÝŽDENNE, SPOLU 66 VYUČOVACÍCH HODÍN
ROČNÍK	DEVIATY
ŠKOLA (NÁZOV, ADRESA)	ZŠ, STAROZAGORSKÁ 8, KOŠICE
NÁZOV ŠKVP	TVORIVOSŤ A INICIATÍVA – ZÁKLAD NAŠEJ PRÁCE
KÓD A NÁZOV ŠVP	ISCED 2
STUPEŇ VZDELANIA	NIŽŠIE SEKUNDÁRNE VZDELANIE
DĹŽKA ŠTÚDIA	4 ROKY
FORMA ŠTÚDIA	DENNÁ
VYUČOVACÍ JAZYK	NEMECKÝ JAZYK
INÉ	

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Nová koncepcia základnej pedagogickej dokumentácie vychádza zo základného dokumentu Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky, pričom sa zameriava na rozvoj komunikačných a kognitívnych kompetencií žiaka a stanovuje všeobecný stupeň dosiahnutia jednotlivých kompetencií. Kľúčovými kompetenciami v oblasti jazykovej prípravy sú:

- Porozumieť – počúvať, čítať
- Hovoriť – ústna interakcia, samostatný ústny prejav
- Písať

Učenie sa cudzích jazykov podporuje otvorenejší prístup k ľuďom. Komunikácia v cudzom jazyku je už dnes nevyhnutnou súčasťou človeka, ktorý chce žiť v Európskej únii, využívať jej mobilitu a spoznávať iné kultúry, pracovať a študovať v zahraničí. Preto má byť učenie sa cudzích jazykov chápané ako „vzdelávanie pre život“ – také, ktoré umožňuje každému jedincovi žiť podľa vlastných predstáv a uspokojenia.

Pri používaní cudzieho jazyka – vrátane nemeckého jazyka, sa rozvíja celý rad kompetencií.

Do vyučovania nemeckého jazyka v 9. ročníku patrí komunikačná úroveň A 1.2 – ide o základnú komunikačnú úroveň nazvanú aj Používateľ základného jazyka – je to fáza objavovania a oboznamovania sa s nemeckým jazykom.

Do vyučovania nemeckého jazyka na komunikačnej úrovni A1.2 patria nasledujúce tematické celky:

- príroda, životné prostredie
- školská slávnosť
- sny, snívanie
- sviatky (Veľká noc)
- ľudské telo ,starostlivosť o zdravie

2. CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU

Cieľom výučby nemeckého jazyka ako každého iného jazyka je rozvoj kompetencií – tak všeobecných, ako i komunikačných jazykových kompetencií.

Základným princípom výučby jazyka na báze kompetencií je zabezpečiť, aby učiaci sa:

- dokázal riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a pomáhal riešiť takéto situácie cudzincom v našej krajine
- dokázal si vymieňať informácie s ostatnými ľuďmi
- viac a lepšie chápal spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo

3. KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE

a) jazykové kompetencie

b) sociolingvistická kompetencia

c) pragmatická kompetencia

Základné predmetové kompetencie

a) jazykové kompetencie

b) sociolingvistická kompetencia

c) pragmatická kompetencia

Učiaci sa na úrovni A1.2 má osvojené všeobecné kompetencie na úrovni A1.1 a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal:

• vedome získať nové vedomosti a zručnosti,

• opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich,

• uvedomovať si stratégie učenia sa pri osvojovaní si cudzieho jazyka,

• opísať rôzne stratégie učenia sa s cieľom pochopiť ich a používať,

• pochopiť potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,

• dopĺňať si vedomosti a rozvíjať zručnosti, prepájať ich s už osvojeným učivom, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,

• kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho

rozvoja,

• udržať pozornosť pri prijímaní informácií,

• pochopiť zámer zadanej úlohy,

• účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,

• aktívne a často využívať doteraz osvojený jazyk,

• pri samostatnom štúdiu využívať dostupné materiály,

• byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

Komunikačné zručnosti

1 Počúvanie s porozumením

Učiaci sa na úrovni A1.2 má rozvinuté zručnosti na úrovni A1.1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby za predpokladu, že reč je jasne a zreteľne formulovaná:

• dokázal naplniť konkrétne potreby na základe porozumenia podstaty počutého,

• porozumel slovným spojeniam vzťahujúcim sa na bežné oblasti každodenného života,

• porozumel základným informáciám v krátkych zvukových záznamoch, v ktorých sa hovorí

o predvídateľných každodenných záležitostiach,

• vedel identifikovať tému vypočutej diskusie,

• porozumel základným bodom v prejave na témy, ktoré sú mu známe,

• rozumel jednoduchým pokynom informatívneho charakteru,

• pochopil vety, výrazy a slová, ktoré sa ho priamo týkajú.

2 Čítanie s porozumením

Učiaci sa dokáže porozumieť krátke jednoduché texty, ktoré obsahujú bežnú slovnú zásobu. Učiaci sa na úrovni A1.2 má rozvinuté zručnosti na úrovni A1.1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby:

• dokázal vyhľadať konkrétne informácie v jednoduchých printových materiáloch, akými sú

napríklad prospekty, jedálne lístky, programy a časové harmonogramy,

• vedel vyhľadať špecifické informácie v zoznamoch a vybrať z nich potrebné informácie,

• rozumel bežným orientačným tabuliam, označeniam a nápisom na verejných miestach, akými sú ulice, reštaurácie, železničné stanice, atď.,

• pochopil konkrétne informácie v jednoduchších písaných materiáloch, s ktorými prichádza

do styku, akými sú napríklad listy, brožúry a krátke články,

• porozumel jednoduché osobné listy,

• z kontextu krátkeho prečítaného textu pochopil význam niektorých neznámych slov,

• vedel nájsť potrebné informácie v krátkych časopiseckých textoch.

3 Písomný prejav

Učiaci sa na úrovni A1.2 má rozvinuté zručnosti na úrovni A1.1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby vedel:

• napísať krátke jednoduché poznámky z okruhu jeho záujmov,

• napísať jednoduché osobné listy, blahoželania, pozdravy

• zaznamenať krátky jednoduchý odkaz za predpokladu, že môže požiadať o jeho zopakovanie a preformulovanie

• stručne a krátkymi vetami predstaviť a charakterizovať osoby a veci,

• napísať jednoduché vety a spojiť ich základnými konektormi,

• jednoducho opísať aspekty všedného dňa (počasie, slávnosť, moje sny, príroda).

4 Ústny prejav – dialóg

Učiaci sa dokáže komunikovať v jednoduchých a bežných situáciách, ktoré vyžadujú jednoduchú a priamu výmenu informácií na známe a bežné témy, ktoré súvisia s prácou, zdravím a voľným časom. Dokáže zvládnuť krátku spoločenskú konverzáciu.

Učiaci sa na úrovni A1.2 má rozvinuté zručnosti na úrovni A1.1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal:

• zapojiť sa do krátkych rozhovorov na témy, ktoré ho zaujímajú,

• používať jednoduché zdvorilostné formy oslovení,

• sformulovať pozvania, návrhy a ospravedlnenia, reagovať na ne,

• povedať, čo sa mu páči a čo nie,

• požiadať o rôzne jednoduché informácie, služby a veci, alebo ich poskytnúť.

Ústny prejav - monológ

Učiaci sa dokáže podať jednoduchý opis alebo charakteristiku ľudí, podmienok v rodine a v

škole, opis každodenných zvyklostí a toho, čo má alebo nemá rád, atď. vo forme krátkeho sledu jednoduchých slovných spojení a viet.

Učiaci sa na úrovni A1.2 má rozvinuté zručnosti na úrovni A1.1 a ďalej si ich zdokonaľuje tak, aby dokázal:

• v jednoduchých pojmoch vyjadriť svoje pocity a vďačnosť,

• jednoduchým spôsobom sa rozprávať o každodenných praktických otázkach,

• komunikatívne zvládnuť jednoduché a rutinné úlohy (role) s použitím jednoduchých slovných spojení a viet,

• vyrozprávať príbeh, podať krátky jednoduchý opis udalostí a činností, zážitkov zo školy

a voľnočasových aktivít v jednoduchom slede myšlienok,

• opísať svoje plány a osobné skúsenosti pri vytváraní a udržovaní interaktívneho učebného prostredia v škole potom sú:

4. Stratégie vyučovania

Na dosiahnutie stanovených kompetencií budeme využívať aktivizujúce metódy – samostatná práca, skupinová práca, projektové úlohy, využívanie interaktívnej tabule, práca s počítačom a internetom.

Dôležitou úlohou učiteľa pri výučbe cudzieho jazyka bude

- rozvoj kritického myslenia – schopnosť nachádzať, analyzovať a vyberať informácie
- rozvoj kreatívneho myslenia – hľadať nové spôsoby spájania faktov, vyhýbať sa stereotypu
- rozvoj prospoločenského myslenia – schopnosť analyzovať fakty a vyberať informácie v závislosti od potrieb iných ľudí, boj proti sebectvu
- myslenie orientované na budúcnosť

Použitie aktivizujúcich metód práce sa bude zabezpečovať využívaním vhodných demonštračných pomôcok a didaktickej techniky. Ide predovšetkým o IKT pre samostatnú a skupinovú prácu.

5. HODNOTENIE VZDELÁVACÍCH VÝSLEDKOV

Hodnotenie žiakov je neoddeliteľnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Má informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu.

Žiaci budú hodnotení podľa Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Pri integrovanom vzdelávaní žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je potrebné prihliadať na druh a stupeň poruchy a pri hodnotení postupovať podľa prílohy č.2 k Metodickému pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Predmetom hodnotenia v nemeckom jazyku sú učebné výsledky, ktoré žiaci dosiahli v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, schopnosti používať osvojené vedomosti, získané zručnosti a návyky, ako aj usilovnosť, osobný rast, rešpektovanie práv iných a ochota spolupracovať.

Hodnotenie žiakov sa vykonáva známkou, percentuálnym alebo slovným hodnotením.

1 - žiak primerane reaguje na podnet, nachádza súvislosti so zadanou témou. K splneniu úlohy pristupuje aktívne a tvorivo, používa správne jazykové a výrazové prostriedky a téme primeranú slovnú zásobu. Jeho prejav je zrozumiteľný a výslovnosť jasná. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne viac ako 89% a pri celkovej klasifikácii nepresiahne priemer známok 1,5

2 - žiak primerane reaguje na podnet a správne interpretuje zadanú úlohu. Jeho odpoveď je celistvá a zámer odpovede jasný. Prerušuje len zriedkavo svoj prejav kratšími prestávkami, ktoré sú spôsobené menšími nedostatkami v slovnej zásobe. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne viac ako 74% a pri celkovej klasifikácii nepresiahne priemer známok 2,5

3 – dokáže reagovať na podnet, jeho prejav je zväčša súvislý a jasný. Nedostatky v slovnej zásobe nebránia porozumeniu. Žiak je schopný reagovať na otázky a impulzy učiteľa. Žiak potrebuje na udržanie rozhovoru miestami pomoc učiteľa. Slovná zásoba je primeraná, lae nie

vždy adekvátna danej téme. Žiak používa aj nesprávne výrazy. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne viac 49 ako % a pri celkovej klasifikácii nepresiahne priemer známok 3,5

4 – žiak zadanú úlohu interpretuje len s pomocou učiteľa, jeho prejav je nesúvislý a zámer výpovede nie je celkom jasný. Má obmedzenú slovnú zásobu a používa nesprávne výrazy, čo bráni porozumeniu. Žiak reaguje len krátkymi odpoveďami na otázky učiteľa, prejav je krátky, slovná zásoba je jednoduchá. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne viac ako 29 % a pri celkovej klasifikácii nepresiahne priemer známok 4,5

5 – žiak nie je schopný reagovať na podnet, nedokáže svoje myšlienky vyjadriť ani s pomocou učiteľa. Používa nevhodnú slovnú zásobu, nie je schopný vyjadriť sa samostatne a súvislo. Výpovede sú nezrozumiteľné, žiak nevie odpovedať na otázky. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne menej ako 30 % a pri celkovej klasifikácii je priemer známok horší ako 4,5

Možné spôsoby získania podkladov pre klasifikáciu:

1. Kontrolné práce po tematickom celku
2. Čiastkové ústne a písomne overovanie vedomostí, stupňa čítania a písomného prejavu
3. Projektová – tematická práca
4. Prezentácia vybranej témy
5. Ďalšie aktivity – samostatná práca, práca v skupinách, aktivita na hodinách

Žiacke portfólio:

Kontrolné práce po tematickom celku

Projektová – tematická práca

Prezentácia projektovej práce

Kontrolné diktáty

6. UČEBNÉ ZDROJE

Učebné zdroje chápeme ako učebné pomôcky, prostriedky a didaktickú techniku odporúčané vo vyučovacom procese. Sú nositeľom učiva a používajú sa v rôznych priestoroch. Ich súčasťou sú aj moderné technológie vo vzdelávaní. Učebné zdroje predstavujú zdroj významných informácií a prostriedkov na vytváranie zručností a návykov žiakov, cestu ich motivácie, upevňovania a kontroly nadobudnutých vedomostí, zručností a postojov, orientácie na ich individuálne záujmy.

Vo vyučovaní nemeckého jazyka sa budú využívať:

- učebnice (Projekt Deutsch 2, Projekt Deutsch 3)
- pracovné zošity
- texty na počúvanie: piesne, básne, rozprávky
- médiá: časopisy, internet, slovníky

7. – 8. OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD je v tabuľke :

Tematický celok	Časová dotácia	*Obsahový štandard (téma)*	Výkonový štandard (konkrétny výstup)	Predmet, medzipredmetové vzťahy, prierezová téma
Opakovanie učiva z 8.roč.	8 hod.	Aké boli prázdniny? Čo si robil počas prázdnin? Jedlá – používanie členov ein, kein, minulý čas slovies essen, trinken. Móda – slovná zásoba, prídavné mená po určitom člene, predložky unter, hinter, auf, in, vor. Dopravné prostriedky, spôsoby prepravy, predložka mit.	Žiak vie povedať, kde bol počas prázdnin, čo robil, pozná názvy krajín. Správne používa určitý a neurčitý člen a prídavné mená	Geografia Multikultúrna výchova Výtvarná výchova Dopravná výchova
Životné prostredie	14 hod.	Počasie – ročné obdobie. Stromy, kvety, zvieratá. Chránime životné prostredie. Čo robíš na ochranu prírody? Triedime odpad. Príslovky – slnečno, hmlisto, veterno, zložené slová. Člen ein/kein v 1. páde, perfektum slovies s odlučiteľnou predponou. Vedľajšie vety – slovosled. Vymýšľanie hádaniek, čítanie básničiek Projekt	Žiak vie pomenovať ročné obdobia, stručne charakterizovať počasie, pozná niektoré zvieratá, stromy. Zaujíma sa o životné prostredie, aktívne sa zapája do jeho ochrany, jednoducho komunikuje na danú tému	Výtvarná výchova Biológia Etika Osobnostný a sociálny rozvoj Tvorba projektu
Ľudské telo, zdravie	6 hod.	Čo ti je? Kde ťa bolí? Nehoda. V lekárni. Návšteva u lekára. Časti ľudského tela, choroby a nehody, hygiena, starostlivosť o telo, zdravý spôsob života, nemocnica a klinika, lekáreň, lieky.	Žiak pozná časti ľudského tela, názvy bežných chorôb, vie komunikovať u lekára a v lekárni	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia
Školská slávnosť	18 hod.	Prídeš so mnou na oslavu? Pozvánka na oslavu. Čo donesieš na oslavu? Čo si oblečieš? Ako sa dostanem k ...? Aká bola školská	Žiak vie napísať jednoduché pozvanie na oslavu,	Etika Multikultúrna

		slávnosť? Radové číslovky, sloveso mitnehmen, prídavné mená po neurčitom člene, predložka zu, Perfektum pravidelných a nepravidelných slovies.	komunikovať o občerstvení a oblečení s rovesníkom, vyjadriť svoje pocity, spýtať sa na cestu	výchova Tvorba projektu Osobnostný a sociálny rozvoj
Sny	16 hod.	Ako tráviš večer? Máš strašidelné sny? Čoho sa bojíš? O akom type človeka snívaš? Čo by si robil, keby si vyhral? Cesta snov. Rozprávka Princezná na hrášku. Projekt	Žiak vie povedať činnosti, ako trávi večer, používa časové spojky zuerst, dann, danach. Správne používa priamy a nepriamy slovosled a predložku vor. Pozná perfektum slovies s neodlučiteľnou predponou.	Multikultúrna výchova Výtvarná výchova Tvorba projektu Osobnostný a sociálny rozvoj Tvorba projektu
Sviatky	4 hod.	Veľká noc, tradície a zvyky. Projekt	Žiak pozná sviatky a s nimi sa viažuce tradície, typické jedlá, vie zhotoviť jednoduché blahoželanie	Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Výtvarná výchova Tvorba projektu

RUSKÝ JAZYK

zov predmetu	Ruský jazyk
Časový rozsah výučby	**2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín**
Ročník	**6 - 9**
Škola (názov, adresa)	**ZŠ, Starozagorská 8, Košice**
Názov ŠkVP	
Kód a názov ŠVP	
Stupeň vzdelania	**ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelanie**
Dĺžka štúdia	**4 roky**
Forma štúdia	**denná**
Vyučovací jazyk	**Ruský jazyk**
iné	

RUSKÝ JAZYK 6. ROČNÍK

1.Charakteristika predmetu – jeho význam v obsahu vzdelávania.

Základným cieľom vyučovania cudzích jazykov je podpora vzájomného porozumenia medzi ľuďmi rôznych krajín a umožnenie komunikácie s nimi. Komunikatívne vyučovanie umožňuje predovšetkým učiacemu sa získať vôľu a schopnosť používať určený jazyk vhodným a správnym spôsobom k efektívnej komunikácii.

Tak, ako iné vyučovacie predmety, aj vyučovanie ruského jazyka jako druhého cudzieho jazyka musí zodpovedať požiadavkám súčasnej spoločnosti a vzdelávacej úlohy základnej školy, napomáha človeku orientovať sa vo svete, umožňuje sprostredkovanie a spracovanie skúseností a je prostriedkom pre kreatívnu a estetickú tvorbu. Vnímanie a vysvetľovanie rozdielov medzi jazykmi a kultúrami otvára možnosť spochybniť názory, odbúrať predsudky a získať nové poznatky pre pochopenie iných kultúr.

Slováci patria do veľkej skupiny národov- medzi Slovanov. Kedysi hovorili jedným spoločným jazykom- staroslovienčinou a z nej počas dlhých storočí vznikli slovenčina, čeština, chorvatčina, poľština, ruština atd. Naše jazyky sú príbuzné, mnohé slová sú v slovanských jazykoch úplne rovnaké alebo veľmi podobné. Odlišné je však písmo Pre Slovanov vytvorili prvé písmo- hlaholiku Konštantín a Metod v 9. storočí. Z nej vznikla

cyrilika a postupne dnešná azbuka, ktorú používajú Rusi, Bielorusi, Ukrajinci, Bulhari, Srbi, Macedónci. Ostatní používajú latinku.
Ruským jazykom hovorí najväčšia skupina Slovanov.
Ruština je primárne používaná v Rusku ako i v post-sovietskych krajinách. V samotnom Rusku ňou rozpráva 118 mil. obyvateľov. Taktiež ju môžete počuť v Kanade, Číne, Fínsku, Izraeli, USA atď. Dohromady je to asi 150 mil. ľudí, ktorí ju používajú v každodennom živote. Je jedným zo šiestich oficiálnych jazykov používaných Spojenými národmi /OSN/. Za čias Sovietskeho zväzu bola povinným sekundárnym jazykom vo všetkých krajinách na východnej strane železnej opony na prakticky každom stupni školstva, často i štátnym jazykom prevažne v krajinách ležiacich na juhu dnešného Ruska. Z tohto dôvodu je možné dohovoriť sa po rusky i v Strednej Európe, na Balkánskom polostrove a prakticky na celom pobreží Červeného mora.
Povinná výuka spôsobila určitú averziu k ruštine počas obdobia totality, ale i v rokoch po nežnej revolúcii. Dnes už môžeme konštatovať, že nastala pozitívna zmena a zo strany mladej generácie vzrastá záujem o ruský jazyk.
2.Ciele, predmetové spôsobilosti vychádzajúce z kľúčových **spôsobilostí.**
Žiaci si začnú osvojovať rečové zručnosti a niektoré jazykové prostriedky**.** Najväčšia pozornosť sa venuje rozvíjaniu posluchu, ústneho prejavu, nácviku čítania a písania.
V predazbukovom období žiaci absolvujú sluchovo-rečovú prípravu na azbukovú a poazbukovú etapu učenia sa ruského jazyka V azbukovom období sa zameriame na ruskú azbuku (tlačenú a písanú) a súčasne na zvláštnosti výslovnosti ruských samohlások a spoluhlások. Po zoznámení sa s písmenami a hláskami nasleduje ich nácvik v slovách, slovných spojeniach, vetách, v rozhovoroch a súvislých textoch. Tento postup umožní zoznámiť sa hneď od začiatku s rytmickou a melodickou stránkou ruskej reči.
Žiaci získajú základnú predstavu o charaktere ruského jazyka, osvoja si prvé poznatky z ruských reálií. Využívajú pri tom vedomosti, zručnosti a informácie osvojené v iných vyučovacích predmetoch, najmä v materinskom jazyku, zemepise a dejepise.
3.Témy, prostredníctvom ktorých sú rozvíjané kompetencie, obsah, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi.
Dotácia hodín: 2 hodiny/týždeň

INTERAKTÍVNA TRIEDA 2 HODINY/TÝŽDEŇ **TÉMA**	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**	**CIELE TÉMY**	**VÝKONOVÝ ŠTANDARD**
PREDAZBUKOVÉ OBDOBIE V TOMTO OBDOBÍ ŽIACI ABSOLVUJÚ SLUCHOVO-REČOVÚ PRÍPRAVU NA AZBUKOVÚ A POAZBUKOVÚ ETAPU UČENIA SA RUSKÉHO JAZYKA.	-POZDRAVY, PREDSTAVOVANIE, -JEDNODUCHÁ KONVERZÁCIA, -POCHOPENIE OBSAHU A ZMYSLU JEDNODUCHÝCH FRÁZ	**AFEKTÍVNE:** VZBUDIŤ ZÁUJEM O SPOZNANIE INÝCH A SAMÉHO SEBA, MOTIVOVAŤ KLADNÝ VZŤAH K JAZYKU **PSYCHOMOTORICKÉ:** NAUČIŤ ŽIAKOV VYTVORIŤ VETU, OSVOJIŤ SI RUSKÚ VÝSLOVNOSŤ A INTONÁCIU **KOGNITÍVNE:** OSVOJENIE ZÁKLADNEJ SLOVNEJ ZÁSOBY, POUŽÍVANIE ZÁKLADNEJ GRAMATICKEJ ŠTRUKTÚRY	-VIE SA POZDRAVIŤ,PREDSTAVIŤ, SPÝTAŤ SA, KTO JE TO,ČO JE TO,AKO SA VOLÁŠ, KDE TO JE, ČO ROBÍ,MÁŠ BRATA/SESTRU AL. NIEČO -POROZUMIE ZÁKLADNÝM FRÁZAM POUŽÍVANÝM NA VYUČ. HODINE AKO ČÍTAJ,POČÚVAJ, OPAKUJ APOD. -OSVOJÍ SI ASI 100 SLOV, 2 RIEKANKY

	AZBUKOVÉ OBDOBIE GRAFIKA A PRAVOPIS	**AFEKTÍVNE:** ZAMYSLIESŤ SA NAD ZMYSLOM ŽIVOTA **PSYCHOMOTORICKÉ:** PRÁCA S VLASTNÝM SAMOSTATNÝM MATERIÁLOM **KOGNITÍVNE:** NAUČIŤ SA SPÁJAŤ ZVUKOVÚ STRÁNKU JAZYKA SO STRÁNKOU VÝZNAMOVOU	-VIE SPRÁVNE PÍSAŤ A SPÁJAŤ MALÉ A VEĽKÉ PÍSMENÁ AZBUKY -GRAFICKY VYJADRÍ MÄKKOSŤ SPOLUHLÁSOK, SPOLUHLÁSKU J V RÔZNYCH POLOHÁCH -OSVOJÍ SI PÍSANIE SAMOHLÁSOK I,O,E,U,A PO SPOLUHLÁSKACH G,K,CH,Ž,Š,ŠČ,Č,C -SPRÁVNE PÍŠE NE PRI SLOVESÁCH AAPLIKUJE MÄKKÝ ZNAK V SLOVESNÝCH TVAROCH

Predmetové kompetencie a ich väzba vzdelávania predmetu ruský jazyk na jednotlivé vzdelávacie oblasti

VZDELÁVACIA OBLASŤ	**TÉMA**	**OSVOJENIE KOMPETENCIE ŽIAK**
ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	*TÉMA Č.1, 2*	- UTVÁRANIE DOBRÝCH MEDZIĽUDSKÝCH VZŤAHOV
ČLOVEK A HODNOTY	*TÉMA Č.1,2*	- ZÍSKAVANIE SPRÁVNYCH KOMUNIKAČNÝCH ZRUČNOSTÍ ŽIAK – UČITEĽ, ŽIAK – ŽIAK, - VÄZBY MEDZI VRSTOVNÍKMI
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	*TÉMA Č.1,2*	- ORIENTOVANIE SA V ZÁKLADNÝCH GRAMATICKÝCH ŠTRUKTÚRACH VIET - TVORBA JEDNODUCHÝCH TEXTOV - SCHOPNOSŤ KONVERZÁCIE V CUDZOM JAZYKU - TVORBA GRAMATICKY SPRÁVNYCH VIET

PRIEREZOVÉ TÉMY	
OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ	- VIE SA ZAČLENIŤ DO SPOLOČNOSTI - VIE V AKEJ KRAJINE ŽIJE
ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA	- MÁ POZITÍVNY VZŤAH K PRÍRODE A KULTÚRNYM PAMIATKAM
MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA	- ORIENTÁCIA SA V ETNIKU A KULTÚRNYCH ŠPECIFIKÁCH INÝCH NÁRODOV
MEDIÁLNA VÝCHOVA	- VÝBER VHODNÝCH FILMOV A HUDBY V CUDZOM JAZYKU (POSLUCH A POROZUMENIE)

Požiadavky na výstup.

Žiaci po ukončení 6. ročníka by mali ovládať základné komunikačné zručnosti. Slovná zásoba má rozsah cca 300 slov, ktoré umožnia žiakom tvoriť jednoduché informácie a základnú formu komunikácie. V gramatike žiaci zvládajú privlastňovacie, ukazovacie, opytovacie zámena, tvorbu kladných, záporných a opytovacích viet, používanie slovies v prítomnom čase, singulár a plurál podstatných mien, ako aj používanie základných predložiek. Toto im umožní vytváranie jednoduchých, ale správne gramaticky postavených viet, ktoré môžu využívať v každodennej praxi.

KOMPETENCIE – SPÔSOBILOSTI PODĽA JEDNOTLIVÝCH TÉM A DRUHOV KOMPETENCIÍ **KOMPETENCIE**					
KOMUNIKAČNÉ	**OBČIANSKE**	**KULTÚRNE**	**SOCIÁLNE A INTERPERSONÁLNE**	**EXISTENCIÁLNE**	**K UČENIU**

- DOKÁZAŤ RIEŠIŤ KAŽDODENNÉ ŽIVOTNÉ SITUÁCIE V CUDZEJ KRAJINE - VIE POROVNAŤ STARÉ A NOVÉ KOMUNIKAČNÉ PROSTRIEDKY	- BYŤ ZVEDAVÝ, MÁ CHUŤ POZNÁVAŤ -CHÁPE SPÔSOB ŽIVOTA A MYSLENIA INÝCH NÁRODOV	- UVEDOMUJE SI ROZDIELNE KULTÚRY, KTORÉ OVPLYVNILI ŽIVOT ĽUDÍ - DOKÁŽE VYMIEŇAŤ SI INFORMÁCIE A NÁPADY S MLADÝMI ĽUĎMI A DOSPELÝMI, KTORÍ HOVORIA INÝM JAZYKOM A SPROSTREDKUVÁVAJÚ MU SVOJE MYŠLIENKY A POCITY	- VIE SOCIÁLNE MYSLIEŤ - DOKÁŽE NADVIAZAŤ ZÁKLADNÚ SPOLOČENSKÚ KONVERZÁCIU TAK, ŽE POUŽIJE NAJJEDNODUCHŠIE SPÔSOBY VYJADRENIA ZDVORILOSTI -JE OTVORENÝ KULTÚRNEJ A ETNICKEJ RÔZNORODOSTI	- VIE AKO SA NESTRATIŤ V KRAJINE, RESP. AKO SA V NEJ ORIENTOVAŤ -DOPĽŇA SI VEDOMOSTI A ROZVÍJA SI REČOVÉ ZRUČNOSTI, PREPÁJA ICH S POZNANÝM, VYUŽÍVA PRE REÁLNY SVET	- VYTVÁRA SI MYŠLIENKOVÉ SÚVISLOSTI - PRACUJE S RÔZNYMI ZDROJMI INFORMÁCIÍ -POCHOPÍ ZÁMER ZADANEJ ÚLOHY -AKTÍVNE VYUŽÍVA DOTERAZ OSVOJENÝ JAZYK -VYUŽÍVA DOSTUPNÉ MATERIÁLY NA ŠTÚDIUM -ZÍSKAVA UVEDOMENE NOVÉ VEDOMOSTI A ZRUČNOSTI

5.Metódy a formy práce – stratégie vyučovania.

Základom výuky cudzích jazykov je komunikácia. Slovenský jazyk na hodinách žiaci takmer nepočujú, zvykajú si na cudziu reč, učia sa v nej rozmýšľať a prirodzene reagovať.

Schopnosť porozumieť a odpovedať už na 1. hodine zvyšuje motiváciu a odbúrava strach z rozprávania.

Na splnenie vytýčených cieľov vyučovania ruského jazyka je nevyhnutné používať aktivizujúce vyučovacie metódy. Ústne vyjadrovanie učiteľ spočiatku rozvíja imitatívnymi cvičeniami,od ktorých prechádza k mikrodialógom memorovaným a postupne obmieňaným, ktoré strieda s riekankami, pesničkami, hrami. Učiteľ dbá na to, aby mali žiaci čo najviacpríležitostí sami súvislo hovoriť, využíva predovšetkým párovú formu práce. Nácvik čítania s porozumením vychádza z hlasného čítania. Postupne sa hlasné čítanie strieda s tichým.

Písomnému prejavu je hlavne v azbukovom období venovaná značná časť vyuč. hodiny Nevyhnutným predpokladom úspechu pri rozvoji písomného vyjadrovania žiakov je i časté zadávanie drobných domácich písomných úloh.

Použitie aktivizujúcich metód práce sa musí zabezpečovať využívaním vhodných pomôcok a didaktickej techniky. Ide predovšetkým o IKT pre samostatnú a skupinovú prácu.

6.Učebné zdroje - učebnice, odborná literatúra, odborné časopisy, náučné slovníky, materiálno-technické a didaktické prostriedky a pod..

E. Kováčiková, V. Glendová	Ruský jazyk pre 5. ročník ZŠ	SPN, 2002
E. Kováčiková, V. Glendová	Ruský jazyk, pracovný zošit pre 5. ročník	Mladé letá

7.Hodnotenie predmetu.

Ruský jazyk v 6. – 9. ročníku bude hodnotený podľa klasifikačného poriadku. Hodnotiť sa budú ústne a písomné odpovede žiakov, samostatné projekty.

Kritéria a stratégie hodnotenia: Metodický pokyn MŠ SR č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy s platnosťou od 1.5.2011.

RUSKÝ JAZYK 7.ROČNÍK

1.Charakteristika predmetu – jeho význam v obsahu vzdelávania.

Základným cieľom vyučovania cudzích jazykov je podpora vzájomného porozumenia medzi ľuďmi rôznych krajín a umožnenie komunikácie s nimi. Komunikatívne vyučovanie umožňuje predovšetkým učiacemu sa získať vôľu a schopnosť používať určený jazyk vhodným a správnym spôsobom k efektívnej komunikácii.

Tak, ako iné vyučovacie predmety, aj vyučovanie ruského jazyka jako druhého cudzieho jazyka musí zodpovedať požiadavkám súčasnej spoločnosti a vzdelávacej úlohy základnej školy, napomáha človeku orientovať sa vo svete, umožňuje sprostredkovanie a spracovanie skúseností a je prostriedkom pre kreatívnu a estetickú tvorbu. Vnímanie a vysvetľovanie rozdielov medzi jazykmi a kultúrami otvára možnosť spochybniť názory, odbúrať predsudky a získať nové poznatky pre pochopenie iných kultur.

Slováci patria do veľkej skupiny národov- medzi Slovanov. Kedysi hovorili jedným spoločným jazykom- staroslovienčinou a z nej počas dlhých storočí vznikli slovenčina, čeština, chorvatčina, poľština, ruština atd. Naše jazyky sú príbuzné, mnohé slová sú v slovanských jazykoch úplne rovnaké alebo veľmi podobné. Odlišné je však písmo Pre Slovanov vytvorili prvé písmo- hlaholiku Konštantín a Metod v 9.storočí. Z nej vznikla cyrilika a postupne dnešná azbuka, ktorú používajú Rusi, Bielorusi, Ukrajinci, Bulhari, Srbi, Macedónci. Ostatní používajú latinku.

Ruským jazykom hovorí najväčšia skupina Slovanov.

Ruština je primárne používaná v Rusku ako i v post-sovietskych krajinách. V samotnom Rusku ňou rozpráva 118 mil. obyvateľov. Taktiež ju môžete počuť v Kanade, Číne, Fínsku, Izraeli , USA atď. Dohromady je to asi 150 mil. ľudí, ktorí ju používajú v každodennom živote. Je jedným zo šiestich oficiálnych jazykov používaných Spojenými národmi/OSN/. Za čias Sovietskeho zväzu bola povinným sekundárnym jazykom vo všetkých krajinách na východnej strane železnej opony na prakticky každom stupni školstva, často i štátnym jazykom prevážne v krajinách ležiacich na juhu dnešného Ruska . Z tohto dôvodu je možné dohovoriť sa po rusky i v Strednej Európe, na Balkánskom polostrove a prakticky na celom pobreží Červeného mora.

Povinná výuka spôsobila určitú averziu k ruštine počas obdobia totality, ale i v rokoch po nežnej revolúcii. Dnes už môžeme konštatovať, že nastala pozitívna zmena a zo strany mladej generácie vzrastá záujem o ruský jazyk

2.Ciele, predmetové spôsobilosti vychádzajúce z kľúčových spôsobilostí.

Cieľom praktického ovládania ruského jazyka v základnej škole je, aby žiak po 4 rokoch učenia dosiahol základnú úroveň komunikatívnej kompetencie, ktorá vytvára predpoklady pre jeho ďalšie štúdium a využívanie v profesionálnej praxi.

Aby bol dosiahnutý tento cieľ, je potrebné:

- vzbudiť konštruktívnu zvedavosť a podporiť ochotu vžiť sa do daností inej krajiny a komunikovať s ľuďmi,
- preniknúť do podstaty kultúry a civilizácie danej krajiny,
- rozvíjať uvedomenie si povahy jazyka,
- používanie jazyka pri komunikácii v skutočných situáciách mimo triedy,
- rozvíjať u žiakov chápanie seba samých a svojej vlastnej kultúry.

Žiaci si budú ďalej rozvíjať rečové zručnosti a osvojovať si jazykové prostriedky, témy, situácie a funkcie. Dôraz sa kladie na rozvíjanie posluchu, ústneho prejavu, nácviku čítania a písania. Získavajú jasnejšiu predstavu o charaktere ruského jazyka, osvojujú si ďalšie poznatky z reálií.

3.Témy, prostredníctvom ktorých sú rozvíjané kompetencie, obsah, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

Dotácia hodín: 2 hodiny/týždeň

Téma	Obsahový štandard	Ciele témy	Výkonový štandard
Poazbukové obdobie/Základné gramatické štruktúry a typy viet/	- časovanie slovies - nominatív jed. a mn. č. podst. mien, ostatné pády v rečových modeloch - nominatív jed. a mn. č. prídavných mien -ukazovacie, opytovacie, privlastňovacie zámená - číslovky - príslovky miesta - predložky, zákl. spojky - tvorba oznamovacej a opytovacej vety	**Afektívne:** pochopiť aké dôležité je vzdelávanie, zásady slušného správania sa v kolektíve a mimo neho **Psychomotorické:** vedieť správne reagovať v určitých situáciach **Kognitívne:** pomôcť žiakom upevňovať základné gramatické štruktúry	-vie tvoriť otázky, z oznamovacích viet vie tvoriť opytovacie, pretvára kladné vety na záporné -dokáže vyhľadať v texte špecifickú informáciu, -vie napísať gramaticky správne krátke texty
Rodina	- osobné informácie, členovia rodiny - dni v týždni, mesiace	**Afektívne:** vážime si svojich rodičov, vedenie ku skromnosti, vzťahy medzi ľuďmi **Psychomotorické:** naučiť sa správne porovnávať a robiť správne úsudky, dokázať vyrozprávať príbeh **Kognitívne:** osvojiť si čo najviac poznatkov z danej oblasti	-rozumie hlavným údajom v konverzácii o rodine -vie odpovedať na otázku koľko máš/má rokov -doplní jednoduchý text, -rozumie údajom v texte s obrázkami -vie napísať dátum a správne ho prečitať
Nakupovanie	- číslovky 1-100 - otázka typu koľko to stojí - otázka koľko je hodín, určovanie času	**Afektívne:** pochopiť aké dôležité je sa orientovať v cenách, vzťahoch medzi menami **Psychomotorické:** ukázať ako efektívne nakupovať, ako zhotovovať jednoduchšie jedlá a nákupy **Kognitívne:** naučiť sa slovnú zásobu a jej použitie v praktickom živote	-vie vytvoriť jednoduchú konverzáciu v obchode, -reprodukuje ústne a písomne primerane ťažký text, -používa správne väzby základných čísloviek s počítaným predmetom - vie určiť čas v celých hodinách
Škola	- názvy predmetov, najobľúbenejšie predmety - dni v týždni - čo robíme v škole - používanie slovesa mať rád / niečo, niekoho / a rád niečo robiť	**Afektívne: porovnanie školských systému v Rusku a u nás, výhody nášho školského systému** **Psychomotorické: viesť žiakov ku kladnej motivácii učenia sa RJ** **Kognitívne: motivovať kladný vzťah k jazyku bez ohľadu na dosiahnuté výsledky**	-hovorí o pomôckach v triede, školských predmetoch, napíše svoj rozvrh hodín, rozumie počúvaniu ohľadom rozvrhu hodín -vie povedať, čo robí na hodinách
Voľný čas	-ročné obdobia, počasie - názvy športov a voľnočasových aktivít -časovanie slovies chcieť a môcť režim dňa	**Afektívne: poukázať na význam práce v živote človeka a na potrebu zmysluplne využívať voľný čas** **Psychomotorické: pomôcť žiakom napísať zaujímavý novinový článok** **Kognitívne: osvojiť si príslušnú slovnú zásobu a slovesá chcieť a môcť**	-vie hovoriť o svojom voľnom čase, píše o tom, čo kto robí -osvojí si sloveso voziť sa/ vo význame korčuľovať sa, lyžovať, sánkovať, bicyklovať,člnkovať -vie vyjadriť stručne aké je počasie
Domov	- kde žijem/ štát, hl. mesto, mesto, v kt. žijem/ - čo robím doma	**Afektívne: vedenie k poriadkumilovnosti, poukázať na potrebu družnosti a priateľstva** **Psychomotorické: nacvičiť interview a konverzáciu v rámci opisu domova a vzťahov v rodine** **Kognitívne: osvojiť si príslušné texty s využitím v praktickom živote**	-rozumie jednoduchému textu o domove, hovorí o obvyklých činnostiach doma -vie povedať , v kt. štáte žije, aké je hl. mesto Slovenska/zákl. informácie o ňom/ i Ruska

Predmetové kompetencie a ich väzba vzdelávania predmetu ruský jazyk na jednotlivé vzdelávacie oblast

i **Vzdelávacia oblasť**	**Téma**	**Osvojenie kompetencie Žiak**
Človek a spoločnosť	*Téma č.2, 4*	- utváranie dobrých medziľudských vzťahov
Človek a hodnoty	*Téma č.4*	- získavanie správnych komunikačných zručností žiak – učiteľ, žiak – žiak, - väzby medzi vrstovníkmi
Téma č.5	- efektívne využívanie voľného času	
Umenie a kultúra	*Téma č.*	- kultúrne dedičstvo iných krajín (literatúra, výtvarné umenie, hudba)
Človek a svet práce	*Téma č.6*	- získavanie teoretickej slovnej zásoby v rámci prác v cudzom jazyku
Človek a príroda	*Téma č.5*	- sledovanie prírodných úkazov - ochrana životného prostredia
Jazyk a komunikácia	*Téma č.1-5*	- orientovanie sa v základných gramatických štruktúrach viet - tvorba jednoduchých textov - schopnosť konverzácie v cudzom jazyku - tvorba gramaticky správnych viet
Prierezové témy		
Osobnostný a sociálny rozvoj	- vie sa začleniť do spoločnosti - vie v akej krajine žije	
Environmentálna výchova	- má pozitívny vzťah k prírode a kultúrnym pamiatkam	
Multikultúrna výchova	- orientácia sa v etniku a kultúrnych špecifikách iných národov	
Mediálna výchova	- výber vhodných filmov a hudby v cudzom jazyku (posluch a porozumenie)	

4.Požiadavky na výstup. Žiaci po ukončení 7. ročníka by mali ovládať základné komunikačné zručnosti, slovnú zásobu viacerých základných tematických okruhov, v písanom prejave zvládať vypracovanie jednoduchších projektov. Slovná zásoba má rozsah cca 800-1000 slov, ktoré umožnia žiakom tvoriť jednoduché informácie a základnú formu komunikácie. V gramatike žiaci zvládajú počítanie čísloviek do sto, privlastňovacie,ukazovacie, opytovacie zámena, tvorbu kladných, záporných a opytovacích viet, používanie slovies v prítomnom čase, singulár a plurál podstatných mien, ako aj používanie základných predložiek. Toto im umožní vytváranie jednoduchých, ale správne gramaticky postavených viet, ktoré môžu využívať v každodennej praxi.

Kompetencie – spôsobilosti podľa jednotlivých tém a druhov kompetencií **Kompetencie**					
Komunikačné	**Občianske**	**Kultúrne**	**Sociálne a interpersonálne**	**Existenciálne**	**K učeniu**
- dokázať riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine - vie porovnať staré a nové komunikačné prostriedky	- byť zvedavý, má chuť poznávať -chápe spôsob života a myslenia iných národov	- Uvedomuje si rozdielne kultúry, ktoré ovplyvnili život ľudí - dokáže vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria iným jazykom a sprostredkuvávajú mu svoje myšlienky a pocity	- vie sociálne myslieť - dokáže nadviazať základnú spoločenskú konverzáciu tak, že použije najjednoduchšie spôsoby vyjadrenia zdvorilosti -je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti	- vie ako sa nestratiť v krajine, resp. ako sa v nej orientovať -dopĺňa si vedomosti a rozvíja si rečové zručnosti, prepája ich s poznaným, využíva pre reálny svet	- vytvára si myšlienkové súvislosti - pracuje s rôznymi zdrojmi informácií -pochopí zámer zadanej úlohy -aktívne využíva doteraz osvojený jazyk -využíva dostupné materiály na štúdium -získava uvedomene nové

5.Metódy a formy práce – stratégie vyučovania.
Základom výuky cudzích jazykov je komunikácia. Slovenský jazyk na hodinách žiaci takmer nepočujú, zvykajú si na cudziu reč, učia sa v nej rozmýšľať a prirodzene reagovať.
Na splnenie vytýčených cieľov vyučovania ruského jazyka je nevyhnutné používať aktivizujúce vyučovacie metódy. Učiteľ dbá na to, aby mali žiaci čo najviac príležitostí sami súvislo hovoriť.
Nácvik čítania s porozumením vychádza z hlasného čítania. Postupne sa hlasné čítanie strieda s tichým. Nevyhnutným predpokladom úspechu pri rozvoji písomného vyjadrovania žiakov je i časté zadávanie drobných domácich písomných úloh.
Použitie aktivizujúcich metód práce sa musí zabezpečovať využívaním vhodných pomôcok a didaktickej techniky. Ide predovšetkým o IKT pre samostatnú a skupinovú prácu.
Neodeliteľnou súčasťou výuky je pracovný zošit.Vedie žiakov k samostatnej práci, obsahuje množstvo úloh na nácvik prebraného učiva z učebnice. Zábavnou formou upevňuje rečové zručnosti žiakov, ktorí tvoria vety podľa obrázkov, riešia rébusy, dopĺňajú repliky dialógov a pod. Správnosť úloh si môžu overiť v kľúči.
6.Učebné zdroje - učebnice, odborná literatúra, odborné časopisy, náučné slovníky, materiálno-technické a didaktické prostriedky a pod.
(učebnice, odborná literatúra, ruská literatúra pre deti,odborné časopisy, slovníky, materiálno-technické a didaktické prostriedky a pod.

E. Kováčiková, V. Glendová	Ruský jazyk pre 5. ročník ZŠ	SPN, 2002
E. Kováčiková, V. Glendová	Ruský jazyk, pracovný zošit pre 5. ročník	Mladé letá

7.Hodnotenie predmetu.
Ruský jazyk v 6. – 9. ročníku bude hodnotený podľa klasifikačného poriadku. Hodnotiť sa budú ústne a písomné odpovede žiakov, samostatné projekty.
Kritéria a stratégie hodnotenia: Metodický pokyn MŠ SR č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy s platnosťou od 1.5.2011.

RUSKÝ JAZYK 8.ROČNÍK

1.Charakteristiku predmetu – jeho význam v obsahu vzdelávania.
Základným cieľom vyučovania cudzích jazykov je podpora vzájomného porozumenia medzi ľuďmi rôznych krajín a umožnenie komunikácie s nimi. Komunikatívne vyučovanie umožňuje predovšetkým učiacemu sa získať vôľu a schopnosť používať určený jazyk vhodným a správnym spôsobom k efektívnej komunikácii.
Tak, ako iné vyučovacie predmety, aj vyučovanie ruského jazyka jako druhého cudzieho jazyka musí zodpovedať požiadavkám súčasnej spoločnosti a vzdelávacej úlohy základnej školy, napomáha človeku orientovať sa vo svete, umožňuje sprostredkovanie a spracovanie skúseností a je prostriedkom pre kreatívnu a estetickú tvorbu. Vnímanie a vysvetľovanie rozdielov medzi jazykmi a kultúrami otvára možnosť spochybniť názory, odbúrať predsudky a získať nové poznatky pre pochopenie iných kultur.
Slováci patria do veľkej skupiny národov - medzi Slovanov. Kedysi hovorili jedným spoločným jazykom - staroslovienčinou a z nej počas dlhých storočí vznikli slovenčina, čeština, chorvatčina, poľština, ruština atd. Naše jazyky sú príbuzné, mnohé slová sú v slovanských jazykoch úplne rovnaké alebo veľmi podobné. Odlišné je však písmo Pre Slovanov vytvorili prvé písmo-hlaholiku Konštantín a Metod v 9.storočí. Z nej vznikla cyrilika a postupne dnešná azbuka, ktorú používajú Rusi, Bielorusi, Ukrajinci, Bulhari, Srbi, Macedónci. Ostatní používajú latinku.
Ruským jazykom hovorí najväčšia skupina Slovanov.
Ruština je primárne používaná v Rusku ako i v post-sovietskych krajinách. V samotnom Rusku ňou rozpráva 118 mil. obyvateľov. Taktiež ju môžete počuť v Kanade, Číne, Fínsku, Izraeli , USA

atď. Dohromady je to asi 150 mil. ľudí, ktorí ju používajú v každodennom živote. Je jedným zo šiestich oficiálnych jazykov používaných Spojenými národmi/OSN/. Za čias Sovietskeho zväzu bola povinným sekundárnym jazykom vo všetkých krajinách na východnej strane železnej opony na prakticky každom stupni školstva, často i štátnym jazykom prevážne v krajinách ležiacich na juhu dnešného Ruska. Z tohto dôvodu je možné dohovoriť sa po rusky i v Strednej Európe, na Balkánskom polostrove a prakticky na celom pobreží Červeného mora.
Povinná výuka spôsobila určitú averziu k ruštine počas obdobia totality, ale i v rokoch po nežnej revolúcii. Dnes už môžeme konštatovať, že nastala pozitívna zmena a zo strany mladej generácie vzrastá záujem o ruský jazyk.

2.Ciele, predmetové spôsobilosti vychádzajúce z kľúčových spôsobilostí.
Cieľom praktického ovládania ruského jazyka v základnej škole je, aby žiak po 4 rokoch učenia dosiahol základnú úroveň komunikatívnej kompetencie, ktorá vytvára predpoklady pre jeho ďalšie štúdium a využívanie v profesionálnej praxi.
Aby bol dosiahnutý tento cieľ, je potrebné:

- vzbudiť konštruktívnu zvedavosť a podporiť ochotu vžiť sa do daností inej krajiny a komunikovať s ľuďmi .

-preniknúť do podstaty kultúry a civilizácie danej krajiny,
- rozvíjať uvedomenie si povahy jazyka,
- používanie jazyka pri komunikácii v skutočných situáciách mimo triedy
- rozvíjať u žiakov chápanie seba samých a svojej vlastnej kultúry.

Žiaci si budú ďalej rozvíjať rečové zručnosti a osvojovať si jazykové prostriedky, témy, situácie a funkcie. Dôraz sa kladie na rozvíjanie posluchu, ústneho prejavu, nácviku čítania a písania. Získavajú jasnejšiu predstavu o charaktere ruského jazyka, osvojujú si ďalšie poznatky z reálií. Využívajú pritom vedomosti a zručnosti osvojené v iných vyučovacích predmetoch. Texty zodpovedajúce veku a záujmom žiakov majú pôsobiť v duchu porozumenia, znášanlivosti a priateľstva medzi národmi. Na základe grafických a zvukových textov sa žiaci oboznámia so životom ruských školákov, s ukážkami ruskej ľudovej slovesnosti /rozprávky, piesne, riekanky, príslovia/ a s tvorbou niektorých ruských spisovateľov, ktorí píšu pre deti..

- **3.Témy, prostredníctvom ktorých sú rozvíjané kompetencie, obsah, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi**.

Dotácia hodín: 2 hodiny/týždeň

Téma	Obsahový štandard	Ciele témy	Výkonový štandard
Príroda	- život na vidieku - svetové strany - ročné obdobia - datív s predložkami k, po - príslovky miesta-kde, kam-tam, ta, tu, sem	**Afektívne:** vzbudiť záujem o ochranu životného prostredia, motivovať **Psychomotorické:** naučiť **Kognitívne:** osvojenie základnej slovnej zásoby, používanie základnej gramatickej štruktúry	- vie hovoriť o prírode počas jednotlivých ročných období - rozpráva o živote na dedine - osvojil si intonáciu opytovacích viet - používa príslovky miesta gde, kuda, tam, tut, tuda, sjuda - ovláda nominatív jednotného a množného čísla, ostatné pády v rámci syntaktických štruktúrv rečových modeloch - recituje báseň Vesna v okno stučitsa
Cestovanie	- druhy dopravných prostriedkov - zastávka-stanica - používanie tvarov slovies ísť-chodiť, cestovať-viezť sa/ dopr. prostriedkom/ - cestovať kam, odkiaľ	**Afektívne:** zamysliesť sa nad životom v iných krajinách **Psychomotorické:** práca s vlastným samostatným materiálom **Kognitívne:** naučiť sa spájať zvukovú stránku jazyka so stránkou významovou -zostaviť jednoduchý plán cesty	- pozná druhy dopr.prostriedkov - používa správne tvary slovies idti-jechať, chodiť- jezdiť - používa príslovky miesta kuda, otkuda a predložky v, na, iz, s, so v správnych väzbách
Stravovanie	- jedlá ,nápoje - stravovanie doma, v reštaurácii	**Afektívne: pochopiť aké dôležité sú zásady správneho stravovania**	- pozná základné jedlá, vymenuje niektoré používané riedy - vie si objednať jedlo v reštaurácii

	- časovanie a používanie slovies dať-daváť	**Psychomotorické: vedieť správne reagovať v určitých situáciach v reštaurácii Kognitívne: pomôcť žiakom upevňovať základné gramatické štruktúry viť jednoduchý jedálny lístok**	- pozná zvláštnosti ruskej kuchyne - ovláda časovanie slovies dať – daváť-prekladá ich správne podľa situácie - používa spojky čto, no, čtoby - vie vyjadriť časové vzťahy pomocou spojky kogda
Obliekanie, móda	- odevy - čo je módne a vkusné, čo rád nosím - - časovanie slovesa opýtať sa, odevať sa, odeť/niekoho/ -	**Afektívne: dokázať pochopiť, že ľudí** neposudzujeme podľa značky oblečenia **Psychomotorické:** vedieť správne reagovať v určitých situáciach **Kognitívne:** pomôcť žiakom upevňovať základné gramatické štruktúry	- vymenuje odevy, vie povedať, čo si oblieka v jednotlivých ročných obdobiach - hovorí o tom, čo si rád oblieka - vyčasuje uvedené slovesá - správne používa slovesá odevať, nadevať, odevať sa, odeť
Nakupovane	- názvy obchodov - kam a čo chodím nakupovať - sloveso smieť /nesmieť/ a potrebovať	**Afektívne: pochopiť aké dôležité je sa orientovať v cenách, vzťahoch medzi menami** **Psychomotorické: ukázať ako efektívne nakupovať** **Kognitívne: naučiť sa slovnú zásobu a jej použitie v praktickom živote**	- pozná názvy obchodov a vie, čo sa v nich kupuje - vie vytvoriť jednoduchú konverzáciu v obchode - reprodukuje ústne a písomne primerane ťažký text, - osvojil si syntaktické štruktúry - vyčasuje sloveso môcť, správne ho používa /možno-neľzja/ - vie vyjadriť spojenie potrebujem niečo
Voľný čas	- obľúbené činnosti - názvy športov a koníčkov - časovanie slovies so zmenou kmeňovej spoluhlásky	**Afektívne: poukázať na potrebu zmysluplne využívať voľný čas** **Psychomotorické: pomôcť žiakom napísať zaujímavý novinový článok** **Kognitívne: osvojiť si príslušnú slovnú zásobu, zostaviťˇrežim dňa**	-vie hovoriť o svojom voľnom čase, píše o tom, čo kto robí - ovláda časovanie slovies so zmenou kmeňovej spoluhlásky - vie pracovať s jednoduchými gramatickými tabuľkami - ovláda skloňovanie podst.mien podľa vzoru zavod, učiteľ, pravilo, pole, škola, nedelja - používa nesklonné podst.mená kino, metro, paľto, kakao
Naša vlasť	- štát, kde žijem - základné geografické, historické údaje o SR - číslovky do 1000, číslovky v dátume - príslovka nazad v časovom význame	**Afektívne: vedenie k poriadkumilovnosti, poukázať na potrebu družnosti a priateľstva** **Psychomotorické: nacvičiť interview a konverzáciu v rámci opisu Slovenska** **Kognitívne: osvojiť si príslušné texty s využitím v praktickom živote**	- rozumie textu o SR - hovorí samostatne o SR zákl. informácie - vie počítať do 1000 i čítať tieto číslovky - vie s pomocou slovníka určiť prízvuk vo všetkých pádoch podst. mena

Predmetové kompetencie a ich väzba vzdelávania predmetu ruský jazyk na jednotlivé vzdelávacie oblasti

Vzdelávacia oblasť	**Téma**	**Osvojenie kompetencie** **Žiak**
Človek a spoločnosť	*Téma č.2,6,7*	- utváranie dobrých medziľudských vzťahov - gegrafické informácie o Rusku , Slovensku i iných krajinách
Človek a hodnoty	*Téma č.2,3*	- získavanie správnych komunikačných zručností - väzby medzi vrstovníkmi
	Téma č.1,2,6,7	- efektívne využívanie voľného času - budovanie národného povedomia
Umenie a kultúra	*Téma č.2,7*	- kultúrne dedičstvo SR a iných krajín (literatúra, výtvarné umenie, hudba)
Človek a svet práce	*Téma č.1,3,6*	- získavanie teoretickej slovnej zásoby v rámci prác v cudzom jazyku
Človek a príroda	*Téma č.1,2,6*	- sledovanie prírodných úkazov - ochrana životného prostredia, zdravia

Jazyk a komunikácia	*Téma č.1-7*	- orientovanie sa v základných gramatických štruktúrach viet -tvorba jednoduchých textov -schopnosť konverzácie v cudzom jazyku -tvorba gramaticky správnych viet
Prierezové témy		
Osobnostný a sociálny rozvoj		- vie sa začleniť do spoločnosti - vie v akej krajine žije
Environmentálna výchova		- má pozitívny vzťah k prírode a kultúrnym pamiatkam
Multikultúrna výchova		-orientácia sa v etniku a kultúrnych špecifikách iných národov

4.Požiadavky na výstup.

Žiaci by po ukončení 8. ročníka mali ovládať **v oblasti posluchu-** spájanie zvukovej stránky so stránkou významovou.
Rozumejú súvislým prejavom učiteľa alebo hovoriacich, pre ktorých je ruský jazyk materinským jazykom, v rámci známych tém i s malým počtom neznámych slov, ktorých význam možno odhadnúť z kontextu.
Pri ústnom prejave vedia:
- odpovedať na otázky a tvoriť otázky, k textu a k situácii,
- reprodukovať obsah prebraného textu na základe otázok, ale aj samostatne,
- viesť krátke rozhovory na bežné témy a v rozsahu prebraného učiva, začať a udržiavať rozhovor,
- foneticky správne a výrazne recitovať dve básne a spievať dve piesne.

Čítajú nahlas a foneticky správne texty so známym jazykovým materiálom i texty s neznámou lexikou, ktorej význam treba vyhľadať v abecednom prekladovom slovníku.
V písomnom prejave vedia zaznamenať text aj podľa diktátu (pravopis), písomne odpovedajú na otázky a tvoria otázky, napíšu krátky pozdrav, blahoželanie k sviatkom, napíšu adresy na listy do Ruska i režim dňa školáka.
Upevnia si slovnú zásobu zo 6. r.-7. r. a rozšíria si ju.
V gramatike si žiaci osvoja skloňovanie podstatných mien, používajú nominatív j. a mn.čísla prídavných mien, zvládajú počítanie číslovíek od 100 do 1000, privlastňovacie, ukazovacie, opytovacie zámena, používanie slovies v prítomnom čase, singulár a plurál podstatných mien, ako aj používanie základných predložiek.
Kompetencie – spôsobilosti podľa jednotlivých tém a druhov kompetencií

Kompetencie					
Komunikačné	**Občianske**	**Kultúrne**	**Sociálne a interpersonálne**	**Existenciálne**	**K učeniu**
- poznáva zmysel a cieľ učenia -vie dokončiť začatú prácu - vyberie si a využije efektívne spôsoby učenia	- vyvážene chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp.spoločnosti,	- ovláda pravidlá spoločenskej etikety - uvedomuje si význam kultúrnej komunikácie v živote	- osvojil si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine - uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov	-dopĺňa si vedomosti a rozvíja si rečové zručnosti, prepája ich s poznaným, využíva pre reálny svet	-pochopí zámer zadanej úlohy -aktívne využíva doteraz osvojený jazyk
-všíma si súvislosti medzi javmi - vie samostatne pozorovať a experimentovať	- má predpoklady zainteresovane sledovať a posudzovať udalosti a vývoj verejného života a zaujímať k nim stanoviská	-rozlišuje kultúrne a nekultúrne správanie	- pomenuje svoje pocity, city - dokáže riešiť jednoduché stresové situácie i konflikty	- rozumie psychickým, sociálnym a historickým súvislostiam, ktoré podmieňujú hľadanie zmyslu života	- chráni svoje zdravie, zdravie ostatných a životné prostredie
- získava vedomosti z rôznych	- uvedomuje si svoje práva v kontexte so	- rešpektuje iné kultúry, zvyky, tradície	- vie si svoje ciele a priority stanoviť v súlade so svojimi	- je schopný posúdiť a oceniť hodnotu	- kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú

prameňov a zdrojov	zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných		reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami	vzťahov	väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti
- rieši nové, neznáme úlohy a situácie	-uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie	- uvedomuje si rozdielne kultúry, ktoré ovplyvnili život ľudí	- dokáže na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu a budovať si vlastnú samostatnosť/nezávislosť ako člen celku,	- objavuje a uznáva dôstojnosť človeka bez ohľadu na jeho schopnosť podať výkon	- dokáže kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať
-dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu	-aktívne podporuje udržateľnosť kvality životného prostredia	- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr	- je tolerantný k odlišnostiam iných ľudí	- objavuje zmysel života, preberá sebariadenie, preberá zodpovednosť za sebaurčenie	- vie byť flexibilný a schopný prijať inovatívne zmeny
- získané vedomosti vie dávať do súvislostí a vie ich uplatniť v praktických situáciách	- uvedomuje si nebezpečenstvo drogových a iných závislostí	- ovláda základy kultúrneho stolovania	-dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovaťsociálne prospešné zmeny v medziosobných vzťahoch	-vníma vo svojom živote ako dôležité rozhodnúť sa na základe poznania a skúsenosti pre svetonázorový postoj	- prejavuje samostatnosťa vytrvalosť v činnostiach
- dokázať riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine	- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti	- dokáže vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria iným jazykom a sprostredkuvávajú mu svoje myšlienky a pocity	- riadi svoje správanie tak, aby dosiahlo pocit sebauspokojeniaa sebaúcty - neuznáva prejavy intolerancie	- vie ako sa nestratiť v krajine, resp. ako sa v nej orientovať	-uvedomuje si potrebu svojho autonómneho učenia sa ako prostriedku sebarealizácie a osobného rozvoja

5.Metódy a formy práce – stratégie vyučovania.

Základom výuky cudzích jazykov je komunikácia. Slovenský jazyk na hodinách žiaci takmer nepočujú, zvykajú si na cudziu reč, učia sa v nej rozmýšľať a prirodzene reagovať.
Na splnenie vytýčených cieľov vyučovania ruského jazyka je nevyhnutné používať aktivizujúce vyučovacie metódy. Učiteľ dbá na to, aby mali žiaci čo najviac príležitostí sami súvislo hovoriť.
Nácvik čítania s porozumením vychádza z hlasného čítania. Postupne sa hlasné čítanie strieda s tichým.
Nevyhnutným predpokladom úspechu pri rozvoji písomného vyjadrovania žiakov je i časté zadávanie drobných domácich písomných úloh.
Použitie aktivizujúcich metód práce sa musí zabezpečovať využívaním vhodných pomôcok a didaktickej techniky. Ide predovšetkým o IKT pre samostatnú a skupinovú prácu.
Neodeliteľnou súčasťou výuky je pracovný zošit.Vedie žiakov k samostatnej práci, obsahuje množstvo úloh na nácvik prebraného učiva z učebnice. Zábavnou formou upevňuje rečové

zručnosti žiakov, ktorí tvoria vety podľa obrázkov, riešia rébusy, dopĺňajú repliky dialógov a pod. Správnosť úloh si môžu overiť v kľúči.
Pri vyučovaní treba dbať na priebežné opakovanie a precvičovanie učiva, riešenie primeraných úloh so stále rastúcou náročnosťou vo vzťahu k individuálnemu rozvoju žiakov.

6.Učebné zdroje - učebnice, odborná literatúra, odborné časopisy, náučné slovníky, materiálno-technické a didaktické prostriedky a pod..

E. Kováčiková, V. Glendová, Ruský jazyk pre 6. ročník ZŠ, SPN, 2002
E. Kováčiková, V. Glendová, Ruský jazyk, pracovný zošit pre 6. ročník, SPN-Mladé letá 2009

7.Hodnotenie predmetu.

Ruský jazyk v 6. – 9. ročníku bude hodnotený podľa klasifikačného poriadku. Hodnotiť sa budú ústne a písomné odpovede žiakov, samostatné projekty.
Kritéria a stratégie hodnotenia: Metodický pokyn MŠ SR č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy s platnosťou od 1.5.201

RUSKÝ JAZYK 9.ROČNÍK

1.Charakteristika predmetu – jeho význam v obsahu vzdelávania.

Základným cieľom vyučovania cudzích jazykov je podpora vzájomného porozumenia medzi ľuďmi rôznych krajín a umožnenie komunikácie s nimi. Komunikatívne vyučovanie umožňuje predovšetkým učiacemu sa získať vôľu a schopnosť používať určený jazyk vhodným a správnym spôsobom k efektívnej komunikácii.
Tak, ako iné vyučovacie predmety, aj vyučovanie ruského jazyka jako druhého cudzieho jazyka musí zodpovedať požiadavkám súčasnej spoločnosti a vzdelávacej úlohy základnej školy, napomáha človeku orientovať sa vo svete, umožňuje sprostredkovanie a spracovanie skúseností a je prostriedkom pre kreatívnu a estetickú tvorbu. Vnímanie a vysvetľovanie rozdielov medzi jazykmi a kultúrami otvára možnosť spochybniť názory, odbúrať predsudky a získať nové poznatky pre pochopenie iných kultur.
Slováci patria do veľkej skupiny národov- medzi Slovanov. Kedysi hovorili jedným spoločným jazykom - staroslovienčinou a z nej počas dlhých storočí vznikli slovenčina, čeština, chorvatčina, poľština, ruština atd. Naše jazyky sú príbuzné, mnohé slová sú v slovanských jazykoch úplne rovnaké alebo veľmi podobné. Odlišné je však písmo Pre Slovanov vytvorili prvé písmo - hlaholiku Konštantín a Metod v 9. storočí. Z nej vznikla cyrilika a postupne dnešná azbuka, ktorú používajú Rusi, Bielorusi, Ukrajinci, Bulhari, Srbi, Macedónci. Ostatní používajú latinku.
Ruským jazykom hovorí najväčšia skupina Slovanov.
Ruština je primárne používaná v Rusku ako i v post-sovietskych krajinách. V samotnom Rusku ňou rozpráva 118 mil. obyvateľov. Taktiež ju môžete počuť v Kanade, Číne, Fínsku, Izraeli, USA atď. Dohromady je to asi 150 mil. ľudí, ktorí ju používajú v každodennom živote. Je jedným zo šiestich oficiálnych jazykov používaných Spojenými národmi /OSN/. Za čias Sovietskeho zväzu bola povinným sekundárnym jazykom vo všetkých krajinách na východnej strane železnej opony na prakticky každom stupni školstva, často i štátnym jazykom prevážne v krajinách ležiacich na juhu dnešného Ruska. Z tohto dôvodu je možné dohovoriť sa po rusky i v Strednej Európe, na Balkánskom polostrove a prakticky na celom pobreží Červeného mora.

Povinná výuka spôsobila určitú averziu k ruštine počas obdobia totality, ale i v rokoch po nežnej revolúcii. Dnes už môžeme konštatovať, že nastala pozitívna zmena a zo strany mladej generácie vzrastá záujem o ruský jazyk.

2.Ciele, predmetové spôsobilosti vychádzajúce z kľúčových spôsobilostí.

Cieľom praktického ovládania ruského jazyka v základnej škole je, aby žiak po 4 rokoch učenia dosiahol základnú úroveň komunikatívnej kompetencie, ktorá vytvára predpoklady pre jeho ďalšie štúdium a využívanie v profesionálnej praxi.
Aby bol dosiahnutý tento cieľ, je potrebné:
- vzbudiť konštruktívnu zvedavosť a podporiť ochotu vžiť sa do daností inej krajiny a komunikovať s ľuďmi,
- preniknúť do podstaty kultúry a civilizácie danej krajiny,

- rozvíjať uvedomenie si povahy jazyka,
- používanie jazyka pri komunikácii v skutočných situáciách mimo triedy,
- rozvíjať u žiakov chápanie seba samých a svojej vlastnej kultúry.

Žiaci si budú ďalej rozvíjať rečové zručnosti a osvojovať si jazykové prostriedky, témy, situácie a funkcie. Dôraz sa kladie na rozvíjanie posluchu, ústneho prejavu, nácviku čítania a písania. Získavajú jasnejšiu predstavu o charaktere ruského jazyka, osvojujú si ďalšie poznatky z reálií. Využívajú pritom vedomosti a zručnosti osvojené v iných vyučovacích predmetoch. Texty zodpovedajúce veku a záujmom žiakov majú pôsobiť v duchu porozumenia, znášanlivosti a priateľstva medzi národmi. Na základe grafických a zvukových textov sa žiaci oboznámia so životom ruských školákov, s ukážkami ruskej ľudovej slovesnosti /rozprávky, piesne, riekanky, príslovia/ a s tvorbou niektorých ruských spisovateľov, ktorí píšu pre deti.

3.Témy, prostredníctvom ktorých sú rozvíjané kompetencie, obsah, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi.

Dotácia hodín: 2 hodiny/týždeň

Téma	Obsahový štandard	Ciele témy	Výkonový štandard
Príroda 8 hod	- Sibír-opis geografický, prírodný i historický - pravopis radových číslovíek - celý dátum i s rokom - pravopis predpôn ras-, raz-, voz-, vos-, is-, iz-, s- a predložky ot	**Afektívne:** vzbudiť záujem o ochranu životného prostredia, motivovať **Psychomotorické:** dokázať porovnať prírodu a počasie v Rusku a na Slovensku **Kognitívne:** osvojiť si slovnú zásobu zameranú na danú tému, upevňovať gramatické štruktúry	- rozpráva o sibírskej prírode, nerastných bohatstvách i ľuďoch - správne používa radové číslovky v dátumoch - ovláda pravopis predpôn i radových
Voľný čas 26 hod	- zimné športy, história hokeja - film, divadlo - hudba/ P. I. Čajkovský/ - skloňovanie prídavných mien ženského rodu - časovanie slovies typu tancovať, trénovať, kresliť - skloňovanie ukazovacích zámien - tvorenie radových číslovíek - tvorenie a používanie	**Afektívne:** poukázať na potrebu zmysluplne využívať voľný čas **Psychomotorické:** dokázať rozprávať o koníčkoch slovenskej mládeže **Kognitívne:** pomôcť žiakom zopakovať, upevňovať základné gramatické štruktúry, zostaviť list na danú tému	- pozná stručný životopis a diela P. I. Čajkovského, rozpráva i o slovenských skladateľoch - vysvetlí, kt. športy má rád, prečo sa ľudia venujú športu, rozpráva o obľúbenom športovcovi - vie sa orientovať v rôznych žánroch filmu a hudby, komunikuje o obľúbených filmoch a hudbe - pozná najznámejšie divadlá v Moskve i na Slovensku - rozpráva o obľúbených hercoch a

	podmieňovacieho spôsobu slovies		predstaveniach - správne skloňuje uvedené prídavné mená a ukazovacie zámená - tvorí radové číslovky a podmieňovací sp slovies -časuje slovesá typu tancovať atď.
Naša vlasť 8 hod	- história Banskej Štiavnice - skloňovanie a používanie zámena ktorý	**Afektívne:** poukázať na potrebu družnosti a priateľstva, zamyslieť sa nad faktom, že všetci ľudia vo všetkých krajinách sú dobrí – dokázať ich porovnať **Psychomotorické:** nacvičiť konverzáciu v rámci opisu Banskej Štiavnice, Košíc, rozšírenie slovnej zásoby **Kognitívne:** motivovať k láske k rodnej krajine a kultúre**,** osvojiť si príslušné texty s využitím v praktickom živote	- komunikuje o Banskej Štiavnici, Košiciach -správne používa zámeno ktorý -vie napísať gramaticky správne krátky list o svojom meste
Doprava 8 hod	- cestovanie metrom - zdvorilostné frázy pri cestovaní - zastávka-stanica, prestup, označenie lístka - privlasrňovacie zámená- môj, tvoj, jeho, jej, náš váš, ich- skloňovanie	**Afektívne:** vzbudiť záujem o cestovanie a spoznávanie sveta **Psychomotorické:** vedieť reagovať na frázy súvisiace s dopravou **Kognitívne:** osvojiť si čo najviac poznatkov z danej oblasti	- rozumie pravidlám cestnej premávky - opíše aké druhy dopravy pozná, kt. jazdí, akú pozná mestskú dopravu - objasní, kt.druhy dopravy sú obľúbené na Slovensku - správne používa privlastňovacie zámená
Stravovanie 8 hod	- typické ruské jedlá - menu, objednávka v reštaurácii - časovanie slovies- pozvať, pripraviť, upiecť - skloňovanie prídavných mien stredného rodu v j. i mn.č. - história čaju, príprava v Rusku	**Afektívne:** pochopiť aké dôležité sú zásady správneho stravovania **Psychomotorické:** vedieť správne reagovať v určitých situáciach v reštaurácii **Kognitívne:** naučiť sa slovnú zásobu a jej použitie v praktickom živote, zostaviť postup prípravy jednoduchého jedla	- vie vytvoriť konverzáciu v reštaurácii - reprodukuje ústne a písomne primerane ťažký text - pozná slovenské národné jedlá - popíše prípravu jednoduchého jedla - správne časuje slovesá- pozvať, pripraviť, upiecť
Život v Rusku 8 hod	- ruské suveníry - sviatky v Rusku- zvyky a tradície - skloňovanie osobných zámien v j. i mn.č - tvorenie rozkazovacieho spôsobu slovies	**Afektívne:** poukázať na rozdiely v kultúre jednotlivých krajín, poukázať na dôležitosť akceptácie iných kultúr **Psychomotorické:** viesť žiakov ku kladnej motivácii učenia Rj **Kognitívne:** motivovať kladný vzťah k jazyku bez ohľadu na dosiahnuté výsledky	- rozpráva o 5 najznámejších suveníroch Ruska, pozná i slovenské - opíše njrozšírenejšie sviatky - správne tvorí a používa rozkazovací spôsob slovies - skloňuje a používa uvedené osobné zámená

Predmetové kompetencie a ich väzba vzdelávania predmetu ruský jazyk na jednotlivé vzdelávacie oblasti

Vzdelávacia oblasť	**Téma**	**Osvojenie kompetencie** **Žiak**	**Základ. učivo(povinné) 70%**	**Prehlbujúce a doplnkové učivo(disponibilné) 30%**
Človek a spoločnosť	*Téma č.1*	- opíše Sibír /geograficky, historicky/		
	Téma č.3	- váži si dedičstvo našich predkov, historické a kultúrne pamiatky - pozná históriu Banskej Štiavnice, Košíc		
Človek a hodnoty	*Téma č.2*	- získavanie správnych komunikačných zručností žiak – učiteľ, žiak – žiak, -väzby medzi vrstovníkmi		
Umenie a kultúra	*Téma č.2*	- kultúrne dedičstvo iných krajín (literatúra, výtvarné umenie, hudba)		
Zdravie a pohyb	*Téma č.2*	- vie efektívne využívať voľný čas športovaním - pozná históriu hokeja		

Človek a príroda	*Téma č.1*	- chráni životné prostredie - pozná prírodu Sibíri		
Jazyk a komunikácia	*Téma č.1,2,3, 4,5,6*	- orientovanie sa v základných gramatických štruktúrach viet - tvorba jednoduchých textov - schopnosť konverzácie v cudzom jazyku - tvorba gramaticky správnych viet		
Prierezové témy				
Osobnostný a sociálny rozvoj		- vie sa začleniť do spoločnosti - vie v akej krajine žije - kladie otázky a zisťuje odpovede, zaujíma sa o nové veci - vie odhadnúť dôsledky svojich činov		
Environmentálna výchova		- má pozitívny vzťah k prírode a kultúrnym pamiatkam		
Multikultúrna výchova		- chápe a rešpektuje kultúrnu rozmanitosť -má tolerantné postojek príslušníkom iných kultúr, vie s nimi komunikovať a spolupracovať		
Mediálna výchova		- výber vhodných filmov a hudby v RJ - rozumie poslaniu médií - je schopný užívať ich stránky pozitívne a chrániť sa pred stránkami negatívnymi.		
Celkový počet disponibilných hodín				
Celkový počet hodín základného / povinného /učiva				
Celkový počet hodín / školský rok			**66/ 100%**	

4.Požiadavky na výstup

Žiaci by po ukončení 9. ročníka mali ovládať v oblasti posluchu rozumieť súvislým prejavom učiteľa alebo hovoriacich, pre ktorých je ruský jazyk materinským jazykom, prednášaným v primeranom tempe reči (včítane audio nahrávky), obsahovo blízke témam na rozvoj reči so známou lexikou a osvojenými vetnými konštrukciami,obrysovo rozumieť komentárom napr. k diapozitívom, alebo krátkym filmom po predbežnej jazykovej príprave, prípadne s menším počtom nových slov, ktorých význam možno odhadnúť z kontextu alebo na základe jazykovej príbuznosti.
Pri ústnom prejave vedia reprodukovať na základe otázok a odpovedí obsah textu, určiť jeho hlavné myšlienky alebo informácie. Začnú, udržiavajú a dokončia dialóg s praktickým využitím osvojených rečových modelov v novonavodených situáciách. Dokážu vytvoriť krátky monologický prejav ako komentár napr. k obrazovému materiálu alebo k situácii, pohotovo reagovať na situačné hry, predniesť spamäti úryvok z prózy a báseň, spievať dve ruské piesne.
Čítajú nahlas a foneticky správne a s plným porozumením texty z učebnice, potichu a s porozumením texty s tvorivými úlohami a za pomoci slovníka, potichu a s obrysovým porozumením texty obsahujúce menší počet neznámych slov, ktorých význam možno odhadnúť z kontextu, alebo ktorých doslovný preklad nie je potrebný na porozumenie obsahu celku.Vedia používať slovník.

V písomnom prejave si budú ďalej upevňovať správne pravopisné návyky. Žiaci sa naučia písomne obmieňať vety z textu, napísať krátke informácie formou listu o rodnom meste, obci, regióne.
Kompetencie – spôsobilosti podľa jednotlivých tém a druhov kompetencií

Kompetencie					
Komunikačné	**Občianske**	**Kultúrne**	**Sociálne a interpersonálne**	**Existenciálne**	**K učeniu**
- poznáva zmysel	- vyvážene	- ovláda pravidlá	- osvojil si základné	-dopĺňa si vedomosti	-pochopí zámer

a cieľ učenia -vie dokončiť začatú prácu - vyberie si a využije efektívne spôsoby učenia	chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp.spoločnosti,	spoločenskej etikety - uvedomuje si význam kultúrnej komunikácie v živote	postupy efektívnej spolupráce v skupine - uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov	a rozvíja si rečové zručnosti, prepája ich s poznaným, využíva pre reálny svet	zadanej úlohy -aktívne využíva doteraz osvojený jazyk
-všíma si súvislosti medzi javmi - vie samostatne pozorovať a experimentovať	- má predpoklady zainteresovane sledovať a posudzovať udalosti a vývoj verejného života a zaujímať k nim stanoviská	-rozlišuje kultúrne a nekultúrne správanie	- pomenuje svoje pocity, city - dokáže riešiť jednoduché stresové situácie i konflikty	- rozumie psychickým, sociálnym a historickým súvislostiam, ktoré podmieňujú hľadanie zmyslu života	- chráni svoje zdravie, zdravie ostatných a životné prostredie
- získava vedomosti z rôznych prameňov a zdrojov	- uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných	- rešpektuje iné kultúry, zvyky, tradície	- vie si svoje ciele a priority stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami	- je schopný posúdiť a oceniť hodnotu vzťahov	- kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti
- rieši nové, neznáme úlohy a situácie	-uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie	- uvedomuje si rozdielne kultúry, ktoré ovplyvnili život ľudí	- dokáže na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu a budovať si vlastnú samostatnosť/nezávislosť ako člen celku,	- objavuje a uznáva dôstojnosť človeka bez ohľadu na jeho schopnosť podať výkon	- dokáže kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať
-dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu	-aktívne podporuje udržateľnosť kvality životného prostredia	- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr	- je tolerantný k odlišnostiam iných ľudí	- objavuje zmysel života, preberá sebariadenie, preberá zodpovednosť za sebaurčenie	- vie byť flexibilný a schopný prijať inovatívne zmeny
- získané vedomosti vie dávať do súvislostí a vie ich uplatniť v praktických situáciách	- uvedomuje si nebezpečenstvo drogových a iných závislostí	- ovláda základy kultúrneho stolovania	-dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v medziosobných vzťahoch	-vníma vo svojom živote ako dôležité rozhodnúť sa na základe poznania a skúsenosti pre svetonázorový postoj	- prejavuje samostatnosťa vytrvalosť v činnostiach
- dokázať riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine	- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti	- dokáže vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria iným jazykom a sprostredkuváva jú mu svoje myšlienky a pocity	- riadi svoje správanie tak, aby dosiahlo pocit sebauspokojeniaa sebaúcty - neuznáva prejavy intolerancie	- vie ako sa nestratiť v krajine, resp. ako sa v nej orientovať	-uvedomuje si potrebu svojho autonómneho učenia sa ako prostriedku sebarealizácie a osobného rozvoja

5. Metódy a formy práce – stratégie vyučovania.

Základom výuky cudzích jazykov je komunikácia. Slovenský jazyk na hodinách žiaci takmer nepočujú, zvykajú si na cudziu reč, učia sa v nej rozmýšľať a prirodzene reagovať.

Na splnenie vytýčených cieľov vyučovania ruského jazyka je nevyhnutné používať aktivizujúce vyučovacie metódy. Učiteľ dbá na to, aby mali žiaci čo najviac príležitostí sami súvislo hovoriť.

Nácvik čítania s porozumením vychádza z hlasného čítania. Postupne sa hlasné čítanie strieda s tichým.

Nevyhnutným predpokladom úspechu pri rozvoji písomného vyjadrovania žiakov je i časté zadávanie drobných domácich písomných úloh.

Použitie aktivizujúcich metód práce sa musí zabezpečovať využívaním vhodných pomôcok a didaktickej techniky. Ide predovšetkým o IKT pre samostatnú a skupinovú prácu.

Neodeliteľnou súčasťou výuky je pracovný zošit.Vedie žiakov k samostatnej práci, obsahuje množstvo úloh na nácvik prebraného učiva z učebnice. Zábavnou formou upevňuje rečové zručnosti žiakov, ktorí tvoria vety podľa obrázkov, riešia rébusy, dopĺňajú repliky dialógov a pod. Správnosť úloh si môžu overiť v kľúči.

Pri vyučovaní treba dbať na priebežné opakovanie a precvičovanie učiva, riešenie primeraných úloh so stále rastúcou náročnosťou vo vzťahu k individuálnemu rozvoju žiakov.

6.Učebné zdroje - učebnice, odborná literatúra, odborné časopisy, náučné slovníky, materiálno-technické a didaktické prostriedky a pod..

V. Glendová, E. Kováčiková	Ruský jazyk pre 7. ročník ZŠ	SPN 1999
V. Glendová	Ruský jazyk pre 7. ročník ZŠ-Pracovný zošit	SPN-Mladé letá, 2004

7.Hodnotenie predmetu.

Ruský jazyk v 6. – 9. ročníku bude hodnotený podľa klasifikačného poriadku. Hodnotiť sa budú ústne a písomné odpovede žiakov, samostatné projekty.

Kritéria a stratégie hodnotenia: Metodický pokyn MŠ SR č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy s platnosťou od 1.5.2011.

FYZIKA

Vzdelávacia oblasť	Človek a príroda
Názov predmetu	**Fyzika**
Škola	ZŠ Starozagorská 8
Názov ŠkVP	Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce
Kód a názov ŠVP	ISCED 2
Stupeň vzdelania	Nižšie stredné vzdelanie
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Učebný plán

Ročník	5.	6.	7.	8.	9.
Štátny VP	-	1	1	2	2
Školský VP	-	-	1	-	-
Spolu	-	1	2	2	2

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Základnou charakteristikou predmetu je hľadanie zákonitých súvislostí medzi pozorovanými vlastnosťami prírodných objektov a javov, ktoré nás obklopujú v každodennom živote. Porozumenie podstate javov a procesov si vyžaduje interdisciplinárny prístup, a preto aj úzku spoluprácu s chémiou, biológiou, geografiou a matematikou. Okrem rozvíjania pozitívneho vzťahu k prírodným vedám sú prírodovedné poznatky interpretované aj ako neoddeliteľná a nezastupiteľná súčasť kultúry ľudstva. V procese vzdelávania sa má žiakom sprostredkovať poznanie, že neexistujú bariéry medzi jednotlivými úrovňami organizácie prírody a odhaľovanie jej zákonitostí je možné len prostredníctvom koordinovanej spolupráce všetkých prírodovedných odborov s využitím prostriedkov IKT. Formy aktívneho poznávania a systematického bádania vo fyzike sú si v metódach a prostriedkoch výskumnej činnosti príbuzné s ostatnými prírodovednými disciplínami. Žiaci preto budú mať čo najviac príležitostí na aktivitách osvojovať si vybrané (najčastejšie experimentálne) formy skúmania fyzikálnych javov. Každý žiak dostane základy, ktoré z neho spravia prírodovedne gramotného jedinca tak, aby vedel robiť prírodovedné úsudky a vedel použiť získané vedomosti na efektívne riešenie problémov. Pri výučbe je najväčšia pozornosť venovaná samostatnej práci žiakov – aktivitám, ktoré sú zamerané na činnosti vedúce ku konštrukcii nových poznatkov. Dôraz sa kladie aj na také formy práce, akými sú diskusia, brainstorming, vytváranie logických schém a pojmových máp a práca s informáciami. Okrem objavovania a osvojovania si nových poznatkov a rozvíjania kompetencií fyzikálne vzdelávanie poskytne

žiakovi možnosť získania informácií o tom, ako súvisí rozvoj prírodných vied s rozvojom techniky, technológií a so spôsobom života spoločnosti. Výučba fyziky v rámci prírodovedného vzdelávania má u žiakov prehĺbiť aj hodnotové a morálne aspekty výchovy, ku ktorým patria predovšetkým objektivita a pravdivosť poznania. To bude možné dosiahnuť slobodnou komunikáciou a nezávislou kontrolou spôsobu získavania dát alebo overovania hypotéz. Žiak prostredníctvom fyzikálneho vzdelávania získa vedomosti na pochopenie vedeckých ideí a postupov potrebných pre osobné rozhodnutia, na účasť v občianskych a kultúrnych záležitostiach a dá mu schopnosť zmysluplne sa stavať k lokálnym a globálnym záležitostiam, ako zdravie, životné prostredie, nová technika, odpady a podobne. Žiak by mal byť schopný pochopiť kultúrne, spoločenské a historické vplyvy na rozvoj vedy, uvažovať nad medzinárodnou povahou vedy a vzťahoch s technikou.

2. CIELE PREDMETU

Intelektuálna oblasť

- vedieť vysvetliť na primeranej úrovni prírodné javy v bezprostrednom okolí a vedieť navrhnúť metódy testovania hodnovernosti vysvetlení,
- rozvíjať schopnosti myslieť koncepčne, kreatívne, kriticky a analyticky,
- vedieť aplikovať logické postupy a kreativitu v skúmaní javov v bezprostrednom okolí,
- vedieť získavať, triediť, analyzovať a vyhodnocovať informácie z rozličných vedeckých a technologických informačných zdrojov,
- využívať informácie na riešenie problémov, efektívne rozhodnutia a pri rozličných činnostiach,
- vedieť rozlíšiť argumenty od osobných názorov, spoľahlivé od nespoľahlivých informácii,
- vedieť obhájiť vlastné rozhodnutia a postupy logickou argumentáciou založenou na dôkazoch,
- vedieť analyzovať vzájomné vzťahy medzi vedou, technikou a spoločnosťou.

Schopnosti a zručnosti

- porovnávať vlastnosti látok a telies pozorovaním aj pomocou meradiel fyzikálnych veličín,
- nájsť súvislosti medzi fyzikálnymi javmi a aplikovať ich v praxi,
- využívať každú príležitosť na rozvíjanie logického myslenia,
- vedieť pripraviť, uskutočniť aj vyhodnotiť jednoduchý fyzikálny experiment,
- dodržiavať pravidlá bezpečnosti práce počas experimentovania,
- trénovať schopnosť sústredene pracovať a trpezlivo sa dopracovať k výsledku,
- vynakladať na dosiahnutie cieľa maximálne úsilie a zvládať prípadný neúspech,
- zdokonaľovať sa v komunikácii so spolužiakmi, vedieť pracovať v skupinách,
- vedieť správne formulovať aj otázky aj odpovede, ale aj počúvať druhých. Dokázať obhájiť svoj názor a nehanbiť sa priznať vlastnú chybu
- riešiť problémové situácie,
- vedieť nájsť, získať a spracovať informácie z odbornej literatúry a iných zdrojov aj ich kriticky zhodnotiť z hľadiska ich správnosti, presnosti a spoľahlivosti.

Postojová oblasť

- naučiť žiakov pristupovať k riešeniu problémov,
- byť otvoreným k novým objavom, vedeckým a technickým informáciám,
- vzbudiť u žiakov záujem o prírodu, prírodné vedy a svet techniky,
- snažiť sa pochopiť fyzikálne zákony a využívať ich vo svojom živote, lebo človek je súčasťou prírody, v ktorej platia fyzikálne zákony,
- osvojiť si a rozvíjať schopnosť cielene experimentovať, lebo experiment je jednou zo základných metód aktívneho poznávania vo fyzike a rozvíja nielen manuálne zručnosti, ale aj rozumové schopnosti,
- vytvárať pozitívny vzťah žiakov k procesu poznávania a zdokonaľovania svojich schopností.

Sociálna oblasť
- uvedomiť si poslanie prírodných vied ako ľudského atribútu na vysvetlenie reality nášho okolia
- uvedomiť si možnosti, ale aj hranice využitia vedy a techniky v spoločnosti,
- vedieť kriticky posúdiť úžitok a problémy spojené s využitím vedeckých poznatkov a techniky pre rozvoj spoločnosti,
- vedieť sa učiť, komunikovať a spolupracovať v tímoch,
- vedieť sa rozhodovať,
- byť autoregulatívny napr. pri dodržiavaní pracovnej disciplíny, vlastnom samovzdelávaní,
- mať cit pre hranice vlastných kompetencií a svoje miesto spoločnosti.

3. KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE

Poznávacie:
- Aplikovať model empirického poznávania
- Rozvíjať abstraktné myslenie upevňovaním vzťahu: reálne meranie – graf. zobrazenie
- Aplikovať poznatky pri zostrojení modelov technických zariadení
- Využiť tvorivo vedomosti pri práci na projekte

Komunikačné:
- Vyhľadávať a spracovať informácie
- Zaznamenať pozorovania a merania do tabuľky
- Pokusom ilustrovať vybrané vlastnosti kvapalín, plynov a pevných telies
- Spracovať namerané hodnoty formou grafu / PC /
- Prezentovať výsledky pozorovania a merania
- Podieľať sa na práci v tíme pri tvorbe projektu
- Argumentovať a diskutovať počas prezentácie projektu

Interpersonálne:
- Kooperovať vo dvojici, prípadne v skupine
- Akceptovať názory druhých, vykonávať skupinové rozhodnutia

Intrapersonálne:
- Schopnosť sebaregulácie, vytvárať si vlastný systém hodnôt

FYZIKA – 6. ročník

Vzdelávacia oblasť	Človek a príroda
Názov predmetu	**Fyzika**
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, 33 hodín ročne
Ročník	šiesty
Škola	ZŠ Starozagorská 8
Názov ŠkVP	Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce
Kód a názov ŠVP	ISCED 2
Stupeň vzdelania	Nižšie stredné vzdelanie
Dĺžka štúdia	5 rokov

4. OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD FYZIKA 6.ROČNÍK

TEMATICKÝ CELOK	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
SKÚMANIE VLASTNOSTÍ KVAPALÍN, PLYNOV, TUHÝCH LÁTOK A TELIES		
VLASTNOSTI KVAPALÍN A PLYNOV	VLASTNOSTI KVAPALÍN – NESTLAČITEĽNOSŤ, TEKUTOSŤ, DELITEĽNOSŤ. VYUŽITIE VLASTNOSTÍ KVAPALÍN. MERANIE OBJEMU KVAPALNÉHO TELESA ODMERNÝM VALCOM. JEDNOTKY OBJEMU 1 ML, 1 L. VLASTNOSTI PLYNOV – STLAČITEĽNOSŤ, TEKUTOSŤ, ROZPÍNAVOSŤ, DELITEĽNOSŤ. VYUŽITIE VLASTNOSTÍ PLYNOV. TEKUTOSŤ AKO SPOLOČNÁ VLASTNOSŤ KVAPALÍN A PLYNOV. LABORATÓRNA ÚLOHA Č.1: VITÁLNA KAPACITA PĽÚC. ZHRNUTIE VLASTNOSTÍ KVAPALÍN A PLYNOV.	-OVERIŤ JEDNODUCHÝM EXPERIMENTOM VLASTNOSTI KVAPALÍN, PLYNOV A PEVNÝCH TELIES · POROVNAŤ A VYBRAŤ SPOLOČNÉ A ROZDIELNE VLASTNOSTI KVAPALÍN, PLYNOV A PEVNÝCH TELIES · ROZLÍŠIŤ MERATEĽNÉ A NEMERATEĽNÉ VLASTNOSTI TELIES · SPRÁVNE POUŽIŤ POJEM FYZIKÁLNA VLASTNOSŤ · POUŽIŤ STRATÉGIU RIEŠENIA PROBLÉMOV PREDPOKLAD – EXPERIMENT – POTVRDENIE/NEPOTVRDENIE PREDPOKLADU · VYKONAŤ ZÁPIS NAMERANEJ HODNOTY FYZIKÁLNEJ VELIČINY ZAZNAMENAŤ POZOROVANIA A NAMERANÉ HODNOTY FYZIKÁLNYCH VELIČÍN DO TABUĽKY · ZOSTROJIŤ GRAF LINEÁRNEJ ZÁVISLOSTI A POUŽIŤ GRAF NAPR. PRI ODHADE DĹŽKY
VLASTNOSTI PEVNÝCH LÁTOK A TELIES	KREHKOSŤ, TVRDOSŤ, PRUŽNOSŤ, DELITEĽNOSŤ. MERANIE HMOTNOSTI TELIES. JEDNOTKY HMOTNOSTI 1 G, 1 KG. OBJEM TELIES. URČOVANIE	

	OBJEMU GEOMETRICKY PRAVIDELNÝCH A NEPRAVIDELNÝCH TELIES. DĹŽKA. ODHAD DĹŽKY. JEDNOTKY DĹŽKY 1 MM, 1 CM, 1 M, 1 KM. ROZDIELNE A SPOLOČNÉ VLASTNOSTI KVAPALÍN, PLYNOV A PEVNÝCH TELIES. ZHRNUTIE VLASTNOSTÍ PEVNÝCH TELIES. PROJEKT: PREZENTOVANIE VLASTNOSTI KVAPALNEJ, PLYNNEJ ALEBO PEVNEJ LÁTKY	
SPRÁVANIE TELIES V KVAPALINÁCH A PLYNOCH		
SPRÁVANIE TELIES V KVAPALINÁCH	MERANIE OBJEMU A HMOTNOSTI TELIES PLÁVAJÚCICH, VZNÁŠAJÚCICH A POTÁPAJÚCICH SA VO VODE, URČENIE PODIELU M/V. POJEM HUSTOTA. JEDNOTKY HUSTOTY G/CM3, KG/M3. VZŤAH MEDZI OBJEMOM A HMOTNOSŤOU TELIES ZHOTOVENÝCH Z ROVNAKEJ LÁTKY. ODČÍTANIE HODNOTY HUSTOTY LÁTKY Z GRAFU. LABORATÓRNA ÚLOHA Č.2: VPLYV HMOTNOSTI NA SPRÁVANIE SA TELIES V KVAPALINE. EXPERIMENTÁLNE URČENIE HUSTOTY RÔZNYCH KVAPALÍN. LABORATÓRNA ÚLOHA Č.3: OBJEM KVAPALINY VYTLAČENEJ TELESAMI. POROVNANIE HMOTNOSTI TELIES PLÁVAJÚCICH V KVAPALINE S HMOTNOSŤOU VYTLAČENEJ KVAPALINY. POROVNANIE HMOTNOSTI POTÁPAJÚCICH SA TELIES S HMOTNOSŤOU VYTLAČENEJ KVAPALINY. SKÚMANIE OBJEMU A HMOTNOSTI VYTLAČENEJ KVAPALINY PRI PONÁRANÍ PLÁVAJÚCEHO TELESA V KVAPALINÁCH S RÔZNOU HUSTOTOU PROJEKT: ZOSTROJENIE TECHNICKÉHO ZARIADENIA, KTORÉ FUNGUJE NA PRINCÍPE NADĽAHČOVANIA TELESA VO VODE ALEBO VO	· POSTUPOVAŤ PODĽA NÁVODU STRATÉGIOU: FORMULOVANIE PROBLÉMU – VYSLOVENIE HYPOTÉZY – REALIZÁCIA POKUSOV A MERANÍ – SPRACOVANIE, POSÚDENIE A INTERPRETOVANIE VÝSLEDKOV MERANÍ · ZOSTROJIŤ GRAF HUSTOTY PRE TELESÁ Z ROVNAKEJ LÁTKY, URČIŤ Z GRAFU HODNOTU HUSTOTY · APLIKOVAŤ ZISTENIE, ŽE HMOTNOSŤ TELESA PLÁVAJÚCEHO V KVAPALINE A HMOTNOSŤ TELESOM VYTLAČENÉHO OBJEMU KVAPALINY SÚ ROVNAKÉ · PRAKTICKY URČIŤ HUSTOTU MALÝCH TELIES · PRACOVAŤ S TABUĽKAMI MFCHT · IDENTIFIKOVAŤ NEZNÁMU LÁTKU PODĽA JEJ HUSTOTY · RIEŠIŤ JEDNODUCHÉ VÝPOČTOVÉ ÚLOHY · VYSVETLIŤ VYBRANÉ JAVY Z BEŽNÉHO ŽIVOTA POMOCOU HUSTOTY · ZÍSKAŤ INFORMÁCIE K TVORBE PROJEKTU · TVORIVO VYUŽIŤ ZÍSKANÉ POZNATKY A INFORMÁCIE NA VYPRACOVANIE PROJEKTU · PODIEĽAŤ SA NA PRÁCI V TÍME · PREZENTOVAŤ A OBHÁJIŤ SVOJU PRÁCU V TRIEDE · V RÁMCI HODNOTENIA PROJEKTOV V TRIEDE VYBRAŤ NAJLEPŠÍ PROJEKT

	VZDUCHU (NAPR. PONORKA, MODEL METEOROLOGICKÉHO BALÓNA). SKÚMANIE VPLYVU TEPLOTY NA ZMENU HUSTOTY LÁTKY.	A SVOJ VÝBER ZDÔVODNIŤ
SPRÁVANIE TELIES V PLYNOCH	HUSTOTA PLYNOV. POZOROVANIE SPRÁVANIA SA MYDLOVÝCH BUBLINIEK VO VZDUCHU A V PLYNE S VÄČŠOU HUSTOTOU AKO MÁ VZDUCH.	

6. PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE

Voľba vyučovacích metód, foriem, techník je v kompetencii učiteľa, hlavným kritériom ich výberu by mala byť miera efektivity plnenia vyučovacieho cieľa, pričom je žiaduce vhodne využívať alternatívne, aktivizujúce a progresívne formy a metódy vyučovania. Vybrané metódy, formy majú byť veku primerané a majú a podporovať motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov. Odporúčame používať: dialogické metódy, metódy objavovania experimentom, projektové metódy.

Motivačnou metódou je heuristická metóda hľadania faktov (žiaci samostatne objavujú, hľadajú riešenie, vytvára sa vnútorný záujem o riešenie úlohy a formuje sa vnútorná výkonová motivácia). Postupuje sa krok za krokom systematicky a precízne, reguluje sa správanie a myslenie pri poznávaní a tvorivej práci.

Cieľom uplatňovania nových prístupov pri vyučovaní je kritické, tvorivé myslenie, ktoré dosiahneme postupnými krokmi v dlhodobom procese. Na jeho začiatku vychádzame z overených pedagogických postupov a skúseností, opierajúc sa o najefektívnejšie využitie základnej organizačnej formy – vyučovacej hodiny v trvaní 45 minút, ktorá podmieňuje tradičné, ale i nové metódy sprístupňovania učiva:

- Slovné metódy – prednášky, vysvetľovanie, popis, rozprávanie,
- Dialogické metódy – rozhovor, beseda, práca s knihou, dramatizácia, brainstorming
- Názorné metódy – demonštrácia, pozorovanie, exkurzia, inscenácia

Na hodinách fyziky sa budú uplatňovať tieto prierezové témy:

OSR – Osobnostný a sociálny rozvoj
ENV – Environmentálna výchova
MEV – Mediálna výchova
MUV – Multikultúrna výchova
OŽZ – Ochrana života a zdravia
PPZ – Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
FG – Finančná gramotnosť

Uplatňovanie a konkretizácia prierezových tém bude vyznačené v časovo-tematických plánoch .

7. UČEBNÉ ZDROJE

Fyzika pre 6.ročník základných škôl, doc. RNDr.Viera Lapitková, CSc., doc. RNDr. Václav Koubek, CSc. Mgr. Milada Maťašovská, Mgr. Ľuba Morková

8. HODNOTENIE

Podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy s účinnosťou od 1.mája 2011.

Formy hodnotenia:

Verbálna forma

- zisťovať a hodnotiť sa bude osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovým štandardom

Písomná forma

- kontrolovať a hodnotiť sa bude osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku v časovom limite 20 minút v rozsahu 10 – 20 otázok zostavených podľa výkonového štandardu,
- kritériá hodnotenia:

100% - 90%	výborný
89% - 75%	chválitebný
74% - 50%	dobrý
49% - 30%	dostatočný
29% - 0%	nedostatočný

Laboratórne úlohy

- hodnotenie praktických zručností
- hodnotenie správnosti nákresov, tabuliek, grafov
- samostatnosť a správnosť tvorby záverov

Projekty

- hodnotenie prezentačných schopností
- hodnotenie funkčnosti zariadení
- správnosť interpretácie fyzikálnych zákonov

FYZIKA – 7. ročník

Vzdelávacia oblasť	**Človek a príroda**
Názov predmetu	**Fyzika**
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne
Ročník	siedmy
Škola	ZŠ Starozagorská 8
Názov ŠkVP	Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce
Kód a názov ŠVP	ISCED 2
Stupeň vzdelania	Nižšie stredné vzdelanie
Dĺžka štúdia	5 rokov

4. OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD FYZIKA 7.ROČNÍK

TEMATICKÝ CELOK	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**	**VÝKONOVÝ ŠTANDARD**
TEPLOTA. SKÚMANIE PREMIEN SKUPENSTVA LÁTOK.		
TEPLOTA A ČAS	MERANIE ČASU. JEDNOTKY ČASU 1 S, 1 MIN, 1 H. MERANIE TEPLOTY. JEDNOTKA TEPLOTY 1 OC. MODELOVANIE ZOSTROJENIA CELSIOVHO TEPLOMERA. KALIBRÁCIA TEPLOMERA. ZOSTROJENIE GRAFU ZÁVISLOSTI TEPLOTY OD ČASU Z NAMERANÝCH HODNÔT. LABORATÓRNA ÚLOHA Č.1: MERANIE TEPLOTY V PRIEBEHU ČASU PRI ZOHRIEVANÍ VODY PROJEKT: METEOROLOGICKÉ POZOROVANIE.	-OVERIŤ JEDNODUCHÝM EXPERIMENTOM VLASTNOSTI KVAPALÍN, PLYNOV A PEVNÝCH TELIES · POROVNAŤ A VYBRAŤ SPOLOČNÉ A ROZDIELNE VLASTNOSTI KVAPALÍN, PLYNOV A PEVNÝCH TELIES · ROZLÍŠIŤ MERATEĽNÉ A NEMERATEĽNÉ VLASTNOSTI TELIES · SPRÁVNE POUŽIŤ POJEM FYZIKÁLNA VLASTNOSŤ · POUŽIŤ STRATÉGIU RIEŠENIA PROBLÉMOV PREDPOKLAD – EXPERIMENT – POTVRDENIE/NEPOTVRDENIE PREDPOKLADU · VYKONAŤ ZÁPIS NAMERANEJ HODNOTY FYZIKÁLNEJ VELIČINY ZAZNAMENAŤ POZOROVANIA A NAMERANÉ HODNOTY FYZIKÁLNYCH VELIČÍN DO TABUĽKY · ZOSTROJIŤ GRAF LINEÁRNEJ ZÁVISLOSTI A POUŽIŤ GRAF NAPR. PRI ODHADE DĹŽKY
PREMENA KVAPALINY NA PLYN	SKÚMANIE PREMENY SKUPENSTVA: KVAPALINY NA PLYN (VYPAROVANIE, VAR). BOD VARU. TLAK VZDUCHU A VAR.	

PREMENA PLYNU NA KVAPALINU	SKÚMANIE PREMENY SKUPENSTVA: VODNEJ PARY NA VODU (KONDENZÁCIA). ZISŤOVANIE TEPLOTY ROSNÉHO BODU. MODELOVANIE DAŽĎA.	
TOPENIE A TUHNUTIE	SKÚMANIE PREMENY SKUPENSTVA: TOPENIA A TUHNUTIA NAPR. ĽADU, PARAFÍNU. ZOSTROJENIE GRAFU Z NAMERANÝCH HODNÔT.	
METEOROLÓGIA		
POČASIE PODNEBIE	POČASIE, PODNEBIE VRSTVY ATMOSFÉRY VLHKOSŤ VZDUCHU SKVAPALŇOVANIE VODNÝCH PÁR V OVZDUŠÍ OBLAKY ZMENY ATMOSFÉRICKÉHO TLAKU. VIETOR. METEOROLOGICKÁ STANICA METEOROLOGICKÁ MAPA PROJEKT: METEOROLOGICKÉ PRVKY.	-POZNAŤ ROZDIEL MEDZI POČASÍM A PODNEBÍM -VIE VYMENOVAŤ ZÁKLADNÉ METEOROLOGICKÉ PRVKY -POPÍSAŤ VRSTVY ATMOSFÉRY VIE CHARAKTERIZOVAŤ JEDNOTLIVÉ VRSTVY ATMOSFÉRY - VIE CHARAKTERIZOVAŤ VLHKOSŤ VZDUCHU AKO JEDEN ZO ZÁKLADNÝCH METEOROLOGICKÝCH PRVKOV -POZNAŤ ROZDIEL MEDZI RELATÍVNOU A ABSOLÚTNOU VLHKOSŤOU VZDUCHU -POZNAŤ MERADLO VLHKOSTI VZDUCHU – VLHKOMER - POZNÁ, AKO VZNIKÁ OBLAK -VEDIEŤ, ČO JE OBLAČNOSŤ A POZNAŤ STUPNE OBLAČNOSTI -POZNAŤ DRUHY OBLAKOV -DOKÁZAŤ CHARAKTERIZOVAŤ JEDNOTLIVÉ DRUHY OBLAKOV

		- VIE OPÍSAŤ VZNIK VETRA POZNÁ PRÍSTROJE NA MERANIE SMERU A RÝCHLOSTI VETRA -POZNAŤ ZLOŽENIE METEOROLOGICKEJ STANICE A JEJ SÚČASTI -VEDIEŤ VYHĽADÁVAŤ A ČÍTAŤ ÚDAJE Z METEOROLOGICKEJ MAPY
TEPLO		
VÝMENA TEPLA	ODOVZDÁVANIE A PRIJÍMANIE TEPLA TELESOM. VEDENIE TEPLA. ZOSTROJENIE KALORIMETRA Z JEDNODUCHÝCH POMÔCOK. ODHAD A MERANIE VÝSLEDNEJ TEPLOTY PRI VÝMENE TEPLA MEDZI HORÚCOU A STUDENOU VODOU. ODHAD A MERANIE VÝSLEDNEJ TEPLOTY PRI ODOVZDÁVANÍ TEPLA HORÚCIMI KOVMI (CU, AL, FE) VODE. ZAVEDENIE OZNAČENIA ΔT PRE ROZDIEL DVOCH TEPLÔT. HMOTNOSTNÁ TEPELNÁ KAPACITA . VZŤAH Q = C. M. ΔT PRE VÝPOČET TEPLA. JEDNOTKA TEPLA 1 J. LABORATÓRNA ÚLOHA Č.2: URČENIE TEPLA ODOVZDANÉHO VODOU S VYŠŠOU TEPLOTOU A PRIJATÉHO VODOU S NIŽŠOU TEPLOTOU.	· FORMOU EXPERIMENTU DOKÁZAŤ ROZDIELNU FYZIKÁLNU VLASTNOSŤ LÁTOK – VODIVOSŤ TEPLA · DODRŽAŤ PODMIENKY PLATNÉHO EXPERIMENTU · ODHADNÚŤ VÝSLEDNÚ TEPLOTU PRI ODOVZDÁVANÍ TEPLA MEDZI HORÚCOU A STUDENOU VODOU · PRACOVAŤ S TABUĽKAMI MFCHT · RIEŠIŤ JEDNODUCHÉ VÝPOČTOVÉ ÚLOHY S VYUŽITÍM VZŤAHU PRE VÝPOČET TEPLA
TEPLO A VYUŽITEĽNÁ ENERGIA	STANOVENIE ENERGETICKEJ HODNOTY POTRAVÍN FORMOU ICH SPAĽOVANIA. TEPELNÉ SPAĽOVACIE MOTORY .	· OPÍSAŤ TECHNOLOGICKÉ POSTUPY, NAPR. SPÔSOB STANOVENIA ENERGETICKEJ HODNOTY POTRAVÍN SPAĽOVANÍM · ZÍSKAŤ INFORMÁCIE O ENERGETICKEJ HODNOTE POTRAVÍN · VYSVETLIŤ PRINCÍP ČINNOSTI TEPELNÝCH SPAĽOVACÍCH MOTOROV · POSÚDIŤ NEGATÍVNE

		VPLYVY TEPELNÝCH SPAĽOVACÍCH MOTOROV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A SPÔSOBY ICH ELIMINÁCIE

6. PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE

Voľba vyučovacích metód, foriem, techník je v kompetencii učiteľa, hlavným kritériom ich výberu by mala byť miera efektivity plnenia vyučovacieho cieľa, pričom je žiaduce vhodne využívať alternatívne, aktivizujúce a progresívne formy a metódy vyučovania. Vybrané metódy, formy majú byť veku primerané a majú a podporovať motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov. Odporúčame používať: dialogické metódy, metódy objavovania experimentom, projektové metódy.

Motivačnou metódou je heuristická metóda hľadania faktov (žiaci samostatne objavujú, hľadajú riešenie, vytvára sa vnútorný záujem o riešenie úlohy a formuje sa vnútorná výkonová motivácia). Postupuje sa krok za krokom systematicky a precízne, reguluje sa správanie a myslenie pri poznávaní a tvorivej práci.

Cieľom uplatňovania nových prístupov pri vyučovaní je kritické, tvorivé myslenie, ktoré dosiahneme postupnými krokmi v dlhodobom procese. Na jeho začiatku vychádzame z overených pedagogických postupov a skúseností, opierajúc sa o najefektívnejšie využitie základnej organizačnej formy – vyučovacej hodiny v trvaní 45 minút, ktorá podmieňuje tradičné, ale i nové metódy sprístupňovania učiva:

- Slovné metódy – prednášky, vysvetľovanie, popis, rozprávanie,
- Dialogické metódy – rozhovor, beseda, práca s knihou, dramatizácia, brainstorming
- Názorné metódy – demonštrácia, pozorovanie, exkurzia, inscenácia

Na hodinách fyziky sa budú uplatňovať tieto prierezové témy:

OSR – Osobnostný a sociálny rozvoj
ENV – Environmentálna výchova
MEV – Mediálna výchova
MUV – Multikultúrna výchova
OŽZ – Ochrana života a zdravia
PPZ – Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
FG – Finančná gramotnosť

Uplatňovanie a konkretizácia prierezových tém bude vyznačené v časovo-tematických plánoch .

7. UČEBNÉ ZDROJE

Fyzika pre 7.ročník základných škôl a 2. Ročník gymnázia s osemročným štúdiom, doc. RNDr.Viera Lapitková, CSc., doc. RNDr. Václav Koubek, CSc. Mgr. Milada Maťašovská, Mgr. Ľuba Morková

8. HODNOTENIE

Podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy s účinnosťou od 1.mája 2011.

Formy hodnotenia:

Verbálna forma

- zisťovať a hodnotiť sa bude osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovým štandardom

Písomná forma

- kontrolovať a hodnotiť sa bude osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku v časovom limite 20 minút v rozsahu 10 – 20 otázok zostavených podľa výkonového štandardu,
- kritériá hodnotenia:

100% - 90%	výborný
89% - 75%	chválitebný
74% - 50%	dobrý
49% - 30%	dostatočný
29% - 0%	nedostatočný

Laboratórne úlohy

- hodnotenie praktických zručností
- hodnotenie správnosti nákresov, tabuliek, grafov
- samostatnosť a správnosť tvorby záverov

Projekty

- hodnotenie prezentačných schopností
- hodnotenie funkčnosti zariadení
- správnosť interpretácie fyzikálnych zákonov

FYZIKA – 8. ročník

Vzdelávacia oblasť	**Človek a príroda**
Názov predmetu	**Fyzika**
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne
Ročník	ôsmy
Škola	ZŠ Starozagorská 8
Názov ŠkVP	Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce
Kód a názov ŠVP	ISCED 2
Stupeň vzdelania	Nižšie stredné vzdelanie
Dĺžka štúdia	5 rokov

4. OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD FYZIKA 8.ROČNÍK

TEMATICKÝ CELOK	**OBSAHOVÝ ŠTANDARD**	**VÝKONOVÝ ŠTANDARD**
SVETLO		
SKÚMANIE VLASTNOSTÍ SVETLA	SLNEČNÉ SVETLO A TEPLO. SVETELNÁ ENERGIA A JEJ PREMENA NA TEPLO, KTORÉHO VEĽKOSŤ VIEME VYPOČÍTAŤ. POROVNANIE ZDROJOV SVETLA – SLNKA A ŽIAROVKY. DÔKAZY PRIAMOČIAREHO ŠÍRENIA SA SVETLA. ROZKLAD SVETLA. FARBY SPEKTRA. ABSORBOVANIE A ODRAZ FARIEB SPEKTRA POVRCHMI RÔZNEJ FARBY. SKLADANIE FARIEB.	· DOKÁZAŤ EXPERIMENTOM PREMENU SVETLA NA TEPLO · NAVRHNÚŤ JEDNODUCHÝ EXPERIMENT NA ROZKLAD SVETLA · POROVNAŤ ZDROJE SVETLA – SLNKO, ŽIAROVKA · NAVRHNÚŤ EXPERIMENT NA DÔKAZ PRIAMOČIAREHO ŠÍRENIE SA SVETLA · OPÍSAŤ ABSORBOVANIE A ODRAZ FARIEB SPEKTRA OD BIELEHO POVRCHU A FAREBNÝCH POVRCHOV · OPÍSAŤ SKLADANIE FARIEB · NAVRHNÚŤ EXPERIMENT NA DÔKAZ PLATNOSTI ZÁKONA ODRAZU SVETLA · NAVRHNÚŤ EXPERIMENT NA DÔKAZ PLATNOSTI ZÁKONA LOMU SVETLA · ZNÁZORNIŤ GRAFICKY ZOBRAZENIE PREDMETU SPOJKOU A ROZPTYLKOU · VYSVETLIŤ PRINCÍP POUŢITIA OKULIAROV PRI ODSTRAŇOVANÍ CHÝB OKA
ODRAZ A LOM SVETLA	ODRAZ SVETLA. ZÁKON ODRAZU. LABORATÓRNA ÚLOHA Č.1: ZOBRAZENIE PREDMETU V ROVINNOM ZRKADLE. OVERENIE ZÁKONU ODRAZU. LOM SVETLA. ZÁKON LOMU. DÚHA. ZOBRAZOVANIE ŠOŠOVKAMI.	

OPTICKÉ VLASTNOSTI OKA	CHYBY OKA. OKULIARE. PROJEKT: PERISKOP, LUPA.	· ZÍSKAVAŤ INFORMÁCIE PRE TVORBU PROJEKTU Z RÔZNYCH ZDROJOV · SPRÁVNE CITOVAŤ ZDROJE INFORMÁCIÍ · TVORIVO VYUŽÍVAŤ POZNATKY NA VYPRACOVANIE PROJEKTU · PREZENTOVAŤ A OBHÁJIŤ SVOJU PRÁCU V TRIEDE
SILA A POHYB, PRÁCA, ENERGIA.		
SKÚMANIE SILY	VZÁJOMNÉ PÔSOBENIE TELIES, SILA. JEDNOTKA SILY 1 N. GRAVITAČNÁ SILA, GRAVITAČNÉ POLE. VÝPOČET SILY, KTOROU ZEM PRIŤAHUJE TELESÁ PRI SVOJOM POVRCHU (F = G.M). LINEÁRNA ZÁVISLOSŤ GRAVITAČNEJ SILY A HMOTNOSTI TELESA. ŤAŽISKO TELESA A JEHO URČENIE. POHYBOVÉ ÚČINKY SILY. LABORATÓRNA ÚLOHA Č.2: URČENIE ROVNOVÁŽNEJ POLOHY PÁKY.	· VYSVETLIŤ SILU AKO PREJAV VZÁJOMNÉHO PÔSOBENIA TELIES · VYSVETLIŤ SPÔSOB MERANIA SILY SILOMEROM · STANOVIŤ ROZSAH MERANIA DANÝM SILOMEROM · VYBRAŤ PRE DANÉ MERANIE VHODNÝ SILOMER · URČIŤ CHYBY MERANIA SILOMEROM · ZOSTROJIŤ GRAF LINEÁRNEJ ZÁVISLOSTI GRAVITAČNEJ SILY A HMOTNOSTI TELESA · URČIŤ ŤAŽISKO VYBRANÝCH TELIES
POHYB TELESA	MERANIE ČASU. JEDNOTKY ČASU 1 S, 1 MIN, 1 H. ROVNOMERNÝ A NEROVNOMERNÝ POHYB. DRÁHA A RÝCHLOSŤ ROVNOMERNÉHO POHYBU (S = V.T, V = S/T). PRIEMERNÁ RÝCHLOSŤ. LABORATÓRNA ÚLOHA Č.3: URČENIE PRIEMERNEJ RÝCHLOSTI POHYBU TELESA PO NAKLONENEJ ROVINE. JEDNOTKY RÝCHLOSTI 1 M/S, 1 KM/H. GRAFICKÉ ZNÁZORNENIE RÝCHLOSTI A DRÁHY POHYBU V ČASE. DEFORMAČNÉ ÚČINKY SILY. TLAKOVÁ SILA TLAK. (P= F/S) JEDNOTKY TLAKU 1 PA, 1 HPA, 1KPA.	· ZOSTROJIŤ GRAF LINEÁRNEJ ZÁVISLOSTI DRÁHY OD ČASU PRE ROVNOMERNÝ PRIAMOČIARY POHYB · ZOSTROJIŤ GRAF KONŠTANTNEJ ZÁVISLOSTI RÝCHLOSTI OD ČASU PRI ROVNOMERNOM PRIAMOČIAROM POHYBE · ČÍTAŤ ÚDAJE Z GRAFU · RIEŠIŤ VÝPOČTOVÉ ÚLOHY S VYUŽITÍM VZŤAHOV PRE ROVNOMERNÝ PRIAMOČIARY POHYB

PRÁCA, VÝKON, ENERGIA.	MECHANICKÁ PRÁCA. (W = F.S) JEDNOTKA PRÁCE 1 J. PRÁCA NA NAKLONENEJ ROVINE. [NEPOVINNÉ] TRENIE. TRECIA SILA. POHYBOVÁ ENERGIA TELESA. POLOHOVÁ ENERGIA TELESA. VZÁJOMNÁ PREMENA POHYBOVEJ A POLOHOVEJ ENERGIE TELESA. ZÁKON ZACHOVANIA ENERGIE. ZDROJE ENERGIE. FOSÍLNE PALIVÁ. TRADIČNÉ A NETRADIČNÉ ZDROJE ENERGIE. VODNÉ ELEKTRÁRNE. ZVYŠOVANIE SPOTREBY ENERGIE, Z TOHO VYPLÝVAJÚCE NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY. PROJEKT: ALTERNATÍVNE ZDROJE ENERGIE.	· APLIKOVAŤ VZŤAH NA VÝPOČET TLAKU A MECHANICKEJ PRÁCE V JEDNODUCHÝCH VÝPOČTOVÝCH ÚLOHÁCH · ANALYZOVAŤ SITUÁCIE, V KTORÝCH SA PREJAVUJÚ ÚČINKY TRENIA · NA JEDNODUCHÝCH PRÍKLADOCH VYSVETLIŤ VZÁJOMNÚ PREMENU RÔZNYCH FORIEM ENERGIE A ZÁKON ZACHOVANIA ENERGIE · ZAUJAŤ KLADNÝ POSTOJ K OPATRENIAM VEDÚCIM K ÚSPORÁM ENERGIE · ZÍSKAVAŤ INFORMÁCIE PRE TVORBU PROJEKTU Z RÔZNYCH ZDROJOV · SPRÁVNE CITOVAŤ ZDROJE INFORMÁCIÍ · TVORIVO VYUŽÍVAŤ POZNATKY NA VYPRACOVANIE PROJEKTU · PREZENTOVAŤ A OBHÁJIŤ SVOJ PROJEKT V TRIEDE

6. PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE

Voľba vyučovacích metód, foriem, techník je v kompetencii učiteľa, hlavným kritériom ich výberu by mala byť miera efektivity plnenia vyučovacieho cieľa, pričom je žiaduce vhodne využívať alternatívne, aktivizujúce a progresívne formy a metódy vyučovania. Vybrané metódy, formy majú byť veku primerané a majú a podporovať motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov. Odporúčame používať: dialogické metódy, metódy objavovania experimentom, projektové metódy.

Motivačnou metódou je heuristická metóda hľadania faktov (žiaci samostatne objavujú, hľadajú riešenie, vytvára sa vnútorný záujem o riešenie úlohy a formuje sa vnútorná výkonová motivácia). Postupuje sa krok za krokom systematicky a precízne, reguluje sa správanie a myslenie pri poznávaní a tvorivej práci.

Cieľom uplatňovania nových prístupov pri vyučovaní je kritické, tvorivé myslenie, ktoré dosiahneme postupnými krokmi v dlhodobom procese. Na jeho začiatku vychádzame z overených pedagogických postupov a skúseností, opierajúc sa o najefektívnejšie využitie základnej organizačnej formy – vyučovacej hodiny v trvaní 45 minút, ktorá podmieňuje tradičné, ale i nové metódy sprístupňovania učiva:

- Slovné metódy – prednášky, vysvetľovanie, popis, rozprávanie,
- Dialogické metódy – rozhovor, beseda, práca s knihou, dramatizácia, brainstorming

- Názorné metódy – demonštrácia, pozorovanie, exkurzia, inscenácia

Na hodinách fyziky sa budú uplatňovať tieto prierezové témy:

OSR – Osobnostný a sociálny rozvoj
ENV – Environmentálna výchova
MEV – Mediálna výchova
MUV – Multikultúrna výchova
OŽZ – Ochrana života a zdravia
PPZ – Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
FG – Finančná gramotnosť

Uplatňovanie a konkretizácia prierezových tém bude vyznačené v časovo-tematických plánoch .

7. UČEBNÉ ZDROJE

Fyzika pre 8.ročník základných škôl a 3. ročník gymnázia s osemročným štúdiom,
doc. RNDr.Viera Lapitková, CSc., doc. RNDr. Václav Koubek, CSc. Mgr. Ľuba Morková

8. HODNOTENIE

Podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy s účinnosťou od 1.mája 2011.

Formy hodnotenia:

Verbálna forma

- zisťovať a hodnotiť sa bude osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovým štandardom

Písomná forma

- kontrolovať a hodnotiť sa bude osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku v časovom limite 20 minút v rozsahu 10 – 20 otázok zostavených podľa výkonového štandardu,
- kritériá hodnotenia:

100% - 90%	výborný
89% - 75%	chválitebný
74% - 50%	dobrý
49% - 30%	dostatočný
29% - 0%	nedostatočný

Laboratórne úlohy

- hodnotenie praktických zručností
- hodnotenie správnosti nákresov, tabuliek, grafov
- samostatnosť a správnosť tvorby záverov

Projekty

- hodnotenie prezentačných schopností
- hodnotenie funkčnosti zariadení
- správnosť interpretácie fyzikálnych zákonov

FYZIKA – 9. ročník

Vzdelávacia oblasť	Človek a príroda
Názov predmetu	**FYZIKA**
Ročník	Deviaty
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín
Škola	Základná škola ,
Názov ŠkVP	Fyzika
Stupeň vzdelávania	nižšie sekundárne vzdelávanie – ISCED 2
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

4. OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD FYZIKA 9.ROČNÍK

TEMATICKÝ CELOK	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD
MAGNETICKÉ A ELEKTRICKÉ VLASTNOSTI LÁTOK		
MAGNETICKÉ VLASTNOSTI LÁTOK	MAGNET A JEHO VLASTNOSTI. PÓLY MAGNETU. MAGNETICKÉ POLE. ZEM AKO MAGNET. KOMPAS. STAVBA ATÓMU – JADRO A OBAL ATÓMU, PROTÓN, NEUTRÓN, ELEKTRÓN.	· NAVRHNÚŤ EXPERIMENT NA OVERENIE PÓLOV MAGNETU · VYSVETLIŤ PRINCÍP URČOVANIA SVETOVÝCH STRÁN KOMPASOM -VYSVETLIŤ ELEKTRICKÉ VLASTNOSTI LÁTOK NA ZÁKLADE VNÚTORNEJ ŠTRUKTÚRY LÁTOK
ELEKTRICKÉ VLASTNOSTI LÁTOK	ELEKTRIZOVANIE TELIES. ELEKTRICKÝ NÁBOJ. ELEKTRICKÉ POLE. ELEKTROMETER. PROJEKT: VÝROBA KOMPASU, ELEKTROSKOPU.	-VYSVETLIŤ NA ZÁKLADE EXPERIMENTÁLNEJ SKÚSENOSTI ELEKTRICKÉ VLASTNOSTI LÁTOK

ELEKTRICKÝ PRÚD		
VEDENIE ELEKTRICKÉHO PRÚDU V KOVOVÝCH VODIČOCH	ELEKTRICKÝ OBVOD. ČASTI ELEKTRICKÉHO OBVODU. ZNÁZORNENIE ELEKTRICKÉHO OBVODU SCHEMATICKÝMI ZNAČKAMI. ŽIAROVKA A JEJ OBJAVENIE. ELEKTRICKÉ VODIČE A IZOLANTY Z PEVNÝCH LÁTOK. SÉRIOVÉ ZAPOJENIE ŽIAROVIEK. POROVNANIE JASU NIEKOĽKÝCH ŽIAROVIEK V SÉRIOVOM ZAPOJENÍ. PARALELNÉ ZAPOJENIE ŽIAROVIEK. ELEKTRICKÝ PRÚD. JEDNOTKA ELEKTRICKÉHO PRÚDU 1 A. MERANIE VEĽKOSTI ELEKTRICKÉHO PRÚDU AMPÉRMETROM. LABORATÓRNA ÚLOHA Č.1: ODMERAJ ELEKTRICKÝ PRÚD V RÔZNYCH MIESTACH JEDNODUCHÉHO ELEKTRICKÉHO OBVODU. ELEKTRICKÉ NAPÄTIE. JEDNOTKA NAPÄTIA 1 V. MERANIE VEĽKOSTI ELEKTRICKÉHO NAPÄTIA. LABORATÓRNA ÚLOHA Č.2: ODMERAJ NAPÄTIE MEDZI KONCOVÝMI BODMI RÔZNYCH ÚSEKOV JEDN. ELEKTRICKÉHO OBVODU. ZDROJE ELEKTRICKÉHO NAPÄTIA. REZISTOR. LABORATÓRNA ÚLOHA Č.3: POUŽITIE REOSTATU NA REGULÁCIU ELEKTRICKÉHO PRÚDU V OBVODE SO ŽIAROVKOU. EXPERIMENTÁLNE ODVODENIE OHMOVHO ZÁKONA (I = U/R).	· ZÍSKAŤ INFORMÁCIE O OBJAVE ŽIAROVKY · ZAKRESLIŤ ELEKTRICKÝ OBVOD POMOCOU SCHEMATICKÝCH ZNAČIEK · ZAPOJIŤ ELEKTRICKÝ OBVOD PODĽA SCHÉMY · ODMERAŤ VEĽKOSŤ ELEKTRICKÉHO PRÚDU A ELEKTRICKÉHO NAPÄTIA NA ŽIAROVKE V SÉRIOVO ZAPOJENOM ELEKTRICKOM OBVODE · ZOSTROJIŤ GRAF PRIAMEJ ÚMERNOSTI MEDZI PRÚDOM A NAPÄTÍM Z NAMERANÝCH HODNÔT · RIEŠIŤ VÝPOČTOVÉ ÚLOHY · RIEŠIŤ ÚLOHY NA PRAKTICKÉ ZAPÁJANIE ELEKTRICKÝCH OBVODOV A MERANIA V NICH · REŠPEKTOVAŤ PRAVIDLÁ BEZPEČNOSTI PRI PRÁCI S ELEKTRICKÝMI SPOTREBIČMI · VYUŽIŤ TVORIVO POZNATKY NA VYPRACOVANIE PROJEKTU

	ZOSTROJENIE GRAFU ZÁVISLOSTI ELEKTRICKÉHO PRÚDU OD ELEKTRICKÉHO NAPÄTIA. LABORATÓRNA ÚLOHA Č.4: POUŽITIE REOSTATU AKO DELIČA NAPÄTIA. ELEKTRICKÝ ODPOR. JEDNOTKA ELEKTRICKÉHO ODPORU 1 Ω.	
VEDENIE ELEKTRICKÉHO PRÚDU V KVAPALINÁCH A PLYNOCH	ELEKTROLÝZA A JEJ VYUŽITIE. ELEKTROLYT, ELEKTRÓDA. VEDENIE EL. PRÚDU V ROZTOKOCH SOLÍ, KYSELÍN A ZÁSAD. CHEMICKÉ ZDROJE ELEKTRICKÉHO NAPÄTIA. GALVANICKÝ ČLÁNOK, AKUMULÁTOR. ISKROVÝ VÝBOJ, OBLÚKOVÝ VÝBOJ A VÝBOJ V ZRIEDENÝCH PLYNOCH	-VYSVETLIŤ NA ZÁKLADE ČASTICOVEJ STAVBY LÁTOK VEDENIE ELEKTRICKÉHO PRÚDU V KVAPALINÁCH A PLYNOCH -VEDIEŤ PRAKTICKÉ VYUŽITIE TOHTO VEDENIA
ELEKTRICKÁ ENERGIA A JEJ PREMENY	BEZPEČNOSŤ PRI PRÁCI S ELEKTRICKÝMI ZARIADENIAMI. ELEKTRICKÁ ENERGIA A JEJ PREMENY. PROJEKT: ZOSTROJIŤ OBVOD S REGULÁTOROM ELEKTRICKÉHO NAPÄTIA.	-VYMENOVAŤ ZÁSADY BEZPEČNOSTI PRI PRÁCI S ELEKTRICKÝMI ZARIADENIAMI -VYSVETLIŤ ČINNOSŤ A FYZIKÁLNY PRINCÍP GENERÁTORA A ALTERNÁTORA, VYUŽITIE V ELEKTRÁRŇACH.

6. PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE

Voľba vyučovacích metód, foriem, techník je v kompetencii učiteľa, hlavným kritériom ich výberu by mala byť miera efektivity plnenia vyučovacieho cieľa, pričom je žiaduce vhodne využívať alternatívne, aktivizujúce a progresívne formy a metódy vyučovania. Vybrané metódy, formy majú byť veku primerané a majú a podporovať motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov. Odporúčame používať: dialogické metódy, metódy objavovania experimentom, projektové metódy.

Motivačnou metódou je heuristická metóda hľadania faktov (žiaci samostatne objavujú, hľadajú riešenie, vytvára sa vnútorný záujem o riešenie úlohy a formuje sa vnútorná výkonová motivácia). Postupuje sa krok za krokom systematicky a precízne, reguluje sa správanie a myslenie pri poznávaní a tvorivej práci.

Cieľom uplatňovania nových prístupov pri vyučovaní je kritické, tvorivé myslenie,

ktoré dosiahneme postupnými krokmi v dlhodobom procese. Na jeho začiatku vychádzame z overených pedagogických postupov a skúseností, opierajúc sa o najefektívnejšie využitie základnej organizačnej formy – vyučovacej hodiny v trvaní 45 minút, ktorá podmieňuje tradičné, ale i nové metódy sprístupňovania učiva:

- Slovné metódy – prednášky, vysvetľovanie, popis, rozprávanie,
- Dialogické metódy – rozhovor, beseda, práca s knihou, dramatizácia, brainstorming
- Názorné metódy – demonštrácia, pozorovanie, exkurzia, inscenácia

Na hodinách fyziky sa budú uplatňovať tieto prierezové témy:

OSR – Osobnostný a sociálny rozvoj
ENV – Environmentálna výchova
MEV – Mediálna výchova
MUV – Multikultúrna výchova
OŽZ – Ochrana života a zdravia
PPZ – Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
FG – Finančná gramotnosť

Uplatňovanie a konkretizácia prierezových tém bude vyznačené v časovo-tematických plánoch .

7. UČEBNÉ ZDROJE

Fyzika pre 9.ročník základných škôl a 4. ročník gymnázia s osemročným štúdiom,
doc. RNDr.Viera Lapitková, CSc., Mgr. Ľuba Morková

8. HODNOTENIE

Podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy s účinnosťou od 1.mája 2011.

Formy hodnotenia:

Verbálna forma

- zisťovať a hodnotiť sa bude osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovým štandardom

Písomná forma

- kontrolovať a hodnotiť sa bude osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku v časovom limite 20 minút v rozsahu 10 – 20 otázok zostavených podľa výkonového štandardu,
- kritériá hodnotenia:

  100% - 90% výborný

  89% - 75% chválitebný

  74% - 50% dobrý

49% - 30% dostatočný

29% - 0% nedostatočný

Laboratórne úlohy

- hodnotenie praktických zručností
- hodnotenie správnosti nákresov, tabuliek, grafov
- samostatnosť a správnosť tvorby záverov

Projekty

- hodnotenie prezentačných schopností
- hodnotenie funkčnosti zariadení
- správnosť interpretácie fyzikálnych zákonov

CHÉMIA

Celkový počet hodín: 6. roč. – 17, 7. roč. – 33, 8. roč. – 49, 9. roč. – 66
Hodnotenie: klasifikácia

CHÉMIA					
ročník	**5. ročník**	**6. ročník**	**7.ročník**	**8. ročník**	**9. ročník**
ŠVP	-	0,5	0,5	1	2
ŠkVP	-	-	0,5	0,5	-
Celkový počet	-	0,5	1	1,5	2

Časová dotácia predmetu rozšírená v 7. ročníku o 0,5 hodiny, v 8. ročníku o 0,5 hodiny týždenne.

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet chémia vo vzdelávacej oblasti Človek a príroda svojim experimentálnym charakterom vyučovania umožňuje žiakom hlbšie porozumieť zákonitostiam chemických javov a procesov. Obsah učiva tvoria poznatky o vlastnostiach a použití látok, s ktorými sa žiaci stretávajú v každodennom živote. Sú to predovšetkým tieto oblasti: chémia potravín a nápojov, kozmetiky, liečiv, čistiacich prostriedkov, atď. Zvlášť významné je, že pri štúdiu chémie špecifickými poznávacími metódami si žiaci osvojujú i dôležité spôsobilosti. Ide predovšetkým o rozvíjanie spôsobilosti objektívne a spoľahlivo pozorovať, experimentovať a merať, vytvárať a overovať hypotézy v procese riešenia úloh rôznej zložitosti. Organickou súčasťou učebného predmetu chémia je aj systém vhodne vybraných laboratórnych prác, ktorých správna realizácia si vyžaduje osvojenie si základných manuálnych zručností a návykov bezpečnej práce v chemickom laboratóriu.
Časová dotácia, 0,5 a 1 hodina je určená práci s delenou triedou a taktiež pri 2 – hodinovej časovej dotácii je aspoň jedna hodina týždenne určená práci s delenou triedou. Delené hodiny vyučujúci využíva najmä na formy aktívneho poznávania a bádania v chémii. Je v kompetencii učiteľa rozhodnúť, ktoré z experimentov bude realizovať formou LC. V učebnom obsahu predmetu chémia sa taktiež realizuje časť obsahov Osobnostnej a sociálnej výchovy, Environmentálnej výchovy, Tvorby projektov a iných prierezových tematík Štátneho vzdelávacieho programu ISCED 2.

2. CIEĽ PREDMETU

Cieľom vyučovania chémie na základnej škole je oboznámiť žiakov s významom poznatkov z chémie pre človeka, spoločnosť a prírodu, čo umožňuje u žiakov vytvorenie pozitívneho vzťahu k učebnému predmetu chémia. Ďalším významným cieľom vyučovania chémie na ZŠ je v čo najväčšej miere prispieť k splneniu všeobecných cieľov vzdelávania, vytváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií prostredníctvom obsahu chémie.

Cieľom vyučovania chémie je podieľať sa na rozvíjaní prírodovednej gramotnosti, v rámci ktorej je potrebné rozvíjať aj čitateľskú gramotnosť a prácu s odborným textom. Žiaci by mali porozumieť odborným textom na primeranej úrovni a majú vedieť aplikovať získané poznatky pri riešení konkrétnych úloh. V rámci samostatnej práce majú byť schopní samostatne získavať potrebné informácie súvisiace s chemickou problematikou z rôznych informačných zdrojov (odborná literatúra, internet) a využívať multimediálne učebné materiály.

Vyučovanie chémie na hodinách základného typu a laboratórnych cvičeniach realizované metódami aktívneho poznávania, výraznou mierou prispieva k formovaniu a rozvíjaniu logického, kritického a tvorivého myslenia žiakov, ktoré im umožňuje nachádzať vzťahy medzi štruktúrou a vlastnosťami látok ako aj osvojenie dôležitých manuálnych zručností.

Významným cieľom vyučovania chémie je aj oboznámenie sa žiakov s chemickými látkami, ktoré pozitívne a negatívne ovplyvňujú život človeka (chemické aspekty racionálnej výživy, vplyv alkoholu, nikotínu a iných drog na ľudský organizmus).

V predmete chémia si žiaci majú v dostatočnej miere osvojiť zručnosti a návyky bezpečnej práce v chemickom laboratóriu. Potrebné je, aby žiaci dosiahli takú úroveň pochopenia a zvládnutia učiva, aby vedeli využiť na hodinách získané vedomosti, spôsobilosti a návyky v každodennom živote.

Identifikácia a správne používanie pojmov:

- Žiak vie správne používať základné pojmy a identifikovať ich v reálnych situáciách. Pritom nie je vhodné iba mechanické odrecitovanie definícií. Vedomosť týchto pojmov žiak dokáže tým, že rozumie textu, v ktorom sa vyskytujú a že ich aktívne používa v správnom kontexte.

Kvalitatívny popis objektov systémov a javov a ich klasifikácia:

- Žiak vie popísať a poprípade načrtnúť objekt, systém alebo jav, ktorý pozoruje podľa skutočnosti, modelu alebo nákresu vie popísať stavbu systému, vie nájsť spoločné a rozdielne vlastnosti látok, predmetov alebo javov (napríklad uviesť hlavné rozdiely medzi kovmi a nekovmi).

Vysvetlenie javov:

- Žiak vie vysvetliť niektoré javy pomocou známych zákonov alebo pomocou jednoduchších javov

Predvídanie javov a určovanie kauzálnych súvislostí:

- Žiak vie v jednoduchých prípadoch predpovedať, čo sa v určitej situácii stane, rozhodnúť, či za určitých okolností je daný jav možný alebo nie (napríklad určiť faktory, ktoré ovplyvňujú rýchlosť chemickej reakcie).

Pozorovanie, experimentovanie, meranie a odhady:

- Žiak vie zrealizovať jednoduchý experiment podľa návodu, navrhnúť a zrealizovať jednoduchý experiment, ktorý simuluje určitý jav, alebo dáva odpoveď na určitú otázku. Do tejto skupiny patria predovšetkým merania a odhady veľkosti niektorých veličín, zhromažďovanie a vhodné usporiadanie údajov (napríklad zistiť, či roztok je kyslý, zásaditý alebo neutrálny).

Kvantitatívny popis:

- Žiak vie vypočítať niektoré veličiny z iných. Vie v jednoduchých prípadoch porovnať dve veličiny rovnakého druhu, určiť ako sa určitá veličina mení. Vie určiť hodnotu niektorých veličín z grafu alebo z tabuľky alebo naopak.

Aplikácia vedomostí:

- Žiak vie opísať niektoré prírodné alebo umelé systémy a v jednoduchších prípadoch opísať aj princíp ich fungovania. Vie uviesť príklady aplikácie určitých prírodných javov, rozhodnúť, kedy je daný jav výhodný a kedy nevýhodný. Vie posúdiť dôsledky určitých javov alebo ľudskej činnosti z ekologického, ekonomického alebo zdravotného hľadiska (napríklad vysvetliť škodlivé účinky používania chloridu sodného k zimnému posypu ciest).

Ciele predmetu v súvislosti s rozvojom kompetencií žiakov:

Cieľom predmetu chémia je podieľať sa na rozvíjaní prírodovednej gramotnosti, v rámci ktorej je potrebné rozvíjať aj čitateľskú gramotnosť a prácu s odborným textom. Žiaci by mali porozumieť odborným textom na primeranej úrovni a majú vedieť aplikovať získané poznatky pri riešení konkrétnych úloh. V rámci samostatnej práce majú byť schopní samostatne získavať potrebné informácie súvisiace s chemickou problematikou z rôznych informačných zdrojov (odborná literatúra, internet) a využívať multimediálne učebné materiály.

Vyučovanie chémie na hodinách základného typu a laboratórnych cvičeniach realizované metódami aktívneho poznávania výraznou mierou prispieva k formovaniu a rozvíjaniu logického, kritického a tvorivého myslenia žiakov, ktoré im umožňuje nachádzať vzťahy medzi štruktúrou a vlastnosťami látok ako aj osvojenie dôležitých manuálnych zručností.

Významným cieľom predmetu chémia je aj oboznámenie sa žiakov s chemickými látkami, ktoré pozitívne a negatívne ovplyvňujú život človeka (chemické aspekty racionálnej výživy, vplyv alkoholu, nikotínu a iných drog na ľudský organizmus).

V predmete chémia si žiaci majú v dostatočnej miere osvojiť zručnosti a návyky bezpečnej práce v chemickom laboratóriu. Potrebné je, aby žiaci dosiahli takú úroveň pochopenia a zvládnutia učiva, aby vedeli využiť na hodinách získané vedomosti, spôsobilosti a návyky v každodennom živote.

3. KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE

- **v oblasti komunikačných schopností:**
  - identifikovať a správne používať základné pojmy,
  - objektívne opísať, vysvetliť alebo zdôvodniť základné znaky biologických objektov a procesov, podstatu procesov a vzťahov,
  - vecne správne sa vyjadrovať verbálne, písomne a graficky k danej učebnej téme,
  - vedieť využiť informačné a komunikačné zdroje,
  - vyhľadávať, triediť a spracovávať informácie a dáta z rôznych zdrojov,
  - zrozumiteľne prezentovať svoje poznatky, skúsenosti a zručnosti,
  - vedieť spracovať jednoduchú správu z pozorovania na základe danej štruktúry,
  - vedieť spracovať a prezentovať jednoduchý projekt so zameraním na ciele, metódy, výsledky a ich využitie.
- **v oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť**:
  - riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie,
  - navrhovať rôzne riešenia úloh, postupov a prístupov,
  - rozvíjať schopnosti a zručnosti pri riešení praktických úloh, spracovávaní jednoduchých správ z pozorovaní a jednoduchých školských projektov,
  - využívať tvorivosť a nápaditosť,
  - samostatne tvoriť závery na základe zistení, skúmaní alebo riešení úloh,
  - predpokladať a určiť príčinné súvislosti, pozorovať, experimentovať a odhadovať.
- **v oblasti sociálnych kompetencií:**
  - vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti,
  - pracovať vo dvojiciach alebo v skupinách,
  - vzájomne radiť a pomáhať,
  - prezentovať a zhodnotiť výsledky svojej alebo skupinovej činnosti,
  - hodnotiť vlastné výkony a pokroky v učení.
- **v oblasti získavania, osvojovania a rozvíjania manuálnych zručností:**
  - používať správne postupy a techniky pri praktických činnostiach,
  - dodržiavať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia,
  - využívať učebné, kompenzačné a iné pomôcky,
  - rozvíjať zručnosti pri práci s prírodninami a pri terénnych pozorovaniach,
  - aplikovať teoretické poznatky a skúsenosti v praktických podmienkach.

Upravené podľa odporúčania Európskeho parlamentu a rady z 18. decembra 2006 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie.

- **kompetencia (spôsobilosť) k celoživotnému učeniu sa**

- uvedomuje si potrebu svojho autonómneho učenia sa ako prostriedku sebarealizácie a osobného rozvoja,
- dokáže reflektovať proces vlastného učenia sa a myslenia pri získavaní a spracovávaní nových poznatkov a informácií a uplatňuje rôzne stratégie učenia sa,
- dokáže kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať,
- kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti,

- **sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)**
  - dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu, má adekvátny ústny a písomný prejav zodpovedajúci situácii a účelu komunikácie,
  - efektívne využíva dostupné informačno-komunikačné technológie,
  - vie prezentovať sám seba a výsledky svojej prace na verejnosti, používa odborný jazyk,
  - dokáže primerane komunikovať v materinskom a v dvoch cudzích jazykoch,
  - chápe význam a uplatňuje formy takých komunikačných spôsobilostí, ktoré sú základom efektívnej spolupráce, založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností a na prevzatí osobnej zodpovednosti,
- **kompetencia (spôsobilosť) uplatňovať základ matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky**
  - používa matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,
  - používa matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely, štatistika, diagramy, grafy, tabuľky),
  - používa základy prírodovednej gramotnosti, ktorá mu umožní robiť vedecky podložené úsudky, pričom vie použiť získané operačné vedomosti na úspešné riešenie problémov,
- **kompetencia (spôsobilosť) v oblasti informačných a komunikačných technológií**
  - má osvojené základné zručnosti v oblasti IKT ako predpoklad ďalšieho rozvoja,
  - používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou,
  - dokáže vytvoriť jednoduché tabuľky a grafy a pracovať v jednoduchom grafickom prostredí,
  - je schopný nahrávať a prehrávať zvuky a videá,
  - dokáže využívať IKT pri vzdelávaní,
- **kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy**
  - uplatňuje pri riešení problémov vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení,
  - je otvorený (pri riešení problémov) získavaniu a využívaniu rôznych, aj inovatívnych postupov, formuluje argumenty a dôkazy na obhájenie svojich výsledkov,
  - dokáže spoznávať pri jednotlivých riešeniach ich klady i zápory a uvedomuje si aj potrebu zvažovať úrovne ich rizika,
  - má predpoklady na konštruktívne a kooperatívne riešenie konfliktov,
- **kompetencie (spôsobilosti) občianske**

- uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie,
- vyvážene chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti,
- uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam,
- prispieva k naplneniu práv iných,
- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti,
- má predpoklady zainteresovane sledovať a posudzovať udalosti a vývoj verejného života a zaujímať k nim stanoviská, aktívne podporuje udržateľnosť kvality životného prostredia,

- **kompetencie (spôsobilosti) sociálne a personálne**
  - dokáže na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu a budovať si vlastnú samostatnosť/nezávislosť ako člen celku,
  - vie si svoje ciele a priority stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami,
  - osvojil si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine - uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov,
  - dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v medziosobných vzťahoch,

- **kompetencie (spôsobilosti) pracovné**
  - dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov,
  - je flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny,
  - chápe princípy podnikania a zvažuje svoje predpoklady pri jeho budúcom plánovaní,
  - dokáže získať a využiť informácie o vzdelávacích a pracovných príležitostiach,
- **kompetencie (spôsobilosti) smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti**
  - dokáže inovovať zaužívané postupy pri riešení úloh, plánovať a riadiť nové projekty so zámerom dosiahnuť ciele, a to nielen v práci, ale aj v každodennom živote,
- **kompetencie (spôsobilosti) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry**
  - dokáže sa vyjadrovať na vyššom stupni umeleckej gramotnosti prostredníctvom vyjadrovacích prostriedkov výtvarného a hudobného umenia,
  - dokáže sa orientovať v umeleckých druhoch a štýloch a používať ich hlavné vyjadrovacie prostriedky,
  - uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v živote celej spoločnosti,
  - cení si a rešpektuje umenie a kultúrne historické tradície,
  - pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
  - správa sa kultivovane, primerane okolnostiam a situáciám,
  - je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr.

OBSAH VZDELÁVANIA

Vzdelávací obsah chémie v Štátnom vzdelávacom programe je rozdelený na päť tematických okruhov:

1. Chémia okolo nás

1.1 Objavovanie chémie v našom okolí

1.2 Skúmanie vlastností látok

1.3 Zmesi a chemicky čisté látky

1.4 Látky nevyhnutné pre náš život: voda a vzduch

2. Premeny látok

2.1 Spoznávanie chemických reakcií v našom okolí

2.2 Zmeny pri chemických reakciách

3. Zloženie látok

3.1 Chemické prvky a zlúčeniny

3.2 Častice látok: atómy, molekuly a ióny

3.3 Periodická sústava prvkov

4. Významné chemické prvky a zlúčeniny

5. Chemické výpočty

5.1 Látkové množstvo a molárna hmotnosť

5.2 Zloženie roztokov

6. Organické látky

6.1 Vlastnosti jednoduchých organických látok

6.2 Uhľovodíky

6.3 Deriváty uhľovodíkov

6.4 Organické látky v živých organizmoch

6.5 Organické látky v bežnom živote

4., 5. OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

Vzdelávací štandard tvorí obsahový a výkonový štandard. *Obsahový štandard* vymedzuje základné učivo (predovšetkým pojmy), ktorému by mal žiak rozumieť, a mal by ho byť schopný vysvetliť. *Výkonový štandard* uvádza konkretizáciu požiadaviek na vedomosti,

spôsobilosti a aplikácie poznatkov predovšetkým v spojitosti s bežným životom a postoje žiakov.

CHÉMIA – 6. ročník

Vzdelávacia oblasť	**Človek a príroda**
Názov predmetu	**CHÉMIA**
Časový rozsah výučby	0,5 hodín týždenne, spolu 16,5 vyučovacích hodín ročne
Ročník	šiesty
Škola	Základná škola Starozagorská 8, 040 23 Košice
Názov ŠkVP	**Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce**
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 2. stupeň základnej školy v Slovenskej republike
Stupeň vzdelania	ISCED 2
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

6. ročník

Tematické celky:

1. Chémia okolo nás **17 hodín**

1.1 Objavovanie chémie v našom okolí 2 h

1.2 Skúmanie vlastností látok 1 h

1.3 Zmesi a chemicky čisté látky 8 h

1.4 Látky nevyhnutné pre náš život: voda a vzduch 6 h

OBSAHOVÝ ŠTANDARD

Význam chémie pre život človeka, chémia ako veda, chemické laboratórium, chemická výroba, chemický výrobok, prírodná surovina, chemicky čistá látka (chemická látka), vlastnosti látok (horľavosť, skupenstvo, vôňa, zápach, vzhľad, rozpustnosť), zmes, rôznorodá zmes, rovnorodá zmes – roztok, vodný roztok, nasýtený roztok, rozpúšťadlo, rozpustená látka, hmotnosť roztoku, metódy oddeľovania zložiek zmesí (usadzovanie, filtrácia, odparovanie, destilácia, kryštalizácia), voda, vzduch.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD

- **zistiť** pozorovaním vlastnosti konkrétnych látok,
- **rozpoznať** chemicky čisté látky, rôznorodé zmesi, rovnorodé zmesi (roztoky tuhé, kvapalné a plynné),
- **uviesť príklady** látok rozpustných vo vode, látok nerozpustných vo vode, vodných roztokov používaných v domácnosti, základných metód oddeľovania zložiek zmesí (usadzovanie, filtrácia, odparovanie, destilácia, kryštalizácia), využitia metód oddeľovania zložiek zmesí v praktickom živote,
- **poznať** význam vody pre život človeka, zvieratá a rastliny, rozdelenie vôd podľa výskytu (zrážková, povrchová, podzemná, minerálna) a podľa použitia (pitná, úžitková, odpadová, destilovaná),
- **vysvetliť** rozdiely medzi rôznymi druhmi vôd (zrážková, povrchová, podzemná, pitná, úžitková, odpadová, destilovaná),
- **poznať** možnosti úpravy a čistenia vôd, dôsledky znečistenia vôd,
- **vymenovať** hlavné zložky vzduchu, skleníkové plyny (napr. oxid uhličitý), hlavné zdroje znečistenia ovzdušia (spaľovanie odpadov – potreba separovaného zberu),
- **poznať** význam kyslíka pre živé organizmy,
- **poznať** príčiny vzniku ozónovej diery a skleníkového efektu a ich následky pre našu planétu, význam ozónovej vrstvy,
- **vymenovať** významné chemické závody vo svojom okolí a priradiť im výrobok,
- **poznať** problematiku obmedzených zdrojov surovín a dôležitosť ich hospodárneho využitia (potreba separácie odpadov, recyklácie),
- **poznať** zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu, základné piktogramy (napr. žieravina, horľavina),
- **poznať** telefónne čísla prvej pomoci,
- **dodržiavať** zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu,
- **dodržiavať** zásady bezpečnej práce s chemickými látkami v praxi,
- **vedieť používať** ochranné pomôcky – okuliare, rukavice, ochranný štít,
- **poznať** základné pomôcky pre základné metódy oddeľovania zložiek zmesí: skúmavka, kadička, banka, kryštalizačná miska, filtračný lievik, filtračný papier, držiak, kruh, svorka, stojan, chladič, odparovacia miska, krycie sklíčko, chemická lyžička, kahan, tyčinka, odmerný valec, pipeta,

- **vykonať** podľa návodu: filtráciu, kryštalizáciu,
- **vedieť** pozorovať javy sprevádzajúce pokus, vyhodnotiť a interpretovať ich,
- **zaznamenať** výsledok pokusu.

Laboratórne práce:

1. Filtrácia

2. Kryštalizácia

Projekty

1. Voda

2. Vzduch

CHÉMIA – 7. ročník

Vzdelávacia oblasť	**Človek a príroda**
Názov predmetu	**CHÉMIA**
Časový rozsah výučby	0,5 hodín týždenne, spolu 16,5 vyučovacích hodín ročne
Ročník	siedmy
Škola	Základná škola Starozagorská 8, 040 23 Košice
Názov ŠkVP	**Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce**
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 2. stupeň základnej školy v Slovenskej republike
Stupeň vzdelania	ISCED 2
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

7. ročník

Tematické celky:

2. Premeny látok **16 hodín**

2.1 Spoznávanie chemických reakcií v našom okolí 9 h

2.2 Zmeny pri chemických reakciách 7 h

OBSAHOVÝ ŠTANDARD

Chemická reakcia, zákon zachovania hmotnosti pri chemických reakciách, horenie, horľaviny, reaktant, produkt, chemický rozklad, chemické zlučovanie, energetické zmeny pri chemických reakciách, rýchlosť chemických reakcií, faktory ovplyvňujúce rýchlosť chemických reakcií.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD:

- **rozlíšiť** chemický a fyzikálny dej,
- **poznať** horenie ako chemický dej,
- **vymenovať** príklady horľavých a nehorľavých látok,
- **vysvetliť** podstatu hasenia horiacich látok,
- **vymenovať** niektoré hasiace látky (voda, piesok, oxid uhličitý),
- **opísať** spôsoby správneho hasenia pri horení konkrétnych látok,
- **poznať** označenie horľavín,
- **uviesť** príklady chemických reakcií z beţného ţivota,
- **rozlíšiť** reaktanty a produkty,
- **rozlíšiť** na príkladoch reakcie chemického rozkladu a chemického zlučovania,
- **poznať** reakcie, pri ktorých sa energia uvoľňuje a pri ktorých sa energia spotrebuje s
- dôrazom na bežný život,
- **rozlišovať** pomalé a rýchle reakcie,
- **jednoducho zdôvodniť** vplyv teploty, množstva reaktantov, plošného obsahu reaktantov
    - (v tuhom skupenstve) a katalyzátora na rýchlosť chemických reakcií s dôrazom na bežný
    - život,

- **poznať** telefónne číslo požiarnikov,
- **vedieť** používať ochranné pomôcky - okuliare, rukavice, ochranný štít,
- **poznať** zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu, základné piktogramy (napr.
- žieravina, horľavina),
- **dodržiavať** zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu,
- **dodržiavať** zásady bezpečnej práce s chemickými látkami v praxi,
- **poznať** pomôcky používané pri vykonaných laboratórnych prácach,
- **vykonať** podľa návodu žiacky pokus,
- **vedieť** pozorovať deje sprevádzajúce pokus, vyhodnotiť a interpretovať ich,
- **zaznamenať** výsledok pokusu.

Laboratórne práce:

1. Vplyv faktorov na rýchlosť chemickej reakcie

2. Sledovanie rozkladu peroxidu vodíka

Alternatívne: Hasenie plameňa oxidom uhličitým

Projekty

1. Hasenie horiacich látok

2. Faktory ovplyvňujúce rýchlosť chemických reakcií v bežnom živote.

CHÉMIA – 8. ročník

Vzdelávacia oblasť	**Človek a príroda**
Názov predmetu	**CHÉMIA**

Časový rozsah výučby	1,5 hodín týždenne, spolu 16,5 vyučovacích hodín ročne
Ročník	ôsmy
Škola	Základná škola Starozagorská 8, 040 23 Košice
Názov ŠkVP	**Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce**
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 2. stupeň základnej školy v Slovenskej republike
Stupeň vzdelania	ISCED 2
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

8. ročník

Tematické celky:

3.	**Zloženie látok**	**15 hodín**
3.1	Chemické prvky a zlúčeniny	2 h
3.2	Častice látok: atómy, molekuly a ióny	10 h
3.3	Periodická sústava prvkov	1 h
4.	**Významné chemické prvky a zlúčeniny**	**34 hodín**

Zloženie látok

OBSAHOVÝ ŠTANDARD

Prvok, značka prvku, zlúčenina, chemický vzorec, častice látok, atóm, elektrónový obal atómu, jadro atómu, protón, neutrón, elektrón, protónové číslo, chemická väzba, elektrónový pár, molekula, ión, katión, anión, oxidácia, redukcia, oxidačno-redukčné reakcie, periodická sústava prvkov, skupiny, periódy.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD:

- **vysvetliť** zloženie látok,
- **rozlíšiť** prvky a zlúčeniny,

- **poznať** význam chemických značiek prvkov a chemického vzorca,
- **poznať** slovenské názvy a značky chemických prvkov: Ag, Al, Au, C, Ca, Cl, Cu, F,
- Fe, H, He, Hg, I, K, Mg, Mn, N, Na, O, P, Pb, S, Se, Si, Zn,
- **opísať** stavbu atómu,
- **poznať** označenie elektrického náboja protónov, elektrónov, neutrónov,
- **zapísať a vysvetliť** vznik iónov z atómov,
- **vysvetliť** vznik chemickej väzby v látkach H_2, NaCl,
- **zapísať a prečítať** vzorce dvojatómových a viacatómových molekúl (napr. H_2, O_2, Cl_2,
- CO_2, H_2O),
- **určiť** druh a počet atómov v konkrétnom príklade molekuly,
- **pomenovať** dej, pri ktorom sa oxidačné číslo atómu zvyšuje, pri ktorom sa oxidačné
- číslo atómu znižuje,
- **uviesť** príklady priebehu oxidačno-redukčných reakcií v bežnom živote,
- **poznať** význam objavu periodickej sústavy prvkov a meno autora (D. I. Mendelejev),
- **určiť** počet radov a stĺpcov v periodickej tabuľke prvkov (1. - 18.),
- **vedieť určiť** umiestnenie (perióda a skupina) konkrétneho prvku na základe hodnoty protónového čísla,
- **zapísať** protónové číslo atómov,
- **určiť** počet elektrónov v atóme z hodnoty protónového čísla.

Významné chemické prvky a zlúčeniny

OBSAHOVÝ ŠTANDARD

Kyslík a jeho zlúčeniny (oxidy), vodík a jeho zlúčeniny (kyseliny, kyslíkaté a bezkyslíkaté, kyslé roztoky), alkalické kovy a ich zlúčeniny (hydroxidy, zásadité roztoky), soli (neutralizácia, pH, stupnica pH, indikátor), kovy a ich zlúčeniny (v ľudskom organizme a v bežnom živote).

VÝKONOVÝ ŠTANDARD:

- **vymenovať** základné vlastnosti (skupenstvo, farba, reaktivita, atď.) a použitie vodíka a kyslíka,
- **určiť** oxidačné čísla atómov prvkov v oxidoch,
- **vedieť** aplikovať pravidlá tvorby vzorcov a názvov oxidov, kyselín a hydroxidov,

- **vedieť** názvy a vzorce CO, CO_2, N_2O_5, SO_2, SO_3, CaO, HCl, HNO_3, H_2SO_4, H_2CO_3, NaOH,

KOH, $Ca(OH)_2$, NaCl, $NaNO_3$, $CuSO_4$, $CaCO_3$,

- **pomenovať** ióny, ktoré vzniknú reakciou HCl, NaOH s vodou,
- **poznať** oxidy, ktoré reakciou s vodou spôsobujú kyslé dažde, a príčiny vzniku uvedených oxidov

(oxidy síry a dusíka),

- **poznať** vplyv kyslých dažďov na životné prostredie, možnosti obmedzenia ich vzniku,
- **určiť** pomocou univerzálneho indikátorového papierika pH rôznych roztokov (kyslý, neutrálny,

zásaditý),

- **opísať** neutralizáciu ako chemickú reakciu kyseliny chlorovodíkovej s hydroxidom sodným a

zapísať chemickou rovnicou,

- **poznať** výskyt a funkciu kyseliny chlorovodíkovej v ľudskom organizme,
- **uviesť** význam katiónov sodíka, draslíka, horčíka, vápnika a železa pre ľudský organizmus a ich

potravinové zdroje,

- **zdôvodniť** negatívny vplyv nadbytku NaCl v potrave pre ľudský organizmus,
- **vedieť** prakticky určiť, či je roztok kyslý, neutrálny alebo zásaditý,
- **vedieť** pracovať s roztokmi indikátorov a indikátorovými papierikmi,
- **vedieť** pozorovať javy sprevádzajúce pokus, vyhodnotiť a interpretovať ich,
- **zaznamenať** výsledok pokusu,
- **vyhľadať, spracovať a prezentovať** požadované údaje a informácie.

CHÉMIA – 9. ročník

Vzdelávacia oblasť	**Človek a príroda**
Názov predmetu	**CHÉMIA**
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín ročne
Ročník	deviaty
Škola	Základná škola Starozagorská 8, 040 23 Košice
Názov ŠkVP	
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 2. stupeň základnej školy v Slovenskej republike
Stupeň vzdelania	ISCED 2
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Tematické celky:

5. Chemické výpočty

5.1 Látkové množstvo a molárna hmotnosť

5.2 Zloženie roztokov

6. Organické látky

6.1 Vlastnosti jednoduchých organických látok

6.2 Uhľovodíky

6.3 Deriváty uhľovodíkov

6.4 Organické látky v živých organizmoch

6.5 Organické látky v bežnom živote

4.,5. OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

Tematický celok	Počet hodín	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Opakovanie učiva 8.ročníka	**11**	Zloženie látok. Prvky. Chemické zlúčeniny - oxidy Kyseliny, hydroxidy Chemické reakcie a chemické rovnice Neutralizácia, Redoxné reakcie	Poznať zloženie a štruktúru atómov v spojitosti s periodickou sústavou prvkov. Vedieť názvoslovie anorganických zlúčenín. Upevniť systém pojmov charakterizujúcich chemické reakcie. Vedieť vyjadriť priebeh chemických reakcií chemickými rovnicami. Vedieť vlastnosti a použitie niektorých kyselín a hydroxidov: HCl, HNO_3, NaOH. Poznať význam neutralizácie, charakterizovať redoxné reakcie - oxidácia, redukcia
Chemické výpočty	**8**	vyjadrovanie zloženia roztokov Látkové množstvo Mol Molárna hmotnosť Hmotnostný zlomok Hmotnostné percento Roztok Látková koncentrácia Mol na liter Nasýtený a nenasýtený roztok	**vypočítať** molárnu hmotnosť zlúčenín zo známych molárnych hmotností atómov prvkov tvoriacich zlúčeninu, **vypočítať** látkové množstvo, **vypočítať** hmotnosť látky a vody potrebnej na prípravu roztoku, **vypočítať** látkové množstvo a hmotnosť látky potrebnej na prípravu roztoku s určitým objemom a koncentráciou látkového množstva. Uplatňovať vo výpočtoch vzťahy medzi m, n, M a c, w, V
Organické látky - uhľovodíky	**21**	Charakteristika organických látok, organická chémia, štvorväzbovosť uhlíka, molekulový, štruktúrny a zjednodušený štruktúrny vzorec, uhlíkový reťazec, otvorený reťazec, uzavretý reťazec, jednoduchá väzba, dvojitá väzba a trojitá väzba,	**vymenovať** príklady anorganických a organických látok, **poznať** typ väzby medzi atómami v alkánoch, alkénoch a alkínoch, **napísať** vzorce uhľovodíkov: metán, etán, propán, bután, etén, etín a **opísať** vlastnosti, **vymenovať** produkty horenia uhľovodíkov, **opísať** polymerizáciu **vymenovať** prírodné zdroje uhľovodíkov spôsob ich získavania a využitia **vyznačiť** na konkrétnych príkladoch

		uhľovodíky, alkány, alkény, alkíny, nasýtené a nenasýtené uhľovodíky, polymerizácia, makromolekula, prírodné zdroje uhľovodíkov, oktánové číslo benzínu, deriváty uhľovodíkov, halogénderiváty, kyslíkaté deriváty,	derivátov uhľovodíkov uhľovodíkový zvyšok a charakteristickú skupinu, **roztriediť** príklady zlúčenín na uhľovodíky a deriváty uhľovodíkov **poznať názvy a vzorce:** chlórmetán, metanol, etanol, kyselina mravčia, kyselina octová **poznať najdôležitejšie** vlastnosti a možnosti využitia chloroformu, metanolu a etanolu, kyseliny octovej a acetónu, **vysvetliť** zaradenie halogénderivátov medzi ekologické jedy, **poznať** vplyv metanolu, etanolu a acetónu na ľudský organizmus, dôsledky pôsobenia etanolu ako návykovej látky,
Organické látky v živých organizmoch	**9**	prírodné látky, sacharidy, monosacharidy, oligosacharidy polysacharidy, fotosyntéza, tuky, bielkoviny, vitamíny, hormóny, drogy. Fruktóza Glukóza Cholesterol Bielkoviny Potravinové zdroje vitamínov Enzymy	**uviesť** rozdelenie sacharidov podľa zloženia **vysvetliť** význam fotosyntézy pre život **poznať** výskyt, vlastnosti a možnosti využitia sacharidov, **roztriediť** tuky podľa zloženia a pôvodu **vysvetliť** funkcie tukov v živých organizmoch, **poznať** vplyv rastlinných a živočíšnych tukov na ľudský organizmus, **vysvetliť** vplyv cholesterolu na ľudský organizmus, **poznať** zloženie a vlastnosti bielkovín, **poznať** funkcie bielkovín v ľudskom tele, **vymenovať** zdroje rastlinných a živočíšnych bielkovín **poznať** význam vitamínov a ich potravinové zdroje, **poznať** význam enzýmov a hormónov pre človeka.
Organické látky v bežnom živote	**8**	plasty, (polyetylén, polyvinylchlorid, polystyrén), syntetické vlákna (silon, nylon, polyester), mydlá, saponáty, kozmetické prípravky, Polymerizácia Polykondenzácia Polyetylén Polyesterové vlákna Tenzidy lieky	**vymenovať** príklady a použitie plastov a syntetických vlákien, **opísať** úžitkové vlastnosti a možnosti použitia syntetických vlákien, **uviesť** rozdiely medzi mydlami a saponátmi, **opísať** výhody a nevýhody pouţívania pesticídov, **poznať** účinky skupín liekov (antibiotiká, analgetiká, antipyretiká), **uviesť** príklady a negatívne pôsobenie tolerovaných a zakázaných drog

		Pesticidy, hnojivá	
Laboratorné práce	**5**	Príprava roztokov. Dôkaz uhlíka a vodíka v organickej zlúčenine. Kyselina octová a jej vlastnosti. Dôkaz vitamínu C. Rozpustnosť mydla v mäkkej a tvrdej vode.	**vykonať** podľa návodu školský pokus, **vedieť** pozorovať javy sprevádzajúce pokus, vyhodnotiť a interpretovať ich
Prezentácie projektov **Záverečné opakovanie**	**4**	súbor pojmov, vzťahov, faktov, zručností používanie správnej terminológie	**tvorivo využívať** poznatky na vypracovanie projektu **prezentovať** a obhájiť svoju prácu v triede

6. PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE

Pri voľbe **foriem** vyučovania sa bude prihliadať na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov.

Na zabezpečenie cieľov predmetu sa využijú :

1. **Vyučovacie hodiny**
2. **Praktické aktivity** (základného, motivačného, expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu).
3. **Exkurzie**

Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť sa využijú:

1. **Motivačné metódy**, ako je motivačné rozprávanie (citové približovanie obsahu učenia), motivačný rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), motivačný problém (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), motivačnú demonštráciu (vzbudenie záujmu pomocou, ukážky).
2. **Expozičné metódy** pri vytváraní nových poznatkov a zručností, ako je rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), vysvetľovanie (logické systematické sprostredkovanie učiva), rozhovor (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), beseda (riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom), demonštračná metóda (demonštrácia obrazov, modelov, prírodnín), pozorovanie (cielené systematické vnímanie objektov a procesov), manipulácia s predmetmi (praktické činnosti, experimentovanie, pokusy, didaktická hra), inštruktáž (vizuálne a auditívne podnety k praktickej činnosti, vedenie žiakov k chápaniu slovnému a písomnému návodu).
3. **Aktivizujúce metódy** - diskusia (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), situačná metóda (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), inscenačná metóda (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), didaktické hry (sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny).
4. **Problémové metódy**, učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbore problému, tvorbe a výberu možných riešení a vlastnom riešení
5. **Projektová metóda** (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).
6. **Praktické aktivity** (samostatná činnosť na základe inštruktáže) –pozorovanie dostupných prírodných procesov na podporu chápania vzájomné vzťahy a ich významu. Pri pozorovaniach treba uprednostniť živé biologické objekty, klásť dôraz na poznávanie a rozlišovanie organizmov podľa podstatných vonkajších znakov.
7. **Práca s knihou a textom** (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií), samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie).
8. **Fixačné metódy** - metóda opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy).
9. **Diagnostické metódy** - zabezpečíme korektné a objektívne hodnotenie:
   - verbálna forma kontrola úrovne osvojenia poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu, uprednostníme prezentovanie poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka;
   - písomná forma hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu;

- praktické aktivity hodnotenie praktických zručností (vrátane správnosti nákresov a schém podľa potreby) s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh;
- samostatná práca žiakov a schopností práce s textom preverovať úroveň formou hodnotenia správ zo samostatných pozorovaní podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov;
- prezentácia projektov hodnotiť úroveň kombinovaných verbálnych, písomných, grafických prejavov a komunikatívnych zručností.

Komunikatívne a sociálno-interakčné spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej komunikačnej kompetencie sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- diskutovať o probléme, vyjadriť svoj názor,
- vecne argumentovať,
- pracovať s rôznymi typmi textov, posudzovať ich vecnú úroveň,
- využívať informačné a komunikačné prostriedky,
- spoluúčasť pri zostavovaní pravidiel pre prácu,
- pracovať v atmosfére úcty a tolerancie,
- posilňovať svoju samostatnosť, sebadôveru a sebaúctu,
- pracovať v skupine a hľadať v nej svoju rolu.

Interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej kompetencie k učeniu sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- vyhľadávať a kombinovať informácie z rôznych zdrojov (verbálnych, obrazových, grafických; učebníc, slovníkov, kníh, atlasov, novín, webových stránok...),
- poznávať a postupne operovať so všeobecne používanými pojmami, termínmi, znakmi a symbolmi v oblasti dejepisu,
- využívať poznatky z rôznych predmetov,
- zamýšľať sa nad problémy a formulovať vlastné názory a postoje,
- hodnotiť vlastnú prácu,
- vyhľadávať a triediť informácie podľa zadaných kritérií a efektívne ich využívať v procese učenia, tvorivých činnostiach a v praktickom živote,
- plánovať, organizovať a riadiť svoje učenie, posudzovať pokrok a formulovať príčiny neúspechov.

Schopnosť tvorivo riešiť problémy

Pre vytváranie a rozvíjanie kľúčovej kompetencie k riešeniu problémov sú využívané stratégie, ktoré majú žiakom umožniť:

- rozvoj kritického myslenia a logického uvažovania,
- vytváranie vlastných názorov na problémové situácie,
- hľadanie variantov riešenia problémov a overovanie správnosti riešenia,
- pri riešení problémov objavovať paralely v histórii,
- vyhľadávať informácie vhodné k riešeniu problému, hľadať ich zhodné, podobné a odlišné znaky,
- samostatne riešiť problémy; voliť vhodné spôsoby riešenia,
- obhajobu vlastných postojov a rozhodnutí.

Finančná gramotnosť

Človek vo sfére peňazí:

- Zachovať trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia.
- Pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia.
- Osvojiť si základné etické súvislosti problematiky bohatstva, chudoby a dedenia chudoby. Popísať fungovanie problematiky jednotlivca a rodiny

v ekonomickej oblasti (environmentálny zákazník ako predpoklad prevencie znečisťovania životného prostredia).

- Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne, hospodárne využívať chemické látky vo výrobnej a individuálnej oblasti.

Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí:

- Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia.
- Nájsť a vyhodnotiť informácie z rozmanitých zdrojov.
- Kontrolovať osobné informácie.
- Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov.
- Vypracovať komunikačné stratégie na diskusiu o finančných záležitostiach.
- Vedieť stručne zhrnúť hlavné nástroje na ochranu spotrebiteľov.

Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb - príjem a práca:

- Poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.
- Porozumieť a orientovať sa v problematike zabezpečovania životných (ekonomických potrieb) jednotlivca a rodiny.
- Zhodnotiť vzdelanostné a pracovné predpoklady z hľadiska uspokojovania životných potrieb.
- Identifikovať zdroje osobných príjmov.
- Orientovať sa v modeloch zabezpečenia jednotlivca a rodiny peniazmi.
- Opísať faktory ovplyvňujúce výšku nákladov pri využívaní výrobkov jednotlivcom, rodinou, spoločnosťou.
- Poznať základné otázky úspešnosti vo finančnej oblasti a inšpirovanie sa úspešnými osobnosťami a uplatňovanie ich postupov.

7. UČEBNÉ ZDROJE

Učebné zdroje informácií pre žiakov – učebnice, odborná literatúra, odborné časopisy, náučné slovníky, materiálno-technické a didaktické prostriedky

- obrazy, modely, prírodniny
- prezentácie na interaktívnej tabuli
- encyklopédie, atlasy
- iná odborná literatúra
- časopisy
- pracovné listy
- IKT
- internet
- DVD
- Učebnice :

Romanová a kol.: Chémie pre 6. ročník ZŠ, EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o., 2009
Vicenová a kol.: Chémia pre 7. ročník ZŠ, EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o., 2010
Vicenová: Chémia pre 8. ročník ZŠ, EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o., 2011
Vicenová a Ganajová: Chémia pre 9. ročník ZŠ, EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o., 2012

8. HODNOTENIE PREDMETU

Podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy s účinnosťou od 1.mája 2011.

Zásady hodnotenia

- Žiak sa v procese výchovy a vzdelávania hodnotí priebežne a celkovo a má právo dozvedieť sa spôsob a výsledok hodnotenia.
- Hodnotenie žiaka sa vykonáva klasifikáciou. O spôsobe hodnotenia jednotlivých vyučovacích predmetov rozhodne riaditeľ školy (ďalej len „riaditeľ“) po prerokovaní v pedagogickej rade.
- Klasifikácia je jednou z foriem hodnotenia, ktorej výsledky sa vyjadrujú určenými piatimi stupňami.
- Vo výchovno-vzdelávacom procese sa uskutočňuje priebežné a celkové hodnotenie:
  - priebežné hodnotenie sa uskutočňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť,
  - celkové hodnotenie žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa uskutočňuje na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov v danom vyučovacom predmete.

- V procese hodnotenia učiteľ uplatňuje primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektuje práva dieťaťa a humánne sa správa voči žiakovi. Predmetom hodnotenia vo výchovno-vzdelávacom procese sú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol vo vyučovacích predmetoch v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť, osobnostný rast, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie žiaka podľa školského poriadku. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.
- Pri hodnotení výsledkov práce žiaka sa postupuje v súlade s:
  - výchovno-vzdelávacími požiadavkami vzdelávacích programov,
  - požiadavkami na rozvoj všeobecných kompetencií,
  - učebnými plánmi, učebnými osnovami a štandardami.
- Pri hodnotení žiaka sa posudzujú získané kompetencie v súlade s učebnými osnovami a schopnosť ich využívať v oblastiach:
  - komunikačných schopností, najmä ústne a písomné spôsobilosti,
  - čitateľskej gramotnosti,
  - jazykových schopností v štátnom jazyku, v materinskom jazyku, v cudzích jazykoch,
  - využívania informačno-komunikačných technológií,
  - matematickej gramotnosti a prírodných vied,
  - sociálnych kompetencií,
  - multikultúrnych kompetencií,
  - manuálnych zručností a ich využití v praktických cvičeniach,
  - umeleckých a psychomotorických schopností,
  - analýzy problémov a schopnosti ich riešenia,
  - osobnostných vlastností ako porozumenie, znášanlivosť, tolerancia, priateľstvo,
  - kontrolovania a regulovania svojho správania, ochrany svojho zdravia a životného prostredia a etických princípov.

Získavanie podkladov na hodnotenie

- Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získava učiteľ najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:
  - sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka,
  - sústavným sledovaním výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
  - rôznymi druhmi skúšok (písomné, ústne, grafické, praktické, pohybové) a didaktickými testami; uplatňuje aj metódy menej riadené (referáty, denníky, sebahodnotiace listy, dotazníky, pozorovania, portfóliá) - súbor prác žiaka, ktoré vypovedajú o jeho výkone,
  - analýzou výsledkov rôznych činností žiaka,
  - konzultáciami s ostatnými pedagogickými zamestnancami a podľa potreby s odbornými zamestnancami zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, všeobecného lekára pre deti a dorast, najmä u žiaka s trvalejšími psychickými a zdravotnými ťažkosťami a poruchami,
  - rozhovormi so žiakom a so zákonným zástupcom žiaka.

- Žiak je z predmetu skúšaný ústne, písomne alebo prakticky najmenej dvakrát v polročnom hodnotiacom období.
- Učiteľ oznamuje žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia písomných a grafických prác a praktických činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní.
- Písomné práce a ďalšie druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok. Pravidelným rozvrhnutím hodnotiacich činností zabráni preťažovaniu žiaka. Písomné práce archivuje do konca príslušného školského roka.
- Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu sú:
  - známky alebo slovné hodnotenie za ústne odpovede,
  - známky alebo slovné hodnotenie za písomné práce, didaktické testy, grafické práce, praktické práce,
  - posúdenie prejavov žiaka.

Hodnotenie prospechu

Na kontrolu a hodnotenie žiakov sa budú uplatňovať nasledovné formy:

1. **Verbálna forma**
   - zisťovať a hodnotiť sa bude osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovým štandardom,
   - pri prezentovaní vedomostí sa budú uprednostňovať žiaci na základe dobrovoľnosti.

2. **Písomná forma**
   - kontrolovať a hodnotiť sa bude osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v časovom limite 20 minút v rozsahu 10 – 20 otázok zostavených podľa výkonového štandardu,
   - kritériá hodnotenia:

     100% - 90% výborný

     89% - 75% chválitebný

     74% - 50% dobrý

     49% - 30% dostatočný

     29% - 0% nedostatočný

3. **Praktické aktivity**
   - hodnotenie praktických zručností
   - hodnotenie správnosti nákresov a schém
   - samostatnosť a správnosť tvorby záverov

Prospech žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa klasifikuje týmito stupňami: ***1 – výborný,***

2 – chválitebný,

3 – dobrý,

4 – dostatočný,

5 – nedostatočný.

Stupeň 1 (výborný) - Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný) - Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý) - Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojenie poznatkov, pojmov a zákonitostí podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný) - Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav

má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný) - Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Prospech z jednotlivých vyučovacích predmetov sa na vysvedčení pre druhý stupeň vypíše slovom.

Žiaci sú hodnotení **formatívne a sumatívne** (v 1. a 2. polroku). Vyučujúci v predmete chémia využíva aj priebežné slovné hodnotenie, ktoré slúži na povzbudenie chuti žiakov učiť sa a vzbudenie záujmu o prírodné vedy. Pri hodnotení výkonov má vyučujúci zohľadniť nielen aktuálnu úroveň vedomostí v predmete, ale aj pokrok, ktorý žiak dosiahol v učení. Kvalitatívne a kvantitatívne hodnotenie žiaka má byť organickou súčasťou vyučovacieho procesu v predmete chémia.

BIOLÓGIA

BIOLÓGIA					
ročník	**5. ročník**	**6. ročník**	**7.ročník**	**8. ročník**	**9. ročník**
ŠVP	1	1	1	1	1
ŠkVP	0,5	-	0,5	0,5	-
Celkový počet	1,5	1	1,5	1,5	1

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Učebný predmet umožňuje rozvíjať a prehlbovať poznatky o živých organizmoch s dôrazom na vzájomné vzťahy organizmov a vzťahy k prostrediu, ako aj človeka k živým a neživým zložkám prostredia. Predmet je zameraný na chápanie živej a neživej prírody ako celku. To predstavuje poznanie konkrétnych prírodných celkov a život organizmov v ich životnom prostredí. Orientuje sa na prejavy života a vzájomné vzťahy organizmov, chápanie základných súvislostí živých a neživých zložiek prírody, ako výsledku vzájomného pôsobenia rôznych procesov. Vedie k schopnosti triediť informácie a poznatky, využívať ich v praktickom živote, rozvíjať aktívny a pozitívny vzťah k prírode, človeku a ochrane jeho zdravia.

Základným štrukturálnym prvkom je špirálovité usporiadanie obsahu v jednotlivých ročníkoch a tematických celkoch. Poznatky sa rozvíjajú na základe princípu od vonkajších k vnútorným štruktúram vo vzájomných vzťahoch a súvislostiach.

Učivo v **5. - 6. ročníku** je usporiadané v nadväznosti na osvojené poznatky z nižšieho stupňa vzdelávania a skúsenosti žiakov z vnímania prírodných objektov, vzťahov organizmov a človeka v prírodnom prostredí. Štruktúra učiva je orientovaná na konkrétne prírodné celky, poznávanie jednotlivých organizmov v nich žijúcich, triedenie a zovšeobecňovanie poznatkov, s pozornosťou na potravové vzťahy a vzťahy k prostrediu, s postupným prechodom na pochopenie vnútorných štruktúr. Usporiadanie učiva vedie k postupnému poznávaniu zložitosti organizmov a postupnému prehlbovaniu poznatkov.

Usporiadanie učiva v **7. ročníku** nadväzuje na predchádzajúci učebný systém s rešpektovaním vzájomných súvislostí. Štruktúra učiva v 7. ročníku umožňuje plynulý prechod k pochopeniu človeka ako biologického objektu a na základe anatomicko-fyziologických poznatkov, smeruje k pochopeniu princípov individuality, biologickej a sociálnej podstaty človeka, pochopeniu základných spoločenských vzťahov na základe etických noriem, v prospech ich rozvoja. Štruktúra učiva umožňuje pochopenie, osvojovanie si zdravého životného štýlu a ochranu pred škodlivými vplyvmi.

Štruktúra obsahu v **8. ročníku** sa orientuje na dynamické hľadisko zloženia Zeme, zemského povrchu v súčinnosti so živými zložkami prírody. Predstavuje spolu s vedomosťami nadobudnutými v nižších ročníkoch komplexný pohľad na prírodu a jej vývoj. Nadväzne sa ďalej orientuje na poznanie vzťahov živej a neživej prírody so zameraním na základné

ekologické poznatky. Obsah ročníka je vcelku zameraný na komplexné poznanie a chápanie vzájomných vzťahov a súvislostí v prírode.
Obsah učiva v **9. ročníku** je orientovaný na základné životné procesy z hľadiska funkčných častí tela organizmov, poznatky o podstate života z hľadiska bunkovej štruktúry a dedičnosti. Záver tvorí problematika životného prostredia, ktorá smeruje k pochopeniu základných vzájomných vzťahov, vzťahov k prostrediu s vyústením do poznania vzťahov človeka k prírode a jej ochrane.

2. CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU

Ciele sú zamerané na poznávanie živej a neživej prírody ako celku, čo predstavuje:

1. Poznať a chápať život v prírodných celkoch a život organizmov v nich žijúcich.
2. Poznať väzby organizmov na životné prostredie v prejavoch života a vzájomných vzťahoch ako súčastí celku.
3. Chápať základné súvislosti a vzťahy prírodných objektov, ako výsledok vzájomného pôsobenia prírodných procesov a javov.
4. Chápať základné biologické procesy vo väzbe na živé a neživé zložky prírody.
5. Viesť k schopnosti triediť informácie a osvojené poznatky a využívať v praktickom živote.

Ciele vyučovacieho procesu**:**

- kognitívne - vedomosti, intelektuálne zručnosti žiaka
- afektívne - citová oblasť, oblasť postojov, názory
- psychomotorické - motorické zručnosti

3. KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE

Kompetencie v oblasti prírodných vied:

- Poznávať živé organizmy a ich význam v prírode a pre život človeka.
- Chápať lesný, vodný, lúčny, poľný ekosystém ako životný priestor organizmov, poznať typických predstaviteľov podľa vonkajších znakov, životných prejavov a potravových vzťahov, zásady prevencie a spôsob ochrany pred škodlivými druhmi.
- Poznať základnú stavbu, funkcie a životné prejavy rastlinných a živočíšnych buniek, jednobunkových a mnohobunkových organizmov a človeka .
- Porozumieť vzťahu neživej a živej prírody a význam jej poznávania. Poznať základné podmienky života, faktory prostredia a vzťahy organizmov, následky vplyvu človeka na biosféru a možnosti ich odstránenia.
- Poznať hlavné znaky základných životných procesov baktérii, rastlín, húb a živočíchov, podstatu a význam dedičnosti v prírode a pre človeka.

- Poznať základnú stavbu a funkcie sústav orgánov človeka, zásady poskytovania prvej predlekárskej pomoci pri bežných poraneniach, rozvíjať poznatky o činnosti ľudského tela ako celostného systému z hľadiska ochrany zdravia a zdravého životného štýlu.
- Poznať zložky životného prostredia, ich vzájomný vzťah, význam pre podmienky života organizmov a človeka a faktory vplývajúce na kvalitu životného prostredia, zdravie a spôsob života človeka a organizmov, základné hľadiská ochrany životného prostredia a prírody.

Stanovené ciele sa dosahujú rozvíjaním ďalších **kľúčových kompetencií** žiakov:

- *v oblasti komunikačných schopností*:
  - identifikovať a správne používať základné pojmy, objektívne opísať, vysvetliť alebo zdôvodniť základné znaky biologických objektov a procesov, podstatu procesov a vzťahov, vecne správne sa vyjadrovať verbálne, písomne a graficky k danej učebnej téme, vedieť využiť informačné a komunikačné zdroje, vyhľadávať, triediť a spracovávať informácie a dáta z rôznych zdrojov, zrozumiteľne prezentovať svoje poznatky, skúsenosti a zručnosti, vedieť spracovať jednoduchú správu z pozorovania na základe danej štruktúry, vedieť spracovať a prezentovať jednoduchý projekt so zameraním na ciele, metódy, výsledky a ich využitie.
- *v oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť:*
  - riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie, navrhovať rôzne riešenia úloh, postupov a prístupov, rozvíjať schopnosti a zručnosti pri riešení praktických úloh, spracovaní jednoduchých správ z pozorovaní a jednoduchých školských projektov, využívať tvorivosť a nápaditosť, samostatne tvoriť závery na základe zistení, skúmaní alebo riešení úloh, predpokladať a určiť príčinné súvislosti, pozorovať, experimentovať a odhadovať.
- *v oblasti sociálnych kompetencií:*
  - vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti, pracovať vo dvojiciach alebo v skupinách, vzájomne si radiť a pomáhať, prezentovať a zhodnotiť výsledky svojej alebo skupinovej činnosti, hodnotiť vlastné výkony a pokroky v učení.
- *v oblasti získavania, osvojovania a rozvíjania manuálnych zručností:*
  - používať správne postupy a techniky pri praktických činnostiach, dodržiavať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia, využívať učebné, kompenzačné a iné pomôcky, rozvíjať zručnosti pri práci s prírodninami a pri terénnych pozorovaniach, aplikovať teoretické poznatky a skúsenosti v praktických podmienkach.

Výchovné a vzdelávacie ciele: využiť prírodovedné poznatky z nižších ročníkov, naučiť chápať zmeny v prírode ako prírodné deje a život so všetkými jeho biologickými prejavmi, objasniť zmysel ľudského poznania, poukázať na význam spolupráce rozličných vedných odborov, získať záujem o poznanie života organizmov v ich prirodzenom prostredí, ich ochranu, naučiť základné pracovné návyky pre prácu s mikroskopom, správne pripraviť mikroskopický preparát, naučiť porovnávať vlastnosti a znaky pozorovaných objektov.

4., 5. OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

BIOLÓGIA – 5. ročník

4. OBSAH VZDELÁVANIA

Vzdelávacia oblasť	**Človek a príroda**
Názov predmetu	**BIOLÓGIA**
Časový rozsah výučby	1,5 hodín týždenne, spolu 49,5 vyučovacích hodín ročne
Ročník	piaty
Škola	Základná škola Starozagorská 8, 040 23 Košice
Názov ŠkVP	Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 2. stupeň základnej školy v Slovenskej republike
Stupeň vzdelania	ISCED 2
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

5.ročník

Časová dotácia: 1 + 0,5/ ročne: 49,5 hodín

Obsahová časť	**Výkonová časť**
Príroda a život	
Príroda a prírodniny. Metódy a prostriedky skúmania v biológii.	Rozlíšiť na príklade živú a neživú prírodninu. Predviesť využitie lupy pri pozorovaní prírodniny. Uviesť na príklade význam a využitie mikroskopu. Ukázať na mikroskope okulár, objektív a zrkadlo.
Život v lese	
Les. Štruktúra lesa. Život a zmeny lesa počas roka.	Uviesť príklad rastliny a živočícha žijúcich v lese. Pomenovať podľa schémy vrstvy lesa. Opísať zmeny lesa v ročných obdobiach. Zostaviť príklad potravového reťazca lesných organizmov.
Dreviny v lese. Ihličnaté a listnaté stromy. Kry. Poznávanie, život drevín počas roka. Význam pre život v lese.	Poznať základnú stavbu tela dreviny. Rozlíšiť ihličnatý a listnatý strom. Určiť názov ihličiny podľa šišky a vetvičky. Určiť názov listnatého stromu podľa listu alebo plodu. Uviesť význam stromov pre život organizmov a ľudí. Rozlíšiť na ukážke strom a ker. Pomenovať na ukážke dva lesné kry. Uviesť význam krov pre život organizmov. Uviesť príklad živočícha živiaceho sa listami, semenami (plodmi) lesných

	drevín.
Mikroskopické a nekvitnúce byliny v lese. Kvitnúce byliny v lese. Poznávanie, život počas roka. Význam pre život v lese.	Uviesť význam pôdnych baktérií v lese. Vysvetliť prítomnosť zelených povlakov na stromoch. Rozlíšiť na ukážke mach a papraď. Poukázať na význam machov a papradí v lese. Opísať základnú stavbu tela kvitnúcej byliny. Poznať na ukážke tri lesné kvitnúce byliny. Uviesť príklad jedovatej a liečivej rastliny. Uviesť význam bylín pre život lesa.
Huby a lišajníky v lese. Poznávanie jedlých a je-dovatých húb, spolužitie stromov a húb. Pomoc pri otrave hubami. Význam v lese.	Poznať na ukážke dve jedlé a dve jedovaté huby. Uviesť zásady pomoci pri otrave hubami. Rozpoznať na ukážke lišajník od iných organizmov. Vysvetliť význam húb a lišajníkov v prírode.
Lesné bezstavovce. Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov. Význam v lese.	Poznať slimáka a dážďovku podľa vonkajších znakov. Uviesť potravu slimáka a dážďovky. Porovnať prijímanie potravy a spôsob pohybu slimáka a dážďovky. Rozlíšiť na ukážke križiaka, kliešťa a mravca. Poznať možnosť nákazy kliešťom a odstránenie z kože. Uviesť príklad potravy dvoch bezstavovcov. Zdôvodniť význam bezstavovcov v lese a škodlivosť pri premnožení. Vysvetliť na príklade inštinkt.
Lesné obojživelníky a plazy. Lesné vtáky. Lesné cicavce. Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov. Význam v lese.	Poznať na ukážke skokana, jaštericu a vretenicu. Rozlíšiť na ukážke obojživelníka a plaza. Uviesť príklad potravy obojživelníka a plaza. Uviesť tri vtáky žijúce v lese. Demonštrovať na príklade význam lesného dravého a spevavého vtáka v lese. Uviesť príklad potravy dvoch lesných vtákov. Pomenovať na ukážke lesné cicavce. Uviesť príklad bylinožravého, mäsožravého a všežravého cicavca. Uviesť príklad potravy dvoch lesných cicavcov. Demonštrovať na príklade význam cicavcov v lese.
Život vo vode a na brehu	
Voda a jej okolie. Význam kyslíka, teploty a čistoty vody pre život vodných organizmov.	Uviesť vlastnosti vody dôležité pre život organizmov. Vysvetliť význam kyslíka pre vodné organizmy. Uviesť príklad stojatej a tečúcej vody. Uviesť príklad znečistenia vody a dôsledky pre život organizmov.

Obsahová časť	**Výkonová časť**
Rastliny žijúce vo vode. Poznávanie podľa vonkajších znakov. Význam planktónu a vodných zelených rastlín. Brehové rastlinstvo.	Vysvetliť význam mikroskopických rastlín pre život vo vode. Poznať na ukážke bylinu žijúcu vo vode. Vysvetliť škodlivosť premnoženia siníc pre zdravie človeka. Vysvetliť príčinu premnoženia niektorých organizmy v stojatej vode v lete. Poznať na ukážke jednu brehovú drevinu a bylinu. Uviesť význam brehových drevín a bylín.
Mikroskopické a drobné vodné živočíchy. Pozná-vanie podľa vonkajších znakov a životných preja-vov, význam.	Uviesť význam vodných živočíšnych mikroorganizmov. Poznať na ukážke nezmara. Uviesť príklad potravy črievičky a nezmara. Opísať spôsob obstarávania potravy nezmara. Uviesť príklad vodného organizmu živiaceho sa planktónom.
Vodné bezstavovce. Hmyz žijúci vo vode a na brehu. Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov, význam.	Poznať na ukážke vodného ulitníka a lastúrnika. Poznať význam pijavice v medicíne. Poznať na ukážke raka. Uviesť potravu pijavice. Zdôvodniť vplyv čistoty vody na život raka. Uviesť príklad potravy vodného bezstavovca. Poznať na ukážke jeden druh hmyzu žijúceho vo vode a jeden druh žijúceho na brehu. Uviesť význam lariev hmyzu pre vodné živočíchy.

Ryby. Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov, význam.	Opísať na ukážke prispôsobenie kapra životu vo vode. Uviesť príklad ryby žijúcej v stojatej a tečúcej vode. Rozlíšiť potravu bylinožravej a dravej ryby.
Živočíchy žijúce vo vode a na brehu. Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov, význam.	Rozlíšiť na ukážke skokana a mloka. Opísať život skokana vo vode a na brehu. Uviesť príklad potravy skokana a užovky. Rozlíšiť vretenicu a užovku podľa vonkajších znakov.
Vodné vtáky. Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov, význam.	Opísať prispôsobenie vtákov na plávanie, potápanie a brodenie. Opísať spôsob prijímania potravy kačice a labute. Uviesť príklad vtáka živiaceho sa drobnými živočíchmi v plytkej vode. Uviesť príklad potravy dravého vodného vtáka.
Vodné cicavce. Poznávanie podľa vonkajších znakov a životných prejavov, význam.	Uviesť význam plávacích blán a chvosta vydry a bobra. Uviesť príklad potravy bobra a vydry. Opísať spôsob stavania obydlia bobra. Uviesť význam vodných cicavcov.
Život na poliach a lúkach	
Polia, lúky, pastviny. Druhová rozmanitosť, vplyv ľudskej činnosti.	Rozlíšiť pole a lúku, zdôvodniť rozdiely. Vysvetliť význam skupín drevín medzi lánmi polí. Zdôvodniť nevhodnosť vypaľovania trávy. Uviesť príklad živočícha, ktorého môže ohroziť rozoranie medzí a likvidácia remízok.
Rastliny a huby na lúkach. Poznávanie podľa vonkajších znakov, život počas roka, význam.	Poznať na ukážke tri lúčne byliny. Pomenovať jednu liečivú lúčnu rastlinu. Poznať hubu pečiarku podľa typických znakov. Uviesť príklad živočícha živiaceho sa lúčnymi bylinami. Uviesť význam lúčnych tráv.
Obilniny. Krmoviny. Olejniny a okopaniny. Poz-návanie, život počas roka , význam pre výživu človeka a hospodárskych zvierat.	Poznať na ukážke a pomenovať pšenicu, ovos a kukuricu. Uviesť príklady významu obilnín pre človeka. Uviesť príklad troch výrobkov z obilnín. Poznať a pomenovať na ukážke ďatelinu. Uviesť príklad krmoviny, ako potravy hospodárskych zvierat. Vysvetliť význam „zeleného hnojenia“. Poznať na ukážke a pomenovať slnečnicu a repku. Porovnať výz-nam slnečnice, repky a repy. Poznať na ukážke a pomenovať ľuľok zemiakový. Vysvetliť význam zemiakovej hľuzy pre človeka.
Bezstavovce žijúce na lúkach a poliach. Poznávanie podľa vonkajších znakov, život počas roka, význam.	Uviesť význam dážďovky pre kvalitu pôdy. Poznať na ukážke dva druhy hmyzu žijúceho na lúke a poli. Uviesť príklad hmyzu, ktorý po premnožení ohrozuje pestované rastliny na poli. Uviesť príklad živočícha, ktorý sa živí hmyzom na poli alebo lúke.

Obsahová časť	**Výkonová časť**
Obojživelníky a plazy žijúce na lúkach a poliach. Poznávanie podľa vonkajších znakov, život počas roka, význam.	Odlíšiť skokana a ropuchu podľa spôsobu pohybu. Uviesť príklad potravy ropuchy. Uviesť význam ropuchy a jašterice pre život na lúkach a poliach.
Vtáky žijúce na lúkach a poliach. Poznávanie podľa vonkajších znakov, život počas roka, význam.	Poznať na ukážke tri vtáky žijúce na lúke a poli. Uviesť význam jarabice a bažanta pre život na poli. Preukázať na príklade význam dravých vtákov pre život na poliach a lúkach.
Cicavce žijúce na lúkach a poliach. Poznávanie podľa vonkajších znakov,	Poznať na ukážke tri cicavce žijúce na lúke a poli. Rozlíšiť zajaca a králika. Usporiadať potravový vzťah hraboš, sokol,

život počas roka, význam.	obilniny. Uviesť dôsledky premnoženia hrabošov, myší a sysľov na poli.

Začlenenie prierezových tém

Prierezová téma	Vzdelávacie stratégie
Environmentálna výchova ENV Príroda a život Život v lese Život vo vode a na brehu Život na poliach a lúkach	**Kognitívne stratégie-** aplikácia a prepojenie poznatkov, nachádzanie nových vzťahov a súvislostí a vytváranie integrovaného pohľadu.
Ochrana života a zdravia OŽaZ Príroda a život Život v lese Život vo vode a na brehu Život na poliach a lúkach	**Metakognitívne stratégie-** uvedomenie si vlastných vedomostí a schopností vzhľadom na vlastné zdravie a kvalitu života.
Tvorba projektov a prezentačné zručnosti TPaPZ Život v lese Život vo vode a na brehu Život na poliach a lúkach	**Formatívne stratégie-** rozvoj komunikačných schopností a zručností.

Praktické aktivity: 1. Pozorovanie rastliny lupou a mikroskopom.
2. Pozorovanie črievičky

Dlhodobé samostatné pozorovanie: Pozorovanie rastu obilniny

Tvorba projektov: 1. Zbierka lesných plodov
2. Herbár lúčnych rastlín

BIOLÓGIA – 6. ročník

Vzdelávacia oblasť	**Človek a príroda**
Názov predmetu	**BIOLÓGIA**
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín ročne
Ročník	šiesty
Škola	Základná škola Starozagorská 8, 040 23 Košice
Názov ŠkVP	Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 2. stupeň základnej školy v Slovenskej republike
Stupeň vzdelania	ISCED 2
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

6. Ročník

Časová dotácia: 1h/ ročne 33 hodín

Obsahová časť	Výkonová časť
Život s človekom a v ľudských sídlach	
Ľudské obydlia a ich okolie. Vplyv ľudskej činnosti na prispôsobovanie sa organizmov prostrediu.	Uviesť osobitosti ľudských obydlí a ich okolia pre život organizmov. Uviesť význam kríženia rastlín a živočíchov pre človeka. Uviesť význam zdomácňovania živočíchov pre človeka.
Mikroorganizmy žijúce s človekom. Poznávanie a vý-znam pre človeka.	Uviesť prejavy škodlivosti parazitickej baktérie pre človeka. Opísať využitie mliečnych a kvasných baktérií. Uviesť príklad využitia kvasiniek človekom. Uviesť podmienky výskytu plesní v domácnosti. Uviesť príklad priemyselnej výroby s využívaním kvasinky.
Pestované rastliny v záhradách. Pestované ovocné stromy a kry. Poznávanie podľa vonkajších znakov, význam.	Pomenovať podľa ukážky zástupcu cibuľovej, hlúbovej a koreňovej zeleniny. Poznať na ukážke a pomenovať strukovinu. Rozlíšiť a pomenovať na ukážke päť druhov zeleniny. Vysvetliť potrebu hnojenia pôdy v záhrade pri dlhoroč-nom pestovaní plodín. Vysvetliť význam zeleniny vo výžive človeka. Poznať na ukážke a pomenovať dva ovocné stromy. Poznať na ukážke a pomenovať dve rastliny s drobným dužinatým ovocím. Vysvetliť význam ovocia pre zdravie človeka.

Obsahová časť	Výkonová časť
Nežiaduci spoločníci človeka. Poznávanie podľa vonkajších znakov, význam. Zásady prevencie pred šírením nákazy.	Zdôvodniť na príklade škodlivosť vnútorného a vonkaj-šieho parazita. Poznať na ukážke dva živočíchy znehodnocujúce potraviny. Poznať zásady ochrany pred vnútornými parazitmi. Poznať spôsob odstránenia vší z vlasov.
Včelárstvo, rybárstvo a rybnikárstvo. Spoločenský život včiel. Zásady chovu	Opísať na ukážke význam včely matky, robotnice, trúda v úli. Uviesť príklady významu chovu včely pre človeka.

včiel a rýb. Chovateľsky významné vtáky.	Vysvetliť význam rýb pre človeka. Na ukážke pomenovať samca a samicu kury, kačice, husi a morky. Vysvetliť na príklade kohúta a sliepky pohlavnú dvojtvarosť. Uviesť význam chovu kury, kačice, husi alebo morky pre človeka.
Blízky spoločníci človeka. Poznávanie podľa vonkajších znakov, význam. Spolunažívanie živočíchov a ľudí v domácnosti.	Porovnať odlišnosti vonkajších znakov psa a mačky. Pomenovať na ukážke jedno plemeno psa. Uviesť zásady chovu psa a mačky v domácnosti. Uviesť príklad starostlivosti o drobné domáce živočíchy.
Chovateľsky významné cicavce. Poznávanie podľa vonkajších znakov, význam. Zásady chovu.	Rozpoznať na ukážke tri druhy hospodárskych zvierat. Rozpoznať na ukážke samca, samicu a mláďa dvoch hospodárskych zvierat. Uviesť význam chovu jedného druhu hospodárskeho zvieraťa. Uviesť dôsledky pridávania veľkého množstva chemických prípravkov do potravy hospodárskych zvierat.
Cicavce žijúce s človekom. Poznávanie podľa vonkajších znakov, riziká prenosu nákazlivých ochorení, ochrana a prevencia.	Rozlíšiť na ukážke myš a potkana. Uviesť riziko výskytu myší a potkanov v domácnosti. Poznať spôsoby ochrany pred myšami a potkanmi.
Živočíchy v okolí ľudských sídiel. Poznávanie podľa vonkajších znakov, význam.	Uviesť dva bezstavovce žijúce v záhrade alebo sade. Vysvetliť škodlivosť premnoženia niektorých bezstavovcov v domácnosti, záhrade a sade. Opísať význam spevavých vtákov v okolí domácností. Poznať na ukážke troch spevavých vtákov. Uviesť príklad spevavého vtáka, ktorý sa živí hmyzom.
Základná štruktúra života	
Rastlinná a živočíšna bunka. Základná stavba a fun-kcia častí bunky.	Pomenovať na ukážke časti rastlinnej bunky. Vysvetliť význam bunkového jadra a chloroplastu. Pomenovať na ukážke časti živočíšnej bunky. Určiť na ukážke zhodné a rozdielne znaky rastlinnej a živočíšnej bunky.
Živé organizmy a ich stavba	
Nebunkové a jednoduché bunkové organizmy. Stavba tela. Význam, vplyv na človeka, nákazlivé ochorenia, prevencia.	Porovnať stavbu vírusu a baktérie. Rozhodnúť, či pôvodcom nákazy chrípky, žltačky, angíny je vírus alebo baktéria. U-viesť príklad troch nákazlivých ochorení. Uviesť možnosti predchádzania šíreniu vírusových a bakteriálnych nákaz.
Stavba tela jednobunkových organizmov. Stavba tela mnohobunkových organizmov.	Pomenovať na ukážke črievičky hlavné časti tela. Porovnať na ukážke stavbu tela drobnozrnka a črievičky. Priradiť pletivo a tkanivo k rastline a živočíchovi. Určiť na ukážke rastliny jej orgány. Určiť na ukážke štruktúry tela živočícha bunku, tkanivo, orgán, sústavu orgánov.
Stavba tela rastlín a húb	
Stavba tela nekvitnúcich rastlín. Machy a paprade.	Pomenovať na ukážke časti tela machu. Pomenovať na u-kážke časti tela paprade. Uviesť význam výtrusov pre machy a paprade.
Stavba tela kvitnúcich rastlín. Koreň, prijímanie živín koreňom, význam pre život rastliny.	Rozlíšiť na ukážke stavby koreňa pokožku, dužinu, cievne zväzky, koreňové vlásky. Uviesť živiny, ktoré rastlina prijíma koreňom. Vysvetliť význam koreňa pre rastlinu.
Stonka (dreviny, byliny), prúdenie látok stonkou, význam pre život rastliny.	Roztriediť na ukážke dreviny a byliny podľa stavby stonky. Vysvetliť význam cievnych zväzkov v stonke. Určiť na konáriku púčiky a vysvetliť ich význam. Zdôvodniť význam stonky pre život rastliny.
Obsahová časť	**Výkonová časť**
List. Fotosyntéza, dýchanie, vyparovanie vody, význam pre život v prírode.	Určiť na ukážke stavby listu dôležité časti pre fotosyntézu. Uviesť význam prieduchov v pokožke listu. Vymenovať látky, ktoré listy pri dýchaní zo vzduchu prijímajú a ktoré do

	vzduchu vylučujú. Uviesť význam listov pre prijímanie živín a dýchanie.
Kvet. Opelenie a oplodnenie. Význam pre rozmnožovanie rastlín.	Rozlíšiť na ukážke kvetný obal, tyčinku a piestik. Uviesť význam peľového zrnka a vajíčka. Opísať na schéme opelenie kvetu. Uviesť, kedy nastáva v kvete oplodnenie. Zdôvodniť, prečo je kvet rozmnožovací orgán rastliny.
Plod a semeno. Rozdelenie plodov, význam pre rozmnožovanie rastlín.	Určiť na ukážke plodu oplodie a semeno. Rozlíšiť na ukážke dužinatý a suchý plod. Pomenovať na ukážke semena zárodok a klíčne listy. Vysvetliť význam plodu a semena pre rastlinu, živočíchov a človeka.
Rastlinné telo. Súčinnosť orgánov pre príjem živín, prenos a vylučovanie látok. Vplyv svetla, tepla, vody a živín.	Vymenovať látky, ktoré potrebuje rastlina pre život. Pomenovať na ukážke rozmnožovacie a vyživovacie orgány kvitnúcej rastliny. Pomenovať na ukážke orgány, ktorými rastlina prijíma výživu a dýcha, prúdia látky, prijíma a vyparuje vodu.
Huby s plodnicou jedlé a jedovaté, rozlíšenie podľa typických znakov. Kvasinky, plesne, lišajníky, stavba tela.	Rozlíšiť stavbu jedlej a jedovatej huby s plodnicou. Rozlíšiť na ukážke hubu s výtrusnicami na lupeňoch a v rúrkach. Rozlíšiť na ukážke kvasinku a pleseň podľa stavby tela. Uviesť význam výtrusnice plesne. Opísať na ukážke stavbu tela lišajníka.
Přhlivce - drobné vodné živočíchy. Stavba tela a zá-kladné telesné funkcie.	Vysvetliť, ako nezmar prijíma potravu a dýcha. Vysvetliť, prečo sa nervová sústava nezmara nazýva rozptýlená. U-viesť význam vajíčok a spermií nezmara. Vysvetliť význam púčikov u nezmara. Vysvetliť význam slova obojpohlavný živočích.
Ploskavce a hlístovce - vnútorné parazity. Stavba tela.	Uviesť časť tráviacej sústavy človeka, v ktorej žije pásomnica a hlísta. Opísať prijímanie potravy hlísty a pásomnice. Opísať podľa ukážky rozmnožovanie hlísty alebo pásomnice. Vysvetliť nevyhnutnosť dostatočnej tepelnej úpravy mäsa a umytia ovocia a zeleniny pred konzumáciou.
Mäkkýše – živočíchy so schránkou. Stavba tela a zá-kladné telesné funkcie.	Uviesť miesto uloženia vnútorných orgánov slimáka. Porovnať podľa ukážky schránku slimáka a škľabky. Vysvetliť, prečo je slimák obojpohlavný živočích. Uviesť orgánovú sústavu, ktorou slimák prijíma a spracováva potravu. Porovnať dýchacie orgány slimáka a škľabky. Určiť na ukážke ústny, prijímací a vyvrhovací otvor škľabky.
Obrúčkavce - živočíchy s obrúčkami. Stavba tela a zá-kladné telesné funkcie.	Uviesť, aký orgán umožňuje dážďovke pohyb. Zdôvodniť, názov zatvorená obehovej sústavy dážďovky. Opísať, ako dýcha dážďovka. Zdôvodniť názov rebríčkovej nervovej sústavy dážďovky. Uviesť význam opasku dážďovky.
Článkonožce - živočíchy s článkovaným telom. Stavba tela a základné telesné funkcie.	Vysvetliť význam jedovej žľazy pavúka. Pomenovať sústavu, ktorá rozvádza u pavúka a raka v tele kyslík. Uviesť or-gán raka, ktorý tvorí vonkajšiu kostru. Porovnať dýchacie orgány pavúka a raka. Uviesť na ukážke ústneho orgánu hmyzu príklad potravy. Určiť na ukážky končatiny spôsob pohybu hmyzu. Pomenovať dýchací orgán hmyzu. Zdôvodniť názov rebríčkovej nervovej sústavy hmyzu.

Praktické aktivity: 1. Pozorovanie rastlinných buniek pod mikroskopom
2. Pozorovanie stavby koreňa a stonky.
3. Pozorovanie stavby tela hmyzu.

Dlhodobé pozorovanie: Klíčenie semena

Tvorba projektov: Starostlivosť o vtáky v zime (v okolí školy alebo bydliska, v parku, záhrade)
Moje zvieratko

BIOLÓGIA – 7. ročník

Vzdelávacia oblasť	**Človek a príroda**
Názov predmetu	**BIOLÓGIA**
Časový rozsah výučby	1,5 hodín týždenne, spolu 49,5 vyučovacích hodín ročne
Ročník	siedmy
Škola	Základná škola Starozagorská 8, 040 23 Košice
Názov ŠkVP	Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 2. stupeň základnej školy v Slovenskej republike
Stupeň vzdelania	ISCED 2
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

7. Ročník

Časová dotácia: 1 + 0,5/ ročne 49,5 h

Tematický celok	**Obsah (obsahový štandard)**	**Výkonový štandard (výstupy)**	**Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy**	**Časová dotácia VII.A 1,5 hod. Ročne: 49 hod.**
1. Stavba tela stavovcov	Povrch tela stavovcov. Oporná a pohybová	Uviesť príklady stavovcov pokrytých šupinami, perím, srsťou. Zdôvodniť odlišnosti kožných útvarov stavovcov.Označiť na ukážke časti vtáčieho pera. Zdôvodniť na príklade stavovca význam sfarbenia podľa prostredia v ktorom žije. Zdôvodniť	ZEM, CHEM, ENV, OŽZ, TpPZ, SP, DOV, MKV	12 hod.

	sústava stavovcov. Tráviaca sústava stavovcov. Dýchacia sústava stavovcov.	prispôsobenie stavovcov život-nému prostrediu na ukážke kostry konča-tín. Vysvetliť význam prsnej kosti s hrebeňom u vtákov. Zdôrazniť význam dutých kostí vtákov. Rozlíšiť párnokopyt-níka a nepárnokopytníka na ukážke kostry končatíny. Pomenovať tkanivá tvoriace svalstvo končatín, vnútorných orgánov, srdca stavovcov. Vysvetliť princíp činnosti dvoch svalov. Uviesť príklad stavovca pohybujúceho sa plávaním, skákaním, plazením, lietaním, kráčaním a behom. Opísať na ukážke časti tráviacej sústavy stavovcov. Uviesť príklad stavovca s je-dovými zubami, vysunovateľného jazyka obojživelníkov, plazov a niektorých vtákov. Uviesť význam hrvoľa, žľaznaté-ho a svalnatého žalúdka vtákov. Na ukážke určiť orgány na prijímanie potravy, trávenie a vstrebávanie cicav-cov. Priradiť hlodavé zuby a kly k príkladom cicavcov. Určiť bylinožravé- ho, mäsožravého a všežravého cicavca. Uviesť príklad prežúvavého a neprežúva-vého cicavca.		

	Obehová sústava. stavovcov. Vylučovanie. Močová sústava stavovcov. Nervová sústava stavovcov. Zmyslové orgány stavovcov.	Uviesť príklad stavovca dýchajúceho žiabrami a pľúcami. Pomenovať dýchacie orgány žubrienky, dospelého obojživel-níka. porovnať dýchacie orgány ryby, plaza, vtáka a cicavca. Zdôvodniť úhyn rýb ak sú bez dlhší čas vody. Vysvetliť význam vzdušných vakov vtákov. Opísať význam krvi, srdca a ciev pre život stavovcov. Vysvetliť význam názvu uzavretej cievnej sústavy. Ziasttiť rozdiely v stavbe srdca rýb, obojživelníkov, plazov, vtákov a cicavcov. Vymenovať odpadové látky v organizme a zdôvodniť význam vylučovania. stavov-cov. Pomenovať na ukážke orgány močo-vej sústavy. Pomenovať sústavy zabezpečujúce látkovú a nervovú reguláciu. Pomenovať hlavné orgány ÚNS. Porovnať na ukážke predný mozog stavovcov a uviesť význam reflexného oblúka., nepodmieneného a podmieneného reflexu. Opísať umiestnenie zmyslových orgánov stavovcov. Uviesť príklad stavovcov s dobrým čuchom, uloženie hmatového orgánu, významu		

	Rozmnožovanie a rozmnožovacia sústava stavovcov. Životné prejavy a správanie stavovcov. Význam stavovcov v prírode a pre člove-ka. Ochrana stavovcov. 1. Praktická aktivita Porovnanie šupiny ryby, pera vtáka a chlpu cicavca.	bočnej čiary rýb, stavovca s veľmi dobrým zrakom a sluchom. Opísať na ukážke rozmnožovanie a vývin rýb, obojživelníkov. Porovnať rozmnožo-vanie plaza a vtáka.. Opísať vývin mláďat cicavcov na ukážke. Uviesť príklad stavovca aktívneho v noci, význam značkovania priestoru, sťahovavého a stáleho vtáka a vysvetliť inštinktívne správanie sa stavovca na príklade. Uviesť príklad stavovca: a)živiaceho sa hmyzom, hodavcami b) ktorý po premnožení ohrozuje úrodu na poliach, potraviny v domácnosti c) dopad úhynu dravých vtákov a mäsož-ravých cicavcov v prírode. Uviesť najčasejšie príčiny úhynu rýb a obojživelníkov, ohrozenie životných podmienok vtáka alebo cicavca, možnosti ochrany obojživelníkov. Uviesť príklad chráneného zástupcu rýb, obojživelníkov, plazov, cicavcov. Uviesť príklady stavovcov pokrytých šupinami, perím, srsťou. Zdôvodniť odlišnosti kožných		

		útvarov stavovcov. Upevniť si zručnosti s lupou a mikroskopom.		
2. Ľudský organizmus a ľudské spoločenstvo	Ľudský a živočíšny organizmus.	Vysvetliť na príklade význam človeka v ľudskom spoločenstve, porovnať spoločné a odlišné znaky lebky, chrbtice končatín ľudskéhoa živočíšneho organizmu. Vysvetliť podstatu rasizmu a jeho dôsledky.	FYZ, CHEM, SP, OŽZ, ENV, OŽZ, TpPZ, MEV, OSR, FIG	1 hod.
3. Človek a jeho telo	Povrch tela. Koža Starostlivosť o kožu. Poranenia kože. Oporná a pohybová sústava. Kosti.	Pomenovať na ukážke časti kože, zabezpečujúce ochanu povrchu tela, telesnú teplou, vylučovanie, vodný režim a zmyslové podnety. Uviesť význam kože pre človeka. Sformulovať zásady starostlivosti o kožu a kožné útvary. Zdôvodniť nevhodnosť opaľovania na prudkom slnku. Opísať postup predlekárskej prvej pomoci ošetrenia popáleniny a omrzliny. Predviesť ukážku ošetrenia odreniny alebo pľuzgiera. Opísať na ukážke stavbu kosti. Ukázať a pomenovať na ukážke hrudník, chrbticu, lebku, stavce, rebrá, hrudnú kosť. Rozlíšiť na ukážke spojenie kostí väzivom, chrupkou, zrastením, kĺbom. Zistiť jednoduchým telesným pohybom časti kostry, ktoré sa na ňom	FYZ, CHEM, SP, OŽZ, ENV, OŽZ, TpPZ, MEV, OSR, FIG	31 hod.

		zúčastnili.		
	Kostra	Určiť na ukážke kostry tri kosti mozgovej časti lebky. Určiť na ukážke kostry tri kosti tvárovej časti lebky. Určiť na ukážke kostry časti chrbtice.		
	Kostra končatín	Ukázať a pomenovať kosti hornej končatiny na ukážke (vlastnej končatine). Ukázať a pomenovať kosti dolnej končatiny na ukážke (vlastnej končatine). Porovnať stavbu kostru ruky a nohy. Zdôvodniť význam nosenia správnej obuvi podľa obrysu správnej a nesprávnej klenby nohy.		
	Svaly	Určiť na ukážke základné typy svalového tkaniva. Porovnať činnosť hladkého a priečne pruhovaného svalového tkaniva.		
	Svalstvo človeka	Opísať na ukážke kostrového svalu jeho stavbu. Zdôvodniť vlastnosti svalu na príklade ohnutia a vystretia ruky v lakti.		
	Zásady predlekárskej prvej pomoci pri zlomeninách,	Určiť na ukážke aspoň tri svaly hlavy a krku. Určiť na ukážke aspoň tri svaly trupu. Určiť na ukážke aspoň tri svaly hornej a dolnej končatiny. Predviesť jednoduché cviky na posilnenie svalov hrudníka, chrbta, brucha a končatín. Predviesť posup pri		

	vytknutí členka a vykĺbení. 2. Praktická aktivita. Prvá pomoc pri zlomeninách a vykĺbení. Tráviaca sústava. Stavba a činnosť orgánov tráviacej sústavy. Zložky potravy. Premena látok a energie. Energetická hodnota potravín. Zásady správnej výživy. Zlozvyky v stravovaní, poškodenia a prevencia ochorení tráviacej sústavy.	predlekárskej prvej pomoci pri otvorenej a zatvorenej zlomenine, vytknutí a vykĺbení. Uskutočniť nácvik predlekárskej prvej pomoci pri ošetrení otvorenej a zatvorenej zlomeniny na predlaktí a vytknutí a vykĺ-bení členka. Opísať na ukážke stavbu tráviacej sústavy. Pomenovať viditeľnú časť zuba v ústach. Určiť na ukážke vnútorné časti zuba. Rozlíšiť druhy zubov v chrupe. Porovnať mliečny a tr-valý chrup. Uviesť základné procesy v orgánoch tráviacej sústavy. Uviesť príklad enzýmu a jeho význam. Opísať podstatu trá-venia, vstrebávania, látkovej premeny. Vymenovať základné živiny v potrave človeka. Zdôvodniť význam bielkovín, sacharidov (cukrov), tukov, vitamínov, vody, minerálnych lá-tok. Uviesť dva druhy potravín s vysokou a nízkou energetickou hodnotou. Uviesť príklad správneho zloženia stravy pre človeka. Zdôvodniť význam zeleniny a ovocia v strave človeka. Uviesť príklad		

	Dýchacia sústava. Stavba a funkcia orgánov dýchacej sústavy. Dýchanie. Mechanizmus vonkajšieho dýchania. Význam dýchacej sústavy. Starostlivosť o dýchaciu sústavu. Škodlivosť fajčenia, vdychovania toxických látok. Poškodenia dýchacej sústavy. Zásady prvej predlekárskej pomoci. Význam dýchacej sústavy. Obehová sústava. Krv. Zložky krvi. Vlastnosti. Krvné skupiny. Darcovstvo krvi.	škodlivosti nadmerného pitia alkoholu na činnosť tráviacej sústavy. Zdôvodniť škodlivosť prejedania. Uviesť následky hladovania človeka. Uviesť význam tráviacej sústavy. Opísať na ukážke hlavné časti dýchacej sústavy. Rozlíšiť horné a dolné dýchacie cesty. Opísať priebeh výmeny dýchacích plynov v pľúcach. Vysvetliť podstatu dýchania. Porovnať zloženie vdychovaného a vydychovaného vzduchu. Vymenovať najdôležitejšie dýchacie svaly. Zistiť pohyby bránice a medzirebrových svalov pozorovaním nádychu a výdychu. Zdôvodniť význam čistoty ovzdušia pre človeka. Uviesť názov škodlivej látky v cigaretách. Uviesť príklad účinkov fajčenia na dýchaciu sústavu. Opísať spôsob pomoci človeku pri zastavení dychu. Opísať na ukážke postup pri umelom dýchaní. Uviesť význam dýchacej sústavy pre život človeka. Určiť na ukážke zložky krvi a vysvetliť ich význam. Vymenovať krvné skupiny. Uviesť		

	Význam krvi. Srdce. Stavba a činnosť srdca. Krvný obeh. Krvné cievy. Význam a činnosť ciev. Miazgové cievy a slezina. Význam obehovej sústavy. Poškodenia obehovej sústavy. Zásady predlekárskej prvej pomoci pri krvácaní a pri zastavení činnosti srdca. Vylučovanie a močová sústava. Stavba a činnosť, poškodenie a prevencia ochorení.	význam transfúzie krvi. Označiť a pomenovať na ukážke časti srdca. Opísať podľa schémy veľký a malý krvný obeh. Uviesť význam srdcových chlopní pre činnosť srdca. Rozlíšiť tepny, žily a vlásočnice podľa významu. Uviesť význam vencovitých tepien pre činnosť srdca. Rozlíšiť tepny a žily podľa smeru prúdenia krvi. Poznať význam miazgy pre ľudský organizmus. Opísať význam miazgových ciev. Určiť umiestnenie a význam sleziny. Vysvetliť funkcie obehovej sústavy. Zdôvodniť význam pohybu pre činnosť srdca a ciev. Uviesť príklad ochorenia obehovej sústavy zapríčineného nevhodným spôsobom života. Ukázať na ukážke alebo slovne opísať nepriamu masáž srdca. Opísať postup prvej predlekárskej pomoci pri poranení tepny a žily. Vymenovať odpadové látky vznikajúce pri činnosti ľudského organizmu. Určiť na ukážke umiestnenie obličiek a opísať ich tvar. Ukázať na svojom tele uloženie obličiek. Vysvet1iť význam obličiek a močových		

	Regulačné sústavy. Regulácia organizmu. Žľazy s vnútorným vylučovaním. Nervová sústava. Zmyslové orgány. Chuť. Čuch. Hmat.	ciest. Uviesť príklad príčiny ochorenia močovej sústavy. Vymenovať zásady prevencie ochorení obličiek. Zdôvodniť význam pitia tekutín pre funkciu obličiek. Vysvetliť význam močovej sústavy pre človeka. Pomenovať spôsoby regulácie organizmu človeka. Pomenovať orgánovú sústavu, ktorá umožňuje nervovú reguláciu. Uviesť význam regulovania činnosti organizmu. Určiť na ukážke tri žľazy s vnútorným vylučovaním. Uviesť význam inzulínu. Uviesť príklad významu troch žliaz s vnú-torným vylučovaním. Opísať význam nervovej bunky. Pomenovať časti reflexného oblúka na schéme. Uviesť príklad reflexnej činnosti človeka. Opísať na ukážke základné časti ústrednej nervovej sústavy. Určiť na ukážke jednotlivé časti mozgu. Vysvetliť význam mozgovej kôry predného mozgu. Uviesť základné časti obvodovej nervovej sústavy. Vysvetliť význam		

4. Zdravie a život človeka.	Sluch. Zrak. Poškodenie zraku a sluchu. 3. Praktická aktivita Vyššia nervová činnosť. Zásady hygieny duševnej činnosti	chuti, čuchu a hmatu pre človeka. Ukázať na svojom tele uloženie orgánov chuti, čuchu a hmatu. Rozlíšiť chuťové, čuchové a hmatové bunky podľa podnetov, ktoré prijímajú. Opísať na ukážke stavbu oka. Opísať podľa ukážky podstatu krátkozrakosti a ďalekozrakosti. Opísať na príklade možnosti poškodenia zraku. Určiť na ukážke vonkajšie, stredné a vnútorné ucho. Pomenovať na ukážke časti stredného ucha. Určiť na ukážke uloženie a význam rovnovážneho orgánu. Opísať na príklade možnosti poškodenia sluchu. Vymenovať zásady starostlivosti o zrakový orgán. Vymenovať zásady starostlivosti o sluchový orgán. Uviesť príklad komunikácie s osobou s poškodeným zrakom lebo sluchom. Činnosť zmyslových orgánov. Prakticky si overiť činnosť orgánov hmatu, sluchu a zraku. Uviesť príklad podmieneného reflexu. Uviesť príklad nepodmieneného reflexu. Uviesť význam myslenia a reči v živote človeka. Určiť a pomenovať na ukážke ženské	OŽZ , FYZ, ZEM, CHEM, SP, ENV, TpPZ, MEV, OSR, FIG, MKV, DOV	5 hod.

	Rozmnožovacia sústava. Rozmnožovacie orgány. Vývin jedinca. Hygiena pohlavných orgánov. Partnerské vzťahya rodina.	a mužské pohlavné orgány. Vymenovať orgány, v ktorých sa tvoria ženské a mužské pohlavné bunky. Vysvetliť význam menštruačného cyklu. Označiť na ukážke pohlavných orgánov miesto splynutia vajíčka a spermie. Uviesť dĺžku trvania tehotenstva. Opísať začiatok, priebeh a koniec tehotenstva. Uviesť uloženie plodu a spôsob jeho výživy. Vymenovať zásady starostlivosti o zdravý vývin novorodenca. Zdôvodniť význam výživy dieťaťa materským mlie-kom. Uviesť príklad troch znakov dospievania. Uviesť typické znaky troch období ľudského života. Uviesť príklad pohlavnej choroby a možnosti nákazy. Opísať podstatu ochorenia AIDS a možnosti jej predchádzania. Uviesť zásady predchádzania pohlavných ochorení Uviesť príklad priateľských vzťahov, vzájomnej pomoci mladých a dospelých ľudí. Uviesť na príklade význam rodiny. Uviesť tri príklady infekčného ochorenia. Charakterizovať výraz		

	Vonkajšie vplyvy na ľudské zdravie. Toxické a návykové látky. Vnútorné vplyvy na ľudské zdravie. Schopnosti a osobitosti človeka. . Životný štýl.	imunita a inkubačná doba. Vysvetliť základný princíp očkovania. Uviesť zásady prevencie infekčných ochorení. Vysvetliť na príklade význam dezinfekcie, dezinsekcie a deratizácie. Uviesť príklad návykovej látky. Vysvetliť na príklade drogovú závislosť. Zdôvodniť na príklade škodlivosť drogovej závislosti zdravie človeka. Uviesť zásady prevencie drogových závislostí. Uviesť vplyv dedičnosti na zdravie človeka. Uviesť príklad dedičnej vlastnosti človeka. Uviesť príklad dedičného ochorenia. Uviesť príklad významu jedinca v živote spoločnosti. Vyjadriť vlastný názor na význam záujmov, sebapoznávania, vzdelávania a rozvoj zručností pre život človeka. Vymenovať základné podmienky života človeka. Zdôvodniť význam striedania práce a odpočinku. Uviesť príklad nesprávnej životosprávy a dôsledkov na život človeka. Uviesť príklad zdravého životného štýlu.		

		Opakovanie učiva , tvorba projektov.		

Praktické aktivity: 1. Pozorovanie stavby slepačieho vajca
2. Pozorovanie prejavov dýchania
3. Pozorovanie činnosti zmyslových orgánov.

Projekty: Orgánové sústavy človeka

BIOLÓGIA – 8. ročník

Vzdelávacia oblasť	**Človek a príroda**
Názov predmetu	**BIOLÓGIA**
Časový rozsah výučby	1,5 hodín týždenne, spolu 49,5 vyučovacích hodín ročne
Ročník	ôsmy
Škola	Základná škola Starozagorská 8, 040 23 Košice
Názov ŠkVP	Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 2. stupeň základnej školy v Slovenskej republike
Stupeň vzdelania	ISCED 2
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

8. ročník

Časová dotácia: 1 + 0,5/ ročne: 49,5 h

Tematický celok	**Časová dotácia**	**Obsahové vymedzenie učiva**	**Rozvoj spôsobilosti/kompetencií/**	**Výkonný štandard**	**Prierezové témy**
Neživá príroda a jej poznávanie	3 hodiny	Neživá a živá príroda. Závislosť organizmov, človeka od neživej prírody. Význam vied o Zemi a poznávania	Vytvárať kladný vzťah k neživej prírode ako nevyhnutnej súčasti životného prostredia a zdroja surovín, s ktorými sa musí účelne hospodáriť. Prevencia pred negatívnymi zásahmi človeka do prírody	Preukázať na príklade závislosť organizmov od neživej prírody. Opísať príklad vplyvu organizmov na neživú prírodu. Dokumentovať význam vied o Zemi na príklade. Uviesť význam nerastných surovín	ENV

		neživej prírody		pre život človeka.	
Zem a jej stavba	4 hodiny	Stavba Zeme. Sféry zemského telesa. Základná stavba zemskej kôry pevnín a dna oceánov. Pohyby zemskej kôry.	Príčiny znečisťovania vody, pôdy, ovzdušia - prevencia. Súvislosť so životom rastlín a živočíchov Vplyv pohybu litosférických platní v súčasnosti - dôsledky, prevencia pred zemetrasením	Určiť a pomenovať podľa ukážky stavbu zemského telesa. Rozlíšiť na ukážke typy zemskej kôry. Uviesť hlavnú príčinu pohybu litosférických platní. Uviesť dôsledky vzďaľovania litosférických platní. Uviesť dôsledky približovania a podsúvania litosférických platní.	ENV ENV
Stavebné jednotky zemskej kôry	4 hodiny	Minerály a horniny. Charakteristika a vznik. Minerály. Vnútorná stavba, tvar, vlastnosti, význam a ochrana	Význam minerálov a hornín ako prírodných zdrojov pre človeka - súvislosť s poškodzovaním životného prostredia, potreba ochrany. Potreba ochrany minerálov v prírode, súvislosť s ich využitím pre človeka	Charakterizovať minerál a uviesť konkrétny príklad. Charakterizovať horninu a uviesť konkrétny príklad. Rozlíšiť na ukážke minerál a horninu. Uviesť aspoň jeden spôsob vzniku hornín. Pomenovať priestorový útvar, od ktorého závisí tvar a vlastnosti kryštálov. Vymenovať tri mechanické vlastnosti minerálov s významom pre	ENV

				človeka. Vymenovať tri optické vlastnosti minerálov s významom pre človeka. Uviesť príklad využitia mechanickej a optickej vlastnosti minerálu.	ENV
Geologické procesy a dejiny Zeme	32 hodín	Geologické procesy a ich zdroje. Katastrofické geologické procesy a dôsledky pre človeka	Význam vody pre život a potreba jej ochrany, termálne pramene. Slnko - základ života	Uviesť príklad zdroja a energie geologického procesu. Rozlíšiť na príklade vonkajší a vnútorný geologický proces. Do-kumentovať na príklade katastrofický geologický proces a jeho následky.	ENV OSR MUV OZR
		Magmatická a sopečná činnosť. Sopky a prejavy ich činnosti	Racionálne využívanie sopečnej energie	Charakterizovať magmatickú činnosť. Odlíšiť magmu a lávu podľa miesta vzniku. Opísať podľa ukážky (schémy) časti sopky. Uviesť príklad prejavov sopečnej činnosti. Uviesť príklad prospešnosti sopečnej činnosti pre človeka.	ENV OSR MUV OZR REV
		Vyvreté horniny.	Ochrana geologických útvarov	Opísať podstatu vzniku vyvretých hornín. Rozlíšiť na ukážke hlbinnú a výlevnú vyvretú horninu. Zdôvodniť štruktúru žuly a čadiča. Uviesť príklad využitia	

		Vlastnosti, význam a výskyt na Slovensku		hlbinnej a výlevnej vyvretej horniny. Zistiť na geologickej mape Slovenska výs-kyt vyvretých hornín.	
		Horotvorná činnosť a poruchy zemskej kôry. Vrásy a vrásnenie, zlomy, príkrovy	Súvis porúch zemskej kôry s urbanizáciou krajiny	Charakterizovať horotvornú činnosť. Rozlíšiť na ukážke (a-lebo načrtnúť) príklad poruchy zemskej kôry. Rozlíšiť vrásu a zlom podľa charakteristických znakov a ich vzniku.	ENV
		Zemetrasenie. Výskyt, príčiny, sprievodné javy, dôsledky pre človeka. Zemetrasenie	Význam poznania oblastí so zvýšenou možnosťou zemetrasenia - prevencia, prispôsobenie života obyvateľov	Vysvetliť príčiny zemetrasenia. Uviesť príklad druhu zemetrasenia a jeho dôsledkov. Opísať rozdiel medzi ohniskom a epicentrom zemetrasenia. Poznať možnosti ochrany ľudí a budov pred dôsledkami zemetrasenia.	REV
			Racionálne využitie nerastných surovín v súlade s ochranou prírody	Uviesť hlavné činitele premeny hornín. Opísať na ukážke typickú vlastnosť premenených hornín. Uviesť príklad premenenej horniny, typickú vlastnosť a praktické využitie.	

		na Slovensku Premena hornín a premenené horniny. Vlastnosti a význam *1. P. C. Rozlišovanie vyvretých hornín a rudných minerálov* *2. P. C. Poznávanie a rozlišovanie premenených hornín* Vonkajšie geologické procesy. Činitele vonkajších procesov. Zvetrávanie, príčiny a	Ochrana vzoriek pozorovaných nerastov, bezpečnosť pri manipulácii s nerastmi Vplyvy človeka a ich následky - znečisťovanie ovzdušia, vody, pôdy Ochrana geologických výtvorov, kyslé dažde	Uviesť príklad vonkajšieho geologického činiteľa. Opísať podstatu mechanického zvetrávania a jeho dôsledok. Opísať podstatu chemického procesu zvetrávania a jeho dôsledok. Opísať dôsledky zemskej príťažlivosti na svahu. Uviesť dôsledok činnosti toku rieky a morskej vody. Zdôvodniť ochranu podzemných vôd. Opísať dôsledok činnosti horského ľadovca. Porovnať tvar doliny vytvorenej povrchovou vodou a ľadovcom. Opísať dôsledky vetra na príklade geologického	ENV OZR ENV MUV OZR REV

		dôsledky		útvaru. Pomenovať útvary, do ktorých sa usporadúvajú usadené horniny. Uviesť príklad využitia nespevnenej a spevnenej usadenej horniny. Opísať podstatu vzniku organických usadených hornín. Uviesť príklad využitia organickej usadenej horniny. Opísať podstatu vzniku chemických usadených hornín. Uviesť príklad využitia chemickej usadenej horniny.	ENV OSR
		Usadené horniny. Úlomkovité, organické a chemické usadené horniny – vznik,	: Ochrana geologických výtvorov. Význam jaskýň pre človeka v minulosti a v súčasnosti - liečebné účely Ochrana skamenelín - dokladu vývoja života na Zemi	Opísať podstatu krasového procesu. Uviesť príklad povrchového a podzemného kra-sového útvaru. Rozlíšiť kvapľovú a ľadovú jaskyňu podľa výzdoby. Uviesť príklad kvapľovej a ľadovej jaskyne na Slovensku. Charakterizovať skamenelinu, uviesť príklad	

		vlastnosti, význam pre človeka *3. P. C. poznávanie a rozlišovanie usadených hornín* Krasové procesy. Krasové útvary. Jaskyne ako životný priestor organizmov. Význam pre človeka Skameneliny a vek Zeme Dejiny Zeme. Prahory, starohory,	Vplyv prostredia na prežitie, resp. vyhynutie organizmov Ochrana významných nálezísk skamenelín, prírodných rezervácií	skameneliny. Opísať proces vzniku skameneliny. Uviesť príklad určovania veku hornín. Uviesť významné geologické procesy v jednotlivých érach vývoja Zeme. Poznať na ukážke príklad vedúcej skameneliny prvohôr, druhohôr, treťohôr a štvrtohôr. Uviesť význam prvohorných papradí a prasličiek v súčasnosti pre človeka. Vymenovať podľa ukážky geologické jednotky Západných Karpát. Uviesť príklad typickej horniny geologických jednotiek Západných Karpát.	ENV OZR REV ENV ENV OZR REV ENV REV

		prvohory, druhohory, treťohory a štvrtohory Geologické jednotky Západných Karpát			
Podmienky života a vzťahy organizmov	23 hodín	Látkové zloženie organizmov. Vzťah organizmov k prostrediu. Prispôsobivosť a znášanlivosť organizmov	Prevencia pred negatívnym vplyvom na životné prostredie. Dôsledky rozhodnutí a činnost ľudí na súčasný stav životného prostredia. Racionálne využívanie alternatívnych zdrojov energie Negatívne vplyvy človeka na neživé faktory prostredia (voda, vzduch, pôda) a ich vplyv na život	Uviesť štyri chemické látky, ktoré sú súčasťou živých organizmov aj neživej prírody. Vymenovať organické látky, kto-ré tvoria telá živých organizmov. Uviesť príklad závislosti organizmu od prostredia a vzájomného vzťahu medzi organizmami. Demonštrovať na prí-klade prispôsobenie organizmov životu vo vode, na zemi, v pôde, vo vzduchu. Charakterizovať znášanlivosť organizmov voči podmienkam prostredia.	ENV OZR

			organizmov.	Zdôvodniť význam slnečného žiarenia pre fotosyntézu. U-viesť význam tepla pre život rastlín. Uviesť príklad vplyvu telesnej teploty na život živočíchov. Uviesť význam zložiek vzduchu pre život rastlín a živočíchov.	
		Neživé zložky prostredia. Svetlo, teplo, vzduch, voda, pôda a ich vplyv na životné podmienky a procesy organizmov	Organizmy - ukazovatele čistoty ovzdušia a vody (lišajníky, rak, prvoky) Vplyv parazitov na život a zdravie človeka (pásomnica, hlísta, kliešť...) – prevencia	Uviesť význam vody pre život organizmov. Demonštrovať na príklade prispôsobenie organizmov množstvu vody v prostredí. Uviesť význam minerálnych látok, biogénnych a stopových prvkov, humusu v pôde pre život rastlín. Uviesť príklad znečistenia prostredia a dôsledkov pre život rastlín. Uviesť príklad znečistenia prostredia a dôsledkov pre život živočíchov. Rozlíšiť na ukážke jedinca, populáciu rastlín a populá-ciu živočíchov. Vysvetliť	ENV OZR OSR

		Negatívne vplyvy znečisťovania neživých faktorov prostredia Populácia. Vlastnosti, vnútorné a vonkajšie vzťahy, ohrozenie populáre Spoločenstvo organizmov. druhová rozmanitosť, priestorové členenie a zloženie spoločenstva. Prírodné	Závislosť živých zložiek od neživých, negatívne dôsledky porušenia potravových reťazcov Nebezpečenstvo hromadenia cudzorodých látok v ekosystémoch	podmienky rastu populácie. Uviesť príklad početne malej a veľkej populácie. Rozlíšiť na príklade konkurenciu, predáciu, parazitizmus, symbiózu. Uviesť príklad spoločenstva organizmov. Porovnať druhovú rozmanitosť v lese a na poli. Opísať na ukážke priestorové rozmiestnenie organizmov vo vrstvách lesa. Rozlíšiť prírodné a umelé spoločenstvo podľa vplyvu človeka na ich zloženie. Uviesť príklady organizmov prírodného a umelého společenstva Rozlíšiť na ukážke živé a neživé zložky ekosystému. Uviesť príklady ekosystémov. Uviesť príklad producenta, konzumenta, rozkladača. Uviesť príklad hmyzu, ktorý po premnožení škodí v poľnohospodárstve, lesnom hospodárstve a zdraviu človeka.	ENV OZR REV

		a umelé spoločenstvá	Predchádzať zásahom človeka do prírody - prevencia pred narúšaním biologickej rovnováhy, dôsledky vyrubovania lesov a hromadenia odpadov Poznať následky vplyvy človeka na biosféru, hľadať možnosti odstránenie negatívnych zásahov.	Zostaviť potravný reťazec organizmov. Opísať proces obnovy ekosystému. Uviesť príklad hmyzu, ktorý sa môže rozšíriť po postihnutí ekosystému povodňou, veternou smršťou. Uviesť príklad vplyvu činnosti človeka na zmeny v eko-systéme.	ENV
		Ekosystém. Zložky, typy ekosystémov	Pochopiť vzťah a význam starostlivosti o životné prostredie a ochranu života Riešenie globálnych problémov ako nevyhnutnosť zachovania	Uviesť príklad neživých a živých zložiek biosféry. Rozlíšiť na ukážke tri ekosystémy v biosfére. Vysvetliť na príklade obeh látok v biosfére. Vysvetliť význam toku energie v biosfére. Charakterizovať stav biologickej rovnováhy. Uviesť príklad narušenia biologickej rovnováhy. Porovnať podmienky stabilného a nestabilného ekosystému. Uviesť tri príklady ekologického prístupu v krajine. Uviesť tri príklady narušenia	ENV OZR REV

		Obeh látok a tok energie v ekosystéme. Vplyv činností človeka na život v ekosystémech	života na Zemi. Možnosť znižovania odpadov a spotreby energie v domácnostiach, triedenie odpadov, kompostovanie	ekologickej rovnováhy. Uviesť príčiny a dopady stenčovania ozónovej vrstvy, vzniku smogu, skleníkového efektu, vzniku kyslých dažďov. Uviesť príklad zabránenia vzniku smogu, skleníkového efektu, kyslých dažďov alebo ničenia dažďových pralesov. Uviesť príklad príčiny hromadenia odpadov. Uviesť význam recyklácie druhotných surovín. Demonštrovať na príklade alternatívny zdroj energie a jeho prínos.	ENV OSR OZR REV
		Biosféra. Zložky a časti biosféry, obeh látok a tok energie, obnova a vývoj ekosystémov v biosfére	Súvislosť životného prostredia s prežívaním školského života žiakov, súvislosť s ich pracovnými výsledkami a zdravím		ENV ENV OSR OZR
		Biologická a ekologická rovnováha. Podmienky zachovania biologickej diverzity			ENV OZR REV
		Globálne ekologické problémy. Hromadenie odpadov, ničenie dažďových pralesov, výroba a spotreba energie. Príčiny a dopady na ekosystémy, možnosti riešenia			ENV OZR REV ENV REV

		Spoločenstvá v okolí našej školy. – dlhodobá úloha			

BIOLÓGIA – 9. ročník

Vzdelávacia oblasť	**Človek a príroda**
Názov predmetu	**BIOLÓGIA**
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín ročne
Ročník	deviaty
Škola	Základná škola Starozagorská 8, 040 23 Košice
Názov ŠkVP	
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 2. stupeň základnej školy v Slovenskej republike
Stupeň vzdelania	ISCED 2
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Časová dotácia: 1h/ ročne 33 hodín

Tematický celok	***Výstup smerom ku kompetencii***	***Obsahový štandard***	***Výkonový štandard (žiak vie)***
Základné životné procesy organizmov	Opísať základné životné procesy organizmov. Chápe význam jednotlivých životných procesov pre život organizmov.	Životné procesy organizmov. Výživa, dýchanie, vylučovanie, rozmnožovanie, rast a vývin, dráždivosť a citlivosť, pohyb a ich význam pre život.	Poznať základné životné procesy organizmov. Chápať význam jednotlivých životných procesov pre život organizmov.
	Pozná výživu a prijímanie živín baktérií (rozkladných, kvasných, mliečnych, hľúzkových,	Životné procesy baktérií, rastlín a húb. Výživa a dýchanie baktérií a húb.	Poznať výživu a prijímanie živín baktérií (rozkladných, kvasných, mliečnych, hľuzových, parazitických). Rozlíšiť výživu

	parazitických). Rozlíši výživu saprofytickej a parazitickej huby.		saprofytickej a parazitickej huby.
	Pozná podstatu výživy rastlín. Opíše podľa schémy podstatu procesu fotosyntézy. Zdôvodní autotrofnú výživu rastlín. Pozná podstatu dýchania rastlín. Vie vymenovať látky, ktoré pri dýchaní prijíma a vylučuje rastlina, živočích, človek.	Výživa a dýchanie rastlín. Proces a význam fotosyntézy rastlín. Autotrofná výživa rastlín. Proces a význam dýchania rastlín pre organizmy a človeka.	Poznať podstatu výživy rastlín. Opísať podľa schémy podstatu procesu fotosyntézy. Zdôvodniť autotrofnú výživu rastlín. Poznať podstatu dýchania rastlín. Vymenovať látky, ktoré pri dýchaní prijíma a vylučuje rastlina, živočích, človek. Poznať význam fotosyntézy a dýchania pre rastliny, živočíchy a človeka.
	Pozná spoločné a odlišné znaky rozmnožovania baktérií a húb. Pozná podstatu nepohlavného a pohlavného rozmnožovania rastlín. Vie uviesť príklady rozmnožovania poplazmi, hľuzami, odrezkami, podzemkom a cibuľou.	Rozmnožovanie baktérií a húb. Rozmnožovanie delením, pučaním a výtrusmi.	Poznať spoločné a odlišné znaky rozmnožovania baktérií a húb. Rozlíšiť na príkladoch rozmnožovanie delením, pučaním a výtrusmi.
	Pozná význam pohlavných buniek rastlín. Chápať podstatu oplodnenia vajíčka rastlín. Rozlíšiť uloženie pohlavných buniek a semien ihličnatých drevín, listnatých drevín a bylín.	Rozmnožovanie rastlín. Nepohlavné a pohlavné rozmnožovanie rastlín. Opelenie a oplodnenie. Vznik plodu a semena.	Poznať podstatu nepohlavného a pohlavného rozmnožovania rastlín. Uviesť príklady rozmnožovania poplazmi, hľuzami, odrezkami, podzemkom a cibuľou. Poznať význam pohlavných buniek rastlín. Chápať podstatu oplodnenia vajíčka rastlín. Rozlíšiť uloženie pohlavných buniek a semien ihličnatých drevín, listnatých drevín a bylín.
	Chápe súvislosť dráždivosti a pohybu. Pozná aspoň jeden faktor dráždivosti rastlín. Vie uviesť príklad pohybu častí rastlinných tiel spôsobeného svetlom, vodou, teplom, gravitáciou, chemickými látkami, dotykom a žiarením.	Dráždivosť, citlivosť a pohyb rastlín. Pôsobenie fyzikálnych, chemických, biologických faktorov. Reakcie rastlín na svetlo, teplo, vodu, chemické látky, žiarenie, dotyk, gravitáciu.	Chápať súvislosť dráždivosti a pohybu. Poznať aspoň jeden faktor dráždivosti rastlín. Uviesť príklad pohybu častí rastlinných tiel spôsobeného svetlom, vodou, teplom, gravitáciou, chemickými látkami, dotykom a žiarením.
	Charakterizuje proces klíčenia. Vie vymenovať podmienky klíčenia semien. Vie porovnať podmienky klíčenia a rastu rastliny. Pozná podľa ročného životného cyklu jednoročnú, dvojročnú a trvácu rastlinu. Vie porovnať na príklade vývin jednoklíčnolistovej a dvojklíčnolistovej rastliny.	Život rastlín. Klíčenie semena, rast a vývin rastliny. Život rastlín počas roka, dĺžka života rastlín.	Charakterizovať proces klíčenia. Vymenovať podmienky klíčenia semien. Porovnať podmienky klíčenia a rastu rastliny. Poznať podľa ročného životného cyklu jednoročnú, dvojročnú a trvácu rastlinu. Porovnať na príklade vývin jednoklíčnolistovej a dvojklíčnolistovej rastliny.
	Pozná význam živín pre živočíchy. Vie zdôvodniť heterotrofnú výživu živočíchov. Vie porovnať časti tráviacej rúry bezstavovcov a stavovcov, v ktorých prebieha trávenie a vstrebávanie. Pozná bezstavovca s mimotelovým trávením. Pozná význam zubov, jazyka a slinných žliaz pri spracovaní potravy. Vie zdôvodniť súvislosť stavby chrupu cicavcov s prijímanou	**Životné procesy živočíchov** Heterotrofná výživa živočíchov. Príjem živín živočíchmi a ich význam. Osobitosti výživy bezstavovcov a stavovcov.	Poznať význam živín pre živočíchy. Zdôvodniť heterotrofnú výživu živočíchov. Porovnať časti tráviacej rúry bezstavovcov a stavovcov, v ktorých prebieha trávenie a vstrebávanie. Poznať bezstavovca s mimotelovým trávením. Poznať význam zubov, jazyka a slinných žliaz pri spracovaní potravy. Zdôvodniť súvislosť stavby chrupu cicavcov s prijímanou

	potravou. Vie porovnať stavbu tráviacej sústavy mäsožravcov a bylinožravcov.		potravou. Porovnať stavbu tráviacej sústavy mäsožravcov a bylinožravcov.
	Vie charakterizovať proces dýchania, rozlíšiť vnútorné a vonkajšie dýchanie, preukázať na príklade dýchanie povrchom tela. Pozná osobitosti dýchania vodných a suchozemských bezstavovcov. Pozná princíp dýchania stavovcov žiabrami, kožné dýchanie obojživelníkov. Vie zdôvodniť význam vzdušných vakov vtákov. Pozná princíp vonkajšieho a vnútorného dýchania cicavcov.	Dýchanie živočíchov. Význam dýchania živočíchov. Osobitosti dýchania bezstavovcov a stavovcov.	Charakterizovať proces dýchania. Rozlíšiť vnútorné a vonkajšie dýchanie. Preukázať na príklade dýchanie povrchom tela. Poznať osobitosti dýchania vodných a suchozemských bezstavovcov. Poznať princíp dýchania stavovcov žiabrami, kožné dýchanie obojživelníkov. Zdôvodniť význam vzdušných vakov vtákov. Poznať princíp vonkajšieho a vnútorného dýchania cicavcov.
	Pozná význam vylučovania. Vie uviesť príklad bezstavovca s vyvinutou vylučovacou sústavou, vymenovať odpadové látky v organizme stavovcov. Pozná sústavy orgánov stavovcov, ktorými sa vylučujú odpadové látky. Vie zdôvodniť význam močovej sústavy stavovcov.	Vylučovanie živočíchov. Význam a osobitosti vylučovania bezstavovcov a stavovcov.	Poznať význam vylučovania. Uviesť príklad bezstavovca s vyvinutou vylučovacou sústavou. Vymenovať odpadové látky v organizme stavovcov. Poznať sústavy orgánov stavovcov, ktorými sa vylučujú odpadové látky. Zdôvodniť význam močovej sústavy stavovcov.
	Pozná význam obehu telových tekutín. Pozná obeh telových tekutín v otvorenej a zatvorenej obehovej sústave bezstavovcov. Pozná význam krvi stavovcov. Chápe princíp obehu krvi v zatvorenej obehovej sústave stavovcov. Uviesť funkciu ciev a srdca stavovcov. Vie vysvetliť súvislosť obehu krvi stavovcov so stálou telesnou teplotou.	Obeh telových tekutín živočíchov. Význam a osobitosti obehu tekutín bezstavovcov a stavovcov.	Poznať význam obehu telových tekutín. Poznať obeh telových tekutín v otvorenej a zatvorenej obehovej sústave bezstavovcov. Poznať význam krvi stavovcov. Chápať princíp obehu krvi v zatvorenej obehovej sústave stavovcov. Uviesť funkciu ciev a srdca stavovcov. Vysvetliť súvislosť obehu krvi stavovcov so stálou telesnou teplotou.
	Pozná význam regulovania organizmu živočíchov. Vie rozlíšiť význam hormonálnej a nervovej regulácie, rozlíšiť typy nervovej sústavy bezstavovcov. Pozná súvislosť dráždivosti a nervového riadenia. Pozná súvislosť prijímania informácií zmyslovými receptormi s nervovou sústavou. Vie porovnať zmyslové vnímanie zástupcu bezstavovca a stavovca. Pozná regulačný význam nervovej sústavy stavovcov. Vie opísať princíp prenosu informácií stavovcov, uviesť príklad cicavca s dobre vyvinutými zmyslovými orgánmi potrebnými na lov koristi, rozlíšiť aspoň dva nepodmienené a dva podmienené	Regulácia tela živočíchov. Význam a osobitosti regulácie tela a zmyslového vnímania bezstavovcov a stavovcov.	Poznať význam regulovania organizmu živočíchov. Rozlíšiť význam hormonálnej a nervovej regulácie. Rozlíšiť typy nervovej sústavy bezstavovcov. Poznať súvislosť dráždivosti a nervového riadenia. Poznať súvislosť prijímania informácií zmyslovými receptormi s nervovou sústavou. Porovnať zmyslové vnímanie zástupcu bezstavovca a stavovca. Poznať regulačný význam nervovej sústavy stavovcov. Opísať princíp prenosu informácií stavovcov. Uviesť príklad cicavca s dobre vyvinutými zmyslovými orgánmi potrebnými na lov koristi. Rozlíšiť aspoň dva nepodmienené a dva podmienené reflexy, významné pre život stavovcov.

	reflexy, významné pre život stavovcov.		
	Pozná význam pohybu živočíchov. Pozná a zdôvodní odlišnosti pohybového systému aspoň dvoch zástupcov bezstavovcov. Vie uviesť príklad spôsobu pohybu jedného bezstavovca. Pozná a zdôvodní prispôsobenie pohybu zástupcov stavovcov životnému prostrediu a spôsobu života.	Pohyb živočíchov. Význam a osobitosti pohybu bezstavovcov a stavovcov.	Poznať význam pohybu živočíchov. Poznať a zdôvodniť odlišnosti pohybového systému aspoň dvoch zástupcov bezstavovcov. Uviesť príklad spôsobu pohybu jedného bezstavovca. Poznať a zdôvodniť prispôsobenie pohybu zástupcov stavovcov životnému prostrediu a spôsobu života.
	Vie charakterizovať proces rozmnožovania. Pozná podstatu oplodnenia vajíčka. Vie odlíšiť na príklade pohlavné a nepohlavné rozmnožovanie. Pozná rozmnožovanie obojpohlavného živočícha. Vie porovnať priamy a nepriamy vývin jedinca, rozlíšiť na ukážke (schéme) úplnú a neúplnú premenu hmyzu, odlíšiť vonkajšie a vnútorné oplodnenie stavovcov, opísať nepriamy vývin obojživelníkov, rozlíšiť starostlivosť vtákov o mláďatá na príklade kŕmivého a nekŕmivého vtáka. Pozná vývin a spôsob výživy mláďat cicavcov	Rozmnožovanie a vývin živočíchov. Osobitosti rozmnožovania a vývinu bezstavovcov a stavovcov.	Charakterizovať proces rozmnožovania. Poznať podstatu oplodnenia vajíčka. Odlíšiť na príklade pohlavné a nepohlavné rozmnožovanie. Poznať rozmnožovanie obojpohlavného živočícha. Porovnať priamy a nepriamy vývin jedinca. Rozlíšiť na ukážke (schéme) úplnú a neúplnú premenu hmyzu. Odlíšiť vonkajšie a vnútorné oplodnenie stavovcov. Opísať nepriamy vývin obojživelníkov. Rozlíšiť starostlivosť vtákov o mláďatá na príklade kŕmivého a nekŕmivého vtáka. Poznať vývin a spôsob výživy mláďat cicavcov.
Organizácia živej hmoty organizmov	Pozná význam bunky pre organizmy. Pozná stavbu a funkciu jednotlivých častí bunky. Vie odlíšiť živé a neživé súčasti bunky, porovnať znaky a funkcie rastlinnej a živočíšnej bunky, zdôvodniť odlišnosť stavby rastlinnej a živočíšnej bunky, pomenovať časti bunky, ktoré zabezpečujú dýchanie, fotosyntézu a tvorbu bielkovín. Pozná význam príjmu a výdaja látok, fotosyntézy a dýchania ako procesov premeny látok v bunke.	Bunka a jej štruktúry. Štruktúra a funkcie rastlinnej a živočíšnej bunky.	Poznať význam bunky pre organizmy. Poznať stavbu a funkciu jednotlivých častí bunky. Odlíšiť živé a neživé súčasti bunky. Porovnať znaky a funkcie rastlinnej a živočíšnej bunky. Zdôvodniť odlišnosť stavby rastlinnej a živočíšnej bunky. Pomenovať časti bunky, ktoré zabezpečujú dýchanie, fotosyntézu a tvorbu bielkovín.
	Vie rozlíšiť aktívny a pasívny pohyb bunky. Pozná súvislosť rozmnožovania bunky s prenosom dedičných informácií. Vie opísať na schéme rozmnožovanie bunky delením.	Život bunky. Základné životné procesy v bunke – príjem a výdaj látok, fotosyntéza a dýchanie, dráždivosť a citlivosť, pohyb, rozmnožovanie. Bunka ako celok.	Poznať význam príjmu a výdaja látok, fotosyntézy a dýchania ako procesov premeny látok v bunke. Rozlíšiť aktívny a pasívny pohyb bunky. Poznať súvislosť rozmnožovania bunky s prenosom dedičných informácií. Opísať na schéme rozmnožovanie bunky delením.
Dedičnosť a premenlivosť	Vie opísať prejavy dedičnosti organizmov, pomenovať časť	Dedičnosť a jej podstata. Jednotka genetickej informácie.	Opísať prejavy dedičnosti organizmov. Pomenovať časť

organizmov	bunky, v ktorej sú uložené dedičné informácie, vysvetliť význam nukleových kyselín pri prenose genetickej informácie. Pozná uloženie genetickej informácie v bunke.		bunky, v ktorej sú uložené dedičné informácie. Vysvetliť význam nukleových kyselín pri prenose genetickej informácie. Poznať uloženie genetickej informácie v bunke. Opísať stavbu chromozómu.
	Vie opísať stavbu chromozómu. Pozná význam zníženia počtu chromozómov pri vzniku pohlavných buniek. Chápe príčinu tvorby kópií nukleovej kyseliny pred delením jadra bunky. Pozná význam vzťahu alela, gén a znak. Vie opísať podľa schémy kríženia vznik určitého znaku nového jedinca.	Prenos genetických informácií, podstata a princíp prenosu.	Poznať význam zníženia počtu chromozómov pri vzniku pohlavných buniek. Chápať príčinu tvorby kópií nukleovej kyseliny pred delením jadra bunky. Poznať význam vzťahu alela, gén a znak. Opísať podľa schémy kríženia vznik určitého znaku nového jedinca.
	Pozná význam premenlivosti. Vie odlíšiť nededičnú a dedičnú premenlivosť, uviesť príklad premenlivosti organizmov, opísať podstatu šľachtenia, uviesť príklad odrody rastliny alebo plemena živočícha, uviesť príklad vplyvu dedičnej choroby na život človeka.	Význam dedičnosti. Premenlivosť a rozmanitosť organizmov, druhové vlastnosti, vlastnosti jedinca.	Poznať význam premenlivosti. Odlíšiť nededičnú a dedičnú premenlivosť. Uviesť príklad premenlivosti organizmov. Opísať podstatu šľachtenia. Uviesť príklad odrody rastliny alebo plemena živočícha. Uviesť príklad vplyvu dedičnej choroby na život človeka.
Životné prostredie organizmov a človeka	Vie charakterizovať životné prostredie človeka, uviesť príklad prírodnej, umelej, sociálnej zložky prostredia. Pozná význam pracovného, obytného a rekreačného životného prostredia človeka. Vie vysvetliť rozdiel medzi vednými odbormi ekológia a environmentalistika, uviesť príklad vplyvu znečistenej vody, pôdy, ovzdušia na život organizmov a človeka.	Životné prostredie. Zložky životného prostredia, vzájomné vzťahy a ich význam.	Charakterizovať životné prostredie človeka. Uviesť príklad prírodnej, umelej, sociálnej zložky prostredia. Poznať význam pracovného, obytného a rekreačného životného prostredia človeka. Vysvetliť rozdiel medzi vednými odbormi ekológia a environmentalistika.
	Pozná príčiny znečisťovania vody, pôdy, ovzdušia. Vie uviesť príklad nepriaznivého vplyvu priemyselnej výroby a dopravy na životné prostredie. Pozná možnosti alternatívnych zdrojov energie.	Faktory ovplyvňujúce životné prostredie a podmienky života. Vplyv na zdravie, život organizmov a ľudí.	Uviesť príklad vplyvu znečistenej vody, pôdy, ovzdušia na život organizmov a človeka. Poznať príčiny znečisťovania vody, pôdy, ovzdušia. Uviesť príklad nepriaznivého vplyvu priemyselnej výroby a dopravy na životné prostredie. Poznať možnosti alternatívnych zdrojov energie.
	Vie rozlíšiť všeobecnú ochranu prírody a osobitnú ochranu prírody a krajiny. Pozná a pomenúva na ukážke aspoň tri druhy chránených rastlín, chráneného obojživelníka, plaza, vtáka a cicavca. Pozná aspoň tri kategórie chránených území. Vie uviesť príklad národného parku, chránenej krajinnej oblasti a prírodnej rezervácie.	Starostlivosť o prírodné prostredie a životné prostredie človeka. Ochrana prírody. Chránené rastliny, živočíchy, územia a ich význam.	Rozlíšiť všeobecnú ochranu prírody a osobitnú ochranu prírody a krajiny. Poznať a pomenovať na ukážke aspoň tri druhy chránených rastlín, chráneného obojživelníka, plaza, vtáka a cicavca. Poznať aspoň tri kategórie chránených území. Uviesť príklad národného parku, chránenej krajinnej oblasti a prírodnej rezervácie.

		Záverečné opakovanie	Upevňovanie vedomostí

Praktické aktivity:
1. Rozlíšenie životných procesov živočíchov podľa funkcií sústav orgánov.
2. Mikroskopické pozorovanie a odlíšenie bunkovej stavby tiel organizmov.
3. Návrh optimálneho ŽP.

6. PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov.

Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Na získanie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť **motivačné metódy**, ako je ***motivačné rozprávanie*** (citové približovanie obsahu učenia), ***motivačný rozhovor*** (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), ***motivačný problém*** (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), ***motivačnú demonštráciu*** (vzbudenie záujmu pomocou, ukážky). **Expozičné metódy** je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Odporúča sa ***rozprávanie*** (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), ***vysvetľovanie*** (logické systematické sprostredkovanie učiva), ***rozhovor*** (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), ***beseda*** (riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom), **demonštračná metóda** (demonštrácia obrazov, modelov, prírodnín), ***pozorovanie*** (cielené systematické vnímanie objektov a procesov), ***manipulácia s predmetmi*** (praktické činnosti, experimentovanie, pokusy, didaktická hra) ***inštruktáž*** (vizuálne a auditívne podnety k praktickej činnosti, vedenie žiakov k chápaniu slovnému a písomnému návodu).

Významné miesto majú **problémové metódy,** ku ktorým patrí ***heuristická metóda*** (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbore problému, tvorbe a výberu možných riešení a vlastnom riešení) a ***projektová metóda*** (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

Pre realizáciu cieľov sú dôležité **praktické aktivity** (samostatná činnosť na základe inštruktáže) – pozorovanie dostupných prírodných procesov na podporu chápania vzájomných vzťahov a ich významu. Pri pozorovaniach treba uprednostniť živé biologické objekty, klásť dôraz na poznávanie a rozlišovanie organizmov podľa podstatných vonkajších znakov.

Odporúča sa zvýšiť dôraz na ***prácu s knihou a textom*** (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií), ***samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie*** (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie).

Z **aktivizujúcich** metód je vhodná ***diskusia*** (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovaní za účelom riešenia daného problému), ***situačná metóda*** (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), ***inscenačná metóda*** (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), ***didaktické hry*** (sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov a spontánnosti), ***kooperatívne vyučovanie*** (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny).

Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. ***metódy opakovania* a *precvičovania,*** (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy).

Z **organizačných foriem** sa uplatňuje ***vyučovacia hodina*** (základného, motivačného, expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu). **Terénne pozorovania, praktické aktivity a exkurziu** volí učiteľ podľa podmienok školy a regionálnych možností, pričom dbá na dodržiavanie zásad bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov.

Na hodinách biológie sa budú uplatňovať tieto prierezové témy:

OSR – Osobnostný a sociálny rozvoj
ENV – Environmentálna výchova
MEV – Mediálna výchova
MUV – Multikultúrna výchova
OŽZ – Ochrana života a zdravia
PPZ – Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
FG – Finančná gramotnosť

Uplatňovanie a konkretizácia prierezových tém bude vyznačené v časovo-tematických plánoch .

Metodické poznámky:

1. Povinne sa realizujú 2 praktické aktivity v 5. ročníku, 3 aktivity v 6., 7. a 8. ročníku,

2. Na podporu samostatných aktivít žiakov možno využiť odporúčané námety na samostatné pozorovania alebo zvoliť vlastné témy podľa podmienok a možností školy.

Zo samostatných pozorovaní žiaci spracujú krátku správu (1 – 2 strany) podľa štruktúry:

- Názov úlohy, meno a priezvisko žiaka, ročník, trieda.
- Postup - stručný opis postupu riešenia úlohy.
- Zistenia - stručný opis zistení (podľa potreby použiť jednoduché nákresy, schémy, tabuľky a pod.).
- Záver – stručné zhrnutie poznatkov z riešenia úlohy.

3. Pri tvorbe <u>projektov</u> podľa rozhodnutia učiteľa možno využiť vlastné alebo odporúčané námety na tvorbu projektov podľa podmienok a možností školy. Cieľom je podpora samostatnej alebo skupinovej tvorivej činnosti, aplikácia teoretických vedomosti a

komunikatívnych zručností. Riešenie by malo byť zamerané na: samostatné pozorovanie a jednoduchý prieskum, spracovanie zistení a dokumentačného materiálu a využitie výsledkov.

Žiaci môžu riešiť projekt samostatne alebo v skupinách (2 – 3 žiaci) na tému podľa vlastného výberu alebo určenú učiteľom. Na riešenie je vhodné stanoviť určitý čas (napr. 1 - 2 mesiace). Téma a cieľ projektu má zodpovedať schopnostiam a možnostiam žiakov s ohľadom na podmienky školy. Optimálne sú témy, ktoré sa týkajú problematiky školy a záujmu žiakov. Žiakom by sa mali stanoviť primerané úlohy a metódy na dosiahnutie cieľa.

Projekt tvorí plagát (poster), ktorý žiaci písomne a graficky spracujú na základe vlastného pozorovania (prieskumu) a inštrukcií učiteľa. Optimálne členenie a obsah posteru (v stručnej jednoduchej forme):

- Názov projektu, meno a priezvisko žiaka, ročník, trieda.
- Cieľ – čo sa má riešením zistiť, dosiahnuť.
- Úlohy - potrebné na dosiahnutie cieľa.
- Metódy – postupy na splnenie úloh.
- Výsledky - súbor jednoduchých textov, obrázkov, fotografií, nákresov, schém, tabuliek, plánikov alebo iného dokumentačného materiálu.
- Záver - zhrnutie výsledkov a možnosti (návrhy) ich využitia.

Prezentácia projektov je vhodná formou prehliadky posterov umiestnených v triede (na chodbe a pod.). Účelom je, aby žiaci preukázali poznatky a komunikatívne schopnosti vo verbálnej, písomnej a grafickej forme. Projekt sa prezentuje slovným komentovaním obsahu posteru v stanovenom časovom limite (napr. 10 min). Žiaci stručne a vecne charakterizujú projekt z hľadiska cieľa, úloh, metód a postupov, výsledkov a záverov. Najlepšie postery môže škola prezentovať aj navonok (vystaviť v triede, v odbornej učebni, vo vstupných, chodbových a iných priestoroch školy), môže slúžiť ako propagácia praktickej tvorivej činnosti žiakov. Využitie posterov je možné aj vo vyučovacom procese podľa aktuálnosti, možností a záujmu učiteľa biológie.

4. Odporúčané námety na rozširujúce učivo sa môžu podľa rozhodnutia školy využiť v prípade vyššieho počtu týždenných vyučovacích hodín ako určuje rámcový učebný plán pre základné školy na rozšírenie a prehĺbenie obsah učiva.

7. UČEBNÉ ZDROJE

Učebné zdroje informácií pre žiakov – učebnice, odborná literatúra, odborné časopisy, náučné slovníky, materiálno-technické a didaktické prostriedky

- obrazy, modely, prírodniny
- prezentácie na interaktívnej tabuli
- mikroskopické preparáty

- encyklopédie, atlasy
- iná odborná literatúra
- časopisy
- pracovné listy
- IKT
- internet
- DVD
- Učebnice :

Uhereková a kol.: Biológia pre 5. ročník ZŠ, EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o., 2008
Uhereková a kol.: Biológia pre 6. ročník ZŠ, EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o., 2009
Uhereková a kol.: Biológia pre 7. ročník ZŠ, EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o., 2011
Uhereková a Bizubová: Biológia pre 8. ročník ZŠ, EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o., 2011
Uhereková a kol.: Biológia pre 9. ročník ZŠ, EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o., 2012

8. HODNOTENIE PREDMETU

Pri hodnotení žiakov sa bude postupovať podľa Metodických pokynov č. 22/2011 s platnosťou od 1. mája 2011.

Hodnotenie prospechu

Prospech žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa klasifikuje týmito stupňami:

1 – výborný,
2 – chválitebný,
3 – dobrý,
4 – dostatočný,
5 – nedostatočný.

Stupnica hodnotenia písomných prác:

Známka:		Percentuálna úspešnosť:
výborný	– 1	100% - 90%
chválitebný	– 2	89% - 75%
dobrý	– 3	74% - 50%
dostatočný	– 4	49% - 25%
nedostatočný	– 5	24% - 0%

Pri realizácii hodnotenia žiaka kladieme dôraz hlavne na:

- **aktívny prístup žiaka**
- vypracovanie projektu
- praktické aktivity
- samostatné pozorovanie
- verbálnu formu – orientačné skúšanie (v rámci motivačnej diskusie, riešenia problému), uprednostňovať princíp dobrovoľnosti
- písomnú formu – písomné previerky po skončení tematického celku, alebo skupiny podobných tém
- dobrovoľné referáty, projekty...

Stupeň 1 (výborný) - Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný) - Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý) - Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojenie poznatkov, pojmov a zákonitostí podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný) - Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný) - Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Prospech z jednotlivých vyučovacích predmetov sa na vysvedčení pre druhý stupeň vypíše slovom.

Získavanie podkladov na hodnotenie

- Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získava učiteľ najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:
  - sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka,
  - sústavným sledovaním výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
  - rôznymi druhmi skúšok (písomné, ústne, grafické, praktické, pohybové) a didaktickými testami; uplatňuje aj metódy menej riadené (referáty, denníky, sebahodnotiace listy, dotazníky, pozorovania, portfóliá) - súbor prác žiaka, ktoré vypovedajú o jeho výkone,
  - analýzou výsledkov rôznych činností žiaka,
  - konzultáciami s ostatnými pedagogickými zamestnancami a podľa potreby s odbornými zamestnancami zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, všeobecného lekára pre deti a dorast, najmä u žiaka s trvalejšími psychickými a zdravotnými ťažkosťami a poruchami,
  - rozhovormi so žiakom a so zákonným zástupcom žiaka.
- Žiak je z predmetu skúšaný ústne, písomne alebo prakticky najmenej dvakrát v polročnom hodnotiacom období.
- Učiteľ oznamuje žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia písomných a grafických prác a praktických činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní.
- Písomné práce a ďalšie druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok. Pravidelným rozvrhnutím hodnotiacich činností zabráni preťažovaniu žiaka. Písomné práce archivuje do konca príslušného školského roka.
- Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu sú:
  - známky alebo slovné hodnotenie za ústne odpovede,
  - známky alebo slovné hodnotenie za písomné práce, didaktické testy, grafické práce, praktické práce,
  - posúdenie prejavov žiaka.

Na kontrolu a hodnotenie žiakov sa odporúčajú nasledovné postupy na zabezpečenie korektného a objektívneho hodnotenia:

1. Pri **verbálnej forme** kontroly úrovne osvojenia poznatkov je vhodné uprednostňovať prezentovanie poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka alebo určenia konkrétneho žiaka učiteľom (na predchádzajúcej hodine). Odporúča sa uplatniť postup verbálnych odpovedí 3 žiakov v časovom limite 5 min. Pri verbálnej kontrole zisťovať a hodnotiť najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu.

2. **Písomnou formou** je vhodné kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom **testu** na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v **časovom limite 20 min v rozsahu 10 – 15 otázok** zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu. Optimálne hodnotenie je na základe **percentuálnej úspešnosti** podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov.

3. Pri **praktických aktivitách** je vhodné **slovné hodnotenie praktických zručností** (vrátane správnosti nákresov a schém podľa potreby) s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh.

Optimálne je **slovné hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka.** V nižších ročníkoch sa odporúča pristupovať k tvorbe záverov na **základe stručnej osnovy** danej učiteľom.

4. Preverovať úroveň **samostatnej práce žiakov a schopností práce s textom** formou hodnotenia **správ zo samostatných pozorovaní** podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov.

5. Úroveň kombinovaných verbálnych, písomných, grafických prejavov a komunikatívnych zručností je vhodné kontrolovať a hodnotiť prostredníctvom **prezentácie projektov** podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov.

DEJEPIS – 5. ročník

Vzdelávacia oblasť	**Človek a spoločnosť**
Názov predmetu	**Dejepis**
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín
Ročník	piaty
Škola (názov, adresa)	**ZŠ Starozagorská 8, Košice**
Názov ŠkVP	**Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce**
Stupeň vzdelania	**nižšie sekundárne vzdelávanie – ISCED 2**
Dĺžka štúdia	**5 rokov**
Forma štúdia	**denná**
Vyučovací jazyk	**slovenský jazyk**
Iné	

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Dejepis spolu s humánnou zložkou geografie a občianskou výchovou tvorí vzdelávaciu oblasť Človek a spoločnosť. Je v nej však samostatným predmetom a spolu s nimi v integratívnych vzťahoch predstavuje jeden z významných prostriedkov procesu humanizácie žiakov. V jeho priebehu si žiaci postupne osvojujú kultúru spoločenskej komunikácie a demokratické spôsoby svojho konania na základe oboznamovania sa s vývojom ľudskej spoločnosti najmä z hľadiska aspektu konajúcich osôb, či skupín ľudí a tiež prostredníctvom pohľadov na dôležité formy života spoločnosti v jednotlivých historických obdobiach.

Hlavnou funkciou dejepisu je kultivovanie historického vedomia žiaka ako celistvej osobnosti a uchovanie kontinuity historickej pamäti v zmysle odovzdávania historickej skúsenosti či už z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej alebo svetovej perspektívy. Súčasťou jej odovzdávania je predovšetkým postupné poznávanie takých historických udalostí, dejov, javov a procesov v priestore a čase, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili vývoj slovenskej spoločnosti a premietli sa do obrazu našej prítomnosti. Pričom kladie dôraz na dejiny 19. a 20. storočia, v ktorých môžeme nájsť z väčšej časti korene súčasných spoločenských javov i problémov.

Takto vedie žiakov k úcte k vlastnému národu, k rozvíjaniu vlastenectva ako súčasti kultivovania ich historického vedomia, v ktorom rezonuje i úcta k iným národom a etnikám, rovnako tak rešpektovanie kultúrnych a iných odlišností, ľudí, rôznych diverzifikovaných

skupín a spoločenstiev. Prispieva tak k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti. Rovnako dôležitosť pripisuje aj demokratickým hodnotám európskej civilizácie.

2. CIELE PREDMETU

Za základnú cieľovú kategóriu výučby dejepisu považujeme tvorbu štúdijných predmetových, medzipredmetových kompetencií – spôsobilostí, schopností využívať kvalitu získaných znalostí v rôznych poznávacích i praktických situáciách, ktoré umožnia žiakom, aby nepristupovali k histórii len ako k uzavretej minulosti, ale aj k rozvíjaniu celej škály kompetencií (spôsobilostí) klásť si v aktívnej činnosti kognitívne rôznorodé otázky, pomocou ktorých sa cez prizmu prítomnosti pýtajú na minulosť a vytvárajú si tak postupne vlastný názor.
Významným prostriedkom k tomu je súbor primeraných školských historických prameňov (aj exemplárne mnohostranných), ktorý sa považuje za integrálnu súčasť didaktického systému výučby dejepisu i dejepisných učebníc na základných školách.
Závažným predpokladom rozvíjania a uplatňovania uvedených cieľových kategórií je prekonávať transmisívnu výučbu dejepisu, ktorej podstatou je odovzdávanie poznatkov v hotovej podobe prevažne explikačnými (vysvetľujúcimi) metódami a prostredníctvom frontálnej výučby, a v širšej miere aplikovať prístupy, ktoré kladú dôraz na aktívne učenie, na proces hľadania, objavovania a konštruovania (vytvárania) poznatkov na základe vlastnej činnosti a skúsenosti v interakcii s učiteľom a spolužiakmi v kooperatívnom učení.

3. KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE

Žiaci si kladú otázky:

- použijú ich na osvojovanie daných významov, ktoré súvisia s riešením základných operácií:

- **s historickým časom**
  - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti chronologicky
  - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti synchrónne
  - rozpoznať postupne nerovnomernosť historického vývoja
  - využívať medzníky ako prostriedok orientácie v minulosti
- **s historickým priestorom**
  - rozlišovať miestny, regionálny, národný, globálny historický priestor
  - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti priestorovo
  - rozpoznať podmienenosť medzi historickým priestorom a spôsobom života a obživy človeka, spoločnosti
- **s historickými faktami, udalosťami, javmi a procesmi a ich hodnotiacim posudzovaním**
  - vymedziť jednotlivú historickú udalosť, jav, proces, osobnosť
  - popísať jednotlivé historické udalosti, javy, procesy, osobnosti na základe určujúcich znakov
  - rekonštruovať konanie a postoje ľudí v minulosti
  - skúmať konanie ľudí v daných podmienkach a vysvetľovať ho
  - určiť príčiny jednotlivých historických udalostí, javov, procesov
  - vymedziť dôsledky jednotlivých historických udalostí, javov, procesov

- rozpoznať charakteristické znaky jednotlivých historických období
- rozpoznať základné faktory, ktoré ovplyvňovali historický vývoj

- aplikujú ich v nových situáciách, v „skúmateľských“ postojoch a pracovných postupoch pri vyšetrovaní, pátraní v školských historických písomných, obrazových, grafických a hmotných prameňoch - stopách po minulosti

- pri vymedzovaní predmetu skúmania
  Žiaci vymedzia, čo môžu skúmať pri priamom pozorovaní pästného klinu.

- pri vytvorení plánu skúmania
  Žiaci zostavia plán skúmania pästného klinu.

- pri komunikácii v tíme o výsledkoch skúmania
  Žiaci v pracovnom tíme zhrnú výsledky svojho skúmania pästného klinu ako najstaršieho

  pracovného nástroja

- pri vytvorení záznamu zo skúmania
  Žiaci v pracovnom tíme urobia záznam o skúmaní pästného klinu

- **pri vyhľadávaní relevantných informácií**
  - z rôznych zdrojov – textov verbálnych, obrazových, grafických, i z textov kombinovaných
  - z učebníc, cvičebníc, pracovných zošitov, slovníka cudzích slov, atlasov, novín, časopisov, webových stránok
  - z populárnovedeckej literatúry a historickej beletrie
- **pri využívaní týchto informácií a verifikovaní ich hodnoty**
  - vyberaní informácií
  - organizovaní informácií
  - porovnávaní informácií
  - rozlišovaní informácií
  - zaraďovaní informácií.
  - kritickom zhodnotení rôznych zdrojov informácií
- **pri štruktúrovaní výsledkov, výstupov a potvrdení vybraného postupu**
  - zoradení výsledkov

  - rozpoznaní podstatného od nepodstatného
  - integrovaní výsledkov do chronologického a historického rámca

  - vyhodnocovaní správnosti postupu
  - tvorbe súboru vlastných prác

Uvedený komplex študijných (predmetových) kompetencií (spôsobilostí) sa spresňuje, konkretizuje v učebných požiadavkách v jednotlivých tematických celkoch učebného obsahu v podobe systematizovaného výkonového štandardu**.**

4. HODNOTENIE PREDMETU A ŽIAKOV

Hodnotenie žiakov:

Predmet dejepis je povinne klasifikovaný podľa platného klasifikačného poriadku, ktorý vymedzuje hodnotenie prospechu žiakov. Konkrétne dotvorenie systému hodnotenia determinuje typ osobnosti každého učiteľa, charakter triedy, klímu našej školy. Na kontrolu a hodnotenie žiakov sa využívajú postupy zabezpečujúce korektné a objektívne hodnotenie. Pravidelne sa uplatňujú vzájomné hodnotenie spolužiakov a sebahodnotenie. Hlavným cieľom hodnotenia je naučiť žiaka hodnotiť samého seba, aby vedel posudzovať vlastné sily a schopnosti. Hodnotí sa osvojenie základných poznatkov, zručností a postojov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu. V predmete dejepis učiteľ dáva žiakom šancu vyvíjať sa primeraným tempom, hodnotí každý výkon žiaka bezprostredne po jeho ukončení. Toto hodnotenie má hlavne motivačný charakter.

Otázky a úlohy, využívané na preverovanie vedomostí môžu byť:

- faktografické a terminologické – čo, kde a kedy sa stalo, udialo, kto, čo kedy urobil.....
- analyticko-syntetické – zamerané na stupeň pochopenia udalosti a procesov
- interpretačné – sú zamerané na analýzu, syntézu, interpretáciu a hodnotenie historických udalostí a procesov na základe prameňov a historickej literatúry

Na dejepise sa hodnotia:

- vedomosti a schopnosti
- referáty žiakov
- aktivita žiakov pri práci na hodine
- správnosť a rýchlosť riešenia úloh z učebnice
- práca s poznámkami – obsahová úroveň, výstižnosť, funkčnosť
- prístup k predmetu – nosenie pomôcok (učebnica, zošity.....)

Metódy hodnotenia - ústne

- písomne

Prostriedky hodnotenia:

- ústna odpoveď
- písomné práce
- projekty
- referáty

Klasifikačná tabuľka

Klasifikačný stupeň	počet %
1	100 – 90
2	89 – 75
3	74 – 50
4	49 – 25
5	24 - 0

Pri stanovovaní známky za tematické a polročné písomné previerky, alebo testy, ale aj pri klasifikovaní žiaka na polrok a na konci školského roka.

Vedomosti sú vyjadrené známkou.

5. MEDZIPREDMETOVÉ VZŤAHY

Na hodine dejepisu možno využiť poznatky aj z iných predmetov najmä :

- občianskej výchovy
- zemepisu
- slovenského jazyka a literatúry

6. PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE:

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	**Stratégia vyučovania**	
	Metódy	**Formy práce**
Od blízkeho k vzdialenému	Informačnoreceptívna – výklad Motivačná – problém ako motivácia Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh, Expozičná - projekt	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca, Diskusia Beseda
Človek v premenách priestoru a času	Informačnoreceptívna- výklad Motivačná – problém ako motivácia Reproduktívna- riadený	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca

	rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh, Expozičná - projekt	Diskusia Beseda
Človek a komunikácia	Informačnoreceptívna – výklad Motivačná – problém ako motivácia Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh, Expozičná - projekt	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca, Diskusia Beseda

7. UČEBNÉ ZDROJE:

Na podporou a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	**Odborná literatúra**	**Didaktická technika**	**Materiálne výučbové prostriedky**	**Ďalšie zdroje** (internet, knižnica, ...
Od blízkeho k vzdialenému	M.Tonková ,M Miháliková,. Dejepis pre 5. roč. ZŠ SPN 2009	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica
Pamiatky v priestore a čase	M.Tonková ,M Miháliková,. Dejepis pre 5. roč. ZŠ SPN 2009	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica
Človek a komunikácia	M.Tonková ,M Miháliková,. Dejepis pre 5. roč. ZŠ SPN 2009	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica

8. OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

Rozpis učiva: <u>DEJEPIS</u>		**Ročník: piaty** **2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín**	
Názov tematického celku **(medzipredmetové vzťahy_**	**Téma**	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**
Od blízkeho k vzdialenému **(25 hodín)** Multikultúrna výchova Osobný a sociálny rozvoj Environmentálna výchova Dopravná výchova Rodinná výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	***Prečo sa učíme dejepis***	Vysvetliť, čím sa zaoberá dejepis, pomôcky Zmeny v priestore pod vplyvom času. Rozdiely medzi prírodným a historickým časom. Letopočet Obdobia v dejinách **Žiak spracuje projekt, v ktorom dokáže znalosti o euromene – euromince, pozná slovenské motívy, hodnoty, mená osôb, ktoré ich navrhli.** Fotografia – obrazová spomienka, rodinný album, rodostrom, Časová priamka Historické pramene (písomné, obrazové, hmotné) múzeum, knižnica, archív Mapa, kartografia Ochrana pamiatok	Žiaci vedia vysvetliť pojem dejepis
	Užitočnosť minulosti		Žiaci vedia rozpoznať, čo sa zmenilo / nezmenilo v mieste ich bydliska.
	Čas je poradie udalostí		Žiaci vedia pracovať s kalendárom. Vedia vysvetliť pojem letopočet a prečo žijeme v 21. storočí.
	Prechádzka časom		Žiaci vedia určovať storočia a tisícročia na časovej priamke
	Sviatočné a pamätné dni		Žiaci vedia zostaviť tabuľku základných štátnych, cirkevných sviatkov a pamätných dní. Poznajú rozdiel medzi dátumom a letopočtom.
	Slovensko a EU ***Projekt : Slovenské euromince***		Žiaci vedia rozpoznať, čo sa zmenilo / nezmenilo v SR. Žiak **je schopný popísať motívy a vie vysvetliť, aký majú pre Slovákov význam**
	Hmotné pamiatky, ***Pomníky***		*Žiaci sú schopní* poznať historickú udalosť, osobnosť, ktorú pripomína pomník, pamätník, pamätná tabuľa v mieste, kde žijú. Identifikovať najstarší hrob na cintoríne. Poznať jednotlivé druhy historických prameňov.
	Obrazové		*Žiaci sú schopní* pochopiť

	pamiatky ***Rodinný album*** ***Rodostrom***		pojem generácia v rodinnom kontexte na príklade starých rodičov, rodičov. Zostaviť rodostrom svojej rodiny. Napísať krátky príbeh zo života svojej rodiny. Položiť adekvátne otázky súvisiace s fotografiami Zaznamenať rozprávanie starých rodičov, rodičov o minulosti svojho rodiska. Zhodnotiť význam rodinného albumu pre život rodiny
	Písomné historické pramene ***Práca historika***		Žiaci sú schopní rozpoznať rozdiel medzi múzeom a archívom. Usporiadať širšiu škálu historických obrázkov a objektov. Vymenovať hlavné body z jedného prameňa na základe otázok učiteľa. Používať rozširujúcu sa škálu pojmov v závislosti od témy.
	Prechádzka časom ***Ochrana pamiatok***		*Žiaci sa naučia pracovať s dejepisnými mapami,* zaznamenávať rozprávanie starých rodičov o škole z čias ich mladosti. Pátrať po starých školských zošitoch a učebniciach,
	Opakovanie I. tematického celku	Život lovcov a zberačov Život roľníkov Mestá, trhy, remeselníci Veľké mestá súčasnosti Vývoj rodiny Využitie prírody človekom Od vynálezu kolesa k automobilu a	
	Test z I. tematického celku		
Človek v premenách priestoru a času **(25 hodín)** Environmentálna výchova Dopravná výchova Ekologická výchova	***Človek minulosti a človek súčasnosti,*** ***Poľnohospodárstvo*** ***Obydlia v minulosti a obydlia dnes*** ***Rodina***		*Žiaci sa naučia :* *uviesť príčiny sťahovania ľudí v minulosti i prítomnosti.* *vysvetliť pojem kolonizácia* *zostaviť tabuľku najdôležitejších dopravných prostriedkov v chronologickej postupnosti. Porovnať spôsoby dopravy v minulosti i prítomnosti. Rozpoznať vplyv dopravných prostriedkov na životné*

Multikultúrna výchova Mediálna výchova Osobný a sociálny rozvoj	***Ľudia spoznávajú sily*** ***Doprava*** ***Ľudia v pohybe a sťahovanie*** ***Práca*** ***Detská práca***	lietadlu Sťahovanie národov, objavenie Ameriky Príčiny sťahovania ľudí v 19. A 20. st. Dôležitosť práce pre človeka Dôvody práce detí UNICEF	*prostredie svojho regiónu.* *charakterizovať život roľníkov v minulosti.* *vysvetliť oddelenie remeselníkov od roľníkov.* *zhodnotiť význam špecializácie remeselnej výroby. Vysvetliť príslovie: „remeslo má zlaté dno.“ Nakresliť znak, ktorý výstižne charakterizuje zamestnanie remeselníka.* *nájsť rozdiely medzi výmenným a peňažným obchodom* *vystihnúť rozdiely medzi prírodnou a umelou energiou. Uviesť príklady využívania prírody v prospech človeka. Zdôvodniť príčiny neustáleho hľadania nových zdrojov energie. Vymenovať vynálezy, ktoré pomohli človeku využiť energiu vo svoj prospech. Uviesť príklad zneužívania prírody človekom.* *uviesť najčastejšie druhy detskej práce. Zaujať stanovisko k problému detskej práce. Zaujať postoj k tvrdeniu, že dospelí v niektorých krajinách zneužívali a i naďalej zneužívajú prácu detí vo svoj prospech.*
	Opakovanie II. Tematického celku		
	Test z II. Tematického celku		
Človek a komunikácia **(16 hodín)** Mediálna výchova Environmentálna výchova Multikultúrna výchova Tvorba projektov a prezentačné schopnosti	***Pamäť ľudstva*** ***Pisári*** ***Prvé knihy*** ***Médiá*** ***Duchovný život človeka***	Dôležitosť písma pre	*Žiaci vedia:* *zhodnotiť význam vynálezu písma* *vymenovať najstaršie druhy slovanského písma.* *vymenovať druhy písem z minulosti.* *rozpoznať príbeh z minulosti svojho regiónu z povesti.* *uviesť prostriedky dorozumievania medzi ľuďmi v minulosti.* *uviesť druhy moderných masovokomunikačných*

		človeka Vrstva pisárov Prvé písmo na našom území Vynález kníhtlače Dôležitosť médií Náboženstvo živote človeka Vojna ako zlyhanie komunikácie	*prostriedkov.* *identifikovať rozdiely medzi rukopisom a tlačenou knihou. Zhodnotia význam vynálezu kníhtlače.*
	Vojna a mier		*Žiaci sú schopní :* *uviesť dôsledky vojen pre človeka a prostredie, v ktorom žije.* *- zdôvodniť stálu prítomnosť vojen v minulosti i prítomnosti.* *Zostaviť správu o vojenskom konflikte v súčasnosti.*
	Opakovanie III. Tematického celku		
	Test z III. Tematického celku		
	Záverečná hodina – zhrnutie učiva 5. ročníka		

DEJEPIS – 6. ročník

Názov predmetu	**Dejepis**
Časový rozsah výučby	**1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín**
Ročník	**šiesty**
Škola (názov, adresa)	**ZŠ Starozagorská 8, Košice**
Názov ŠkVP	**Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce**
Stupeň vzdelania	**nižšie sekundárne vzdelávanie – ISCED 2**
Dĺžka štúdia	**5 rokov**
Forma štúdia	**denná**
Vyučovací jazyk	**slovenský jazyk**
Iné	

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Dejepis spolu s humánnou zložkou geografie a občianskou výchovou tvorí vzdelávaciu oblasť spoločenskovedných predmetov. Je v nej však samostatným predmetom a spolu s nimi v integratívnych vzťahoch predstavuje jeden z významných prostriedkov procesu humanizácie žiakov. V jeho priebehu si žiaci postupne osvojujú kultúru spoločenskej komunikácie a demokratické spôsoby svojho konania na základe oboznamovania sa s vývojom ľudskej spoločnosti najmä z hľadiska aspektu konajúcich osôb, či skupín ľudí a tiež prostredníctvom pohľadov na dôležité formy života spoločnosti v jednotlivých historických obdobiach.

Hlavnou funkciou dejepisu je kultivovanie historického vedomia žiaka ako celistvej osobnosti a uchovanie kontinuity historickej pamäti v zmysle odovzdávania historickej skúsenosti či už z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej alebo svetovej perspektívy. Súčasťou jej odovzdávania je predovšetkým postupné poznávanie takých historických udalostí, dejov, javov a procesov v priestore a čase, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili vývoj slovenskej spoločnosti a premietli sa do obrazu našej prítomnosti. Pričom kladie dôraz na dejiny 19. a 20. storočia, v ktorých môžeme nájsť z väčšej časti korene súčasných spoločenských javov i problémov.

Takto vedie žiakov k úcte k vlastnému národu, k rozvíjaniu vlastenectva ako súčasti kultivovania ich historického vedomia, v ktorom rezonuje i úcta k iným národom a etnikám, rovnako tak rešpektovanie kultúrnych a iných odlišností, ľudí, rôznych diverzifikovaných

skupín a spoločenstiev. Prispieva tak k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti. Rovnako dôležitosť pripisuje aj demokratickým hodnotám európskej civilizácie.

2. CIELE PREDMETU

Za základnú cieľovú kategóriu výučby dejepisu považujeme tvorbu študijných predmetových, medzipredmetových kompetencií – spôsobilostí, schopností využívať kvalitu získaných znalostí v rôznych poznávacích i praktických situáciách, ktoré umožnia žiakom, aby nepristupovali k histórii len ako k uzavretej minulosti, ale aj k rozvíjaniu celej škály kompetencií (spôsobilostí) klásť si v aktívnej činnosti kognitívne rôznorodé otázky, pomocou ktorých sa cez prizmu prítomnosti pýtajú na minulosť a vytvárajú si tak postupne vlastný názor.
Významným prostriedkom k tomu je súbor primeraných školských historických prameňov (aj exemplárne mnohostranných), ktorý sa považuje za integrálnu súčasť didaktického systému výučby dejepisu i dejepisných učebníc na základných školách.
Závažným predpokladom rozvíjania a uplatňovania uvedených cieľových kategórií je prekonávať transmisívnu výučbu dejepisu, ktorej podstatou je odovzdávanie poznatkov v hotovej podobe prevažne explikačnými (vysvetľujúcimi) metódami a prostredníctvom frontálnej výučby, a v širšej miere aplikovať prístupy, ktoré kladú dôraz na aktívne učenie, na proces hľadania, objavovania a konštruovania (vytvárania) poznatkov na základe vlastnej činnosti a skúsenosti v interakcii s učiteľom a spolužiakmi v kooperatívnom učení.

3. KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE

Žiaci si kladú otázky:

- použijú ich na osvojovanie daných významov, ktoré súvisia s riešením základných operácií:

- **s historickým časom**
  - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti chronologicky
  - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti synchrónne
  - rozpoznať postupne nerovnomernosť historického vývoja
  - využívať medzníky ako prostriedok orientácie v minulosti
- **s historickým priestorom**
  - rozlišovať miestny, regionálny, národný, globálny historický priestor
  - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti priestorovo
  - rozpoznať podmienenosť medzi historickým priestorom a spôsobom života a obživy človeka, spoločnosti&
- **s historickými faktami, udalosťami, javmi a procesmi a ich hodnotiacim posudzovaním**
  - vymedziť jednotlivú historickú udalosť, jav, proces, osobnosť
  - popísať jednotlivé historické udalosti, javy, procesy, osobnosti na základe určujúcich znakov
  - rekonštruovať konanie a postoje ľudí v minulosti
  - skúmať konanie ľudí v daných podmienkach a vysvetľovať ho
  - určiť príčiny jednotlivých historických udalostí, javov, procesov

- vymedziť dôsledky jednotlivých historických udalostí, javov, procesov
- rozpoznať charakteristické znaky jednotlivých historických období
- rozpoznať základné faktory, ktoré ovplyvňovali historický vývoj

- aplikujú ich v nových situáciách, v „skúmateľských“ postojoch a pracovných postupoch pri vyšetrovaní, pátraní v školských historických písomných, obrazových, grafických a hmotných prameňoch - stopách po minulosti

- pri vymedzovaní predmetu skúmania
  Žiaci vymedzia, čo môžu skúmať pri priamom pozorovaní pästného klinu.

- pri vytvorení plánu skúmania
  Žiaci zostavia plán skúmania pästného klinu.

- pri komunikácii v tíme o výsledkoch skúmania
  Žiaci v pracovnom tíme zhrnú výsledky svojho skúmania pästného klinu ako najstaršieho

  pracovného nástroja

- pri vytvorení záznamu zo skúmania
  Žiaci v pracovnom tíme urobia záznam o skúmaní pästného klinu

- **pri vyhľadávaní relevantných informácií**
  - z rôznych zdrojov – textov verbálnych, obrazových, grafických, i z textov kombinovaných
  - z učebníc, cvičebníc, pracovných zošitov, slovníka cudzích slov, atlasov, novín, časopisov, webových stránok
  - z populárnovedeckej literatúry a historickej beletrie
- **pri využívaní týchto informácií a verifikovaní ich hodnoty**
  - vyberaní informácií
  - organizovaní informácií
  - porovnávaní informácií
  - rozlišovaní informácií
  - zaraďovaní informácií.
  - kritickom zhodnotení rôznych zdrojov informácií
- **pri štruktúrovaní výsledkov, výstupov a potvrdení vybraného postupu**

zoradení výsledkov

- rozpoznaní podstatného od nepodstatného
- integrovaní výsledkov do chronologického a historického rámca

- vyhodnocovaní správnosti postupu
- tvorbe súboru vlastných prác

Uvedený komplex študijných (predmetových) kompetencií (spôsobilostí) sa spresňuje, konkretizuje v učebných požiadavkách v jednotlivých tematických celkoch učebného obsahu v podobe systematizovaného výkonového štandardu**.**

4. HODNOTENIE PREDMETU A ŽIAKOV

Hodnotenie žiakov:

Predmet dejepis je povinne klasifikovaný podľa platného klasifikačného poriadku, ktorý vymedzuje hodnotenie prospechu žiakov. Konkrétne dotvorenie systému hodnotenia determinuje typ osobnosti každého učiteľa, charakter triedy, klímu našej školy. Na kontrolu a hodnotenie žiakov sa využívajú postupy zabezpečujúce korektné a objektívne hodnotenie. Pravidelne sa uplatňujú vzájomné hodnotenie spolužiakov a sebahodnotenie. Hlavným cieľom hodnotenia je naučiť žiaka hodnotiť samého seba, aby vedel posudzovať vlastné sily a schopnosti. Hodnotí sa osvojenie základných poznatkov, zručností a postojov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu. V predmete dejepis učiteľ dáva žiakom šancu vyvíjať sa primeraným tempom, hodnotí každý výkon žiaka bezprostredne po jeho ukončení. Toto hodnotenie má hlavne motivačný charakter.

Otázky a úlohy, využívané na preverovanie vedomostí môžu byť:

- faktografické a terminologické – čo, kde a kedy sa stalo, udialo, kto, čo kedy urobil.....
- analyticko-syntetické – zamerané na stupeň pochopenia udalosti a procesov
- interpretačné – sú zamerané na analýzu, syntézu, interpretáciu a hodnotenie historických udalostí a procesov na základe prameňov a historickej literatúry

Na dejepise sa hodnotia:

- vedomosti a schopnosti
- referáty žiakov
- aktivita žiakov pri práci na hodine
- správnosť a rýchlosť riešenia úloh z učebnice
- práca s poznámkami – obsahová úroveň, výstižnosť, funkčnosť
- prístup k predmetu – nosenie pomôcok (učebnica, zošity.....)

Metódy hodnotenia – ústne

- písomne

Prostriedky hodnotenia:

- ústna odpoveď
- písomné práce
- projekty
- referáty

<u>Klasifikačná tabuľka</u>

Klasifikačný stupeň	počet %
1	100 – 90
2	89 – 75
3	74 – 50
4	49 – 25
5	24 – 0

Pri stanovovaní známky za tematické a polročné písomné previerky, alebo testy, ale aj pri klasifikovaní žiaka na polrok a na konci školského roka.

Vedomosti sú vyjadrené známkou.

5. MEDZIPREDMETOVÉ VZŤAHY:

Na hodine dejepisu možno využiť poznatky aj z iných predmetov najmä :

- občianskej výchovy
- zemepisu
- slovenského jazyka a literatúry

6. STRATÉGIA VYUČOVANIA (metódy a formy práce)

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	**Stratégia vyučovania**	
	Metódy	**Formy práce**
Obrazy pravekého sveta **(3 hodíny)**	Informačnoreceptívna – výklad Motivačná – problém ako motivácia Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Expozičná - projekt	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca, Exkurzia – Vsl múzeum, Diskusia Beseda
Obrazy starovekého sveta **(4 hodíny)**	Informačnoreceptívna- výklad Motivačná – problém ako motivácia Reproduktívna- riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Expozičná - projekt	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca Diskusia Beseda
Staroveké Grécko **(6hodín)**	Informačnoreceptívna – výklad Motivačná – problém ako motivácia	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca,

	Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Expozičná - projekt	Diskusia Beseda
Staroveký Rím **(9 hodín)**	Informačnoreceptívna – výklad Motivačná – problém ako motivácia Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Expozičná - projekt	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca, Diskusia Beseda
Obrazy stredovekého sveta **(11 hodín)**	Informačnoreceptívna – výklad Motivačná – problém ako motivácia Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Expozičná - projekt	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca, Exkurzia – stredoveké múry, hradby, Sabinov Diskusia Beseda

7. UČEBNÉ ZDROJE

Na podporou a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	**Odborná literatúra**	**Didaktická technika**	**Materiálne výučbové prostriedky**	**Ďalšie zdroje** (internet, knižnica, ...
Obrazy pravekého sveta (3 hodiny)	B.Krasnovský,M.Miháliková, M.Tonková Dejepis pre 6.roč. ZŠ	Tabuľa Dataprojektor	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD

	a 1.roč.osemroč. gymnázia	PC Videotechnika		Knižnica
Obrazy starovekého sveta **(4 hodín)**	B.Krasnovský,M.Miháliková, M.Tonková Dejepis pre 6.roč. ZŠ a 1.roč.osemroč. gymnázia	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica
Staroveké Grécko **(6hodín)**	B.Krasnovský,M.Miháliková, M.Tonková Dejepis pre 6.roč. ZŠ a 1.roč.osemroč. gymnázia	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica
Staroveký Rím **(9 hodín)**	B.Krasnovský,M.Miháliková, M.Tonková Dejepis pre 6.roč. ZŠ a 1.roč.osemroč. gymnázia	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica
Obrazy stredovekého sveta (11 hodín)	B.Krasnovský,M.Miháliková, M.Tonková Dejepis pre 6.roč. ZŠ a 1.roč.osemroč. gymnázia	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica

Rozpis učiva predmetu: **<u>DEJEPIS</u>**	**Ročník: šiesty** **1hodina týždenne, spolu 33 hodín**

Názov tematického celku vrátane tém **(obsahový štandard)**	**Medzipredmetové vzťahy**	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**	**Metódy a prostriedky hodnotenia**
ÚVODNÁ HODINA (1)	Občianska náuka, Náboženská výchova	• Oboznámiť žiakov s obsahom a cieľmi vyučovania dejepisu	- žiak je oboznámený s obsahom a cieľmi vyučovania	Riadený rozhovor
OBRAZY PRAVEKÉHO SVETA (3) **- Milióny rokov človeka**	Občianska náuka Náboženská výchova	• Osvojiť si základné vedomosti o vývinových stupňoch človeka • Osvojiť si dva varianty vzniku človeka	- žiak vymenuje a popíše vývojové fázy človeka - objasní dva varianty vzniku človeka a Darwinovu vývojovú teóriu	Ústne skúšanie individuálne, sebahodnotenie
- Pravekí zberači a lovci mamutov	Občianska náuka, Náboženská výchova	• Vedieť rozoznať rozdiel v spôsobe života pravekých zberačov a lovcov	- žiak rozozná a popíše rozdiel v spôsobe života zberačov a lovcov v praveku	Ústne skúšanie, Systematické pozorovanie a hodnotenie žiaka
- Od lovca k roľníkovi	Výtvarná výchova, Environmentálna výchova	• Vedieť identifikovať spôsob obživy roľníka • Opísať príhodu ľadového muža - Otziho	- žiak identifikuje rozdiel spôsobu obživy roľníka, popíše kultúrny prínos pravekých ľudí, opíše príbeh ľadového muža	Tvorba pravekého výrobku
- Doba kamenná a doba medená	Slovenský jazyk, Náboženská výchova Občianska náuka	• Získať vedomosti o materiály, ktorý sa v danom období používal	- žiak pochopí význam jednotlivých výrobných materiálov v danom období	Ústne skúšanie, samostatná práca
- Doba bronzová a železná	Slovenský jazyk, Náboženská výchova	• Získať vedomosti o materiály, ktorý sa v danom období používal	- žiak pochopí význam jednotlivých výrobných materiálov v danom období	Ústne skúšanie, samostatná práca

	Občianska náuka			
- Praveké náboženstvo a umenie	Výtvarná výchova Náboženská výchova	• Pochopiť náboženské a umelecké prejavy našich predkov	- žiak pochopí náboženské a umelecké prejavy našich predkov	Riadený rozhovor Ústne skúšanie
- Praveké staviteľstvo	Výtvarná výchova	• Pochopiť význam staviteľstva v praveku	- žiak pochopí staviteľstvo pravekého sveta	Riadený rozhovor Ústne skúšanie
- Opakovanie 1. tematického celku		• Systematizovať nadobudnuté poznatky o praveku, pravekých ľuďoch a ich životnom štýle a kultúre	- žiak zhrnie nadobudnuté poznatky o praveku	Riadený rozhovor Ústne skúšanie
- 1. kontrolná práca		• Samostatne pracovať a využívať vedomosti získané na predchádzajúcich hodinách	- žiak pracuje samostatne s využitím nadobudnutých vedomostí a odpovedal na otázky z pravekých dejín	Písomná kontrola
PROJEKT – Praveký výrobok	Výtvarná výchova Technická výchova	• Samostatne vypracovať praveký výrobok	- žiak vypracuje praveký výrobok (z hliny, dreva alebo kameňa)	Výrobok, prezentácia projektu, výstava
OBRAZY STAROVEKÉHO SVETA (4) **- Prírodné podmienky najstarších civilizácií**	Geografia Občianska náuka	• Odhaliť vzťah medzi prírodnými podmienkami údolí veľkých riek a vznikom nových štátov	- žiak pochopí vznik nových štátov v údolí veľkých riek	Riadený rozhovor
- Svet Mezopotámie a jej kultúra	Geografia, Občianska náuka Výtvarná výchova	• Analyzovať vnútorné členenie spoločnosti a zhodnotiť význam písma a kultúry pre ľudstvo	- žiak popíše vnútorné členenie spoločnosti v Mezopotámii a zhodnotil význam kultúry a písma pre ľudstvo	Kolektívne ústne skúšanie
- Staroveký Egypt, kultúra a náboženstvo	Geografia, Výtvarná výchova	• Vedieť opísať život a usporiadanie spoločnosti v Starovekom Egypte • Vedieť identifikovať	- žiak opíše život v starovekom Egypte - charakterizuje kultúru	Individuálne ústne skúšanie

		obrazový materiál o kultúrnych pamiatkach a opísať náboženstvo v Egypte	a náboženstvo v Egypte	
- Opakovanie 2. tematického celku		• Systematizovať nadobudnuté poznatky o starovekom svete	- žiak zhrnie nadobudnuté poznatky o staroveku	Riadený rozhovor kolektívne ústne skúšanie
- 2. kontrolná práca		• Samostatne pracovať a využívať vedomosti získané na predchádzajúcich hodinách	- žiak pracuje samostatne s využitím nadobudnutých vedomostí	Písomná kontrola
STAROVEKÉ GRÉCKO (6) **- Prírodné podmienky a vznik mestských štátov v Grécku**	Masmediálna výchova	• Vedieť vysvetliť vzťah medzi prírodnými podmienkami a vznikom mestských štátov	- žiak vysvetlí vzťah medzi prírodnými podmienkami a vznikom mestských štátov	Riadený rozhovor
- Na ceste k demokracii	Slovenský jazyk Občianska náuka	• Poznať typy vlády v Grécku	- žiak vysvetlí typy vlády v Grécku a princíp demokracie	Individuálne ústne skúšanie
- Obrana Grécka pred Peržanmi	Geografia Občiasnka náuka	• Vedieť objasniť príčiny konfliktu, popísať priebeh vojny a zhodnotiť význam boja.	- žiak popíše príčiny konfliktu Grécko-pérzskych vojen, popíše ich priebeh a zhodnotí význam bitky.	Systematické pozorovanie a hodnotenie žiaka
- Atény za Perikla	Občianska náuka	• Vedieť analyzovať formu vlády za Perikla.	- žiak popíše a analyzovať vládu za Perikla	Individuálne ústne skúšanie
- Bratovražedná vojna	Náboženská výchova	• Vedieť objasniť príčiny konfliktu, popísať priebeh vojny a zhodnotiť význam boja.	- Žiak popíše príčiny Peloponézskych vojen, popíše ich priebeh a zhodnotí význam bitky	Kolektívne ústne skúšanie
- Alexander Macedónsky	Masmediálna výchova	• Vedieť klasifikovať miesto Alexandra Macedónskeho v dejinách a vysvetliť prínos helenizmu.	- žiak pochopí rozmach Macedónska za vlády Alexandra a vie vysvetliť význam helenistickej kultúry.	Systematické pozorovanie a hodnotenie žiaka
- Grécka kultúra a olympijské	Masmediálna	• Získať základné vedomosti a bájach, povestiach, kultúre,	- žiak získa základné vedomosti a bude poznať	Individuálne ústne skúšanie

hry	výchova	umení, filozofii a OH.	grécke umenie a šport.	
- Opakovanie 3. tematického celku		• Systematizovať nadobudnuté poznatky o starovekom Grécku	- žiak zhrnie nadobudnuté poznatky o starovekom Grécku	Kolektívne ústne skúšanie
- 3. kontrolná práca		• Vedieť samostatne pracovať a využívať vedomosti získané na predchádzajúcich hodinách	- žiak pracuje samostatne s využitím nadobudnutých vedomostí	Písomná kontrola
PROJEKT – Deň Gréckej kultúry	Výtvarná výchova, Občianska náuka, Technická výchova	• Vedieť pripraviť a popísať historický prameň (maľba, soška, jedlo, odev, masky atď.) zo získaných vedomostí o Grécku	- žiak vyrobí a popíše historický grécky prameň	Prezentácia projektu Výstava
STAROVEKÝ RÍM (9) **- Prírodné podmienky ,charakteristika krajiny vznik Ríma**	Geografia, Občianska náuka	•Získať základné vedomosti o Ríme, prírodné podmienky a osídlenie	- žiak zhrnie základné vedomosti o starovekom Ríme, o prírodných podmienkach a vzniku osídlenia, delení rímskych dejín	Kolektívne ústne skúšanie
- Obdobie republiky	Občianska náuka	•Získať základné vedomosti o rozširovaní rímskej moci a opísať život Rimanov	- žiak získa základné vedomosti o rozširovaní rímskej moci v období republiky. - popíše život Rimanov	Systematické pozorovanie a hodnotenie žiaka
- Boje s Kartágom	Občianska náuka, Slovenský jazyk	•Vysvetliť príčiny konfliktu medzi Rímom a Kartágom	- žiak popíše príčiny konfliktu medzi Rímom a Kartágom	Systematické pozorovanie a hodnotenie žiaka
- Obdobie cisárstva, vláda Octavia Augusta	Slovenský jazyk Občianska náuka	•Vedieť posúdiť krízu republiky a jej premenu na cisárstvo. •Vedieť popísať nový spôsob vlády cisára O. Augusta	- žiak posúdi krízu republiky a jej premenu na cisárstvo a popíše nový spôsob vlády cisára Augusta	Kolektívne ústne skúšanie
- Pán a Boh	Náboženská výchova	•Nadobudnúť poznatky o vláde cisára Diokleciána a Konštantína	- žiak získa poznatky o vláde cisára Diokleciána a	Kolektívne ústne skúšanie

			Konštantína	
- Kresťanstvo	Náboženská výchova	• Získať základné vedomosti o vzniku kresťanstva. Vedieť porozprávať o živote a činoch Ježiša Krista a šírení kresťanstva.	- žiak získa základné vedomosti o vzniku kresťanstva a porozprávať o živote Ježiša Krista	Kolektívne ústne skúšanie
- Rímska kultúra	Výtvarná výchova	• Získať poznatky o rímskom umení, sochárstve, maliarstve staviteľstve, literatúre...	- žiak nadobudne poznatky o rímskom umení	Kolektívne ústne skúšanie
- Kelti a Rímania na území Slovenska	Výtvarná výchova Občianska výchova	• Získať základné informácie o Keltoch a Rimanoch a o nálezoch, ktoré sa našli na našom území	- žiak popíše dôležité nálezy po Keltoch a Rimanoch na našom území a ich spôsobe života	Kolektívne ústne skúšanie
- 7 divov starovekého sveta	Výtvarná výchova Slovenský jazyk	• Opísať divy starovekého sveta a ich kultúrny prínos	- žiak zhrnie kultúrny prínos starovekých 7 divov sveta	Riadený rozhovor
- Opakovanie 4. tematického celku		• Systematizovať nadobudnuté poznatky o starovekom Ríme	- žiak zhrnie nadobudnuté poznatky o starovekom Ríme	Kolektívne ústne skúšanie
- 4. kontrolná práca		• Vedieť samostatne pracovať a využívať vedomosti získané na predchádzajúcich hodinách	- žiak pracuje samostatne s využitím nadobudnutých vedomostí	Písomná kontrola
PROJEKT – Deň Rímskej kultúry	Výtvarná výchova Pracovné vyučovanie	• Vedieť pripraviť a popísať historický prameň (maľba, soška, jedlo, odev, masky atď.) zo získaných vedomostí o Ríme	- žiak vyrobí a popíše historický rímsky prameň	Prezentácia projektu výstava
- OBRAZY STREDOVEKÉHO SVETA (11) **- Byzantská ríša**	Občianska náuka Náboženská výchova	• Zdôvodniť príčiny rozpadu BR a opísať politický a kultúrny význam Byzancie	- žiak zdôvodni príčiny rozpadu BR a opíše politický a kultúrny význam Byzancie	Systematické pozorovanie a hodnotenie žiaka
- Franská ríša	Občianska náuka Náboženská výchova	• Vedieť definovať politiku Karola Veľkého a získať základné poznatky o FR	- žiak definuje politiku Karola Veľkého a získa základné poznatky o FR	Systematické pozorovanie a hodnotenie žiaka
- Arabská ríša,	Občianska	• Vedieť opísať prínos arabskej vzdelanosti	- žiak opíše prínos arabskej vzdelanosti	Individuálne

Islam	náuka Náboženská výchova	a kultúry • Formulovať okolnosti vzniku islamu	a kultúry o formuluje okolnosti vzniku islamu	ústne skúšanie
- Páni si prepožičiavajú pôdu	Slovenský jazyk	• Vysvetliť vznik lénneho vzťahu a jeho význam pre spoločnosť	- žiak vysvetlí a popíše vznik lénneho vzťahu a jeho prínos pre spoločnosť	Individuálne ústne skúšanie
- Modli sa a pracuj	Slovenský jazyk Náboženská náuka	• Identifikovať spôsob života a obživy jednotlivých vrstiev obyvateľstva	- žiak popíše spôsob života a obživy obyvateľstva v stredoveku	Systematické pozorovanie a hodnotenie žiaka
- Vzdelanie v stredoveku a vznik univerzít	Slovenský jazyk Náboženská náuka Občianska výchova	• Definovať vývoj vzdelania v stredoveku a vznik univerzít	-žiak vysvetlí vývoj vzdelania a a popíše vznik stredovekých univerzít	Systematické pozorovanie a hodnotenie žiaka
- Opakovanie 5. tematického celku		• Systematizovať nadobudnuté poznatky o stredovekom svete	- žiak zhrnie nadobudnuté poznatky o stredovekom svete	Kolektívne ústne skúšanie
- 5. kontrolná práca		• Vedieť samostatne pracovať a využívať vedomosti získané na predchádzajúcich hodinách	- žiak pracuje samostatne s využitím nadobudnutých vedomostí	Písomná kontrola
PROJEKT – Stredoveký erb	Výtvarná výchova Technická výchova	• Vedieť samostatne vyhotoviť stredoveký erb typický pre jeho rodinu	- žiak vyrobí stredoveký erb	Výrobok výstava
- Celoročné opakovanie	Slovenský jazyk, Občianska náuka	• Systematizovať nadobudnuté poznatky počas celého roka	- žiak zhrnie základné poznatky nadobudnuté počas celého roka	Riadený rozhovor
- Dejepisná exkurzia	Občianska náuka, Slovenský jazyk	• Bezprostredne poznávať a systematizovať poznatky prostredníctvom osobného vnímania	- žiak systematizuje poznatky prostredníctvom osobného vnímania na hrade	Riadený rozhovor exkurzia

DEJEPIS – 7. ročník

Názov predmetu	Dejepis
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	siedmy
Škola (názov, adresa)	**ZŠ Starozagorská 8, Košice**
Názov ŠkVP	**Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce**
Stupeň vzdelania	**nižšie sekundárne vzdelávanie – ISCED 2**
Dĺžka štúdia	**5 rokov**
Forma štúdia	**denná**
Vyučovací jazyk	**slovenský jazyk**
Iné	

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Dejepis spolu s humánnou zložkou zemepisu a občianskou výchovou tvorí vzdelávaciu oblasť spoločenskovedných predmetov. Je v nej však samostatným predmetom a spolu s nimi v integratívnych vzťahoch predstavuje jeden z významných prostriedkov procesu humanizácie žiakov. V jeho priebehu si žiaci postupne osvojujú kultúru spoločenskej komunikácie a demokratické spôsoby svojho konania na základe oboznamovania sa s vývojom ľudskej spoločnosti najmä z hľadiska aspektu konajúcich osôb, či skupín ľudí a tiež prostredníctvom pohľadov na dôležité formy života spoločnosti v jednotlivých historických obdobiach.

Hlavnou funkciou dejepisu je kultivovanie historického vedomia žiaka ako celistvej osobnosti a uchovanie kontinuity historickej pamäti v zmysle odovzdávania historickej skúsenosti či už z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej alebo svetovej perspektívy. Súčasťou jej odovzdávania je predovšetkým postupné poznávanie takých historických udalostí, dejov, javov a procesov v priestore a čase, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili vývoj slovenskej spoločnosti a premietli sa do obrazu našej prítomnosti. Pričom kladie dôraz na dejiny 19. a 20. storočia, v ktorých môžeme nájsť z väčšej časti korene súčasných spoločenských javov i problémov.

Takto vedie žiakov k úcte k vlastnému národu, k rozvíjaniu vlastenectva ako súčasti kultivovania ich historického vedomia, v ktorom rezonuje i úcta k iným národom a etnikám, rovnako tak rešpektovanie kultúrnych a iných odlišností, ľudí, rôznych diverzifikovaných

skupín a spoločenstiev. Prispieva tak k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti. Rovnako dôležitosť pripisuje aj demokratickým hodnotám európskej civilizácie.

2. CIELE PREDMETU

Za základnú cieľovú kategóriu výučby dejepisu považujeme tvorbu štúdijných predmetových, medzipredmetových kompetencií – spôsobilostí, schopností využívať kvalitu získaných znalostí v rôznych poznávacích i praktických situáciách, ktoré umožnia žiakom, aby nepristupovali k histórii len ako k uzavretej minulosti, ale aj k rozvíjaniu celej škály kompetencií (spôsobilostí) klásť si v aktívnej činnosti kognitívne rôznorodé otázky, pomocou ktorých sa cez prizmu prítomnosti pýtajú na minulosť a vytvárajú si tak postupne vlastný názor.
Významným prostriedkom k tomu je súbor primeraných školských historických prameňov (aj exemplárne mnohostranných), ktorý sa považuje za integrálnu súčasť didaktického systému výučby dejepisu i dejepisných učebníc na základných školách.
Závažným predpokladom rozvíjania a uplatňovania uvedených cieľových kategórií je prekonávať transmisívnu výučbu dejepisu, ktorej podstatou je odovzdávanie poznatkov v hotovej podobe prevažne explikačnými (vysvetľujúcimi) metódami a prostredníctvom frontálnej výučby, a v širšej miere aplikovať prístupy, ktoré kladú dôraz na aktívne učenie, na proces hľadania, objavovania a konštruovania (vytvárania) poznatkov na základe vlastnej činnosti a skúsenosti v interakcii s učiteľom a spolužiakmi v kooperatívnom učení.

3. KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE

Žiaci si kladú otázky:

- použijú ich na osvojovanie daných významov, ktoré súvisia s riešením základných operácií:

- **s historickým časom**
  - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti chronologicky
  - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti synchrónne
  - rozpoznať postupne nerovnomernosť historického vývoja
  - využívať medzníky ako prostriedok orientácie v minulosti
- **s historickým priestorom**
  - rozlišovať miestny, regionálny, národný, globálny historický priestor
  - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti priestorovo
  - rozpoznať podmienenosť medzi historickým priestorom a spôsobom života a obživy človeka, spoločnosti
- **s historickými faktami, udalosťami, javmi a procesmi a ich hodnotiacim posudzovaním**
  - vymedziť jednotlivú historickú udalosť, jav, proces, osobnosť
  - popísať jednotlivé historické udalosti, javy, procesy, osobnosti na základe určujúcich znakov
  - rekonštruovať konanie a postoje ľudí v minulosti

- skúmať konanie ľudí v daných podmienkach a vysvetľovať ho
- určiť príčiny jednotlivých historických udalostí, javov, procesov
- vymedziť dôsledky jednotlivých historických udalostí, javov, procesov
- rozpoznať charakteristické znaky jednotlivých historických období
- rozpoznať základné faktory, ktoré ovplyvňovali historický vývoj

- aplikujú ich v nových situáciách, v „skúmateľských" postojoch a pracovných postupoch pri vyšetrovaní, pátraní v školských historických písomných, obrazových, grafických a hmotných prameňoch - stopách po minulosti

- pri vymedzovaní predmetu skúmania
  Žiaci vymedzia, čo môžu skúmať pri priamom pozorovaní pästného klinu.

- pri vytvorení plánu skúmania
  Žiaci zostavia plán skúmania pästného klinu.

- pri komunikácii v tíme o výsledkoch skúmania
  Žiaci v pracovnom tíme zhrnú výsledky svojho skúmania pästného klinu ako najstaršieho

  pracovného nástroja

- pri vytvorení záznamu zo skúmania
  Žiaci v pracovnom tíme urobia záznam o skúmaní pästného klinu

- **pri vyhľadávaní relevantných informácií**
  - z rôznych zdrojov – textov verbálnych, obrazových, grafických, i z textov kombinovaných
  - z učebníc, cvičebníc, pracovných zošitov, slovníka cudzích slov, atlasov, novín, časopisov, webových stránok
  - z populárnovedeckej literatúry a historickej beletrie
- **pri využívaní týchto informácií a verifikovaní ich hodnoty**
  - vyberaní informácií
  - organizovaní informácií
  - porovnávaní informácií
  - rozlišovaní informácií
  - zaraďovaní informácií.
  - kritickom zhodnotení rôznych zdrojov informácií
- **pri štruktúrovaní výsledkov, výstupov a potvrdení vybraného postupu**

zoradení výsledkov

- rozpoznaní podstatného od nepodstatného
- integrovaní výsledkov do chronologického a historického rámca

- vyhodnocovaní správnosti postupu
- tvorbe súboru vlastných prác

Uvedený komplex študijných (predmetových) kompetencií (spôsobilostí) sa spresňuje, konkretizuje v učebných požiadavkách v jednotlivých tematických celkoch učebného obsahu v podobe systematizovaného výkonového štandardu**.**

4. HODNOTENIE PREDMETU

- ústne skúšanie
- písomné skúšanie (písomné previerky, projekty, testy, pracovné listy, referáty...)

Hlavným cieľom hodnotenia je naučiť žiaka hodnotiť samého seba, aby vedel posudzovať vlastné sily a schopnosti. Hodnotí sa osvojenie základných poznatkov, zručností a postojov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu. V predmete dejepis učiteľ dáva žiakom šancu vyvíjať sa primeraným tempom, hodnotí každý výkon žiaka bezprostredne po jeho ukončení. Toto hodnotenie má hlavne motivačný charakter.

Otázky a úlohy, využívané na preverovanie vedomostí môžu byť:

- faktografické a terminologické – čo, kde a kedy sa stalo, udialo, kto, čo kedy urobil.....
- analyticko-syntetické – zamerané na stupeň pochopenia udalosti a procesov
- interpretačné – sú zamerané na analýzu, syntézu, interpretáciu a hodnotenie historických udalostí a procesov na základe prameňov a historickej literatúry

Na dejepise sa hodnotia:

- vedomosti a schopnosti
- referáty žiakov
- aktivita žiakov pri práci na hodine
- správnosť a rýchlosť riešenia úloh z učebnice
- práca s poznámkami – obsahová úroveň, výstižnosť, funkčnosť
- prístup k predmetu – nosenie pomôcok (učebnica, zošity.....)

Metódy hodnotenia – ústne

- písomne

Prostriedky hodnotenia:

- ústna odpoveď
- písomné práce
- projekty
- referáty

Klasifikačná tabuľka

Klasifikačný stupeň	počet %
6	100 – 90
7	89 – 75
8	74 – 50
9	49 – 25
10	24 - 0

Pri stanovovaní známky za tematické a polročné písomné previerky, alebo testy, ale aj pri klasifikovaní žiaka na polrok a na konci školského roka.

Vedomosti sú vyjadrené známkou.

5. MEDZIPREDMETOVÉ VZŤAHY

Na hodine dejepisu možno využiť poznatky aj z iných predmetov najmä :

- občianskej výchovy
- zemepisu
- slovenského jazyka a literatúry
- náboženskej výchovy
- informatiky
- výtvarnej výchovy

6. STRATÉGIA VYUČOVANIA

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	**Stratégia vyučovania**	
	Metódy	**Formy práce**
Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline **(10 hodín)**	Informačnoreceptívna – výklad Motivačná – problém ako motivácia Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Expozičná - projekt	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca, Exkurzia – vykopávky, Šarišské Michaľany Diskusia Beseda

Slováci v Uhorskom kráľovstve **(7 hodín)**	Informačnoreceptívna- výklad Motivačná – problém ako motivácia Reproduktívna- riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Expozičná - projekt	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca Diskusia Beseda
Obrazy novovekého sveta **(8 hodín)**	Informačnoreceptívna – výklad Motivačná – problém ako motivácia Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Expozičná - projekt	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca, Diskusia Beseda
Habsburská monarchia **(8 hodín)**	Informačnoreceptívna – výklad Motivačná – problém ako motivácia Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Expozičná - projekt	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca, Diskusia Beseda

7. UČEBNÉ ZDROJE

Na podporou a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	**Odborná literatúra**	**Didaktická technika**	**Materiálne výučbové prostriedky**	**Ďalšie zdroje** (internet, knižnica, ...
Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline **(10 hodín)**	M. Daniš: Od staroveku k stredoveku, Orbis Pictus Istropolitana, 2002.	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica
Slováci v Uhorskom kráľovstve **(7 hodín)**	D. Kováč: Slovensko v stredoveku a na začiatku novoveku, Orbis Pictus Istropolitana, 1997. D. Kováč: Európa v období stredoveku, Orbis Pictus Istropolitana, 1996.	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica
Obrazy novovekého sveta **(8 hodín)**	D. Kováč: Slovensko v stredoveku a na začiatku novoveku, Orbis Pictus Istropolitana, 1997. D. Kováč: Európa v období stredoveku, Orbis Pictus Istropolitana, 1996.	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica
Habsburská monarchia **(8 hodín)**	D. Kováč: Slovensko v stredoveku a na začiatku novoveku, Orbis Pictus Istropolitana, 1997. D. Kováč: Slovensko na prahu nového veku, Orbis Pictus Istropolitana, 1994.	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica

Tematický celok	**Obsahový**	**štandard**	**Výkonový štandard**
	Téma	**Pojmy**	**Spôsobilosti**

Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline	Príchod Slovanov	pravlasť, migrácia, Samo	*žiaci sú schopní:* - *opísať pravlasť Slovanov, dôvody a územia sťahovania,* - *identifikovať vzťahy medzi Slovanmi a Avarmi,* - *uviesť príčiny vzniku Samovej ríše a jej význam,*
	Veľká Morava	kresťanské misie, Cyril a Metod Pribina, Rastislav, Svätopluk	*žiaci vedia:* - *opísať vznik a rozmach Veľkomoravskej ríše,* - *zhodnotiť prínos Cyrila a Metoda pre rozvoj našej kultúry a štátnosti,* - *opísať Veľkomoravskú ríšu počas panovania Rastislava a Svätopluka,* - *opísať kultúru a vzdelanosť vo Veľkomoravskej ríši,*
Slováci v Uhorskom kráľovstve	Kráľovstvo mnohých jazykov a mravov	dynastie, Štefan I., Ondrej II., Karol Róbert, Ľudovít I., Žigmund Luxembursk ý, gotická cesta, Matej Korvín,	*žiaci vedia:* - *vysvetliť vznik Uhorského kráľovstva a prínos predkov Slovákov pri jeho utváraní,* - *zhodnotiť vládu Štefana 1.,* - *zhodnotiť význam Nitrianskeho vojvodstva,* - *analyzovať Zlatú bulu Ondreja II.,* - *vysvetliť, prečo dochádzalo v Uhorsku k neustálemu boju o trón,* - *analyzovať a zhodnotiť spôsob života ľudí vovrcholnom stredoveku a dnes,* - *zdôvodniť hospodársky rozkvet za vládyKarola Róberta,*
	Banské mestá	Kremnica, Banská Štiavnica, Banská Bystrica, život baníkov, dukát	- *zhodnotiť význam vnútornej a zahraničnej politiky Ľudovíta I. a ŽigmundaLuxemburského,opísať vládu Mateja Korvína,zhodnotiť význam banských miest na Slovensku, zlatá baňa Uhorska,* - *opísať kultúru v Uhorsku vo vrcholnom stredoveku,*

Habsburská monarchia	Hospodárske zmeny Reformácia a protireformácia Slovensko na hranici dvoch svetov Osvietenský absolutizmus	mešťan, zámorský obchod Martin Luther, Ignác z Loyoly Moháč , Turci, Bratislava – centrum uhorského kráľovstva Mária Terézia, Jozef II. Matej Bell , Adam F. Kollár, reformy	- *opísať a porovnať prácu remeselníka v cechu a v manufaktúre,* - *opísať život mešťana,* - *zostaviť správu o spôsobe života remeselníka,* *žiaci sú schopní:* - *opísať príčiny vzniku reformácie,* - *analyzovať písomný prameň, z problematikou reformácie,* - *analyzovať a zhodnotiť reformné učenia,* - *vysvetliť dôvody protireformácie,* *žiaci vedia:* - *opísať moháčsku bitku a jej dôsledky,* - *objasniť postavenie Slovenska v Habsburskej monarchii,* - *charakterizovať postavenie Slovenska v susedstve Osmanskej ríše,* - *uviesť príčiny a dôsledky protihabsburských povstaní v Uhorsku,* - *zostaviť obrazový materiál o Bratislave ako hlavnom a korunovačnom meste Uhorska,* - *zhodnotiť význam reforiem Márie Terézie a Jozefa II.,* - *charakterizovať osvietenský absolutizmus,* - *prezentovať významné slovenské osobnosti napísaním krátkej práce alebo power point.*

Prierezová, integrovaná téma	spôsobilosti
J. Gutenberg, alebo na počiatku mediálneho sveta	Projekt

DEJEPIS – 8. ročník

Názov predmetu	**Dejepis**
Časový rozsah výučby	**2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín**
Ročník	**ôsmy**
Škola (názov, adresa)	**ZŠ Starozagorská 8, Košice**
Názov ŠkVP	**Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce**
Stupeň vzdelania	**nižšie sekundárne vzdelávanie – ISCED 2**
Dĺžka štúdia	**5 rokov**
Forma štúdia	**denná**
Vyučovací jazyk	**slovenský jazyk**
Iné	

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Dejepis spolu s humánnou zložkou zemepisu a občianskou výchovou tvorí vzdelávaciu oblasť spoločenskovedných predmetov. Je v nej však samostatným predmetom a spolu s nimi v integratívnych vzťahoch predstavuje jeden z významných prostriedkov procesu humanizácie žiakov. V jeho priebehu si žiaci postupne osvojujú kultúru spoločenskej komunikácie a demokratické spôsoby svojho konania na základe oboznamovania sa s vývojom ľudskej spoločnosti najmä z hľadiska aspektu konajúcich osôb, či skupín ľudí a tiež prostredníctvom pohľadov na dôležité formy života spoločnosti v jednotlivých historických obdobiach.

Hlavnou funkciou dejepisu je kultivovanie historického vedomia žiaka ako celistvej osobnosti a uchovanie kontinuity historickej pamäti v zmysle odovzdávania historickej skúsenosti či už z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej alebo svetovej perspektívy. Súčasťou jej odovzdávania je predovšetkým postupné poznávanie takých historických udalostí, dejov, javov a procesov v priestore a čase, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili vývoj slovenskej spoločnosti a premietli sa do obrazu našej prítomnosti. Pričom kladie dôraz na dejiny 19. a 20. storočia, v ktorých môžeme nájsť z väčšej časti korene súčasných spoločenských javov i problémov.

Takto vedie žiakov k úcte k vlastnému národu, k rozvíjaniu vlastenectva ako súčasti kultivovania ich historického vedomia, v ktorom rezonuje i úcta k iným národom a etnikám, rovnako tak rešpektovanie kultúrnych a iných odlišností, ľudí, rôznych diverzifikovaných skupín a spoločenstiev. Prispieva tak k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti. Rovnako dôležitosť pripisuje aj demokratickým hodnotám európskej civilizácie.

2. CIELE PREDMETU

Za základnú cieľovú kategóriu výučby dejepisu považujeme tvorbu študijných predmetových, medzipredmetových kompetencií – spôsobilostí, schopností využívať kvalitu získaných znalostí v rôznych poznávacích i praktických situáciách, ktoré umožnia žiakom, aby nepristupovali k histórii len ako k uzavretej minulosti, ale aj k rozvíjaniu celej škály kompetencií (spôsobilostí) klásť si v aktívnej činnosti kognitívne rôznorodé otázky, pomocou ktorých sa cez prizmu prítomnosti pýtajú na minulosť a vytvárajú si tak postupne vlastný názor.

Významným prostriedkom k tomu je súbor primeraných školských historických prameňov (aj exemplárne mnohostranných), ktorý sa považuje za integrálnu súčasť didaktického systému výučby dejepisu i dejepisných učebníc na základných školách.

Závažným predpokladom rozvíjania a uplatňovania uvedených cieľových kategórií je prekonávať transmisívnu výučbu dejepisu, ktorej podstatou je odovzdávanie poznatkov v hotovej podobe prevažne explikačnými (vysvetľujúcimi) metódami a prostredníctvom frontálnej výučby, a v širšej miere aplikovať prístupy, ktoré kladú dôraz na aktívne učenie, na proces hľadania, objavovania a konštruovania (vytvárania) poznatkov na základe vlastnej činnosti a skúsenosti v interakcii s učiteľom a spolužiakmi v kooperatívnom učení

3. KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE

Žiaci si kladú otázky:

- **použijú ich na osvojovanie daných významov, ktoré súvisia s riešením základných operácií:**

- **s historickým časom**
  - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti chronologicky
  - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti synchrónne
  - rozpoznať postupne nerovnomernosť historického vývoja
  - využívať medzníky ako prostriedok orientácie v minulosti
- **s historickým priestorom**
  - rozlišovať miestny, regionálny, národný, globálny historický priestor
  - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti priestorovo
  - rozpoznať podmienenosť medzi historickým priestorom a spôsobom života a obživy človeka, spoločnosti&
- **s historickými faktami, udalosťami, javmi a procesmi a ich hodnotiacim posudzovaním**
  - vymedziť jednotlivú historickú udalosť, jav, proces, osobnosť
  - popísať jednotlivé historické udalosti, javy, procesy, osobnosti na základe určujúcich znakov
  - rekonštruovať konanie a postoje ľudí v minulosti
  - skúmať konanie ľudí v daných podmienkach a vysvetľovať ho
  - určiť príčiny jednotlivých historických udalostí, javov, procesov

- vymedziť dôsledky jednotlivých historických udalostí, javov, procesov
- rozpoznať charakteristické znaky jednotlivých historických období
- rozpoznať základné faktory, ktoré ovplyvňovali historický vývoj

- aplikujú ich v nových situáciách, v „skúmateľských“ postojoch a pracovných postupoch pri vyšetrovaní, pátraní v školských historických písomných, obrazových, grafických a hmotných prameňoch - stopách po minulosti

- pri vymedzovaní predmetu skúmania
  Žiaci vymedzia, čo môžu skúmať pri priamom pozorovaní pästného klinu.

- pri vytvorení plánu skúmania
  Žiaci zostavia plán skúmania pästného klinu.

- pri komunikácii v tíme o výsledkoch skúmania
  Žiaci v pracovnom tíme zhrnú výsledky svojho skúmania pästného klinu ako najstaršieho

  pracovného nástroja

- pri vytvorení záznamu zo skúmania
  Žiaci v pracovnom tíme urobia záznam o skúmaní pästného klinu

- **pri vyhľadávaní relevantných informácií**
  - z rôznych zdrojov – textov verbálnych, obrazových, grafických, i z textov kombinovaných
  - z učebníc, cvičebníc, pracovných zošitov, slovníka cudzích slov, atlasov, novín, časopisov, webových stránok
  - z populárnovedeckej literatúry a historickej beletrie
- **pri využívaní týchto informácií a verifikovaní ich hodnoty**
  - vyberaní informácií
  - organizovaní informácií
  - porovnávaní informácií
  - rozlišovaní informácií
  - zaraďovaní informácií.
  - kritickom zhodnotení rôznych zdrojov informácií
- **pri štruktúrovaní výsledkov, výstupov a potvrdení vybraného postupu**

zoradení výsledkov

- rozpoznaní podstatného od nepodstatného
- integrovaní výsledkov do chronologického a historického rámca

- vyhodnocovaní správnosti postupu
- tvorbe súboru vlastných prác

Uvedený komplex študijných (predmetových) kompetencií (spôsobilostí) sa spresňuje, konkretizuje v učebných požiadavkách v jednotlivých tematických celkoch učebného obsahu v podobe systematizovaného výkonového štandardu**.**

4. HODNOTENIE PREDMETU A ŽIAKOV

Hodnotenie žiakov:

Predmet dejepis je povinne klasifikovaný podľa platného klasifikačného poriadku, ktorý vymedzuje hodnotenie prospechu žiakov. Konkrétne dotvorenie systému hodnotenia determinuje typ osobnosti každého učiteľa, charakter triedy, klímu našej školy. Na kontrolu a hodnotenie žiakov sa využívajú postupy zabezpečujúce korektné a objektívne hodnotenie. Hlavným cieľom hodnotenia je naučiť žiaka hodnotiť samého seba, aby vedel posudzovať vlastné sily a schopnosti. Hodnotí sa osvojenie základných poznatkov, zručností a postojov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu. V predmete dejepis učiteľ dáva žiakom šancu vyvíjať sa primeraným tempom, hodnotí každý výkon žiaka bezprostredne po jeho ukončení. Toto hodnotenie má hlavne motivačný charakter.

Otázky a úlohy, využívané na preverovanie vedomostí môžu byť:

- faktografické a terminologické – čo, kde a kedy sa stalo, udialo, kto, čo kedy urobil.....
- analyticko-syntetické – zamerané na stupeň pochopenia udalosti a procesov
- interpretačné – sú zamerané na analýzu, syntézu, interpretáciu a hodnotenie historických udalostí a procesov na základe prameňov a historickej literatúry

Na dejepise sa hodnotia:

- vedomosti a schopnosti
- referáty žiakov
- aktivita žiakov pri práci na hodine
- správnosť a rýchlosť riešenia úloh z učebnice
- práca s poznámkami – obsahová úroveň, výstižnosť, funkčnosť
- prístup k predmetu – nosenie pomôcok (učebnica, zošity.....)

Metódy hodnotenia – ústne

- písomne

Prostriedky hodnotenia:

- ústna odpoveď
- písomné práce
- projekty
- referáty

<u>Klasifikačná tabuľka</u>

Klasifikačný stupeň	počet %

1	100 – 90
2	89 – 75
3	74 – 50
4	49 – 25
5	24 - 0

Pri stanovovaní známky za tematické a polročné písomné previerky, alebo testy, ale aj pri klasifikovaní žiaka na polrok a na konci školského roka.

Vedomosti sú vyjadrené známkou.

5. MEDZIPREDMETOVÉ VZŤAHY

Na hodine dejepisu možno využiť poznatky aj z iných predmetov najmä :

- občianskej výchovy
- zemepisu
- slovenského jazyka a literatúry

6. STRATÉGIA VYUČOVANIA (metódy a formy práce)

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	**Stratégia vyučovania**	
	Metódy	**Formy práce**
Európa na ceste k moderným národom	Informačnoreceptívna – výklad Motivačná – problém ako motivácia Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Expozičná - projekt	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca, Diskusia Beseda
Moderný slovenský národ	Informačnoreceptívna- výklad Motivačná – problém ako motivácia Reproduktívna- riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Expozičná - projekt	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca Diskusia Beseda

Rakúsko – **Uhorsko**	Informačnoreceptívna – výklad Motivačná – problém ako motivácia Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Expozičná - projekt	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca, Diskusia Beseda
Prvá svetová **vojna**	Informačnoreceptívna – výklad Motivačná – problém ako motivácia Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Expozičná - projekt	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca, Diskusia Beseda

7. UČEBNÉ ZDROJE

Na podporou a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	**Odborná literatúra**	**Didaktická technika**	**Materiálne výučbové prostriedky**	**Ďalšie zdroje** (internet, knižnica, ...
Európa na **ceste** **k moderným národom** **(16 hodín)**	D.Kováč, Na prahu moderného sveta Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava 1994	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica
Moderný slovenský národ	D.Kováč, Slovensko na prahu nového veku, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava	Tabuľa Dataprojektor PC	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica

(16 hodín)	1994	Videotechnika		
Rakúsko – Uhorsko **(16 hodín)**	D.Kováč, Slovensko na prahu nového veku, Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava 1994	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica
Prvá svetová vojna **(18 hodín)**	D.Kováč, Slovensko v novom Storočí Orbis Pictus Istropolitana, Bratislava 1994	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica

8. OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

Názov tematického celku	**Téma**	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**
		Vysvetliť vznik 1. encyklopédie, pojmu občan, revolúcie	
Európa na ceste k moderným národom **(16 hodín)**	***Vek rozumu***		
	Zrod modernej doby		*Žiaci sú schopní:* - *na časovej osi vyznačiť obdobie* *18. žť 20. storočia a zapísať najvýznamnejšie udalosti* - *prečítať a kriticky zhodnotiť historický prameň z uvedeného obdobia* - *analyzovať myšlienkový smer vyzdvihujúci rozum*
	Modernizácia		- *kriticky zhodnotiť dovtedajšie ľudské*

			poznanie
	Nacionalizmus	priemyselná revolúcia, továreň, robotník, podnikateľ národné hnutia	- *zdôvodniť úlohu občana na politickej scéne* - *na základe obrázkov a fotografií z učebnice, odbornnej literatúry a pod. / nakresliť pevnosť Bastilu, francúzskeho vojaka, mešťana, mestský dom, a pod.* - *vysvetliť význam Občianskeho zákonníka* - *kriticky posúdiť príčiny a dôsledky francúzskej revolúcie* - *analyzovať príčiny a dôsledky vzniku cisárstva vo Francúzsku* - *napísať krátku prácu na tému francúzski encyklopedisti alebo Napoleon a pod.*
			.
	Opakovanie 1.tematického ***Celku***		
Moderný slovenský národ (16 hodín)	Slovenské národné hnutie		. - *vyhľadať údaje o bratislavskom mieri a prezentovať ich v krátkej informácii*
			Žiaci sú schopní:

Rakúsko – Uhorsko (16 hodín)	***Opakovanie 2.tematického celku***	spisovný jazyk, politické programy tri generácie vzdelancov (A. Bernolák, J. Kollár, Ľ. Štúr), revolučný rok 1848/49, SNR,	*- kriticky posúdiť a zhodnotiť činnosť* *slovenských národných vzdelancov* *- analyzovať a zhodnotiť revolučný rok* *1848/49*
	Slováci v Uhorsku		*- vymenovať znaky moderného národa* *- identifikovať znaky priemyselnej revolúcie a jej vplyv na modernizáciu a vznik nových tried*
	Každodennosť		*, Žiaci sú schopní:* *- opísať vznik Rakúsko - Uhorska* *- špecifikovať postavenie Slovákov v R -U* *- zaujať kriticky postoj k maďarizácii* *- kriticky zdôvodniť príčiny a dôsledky vysťahovalectva Slovákov* *- zhotoviť graf dokumentujúci regióny z* *ktorých najviac ľudí emigrovalo* *- zhotoviť tabuľku na porovnanie života v meste a na dedine*
	Opakovanie 3.tematického celku	dualizmus, modernizácia, industrializácia, maďarizácia, slovenská otázka vysťahovalectvo, mesto a vidiek	

Prvá svetová **vojna** **(18 hodín)**	Rozdelená Európa	dohoda, trojspolok front a zázemie	*- kriticky analyzovať príčiny vzniku a ciele dohody a trojspolku* *- kriticky analyzovať a zhodnotiť príčiny* *a priebeh 1. svetovej vojny* *- charakterizovať postoj Slovákov k vojne a* *ich účasť pri formovaní ČSR* *- zhodnotiť význam a úlohu osobnosti pri vzniku ČSR* *- opísať pomocou mapy priebeh 1. svetovej vojny* *- ukázať na mape zmeny, ktoré nastali* *rozpadom R-U* *- napísať krátku prácu na tému o 1. svetovej vojne*
	Záverečné opakovanie		

DEJEPIS – 9. ročník

Názov predmetu	Dejepis
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín
Ročník	deviaty
Škola (názov, adresa)	ZŠ Starozagorská 8, Košice
Názov ŠkVP	Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne vzdelávanie – ISCED 2
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk
Iné	

1. CHARAKTERISTIKA UČEBNÉHO PREDMETU DEJEPIS

Predmet kladie dôraz na dejiny 20. storočia. Oboznamuje so vznikom Česko-Slovenska, s hospodárskym a politickým postavením Slovenska v ČSR a s príčinami, ktoré viedli k zániku ČSR. Vysvetľuje príčiny vypuknutia, priebeh, ukončenie a dôsledky 2. svetovej vojny. Vysvetľuje príčiny vzniku Slovenskej republiky (1939 – 1945). Oboznamuje s rozdelením sveta na dva mocenské bloky po 2. svetovej vojne, so životom v Česko-Slovensku za železnou oponou a so vznikom Slovenskej republiky v roku 1993. Vysvetľuje fenomény súčasného sveta.

2. CIELE UČEBNÉHO PREDMETU DEJEPIS

Získať základné vedomosti o dejinách 20. storočia. Osvojiť si rozdiel medzi demokraciou, autoritatívnym režimom a diktatúrou. Popísať život v Česko-Slovensku v medzivojnovom období, život v čase 2. svetovej vojny a život v Slovenskej republike (1939-1945). Popísať rozdelenie sveta na dva tábory po 2. svetovej vojne, život v Česko-Slovensku za železnou oponou a vznik Slovenskej republiky v roku 1993. Popísať riešenie problémov súčasného sveta. Rozvíjať u žiakov úctu k vlastnému národu a vlastenectvo ako súčasti kultivovania ich historického vedomia, v ktorom rezonuje i úcta k iným národom a etnikám.

3. KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE

Žiaci si kladú otázky a použijú ich na osvojovanie daných významov, ktoré súvisia s riešením základných operácií:

- **s historickým časom**

- zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti chronologicky,

- zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti synchrónne,

- rozpoznať postupne nerovnomernosť historického vývoja,

- využívať medzníky ako prostriedok orientácie v minulosti,

- **s historickým priestorom**

- rozlišovať miestny, regionálny, národný, globálny historický priestor,

- zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti priestorovo,

- rozpoznať podmienenosť medzi historickým priestorom a spôsobom života a obživy človeka, spoločnosti,

- **s historickými faktami, udalosťami, javmi a procesmi a ich hodnotiacim posudzovaním**

- vymedziť jednotlivú historickú udalosť, jav, proces, osobnosť,

- popísať jednotlivé historické udalosti, javy, procesy, osobnosti na základe určujúcich znakov,

- rekonštruovať konanie a postoje ľudí v minulosti,

- skúmať konanie ľudí v daných podmienkach a vysvetľovať ho,

- určiť príčiny jednotlivých historických udalostí, javov, procesov,

- vymedziť dôsledky jednotlivých historických udalostí, javov, procesov,

- rozpoznať charakteristické znaky jednotlivých historických období,

- rozpoznať základné faktory, ktoré ovplyvňovali historický vývoj.

Žiaci aplikujú otázky v nových situáciách, v „skúmateľských“ postojoch a pracovných postupoch pri vyšetrovaní, pátraní v školských historických písomných, obrazových, grafických a hmotných prameňoch - stopách po minulosti

- pri vymedzovaní predmetu skúmania,

- pri vytvorení plánu skúmania,

- pri komunikácii v tíme o výsledkoch skúmania,

- pri vytvorení záznamu zo skúmania,

- **pri vyhľadávaní relevantných informácií**

- z rôznych zdrojov–textov verbálnych, obrazových, grafických, i z textov kombinovaných,

- z učebníc, cvičebníc, pracovných zošitov, slovníka cudzích slov, atlasov, novín, časopisov, webových stránok,

- z populárno-vedeckej literatúry a historickej beletrie,

➢ **pri využívaní týchto informácií a verifikovaní ich hodnoty**

- vyberaní informácií,

- organizovaní informácií,

- porovnávaní informácií,

- rozlišovaní informácií,

- zaraďovaní informácií,

- kritickom zhodnotení rôznych zdrojov informácií

➢ **pri štruktúrovaní výsledkov, výstupov a potvrdení vybraného postupu**

- zoradení výsledkov,

- rozpoznaní podstatného od nepodstatného,

- integrovaní výsledkov do chronologického a historického rámca,

- vyhodnocovaní správnosti postupu,

- tvorbe súboru vlastných prác.

4. OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

Tematický celok	**Obsahový štandard**		**Výkonový štandard**
	Téma	**Pojmy**	**Spôsobilosti**
Európa v medzivojnovom období	Demokracia vs. diktatúra	- parlamentná demokracia - komunizmus (ZSSR) - fašizmus - nacizmus (Nemecko)	Žiaci sú schopní: - uviesť zmeny, ktoré nastali v Európe ako dôsledok povojnovej krízy - ukázať na historickej mape nové štáty, ktoré vznikli v Európe - opísať situáciu v Rusku roku 1917
	Zlaté dvadsiate roky?	- každodennosť	

			- rozlíšiť demokraciu od diktatúry - charakterizovať stalinistickú diktatúru - vysvetliť príčiny vzniku fašizmu v Taliansku - vysvetliť príčiny vzniku fašizmu v Nemecku - uviesť dôvody vzniku diktatúr - opísať vplyv vedy a techniky na zvyšovanie životnej úrovne.
Česko - Slovensko v medzivojnovom období	Politický systém	- Česi, Slováci, menšiny - T. G. Masaryk, M. Hodža, A. Hlinka	Žiaci sú schopní: - analyzovať postavenie Slovákov v ČSR - zhodnotiť úlohu osobnosti Masaryk, Štefánik, Hlinka, Hodža - prezentovať významné slovenské osobnosti napísaním krátkej práce alebo power point - zdôvodniť vplyv kultúry, spolkov, škôl na každodenný život - analyzovať historické pramene - rozpoznať zmeny, ktoré nastali po vzniku ČSR a ich vplyv na každodenný život - charakterizovať politický systém ČSR, vznik strán a ich vplyv na politickú scénu - zhodnotiť hospodársky rozmach ČSR - porovnať Slovensko a Česko - opísať hospodárske a politické postavenie Slovenska v ČSR - vysvetliť úsilie slovenských strán o autonómiu v rámci ČSR - uviesť príčiny, ktoré viedli k okupteniu a zániku ČSR
	Každodenný život	- kultúra, spolky, školstvo, rozhlas	
	Zánik ČSR	- Mníchovská dohoda - Viedenská arbitráž	

			- opísať mníchovskú dohodu - opísať vyhlásenie autonómie Slovenska - analyzovať viedenskú arbitráž - kriticky zhodnotiť postoj západných mocností voči ČSR.
Druhá svetová vojna	Priebeh vojny	- Európa, ZSSR, Tichomorie, protihitlerovská koalícia, protifašistický odboj, život v čase vojny - holokaust, Oswienčim	Žiaci sú schopní: - uviesť príčiny vypuknutia 2. svetovej vojny - pochopiť význam vzniku protihitlerovskej koalície - rozpoznať nebezpečenstvo ideológií, ktoré hlásajú rasovú neznášanlivosť - opísať príčiny a priebeh 2. svetovej vojny - ukázať na historickej mape najväčšie bitky - v chronologickom poradí zoradiť štáty napadnuté Nemeckom - opísať protifašistický odboj a život v čase vojny - zhodnotiť holokaust.
Slovenská republika **(1939 – 1945)**	Tragédia židov	- autoritatívny režim - židovský kódex - deportácie	Žiaci sú schopní: - uviesť príčiny vzniku Slovenskej republiky (1939 – 1945) - rozlíšiť autoritatívny režim od demokracie - kriticky zhodnotiť postoj Nemecka voči Slovenskej republike - analyzovať dôsledky židovského kódexu
	Politický systém	- Slovenské národné povstanie	- dokumentovať význam SNP - charakterizovať Slovenskú

	Slováci v odboji		republiku - analyzovať politický systém SR - analyzovať hospodárstvo SR - zhodnotiť dôsledky holokaustu - opísať domáci odboj - uviesť význam SNP - napísať krátku úvahu o každodennom živote obyvateľstva v SR.
Povojnový svet		- Anglicko, ZSSR, Severná Afrika - hospodárstvo, kultúra - studená vojna, železná opona, politické bloky, strach z atómovej vojny, čiernobiely svet, bohatstvo a chudoba	Žiaci sú schopní: - pochopiť rozdelenie sveta na dva tábory - rozlíšiť život za železnou oponou - rozpoznať zmeny v rozdelenom svete - porovnať politické systémy a ich vplyv na každodenný život
			- opísať dôsledky 2. svetovej vojny - uviesť príčiny vzniku dvoch mocenských blokov - dokumentovať proces sovietizácie strednej a východnej Európy charakterizovať studenú vojnu - opísať spoluprácu západoeurópskych krajín a politikov, ktorí stáli na začiatku integrácie Európy - opísať prejavy odporu východoeurópskych štátov proti komunistickej diktatúre - vysvetliť hromadenie bohatstva v rukách jednotlivcov a medzinárodných korporácií - zaujať stanovisko k procesu dekolonizácie.

Československo za železnou oponou	Život na Slovensku		Žiaci sú schopní: - uviesť príčiny narastania vplyvu KSČ - zhodnotiť februárový prevrat - analyzovať 50-te roky a procesy s buržoáznymi nacionalistami - vysvetliť znaky socializmu - zhodnotiť kolektivizáciu a industrializáciu - dokumentovať narastanie krízy a jej vyvrcholenie v "socializme s ľudskou tvárou" - charakterizovať rok 1968 a osobnosť A. Dubčeka -charakterizovať normalizáciu a osobnosť G. Husáka - zdôvodniť príčiny nespokojnosti a prejavy odporu voči režimu - zdôvodniť podstatu Charty 77 - opísať disent - uviesť význam sviečkovej manifestácie - vysvetliť pád železnej opony a "nežnú revolúciu" - vymenovať pozitíva a negatíva socializmu.
	Rozdelený svet	- februárový prevrat, obete totality, odpor proti totalite	
	Život v rozdelenom svete	- pražská jar, normalizácia	
	Podoby totality	- sviečková manifestácia, návrat k parlamentnej demokracii	
Slovenská republika 1993	Pokus o reformu	- rozdelenie Českej a Slovenskej republiky	Žiaci sú schopní: - vymenovať príčiny rozdelenia Českej a Slovenskej republiky - opísať vznik Slovenskej republiky - uviesť výhody a nevýhody vstupu Slovenska do NATO a EÚ - zhodnotiť prijatie eura.
	Nežná revolúcia	- vstup Slovenskej republiky do NATO, EU, Schengen, Euro - pád železnej opony	
Súčasný svet	Doba premien	- EU, NATO, globalizácia , terorizmus, internet, globálne otepľovanie.	Žiaci sú schopní: - uviesť rozdiely v hospodárskom a politickom systéme súčasného sveta - uviesť výhody a nevýhody zjednocovania Európy - hľadať dôvody vzniku terorizmu vo svete - zaujať stanovisko k teroristickým útokom - zistiť príčiny globálneho otepľovania - rozlíšiť výhody a nevýhody internetu.
	Koniec rozdeleného sveta		
	Fenomény súčasnosti		

5. PRIEREZOVÉ TÉMY

Názov	Obsah	Skratka
Multikultúrna výchova	Rozvíjať u žiakov schopnosť rozoznať, rešpektovať, podporovať rôzne kultúrne ukotvenie vo svojom okolí. Podporovať akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality, rozvoj tolerancie, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti. Umožniť poznanie svojej kultúry aj iných kultúr, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné.	MUV
Osobnostný a sociálny rozvoj	Rozvíjať u žiakov osobnostné a sociálne spôsobilosti prebratím od významných osobností minulosti. Upriamiť ich na kladné typy a eliminovať vplyv záporných. Rozvíjať u žiakov sebareflexiu (rozmýšľať o sebe), sebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebavzdelávanie.	OSR
Environmentálna výchova	Ozrejmiť žiakom súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta, pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k životnému prostrediu. Viesť ich k pochopeniu rôznych vplyvov, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie ľudí v rôznych dejinných obdobiach.	ENV
Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	Žiaci vypracujú projekt „Významné slovenské osobnosti“, a tak preukážu kompetencie komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine. Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológii.	TBZ

6. METÓDY A FORMY PRÁCE

Názov tematického celku	Metódy	Formy práce
Česko – Slovensko v medzivojnovom období	Vstupné a priebežné motivačné metódy Expozičné metódy (rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, projekt, samostatná práca s knihou, samostatné štúdium, samostatné štúdium s využitím techniky, brainstorming, situačné metódy) Fixačné metódy (ústne opakovanie učiva žiakom, metóda otázok a odpovedí, písomné opakovanie, opakovací rozhovor, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry)	Individuálna práca Skupinová práca Diskusia Beseda Exkurzia
Európa v medzivojnovom období	Vstupné a priebežné motivačné metódy Expozičné metódy (rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, samostatná práca s knihou, samostatné štúdium, samostatné štúdium s využitím techniky, brainstorming, situačné metódy) Fixačné metódy (ústne opakovanie učiva žiakom, metóda otázok a odpovedí, písomné opakovanie, opakovací rozhovor,	
Druhá svetová vojna		
Slovenská republika (1939 – 1945)		

Povojnový svet	opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry)	
Československo za železnou oponou		
Slovenská republika 1993		
Súčasný svet		

7. UČEBNÉ ZDROJE

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje
Európa v medzivojnovom období	Kováč, D., Tkadlečková, H., Kratochvíl, V.: **Svet v novom storočí**. Orbis Pictus Istropolitana, 1995, Bratislava	dataprojektor PC	pracovné listy	www.zborovna.sk, www. Wikipedia.sk
Druhá svetová vojna				
Povojnový svet				
Súčasný svet				
Česko - Slovemsko v medzivojnovom období	Kováč, D., Kamenec, I., Kratochvíl, V.: **Slovensko v novom storočí**. Orbis Pictus Istropolitana, 1997, Bratislava			
Slovenská republika (1939-1945)				
Československo za železnou oponou				
Slovenská republika 1993				

8. HODNOTENIE PREDMETU

Hodnotenie žiaka sa vykonáva klasifikáciou podľa **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy**. Výsledky klasifikácie sa vyjadria piatimi stupňami: 1 – výborný, 2 – chválitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný, 5 - nedostatočný.
Vo výchovno-vzdelávacom procese sa bude uskutočňovať **priebežné a celkové hodnotenie**:

- **priebežné hodnotenie** v predmete sa bude uskutočňovať pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a bude mať hlavne motivačný charakter; učiteľ bude

zohľadňovať vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliadať na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť,

- **celkové hodnotenie** žiaka v predmete sa bude uskutočňovať na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov vo vyučovacom predmete.

V procese hodnotenia bude učiteľ uplatňovať primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektovať práva dieťaťa a humánne sa správať voči žiakovi. Predmetom hodnotenia budú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol v predmete v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť, osobnostný rast, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie žiaka podľa školského poriadku.

Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získa učiteľ najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:

- sústavné diagnostické pozorovanie žiaka,
- sústavné sledovanie výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- rôzne druhy skúšok (písomné, ústne), didaktické testy,
- analýza výsledkov rôznych činností žiaka,
- konzultácie s ostatnými pedagogickými zamestnancami a podľa potreby s odbornými zamestnancami zariadenia

výchovného poradenstva a prevencie, všeobecného lekára pre deti a dorast, najmä u žiaka s trvalejšími psychickými a zdravotnými ťažkosťami a poruchami.

Žiak bude z predmetu skúšaný **ústne** najmenej **raz** v polročnom hodnotiacom období a **písomne** najmenej **dvakrát** v polročnom hodnotiacom období. Učiteľ oznámi žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia písomných činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní. Druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok, aby zabránil preťažovaniu žiaka.

Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu budú:

- známka za ústnu odpoveď,
- známky za rôzne písomné druhy skúšok, didaktické testy, posúdenie prejavov žiaka.

GEOGRAFIA

Názov predmetu	Geografia
Škola (názov, adresa)	**ZŠ Starozagorská 8, Košice**
Názov ŠkVP	**Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce**
Kód a názov ŠVP	**ISCED 2**
Stupeň vzdelania	**nižšie sekundárne vzdelanie**
Dĺžka štúdia	**5 rokov**
Forma štúdia	**denná**
Vyučovací jazyk	**slovenský jazyk**

VZDELÁVACIA OBLASŤ: Človek a spoločnosť

CELK. POČET HODÍN: 5.r – 50 hodín, 6.r – 50 hodín, 7.r – 33 hodín, 8.r - 66 hodín, 9.r – 33 hodín

HODNOTENIE: klasifikácia

	5.ROČNÍK	6.ROČNÍK	7.ROČNÍK	8.ROČNÍK	9.ROČNÍK
ŠTVP	1	1	1	1	1
ŠKVP	0,5	0,5		1	
SPOLU	1,5	1,5	1	2	1

Posilnenie sa využíva na doplnenie počtu hodín v náročnejších učivách , dôkladnejšie opakovanie a precvičovanie učiva s použitím IKT a tiež na podrobnejšie spoznanie prírodných krás i miest vytvorených človekom a zaradených do UNESCO a tvorbe projektov o týchto zaujímavých miestach.

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Geografia rozvíja súbor kľúčových kompetencií, ktoré majú prevažne priestorový a integrujúci charakter. Ide o súbor vedomostí, zručností a schopností, ktoré vie žiak správne skombinovať, a tak porozumieť, interpretovať a prakticky využívať danosti krajiny.

Všeobecným cieľom vyučovania geografie je postupne žiakom sprostredkovať poznatky o základných zákonitostiach stavu a vývoja krajiny. V úvode sú zaradené pojmy z planetárnej geografie a stručné vysvetlenie pojmov fyzickej a humánnej geografie. V ďalšej časti vyučovania sa skúma krajina, vzťah človeka a krajiny. Vzhľadom na narastanie problémov vyplývajúcich z aktivít človeka a ich vplyvu na prírodu, pomáha ich riešiť v rámci ekologickej výchovy, ktorá vedie

k ochrane životného prostredia. Zastúpená vo vyučovaní je tiež environmentálna výchova, ktorá sa snaží žiaka viesť k vytvoreniu hodnotového systému, ktorý by konal v prospech ochrany krajiny. Práve v tejto časti sa veľká pozornosť venuje tiež miestnej krajine. Žiaci spoznávajú prírodné pamiatky regiónu a tým získavajú vzťah k vnímaniu potreby ochrany životného prostredia a okolitej krajiny. Regionálna geografia tvorí základ vyučovania geografie ku ktorej je pričlenená všeobecná geografia Slovenska - fyzickogeografická a humánnogeografická. Pre žiakov je prijateľným spôsobom podané ako získať veľa zaujímavých informácií o štátoch jednotlivých svetadielov a pritom sa o nich naučiť potrebné informácie. Regionálna geografia nie je len opis javov v jednotlivých regiónoch, ale prostredníctvom konkrétnych príkladov žiaci získajú informácie, naučia sa ich porovnávať, triediť, vyhľadávať vzťahy a vysvetľovať ich.

Prostredníctvom geografie žiaci získavajú schopnosť rozpoznať a pochopiť význam tolerancie a úcty k iným národom, dôležitosť poznania a ochrany prírodnej a kultúrnej krajiny, kladný postoj k svojmu okoliu a k sebe samému.

Nezanedbateľnou súčasťou kompetencií, ktoré geografia buduje sú analýzy premien krajiny v čase a priestore. Ich cieľom je poznať zákonitosti vývoja krajiny a možnosti tvorby prognóz pri jej ďalšom využívaní, ochrane a zveľaďovaní.

V rámci vyučovania sa značný priestor venuje práci s mapami a ďalšími doplňujúcimi informáciami. Výuka sa realizuje nielen v učebni, ale aj v teréne a to formou vychádzok do okolia a exkurzie, ktorá má za cieľ spoznať chránené územie v okolitom kraji.

Do predmetu sú zaradené prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova, ekologická výchova, ochrana života a zdravia, tvorba projektu a jeho prezentácia.

2. CIELE PREDMETU V PREPOJENÍ NA KĽÚČOVE KOMPETENCIE

Geografia rozvíja súbor kľúčových kompetencií, ktoré majú prevažne priestorový a integrujúci charakter. Považuje sa za ne súbor vedomostí, zručností a schopností, ktoré vie žiak správne skombinovať a tak porozumieť, interpretovať a prakticky využívať danosti krajiny. Medzi všeobecné ciele patria:

- Používať a vedieť interpretovať mapy rôzneho druhu (automapy, mapy na internete, turistické mapy, tematické mapy a i.).
- Práca s informáciami o krajine ako časti Zeme (aj Zeme ako celku). Ich praktické využitie v bežnom živote a schopnosť vyhľadať a použiť ich pre praktické potreby (textové a dátové zdroje v tlačenej či digitálnej podobe).
  Získané poznatky systemizovať do oblastí fyzickej a humánnej geografie.

- Pri vyučovaní geografie sa veľký dôraz kladie na literatúru ako zdroj, nielen učebnice ale ja odborné a populárnovedecké časopisy, ktoré prinášajú aktuálne infomácie Podporujeme tým potrebu čítania u žiakov, správne porozumenie prečítaného a spracovanie a interpretáciu. Prvotné rozvíjanie čítania a interpretácie obrázkov, fotografií, grafov, tabuliek, prierezov, schém a diagramov považujem za základné vyjadrovacie prostriedky geografie.
- V obsahu geografie sa snažíme o integráciu a súborný pohľad na poznatky získané v spoločenských či prírodovedných disciplínach (história, biológia, geológia, fyzika, chémia, sociológia, filozofia). Vytvoriť ich prepojenie tak, aby vznikol komplexný obraz o regiónoch v rôznych častiach sveta. V novom zameraní geografie, kladieme väčší dôraz na kultúru a charakteristiku kultúrnych prejavov ľudí v rôznych častiach sveta, preto prinášame aj väčšie prepojenie s hudobnou a výtvarnou výchovou.
- Rozvíjanie kompetencií vedúcich k iniciatívnosti a tvorivej práci žiakov spracúvaním projektov prírodné krásy sveta a pamiatky UNESCO.

- Kultúrne kompetencie rozšíriť prostredníctvom poznania rôznych kultúr na celom svete. Geografia učí vážiť si iné kultúry pri zachovaní vlastnej identity, venuje sa ľudovej kultúre a kultúrnym tradíciám. Kultúrne pamiatky sú súčasťou obsahu regionálnej geografie.

V rámci školského programu okrem všeobecných cieľov geografia rozvíja aj nasledovné ciele:

- pomôcť žiakom uvedomovať si prírodné krásy a historické pamätihodnosti sveta za účelom pestovania úcty ku krajine,
- z hľadiska spoločenského významu naučiť žiakov chápať existujúce a hroziace problémy a tým viesť k vytváraniu environmentálneho vedomia u žiakov.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	- naučiť žiakov komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, pracovať v skupine, prezentovať svoju prácu aj prácu skupiny
Osobnostný a sociálny rozvoj	Rozvíjať ľudský potenciál žiakov, poskytovať základy pre plnohodnotný a zodpovedný život, rozvíjať osobné a sociálne spôsobilosti, ktoré spätne podporujú akademický rozvoj - rozvíjať u žiakov sebareflexiu, sebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru, a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebavzdelávanie, naučiť žiakov uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, pomáhať žiakom získavať a udržať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu, podporovať svojím obsahom prevenciu sociálno-patologických javov v škole
Environmentálna výchova	- prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi; poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta; pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu
Mediálna	Množstvo informácií sa dnes dostáva ku žiakom cez Internet. Nie každý žiak dokáže obsah stránok selektovať, preto sa čoraz viac do popredia dostáva potreba rozvíjať u žiakov mediálnu kompetenciu, ktorá by umožnila žiakom osvojiť si stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty – zdroj informácií
Multikultúrna	Poukázať a vysvetliť žiakom, že ľudí neposudzujeme podľa vonkajšieho vzhľadu príslušnosťou k inej rase. Poukázať na toleranciu a rešpektovanie iných kultúr, náboženstiev, tradícií, jazyka, spôsobu života, mentality a ľudských výtvorov. Upozorniť na využívanie výsledkov vedy a výskumov z hľadiska časového i priestorového na Zemi.

3.,4. OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

5. ROČNÍK Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
I. OBJAVOVANIE NAŠEJ PLANÉTY Tvar Zeme, naša planéta vo vesmíre	**Úvodná hodina** **Tvar Zeme** **Naše miesto vo vesmíre** **Mesiac – prirodzená družica Zeme** **Pohyby Zeme - prečo sa striedajú deň a noc**	- oboznámenie sa s predmetom a učebnicou - zloženie vesmíru - rotácia Zeme a jej význam - obeh Zeme a jeho význam –tvorba projektu o vesmíre	Opísať tvar Zeme podľa glóbusu. Predviesť glóbusom rotáciu Zeme okolo osi a obeh Zeme okolo Slnka. Vysvetliť príčiny striedania dňa a noci a ako to súvisí s otáčaním Zeme okolo osi. Uviesť aké sú dôsledky obehu Zeme okolo Slnka na rôznych miestach na Zemi. Poznať dobu otočenia Zeme okolo Slnka a obehu okolo osi. Pripraviť si diskusný príspevok o cestách a ich význame pri objavovaní sveta.	Mediálna výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
Objavovanie Zeme a vesmíru **II. MAPA A GLÓBUS**	**Pohyby Zeme - prečo sa striedajú ročné obdobie** **Povrch Zeme** **Cesty objaviteľov do rôznych častí sveta** **Objavovanie vesmíru a využitie kozmonautiky** **Opakovanie tematického celku** **Tvorba projektu** **Čo môžeme vidieť na glóbuse** **Čo môžeme vidieť na mape** **Meranie na mapách** **Prečo je na Zemi rôzny čas?** **Vychádzka do okolia**	- tvorba projektu o moreplavcoch - objavenie polárnych oblastí, dobytie najvyššieho vrchu a najhlbšieho miesta na Zemi – E. Hillary, R. Amundsen, J. Piccard, D. Walsh -tvorba projektu o kozmonautoch - určovanie polohy na Zemi Glóbus, zemská os, póly, svetové strany, zemské pologule, rovnobežky, poludníky, nultý poludník, rovník, obratníky, polárne kružnice. Mapy, automapy, mapy na internete, plán mesta, tematické mapy, turistické mapy. Legenda mapy - symboly, znaky, čítanie mapy, získavanie údajov z mapy, zakresľovanie údajov do mapy, grafická mierka a meranie vzdialeností na mape. Geografická poloha,	Na glóbuse určiť zemskú os, severný pól, zemské pologule, rovník, nultý poludník, rovnobežky, poludníky, obratníky, polárne kružnice. Určiť svetové strany na mape a v teréne. Zdôvodniť vytvorenie geografickej siete a opísať ju. Čítať základné údaje z mapy. Opísať, čo zobrazuje mapa podľa jej legendy. Určiť polohu ľubovoľného miesta na mape geografickými súradnicami. Odmerať vzdialenosť na mape grafickou mierkou. Na modeli Zeme rozlíšiť časti Zeme. Porovnať povrch Zeme v jednotlivých častiach (pologuliach), vymenovať a ukázať na mape a glóbuse oceány, svetadiely. Vysvetliť, ako vzniká pohorie,	Mediálna výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Rozvoj finančnej gramotnosti Multikulturálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj žiaka Rozvoj finančnej gramotnosti

		geografické súradnice. Orientácia na mape, určovanie geografickej polohy.	určiť na mape Himaláje, Alpy, tatry, Mount Everest, Mont Blanc. Poznať názvy najvyšších vrchov pohorí, vedieť ich porovnať podľa výšky. Porozprávať zaujímavosti o nebezpečenstvách vysokých pohorí.	
III. CESTUJEME A SPOZNÁVA ME NAŠU ZEM **Najkrajšie miesta na Zemi, ktoré vytvorila príroda**	**Opakovanie tematického celku: Mapa a glóbus** **Cesta do hlbín Zeme** **Sopky – okná do hlbín Zeme** **Ohnivé miesta na Zemi a zemetrasenie** **Tvorba projektu** **Čo je protikladom pohorí?** **Činnosť vody – život rieky** **Čo vytvorila voda?** **Činnosť ľadovca** **Činnosť vetra**	Stavba Zeme, zemské jadro, plášť, zemská kôra, zemské platne a ich pohyb, vznik pohoria, vznik zemetrasenia, sopečná činnosť, zlomy, tsunami, kaňony, vodopády, jazerá (činnosť vody - riek, ľadovca), prítoky, delta. Činnosť vetra. Púšte, skalné mestá (činnosť vetra). Dažďové lesy, savana, lesy, púšť (rastlinstvo, živočíšstvo).	Vysvetliť, ako vzniká sopka, sopečná činnosť, zemetrasenie na základe pohybu zemských krýh. Vedieť ukázať sopečný kanál sopky na obrázku. Vysvetliť rozdiel medzi magmou a lávou. Určiť na mape sopečné oblasti, oblasti zemetrasení. Opísať ich výnimočnosť. Určiť na mape sopečný pás a ktoré oblasti sveta sú najviac ohrozené. Uviesť príklady živelných pohrôm vo svete a diskutovať o možnostiach predchádzať im (tsunami, zemetrasenie). Vysvetliť ako voda vplýva na zemský povrch. Určiť na mape polohu Amazonky, Konga, Nílu, Volgy, Dunaja, Viktóriino jazera, Mŕtveho mora. Opísať činnosť rieky na vznik Grand Canyonu. Nájsť na mape Niagarské vodopády, Angelov vodopád, Iguacu, Viktóriine vodopády. Ukázať na rieke prítok a deltu. Vysvetliť ako vietor pôsobí na zemský povrch. Na základe príkladov porovnať oblasti na Zemi podľa rastlinstva. Vedieť na mape ukázať	Ochrana života a zdravia Enviromentálna výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Enviromentálna výchova

			Amazonský dažďový prales.	
	Atmosféra vzdušný obal zeme **Aké bude počasie?** **Rozmanité krajiny Zeme** **Od rovníka k pólom sa mení krajina** **Od rovníka k pólom sa mení krajina – teplé pásmo** **Od rovníka k pólom sa mení krajina – mierne pásmo**	-podnebné pásma -geografická šírka -typy krajín -Ochrana životného prostredia	Pochopiť, čo spôsobuje rozdiely teplôt na Zemi. Ukázať na mape podnebné pásma a určiť ich charakteristické znaky. Podľa mapy ukázať rastlinné pásma a opísať ich podľa typických znakov. Poukázať na ochranu životného prostredia.	Enviromentálna výchova
	Od rovníka k pólom sa mení krajina chladné pásmo **Dažďové pralesy** **Polárne krajiny** **Život vo vysokých pohoriach** **Opakovanie tematického celku.** **Tvorba projektu**	– rozmiestnenie podnebných pásiem Od rovníka k pólom sa mení krajina – charakteristika jednotlivých krajín - Od rovníka k pólom sa mení krajina chladné pásmo – charakteristika - Rastlinné pásma na Zemi	Na základe príkladov porovnať oblasti na Zemi podľa rastlinstva. Na mape ukázať savanu a púšť v Afrike. Vysvetliť prírodný charakter jednotlivých oblastí na Zemi, pochopiť fungovanie zložiek krajiny, porozumieť odlišnostiam krajiny a tomu prispôsobiť svoj život.	Osobnostný a sociálny rozvoj žiaka Enviromentálna výchova Multikulturálna výchova Dopravná výchova
Najkrajšie miesta na Zemi vytvorené človekom	**Najkrajšie miesta na Zemi, ktoré vytvorila príroda – NP a pamiatky UNESCO – ochrana a význam** **Pamiatky UNESCO** **Mestá a dediny** **Človek žije na vidieku a v mestách**	- Najkrajšie miesta na Zemi, ktoré vytvorila príroda – NP a pamiatky UNESCO – ochrana a význam - Pamiatky UNESCO – tvorba mapy -Prezentácia najkrajších miest na Zemi, postupné získavanie informácií o častiach Zeme, ktoré	Vedieť vyhľadať na mape mestá a veľkomestá Paríž, New York, Mexico. Zhodnotiť rozmiestnenie obyvateľstva na Zemi. Vysvetliť pojem hustota zaľudnenia. Vedieť lokalizovať na mape rozmiestnenie jazykov.	Osobnostný a sociálny rozvoj žiaka Multikulturálna výchova

	Kde žije veľa ľudí a kde takmer nikto	vytvorila príroda alebo človek a ktoré patria k svetovým naj ... Človek žije na vidieku a v mestách – rozmiestnenie obyvateľstva – tvorba mapy – rozmiestnenie jazykových skupín		
	Rozmiestnenie obyvateľstva **Koľkými rečami ľudia rozprávajú** **Ako vznikli rasy, národy a náboženstva?** **Najkrajšie miesta, ktoré vytvoril človek** **Čo všetko možno vidieť na cestách**	- rozmiestnenie národov – rozmiestnenie rás – tvorba projektu Najkrajšie miesta, ktoré vytvoril človek – hrady, zámky a iné stavby – tvorba mapy – práca s mapou	Zhodnotiť rozmiestnenie obyvateľstva na Zemi, podmienky života v jednotlivých častiach sveta, vzájomné ovplyvňovanie starých a nových kultúr, multikulturalitu. Charakterizovať jednotlivé typy náboženstiev, vedieť lokalizovať na mape rozmiestnenie náboženstiev. Charakterizovať jednotlivé typy národov, vedieť lokalizovať na mape rozmiestnenie národov. Charakterizovať jednotlivé typy rás, vedieť lokalizovať na mape rozmiestnenie rás. Oboznámiť sa s najznámejšími pamiatkami na Slovensku a vo svete. Vzbudiť záujem o kultúru iných národov žijúcich v iných častiach sveta, porozumieť jej a akceptovať a zachovať ich vlastnú identitu. Diskutovať o nich Koloseum, Eifelova veža, Socha slobody	Multikulturálna v Mediálna výchova výchova Osobnostný a sociálny rozvoj žiaka Dopravná výchova
	Opakovanie tematického celku Najkrajšie miesta na Zemi vytvorené človekom **Vyhodnotenie projektov Koncoročné opakovanie**	Vyhodnotenie projektov Vyhodnotenie koncoročného opakovania	Vytvoriť vlastný plán obce s dôležitými objektmi, prezentovať chránené územia v okolí formou nástenky.	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Mediálna výchova výchova

6. ROČNÍK Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Úvod do štúdia geografie 6. ročníka	Úvodná hodina	Oboznámenie sa s obsahom vyučovania geografie v 6. ročníku.	Osvojiť si systém a organizáciu vyučovacieho procesu oboznámiť žiakov s témami projektov, vedieť používať informácie a pracovať s nimi, prezentovať svoju prácu.	
Planéta Zem	Určovanie geografickej polohy	Orientácia na mape svetadielov, orientácia na mape sveta – tematické mapy, čítanie rôznych druhov máp, poznať svetadiely, oceány, orientácia podľa poludníkov a rovnobežiek.	Vedieť určiť polohu miest na Zemi geografickými súradnicami.	
	Vznik pohorí Sopečná činnosť, zemetrasenia	Vznik pohorí. Vzniku zemetrasení	Vysvetliť vznik podnebných a rastlinných pásiem na príkladoch popísať vznik pohorí a činnosť vnútorných síl, spoznať rozdielnosť podmienok pre život ľudí v nížinách a pohoriach.	Ekologická výchova Ochrana života a zdravia Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
	Podnebie a podnebné pásma	Podnebie a počasie. Podnebné pásma.		
	Typy krajín na Zemi Stepi a lesy mierneho pásma	Typ krajiny – step a les mierneho pásma		
	Život ľudí vo vysokých pohoriach Opakovanie celku: **Planéta Zem**	Príčiny koncentrácie obyvateľstva do vyšších nadmorských výšok.		
Austrália a Oceánia – najvzdialenejší svetadiel	Poloha Austrálie Podnebie a vodstvo	Vymedzuje polohu Austrálie geografickými súradnicami, ukáže na mape vybrané ostrovy, polostrovy.	Určiť polohu Austrálie z rôznych hľadísk, vymenovať a ukázať najznámejšie povrchové celky, opísať vodstvo Austrálie, používať odbornú literatúru vysvetliť, prečo sa v Austrálii nachádzajú niektoré druhy (koala, kengura, eukalyptus), a inde na svete nie, opísať spôsob príchodu Európanov do Austrálie a ich spolužitie s domorodcami /Aboriginmi/ .	Tvorba projektu a jeho prezentácia Ochrana života a zdravia Rozvoj finančnej gramotnosti
	Rastlinstvo a živočíšstvo	Charakterizuje podnebie Austrálie, ukáže vybrané rieky Austrálie na mape. Vie vznik artézskej panvy, charakterizuje pojem creek.		
	Typy krajín	Charakterizuje a vymenuje typických predstaviteľov rastlinstva a živočíšstva Austrálie. Vysvetlí pojmy scrub a endemit.		
	Austrália – kontinent prisťahovalcov	Pozná pôvodných obyvateľov Austrálie, vie vysvetliť históriu osídľovania Austrálie. Ukáže na		
	Austrálsky zväz			

		mape významné sídla, pozná hlavné mesto.		
	Hospodárstvo Austrálie - Priemysel a poľnohospodárstvo	Charakterizuje hospodárstvo Austrálie z hľadiska poľnohospodárstva, priemyslu a dopravy		
Tichý oceán	Nerastné bohatstvo Problémy obyvateľov	a nerastného bohatstva. Pozná problémy, ktoré trápia obyvateľov Austrálie	Vybrať zo štatistických údajov potrebné informácie o hospodárstve Austrálie, vysvetliť vplyv prírodných činiteľov na poľnohospodárstvo, vytvoriť zoznam zaujímavých miest Austrálie- Sydney,Brisbane, Melbourne, Canberra, austrálske naj...	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Tvorba projektu a jeho prezentácia
	Významný Austrálčan - projekt			
	Tichý oceán Oceánia	Ukáže na mape Oceániu, vie ju rozdeliť podľa		
	Opakovanie celku: **Austrália a Oceánia**	prírodných podmienok a obyvateľstva, charakterizuje Nový Zéland z hľadiska fyzicko a humánnogeografického		
Polárne oblasti Zeme	Polárna krajina Antarktída, Grónsko a Arktída Polárna krajina – projekt Amerika - objavenie svetadiela	Vzniku polárneho dňa a noci Charakterizuje polohu Ameriky, pozná históriu	Vysvetliť, ako vznikli ostrovy v Tichom oceáne, pomenovať a ukázať na mape oblasti Oceánie, charakterizovať ich osobitosti spoznať históriu dobývania južného pólu ,význam Antarktídy pre ľudstvo spoznať Arktídu a Grónsko.	Ekologická výchova Tvorba projektu
Amerika	Amerika – poloha na Zemi	objavenia, vybrané geografické entity ukáže na mape.	Na mape určiť polohu Ameriky vo vzťah k iným svetadielom, určiť oblasti jednotlivých podnebných pásiem a ich charakteristické znaky, opísať, ktoré faktory najviac	Tvorba projektu a jeho prezentácia

	Príroda Ameriky – povrch rieky a jazerá. Príroda Ameriky - podnebie	Charakterizuje fyzicko-geografické pomery a vybrané skutočnosti ukáže na mape. Charakterizuje príslušné typy krajiny, ktoré		Ochrana života a zdravia Ekologická výchova Rozvoj finančnej gramotnosti Osobnostný a sociálny rozvoj
Amerika	Príroda Ameriky - typy krajín	sa vyskytujú na území Ameriky.	ovplyvňujú podnebie Ameriky, vysvetliť, ako vznikli pohoria na príkladoch podľa tematických máp, obrázkov, fotografií, opísať Amazonskú nížinu, podľa mapy ku každému podnebnému pásmu priradiť rastlinné pásma a opísať ho podľa typických znakov, vysvetliť vzťah podnebie-rastlinné pásmo. Opísať príchod Európanov a Afričanov do Ameriky, opísať, v ktorých oblastiach žili staré civilizácie a čím prispeli k rozvoju vedy, získavať údaje z grafov a diagramov, porovnať mestá podľa veľkosti, štruktúry mesta, obyvateľstva, vymenovať problémy, ktoré môžu byť v	Environmentálna výchova Tvorba projektu a jeho prezentácia
	Zaujímavosti prírody Ameriky	Pozná prírodné krásy Ameriky, ukáže ich na mape, vie vysvetliť príčiny vzniku tornád.		

	Obyvateľstvo Ameriky, jeho rôznorodosť a pestrosť života	Ukáže na mape oblasti kde sa koncentruje najviac a najmenej obyvateľov, pozná náboženskú štruktúru obyvateľstva	jednotlivých mestách a riešenia problémov súvisiacich s rastom miest. Vymenovať oblasti, naj štáty a ich hlavné mestá, charakterizovať štáty z jedn. geografických hľadísk, lokalizovať jednotlivé oblasti na mapách, vedieť pracovať s obrysovou mapou opísať spôsob života v jednotlivých krajinách, vymenovať problémy krajín, vytvoriť zoznam najzaujímavejších miest Ameriky podľa určitých kritérií, spoznať problémy ľudí v Amerike Zhodnotiť prácu žiakov, opísať, čo vás zaujalo v Austrálii a Amerike.	
	Sídla Ameriky Problémy života ľudí vo veľkých mestách	Pozná a ukáže na mape významné sídla Ameriky. Uvedie rozdiely medzi vidieckym a mestským sídlom.		
	Čím vyniká Amerika z hľadiska hospodárskych činností človeka - Priemysel a poľnohospodárstvo Nerastné bohatstvo Opakovanie celku: Amerika príroda	Charakterizuje štruktúru hospodárstva Ameriky		
	Čím je výnimočná Kanada Čím sú výnimočné USA	Popíše fyzicko- a humánno-geografickú charakteristiku Kanady. Vybrané skutočnosti dokáže ukázať na mape.		
	USA – zaujímavosti prírody a života ľudí Čím sú výnimočné Mexiko	Popíše fyzicko- a humánno-geografickú charakteristiku USA. Vybrané skutočnosti dokáže ukázať na mape. Vie vysvetliť odlišnosti týchto štátov od USA. Uvedené štáty charakterizuje, vie čo je pre danú oblasť štátov typické.		
	Čím sú výnimočné štáty strednej Ameriky a oblasti Karibského mora			
	Čím je výnimočná Brazília	Charakterizuje fyzicko-geografické a humánno-geografické pomery Brazílie.		
	Čím sú výnimočné Argentína Čím sú výnimočné laplatské štáty Čím sú výnimočné andské štáty Opakovanie celku: Sídla Ameriky	Charakterizuje fyzicko-geografické a humánno-geografické pomery laplatských štátov.		

	Hlavné problémy Ameriky Cestujeme do Ameriky Môj najobľúbenejší Američan – projekt	Vymenuje štáty andskej oblasti a ukáže ich na mape, pozná štruktúru hospodárstva štátov, vie čo je pre dané štáty typické. Pozná závažné problémy, ktoré sa vyskytujú v tejto oblasti Pozná základné problémy obyvateľstva Ameriky. Získané poznatky dokáže aplikovať do vypracovania projektu o človeku, ktorý pochádza z Ameriky.		

7. ROČNÍK Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
SVET	**Úvodná hodina,** **opakovanie učiva 6. ročníka**	Oboznámenie sa s predmetom, plán práce, aktivity, spôsob hodnotenia.	Osvojiť si systém a organizáciu vyučovacieho procesu.	
	Podnebné oblasti Zeme	Tématické mapy – podnebie, klimatické diagramy, zisťovanie údajov z tématických tabuliek	Porovnať pôsobenie ako ovplyvňuje geografická šírka vzdialenosť od oceána, nadmorská výška, morské prúdy na podnebie jednotlivých svetadielov alebo ich častí.	Environmentálna výchova
		Pravidelné vetry – Afrika – pasáty, Ázia – monzúny	Určiť na mape monzúnové oblasti a opísať význam monzúnových dažďov pre spoločnosť aj hrozby povodní. Poznať význam pasátov.	Multikultúrna výchova
	Osídlenie **Prví ľudia na Zemi**	Staré civilizácie Rozmiestnenie obyvateľstva na Zemi, hustota obyvateľstva	Poznať oblasti prvotných osídlení človekom- vých. Afrika, okolie Stredozemného mora. Charakterizovať rozmiestnenie obyvateľstva na jednotlivých svetadieloch.	Osobnostný a sociálny rozvoj
		Štruktúra obyvateľstva – rasová, náboženská, veková. Pôvodní obyvatelia, miešanie kultúr.	Určiť oblasti husto a riedko osídlené, uviesť dôvody ich osídlenia – na príkladoch: Amazonská nížina, SV USA, Mexický záliv, vých. pobrežie Austrálie, sev. pobrežie Afriky.	Mediálna výchova
	Obyvateľstvo **Vznik kultúr, rasy,**		Vedieť vymenovať rasy a ich základné znaky, poznať svetové náboženstva, opísať civilizácie, ktoré žili na pôvodnom území – africkí černosi, Mongoli,	

	náboženstvá		Mezopotámia	
AFRIKA	**Poloha a pobrežie**	Rovník, obratníky, oceány Madagaskar, Somálsky polostrov, Guinejský záliv, Stredozemné more, Červené more, Gibraltársky prieliv.	Určiť na mape polohu svetadielu geografickými súradnicami vzhľadom na základné rovnobežky a poludníky, vzhľadom na svetadiely a oceány	
	Povrch	Pohoria, nížiny, náhorné plošiny, sopky, panvy, priekopové prepadliny. Atlas, Východoafrická priekopová prepadlina, Kilimandžáro, Dračie vrchy	Určiť rozdiel medzi ostrovom a polostrovom. Ukázať na mape ostrovy, polostrovy, moria , zálivy, prielivy, prieplavy	
	Podnebie	Podnebné pásma- mierne, /subtropické /, tropické Na podnebie vplýva- geografická poloha, vetry, morské prúdy, vzdialenosť od oceána, nadmorská výška, pasáty, snežná čiara	Odlíšiť nížiny a vysočiny. Určiť na mape vybrané povrchové celky, opísať ich polohu. Orientovať sa bez problémov na mape. Poznať názvy najvyšších vrchov pohorí, vedieť ich porovnať podľa výšky	Environmentálna výchova
	Vodstvo	Níl, Kongo, Niger Okavango, Zambezi, Viktoriine vodopády. Viktoriino jazero /Ukerewe /, Tanganika	Určiť a ukázať na mape rozloženie podnebných pásem v Afrike podľa geografickej šírky. Zdôvodniť pásmovitosť podnebia v súvislosti s množstvom slnečného žiarenia dopadajúceho na rôzne miesta Zeme Porovnať nadmorskú výšku snežnej čiary (Kilimandžáro – Antarktída). Zdôvodniť, prečo sa na vrchole vysokých pohorí nachádza sneh hoci ležia v blízkosti rovníka. Vysvetliť vznik morských prúdov a ich vplyv na podnebie priľahlých pevnín. Odlíšiť teplé morské prúdy a studené morské prúdy	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

			Určiť na mape toky riek, polohu jazier a vodopádov.. Charakterizovať a na príkladoch uviesť rôzne typy jazier / sopečné, ľadovcové, tektonické, hradené/	
AFRIKA	**Rastlinstvo a živočíšstvo**	Typy krajín na Zemi – dažďový prales, savany, púšte, subtropické krajiny / stredozemné kroviny/ Národné parky – Serengeti, Krugerov	Vysvetliť ako súvisí rozloženie rastlinných a živočíšnych pásem s podnebnými pásmami. Opísať zásahy človeka do prírody v minulosti a súčasnosti. Rozdeliť na kladné a záporné príklady. Opísať polohu národných parkov	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
	Obyvateľstvo a sídla	Rozmiestnenie obyvateľstva. Hustota obyvateľstva Štruktúra obyvateľstva / rasová, náboženská, veková. / Mesto, vidiecke sídlo Určovanie miest na Zemi geografickými súradnicami. Veľkosť miest, urbanizácia, pôvodní obyvatelia, miešanie kultúr	Charakterizovať rozmiestnenie obyvateľstva. Určiť oblasti husto osídlené a riedko osídlené a uviesť dôvody ich osídlenia. Opísať život pôvodných obyvateľov a ich vzťah k prisťahovalcom.	Mediálna výchova Multikultúrna výchova
AFRIKA	**Hospodárstvo**	Hospodárstvo- ťažba nerastných surovín, poľnohospodárstvo, priemysel, doprava, služby, obchod. Cestovný ruch	Vysvetliť, ako prírodné pomery ovplyvňujú život obyvateľstva, napr. v oázach. Poznať históriu osídľovania Afriky. Podľa novín a časopisov si pripraviť stručné informácie o konfliktoch – Juhoafr. rep., Somálsko, Etiópia, Sudán...	Dopravná výchova Rozvoj finančnej gramotnosti

	Severná Afrika	Severná Afrika – Egypt, Líbya, Tunisko, Maroko, Alžírsko, Saharské štáty	Stručne charakterizovať najvýznamnejšie hospodárske aktivity človeka a odlíšiť ich. Ukázať na mape hospodársky najvyspelejšie regióny Afriky. Charakterizovať dopravu v jednotlivých regiónoch Afriky. Vymenovať a určiť na mape oblasti vhodné pre cestovný ruch (prímorské oblasti Stredozemného mora, kultúrno - historické strediská, NP). Uviesť, v ktorých štátoch sa nachádzajú známe stavby alebo kultúrne pamiatky - pyramídy, Údolie kráľov... . Vymenovať štáty a ich hlavné mestá. Určiť a ukázať na mape ťažbu nerastných surovín a pestovanie poľnohospodárskych plodín. Poznať možnosti CR v oblasti Stredozemného mora. Opísať život ľudí žijúcich na Sahare.	Environmentálna výchova Mediálna výchova Multikultúrna výchova
	Stredná Afrika **Južná Afrika** **Opakovanie a upevňovanie vedomostí a zručnosti**	Rovníková Afrika – štáty pri Guinejkom zálive, štáty na pobreží Indického oceánu Južná Afrika – Juhoafr. rep, Angola, Madagaskar Aplikovať vedomosti na riešenie náročnejších úloh	Vymenovať najväčšie štáty. Poznať problémy ľudí (preľudnenosť v mestách, nezamestnanosť, choroby, nepokoje, kmeňové a náboženské nepokoje). Určiť a ukázať na mape ťažbu nerastných surovín a pestovanie poľnohospodárskych plodín. Vymenovať štáty a ich hlavné mestá. Určiť a ukázať na mape ťažbu nerastných surovín a pestovanie poľnohospodárskych plodín. Poznať možnosti CR.	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova Mediálna výchova

	o Afrike		Správne využiť získané vedomosti na riešenie úloh súvisiacich s opakovaním	
ÁZIA	**Didaktický test** **Projekt – Zaujímavosti Afriky** **Poloha a pobrežie** **Povrch**	Analyzovať a argumentovať vedomosti Prírodnú alebo kultúrna zaujímavosť svetadielu Rovník, obratník, oceány Ostrovy, polostrovy, zálivy, prieplavy, súostrovia Filipíny, Japonské ostrovy, Veľké Sundy, Predná India, Zadná India, Malá Ázia, Arabský polostrov, Cyprus, Suezský prieplav, Červené more, Kórejský polostrov, Beringov prieliv	Správne využiť získané vedomosti Vedieť zostaviť a prezentovať svoj projekt Určiť na mape polohu svetadielu geografickými súradnicami vzhľadom na základné rovnobežky a poludníky, svetadiely a oceány Určiť rozdiel medzi ostrovom a polostrovom. Ukázať na mape ostrovy, polostrovy, moria , zálivy, prielivy, prieplavy. Vysvetliť rozdiel medzi prielivom a prieplavom Odlíšiť nížiny a vysočiny. Určiť na mape vybrané povrchové celky, opísať ich polohu.	Mediálna výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Environmentálna výchova
		Pohoria, nížiny, náhorné plošiny, sopky, panvy, Himaláje, Pamír, Mount Everest, Kaukaz, Ural, Západosibírska nížina, Indoganská nížina, Veľká čínska nížina, Tibetská	Orientovať sa na mape Ázie. Poznať názvy najvyšších vrchov pohorí, vedieť ich porovnať podľa výšky. Ukázať na mape najvyššie položenú náhornú plošinu. Porozprávať zaujímavosti o nástrahách vysokých pohorí.	Environmentálna výchova

		náhorná plošina		
	Sopečná činnosť a zemetrasenie	Pobrežie Tichého a Indického oceánu – sopky na Jáve, Japonských ostrovoch, Kamčatke Podsúvanie Indickej dosky	Určiť na mape sopečné oblasti, oblasť zemetrasení. Opísať ich výnimočnosť (blízkosť Mont Everestu a Marianskej priekopy). Vysvetliť ako vzniká sopečná činnosť, zemetrasenie na základe pohybu zemských krýh . Určiť na mape sopečný pás a lokalizovať najznámejšie sopky a ktoré štáty Ázie sú najviac ohrozené	Mediálna výchova
ÁZIA	**Podnebie**	Podnebné pásma- studené polárne, mierne, /subtropické /, tropické Na podnebie vplýva- geografická poloha, vetry, morské prúdy, vzdialenosť od oceána, nadmorská výška, pasáty, monzúny	Určiť a ukázať na mape rozloženie podnebných pásem v Ázii podľa geografickej šírky. Zdôvodniť pásmovitosť podnebia v súvislosti s množstvom slnečného žiarenia dopadajúceho na rôzne miesta Zeme Porovnať pôsobenie ako ovplyvňuje geografická šírka vzdialenosť od oceána, nadmorská výška, morské prúdy na podnebie svetadiela. Odlíšiť teplé morské prúdy a studené morské prúdy. Určiť na mape monzúnové oblasti a opísať význam monzúnových dažďov aj hrozby povodní.	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
	Vodstvo	Kaspické more, Bajkal, Mŕtve more, Aralské jazero, Chang-Jiang, Huang He, Ob, Mekong, Jenisej , Ganga, Brahmaputra, Eufrat, Tigris	Určiť na mape toky riek a polohu jazier. Charakterizovať a na príkladoch uviesť rôzne typy jazier / sopečné, ľadovcové, tektonické, hradené.	
	Rastlinstvo	Typy krajín na Zemi –		

	a živočíšstvo	dažďový a monzúnový prales, savany, púšte, subtropické krajiny / stredozemné kroviny/ stepi, listnaté, ihličnaté lesy, tundra. Národné parky – Sagarmatha	Vysvetliť ako súvisí rozloženie rastlinných a živočíšnych pásem s podnebnými pásmami. Opísať zásahy človeka do prírody v minulosti a súčasnosti. Rozdeliť na kladné a záporné príklady. Opísať polohu najznámejšieho národného parku.	
ÁZIA	**Obyvateľstvo a sídla**	Rozmiestnenie obyvateľstva. Hustota obyvateľstva Štruktúra obyvateľstva / rasová, náboženská, veková, podľa pohlavia / Mesto, vidiecke sídlo. Veľkosť miest, urbanizácia, pôvodní obyvatelia, miešanie kultúr	Charakterizovať rozmiestnenie obyvateľstva. Určiť oblasti husto osídlené a riedko osídlené a uviesť dôvody ich osídlenia. Opísať život pôvodných obyvateľov a ich vzťah k prisťahovalcom. Vysvetliť, ako prírodné pomery ovplyvňujú život obyvateľstva- Bangladéš. Určovanie miest na Zemi geografickými súradnicami Vedieť vymenovať a ukázať na mape významné mestá.	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
	Hospodárstvo	Hospodárstvo- ťažba nerastných surovín, poľnohospodárstvo, priemysel, doprava, služby, obchod.	Stručne charakterizovať najvýznamnejšie hospodárske aktivity človeka- ťažba surovín, pestovanie plodín, živočíšna výroba, priemysel a odlíšiť ich. Ukázať na mape hospodársky najvyspelejšie oblasti Ázie. Vedieť porozprávať o rôznorodosti dopravy v jednotlivých oblastiach Ázie. Vymenovať a určiť na mape oblasti vhodné pre cestovný ruch. Uviesť, v ktorých štátoch sa nachádzajú známe stavby alebo kultúrne pamiatky(Tadž Mahal,	Dopravná výchova Rozvoj finančnej gramotnosti Mediálna výchova Multikultúr

			Čínsky múr,...)	na výchova
	Juhozápadná Ázia **Južná Ázia** **Juhovýchodná Ázia**	Štáty Arabského polostrova a Perzského zálivu, ťažba ropy, Dubaj, náboženské a etnické problémy – židia, moslimovia, Kurdi, Prírodné podmienky a ich vplyv na bohatstvo štátu – Afganistan, Irán, - Kuvajt, SAE, Štáty Prednej Indie: India, Pakistan, Bangladéš, ostrov Cejlón Štáty Zadnej Indie: Mjanmarsko, Thajsko, Laos, Kambodža, Indonézia, Malajzia, Vietnam, Singapur...	Vymenovať štáty danej oblasti a ich hlavné mestá. Porozprávať o náboženských a etnických problémoch v oblasti. Vysvetliť bohatstvo štátov v závislosti od prírodných pomerov – púšť, ropa, voda, CR, Vedieť čítať a interpretovať údaje z mapy a z iných zdrojov o danej oblasti Opísať život obyvateľov v tejto preľudnenej oblasti sveta (kastovníctvo, náboženstvo, zdroje obživy, časté prírodné katastrofy) Vedieť čítať a interpretovať údaje z mapy a z iných zdrojov o danej oblasti Porozprávať o prírodných a kultúrnych zaujímavostiach štátov.	Environmentálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Multikultúrna výchova
	Východná Ázia	Čína a Japonsko, Taiwan Izolácia krajín v minulosti, odlišná kultúra, hospodárstvo, život obyvateľstva	Vymenovať povrchové celky, veľké rieky a jazerá. Ukázať na mape hranicu medzi Európou a Áziou Poznať charakteristické črty	Environmentálna výchova

ÁZIA	**Severná Ázia** **Stredná Ázia**	Rusko – najväčšia krajina sveta Európska a ázijská časť, rozdiely v prírodných, hospodárskych a kultúrnych pomeroch. Kazachstan, Uzbekistan, Turkménsko vnútrozemské krajiny, rozdiely v prírodných, hospodárskych a kultúrnych pomeroch, život obyvateľstva	európskej a ázijskej časti Ruska (obyvateľstvo, životná úroveň, prírodné a nerastné bohatstvo, zvláštnosti dopravy, mestá) Porozprávať o prírodných a kultúrnych zaujímavostiach štátov. Porovnať zaľudnenosť v rôznych častiach Ázie Poukázať na riešenie problémov súvisiacich s populačnou explóziou.	Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Multikultúrna výchova
	Opakovanie a upevňovanie učiva Didaktický test **Projekt – Zaujímavosti Ázie**	Aplikovať vedomosti na riešenie náročnejších úloh Prírodná alebo kultúrna zaujímavosť svetadielu	Správne využiť získané vedomosti na riešenie úloh súvisiacich s opakovaním Pracovať s odbornou literatúrou, vedieť vyhľadávať informácie o danom území. Diskutovať o návrhoch, pripraviť projekt, vypracovať a odprezentovať ho. Oceniť krásu kultúrnych pamiatok, technických alebo iných výtvorov ľudí, ktoré sú umiestnené v krajine, chrániť ich.	Mediálna výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

8. ROČNÍK **Tematický celok**	**Téma**	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**	**Prierezové témy**
ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O EURÓPE	Úvodná hodina Opakovanie učiva 7. ročníka Poloha a rozloha Európy Povrch Európy – nížiny a pohoria Podnebie Európy Vodstvo Európy Typy krajín Vplyv človeka na krajinu	Afrika, Ázia Svetadiely, kontinenty, zálivy, polostrovy, prielivy, oceány. Najrozsiahlejšie nížiny a pohoria – Východoeurópska nížina, Kaspická nížina, Škandinávske vrchy, Ural, Pyreneje, Alpy, Dináre, Apeniny. Sopečné pohoria – Hekla, Etna. Podnebné pásma, podnebné oblasti. Oceánske a kontinentálne prúdenie vzduchu. Rieky. Jazerá. Typy krajín - rastliny, živočíchy. Problémy týkajúce sa človeka a jeho vplyvu na krajinu. Fyzickogeografické prvky – povrchové celky, vodstvo, typy krajín. Antické obdobie, kresťanská tradícia, obdobie humanizmu a renesancie, priemyselná revolúcia, tradície demokracie, zjednocovanie Európy. Zloženie obyvateľov, národnostné menšiny, náboženské vierovyznanie. Osídlenie, sídla a veľké mestá štátov, hlavné európske mestá. Poľnohospodárstvo – rastlinná a živočíšna výroba, priemyselné odvetvia v Európe. Typy dopravy. Kúpeľníctvo, prímorská rekreácia, horská turistika, pútnické miesta, služby. Európska únia, členské štáty EÚ. Ekonomické rozdiely medzi regiónmi, etnické napätie a konflikty, starnutie obyvateľstva a nelegálne prisťahovalectvo, prírodné katastrofy. Členenie Európy na oblasti. <u>Štáty strednej Európy</u> - Karpaty, Tatry, Nízke Tatry, Malá a Veľká Fatra, Poľana, nížiny, mierne podnebie, Dunaj, Váh, Hron, plesá Bratislava, Košice, Prešov... priemysel: strojársky, hutnícky, chemický, potravinársky, výroba	- zopakovať učivo minulého roka a upevňuje si vedomosti o Afrike a Ázií - rozlohu Európy, vie určiť hranicu medzi Európou a Áziou; - porovnať rozlohu Európy s ostatnými svetadielmi - určiť polohu svetadiela geografickými súradnicami - určiť polohu Európy vzhľadom na ostatné svetadiely - pomocou mapy opísať členitosť : ostrovy, polostrovy, zálivy, prielivy, prieplavy a moria obmývajúce Európu - rozdiel medzi ostrovom a polostrovom, prielivom a prieplavom - určiť na mape vybraté povrchové celky, opísať ich polohu - názov najvyššieho vrchu Európy a jeho nad. výšku - určiť na mape sopečné oblasti v Európe, pozná najznámejšie sopky - analyzovať činitele ovplyvňujúce podnebie Európy - určiť podľa mapy rozloženie podnebných pásem v Európe a ich stručnú charakteristiku - vysvetliť ako súvisí podnebie s polohou oblasti - aký vplyv má Golfského prúdu na podnebie priľahlých pevnín - vie ukázať na mape, cez ktoré štáty pretekajú najväčšie rieky - vie určiť bezodtokovú oblasť, toky riek a polohu jazier	Mediálna výchova Dopravná výchova Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia
PRÍRODNÉ A ČLOVEKOM VYTVORENÉ OSOBITOSTI EURÓPY	Zhrnutie učiva-Didaktický test Tvorba projektu – Zaujímavosti o Európe Korene európskej civilizácie a kultúry Obyvateľstvo Sídla Európy Poľnohospodárstvo a priemysel Doprava			Občianska náuka Osobný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Dopravná výchova Environmentálna výchova Tvorba projektu

		elektrickej energie - Čechy, Morava, Sliezsko Česká vysočina, Krkonoše, Šumava, Polabská nížina, úvaly, Labe, Vltava, minerálne pramene – kúpele, kaolín, hnedé a čierne uhlie, strojárstvo, chemický, textilný priemysel, sklárska výroba Praha, Brno, Ostrava, Priepasť Macocha, Český raj		a prezentačné zručnosti Ochrana života a zdravia Rozvoj finančnej gramotnosti
	Cestovný ruch Zjednocovanie Európy - EÚ Problémy Európy Tvorba projektu – Európska únia Didaktický test			

OBLASTI EURÓPY **STREDNA EURÓPA**	Oblasti Európy Fyzickogeogr. a socioekon. charakteristika strednej Európy Slovensko Česko Poľsko Maďarsko Rakúsko, Švajčiarsko, Lichtenštajnsko Nemecko Zhrnutie učiva-Didaktický test Tvorba projektu –	-nížiny, pahorkatiny, Tatry, jazerá, Odra, Visla, čierne a hnedé uhlie, síra Horné a Dolné Sliezsko Waršava, Katovice, Krakov, Wroclav, Poznaň, Štetín, Gdansk, Gdynia - nížiny, černozeme, pusta, Dunaj, Tisa, Balaton, teplé minerálne pramene, pšenica, kukurica, cukrová repa, slnečnica, zelenina, ovocie, vinič, bauxit, Budapešť, Debrecín, Miškovec, Segedín, Pécs, Györ - Alpy, Vysoké Taury, Dunaj, jazerá, alpské pasienky, lesy, magnezit, kamenná soľ, vodné elektrárne, turistika, rekreácia, zimné športy Viedeň, Graz, Linec, Salzburg, Innsbruck. Alpy, Rýn, jazerá, vodné elektrárne, horské lúky a pasienky, presné	- určí podľa mapy rozloženie typov krajín v Európe a vysvetlí ich súvislosť s podnebnými pásmami - opísať zásahy človeka do prírody - vie uviesť príklady národných parkov v Európe - charakterizovať rozmiestnenie obyvateľstva v Európe - určiť oblasti najväčšieho zaľudnenia a riedkeho osídlenia - vysvetliť ako prírodné pomery ovplyvňujú život obyv. - hlavné národy sústredené v Európe - určiť ku ktorej rase patrí obyv. Európy - vymenovať najpočetnejšie jazykové skupiny - určiť prevládajúce náboženstvá a oblasti ich	Etická výchova Rozvoj finančnej gramotnosti Osobný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Dopravná výchova Environmentálna výchova Tvorba projektu

	Stredná Európa Fyzickogeogr. a socioekon. charakteristika západnej Európy	strojárstvo, hodinky, lieky, syry, čokoláda, banky, Bern, Zurich, Ženeva, Bazilej spolková republika, Rýn, Labe, Dunaj, čierne a hnedé uhlie, draselné soli, kamenná soľ Porúrie, Porýnie, Sasko rozvinutý priemysel – strojárstvo: námorné lode, automobily, lietadlá, elektronika, elektrotechnika, optické prístroje Berlín, Hamburg, Brémy, Mníchov, Kolín nad Rýnom, Lipsko, Frankfurt nad Mohanom, Drážďany <u>Štáty západnej Európy</u> - Alpy, Pyreneje, Centrálny masív, Korzika, Loire, Rhôna, Seina, Rýn pšenica, vinič, ovocinárstvo, Parížska panva, Lotrinsko, Alsasko, jadrové elektrárne, Paríž, Marseille, Lyon, Strasbourg, Bordeaux cestovný ruch – Paríž (Louvre), francúzska Riviéra, Alpy, Lurdy... - Belgicko, Holandsko, Luxembursko. Belgicko - Flámi, Valóni, brúsenie diamantov, Brusel – sídlo najvyšších orgánov EÚ; Antverpy, námorná, riečna, letecká a železničná doprava. Holandsko - husto zaľudnený štát, preliačiny, poldre, brúsenie diamantov, kvetinové polia - Anglicko, Wales, Škótsko, Severné Írsko, Temža, Severn, Lamanšský prieliv, rybolov, ropa a zemný plyn v Severnom mori, strojárska, chemická a textilná výroba; Londýn, Birmingham, Manchester, Liverpool, Glasgow Edinburgh, Belfast cestovný ruch – Westminster, Stonehenge, Oxford, Cambridge. - Írska republika, vysťahovalectvo, elektronika <u>Štáty severnej Európy</u>	rozšírenia - ukázať na mape najväčšie sídla Európy - názvy všetkých štátov v Európe, vie ich určiť na mape - názvy hlavných miest štátov a najväčších miest - analyzovať pomocou mapy fyzickogeografické prvky Strednej Európy, Západnej Európy, Severnej Európy, Južnej Európy, Juhovýchodnej Európy, Východnej Európy a stručne opíše socioekonomické prvky - opísať štáty podľa polohy, prírodných pomerov, obyvateľstva, úrovne hospodárstva a kultúrnych tradícií -opísať oblasti vhodné pre poľnohospodársku výrobu, najvýznamnejšie strediská priemyselnej výroby, najdôležitejšie výrobky a zaujímavosti typické pre jednotlivé štáty - pomocou mapy získa údaje o ťažbe nerastných surovín - charakterizovať dopravu v jednotlivých štátoch a vymenuje najväčšie letiská a prístavy - určiť možnosti využitia jednotlivých oblastí a miest v Európe pre rozvoj cestovného ruchu - určiť štáty patriace do EÚ a štáty snažiace sa o vstup do EÚ - uviesť, v ktorých štátoch sa nachádzajú známe stavby alebo kultúrne pamiatky - vytvorením a odprezentovaním projektu o zaujímavých miestach Európy aplikuje nadobudnuté vedomosti	a prezentačné zručnosti Ochrana života a zdravia
ZÁPADNÁ EURÓPA	Francúzsko, Monako Benelux - Belgicko, Luxembursko, Holandsko Spojené kráľovstvo Írsko Zhrnutie učiva - Didaktický test Tvorba projektu – Západná Európa			Osobný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Dopravná výchova Environmentálna výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Ochrana života a zdravia
SEVERNÁ EURÓPA	Fyzickogeogr. a socioekon. charakteristika severnej Európy Dánsko, Island Nórskom, Švédsko Fínsko Pobaltské štáty Zhrnutie učiva- Didaktický test			Dejepis Mediálna výchova Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia

		- Dánsko - Jutský polostrov, Sjaelland, Fyn, Skagerrak, Kattegat, Faerské ostrovy, Grónsko, Oresund, orná pôda, rybolov, ropa a zemný plyn v Severnom mori, námorná doprava, trajekty, Kodaň, Alborg, Kronborg. - Island - ostrovný štát, činné sopky, Hekla, ľadovce, gejzíry, horúce pramene, využitie geotermálnej energie, pasienky – dobytok, ovce; rybolov, Reykjavík. - Nórsko - fjordy, ľadovce, vodné elektrárne, spracovanie dreva, výroba papiera, ťažba ropy, prístavy, rybolov, námorná doprava, Oslo, Bergen.		
JUŽNÁ EURÓPA	Tvorba projektu – Severná Európa Fyzickogeogr. a socioekon. charakteristika južnej Európy Španielsko Portugalsko, Andorra Taliansko Vatikán, San Marino, Malta Grécko	- Švédsko - lesy, jazerá, vodné elektrárne, ťažba dreva, najkvalitnejšia železná ruda, hutníctvo – kvalitná oceľ, strojárstvo, spracovanie dreva – papier, nábytok; Štokholm, Goteborg, Malmo - Fínsko - Botnický záliv, Fínsky záliv, krajina tisícich jazier, močiare, rybolov, chov sobov, lesy, drevospracujúci priemysel – papier, celulóza, nábytok rašelina, fosfáty Helsinki, Espoo, Turku, Tampere. - Litva, Lotyšsko, Estónsko prístavy pri Baltskom mori Západná Dvina, Neman, jazerá, močiare, rašelina, horľavé bridlice, jantár, krmoviny, rybolov Vilnius, Riga, Tallin, Klajpeda. <u>Štáty južnej Európy</u> - Španielsko - Kanárske ostrovy, Baleáry, Sierra Nevada, Pyreneje, Tajo, Ebro, Duero, olivy, vinič, citrusy, korkový dub, ortuť, Katalánsko, Baskicko, Madrid, Barcelona. - Portugalsko - Azory, Madeira, Lisabon, Porto, citrusy, mandle, figy, datle, olivy, vinič, korkový dub, rybolov (sardinky), spracovanie rýb, príjmy z cestovného ruchu. - Sicília, Sardínia, Lipárske ostrovy,		Environmentálna výchova Ochrana života a zdravia
JUHOVÝCHODNÁ EURÓPA	Zhrnutie učiva-Didaktický test Tvorba projektu – Južná Európa Fyzickogeogr. a socioekon. charakteristika juhovýchodnej Európy; Slovinsko, Chorvátsko Srbsko, Čierna Hora, Bosna a Hercegovina Macedónsko,			Osobný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Dopravná výchova Environmentálna výchova Tvorba projektu a prezentačné
VÝCHODNÁ EURÓPA				

	Albánsko Rumunsko, Bulharsko Zhrnutie učiva-Didaktický test Tvorba projektu – Juhovýchodná Európa Fyzickogeogr. a socioekon. charakteristika východnej Európy; Ukrajina, Bielorusko, Moldavsko Rusko Zhrnutie učiva-Didaktický test Tvorba projektu – Východná Európa Opakovanie a upevňovanie vedomostí a zručnosti Didaktický test Záverečná klasifikácia	Alpy, Apeniny, Pádska nížina, Etna, Vezuv, Pád, Tiber, najviac ryže v Európe, pomaranče, olivy, krovinaté porasty – macchie, ortuť, síra, soli, mramor, strojárstvo – automobily, lode, elektrotechnika; hutníctvo, chemická, potravinárska, textilná a obuvnícka výroba Rím, Miláno, Turín, Janov, Benátky, Florencia, Neapol členité pobrežie – Peloponéz, Chalkidikí, Rodos, Kréta... Olymp, Korintský prieplav, pasienky – ovce, kozy, vinič, olivy, figy, citrusy, tabak, hrozienka, rybolov, lov morských húb, hnedé uhlie, mramor, rudy, Athény, Pireus, Solún; <u>Štáty juhovýchodnej Európy</u> Dalmácia, Dináre, Sáva. Dráva, poľnohospodárstvo – pšenica, kukurica, vinič, ovocie; vodná energia, strojárstvo, potravinárstvo, výroba chemikálií, hliníka; Záhreb, Rijeka; rekreačné oblasti (Pula, Zadar, Split, Makarska, Dubrovnik); Plitvické jazerá - Belehrad, Kosovo, Priština, Vojvodina, Novi Sad, Podgorica, prímorské rekreačné strediská, Kotorská Boka, Budva, krasové plošiny,Čierna Hora – ekologický štát. Sarajevo, Moslimovia. - Skopje, Tirana -Bulharsko - pobrežie Čierneho mora, Dunaj, Marica, Rila, Pirin, Rodopy, Stará planina (Balkán), Hornotrácka nížina, černozeme – zelenina, ovocie, pšenica, kukurica, slnečnica, tabak. Rumunsko - Dunajská delta, Karpaty – lesy, Valašská nížina – poľnohospodárstvo: kukurica <u>Východná Európa:</u> Čierne more, Azovské more, Krym, Karpaty, Krymské vrchy, Dneper, orná pôda: pšenica, kukurica, cukrová repa, Černobyľ. Pinské močiare, Západná Dvina, Neman, Bug, Dneper – prieplavy podzoly, Bielovežský NP,		zručnosti Rozvoj finančnej gramotnosti Ochrana života a zdravia Osobný a sociálny rozvoj Dopravná výchova Environmentálna výchova Rozvoj finančnej gramotnosti Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Ochrana života a zdravia

		Minsk - Východoeurópska a Západosibírska nížina, Ural, Kaukaz, Altaj, Stredosibírska plošina, Volga, Ob, Jenisej, Lena, Amur, Bajkal; tajga – ťažba dreva, chov a lov kožušinovej zveri		

9. ROČNÍK Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
I. GEOGRAFIA V BEŽNOM ŽIVOTE **II. SLOVENSKO NAŠA VLASŤ**	Úvodná hodina, opakovanie učiva 8. ročníka Tematické mapy Geografické súradnice, mierka GPS v praxi Opakovanie učiva - didaktický test Historické územia a tradície Poloha Geologická stavba	Mapa, tematická mapa, mierka mapy, diagram, legenda mapy, mapy na internete, Google map, Google Earth Svetové strany, rovnobežka, poludník, určovanie geografickej polohy, súradnice, geografická šírka a dĺžka GPS, určovanie trasy Zopakovať celok Geografia v bežnom živote Európa, Slovensko, rozloha, geografické súradnice, okrajové body Slovenska Štátne útvary na Slovensku v minulosti –príchod Slovanov, Samova ríša, Veľká Morava, Uhorsko, Československá republika, Slovenská republika Jadrové, sopečné a flyšové pohoria, nerastné suroviny- štrky, piesky, andezit, ryolit, tufy, magnezit, hnedé uhlie, farebné kovy, soli	- vedieť čítať rôzne druhy máp, interpretovať informácie podľa diagramu, používať internetové mapy - určiť polohu ľubovoľného miesta pomocou geografických súradníc - poznať význam využitia GPS - poznať rozlohu Slovenska a porovnať rozlohu Slovenska s ostatnými štátmi Európy - vedieť určiť polohu geografickými súradnicami - určiť polohu Slovenska vzhľadom na okolité štáty - opísať historický vývoj Slovenska - vedieť aké horniny tvoria flyšové, jadrové a sopečné pohoria - roztriediť pohoria podľa geologickej stavby. - poznať využitie nerastných surovín vyskytujúcich sa na Slovensku. - určiť na mape vybraté povrchové celky, opísať ich polohu	Mediálna výchova Dopravná výchova Environmentálna výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Ochrana života a zdravia Občianska náuka Osobný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Dopravná výchova Environmentálna výchova
	Premeny povrchu Slovenska Povrchové celky Podnebie a podnebné oblasti Vodstvo, rieky	Pohoria, nížiny, kotliny Karpaty – vonkajšie, vnútorné, Východné Západné, Panónska panva- Záhorské, Podunajská, Východoslovenská nížina Pieskové presypy, spraše, skalné mestá, riečna dolina, meander, mŕtve ramená, jazerá, plesá, močiare, ľadovcové doliny, jaskyne, kras - Podnebie, počasie, podnebné oblasti	- poznať názov najvyššieho a najnižšieho body Slovenska a jeho nadmorskú výšku -na príkladoch vysvetliť ako pôsobia vonkajšie činitele na povrch Slovenska.	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Ochrana života a zdravia Rozvoj finančnej gramotnosti

		– chladná, mierne teplá, teplá, vetry - Úmorie, povodie, riečna sieť, Dunaj, Váh, Hron, Ipeľ, Nitra, Dunajec, Torysa, Hornád, Ondava, Topľa, Laborec, Latorica, Bodrog, plesá, vodné nádrže, Orava, Liptovská Mara, Gabčíkovo, Ružín, Domaša, Zemplínska Šírava, plesá, minerálne vody, kúpele	-vysvetliť vplyv podnebia na formovanie povrchu a rozšírenie rastlinstva -opísať ako sa mení počasie v priebehu jednotlivých ročných období, ako sa mení teplota a množstvo zrážok (použiť diagramy) - poznať podnebné oblasti na Slovensku a vymedziť oblasť ich výskytu - vysvetliť pojmy povodie a úmorie -vysvetliť význam výstavby vodných nádrží - určiť na mape toky riek, polohu jazier a vodných nádrží -poznáť slovenské kúpele a oblasti minerálnych vôd a vysvetliť ich význam	Občianska náuka, Etická výchova Biológia
	Jazerá a vodné nádrže Podzemná voda Pôdy Rastlinstvo a živočíšstvo NP a pamiatky UNESCO Zhrnutie učiva–Didaktický test Obyvateľstvo Sídla Hospodárstvo, ťažba nerastných surovín Priemysel Poľnohospodárstvo	Pôdne typy, pôdne druhy, vegetačné stupne, typický zástupcovia živočíšnej oblasti, TANAP, PIENAP, Nízke Tatry, Malá a Veľká Fatra, Slovenský raj, Slovenský kras, Muránska planina, Poloniny, jaskyne Hustota obyvateľstva, náboženská a veková štruktúra, prirodzený prírastok, národnostná a zamestnanecká štruktúra, mestské a vidiecke sídla	-vysvetliť na príkladoch ako vzniká skalné mesto, riečna dolina, ľadovcová dolina, sprašové nánosy, jaskyne, meandre, mŕtve ramená, jazerá -určiť, ktorý činiteľ prevládal v danej lokalite a dotvoriť zemský povrch podľa rôznych obrázkov oblastí Slovenska -vytvoriť projekt na tému Zaujímavé miesta vytvorené prírodou na Slovensku - určiť podľa mapy rozloženie pôdnych typov a pôdnych druhov na Slovensku - charakterizovať	Osobný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Dopravná výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Environmentálna výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Ochrana života a zdravia Občianska náuka, Etická výchova

	Doprava , Služby Obchod Cestovný ruch	Ťažba nerastných surovín, priemysel, poľnohospodárstvo zdravotníctvo, školstvo, kultúra medzinárodný obchod - export, import, domáci trh Strediská letnej a zimnej rekreácie, prírodné a kultúrne lokality, ľudová kultúra a architektúra	oblasti rastlinstva a živočíšstva - uviesť príklady typických zástupcov príslušnej oblasti - charakterizovať národné parky na Slovensku - charakterizovať rozmiestnenie obyvateľstva - určiť oblasti najväčšieho zaľudnenia a riedkeho osídlenia - vysvetliť ako prírodné pomery ovplyvňujú život obyvateľov - charakterizovať jednotlivé štruktúry obyvateľstva - ukázať najväčšie sídla Slovenska - poznať a charakterizovať typy sídel Slovenska a porovnať ich so sídlami sveta. -charakterizovať a na mape ukázať hospodársky najvyspelejšie oblasti Slovenska -poznať dopravné uzly Slovenska, vie charakterizovať druhy dopravy -rozlišovať pojmy import a export - vysvetliť HDP -poznať špecifiká zahraničného obchodu -poznať, charakterizovať a ukázať na mape zaujímavé miesta pre cestovný ruch - opísať možnosti rozvoja cestovného ruchu v miestnej krajine	Biológia Osobný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Dopravná výchova Rozvoj finančnej gramotnosti

III. ENVIRONMENTÁLNE SÚVISLOSTI	Znečisťovanie prírody Kalamity a prírodné hrozby Rozdiely medzi regiónmi Slovenska	kalamity, prírodné hrozby, povodne, kyslé dažde	- navrhnúť riešenia na zlepšenie environmentálnych súvislostí	Mediálna výchova výchova
IV. REGIÓNY SLOVENSKA	Kraje Slovenska Západné Slovensko Stredné Slovensko Východné Slovensko Realizácia projektu *„Cestujeme po Slovensku“* **Vyhodnotenie projektov a koncoročné opakovanie**	Košický, Prešovský, Banskobystrický, Žilinský, Trenčiansky, Trnavský, Nitriansky, Bratislavský kraj, Západné, Stredné a Východné Slovensko Vyhodnotenie projektov Vyhodnotenie koncoročného opakovania	- porovnať jednotlivé kraje na Slovensku s prihliadnutím na ich osobitosti, ukázať dôležité skutočnosti pre daný kraj na mape -charakterizovať jednotlivé oblasti Slovenska a porovnať ich s ostatnými oblasťami - vytvoriť vlastný plán obce s dôležitými objektmi, prezentovať chránené územia v okolí formou nástenky. - vytvorí projekt na tému Cestujeme po Slovensku	Regionálna výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

5. PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE

Z didaktických metód vyučovania sa v geografii využije niekoľko variant metód. Ich použitie bude závisieť od témy a štruktúry vyučovacej hodiny. Okrem klasických metód / motivačný rozhovor, vysvetľovanie, rozprávanie, precvičovanie a opakovanie učiva/ sa veľký dôraz kladie na:

- začlenenie práce s kartografickým materiálom, hlavne mapou – či už v atlasoch alebo s mapami na internete, práce s literatúrou- učebnicou, encyklopédiami a doplňujúcimi zdrojmi,
- začlenenie skupinovej práce a práce vo dvojiciach do výučby, podporovať komunikáciu medzi žiakmi a učiteľom,
- samostatné vyhľadávanie informácií, vedenie žiakov k samostatnej práci pri vypracovávaní projektov,
- maximálne využitie IKT vo výučbe -výukové programy, dataprojektor, počítač, DVD filmy, interaktívne cvičenia na tabuli,

- využitie didaktických hier -zemepisné tajničky, doplňovačky a osemsmerovky,

Výučba bude prebiehať v triede, ale aj v počítačovej učebni a učebni s interaktívnou tabuľou.

6. UČEBNÉ ZDROJE

- učebnice:RNDr. Ivan Ružek a kol., GEOGRAFIA pre 5. ročník základných škôl
  RNDr. Peter Likavský CSc. A kol., GEOGRAFIA pre 6. ročník ZŠ a 1 roč. gym.
  doc.RNDr. Ladislav Tolmáči a kol., GEOGRAFIA pre 7. ročník ZŠ a 2. roč. gym.
  RNDr. Ivan Ružek a kol., GEOGRAFIA pre 8. ročník ZŠ a 3. roč. gym.
  doc.RNDr. Ladislav Tolmáči a kol., GEOGRAFIA pre 9. ročník ZŠ a 4. roč. gym.
- atlasy: Školský geografický atlas, Atas Slovenska, glóbus, kompas, buzola
- encyklopédie a odborné časopisy : Geografia, Geo, Ľudia a Zem, National geographic
- DVD filmy a výukové programy : Zázraky vesmíru, Didakta Zemepis, Terasoft programy, ďalšie podľa priebežnej ponuky
- internet: Program Albert, internetové geografické portály, testy Hot potatoes, interaktívne cvičenia

7. HODNOTENIE PREDMETU

Prebieha v súlade s Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ schválených MŠVVaŠ SR (č. 2011-3121/12824:4-921).príslušným metodickým pokynom. Pri hodnotení a klasifikovaní žiakov so špecifickými potrebami dodržiavame metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov so špecifickými potrebami.
Žiak bude hodnotený priebežne i sumárne na konci jednotlivých polrokov. Hodnotenie práce žiaka bude pozostávať :

- z ústnych odpovedí (žiak bude ústne odpovedať minimálne 2x v danom štvrťroku)
- z písomných odpovedí (žiak bude skúšaný písomnou formou - testom, riešením problémových úloh minimálne 1x za polrok)
- z tvorby a prezentácie referátov a prezentácií v Power Pointe (žiak môže mať i viac prezentácií, ale do klasifikácie sa započítajú 2 v danom roku)
- samostatnej práce na hodinách, aktivity pri plnení úloh
- vytvorenia pracovného listu pri opakovaní (žiak môže vytvoriť jeden pracovný list za rok)
- písomné úlohy budú hodnotené známkou, ostatné slovne i známkou

U žiakov rozvíjame správne sebahodnotenie i hodnotenie navzájom.
Pri hodnotení a klasifikácii žiaka posudzujeme získané kompetencie v súlade so školským vzdelávacím programom.

<u>Hodnotíme a klasifikujeme:</u>
- komunikačné zručnosti
- jazykové schopnosti
- manuálne zručnosti a ich využitie
- umelecké a psychomotorické schopnosti
- analýzy problémov a schopnosti ich riešenia

Pri klasifikácii v prípade písomného skúšania žiakov používame túto 5-stupňovú klasifikačnú škálu:

100- 90 % 1
89 - 75 % 2
74 - 50 % 3
49 - 30 % 4
29 - 0 % 5

Kritéria hodnotenia projektu:

1. obsah –2 body
2. forma – 2 body
3. prezentácia – 4 body
4. obhajoba – 2 body

celkové hodnotenie:
10 – 9 bodov ....výborný
8 – 7 bodov .....chválitebný
6 – 5 bodov.....dobrý
4 – 3 bodov.....dostatočný
2 – 0 bodov.....nedostatočný

Požadovaný výstup žiakov z geografie

- čítať s porozumením odborný text, vyberať z neho informácie a vhodným spôsobom ich triediť,
- získavať údaje z nesúvislých textov – grafov, diagramov, máp,
- získavanie informácií zo zdrojov na internete, správne ich triediť,
- čítať obrázky, rozvíjať vizuálnu gramotnosť.
- vysvetľovanie vzniku a procesu prírodných dejov v jednotlivých oblastiach sveta,
- získavanie informácií o rôznych kultúrach sveta a ich hodnotenie,
- hodnotenie vzťahov jednotlivých skupín obyvateľstva medzi sebou, v týchto častiach je potrebné sa zamerať na objektívne spracovávanie informácií.

OBČIANSKA NÁUKA – 5. ročník

Názov predmetu	**Občianska náuka**
Časový rozsah výučby	**1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín**
Ročník	**piaty**
Škola	**Základná škola Starozagorská 8, Košice**
Názov ŠkVP	**Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce**
Stupeň vzdelania	**nižšie sekundárne vzdelávanie – ISCED 2**
Dĺžka štúdia	**5 rokov**
Forma štúdia	**denná**
Vyučovací jazyk	**slovenský jazyk**
iné	

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet prispieva k orientácii žiakov v rodinnom a školskom prostredí. Vedie ich k poznávaniu svojej obce, regiónu, vlasti a Európskej únie. Umožňuje žiakom pochopiť seba samých a pomáha im v ich socializačnom procese. Učí ich demokraticky myslieť a konať, poznávať svoje práva a povinnosti a obhajovať práva druhých. Poskytuje žiakom základné vedomosti z oblasti štátu a práva a vedie ich k aktívnej občianskej angažovanosti a umožňuje im pochopiť ekonomický život spoločnosti.

2. CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU

- Všeobecný cieľ vzdelávania v rámci predmetu občianska výchova:
  - podporovať vedomie jedinečnosti a neopakovateľnosti každého človeka v spoločnosti,
  - utvárať vedomie vlastnej identity a identity druhých ľudí,

- viesť žiakov k realistickému sebapoznávaniu a sebahodnoteniu,
- akceptovať vlastnú osobnosť a osobnosť druhých ľudí,
- viesť žiakov k aktívnemu občianstvu a osobnej angažovanosti, uvedomovaniu si práv a povinností, rešpektovaniu základných princípov demokracie a tolerancie,
- vytvárať pozitívne vzťahy k opačnému pohlaviu v prostredí školy a mimo školy,
- rozpoznávať stereotypné názory na postavenie muža a ženy,
- získať základné vedomosti o ekonomickom fungovaní spoločnosti,
- uplatňovať vhodné komunikačné prostriedky k vyjadrovaniu vlastných myšlienok, citov, názorov a postojov,
- k obhajovaniu vlastných postojov a k primeranému obhajovaniu svojich práv,
- vytvárať schopnosti využívať ako zdroj informácií rôzne verbálne a neverbálne texty spoločenského a spoločenskovedného charakteru,
- rešpektovať a uplatňovať mravné princípy a pravidlá spoločenského spolunažívania a prebrať zodpovednosť za vlastné názory, správanie sa a dôsledky konania.

- Špecifické (konkrétne) ciele vzdelávania :

Žiak:

-Vie vysvetliť poslanie a funkcie rodiny, svoje miesto v rodine.

-Pozná pravidlá v rodine, vie ich objasniť na príklade svojej rodiny.

-Vie vysvetliť práva a povinnosti členov rodiny.

-Na príkladoch vie uviesť fungovanie vzťahov v širšej rodine.

-Vie rozlíšiť vhodné a nevhodné spôsoby využívania voľného času v rodine.

- Vie pomenovať tri základné roly v triede.

- Vie rozlíšiť kladné i záporné vlastnosti seba i svojich spolužiakov.

-Aktívne sa podieľa na tvorbe pravidiel v triede a v škole a riadi sa nimi.

-Zapája sa do práce v záujmových útvaroch školy a do mimoškolských aktivít.

-Uvedomuje si význam hodnôt, týkajúcich sa rodiny a školy vo svojom živote.

-Vie získavať informácie o školskom systéme v SR a EÚ.

3. KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE

Kompetencie občianske

- uvedomiť si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kulturného dedičstva, uplatňovať a ochraňovať princípy demokracie
- vyvážene chápať svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti
- uvedomiť si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k povinnostiam, prispievať k naplneniu práv iných
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti
- sledovať a posudzovať udalosti a vývoj verejného života a zaujímať k nim stanoviská, aktívne podporovať udržateľnosť kvality životného prostredia

Kompetencia riešiť problémy

- pri riešení problémov uplatňovať vhodné metódy založené na tvorivom myslení
- otvorenosť pri riešení problémov, formulovať argumenty a dôkazy na obhájenie svojich názorov
- pri jednotlivých riešeniach spoznávať klady a zápory a uvedomovať si aj potrebu zvažovať úrovne ich rizika.
- vytvárať predpoklady na konštruktívne riešenie konfliktov

4. HODNOTENIE PREDMETU A ŽIAKOV

Hodnotenie žiaka sa vykonáva klasifikáciou podľa **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy**. Výsledky klasifikácie sa vyjadria piatimi stupňami: 1 – výborný, 2 – chválitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný, 5 - nedostatočný.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa bude uskutočňovať **priebežné a celkové hodnotenie**:

- **priebežné hodnotenie** v predmete sa bude uskutočňovať pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a bude mať hlavne motivačný charakter; učiteľ bude zohľadňovať vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliadať na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť,
- **celkové hodnotenie** žiaka v predmete sa bude uskutočňovať na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov vo vyučovacom predmete.

V procese hodnotenia bude učiteľ uplatňovať primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektovať práva dieťaťa a humánne sa správať voči žiakovi. Predmetom hodnotenia budú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol v predmete v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť, osobnostný rast, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie žiaka podľa školského poriadku.

Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získa učiteľ najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:

- sústavné diagnostické pozorovanie žiaka,
- sústavné sledovanie výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- rôzne druhy skúšok (písomné, ústne), didaktické testy,
- analýza výsledkov rôznych činností žiaka,
- konzultácie s ostatnými pedagogickými zamestnancami a podľa potreby s odbornými zamestnancami zariadenia výchovného poradenstva a prevencie.

Žiak bude z predmetu skúšaný **ústne** najmenej **raz** v polročnom hodnotiacom období a **písomne** najmenej **dvakrát** v polročnom hodnotiacom období. Žiak vytvorí minimálne **jeden projekt** za polročné hodnotiace obdobie. Učiteľ oznámi žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia písomných činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní. Druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok, aby zabránil preťažovania žiaka.

Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu budú:

- známka za ústnu odpoveď,
- známky za rôzne písomné druhy skúšok, didaktické testy, projekt
- posúdenie prejavov žiaka.

Klasifikačná tabuľka

Klasifikačný stupeň	počet %
1	100 – 90
2	89 – 75
3	74 – 50
4	49 – 25
5	24 - 0

Pri stanovovaní známky za tematické a polročné písomné previerky, alebo testy, ale aj pri klasifikovaní žiaka na polrok a na konci školského roka.

5. MEDZIPREDMETOVÉ VZŤAHY

Na hodine občianskej náuky možno využiť poznatky aj z iných predmetov najmä :

- dejepisu
- geografie
- slovenského jazyka a literatúry
- náboženskej výchovy

6. STRATÉGIA VYUČOVANIA

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	**Stratégia vyučovania**	
	Metódy	**Formy práce**
Moja rodina **(16 hodín)**	Informačnoreceptívna – výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Didaktické hry – situačná metóda Expozičná - projekt	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca Diskusia Beseda
Moja škola **(17 hodín)**	Informačnoreceptívna – výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Didaktické hry – situačná metóda Expozičná - projekt	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca Diskusia Beseda

7. UČEBNÉ ZDROJE

Na podporou a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	**Odborná literatúra**	**Didaktická technika**	**Materiálne výučbové prostriedky**	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...
Moja rodina **Moja škola**	Drozdíková, D. Ďurajková, Občianska náuka pre 5. roč. základných škôl SPN 2009	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica

8. OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

Tematicky celok	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**
Moja rodina		Žiak:
Poslanie a funkcie rodiny	Funkcie rodiny	Chápe význam rodiny pre človeka a spoločnosť.
Vzťahy v rodine, roly členov rodiny	Princípy, na ktorých fungujú vzťahy v rodine	Vie rozlíšiť pozitíva a negatíva v rodinných vzťahoch. Chápe zmysel pozícií jednotlivých členov pre fungovanie rodiny.

Normy a pravidlá, práva a povinnosti členov rodiny	Pravidlá platné v rodine Práva a povinnosti rodičov a detí	Chápe význam pravidiel v rodine. Chápe spätosť práva a povinností. Vie ochraňovať svoje práva a plní si svoje povinnosti.
História mojej rodiny, zvyky a tradície	Rodinná genéza 2 generácií dozadu Rodostrom Zvyky a tradície rodiny (Vianoce, Veľká noc...)	Získa úctu a hrdosť na svoju rodinu, tradície a zvyky. Pochopí spätosť prítomnosti s minulosťou. Vie rozlíšiť v čom sú si rodiny podobné a v čom sú originálne.
Komunikácia v rodine	Verbálna komunikácia Neverbálne komunikácia Jednosmerná komunikácia Základné komunikačné techniky	Chápe dôležitosť komunikácie medzi členmi rodiny pre ich harmonický život. Začne uplatňovať komunikačné techniky. Vie obhajovať, zdôvodňovať svoj názor a rešpektovať názor ostatných. Prejavuje úctu k názorom rodičov.
Krízy v rodine	Dôvody, ktoré vedú ku krízam v rodine: rozvod rodičov, choroba v rodine Neúplná rodina	Identifikuje príčiny rodinných kríz. Chápe potrebu preberať rolu neprítomného člena rodiny. Vie prejaviť cit
Problémy rodinného života a ich riešenie	Typológia záťažových situácií Problémy rodinného života Spôsoby riešenia	Vie pomenovať záťažové situácie a vygenerovať základné problémy rodinného života. Vie: vyjednávať,

		zdôvodňovať svoje riešenia, aktívne počúvať, robiť kompromisy, prijímať rozhodnutie.
Zdravý spôsob života	životné štýly Stres Relaxačné techniky	Porovnáva jednotlivé životné štýly. Vie identifikovať stres
Zdravý spôsob života	Spôsoby trávenia voľného času Spoločné voľnočasové aktivity Individuálne voľnočasové aktivity (turistika, šport, kultúra, starostlivosť	Vie rozlíšiť vhodné a nevhodné spôsoby trávenia voľného času. Vysvetlí, prečo je pre rozvoj jeho osobnosti dôležité spoločné trávenie voľného času.
Voľný čas v mojej rodine	Voľný čas v rodine Spôsoby trávenia voľného času v rodinách	Naučí sa prispôsobovať ostatným členom rodiny. Formuje si pocit spolupatričnosti.
Naši príbuzní, priatelia, susedia	Širšia rodina Medziľudské vzťahy Priateľstvo Pomoc a podpora	Vie vymenovať členov svojej širšej rodiny. Na príkladoch uvedie ako fungujú vzťahy v širšej rodine, susedské vzťahy. Vie určiť čím sa vzájomne obohacujú a ako si pomáhajú.
Generačné problémy v rodine	Viacgeneračné rodiny Problémy spolunažívania vo viacgeneračných rodinách	Vie vysvetliť pojem viacgeneračnej rodiny. Zdôvodni potrebu vzájomnej starostlivosti rodičov, detí, starých rodičov. V kaţdodennom ţivote chápe a pomáha starým rodičom.
Dokumenty a Zákon o rodine	Dohovor o právach dieťaťa Zákon o rodine	Vie pracovať s dokumentom a zákonom. Pozná svoje práva

Moja škola		Žiak:
Trieda ako sociálna skupina	Princípy fungovania triedneho kolektívu Postavenie jednotlivcov v skupine a ich vzťahy Sociálne roly Socializácia	Vysvetlí príčiny pozícií jednotlivých žiakov (aj seba) v triednom kolektíve. Vie vymenovať základné roly žiakov v triede a zaradiť žiakov do nich. Vie vysvetliť, čo je socializácia a prečo je pre jednotlivca dôležitá. Objasní podstatu problémov vo vzťahu.
Individualizmus – osobnosti v našej triede	Osobnosť: pozitívna, negatívna Vodca, vodcovský typ (charakteristické znaky) Súperenie, súťaživosť	Vie rozlíšiť negatívne a pozitívne osobnosti triedy. Objasní význam pozitívnych vzorov (pozitívnych vodcov osobnosti) pre život triedy. Odhalí manipuláciu zo strany spolužiaka a odolá jej. Uvedie príklady súťaživosti v pozitívnom aj v negatívnom zmysle.
Kolektivizmus – spolupráca v našej triede	Pravidlá spolupráce Kompromis Riešenie konfliktov	Pozná a riadi sa pravidlami spolupráce pri činnostiach triedneho kolektívu. Je ochotný robiť kompromisy. Pozná základné spôsoby riešenia konfliktov a uplatňuje ich v živote triedy.

Sebahodnotenie a hodnotenie žiakov triedy	Rovnosť Rovnakosť Predsudok Sebapoznanie, sebahodnotenie Poznanie a hodnotenie iných	Vie rozlíšiť pojmy rovnosť a rovnakosť. Chápe pojem predsudok, na príkladoch uvedie, čo môžu predsudky spôsobiť. Pozná svoje pozitíva a negatíva. Vie určiť pozitíva aj negatíva spolužiakov bez urážania.
Komunikácia v triede	Vzájomné pôsobenie členov kolektívu Družní spolužiaci žiaci s problémami pri nadväzovaní sociálnych vzťahov	Rozozná odlišnosti jednotlivcov v procese vytvárania sociálnych vzťahov. Je ochotný pomôcť spolužiakom s problémami pri nadväzovaní kontaktov, pri socializácii.
Práva a povinnosti žiakov v triede – triedna samospráva	Dokument: práva a povinnosti žiakov	Zúčastní sa na tvorbe práv a povinností žiakov triedy

OBČIANSKA NÁUKA – 6. ročník

Názov predmetu	**Občianska náuka**
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	šiesty
Škola (názov, adresa)	**Základná škola Starozagorská 8, Košice**
Názov ŠkVP	**Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce**
Stupeň vzdelania	**nižšie sekundárne vzdelávanie – ISCD 2**
Dĺžka štúdia	**5 rokov**
Forma štúdia	**denná**
Vyučovací jazyk	**slovenský jazyk**
iné	

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet prispieva k orientácii žiakov v rodinnom a školskom prostredí. Vedie ich k poznávaniu svojej obce, regiónu, vlasti a Európskej únie. Umožňuje žiakom pochopiť seba samých a pomáha im v ich socializačnom procese. Učí ich demokraticky myslieť a konať, poznávať svoje práva a povinnosti a obhajovať práva druhých. Poskytuje žiakom základné vedomosti z oblasti štátu a práva a vedie ich k aktívnej občianskej angažovanosti a umožňuje im pochopiť ekonomický život spoločnosti.

2. CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU

- Všeobecný cieľ vzdelávania v rámci predmetu občianska výchova:

- podporovať vedomie jedinečnosti a neopakovateľnosti každého človeka v spoločnosti,
- utvárať vedomie vlastnej identity a identity druhých ľudí,
- viesť žiakov k realistickému sebapoznávaniu a sebahodnoteniu,
- akceptovať vlastnú osobnosť a osobnosť druhých ľudí,
- viesť žiakov k aktívnemu občianstvu a osobnej angažovanosti, uvedomovaniu si práv a povinností, rešpektovaniu základných princípov demokracie a tolerancie,
- vytvárať pozitívne vzťahy k opačnému pohlaviu v prostredí školy a mimo školy,
- rozpoznávať stereotypné názory na postavenie muža a ženy,
- získať základné vedomosti o ekonomickom fungovaní spoločnosti,
- uplatňovať vhodné komunikačné prostriedky k vyjadrovaniu vlastných myšlienok, citov, názorov a postojov,
- k obhajovaniu vlastných postojov a k primeranému obhajovaniu svojich práv,
- vytvárať schopnosti využívať ako zdroj informácií rôzne verbálne a neverbálne texty spoločenského a spoločenskovedného charakteru,
- rešpektovať a uplatňovať mravné princípy a pravidlá spoločenského spolunažívania a prebrať zodpovednosť za vlastné názory, správanie sa a dôsledky konania.

Žiak:

-Vie vysvetliť poslanie a funkcie rodiny, svoje miesto v rodine.

-Pozná pravidlá v rodine, vie ich objasniť na príklade svojej rodiny.

-Vie vysvetliť práva a povinnosti členov rodiny.

-Na príkladoch vie uviesť fungovanie vzťahov v širšej rodine.

-Vie rozlíšiť vhodné a nevhodné spôsoby využívania voľného času v rodine.

- Vie pomenovať tri základné roly v triede.

- Vie rozlíšiť kladné i záporné vlastnosti seba i svojich spolužiakov.

-Aktívne sa podieľa na tvorbe pravidiel v triede a v škole a riadi sa nimi.

-Zapája sa do práce v záujmových útvaroch školy a do mimoškolských aktivít.

-Uvedomuje si význam hodnôt, týkajúcich sa rodiny a školy vo svojom živote.

-Vie získavať informácie o školskom systéme v SR a EÚ.

3. KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE

Kompetencie občianske

- uvedomiť si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kulturného dedičstva, uplatňovať a ochraňovať princípy demokracie
- vyvážene chápať svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti
- uvedomiť si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k povinnostiam, prispievať k naplneniu práv iných
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti
- sledovať a posudzovať udalosti a vývoj verejného života a zaujímať k nim stanoviská, aktívne podporovať udržateľnosť kvality životného prostredia

Kompetencia riešiť problémy

- pri riešení problémov uplatňovať vhodné metódy založené na tvorivom myslení
- otvorenosť pri riešení problémov, formulovať argumenty a dôkazy na obhájenie svojich názorov
- pri jednotlivých riešeniach spoznávať klady a zápory a uvedomovať si aj potrebu zvažovať úrovne ich rizika.
- vytvárať predpoklady na konštruktívne riešenie konfliktov.

4. HODNOTENIE PREDMETU A ŽIAKOV

Hodnotenie žiaka sa vykonáva klasifikáciou podľa **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy**. Výsledky klasifikácie sa vyjadria piatimi stupňami: 1 – výborný, 2 – chválitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný, 5 - nedostatočný.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa bude uskutočňovať **priebežné a celkové hodnotenie**:

- **priebežné hodnotenie** v predmete sa bude uskutočňovať pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a bude mať hlavne motivačný charakter; učiteľ bude zohľadňovať vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliadať na jeho momentálnu psychickú i fyzickú

disponovanosť,

- **celkové hodnotenie** žiaka v predmete sa bude uskutočňovať na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov vo vyučovacom predmete.

V procese hodnotenia bude učiteľ uplatňovať primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektovať práva dieťaťa a humánne sa správať voči žiakovi. Predmetom hodnotenia budú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol v predmete v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť, osobnostný rast, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie žiaka podľa školského poriadku.

Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získa učiteľ najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:

- sústavné diagnostické pozorovanie žiaka,
- sústavné sledovanie výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- rôzne druhy skúšok (písomné, ústne), didaktické testy,
- analýza výsledkov rôznych činností žiaka,
- konzultácie s ostatnými pedagogickými zamestnancami a podľa potreby s odbornými zamestnancami zariadenia výchovného poradenstva a prevencie.

Žiak bude z predmetu skúšaný **ústne** najmenej **raz** v polročnom hodnotiacom období a **písomne** najmenej **dvakrát** v polročnom hodnotiacom období. Žiak vytvorí minimálne **jeden projekt** za polročné hodnotiace obdobie. Učiteľ oznámi žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia písomných činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní. Druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok, aby zabránil preťažovania žiaka.

Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu budú:

- známka za ústnu odpoveď,
- známky za rôzne písomné druhy skúšok, didaktické testy, projekt
- posúdenie prejavov žiaka.

Klasifikačná tabuľka

	Klasifikačný stupeň	počet %
10.	100 – 90	
11.	89 – 75	

12. 74 – 50
13. 49 – 25
14. 24 - 0

Pri stanovovaní známky za tematické a polročné písomné previerky, alebo testy, ale aj pri klasifikovaní žiaka na polrok a na konci školského roka.

5. MEDZIPREDMETOVÉ VZŤAHY

Na hodine občianskej náuky možno využiť poznatky aj z iných predmetov najmä :

- dejepisu
- geografie
- slovenského jazyka a literatúry
- náboženskej výchovy

6. STRATÉGIA VYUČOVANIA

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	**Stratégia vyučovania**	
	Metódy	**Formy práce**
Moja obec, región, vlasť, Európska únia	Informačnoreceptívna – výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Expozičná - projekt	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca Diskusia Beseda
Vnútorný a vonkajší život jednotlivca	Informačnoreceptívna- výklad Reproduktívna- riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Expozičná - projekt	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca Diskusia Beseda

7. UČEBNÉ ZDROJE

Na podporou a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	**Odborná literatúra**	**Didaktická technika**	**Materiálne výučbové prostriedky**	**Ďalšie zdroje** (internet, knižnica, ...
Moja obec, región, vlasť, Európska únia	Drozdíková, D. Ďurajková, Občianska náuka pre 6. roč. základných škôl SPN 2009	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica
Vnútorný a vonkajší život jednotlivca	. Drozdíková, D. Ďurajková, Občianska náuka pre 6. roč. základných škôl SPN 2009	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica

8. OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD:

<u>OBČIANSKA NÁUKA</u>			**Ročník: šiesty** **1 hodina týždenne, 33 hodín spolu**	
Názov tematického celku vrátane tém **(obsahový štandard)**	**Medzipredmetové vzťahy**	**Obsahový štandard**	**výkonový štandard**	**Metódy a prostriedky hodnotenia**

Moja obec, región, vlasť, Európska únia **<u>Počet hodín</u>: 17 hodín** - **História a súčasnosť mojej obce** - **Kronika a erb mojej obce** - **Významné osobnosti našej obce** - **Na čo som hrdý v mojej obci** - **Pamiatky a príroda v mojej obci** - **Obecná samospráva** - **Verejný život v našej obci**	Etická výchova Náboženská výchova Dejepis Geografia	**Žiak má:** - Žiak má poznať históriu a súčasť obce kde žije - Žiak má vedieť vysvetliť význam symbolov obce (erb, vlajka). - Vedieť posúdiť význam pozitívnych vzorov z minulosti a súčasnosti pre svoj život. - Poznať osobnosti obce z minulosti a súčasnosti. - Vedieť posúdiť význam obecnej kroniky pre poznanie minulosti obce a pre prepojenie so súčasnosťou. - Budovať si pocit hrdosti na svoju obec poznaním jej prírody a pamiatok. - Vedieť kto je starostom (primátorom) obce. - Poznať základné	**Žiak:** - Žiak pozná históriu a súčasnosť obce, v ktorej žije. - Vie vysvetliť význam symbolov obce (erb, vlajka), ak ich obec má. - Vie posúdiť význam obecnej kroniky pre poznanie minulosti obce a pre jej prepojenie so súčasnosťou. - Pozná osobnosti obce v minulosti a dnes. - Uvedomuje si význam pozitívnych vzorov z minulosti a súčasnosti pre svoj život. - Buduje si pocit hrdosti na svoju obec poznaním jej prírody a pamiatok. - Vie, kto je starostom (primátorom) obce. - Pozná základné úlohy obecnej samosprávy. - Aktívne sa s členmi svojej rodiny zapája do organizovania akcií v obci	Slovné hodnotenie Sebahodnotenie Hodnotenie spolužiakmi .....

- **Kultúrny život v našej obci** - **Spoločenský život v našej obci** - **Môj región** - **Moja vlasť** - **Slovenská republika** - **Štátne symboly** - **Európska únia** - **Prepojenie národnej identity s európskou identitou** - **Opakovanie tematického celku**	Slovenský jazyk Hudobná výchova Výtvarná výchova	úlohy obecnej samosprávy. - Aktívne sa s členmi svojej rodiny zapájať do organizovania akcií v obci a zúčastňovať sa ich. - Zaujímať sa o spôsob volieb poslancov do obecného zastupiteľstva. - Zúčastniť sa (s rodičmi alebo učiteľmi) na zasadnutí obecného zastupiteľstva. - Poznať históriu a súčasnosť regiónu, v ktorom žije. - Vytvárať si hrdosť na svoju vlasť poznaním jej minulosti, prítomnosti, pamiatok a prírody. - Poznať štátne symboly a vedieť, ako im vzdať úctu. - Uvedomovať si význam európskej integrácie pre život občanov SR.	a zúčastňuje sa ich. - Zaujíma sa o spôsob volieb poslancov do obecného zastupiteľstva. - Zúčastní sa (s rodičmi alebo učiteľmi) na zasadnutí obecného zastupiteľstva. - Žiak pozná históriu a súčasnosť regiónu, v ktorom žije. - Vytvára si hrdosť na svoju vlasť poznaním jej minulosti, prítomnosti, pamiatok a prírody. - Pozná štátne symboly a vie, ako im vzdať úctu. - Uvedomuje si význam európskej integrácie pre život občanov SR. - Vie si vyhľadať a v praktickom živote používať základné informácie o EÚ.	Slovné hodnotenie Sebahodnotenie Hodnotenie spolužiakmi

| **Názov tematického celku**

Vnútorný a vonkajší život jednotlivca

<u>Počet hodín</u>
16

- **Vnútorný život jednotlivca**

- **Ľudská psychika**

- **Osobnosť**

- **Proces učenia sa**

- **Psychológia v každodennom živote**

- **Vonkajší život jednotlivca**

- **Vytváranie sociálnych vzťahov jednotlivca v širšom prostredí**

- **Sociálne** | **Názov predmetu**

Etická výchova

Slovenský jazyk | **Žiak má:**

.

- Poznať základné prvky psychiky – pocit, vnem, predstava. Vedieť ich rozlíšiť
- Uvedomovať si spätosť ľudskej psychiky s biologickými faktormi (nervovou sústavou).
- Uvedomovať si, že jeho psychika je vo vývine
- Uvedomovať si neopakovateľnosť charakteristických znakov osobnosti.
- Poznať základné typy osobnosti podľa temperamentu a vedieť zaradiť seba samého.
- Vedieť rozlíšiť dva druhy pamäte (krátkodobú, dlhodobú) a chápať ich význam pre svoje vzdelávanie.
- Uvedomovať si súvislosť medzi pamäťou a myslením v procese učenia sa.
- Posudzovať základné metódy učenia sa a hľadať si najvhodnejšie pre svoju osobnosť. | <u>Žiak:</u>

- Pozná základné prvky psychiky – pocit, vnem, predstava. Vie ich rozlíšiť
- Uvedomuje si spätosť ľudskej psychiky s biologickými faktormi (nervovou sústavou).
- Uvedomuje si, že jeho psychika je vo vývine
- Uvedomuje si neopakovateľnosť charakteristických znakov osobnosti.
- Pozná základné typy osobnosti podľa temperamentu a vie zaradiť seba samého.
- Vie rozlíšiť dva druhy pamäte (krátkodobú, dlhodobú) a chápe ich význam pre svoje vzdelávanie.
- Uvedomuje si súvislosť medzi pamäťou a myslením v procese učenia sa.
- Posudzuje základné metódy učenia sa a hľadá si najvhodnejšie pre svoju osobnosť.
- Vie na jednoduchom | Slovné hodnotenie

Sebahodnotenie

Hodnotenie spolužiakmi |

skupiny - **Sociometria skupiny** - **Sociálne vzťahy v triede** - **Sociálne zručnosti** - **Zhrnutie tematického celku**		- Vedieť na jednoduchom príklade odvodiť z dvoch súdov záver usudzovania. - Vedieť rozlišovať medzi základnými emóciami a chápať dôležitosť primeraného prežívania emócií. - Vedieť posúdiť svoje schopnosti pre niektorý typ činnosti. - Vedieť využívať osvojené vedomosti zo psychológie vo svojom každodennom živote - Uvedomovať si vytváranie sociálnych vzťahov vo všetkých skupinách, ktorých je členom. - Uplatňovať poznatky o socializácii pri svojom včleňovaní sa do sociálnych skupín. - Poznať pozície a roly jednotlivcov v spoločenských skupinách. - Poznať základné metódy merania sociálnych vzťahov v skupine. - Rešpektovať každého člena skupiny bez	príklade odvodiť z dvoch súdov záver usudzovania - Vie rozlišovať medzi základnými emóciami a chápe dôležitosť primeraného prežívania emócií. - Vie posúdiť svoje schopnosti pre niektorý typ činnosti. - Vie využívať osvojené vedomosti zo psychológie vo svojom každodennom živote - Uvedomuje si vytváranie sociálnych vzťahov vo všetkých skupinách, ktorých je členom. - Uplatňuje poznatky o socializácii pri svojom včleňovaní sa do sociálnych skupín. - Pozná pozície a roly jednotlivcov v spoločenských skupinách. - Pozná základné metódy merania sociálnych vzťahov v skupine. - Rešpektuje každého člena skupiny bez ohľadu na jeho pozíciu v skupine.	

		ohľadu na jeho pozíciu v skupine. - Vedieť odolávať tlaku niektorých členov skupiny. - Podporovať včleňovanie sa jednotlivcov do sociálnej skupiny. - Uvedomovať si súvislosť medzi vzťahmi v skupine a konaním členom sociálnej skupiny, ako aj skupiny ako celku. - Ovládať a v každodennom živote používať základné komunikačné zručnosti – komunikovať, spolupracovať a riešiť konflikty.	- Vie odolávať tlaku niektorých členov skupiny. - Podporuje včleňovanie sa jednotlivcov do sociálnej skupiny. - Uvedomuje si súvislosť medzi vzťahmi v skupine a konaním členom sociálnej skupiny, ako aj skupiny ako celku. - Ovláda a v každodennom živote používa základné komunikačné zručnosti – komunikuje, spolupracuje a rieši konflikty.	

Časová dotácia: 33hodín / 1 hodina týždenne
Tematické celky: 2
I. tematický celok : Moja obec, región, vlasť, Európska únia
II. tematický celok : Vnútorný a vonkajší život jednotlivca
Projekty: 2 / využiť podľa možností a schopností žiakov vytvoriť práce v podobe Powerpoint/
Moja vlasť / Moje rodisko – Významní rodáci/
Človek a jeho postavenie v živote

9. UČEBNÉ ZDROJE:

Občianska výchova pre 7.ročník ZŠ /Mgr. Jan Dríza, CSc.,Mgr. Elena Drízová, CSc. rok vydania 1997/
Občianska výchova 6.ročník ZŠ / Mgr. Viera Jakubeková, PhD. , rok vydania 2007/
Internetové zdroje

OBČIANSKA NÁUKA – 7. ročník

Názov predmetu	**Občianska náuka**
Časový rozsah výučby	**1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín**
Ročník	**siedmy**
Škola (názov, adresa)	**Základná škola Starozagorská 8, Košice**
Názov ŠkVP	**Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce**
Stupeň vzdelania	**nižšie sekundárne vzdelávanie – ISCED 2**
Dĺžka štúdia	**5 rokov**
Forma štúdia	**denná**
Vyučovací jazyk	**slovenský jazyk**
iné	

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet prispieva k orientácii žiakov v rodinnom a školskom prostredí. Vedie ich k poznávaniu svojej obce, regiónu, vlasti a Európskej únie. Umožňuje žiakom pochopiť seba samých a pomáha im v ich socializačnom procese. Učí ich demokraticky myslieť a konať, poznávať svoje práva a povinnosti a obhajovať práva druhých. Poskytuje žiakom základné vedomosti z oblasti štátu a práva a vedie ich k aktívnej občianskej angažovanosti a umožňuje im pochopiť ekonomický život spoločnosti.

2. CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU

- Všeobecný cieľ vzdelávania v rámci predmetu občianska výchova:
  - podporovať vedomie jedinečnosti a neopakovateľnosti každého človeka v spoločnosti,
  - utvárať vedomie vlastnej identity a identity druhých ľudí,
  - viesť žiakov k realistickému sebapoznávaniu a sebahodnoteniu,

- akceptovať vlastnú osobnosť a osobnosť druhých ľudí,
- viesť žiakov k aktívnemu občianstvu a osobnej angažovanosti, uvedomovaniu si práv a povinností, rešpektovaniu základných princípov demokracie a tolerancie,
- vytvárať pozitívne vzťahy k opačnému pohlaviu v prostredí školy a mimo školy,
- rozpoznávať stereotypné názory na postavenie muža a ženy,
- získať základné vedomosti o ekonomickom fungovaní spoločnosti,
- uplatňovať vhodné komunikačné prostriedky k vyjadrovaniu vlastných myšlienok, citov, názorov a postojov,
- k obhajovaniu vlastných postojov a k primeranému obhajovaniu svojich práv,
- vytvárať schopnosti využívať ako zdroj informácií rôzne verbálne a neverbálne texty spoločenského a spoločenskovedného charakteru,
- rešpektovať a uplatňovať mravné princípy a pravidlá spoločenského spolunažívania a prebrať zodpovednosť za vlastné názory, správanie sa a dôsledky konania.

- Špecifické (konkrétne) ciele vzdelávania :

Žiak:

-Vie vysvetliť poslanie a funkcie rodiny, svoje miesto v rodine.

-Pozná pravidlá v rodine, vie ich objasniť na príklade svojej rodiny.

-Vie vysvetliť práva a povinnosti členov rodiny.

-Na príkladoch vie uviesť fungovanie vzťahov v širšej rodine.

-Vie rozlíšiť vhodné a nevhodné spôsoby využívania voľného času v rodine.

- Vie pomenovať tri základné roly v triede.

- Vie rozlíšiť kladné i záporné vlastnosti seba i svojich spolužiakov.

-Aktívne sa podieľa na tvorbe pravidiel v triede a v škole a riadi sa nimi.

-Zapája sa do práce v záujmových útvaroch školy a do mimoškolských aktivít.

-Uvedomuje si význam hodnôt, týkajúcich sa rodiny a školy vo svojom živote.

-Vie získavať informácie o školskom systéme v SR a EÚ

3. KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE

Kompetencie občianske

- uvedomiť si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kulturného dedičstva, uplatňovať a ochraňovať princípy demokracie
- vyvážene chápať svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti
- uvedomiť si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k povinnostiam, prispievať k naplneniu práv iných
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti
- sledovať a posudzovať udalosti a vývoj verejného života a zaujímať k nim stanoviská, aktívne podporovať udržateľnosť kvality životného prostredia

Kompetencia riešiť problémy

- pri riešení problémov uplatňovať vhodné metódy založené na tvorivom myslení
- otvorenosť pri riešení problémov, formulovať argumenty a dôkazy na obhájenie svojich názorov
- pri jednotlivých riešeniach spoznávať klady a zápory a uvedomovať si aj potrebu zvažovať úrovne ich rizika.
- vytvárať predpoklady na konštruktívne riešenie konfliktov

4. HODNOTENIE PREDMETU A ŽIAKOV

Hodnotenie žiaka sa vykonáva klasifikáciou podľa **Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy**. Výsledky klasifikácie sa vyjadria piatimi stupňami: 1 – výborný, 2 – chválitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný, 5 - nedostatočný.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa bude uskutočňovať **priebežné a celkové hodnotenie**:

- **priebežné hodnotenie** v predmete sa bude uskutočňovať pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a bude mať hlavne motivačný charakter; učiteľ bude zohľadňovať vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliadať na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť,
- **celkové hodnotenie** žiaka v predmete sa bude uskutočňovať na konci prvého polroka

a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov vo vyučovacom predmete.

V procese hodnotenia bude učiteľ uplatňovať primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektovať práva dieťaťa a humánne sa správať voči žiakovi. Predmetom hodnotenia budú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol v predmete v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť, osobnostný rast, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie žiaka podľa školského poriadku.

Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získa učiteľ najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:

- sústavné diagnostické pozorovanie žiaka,
- sústavné sledovanie výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- rôzne druhy skúšok (písomné, ústne), didaktické testy,
- analýza výsledkov rôznych činností žiaka,
- konzultácie s ostatnými pedagogickými zamestnancami a podľa potreby s odbornými zamestnancami zariadenia výchovného poradenstva a prevencie.

Žiak bude z predmetu skúšaný **ústne** najmenej **raz** v polročnom hodnotiacom období a **písomne** najmenej **dvakrát** v polročnom hodnotiacom období. Žiak vytvorí minimálne **jeden projekt** za polročné hodnotiace obdobie. Učiteľ oznámi žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia písomných činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní. Druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok, aby zabránil preťažovania žiaka.

Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu budú:

- známka za ústnu odpoveď,
- známky za rôzne písomné druhy skúšok, didaktické testy, projekt
- posúdenie prejavov žiaka.

<u>Klasifikačná tabuľka</u>

Klasifikačný stupeň	počet %
1.	100 – 90
2.	89 – 75
3.	74 – 50
4.	49 – 25
5. 24 – 0	

Pri stanovovaní známky za tematické a polročné písomné previerky, alebo testy, ale aj pri klasifikovaní žiaka na polrok a na konci školského roka.

5. MEDZIPREDMETOVÉ VZŤAHY

Na hodine občianskej náuky možno využiť poznatky aj z iných predmetov najmä :

- dejepisu
- geografie
- slovenského jazyka a literatúry
- náboženskej výchovy

6. STRATÉGIA VYUČOVANIA

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	**Stratégia vyučovania**	
	Metódy	**Formy práce**
Sociálne vzťahy v spoločnosti	Informačnoreceptívna – výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Expozičná - projekt	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca Diskusia Beseda
Občiansky život ako proces formovania demokracie	Informačnoreceptívna- výklad Reproduktívna- riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Expozičná - projekt	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca Diskusia Beseda

7. UČEBNÉ ZDROJE

Na podporou a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	**Odborná literatúra**	**Didaktická technika**	**Materiálne výučbové prostriedky**	**Ďalšie zdroje** (internet, knižnica, ...
Sociálne vzťahy v spoločnosti	E. Dřízová: Občianska výchova pre 7. ročník. Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2008 Bratislava. A. Krsková, D. Ďurajková, A. Drozdíková: Občianska výchova pre 8. ročník. Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2004, Bratislava.	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica
Občiansky život ako proces formovania demokracie	E. Dřízová: Občianska výchova pre 7. ročník. Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2008 Bratislava. A. Krsková, D. Ďurajková, A. Drozdíková: Občianska výchova pre 8. ročník. Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2004, Bratislava. Ústava SR	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica

<u>OBČIANSKA NÁUKA</u>			**Ročník: siedmy** **1 hodina týždenne, 33 hodín spolu**	
Názov tematického celku vrátane tém	**Medzipredmetové vzťahy**	**obsahový štandard**	**výkonový štandard**	**Metódy a prostriedkyhodnotenia**
Sociálne vzťahy v spoločnosti **<u>Počet hodín</u>: 11 hodín** - **Spoločnosť, jej vznik, vývoj, charakteristika**	Etická výchova	- Spoločnosť, človek, vývoj spoločnosti a človeka, charakteristika spoločnosti, komunita	**Žiak:** - Vie použiť informácie z dejepisu o vzniku a vývoji ľudskej spoločnosti a človeka. Pozná základné znaky ľudskej spoločnosti. Rozlišuje medzi vidieckou a mestskou komunitou. - Vie rozčleniť ľudskú spoločnosť na jednotlivé typy štruktúr. Vníma seba	Slovné hodnotenie Sebahodnotenie Hodnotenie spolužiakmi .....

- **Štruktúra spoločnosti a sociálne vzťahy v nej** - **Veľké spoločenské skupiny** - **Sociálne zmeny v spoločnosti a ich príčiny** - **Prirodzený pohyb obyvateľstva** - **Štruktúra obyvateľstva – rasy a národy** - **Štruktúra obyvateľstva – náboženstvá** - **Kultúra, multikultúrnoť** - **Sociálne a politické napätie v spoločnosti – vojny, terorizmus...**	Náboženská výchova Dejepis Geografia Slovenský jazyk	- Štruktúra spoločnosti, vzťahy v spoločnosti, typy štruktúr spoločnosti - Veľké spoločenské skupiny, spoločenské vrstvy, triedy, kasty, stavy - Sociálne zmeny, príčiny sociálnych zmien - Prirodzený pohyb (migrácia) obyvateľstva, príčiny, dôsledky migrácie, pohyb v rámci spoločenského rozvrstvenia - Štruktúra obyvateľstva, rasy, národy, národnosti, etnické skupiny - Náboženstvá na Zemi, funkcia náboženstiev v spoločnosti, náboženské organizácie - Kultúra, multikultúrnosť - Napätie, konflikty medzi spoločenskými skupinami, sociálne hnutia, miestne vojny, terorizmus	ako súčasť jednotlivých štruktúr spoločnosti. - Pozná základné rozvrstvenie ľudskej spoločnosti. Vie rozlíšiť veľké spoločenské skupiny od malých. Vie vysvetliť význam príslušnosti k sociálnej skupine pre život jednotlivca. - Vie vysvetliť nutnosť sociálnych zmien. Pozná hlavné príčiny sociálnych zmien. - Pozná súvislosti medzi sociálnymi zmenami a migráciou obyvateľstva. Vie vysvetliť príčiny a dôsledky migrácie, pozná možnosti zmeny postavenia jednotlivca v spoločnosti. - Vie sa orientovať v národnom a etnickom zložení obyvateľstva. Vie vymenovať rasy a ich znaky. Je tolerantný voči rasám, národom a národnostiam - Posilňuje svoju národnú identitu. - Pozná hlavné náboženstvá. Chápe úlohy náboženstva a v modernej spoločnosti. Vie odlíšiť sekty od cirkevných organizácií. Je tolerantný voči náboženstvám iných ľudí. - Chápe kultúru ako výsledok činnosti ľudskej spoločnosti. Chápe hodnoty jednotlivých kultúr a toleruje kultúrnu rozmanitosť - Vie prejaviť hrdosť na svoje kultúrne hodnoty. - Pozná príčiny konfliktov	Slovné hodnotenie Sebahodnotenie Hodnotenie spolužiakmi

Názov tematického celku **Občiansky život ako proces formovania demokracie** **<u>Počet hodín</u> 22** - **Občan, občianstvo** - **Proces formovania občianskej spoločnosti** - **Vznik štátu** - **Právny štát**	**Názov predmetu** Etická výchova Slovenský jazyk	- Občan, občianstvo, štát - Občania v starovekom Grécku, občianska spoločnosť v rímskej republike, vývoj občianskej spoločnosti. - Prvé štáty na svete, Aténska demokracia, Rímska republika, štát, znaky štátu. - Znaky právneho štátu, občan a právny štát. - Ústava SR – základný zákon štátu, členenie ústavy, preambula, 2. hlava Ústavy SR - Štátna moc, zložky štátnej moci, zákonodarná moc. - Štátna moc, výkonná moc, prezident, súdna moc.	<u>Žiak:</u> - Vie vysvetliť vzťah medzi občanom a štátom. Pozná vznik a vývoj občianstva. Vie vymenovať znaky štátu prospešného pre občana. - Pozná korene občianskej spoločnosti. Vie porovnať - postavenie občanov v Aténskej demokracii a Rímskej republike. - Vie použiť informácie z dejepisu o vzniku štátov. Vie vysvetliť pojem štát. Vie vymenovať znaky štátu. - Pozná korene právneho štátu v antickej spoločnosti. Vie vymenovať znaky právneho štátu. Vie v konkrétnych situáciách rozlišovať či ide o právny štát.	Slovné hodnotenie Sebahodnotenie Hodnotenie spolužiakmi

- **Ústava Slovenskej republiky** - **Kto nám vládne (štátna moc)** - **Kto nám vládne (štátna moc)** - **Demokracia, jej vznik a vývoj** - **Princípy demokracie** - **Čo je a čo nie je demokracia**		- Dejiny demokracie, priama a nepriama demokracia. - Princípy demokracie. - Občianska spoločnosť a demokratický štát. - Volebné právo, slobodné a čestné voľby, voľby v demokracii. - Parlamentné voľby a komunálne voľby. - Štátna správa a samospráva. - Základné ľudské práva a slobody. - Dokumenty ľudských práv, Všeobecná deklarácia ľudských práv, Dohovor o ľudských právach.	- Chápe význam Ústavy pre riadenie štátu. Pozná obsah Ústavy SR. Vie vymenovať orgány štátnej moci. Vie zdôvodniť, prečo je II. Hlava Ústavy SR pre občanov najdôležitejšia. - Vie vysvetliť, ako a prečo vzniká štátna moc. Vie vymenovať orgány štátnej moci. Vie vymenovať úlohy parlamentu. - Vie vymenovať, kto a ako vykonáva moc v štáte. Pozná základné právomoci prezidenta. Pozná význam súdov. - Vie vysvetliť význam slova demokracia. Pozná korene demokracie. Vie vysvetliť priamu a nepriamu demokraciu a uviesť príklady.	

- **Voľby, volebné právo** - **Parlamentné, komunálne voľby** - **Štátna správa, samospráva** - **Čo sú ľudské práva a slobody a prečo sa o nich učíme** - **Základné dokumenty ľudských práv** - **Patria aj deťom ľudské práva?**		- Práva detí, Deklarácia práv dieťaťa, Dohovor o právach dieťaťa. - Práva , zodpovednosť, povinnosť. - Záujmové aktivity občanov, občianske združenia, mimovládne organizácie. - Dobrovoľnícka činnosť, charitatívna činnosť. - Triedny žiacky a školský žiacky parlament. - Obvodný žiacky parlament.	- Vie vymenovať princípy demokracie. Vie posúdiť podľa konkrétnych situácií stav demokracie v krajine. - Vie, ako môžu občania ovplyvňovať riadenie štátu. Rozumie pojmu politická pluralita. - Vie vysvetliť čo znamená všeobecné a rovné volebné právo. Vie vysvetliť význam slobodných volieb v demokratickej spoločnosti. - Pozná rozdiel medzi parlamentnými a komunálnymi voľbami. Zaujíma sa o komunálne voľby v obci. - Vie rozlíšiť orgány štátnej moci od samosprávnych orgánov. Pozná starostu svojej obce. Zaujíma sa o činnosť obecnej samosprávy.	

- **Niet práv bez povinností a zodpovednosti** - **Záujmové a občianske aktivity, činnosť mimovládnych organizácií** - **Dobrovoľnícka a charitatívna činnosť** - **Triedny žiacky a školský parlament** - **Obvodný žiacky parlament**			- Vie vymenovať základné ľudské práva a slobody. Vie vyhľadávať v Ústave SR – II. Hlava jednotlivé skupiny práv. vie zdôvodniť, prečo sa učíme o právach. - Pozná základné dokumenty ľudských práv. pozná inštitúcie ochraňujúce ľudské práva. - Pozná svoje práva. Vie posúdiť situácie kedy sú práva detí porušované. Vie, na ktoré inštitúcie sa môže obrátiť pri porušovaní svojich práv. Chápe spätosť práv s povinnosťami. Uplatňuje zodpovednosť voči právam ostatných v bežnom živote. Pozná najdôležitejšie mimovládne organizácie v SR. Vie rozlíšiť medzi občianskymi aktivitami.	

- **Projekt – Obecné zastupiteľstvo**			Chápe podstatu dobrovoľníckej a charitatívnej činnosti. Zaujíma sa o možnosti pomáhať ako dobrovoľník. Angažuje sa vo svojom užšom prostredí (škola, krúžky Organizuje pomoc tým, čo ju potrebujú. Pozná funkcie a právomoci obidvoch parlamentov. Zaujíma sa o ich činnosť, aktívne sa zapája do spolupráce. Pozná meno predsedu školského parlamentu. - Pozná fungovanie obvodného žiackeho parlamentu. Vie, kto zastupuje ich školský žiacky parlament v obvodnom parlamente. Zaujíma sa o aktivity obvodného žiackeho parlamentu. (vie, že sa pripravuje na aktívny občiansky život v dospelosti). - Získava zručnosť občianskeho života.	

OBČIANSKA NÁUKA – 8. ročník

Názov predmetu	**Občianska náuka**
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	Ôsmy
Škola (názov, adresa)	**Základná škola, Starozagorská 8, Košice**
Názov ŠkVP	Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce
Stupeň vzdelania	**nižšie sekundárne vzdelávanie – ISCED 2**
Dĺžka štúdia	**5 rokov**
Forma štúdia	**Denná**
Vyučovací jazyk	**slovenský jazyk**
iné	

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet prispieva k orientácii žiakov v rodinnom a školskom prostredí. Vedie ich k poznávaniu svojej obce, regiónu, vlasti a Európskej únie. Umožňuje žiakom pochopiť seba samých a pomáha im v ich socializačnom procese. Učí ich demokraticky myslieť a konať, poznávať svoje práva a povinnosti a obhajovať práva druhých. Poskytuje žiakom základné vedomosti z oblasti štátu a práva a vedie ich k aktívnej občianskej angažovanosti a umožňuje im pochopiť ekonomický život spoločnosti.

2. CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU

- Všeobecný cieľ vzdelávania v rámci predmetu občianska výchova:
  - podporovať vedomie jedinečnosti a neopakovateľnosti každého človeka v spoločnosti,
  - utvárať vedomie vlastnej identity a identity druhých ľudí,
  - viesť žiakov k realistickému sebapoznávaniu a sebahodnoteniu,
  - akceptovať vlastnú osobnosť a osobnosť druhých ľudí,
  - viesť žiakov k aktívnemu občianstvu a osobnej angažovanosti, uvedomovaniu si práv a povinností, rešpektovaniu základných princípov demokracie a tolerancie,
  - vytvárať pozitívne vzťahy k opačnému pohlaviu v prostredí školy a mimo školy,
  - rozpoznávať stereotypné názory na postavenie muža a ženy,
  - získať základné vedomosti o ekonomickom fungovaní spoločnosti,

- uplatňovať vhodné komunikačné prostriedky k vyjadrovaniu vlastných myšlienok, citov, názorov a postojov,
- k obhajovaniu vlastných postojov a k primeranému obhajovaniu svojich práv,
- vytvárať schopnosti využívať ako zdroj informácií rôzne verbálne a neverbálne texty spoločenského a spoločenskovedného charakteru,
- rešpektovať a uplatňovať mravné princípy a pravidlá spoločenského spolunažívania a prebrať zodpovednosť za vlastné názory, správanie sa a dôsledky konania.

- Špecifické (konkrétne) ciele vzdelávania :

Žiak:

-Vie vysvetliť poslanie a funkcie rodiny, svoje miesto v rodine.

-Pozná pravidlá v rodine, vie ich objasniť na príklade svojej rodiny.

-Vie vysvetliť práva a povinnosti členov rodiny.

-Na príkladoch vie uviesť fungovanie vzťahov v širšej rodine.

-Vie rozlíšiť vhodné a nevhodné spôsoby využívania voľného času v rodine.

- Vie pomenovať tri základné roly v triede.

- Vie rozlíšiť kladné i záporné vlastnosti seba i svojich spolužiakov.

-Aktívne sa podieľa na tvorbe pravidiel v triede a v škole a riadi sa nimi.

-Zapája sa do práce v záujmových útvaroch školy a do mimoškolských aktivít.

-Uvedomuje si význam hodnôt, týkajúcich sa rodiny a školy vo svojom živote.

-Vie získavať informácie o školskom systéme v SR a EÚ.

.3. KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE

<u>Kompetencie občianske</u>

- uvedomiť si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňovať a ochraňovať princípy demokracie
- vyvážene chápať svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti
- uvedomiť si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k povinnostiam, prispievať k naplneniu práv iných

- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti
- sledovať a posudzovať udalosti a vývoj verejného života a zaujímať k nim stanoviská, aktívne podporovať udržateľnosť kvality životného prostredia

Kompetencia riešiť problémy

- pri riešení problémov uplatňovať vhodné metódy založené na tvorivom myslení
- otvorenosť pri riešení problémov, formulovať argumenty a dôkazy na obhájenie svojich názorov
- pri jednotlivých riešeniach spoznávať klady a zápory a uvedomovať si aj potrebu zvažovať úrovne ich rizika.
- vytvárať predpoklady na konštruktívne riešenie konfliktov

4. HODNOTENIE PREDMETU A ŽIAKOV

Hodnotenie žiaka sa vykonáva klasifikáciou podľa Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Výsledky klasifikácie sa vyjadria piatimi stupňami: 1 – výborný, 2 – chválitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný, 5 - nedostatočný.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa bude uskutočňovať **priebežné a celkové hodnotenie**:

- **priebežné hodnotenie** v predmete sa bude uskutočňovať pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a bude mať hlavne motivačný charakter; učiteľ bude zohľadňovať vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliadať na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť,
- **celkové hodnotenie** žiaka v predmete sa bude uskutočňovať na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov vo vyučovacom predmete.

V procese hodnotenia bude učiteľ uplatňovať primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektovať práva dieťaťa a humánne sa správať voči žiakovi. Predmetom hodnotenia budú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol v predmete v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť, osobnostný rast, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie žiaka podľa školského poriadku.

Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získa učiteľ najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:

- sústavné diagnostické pozorovanie žiaka,
- sústavné sledovanie výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- rôzne druhy skúšok (písomné, ústne), didaktické testy,
- analýza výsledkov rôznych činností žiaka,
- konzultácie s ostatnými pedagogickými zamestnancami a podľa potreby s odbornými zamestnancami zariadenia výchovného poradenstva a prevencie.

Žiak bude z predmetu skúšaný **ústne** najmenej **raz** v polročnom hodnotiacom období a **písomne** najmenej **dvakrát** v polročnom hodnotiacom období. Žiak vytvorí minimálne **jeden projekt** za polročné hodnotiace obdobie. Učiteľ oznámi žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia písomných činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní. Druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok, aby zabránil preťažovania žiaka.

Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu budú:

- známka za ústnu odpoveď,
- známky za rôzne písomné druhy skúšok, didaktické testy, projekt
- posúdenie prejavov žiaka.

Klasifikačná tabuľka

Klasifikačný stupeň	počet %
1.	100 – 90
2.	89 – 75
3.	74 – 50
4.	49 – 25
5.	24 – 0

Pri stanovovaní známky za tematické a polročné písomné previerky, alebo testy, ale aj pri klasifikovaní žiaka na polrok a na konci školského roka.

4. MEDZIPREDMETOVÉ VZŤAHY

Na hodine občianskej náuky možno využiť poznatky aj z iných predmetov najmä :

- dejepisu
- geografie
- slovenského jazyka a literatúry
- náboženskej výchovy

5. STRATÉGIE VYUČOVANIA

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	**Formy práce**
Štát a právo (33 hodín)	Informačnoreceptívna – výklad Reproduktívna – riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Didaktické hry – situačná metóda Expozičná - projekt	Práca s učebnicou Individuálna práca Skupinová práca Diskusia Beseda

6. UČEBNÉ ZDROJE

Na podporou a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...
Štát a právo	A. Krsková, D. Ďurajková, A. Drozdíková: Občianska výchova pre 8. ročník. Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2004, Bratislava.	Tabuľa Dataprojektor PC Videotechnika	denná tlač, časopisy, pracovné listy	Internet CD Knižnica

OBČIANSKA NÁUKA			**Ročník: ôsmy** **1 hodina týždenne, 33 hodín spolu**	
Názov tematického celku vrátane tém	**Medzipredmetové vzťahy**	**obsahový štandard**	**výkonový štandard**	**Metódy a prostriedkyhodnotenia**
Štát a právo - **Štát a jeho podstata** - **Funkcie štátu** - **Formy vlády** - **Zložky štátnej moci** - **Zákonodarná moc** - **Zákonodarný proces** - **Výkonná moc - Vláda** - **Výkonná moc - prezident** - **Súdna moc** - **Vzťah štátu a práva**	Dejepis, Hudobná výchova, Geografia Dejepis, Geografia	- Štát, znaky štátu - Vnútorné a vonkajšie funkcie štátu - Monarchia, republika, diktatúra - Zákonodarná, výkonná a súdna moc - Národná rada Slovenskej republiky - Cesta schvaľovania zákona - Vláda, ministerstvá - Prezident, funkcie a právomoci prezidenta	**Žiak:** - Žiak vie vysvetliť príčiny vzniku štátu. Vie charakterizovať všetky znaky štátu. Vie nakresliť vlajku SR. Ovláda text štátnej hymny. Vie odovzdať úctu štátnym symbolom. - Vie uviesť príklady ja vnútorné funkcie štátu. Vie vysvetliť úlohu štátu z hľadiska jeho vonkajších funkcií. Vie charakterizovať vzťahy SR so susednými štátmi. - Vie uviesť príklady na typy diktatúr z minulosti i súčasnosti. Vie rozlíšiť medzi absolutistickou a parlamentnou formou monarchie. Vie uviesť konkrétne typy príkladov na demokratickú a nedemokratickú formu republiky. Vie vysvetliť príčiny rozdelenia a štátnej moci na jednotlivé zložky. Vie porovnať jednotlivé zložky štátnej moci. Vie popísať priebeh zasadnutia parlamentu a vie charakterizovať úlohu prezidenta v zákonodarnom	Slovné hodnotenie Sebahodnotenie Hodnotenie spolužiakmi .....

- **Právne normy** - **Právne inštitúcie SR** - **Právne vedomie** - **Právny poriadok (systém) v SR** - **Verejné právo (štátne, správne, finančné)** - **Verejné právo – trestné** - **Súkromné právo – obchodné, občianske** - **Súkromné právo - rodinné** - **Spotrebiteľský zákon** - **Ako si vybaviť doklady totožnosti** - **Aplikácia práva v našom živote** - **Projekt – súdny proces**	Dejepis Dejepis Slovenský jazyk Náboženská výchova Náboženská výchova Slovenský jazyk Slovenský jazyk	- Ústavný súd, kontrolná a súdna moc - Právo, právny štát, právna istota - Norma, právna norma, morálna norma, náboženská a estetická norma - Súdy, prokuratúra, advokácia, polícia, notárstvo - Právne vedomie, vývoj právneho vedomia - Právne predpisy, právne odvetvia, verejné a súkromné právo - Štátne, správne a finančné právo - Trestný čin, trest, trestná zodpovednosť, prezumpcia neviny, predbežné zadržanie, obvinený, obžalovaný, odsúdený, trest - Obchodné a občianske právo - Manželstvo, rodina, rozvod - Spotrebiteľ, reklamácia - Občiansky preukaz, pas - Senát, žalobca, advokát, - Súdny proces	procese. Vie rozlišovať medzi platnosťou zákona a účinnosťou zákona. Vie definovať pojem právo a zdôvodniť spätosť štátu a práva. Vie uviesť príklady z bežného života na platnosť nadosobnej moci zákona. Vie charakterizovať a na príkladoch rozlíšiť jednotlivé druhy noriem. Vie rozlíšiť služby advokáta a notára. Vie popísať funkcie právnych inštitúcií. Vie zdôvodniť praktický význam právnych poznatkov pre budovanie svojho právneho vedomia a popísať prepojenie právneho vedomia s právnym poriadkom. - Vie opísať tri vybrané odvetvia súkromného práva a definovať pojem právne predpisy, vie hierarchizovať pojmy právneho systému. - Vie vysvetliť poslanie Zákona o rodine a jeho úlohy. Na základe literatúry alebo filmu vie vysvetliť dopad ukončenia manželstva rozvodom na členov rodiny. - Vie aktívne participovať na príprave a priebehu inscenácie týkajúce sa trestného činu a súdneho procesu na vyučovacej hodine. Vie zdôvodniť potrebu dodržiavania zákonov SR.	Slovné hodnotenie Sebahodnotenie Hodnotenie spolužiakmi

OBČIANSKA NÁUKA – 9. ročník

VZDELÁVACIA OBLASŤ	Človek a spoločnosť
Názov predmetu	**Občianska náuka**
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	deviaty
Škola (názov, adresa)	**Základná škola, Starozagorská 8, Košice**
Názov ŠkVP	Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce
Stupeň vzdelania	**nižšie sekundárne vzdelávanie – ISCED 2**
Dĺžka štúdia	**5 rokov**
Forma štúdia	**Denná**
Vyučovací jazyk	**slovenský jazyk**
iné	

1. CHARAKTERISTIKA UČEBNÉHO PREDMETU OBČIANSKA NÁUKA

Predmet prispieva k orientácii žiakov v rodinnom a školskom prostredí. Vedie ich k poznávaniu svojej obce, regiónu, vlasti a Európskej únie. Umožňuje žiakom pochopiť seba samých a pomáha im v ich socializačnom procese. Učí ich demokraticky myslieť a konať, poznávať svoje práva a povinnosti a obhajovať práva druhých. Poskytuje žiakom základné vedomosti z oblasti štátu a práva a vedie ich k aktívnej občianskej angažovanosti a umožňuje im pochopiť ekonomický život spoločnosti.

2. CIELE UČEBNÉHO PREDMETU OBČIANSKA NÁUKA

Predmet sa cieľmi spolupodieľa na utváraní a rozvíjaní kľúčových kompetencií tým, že vedie žiaka k:

- podpore vedomia jedinečnosti a neopakovateľnosti každého človeka v spoločnosti,
- utváraniu vedomia vlastnej identity a identity druhých ľudí,
- realistickému sebapoznávaniu a sebahodnoteniu,
- akceptovaniu vlastnej osobnosti a osobnosti druhých ľudí,

 aktívnemu občianstvu a osobnej angažovanosti, uvedomovaniu si práv a povinností, rešpektovaniu základných princípov demokracie a tolerancie,
 vytváraniu pozitívnych vzťahov k opačnému pohlaviu v prostredí školy a mimo školy,
 rozpoznávaniu stereotypných názorov na postavenie muža a ženy,
 získaniu základných vedomostí o ekonomickom fungovaní spoločnosti,
 uplatňovaniu vhodných komunikačných prostriedkov k vyjadrovaniu vlastných myšlienok, citov, názorov a postojov,
 k obhajovaniu vlastných postojov a k primeranému obhajovaniu svojich práv,
 vytváraniu schopnosti využívať ako zdroj informácií rôzne verbálne a neverbálne texty spoločenského a spoločenskovedného charakteru,
 rešpektovaniu a uplatňovaniu mravných princípov a pravidiel spoločenského spolunažívania a prebratiu zodpovednosti za vlastné názory, správanie sa a dôsledky konania

3. OBSAH VZDELÁVANIA OBČIANSKEJ NÁUKY – OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

Tematický celok: **Ekonomický život v spoločnosti** **Obsah**	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**
Základné pojmy	- ľudské potreby - uspokojovanie ľudských potrieb - statky - výrobný proces - výrobné zdroje - vzácnosť výrobných zdrojov - rozhodovanie - rozhodovací proces - výber - alternatívne náklady	žiak vie vysvetliť uvedené pojmy. Vie odlíšiť uvedené pojmy. Vie uviesť uvedené pojmy vo vzájomných súvislostiach. Vie vypracovať návrh využitia konkrétneho vzácneho výrobného zdroja vo výrobnom procese s uplatnením jednotlivých etáp rozhodovacieho procesu. Uvedomuje si dôsledky rozhodnutí. Učí sa konať rozvážne a zodpovedne.
Ekonomika a ekonómia	- ekonomika - ekonómia - mikroekonómia - makroekonómia	Vie vysvetliť uvedené pojmy. Vie odlíšiť jednotlivé pojmy. Vie uviesť uvedené pojmy vo vzájomných súvislostiach. Vie zdôvodniť potrebu osvojovania týchto pojmov z hľadiska ich uplatnenia v jeho

		praktickom živote.
Základné ekonomické otázky	- Čo vyrábať? - Ako vyrábať? - Pre koho vyrábať?	Vie vytipovať príklady riešenia jednotlivých ekonomických otázok.
Typy ekonomík	- príkazová ekonomika - trhová ekonomika - zmiešaná ekonomika	Vie vysvetliť podstatu troch typov ekonomík. Vie porovnať jednotlivé ekonomiky z hľadiska pozitív i negatív. Na konkrétnych príkladoch vie aplikovať riešiteľnosť základnej ekonomickej otázky podľa typu ekonomiky.
Trhová ekonomika	- trhová ekonomika - vlastnícke práva	Vie charakterizovať trhovú ekonomiku tromi znakmi. Vie uviesť charakteristiku vlastníckych práv. Vie vysvetliť vzťah medzi vlastníckymi právami a efektívnym využívaním zdrojov
Trhový mechanizmus	- trh - ponuka - zmeny ponuky – príčina, dôsledok - dopyt - zmeny dopytu – príčina, dôsledok - cena	Vie vysvetliť uvedené pojmy. Vie na praktických príkladoch vysvetliť vzájomný vzťah medzi ponukou, dopytom a cenou tovaru a služieb. Vie určiť faktory, ktoré ovplyvňujú zmeny ponuky a dopytu. Vie uviesť praktické príklady dôsledkov zmien v ponuke a dopyte.
Základné formy podnikania	- podnik - formy podniku - podnikanie - fyzická osoba - zisk	Vie vysvetliť uvedené pojmy. Vie charakterizovať základné podmienky úspešného podnikania. Na konkrétnom príklade zo života opíše úspešného alebo neúspešného podnikateľa z obce alebo regiónu.

	- strata	
Výroba, výrobca	- výroba - výrobca - produktivita práce - konkurencieschopnosť	Vie vysvetliť uvedené pojmy. Vie zdôvodniť priamu úmeru medzi produktivitou práce a množstvom tovaru. Vie zdôvodniť priamu úmeru medzi produktivitou práce a konkurencieschopnosťou.
Spotrebiteľ, spotreba	- spotrebiteľ - spotreba - súkromná spotreba - verejná spotreba	Vie definovať uvedené pojmy. Vie uviesť rozdiely medzi súkromnou a verejnou spotrebou. Na konkrétnych príkladoch vie uviesť obmedzenie súkromnej spotreby. Vie použiť príklady na obmedzenie spotreby verejných statkov.
Peniaze a finančné inštitúcie v trhovej ekonomike	- peniaze - funkcie peňazí - banky - sporiteľne - poisťovne - nebankové subjekty	Vie vysvetliť uvedené pojmy. Vie rozlíšiť jednotlivé pojmy. Vie určiť faktory, vytvárajúce hodnotu peňazí. Vie zdôvodniť opodstatnenosť finančných inštitúcií v trhovej ekonomike. Vie porovnať z hľadiska služieb jednotlivé finančné inštitúcie. Vie posúdiť mieru rizika pri využití nebankového subjektu ako typu finančnej inštitúcie

4. KRITÉRIÁ A STRATÉGIE HODNOTENIA:

Žiaci budú hodnotení podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ schválených MŠVVaŠ SR (č. 2011-3121/12824:4-921).

ETICKÁ VÝCHOVA

Názov predmetu	Etická výchova
Časový rozsah výučby	1/2 hodiny týždenne, 16,5 hodiny ročne
Ročník	Piaty ročník
Škola (názov, adresa)	ZŠ Starozagorská 8, Košice
Názov ŠkVP	Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce
Kód a názov ŠVP	ISCED 2
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne vzdelanie
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

1. CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU:

Poslaním povinne voliteľného predmetu etická výchova je vychovávať osobnosť s vlastnouidentitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca,prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zážitkovým učením účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí pre život v tom zmysle, aby raz ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi Etická výchova sa prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odrážav morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Pre etickú výchovu je primárny rozvojetických postojov a prosociálneho správania. Jej súčasťou je aj rozvoj sociálnych zručností/otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných…/ ako aj podpora mentálnejhygieny, podieľa sa na primárnej prevenciu porúch správania a učenia.

2. CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU:

vychovať osobnosť, ktorá: · má svoju vlastnú identitu, je sama sebou a pritom táto identita zahŕňa v sebe ajprosociálnosť,· má pozitívny vzťah k životu a ľuďom spojený so zdravou kritickosťou,· jej správanie je určované osobným presvedčením a interiorizovanými etickými normami, vyplývajúcimi z univerzálnej solidarity a spravodlivosti, a preto je do istej miery nezávislá od tlaku spoločnosti,· má zrelý morálny úsudok opierajúci sa o zovšeobecnené zásady, preto je schopnásprávne reagovať aj v neočakávaných a zložitých situáciách,· charakterizuje ju spojenie správneho myslenia a správneho konania,· koná v súlade so svojimi zásadami, ale aj s citovou zaangažovanosťou - súlad medziemóciami a chcením – nekoná len z povinnosti a bez nadšenia s pocitom sebaľútosti,· prijíma iných v ich rozdielnosti, akceptuje ich názory a je ochotná na prijateľný kompromis, ktorý ale nie je v rozpore so všeľudskými hodnotami,· je ochotná a schopná spolupracovať a iniciovať spoluprácu. Dosahovanie týchto cieľov ráta s aktivizáciou a rozvojom nonkognitívnych funkcií osobnosti,ktoré uvádza profesor M. Zelina v systéme KEMSAK:K – kognitivizácia, ktorej cieľom je naučiť človeka poznávať, myslieť, riešiťproblémyE – emocionalizácia, cieľom je naučiť človeka cítiť a rozvíjať jeho kompetencie pre cítenie,prežívanie, rozvíjať jeho cityM – motivácia, cieľom je rozvinúť záujmy, potreby, túžby, chcenia osobnosti, jej aktivityS – socializácia, jej cieľom je naučiť človeka žiť s druhými ľuďmi, naučiť ichkomunikovať, tvoriť progresívne medziľudské vzťahyA – axiologizácia , ktorej cieľom je rozvíjať progresívnu hodnotovú orientáciuosobnosti, učiť hodnotiťK – kreativizácia,

Obsahový štandard	Výkonový štandard			Prierezové témy	Časová dotácia
Otvorená komunikácia Úrovne komunikácie, verbálna a neverbálna komunikácia, pozdrav, otázka, poďakovanie, ospravedlnenie, prejavenie úcty voči iným v komunikácii, komunikačné šumy, chyby a prekážky.	-vie vymenovať druhy komunikácie a jej úrovne - vie vysvetliť pojem otvorená komunikácia	- uvedomuje si príčiny komunikačných šumov a vníma miesto komunikačných prekážok pri nedorozumeniach	- dobre zvláda základné komunikačné zručnosti – predstavenie sa, pozdrav, poďakovanie, prosbu, ospravedlnenie sa - -v komunikácii badať odstraňovanie komunikačných šumov	- osobnostný a sociálny rozvoj - mediálna výchova - multikultúrna výchova	5 h
Poznanie a pozitívne hodnotenie seba Sebapoznanie, sebahodnotenie, sebaúcta, sebaovládanie, poznanie svojich silných a slabých stránok, povedomie vlastnej hodnoty, elementy formujúce sebaúctu v školskom veku (rodina, škola, vrstovníci, zovňajšok, úspech, vzťahy, záujmy...).	- rozumie a vie vysvetliť pojmy sebaúcta a sebaovládanie - vie pomenovať prvky podporujúce sebaúctu u žiaka	- uvedomuje si dôležitosť poznania svojich silných a slabých stránok - pozná elementy formujúce jeho sebaúctu	- badať snahu o väčšie sebapoznanie a rozvíjanie pozitívneho hodnotenie seba - v správaní badať väčšie sebaovládanie	- osobnostný a sociálny rozvoj - ochrana života a zdravia - tvorba projektu a prezentačné zručnosti	7 h
Poznanie a pozitívne hodnotenie druhých Pozitívne hodnotenie druhých v bežných podmienkach, pozitívne hodnotenie najbližších (rodina, kamaráti, učitelia...) hľadanie dôvodov pre pozitívne hodnotenie iných, ich verbálne vyjadrenie, prípadne písomné vyjadrenie pozitív iných, reflexia nad dobrom,	- vie vysvetliť dôležitosť pozitívneho hodnotenia druhých v medziľudských vzťahoch	- chápe zmysel pozitívneho hodnotenia druhých - učí sa vidieť problémy postihnutých, starých a chorých a objavuje ich dary	- je schopný verbalizovať pozitívne hodnotenie druhých v bežných podmienkach - vie ohodnotiť dobro u iných i v podmienkach záťaže – u postihnutých, starých, chorých	- mediálna výchova - multikultúrna výchova - osobnostný a soc. rozvoj	7 h

ktoré od iných prijímame. Úcta k postihnutým, starým, chorým a pod. **Tvorivosť v medziľudských vzťahoch, iniciatíva** Rozvíjanie základnej tvorivosti, objavovanie darov prostredníctvom širokej ponuky pre ľudskú tvorivosť (pohybová, výtvarná, imitačná, literárne, prosociálna...) radosť z tvorivosti, tvorivosť a iniciatíva v medziľudských vzťahoch (čo môžem urobiť pre mojich spolužiakov, pre našu triedu, pre rodinu, pre ľudí v núdzi...).	- vie vysvetliť aké má miesto tvorivosť v medziľudských vzťahoch - vie vymenovať znaky tvorivého človeka	- rozumie, že tvorivosť je potrebná nielen pre vedu a umenie, ale aj pre vytváranie medziľudských vzťahov	- pri robení dobra je iniciatívny a tvorivý - vedieť si vážiť dobro poskytnuté iným človekom	- multikultúrna výchova - osobnostný a soc. rozvoj - mediálna vých.	7 h
Etické aspekty ochrany prírody Vnímanie prírody, obdiv a úcta ku všetkým formám života, dôležitosť ochrany prírody z hľadiska prosociálnosti (úcta k tým, čo prídu do prírody po nás, či už o týždeň, alebo o sto rokov...) ekologická etika z pohľadu žiaka (zber odpadu, neznečisťovať okolie, šetriť prírodu konkrétnou citlivosťou v bežných životných situáciách –tečúci vodovodný kohútik, zbytočne zažaté svetlo).	-vie vysvetliť súvislosti medzi ľudskou činnosťou a životným prostredím – vie uviesť príklady ekologickej etiky (šetrenie energie, ochrana prírody)	- cíti sa súčasťou prírody a chce jej pomôcť - vníma svoje možnosti pre ochranu životného prostredia	- podľa svojich možností a výziev, ktoré ponúka daný región ,chráni prírodu a životné prostredie	- osobnostný a soc. rozvoj - environ. výchova - ochrana života a zdravia - tvorba projektu a prezentačné zručnosti	7 h

cieľom tejto funkcie je rozvíjať v osobnosti tvorivý štýl života.Výchovné a vzdelávacie ciele

3.UČEBNÉ ZDROJE:

Lenc – Krížová: Metodická príručka etickej výchovy, internet

4. KRITÉRIÁ A STRATÉGIE HODNOTENIA:

Žiaci budú hodnotení podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ schválených MŠVVaŠ SR (č. 2011-3121/12824:4-921).
Hodnotenie v predmete etická výchova je svojím spôsobom špecifické, nakoľko za každých okolností využíva najmä metódy posilňovania žiaduceho správania širokým spektrom pochvál a odmien.

Etická výchova – 6. ročník

Názov predmetu	Etická výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	šiesty
Škola (názov, adresa)	**ZŠ, Starozagorská 8, Košice**
Názov ŠkVP	
Kód a názov ŠVP	
Stupeň vzdelania	**ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelanie**
Dĺžka štúdia	**5 rokov**
Forma štúdia	**denná**
Vyučovací jazyk	**slovenský jazyk**
iné	

1.CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Poslaním povinne voliteľného predmetu etická výchova na druhom stupni základnej školy je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zážitkovým učením účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje žiakov pre život v tom zmysle, aby raz ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi.

Etická výchova sa prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Pre etickú výchovu je primárny rozvoj etických postojov a prosociálneho správania. Jej súčasťou je aj rozvoj sociálnych zručností /otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných…/ ako aj podpora mentálnej hygieny, podieľa sa na primárnej prevenciu porúch správania a učenia.

2.CIELE PREDMETU

Cieľom etickej výchovy ako povinne voliteľného predmetu na 2. stupni základnej školy je

- poskytnúť žiakom impulzy a pozitívne skúsenosti, ktoré podporujú základnú dôveru, autonómiu a iniciatívu
- umožniť im osvojiť si základné komunikačné zručnosti, základné úkony spoločenského správania, učiť ich pozitívne hodnotiť seba aj druhých, tvorivo riešiť každodenné situácie v medziľudských vzťahoch
- vysvetliť žiakom pojmy empatia, asertivita, spolupráca a prosociálne (sociálne pozitívne) správanie

- umožniť žiakom osvojiť si ďalšie sociálne zručnosti, napr. vyjadrovanie citov, empatie, asertívne správanie
- umožniť žiakom osvojiť si základné postoje, ktoré podmieňujú kultivované dospievanie, učiť ich poznávať sám seba, objavovať svoju identitu, rozvíjať sebaoceňovanie
- spoznávať a osvojovať si práva a povinnosti v rodine, učiť sa kultivovane prejaviť svoj názor, postupne preberať zodpovednosť za svoje rozhodnutia, zároveň však rešpektovať rodičov a viesť s nimi konštruktívny dialóg
- umožniť žiakom uvedomiť si svoju sexuálnu identitu, chápať pozitívne hodnoty priateľstva, lásky, manželstva a rodiny, uvedomiť si riziká spojené s predčasným sexuálnym životom zdôvodniť základné mravné normy, zaujať správny postoj k otázkam súvisiacim so sexualitou
- rozvíjať u žiakov pozitívny postoj k postihnutým, chorým, a iným skupinám obyvateľstva, ktoré potrebujú pomoc a porozumenie

Dosahovanie týchto cieľov ráta s aktivizáciou a rozvojom nonkognitívnych funkcií osobnosti, ktoré uvádza profesor M. Zelina v systéme KEMSAK:

K – kognitivizácia, ktorej cieľom je naučiť človeka poznávať, myslieť, riešiť problémy

E – emocionalizácia, cieľom je naučiť človeka cítiť a rozvíjať jeho kompetencie pre cítenie, prežívanie, rozvíjať jeho city

M – motivácia, cieľom je rozvinúť záujmy, potreby, túžby, chcenia osobnosti, jej aktivity

S – socializácia, jej cieľom je naučiť človeka žiť s druhými ľuďmi, naučiť ich komunikovať, tvoriť progresívne medziľudské vzťahy

A – axiologizácia , ktorej cieľom je rozvíjať progresívnu hodnotovú orientáciu osobnosti, učiť hodnotiť

K – kreativizácia, cieľom tejto funkcie je rozvíjať v osobnosti tvorivý štýl života.

3. UČEBNÉ ZDROJE:

Lenc – Krížová: Metodická príručka etickej výchovy, internet

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Medzipredmetové vzťahy	Časová dotácia
I. Identifikácia a vyjadrenie vlastných citov	uvádzanie žiakov do tajomstva citového života, definovanie a delenie citov, pocitov, identifikácia vlastných citov, pomenovanie, uchopenie, vyjadrenie a spôsob ich usmerňovania, pomoc pri verbalizácii citového sveta – ponúknuť žiakom paletu vyjadrení pre to, čo prežívajú.	-rešpektovať vnútorné prežívanie človeka -identifikovať a vyjadriť city -zvládnuť vzplanuté emócie -zvládnuť negatívne city -hovoriť o pocitoch a citoch	- osobnostný a sociálny rozvoj - mediálna výchova - multikultúrna výchova	6 h
II. Kognitívna a emocionálna empatia, pochopenie druhých, vžitie sa do situácie druhých	rozvoj empatického vnímania iných ľudí na základe pochopenia dôležitosti empatie pre seba samého, zložky empatie – kognitívna a empatická, jej rozvoj – počúvanie, podobná skúsenosť, citlivosť, vyprázdnenie sa pre druhého, samotné zažívanie zo strany druhých.	-vcítiť sa do pocitov iného človeka -predvídať jeho správanie -pochopiť druhých -	- osobnostný a sociálny rozvoj - ochrana života a zdravia -mediálna výchova	6 h
III. Zvládnutie asertivity	asertivita ako súčasť komunikácie, spôsoby správania v kolíznych situáciách – pasívne, agresívne a asertívne, vysvetlenie podstaty asertivity – pokojné presadzovanie svojich názorov bez toho, aby sme ubližovali inému, výhody a nevýhody všetkých troch typov správania, asertivitou odbúravame agresivitu, bránime svoje práva, bránime sa proti manipulácii a útokom a učíme sa vyjadriť svoj názor.	-rešpektovať záujmy iných -jasne a zreteľne vyjadriť svoje požiadavky - ostať sám sebou -trvať na svojich legitimných právach a nárokoch -nepodľahnúť tlaku a manipulácii, vedieť odmietnuť	- mediálna výchova -multikultúrna výchova - osobnostný a soc. rozvoj	7 h

IV. Pozitívne vzory správania v histórii a v literatúre	vysvetlenie pojmov vzor, model, idol, pozitívne a negatívne vzory, pozitívne vzory správania v histórii, literárne vzory, filmoví hrdinovia, rozvoj schopnosti mravného úsudku na modeloch správania, ktoré sú prezentované v médiách, čo je to dobro a zlo v ľudskom živote?, ako sa prejavuje na správaní jednotlivcov a skupín, s akými dôsledkami pre jednotlivca a skupiny?	-vedieť odlíšiť pozitívne a negatívne vzory -brániť sa negatívnemu vplyvu televízie - vedieť si vybrať si hodnotnú literatúru	- multikultúrna výchova - osobnostný a soc. rozvoj - mediálna výchova	4 h
V. Pozitívne vzory v každodennom živote ("hrdinovia všedných dní")	vedieme k citlivosti na vnímanie ľudí okolo seba, anonymný hrdina, moje okolie a dobrí ľudia, čo si na nich najviac cením?, ako by som chcel žiť a ako nie, prečo sa mi nedarí byť taký ako oni?, každý človek je pozvaný k naplneniu svojho života dobrom originálnym spôsobom, môžem byť aj ja vzorom pre iných?	-byť pozorný k ľuďom okolo seba, všímať si ich dobré vlastnosti -odhaliť „každodenné vzory“ -vyjadriť radosť a vďačnosť -utvoriť si životný štýl -správať sa tak, ako môj vzor	- osobnostný a soc. rozvoj - environ. výchova - ochrana života a zdravia - tvorba projektu a prezentačné zručnosti	3 h
VI. Prosociálne správanie	komponenty prosociálneho správania: - správanie v prospech druhého, správanie bez očakávania protislužby alebo vonkajšej odmeny, správanie podporujúce reciprocitu, správanie, ktoré nenaruší identitu osoby, ktorá sa správa prosociálne, druhy prosociálneho správania:pomoc,darovanie, delenie sa, spolupráca, priateľstvo	-správať sa priateľsky k všetkým ľuďom -vedieť spolupracovať s inými -uplatňovať tzv. zlaté pravidlo mravnosti v každodennom živote -byť tolerantný	- mediálna výchova -multikultúrna výchova - osobnostný a soc. rozvoj	7 h

4. KRITÉRIÁ A STRATÉGIE HODNOTENIA:

Žiaci sú v priebehu školského roka hodnotený v zmysle Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ schválených MŠVVaŠ SR (č. 2011-3121/12824:4-921).
Hodnotenie v predmete etická výchova je svojím spôsobom špecifické, nakoľko za každých okolností využíva najmä metódy posilňovania žiaduceho správania širokým spektrom pochvál a od

Etická výchova – 7. ročník

Názov predmetu	**Etická výchova**
Časový rozsah výučby	**1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín**
Ročník	**siedmy**
Škola (názov, adresa)	**ZŠ, Starozagorská 8, Košice**
Názov ŠkVP	
Kód a názov ŠVP	
Stupeň vzdelania	**ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelanie**
Dĺžka štúdia	**5 rokov**
Forma štúdia	**denná**
Vyučovací jazyk	**slovenský jazyk**
iné	

1.CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Poslaním povinne voliteľného predmetu etická výchova na druhom stupni základnej školy je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zážitkovým učením účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje žiakov pre život v tom zmysle, aby raz ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi.

Etická výchova sa prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Pre etickú výchovu je primárny rozvoj etických postojov a prosociálneho správania. Jej súčasťou je aj rozvoj sociálnych zručností /otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných…/ ako aj podpora mentálnej hygieny, podieľa sa na primárnej prevenciu porúch správania a učenia.

2.CIELE PREDMETU

Cieľom etickej výchovy ako povinne voliteľného predmetu na 2. stupni základnej školy je

- poskytnúť žiakom impulzy a pozitívne skúsenosti, ktoré podporujú základnú dôveru, autonómiu a iniciatívu
- umožniť im osvojiť si základné komunikačné zručnosti, základné úkony spoločenského správania, učiť ich pozitívne hodnotiť seba aj druhých, tvorivo riešiť každodenné situácie v medziľudských vzťahoch
- vysvetliť žiakom pojmy empatia, asertivita, spolupráca a prosociálne (sociálne pozitívne) správanie
- umožniť žiakom osvojiť si ďalšie sociálne zručnosti, napr. vyjadrovanie citov, empatie, asertívne správanie
- umožniť žiakom osvojiť si základné postoje, ktoré podmieňujú kultivované dospievanie, učiť ich poznávať sám seba, objavovať svoju identitu, rozvíjať sebaoceňovanie
- spoznávať a osvojovať si práva a povinnosti v rodine, učiť sa kultivovane prejaviť svoj názor, postupne preberať zodpovednosť za svoje rozhodnutia, zároveň však rešpektovať rodičov a viesť s nimi konštruktívny dialóg
- umožniť žiakom uvedomiť si svoju sexuálnu identitu, chápať pozitívne hodnoty priateľstva, lásky, manželstva a rodiny, uvedomiť si riziká spojené s predčasným sexuálnym životom zdôvodniť základné mravné normy, zaujať správny postoj k otázkam súvisiacim so sexualitou
- rozvíjať u žiakov pozitívny postoj k postihnutým, chorým, a iným skupinám obyvateľstva, ktoré potrebujú pomoc a porozumenie

Dosahovanie týchto cieľov ráta s aktivizáciou a rozvojom nonkognitívnych funkcií osobnosti, ktoré uvádza profesor M. Zelina v systéme KEMSAK:

K – kognitivizácia, ktorej cieľom je naučiť človeka poznávať, myslieť, riešiť problémy

E – emocionalizácia, cieľom je naučiť človeka cítiť a rozvíjať jeho kompetencie pre cítenie, prežívanie, rozvíjať jeho city

M – motivácia, cieľom je rozvinúť záujmy, potreby, túžby, chcenia osobnosti, jej aktivity

S – socializácia, jej cieľom je naučiť človeka žiť s druhými ľuďmi, naučiť ich

komunikovať, tvoriť progresívne medziľudské vzťahy

A – axiologizácia , ktorej cieľom je rozvíjať progresívnu hodnotovú orientáciu osobnosti, učiť hodnotiť

K – kreativizácia, cieľom tejto funkcie je rozvíjať v osobnosti tvorivý štýl života.

3. UČEBNÉ ZDROJE:

Lenc – Krížová: Metodická príručka etickej výchovy, internet, masmédia, filmy

4. KRITÉRIÁ A STRATÉGIE HODNOTENIA:

Žiaci sú v priebehu školského roka hodnotený a klasifikovaní známkami, a to v zmysle Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ schválených MŠVVaŠ SR (č. 2011-3121/12824:4-921).

Hodnotenie v predmete etická výchova je svojím spôsobom špecifické, nakoľko za každých okolností využíva najmä metódy posilňovania žiaduceho správania širokým spektrom pochvál a klasifikácie.

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Medzipredmetové vzťahy	Časová dotácia
I. Objavenie vlastnej identity Veľkosť a dôstojnosť ľudskej osoby, úcta k človeku. Poznávanie svojich silných a slabých stránok, pozitívne a negatívne vlastnosti. Zdravé sebavedomie. Prijatie samého seba aj so svojimi nedostatkami.	Žiak vie vysvetliť význam poznania silných a slabých stránok osobnosti	Žiak vie vysvetliť význam poznania silných a slabých stránok osobnosti, v komunikácii i vo vzťahoch prejavuje sebaúctu, vie vyjadriť svoje myšlienky, formuluje ich ako svoj názor	Osobnostný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Multikultúrna výchova	4 hod.
II. Byť sám sebou, vedieť obhájiť svoje práva a názory Vedieť sa presadiť a obhájiť v rôznych situáciách: opýtať sa prečo, vedieť odmietnuť, vysloviť sťažnosť, vysvetliť svoje názory, požiadať o láskavosť, vysloviť návrh, čeliť manipulácii a tlaku skupiny, alternatívne spôsoby riešenia konfliktov, asertivita a asertívne práva	Žiak vie vysvetliť uplatnenie pojmu asertivita v každodennosti, vie vysvetliť pojem manipulácia	Žiak chápe proces seba akceptácie, rozumie manipulatívnym spôsobom vo svojom správaní i v správaní iných, pozná svoje právo na odmietnutie nevhodnej ponuky a pozná zásady jej uplatnenia	Osobnostný a sociálny rozvoj Občianska výchova Literárna výchova	4 hod.
III. Prosociálnosť ako zložka vlastnej identity Nový vzťah k druhým: nezávislosť a rešpektovanie. Rozvíjanie vlastnej identity v interakcii s druhými. Slobodné prijatie záväzkov a vernosť k nim ako predpoklad zrelosti (napr. prijímanie úloh v rodine, v žiackom kolektíve, v záujmových skupinách...).	Žiak vie vysvetliť slová: nezávislosť a rešpektovanie, ponúkanie a prijímanie slobody, zodpovednosti, pozná zásady prosociálneho správania	Žiak chápe, že zodpovedná sloboda ho vedie k dobru pre iných i pre seba, chápe pojmy zodpovednosť a vernosť	Osobnostný a soc. rozvoj Literatúra Mediálna výchova Multikultúrna výchova	4 hod.

IV. Etické aspekty vzťahu k vlastnej rodine Hlbšie poznanie vlastnej rodiny (ako poznám svoju matku, svojho otca, súrodencov...). Uplatňovanie sociálnych zručností v rámci rodiny (byť empatickým, otvorene a citlivo komunikovať, byť asertívnym...). Zdravá a nezdravá kritickosť. Reflexia nad vlastnou kritickosťou v rodine. Pochopenie rodičov a súrodencov, dobré vzťahy v rodine, tolerancia a rešpektovanie autority, vzťahy medzi súrodencami. Rešpektovanie pravidiel hry (práva a povinnosti) v rodine.	Žiak vie určiť prosociálne správanie a možnosti vo vlastnej rodine	Žiak si uvedomuje svoje práva a povinnosti v rodine a snaží sa prispieť svojím dielom k dobrému fungovaniu vlastnej rodiny	Multikultúrna výchova Osobnostný a soc. rozvoj Mediálna výchova	6 hod.
V. Etické aspekty integrovania sexuálnej zrelosti do kontextu osobnosti Rozvíjanie sexuálnej identity. Vzťahy medzi chlapcami a dievčatami. Priateľstvo a láska. Utváranie predstáv o budúcom partnerovi. "Zázrak života" - počatie a prenatálny život ľudského plodu. Rozpor medzi pohlavnou a psychosociálnou zrelosťou. Predčasný sexuálny styk, jeho príčiny a dôsledky. Pohlavné choroby a AIDS. Následky odtrhnutia sexu od osobného vzťahu a zodpovednosti.	Žiak vie, čo je to počatie a prenatálny život človeka, vie vysvetliť dôvody pre odloženie prvého sexuálneho styku do psychosociálnej zrelosti, vie vysvetliť príčiny a dôsledky predčasného sexu,vie, čo sú to pohlavné choroby a AIDS	Žiak sexualitu vníma ako veľkú hodnotu, vníma a stotožňuje sa so svojou sexuálnou identitou, chápe pozitívne hodnoty ako priateľstvo, lásku, manželstvo a rodinu, uvedomuje si riziká spojené s predčasným sexuálnym životom, túži po hlbokom vzťahu založenom na úcte a vzájomnej láske	Mediálna výchova Multikultúrna výchova Osobnostný a soc. rozvoj	9 hod.
VI. Vzťah k chorým, starým, postihnutým, mentálne alebo morálne narušeným ľuďom. Rozvoj empatie, komunikácie s vyššie spomínanými ľuďmi. Ochota chápať ich potreby, ale aj vidieť ich možnosti a bohatstvo, ktoré môžu odovzdať ostatným. Tolerancia, rešpektovanie odlišností, generačné rozdiely.	Žiak vie vymenovať obmedzenia a prednosti chorých a osôb so špecifickými potrebami, vie zdôvodniť potrebu i špecifiká komunikácie s osobami so špecifickými potrebami	Žiak si uvedomuje ťažkosti, ktoré prežívajú starí a chorí ľudia a chce im pomôcť		6 hod.

ETICKÁ VÝCHOVA – 8. ročník

Názov predmetu	Etická výchova
Časový rozsah výučby	1/2 hodiny týždenne, 16,5 hodiny ročne
Ročník	ôsmy ročník
Škola (názov, adresa)	ZŠ Starozagorská 8, Košice
Názov ŠkVP	Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce
Kód a názov ŠVP	ISCED 2
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne vzdelanie
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk
iné	

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Poslaním povinne voliteľného predmetu etická výchova na druhom stupni základnej školy je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zážitkovým učením účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje žiakov pre život v tom zmysle, aby raz ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi.

Etická výchova sa prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Pre etickú výchovu je primárny rozvoj etických postojov a prosociálneho správania. Jej súčasťou je aj rozvoj sociálnych zručností /otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných…/ ako aj podpora mentálnej hygieny, podieľa sa na primárnej prevenciu porúch správania a učenia.

2. CIELE PREDMETU

Cieľom etickej výchovy ako povinne voliteľného predmetu na 2. stupni základnej školy je

- poskytnúť žiakom impulzy a pozitívne skúsenosti, ktoré podporujú základnú dôveru, autonómiu a iniciatívu
- umožniť im osvojiť si základné komunikačné zručnosti, základné úkony spoločenského správania, učiť ich pozitívne hodnotiť seba aj druhých, tvorivo riešiť každodenné situácie v medziľudských vzťahoch
- vysvetliť žiakom pojmy empatia, asertivita, spolupráca a prosociálne (sociálne pozitívne) správanie

- umožniť žiakom osvojiť si ďalšie sociálne zručnosti, napr. vyjadrovanie citov, empatie, asertívne správanie
- umožniť žiakom osvojiť si základné postoje, ktoré podmieňujú kultivované dospievanie, učiť ich poznávať sám seba, objavovať svoju identitu, rozvíjať sebaoceňovanie
- spoznávať a osvojovať si práva a povinnosti v rodine, učiť sa kultivovane prejaviť svoj názor, postupne preberať zodpovednosť za svoje rozhodnutia, zároveň však rešpektovať rodičov a viesť s nimi konštruktívny dialóg
- umožniť žiakom uvedomiť si svoju sexuálnu identitu, chápať pozitívne hodnoty priateľstva, lásky, manželstva a rodiny, uvedomiť si riziká spojené s predčasným sexuálnym životom zdôvodniť základné mravné normy, zaujať správny postoj k otázkam súvisiacim so sexualitou
- rozvíjať u žiakov pozitívny postoj k postihnutým, chorým, a iným skupinám obyvateľstva, ktoré potrebujú pomoc a porozumenie

Dosahovanie týchto cieľov ráta s aktivizáciou a rozvojom nonkognitívnych funkcií osobnosti, ktoré uvádza profesor M. Zelina v systéme KEMSAK:

K – kognitivizácia, ktorej cieľom je naučiť človeka poznávať, myslieť, riešiť problémy

E – emocionalizácia, cieľom je naučiť človeka cítiť a rozvíjať jeho kompetencie pre cítenie, prežívanie, rozvíjať jeho city

M – motivácia, cieľom je rozvinúť záujmy, potreby, túžby, chcenia osobnosti, jej aktivity

S – socializácia, jej cieľom je naučiť človeka žiť s druhými ľuďmi, naučiť ich komunikovať, tvoriť progresívne medziľudské vzťahy

A – axiologizácia , ktorej cieľom je rozvíjať progresívnu hodnotovú orientáciu osobnosti, učiť hodnotiť

K – kreativizácia, cieľom tejto funkcie je rozvíjať v osobnosti tvorivý štýl života.

3. UČEBNÉ ZDROJE

M.Zelina, M.Zelinová: Ako zmeniť sám seba pre 8.roč., internet, masmédia, filmy

4. KRITÉRIÁ A STRATÉGIE HODNOTENIA

Hodnotenie žiakov sa vykonáva známkou, percentuálnym alebo slovným hodnotením.

1 - žiak primerane reaguje na podnet, nachádza súvislosti so zadanou témou. K splneniu úlohy pristupuje aktívne a tvorivo, používa správne jazykové a výrazové prostriedky a téme primeranú slovnú zásobu. Jeho prejav je zrozumiteľný a výslovnosť jasná. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne viac ako 89% a pri celkovej klasifikácii nepresiahne priemer známok 1,5

2 - žiak primerane reaguje na podnet a správne interpretuje zadanú úlohu. Jeho odpoveď je celistvá a zámer odpovede jasný. Prerušuje len zriedkavo svoj prejav kratšími prestávkami, ktoré sú spôsobené menšími nedostatkami v slovnej zásobe. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne viac ako 74% a pri celkovej klasifikácii nepresiahne priemer známok 2,5

3 – dokáže reagovať na podnet, jeho prejav je zväčša súvislý a jasný. Nedostatky v slovnej zásobe nebránia porozumeniu. Žiak je schopný reagovať na otázky a impulzy učiteľa. Žiak potrebuje na udržanie rozhovoru miestami pomoc učiteľa. Slovná zásoba je primeraná, ale nie vždy adekvátna danej téme. Žiak používa aj nesprávne výrazy. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne viac ako 49% a pri celkovej klasifikácii nepresiahne priemer známok 3,5

4 – žiak zadanú úlohu interpretuje len s pomocou učiteľa, jeho prejav je nesúvislý a zámer výpovede nie je celkom jasný. Má obmedzenú slovnú zásobu a používa nesprávne výrazy, čo bráni porozumeniu. Žiak reaguje len krátkymi odpoveďami na otázky učiteľa, prejav je krátky, slovná zásoba je jednoduchá. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne viac ako 29% a pri celkovej klasifikácii nepresiahne priemer známok 4,5.

5 – žiak nie je schopný reagovať na podnet, nedokáže svoje myšlienky vyjadriť ani s pomocou učiteľa. Používa nevhodnú slovnú zásobu, nie je schopný vyjadriť sa samostatne a súvislo. Výpovede sú nezrozumiteľné, žiak nevie odpovedať na otázky. Z kontrolných tematických a ostatných písomných prác dosiahne menej ako 29% a pri celkovej klasifikácii je priemer známok horší ako 4,5.

Možné spôsoby získania podkladov pre klasifikáciu:

1. Čiastkové ústne a písomné overovanie vedomostí
2. Projektová – tematická práca
3. Prezentácia vybranej témy
4. Ďalšie aktivity – samostatná práca, práca v skupinách, aktivita na hodinách

Žiacke portfólio:

Projektová – tematická práca

Prezentácia projektovej práce

5. KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE

Poznávacia kompetencia:

- spôsobilosť učiť sa sám aj v skupine
- spôsobilosť kritického myslenia
- spôsobilosť formulovať a riešiť problémy
- schopnosť tvorivého myslenia

Komunikačná kompetencia:

- spôsobilosť tvoriť, prijať a spracovať informácie
- zručnosť vyhľadávať a odosielať informácie
- spôsobilosť formulovať svoj názor a argumentovať
- schopnosť verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city

Sociálna kompetencia:

- spôsobilosť akceptovať skupinové hodnoty
- schopnosť tolerovať odlišnosti jednotlivcov i skupín
- schopnosť kooperácie
- schopnosť empatie

Osobnostná kompetencia:

- vytvárať a reflektovať vlastnú identitu
- vytvárať vlastný hodnotový systém
- schopnosť sebaregulácie a ochrany vlastného života

6. PEDAGOGICKÁ STRATÉGIA

Na hodinách sa najčastejšie používajú tieto metódy:
dialóg, diskusia, zážitkové vyučovanie, jednotlivé cvičenia a techniky /aktivity/, učenie posilňovaním žiaduceho správania, tvorba projektu a prezentácia.

7.,8. Obsahový a výkonový štandard je v tabuľke:

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Medzipredmetové vzťahy prierezové témy	Časová dotácia
I. **Byť sám sebou, vedieť obhájiť svoje práva a názory** Vedieť sa presadiť a obhájiť v rôznych situáciách: opýtať sa prečo, vedieť odmietnuť, vysloviť sťažnosť, vysvetliť svoje názory, požiadať o láskavosť, vysloviť návrh, čeliť manipulácii a tlaku skupiny, alternatívne spôsoby riešenia konfliktov, asertivita a asertívne	-vie vysvetliť uplatnenie pojmu asertivita v každodennosti - vie vysvetliť pojem manipulácia	Žiak chápe proces sebaakceptácie, rozumie manipulatívnym spôsobom v správaní svojom i v správaní iných, pozná svoje právo na odmietnutie nevhodnej ponuky a pozná zásady jej uplatnenia, obhajuje svoje legitímne práva , svoje názory doloží argumentáciou, rozlišuje manipulatívne správanie iných i seba a odmieta ho, v komunikácii uplatňuje prvky asertívnych techník (vedieť povedať nie)	Osobnostný a sociálny rozvoj, multikultúrna výchova, občianska výchova	**3 hod.**
II. Dobré meno a pravda ako etické hodnoty Poznanie a pravda ako etické hodnoty. Pravda a lož. Tajomstvo. Je vždy nesprávne nepovedať pravdu? Ublíženie na cti	pozná zásady narábania s pravdou - vie vysvetliť pojmy dobré meno, česť, ublíženie na cti	Žiak chápe etické problémy súvisiace s pravdou a dobrým menom, uvedomuje si hodnotu pravdy, cti a dobrého mena ,nevstupuje bezhlavo do kritiky iných, neohovára a neosočuje	Osobnostný a sociálny rozvoj	**2 hod.**
III. Masmediálne vplyvy Reflektovať vplyv masmédií - prosociálne vzory v masmédiách, kritické hodnotenie videoprodukcie a televíznych programov, analýza filmu, výchova kritického diváka, možnosti	pozná škodlivosť závislosti od	Žiak vie na ponuky k neviazanej zábave alebo iným druhom závislostí odpovedať „nie,“ je schopný posúdiť mieru pri rôznych	Občianska výchova Literárna výchova Osobnostný a soc. Rozvoj	

pozitívneho ovplyvňovania televíziou.	fajčenia, alkoholu, omamných látok, hracích automatov, televízie, internetu, sexu, siekt, skupín orientovaných na rasovú neznášanlivosť	ponukách zábavy, neznášanlivosť voči osobám alebo skupinám osôb je mu cudzia	Literatúra Mediálna výchova Multikultúrna výchova	**2 hod.**
IV. Život, telesné a duševné zdravie ako etická hodnota, zdravý životný štýl Ochrana života a starostlivosť o zdravie ako etický problém. Základy duševnej hygieny. Niektoré problémy lekárskej etiky (eutanázia, génová manipulácia).	vie vysvetliť termín zdravie vie zdôvodniť tvrdenie, že zdravie je etická hodnota	Žiak chráni zdravie svoje i zdravie iných (oblečenie, jedlo, odpočinok, pohyb, stop drogám, pohlavné choroby, duševné poruchy vyvolané užívaním drog...)	- Multikultúrna výchova, biológia Osobnostný a soc. rozvoj	**2,5 hod.**
V. Ekonomické hodnoty a peniaze Reklama - jej ciele a metódy. Primárna orientácia na peniaze a materiálne dobrá ako jeden z deštrukčných prvkom ľudského života (materializmus, konzumizmus).	- rozumie pojmom materializmus a konzumizmus	Žiak pozná ciele reklamy, nepodlieha jej manipulácii, rozvážne a hospodárne narába s peniazmi	Mediálna výchova Multikultúrna výchova Osobnostný a soc. Rozvoj	**4 hod.**
VI. Zdroje etického poznania ľudstva Etika; mravné hodnoty a normy; svedomie - pozitívne vzory (príklad zrelých osobností), literatúra, náboženstvo, umenie a ľudová slovesnosť, zmysel života.	vie vysvetliť, čo je to mravná hodnota a mravná norma, pozná základné zdroje etického poznania ľudstva	Žiak chápe význam svedomia vo svojom živote , prejavuje rozhodnutie pre dobro ako postoj	Multikultúrna výchova, výtvarná výchova, mediálna výchova, regionálna výchova	**3 hod.**

ETICKÁ VÝCHOVA – 9. ročník

Názov predmetu	Etická výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, 33 hodín ročne
Ročník	Deviaty ročník
Škola (názov, adresa)	ZŠ Starozagorská 8, Košice
Názov ŠkVP	Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce
Kód a názov ŠVP	ISCED 2
Stupeň vzdelania	nižšie stredné vzdelanie
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk
iné	

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Poslaním povinne voliteľného predmetu etická výchova na druhom stupni základnej školy je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zážitkovým učením účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje žiakov pre život v tom zmysle, aby raz ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi.

Etická výchova sa prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Pre etickú výchovu je primárny rozvoj etických postojov a prosociálneho správania. Jej súčasťou je aj rozvoj sociálnych zručností /otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných…/ ako aj podpora mentálnej hygieny, podieľa sa na primárnej prevenciu porúch správania a učenia.

2. CIELE PREDMETU:

Cieľom etickej výchovy ako povinne voliteľného predmetu na 2. stupni základnej školy je

- poskytnúť žiakom impulzy a pozitívne skúsenosti, ktoré podporujú základnú dôveru, autonómiu a iniciatívu
- umožniť im osvojiť si základné komunikačné zručnosti, základné úkony spoločenského správania, učiť ich pozitívne hodnotiť seba aj druhých, tvorivo riešiť každodenné situácie v medziľudských vzťahoch
- vysvetliť žiakom pojmy empatia, asertivita, spolupráca a prosociálne (sociálne pozitívne) správanie
- umožniť žiakom osvojiť si ďalšie sociálne zručnosti, napr. vyjadrovanie citov, empatie, asertívne správanie

- umožniť žiakom osvojiť si základné postoje, ktoré podmieňujú kultivované dospievanie, učiť ich poznávať sám seba, objavovať svoju identitu, rozvíjať sebaoceňovanie
- spoznávať a osvojovať si práva a povinnosti v rodine, učiť sa kultivovane prejaviť svoj názor, postupne preberať zodpovednosť za svoje rozhodnutia, zároveň však rešpektovať rodičov a viesť s nimi konštruktívny dialóg
- umožniť žiakom uvedomiť si svoju sexuálnu identitu, chápať pozitívne hodnoty priateľstva, lásky, manželstva a rodiny, uvedomiť si riziká spojené s predčasným sexuálnym životom zdôvodniť základné mravné normy, zaujať správny postoj k otázkam súvisiacim so sexualitou
- rozvíjať u žiakov pozitívny postoj k postihnutým, chorým, a iným skupinám obyvateľstva, ktoré potrebujú pomoc a porozumenie

Dosahovanie týchto cieľov ráta s aktivizáciou a rozvojom nonkognitívnych funkcií osobnosti, ktoré uvádza profesor M. Zelina v systéme KEMSAK:

K – kognitivizácia, ktorej cieľom je naučiť človeka poznávať, myslieť, riešiť problémy

E – emocionalizácia, cieľom je naučiť človeka cítiť a rozvíjať jeho kompetencie pre cítenie, prežívanie, rozvíjať jeho city

M – motivácia, cieľom je rozvinúť záujmy, potreby, túžby, chcenia osobnosti, jej aktivity

S – socializácia, jej cieľom je naučiť človeka žiť s druhými ľuďmi, naučiť ich komunikovať, tvoriť progresívne medziľudské vzťahy

A – axiologizácia , ktorej cieľom je rozvíjať progresívnu hodnotovú orientáciu osobnosti, učiť hodnotiť

K – kreativizácia, cieľom tejto funkcie je rozvíjať v osobnosti tvorivý štýl života.

3. KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE

Poznávacia kompetencia:

- spôsobilosť učiť sa sám aj v skupine
- spôsobilosť kritického myslenia
- spôsobilosť formulovať a riešiť problémy
- schopnosť tvorivého myslenia

Komunikačná kompetencia:

- spôsobilosť tvoriť, prijať a spracovať informácie
- zručnosť vyhľadávať a odosielať informácie
- spôsobilosť formulovať svoj názor a argumentovať
- schopnosť verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city

Sociálna kompetencia:

- spôsobilosť akceptovať skupinové hodnoty
- schopnosť tolerovať odlišnosti jednotlivcov i skupín
- schopnosť kooperácie
- schopnosť empatie

Osobnostná kompetencia:

- vytvárať a reflektovať vlastnú identitu

- vytvárať vlastný hodnotový systém

- schopnosť sebaregulácie a ochrany vlastného života

4. UČEBNÉ ZDROJE:

M.Zelina, M.Zelinová: Ako zmeniť sám seba pre 9.roč., internet, CD, DVD, masmédia, filmy, L.Lencz: Metodická príručka I., II. III.

5. PEDAGOGICKÁ STRATÉGIA:

Na hodinách sa najčastejšie používajú tieto metódy:
dialóg, diskusia, zážitkové vyučovanie, , jednotlivé cvičenia a techniky / /aktivity/, učenie posilňovaním žiaduceho správania, tvorba projektu a prezentácia

6., 7. OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD JE V TABUĽKE:

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Medzipredmetové vzťahy prierezové témy	Časová dotácia
I. **Prehlbovanie komunikačných spôsobilostí** Počúvanie, vedenie dialógu, riešenie konfliktov. Asertivita, orientovaná na prosociálnosť, požiadať o láskavosť, hovoriť adresne, vedieť povedať nie, oprávnená a neoprávnená kritika.	Žiak vie, aké má miesto asertivita v prosociálnom správaní ,pozná zásady prijímania a vyslovenia komplimentu, prijímania oprávnenej i neoprávnenej kritiky	Žiak chápe dôležitosť rozvoja vlastnej komunikácie pre rozvoj vzťahov a vníma vlastné omyly, čo ho vedie k väčšej otvorenosti prijať uplatňuje prvky asertívnych techník (vedieť povedať nie), je schopný vyjadriť i prijať kompliment, je schopný pokojne prijať oprávnenú kritiku	Osobnostný a sociálny rozvoj, multikultúrna výchova, občianska výchova Osobnostný a sociálny rozvoj, občianska výchova, literárna výchova, biológia Osobnostný a soc. rozvoj, mediálna výchova Tvorba projektu a prezentácie	**6 hod.**
II. **Zdravý životný štýl** Povedomie vlastnej hodnoty, rozvíjanie skromnosti (opak neprimeraného sebaoceňovania) nepovyšovať sa nad iných vo vystupovaní, v nárokoch, dobroprajnosť,	Žiak pozná zásady, ktoré sa súvisia so zdravým životným štýlom a vie ich vysvetliť, vie popísať význam studu a intimity v prejavoch náklonnosti medzi chlapcom a dievčaťom	Žiak chápe dôležitosť zdravého životného štýlu aj vo svojom živote, chráni zdravie svoje i zdravie iných, vo svojom živote uplatňuje zásady zdravého životného štýlu. Žiak voľný čas využíva vyvážene na zábavu .	**Medzipredmetové vzťahy prierezové témy** Ochrana života a zdravia, multikultúrna výchova, biológia, osobnostný a soc. rozvoj IKT	**6 hod.**

cieľavedomosť, pracovitosť, usilovnosť, čistota zmýšľania, rečí, prejavov správania v oblasti sexuality, význam studu a intimity v prejavoch náklonnosti medzi chlapcom a dievčaťom, kultivované vyjadrovanie svojich citov, hlavne negatívnych, veselosť, sebaovládanie. Zmysluplné využitie voľného času	**Obsahový štandard** Žiak pozná škodlivosť závislosti od fajčenia, alkoholu, omamných látok, hracích automatov, televízie, internetu, sexu, siekt, skupín orientovaných na rasovú neznášanlivosť.	**Výkonový štandard** Žiak vie, čo spôsobuje závislosti v živote mladého človeka, uvedomuje si množstvo ponúk na závislosť alebo iným druhom závislostí, odpovedá – „nie“, je schopný posúdiť mieru pri rôznych ponukách, akákoľvek neznášanlivosť voči osobám alebo skupinám osôb je mu cudzia	Mediálna výchova, multikultúrna výchova, osobnostný a soc. rozvoj Multikultúrna výchova, výtvarná výchova, mediálna výchova, regionálna výchova IKT	**Časová dotácia** **5 hod.**
III. **Závislosti** Poukázať na škodlivosť závislostí, ktoré znehodnocujú a ohrozujú život – fajčenie, alkohol, omamné látky, konzumný a nezodpovedný sex, hracie automaty, nadmerné sledovanie televízie, sekty a kulty, skupiny orientované na rasovú .	Žiak vie vymenovať pozitíva i negatíva masmédií hlavne televízie a internetu	Žiak chápe význam masmediálnych vplyvov vo svojom živote ,je citlivý na zámery filmovej produkcie , je schopný si vyberať televízne programy .Je pripravený vyhodnotiť etické prvky filmu, alebo vysielania (vhodného pre svoju vekovú kategóriu) a vo virtuálnej realite hľadá to, čo podporuje jeho zdravý životný štýl	IKT, Štátny program finančnej gramotnosti	
IV. **Masmediálne vplyvy** Reflektovať vplyv masmédií - prosociálne vzory v masmédiách, kritické hodnotenie videoprodukcie a			Regionálna výchova, osobnostný a soc. rozvoj	.

televíznych programov, analýza filmu, výchova kritického diváka, možnosti pozitívneho ovplyvňovania televíziou **V. Ekonomické hodnoty a etika** Vlastníctvo a peniaze ako prostriedok a ako cieľ. Primárna orientácia na peniaze a materiálne dobrá ako jeden z deštrukčných prvkom ľudského života (materializmus, konzumizmus). Reklama - jej ciele a metódy. Dešifrovanie manipulácií konzumizmu a orientácia na rozvoj celého človeka. "Ekonomické cnosti": sporivosť, podnikavosť, umenie hospodáriť Svojpomoc, solidarita a pomoc sociálne slabším. Poctivosť, ochrana spotrebiteľa. **VI. Zdroje etického poznania ľudstva** Etika; mravné hodnoty a normy; svedomie - pozitívne vzory (príklad zrelých osobností), literatúra, náboženstvo, umenie a ľudová slovesnosť.	Žiak vie rozoznať a vysvetliť inštrumentálnosť a cieľovosť hodnoty peňazí, rozumie pojmom materializmus a konzumnosť.	Žiak v materiálnej oblasti nemá veľké nároky, nepodlieha manipulácii reklamy, nedožaduje sa nadbytku ako nadbytku		**6 hod.** **5 hod.** **5 hod**.

8. KRITÉRIÁ A STRATÉGIE HODNOTENIA:

Možné spôsoby získania podkladov pre klasifikáciu:

1. Čiastkové ústne a písomné overovanie vedomostí
2. Projektová – tematická práca
3. Prezentácia vybranej témy
4. Ďalšie aktivity – samostatná práca, práca v skupinách, aktivita na hodinách

Žiacke portfólio:
Projektová – tematická práca
Prezentácia projektovej práce

Kritériá a stratégie hodnotenia:

Hodnotenie žiakov je neoddeliteľnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Má informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu.
Žiaci budú hodnotení podľa Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Pri integrovanom vzdelávaní žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je potrebné prihliadať na druh a stupeň poruchy a pri hodnotení postupovať podľa prílohy č.2 k Metodickému pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Hodnotenie žiakov sa vykonáva známkou, percentuálnym alebo slovným hodnotením.

Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak žiak dosahuje konkrétne výstupy stanovené vo výkonovom štandarde, očakávané kompetencie a ciele vzdelávania pohotovo, v určenom čase, s výrazným podielom samostatnej práce alebo len s minimálnou pomocou učiteľa. V činnostiach je aktívny, naplno využíva svoje osobné predpoklady. Pri riešení teoretických a praktických úloh preukazuje svoju autentickosť, kreativitu a originalitu. V prípade potreby je schopný v plnej miere nachádzať a používať medzipredmetové vzťahy a súvislosti. Má záujem a snahu o rozvíjanie svojich kompetencií. Vie pohotovo zaujať postoj k požadovaným záležitostiam a aktívne vyjadriť svoj vlastný názor. Na vyučovanie sa pripravuje a plní zadané úlohy. Pri vyučovaní naplno využíva svoje schopnosti, možnosti a rezervy.

Stupňom 2 – chválitebný sa žiak klasifikuje, ak je v činnostiach aktívny, využíva svoje osobné predpoklady. Pri riešení teoretických a praktických úloh preukazuje menšiu mieru autentickosti, kreativity a originality. Stanovené výstupy v určenom čase dosahuje s malou pomocou učiteľa. V prípade potreby je schopný nachádzať a používať medzipredmetové vzťahy a súvislosti. Prejavuje snahu rozvíjať svoje kompetencie. Vie zaujať postoj k požadovaným záležitostiam a vyjadriť svoj vlastný názor. Jeho príprava na vyučovanie a plnenie zadaných úloh má drobné nedostatky. Pri vyučovaní sa snaží naplno využívať svoje schopnosti, možnosti a rezervy.

Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak je v činnostiach skôr pasívny, málo využíva svoje osobné predpoklady. Pri riešení teoretických a praktických úloh preukazuje nízku mieru autentickosti, kreativity a originality. Stanovené výstupy dosahuje v dlhšom ako určenom čase a s výraznou pomocou učiteľa. Prejavuje čiastočný záujem o vyučovanie a rozvoj svojej osobnosti. Jeho vedomosti a zručnosti sú obmedzené, s problémami aplikuje medzipredmetové vzťahy a súvislosti. Ťažšie zaujíma postoj k požadovaným záležitostiam a s problémami vyjadruje svoj vlastný názor. Jeho príprava na vyučovanie a plnenie zadaných úloh má výrazné nedostatky. Svoje schopnosti, možnosti a rezervy pri vyučovaní využíva len čiastočne a preukazuje len malú snahu pre zlepšenie tohto stavu.

Stupeň 4 – dostatočný sa udeľuje výnimočne žiakovi, ktorý je na vyučovacích hodinách pasívny, nespolupracuje. Pri riešení teoretických a praktických úloh neprejavuje autentickosť, kreativitu a originalitu. Stanovené výstupy dosahuje len pri výraznej pomoci učiteľa a za oveľa dlhší ako určený čas. Jeho vedomosti a zručnosti sú veľmi obmedzené, nedokáže aplikovať medzipredmetové vzťahy a súvislosti. Nevie zaujať postoj k požadovaným záležitostiam a vyjadriť svoj vlastný názor. Jeho príprava na vyučovanie trvalo preukazuje výrazné nedostatky. Svoje schopnosti, možnosti a rezervy pri vyučovaní využíva len veľmi málo a nepreukazuje takmer žiadnu snahu pre zlepšenie tohto stavu.

Stupeň 5 – nedostatočný sa udeľuje celkom výnimočne žiakovi, ktorý proklamatívne ignoruje výučbu, odmieta spolupracovať, jeho vedomosti a zručnosti sú nedostatočné. Nedosahuje žiadne stanovené výstupy a to aj pri maximálnej pomoci a snahe učiteľa. Odmieta zaujať postoj k požadovaným záležitostiam a vyjadriť svoj vlastný názor. Na vyučovanie sa nepripravuje. Svoje schopnosti, možnosti a rezervy pri vyučovaní nevyužíva; snahu pre zlepšenie tohto stavu neprejavuje.

Známkou hodnotíme:

l. prácu s pracovným zošitom - priebežne

2. vytvorenie projektu – raz za polrok

3. krátke overenie vedomostí formou testu – raz za štvrťrok

4. aktivitu na hodine, ústna odpoveď, iná práca žiaka aj praktická

Kritéria hodnotenia projektu:

obsah –2 body
forma – 2 body
prezentácia – 4 body
obhajoba – 2 body

celkové hodnotenie:
10 – 9 bodov ....výborný
8 – 7 bodov .....chválitebný
6 – 5 bodov.....dobrý

4 – 3 bodov.....dostatočný
2 – 0 bodov.....nedostatočný

Stupnica pri testoch:

100% - 90%	výborný
89,9% - 75%	chválitebný
74,9% - 50%	dobrý
49,9% - 35%	dostatočný
34,9% a menej	nedostatočný

9. UČEBNÉ ZDROJE:

Lenc – Krížová: Metodická príručka etickej výchovy I., II., III., internet, masmediálne zdroje
R.R.Olivar: Etická výchova
Alexová, S. – Vopel, W.K.: Nechaj ma, chcem sa učiť sám 1. – 4. diel, SPN, Bratislava 1992
Ako poznám sám seba? Metodická príručka, Poľana, Bratislava 1998
Prvé kroky – metodický materiál k ľudským právam, reprodukcie diel výtvarných umelcov v odborných publikáciách, internetové stránky zamerané na výtvarné umenie,
filmové, hudobné a literárne ukážky, kultúrne inštitúcie a galérie prezentujúce diela výtvarných umelcov, výtvarná tvorba žiakov, prírodné objekty, školská knižnica.

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA – 5. ročník

Názov predmetu	Náboženská výchova
Časový rozsah výučby	**1 hodina týždenne, 33 hodín ročne**
Ročník	**piaty ročník**
Škola (názov, adresa)	**ZŠ Starozagorská 8, Košice**
Názov ŠkVP	**Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce**
Kód a názov ŠVP	**ISCED 2**
Stupeň vzdelania	**nižšie sekundárne vzdelávanie**
Dĺžka štúdia	**5 rokov**
Forma štúdia	**denná**
Vyučovací jazyk	**slovenský jazyk**
iné	

1. CHARAKTERISTIKA UČEBNÉHO PREDMETU

Keďže človek je z psychologického a sociologického hľadiska prirodzene bytosť náboženská, má potrebu smerovať k tomu, čo ho presahuje. Vyučovací predmet náboženská výchova má preto opodstatnenú úlohu v celistvom ponímaní výchovy v škole.
Vyučovací predmet náboženská výchova formuje v človeku náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a integrálnej súčasti identity človeka. Ponúka prístup k biblickému posolstvu, k učeniu kresťanských cirkví a k ich tradíciám, otvára pre neho možnosť života s cirkvou.
Vyučovací predmet náboženská výchova sa zameriava na pozitívne ovplyvnenie hodnotovej orientácie žiakov tak, aby sa z nich stali slušní ľudia s vysokým morálnym kreditom, ktorých hodnotová orientácia bude prínosom pre ich osobný a rodinný život i pre život spoločnosti. Náboženská výchova je výchovou k zodpovednosti voči sebe, voči iným jednotlivcom i celej spoločnosti. Učí žiakov kriticky myslieť, nenechať sa manipulovať, rozumieť sebe, iným ľuďom a svetu, v ktorom žijú.

Výučba predmetu zároveň nadväzuje na ďalšie spoločenskovedné predmety, umožňuje žiakom ozrejmiť si morálny pohľad na mnohé témy otvorenej spoločenskej diskusie. Učí žiakov rozlišovať medzi tým, čo je akceptované spoločnosťou, a tým, čo je skutočne morálnym dobrom pre jednotlivca i pre celú spoločnosť.

2. CIELE UČEBNÉHO PREDMETU

Ročníková téma: POZNÁVANIE CEZ DIALÓG
Cieľom je poukázať na miesto, dôležitosť a rôzne spôsoby dialógu prostrednictvom sviatostí, liturgického slávenia čítania Božieho slova.

Ročníkový symbol: Dom
Ročníkový cieľ:
Spoznávať spôsoby komunikácie Boha s ľuďmi. Nadchnúť sa pre komunikáciu s Bohom prostredníctvom sviatostí, liturgického slávenia čítania Božieho slova. Prostredníctvom komunikácie sa približovať k Bohu a k ľuďom.

3. KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE

Rozvoj kompetencií:
komunikačné kompetencie:
Žiak
žiak prispieva k diskusii v pracovnej skupine a v triede, kladie otázky a zisťuje odpovede, učí sa konfrontovať s názormi druhých, počúvať a byť otvorený pre odlišnosti, žiak si osvojuje vhodnú argumentáciu, učí sa vypočuť spoludiskutujúceho, formuluje otázky, porovnáva, oponuje, formuluje a vyjadruje svoje myšlienky a názory, žiak sa učí reagovať primerane situácii, je schopný uvedomiť si vlastné reakcie v konflikte, vie vyjadriť svoj názor asertívnym nezastrašujúcim spôsobom, sformulovať „ja - správu“ a vyjadriť svoje pocity, žiak sa učí dešifrovať a vhodne používať symboly, rozumie symbolickému vyjadrovaniu v rituáloch a slávnostiach profánneho a náboženského života

kompetencie k učeniu sa:
Žiak
učí sa vyhľadávať a triediť informácie, vyhodnocuje výsledky svojho učenia a diskutuje o nich
kultúrne kompetencie:
Žiak
osvojuje si postoj vzájomnej tolerancie, učí sa akceptovať druhých ľudí takých, akí sú angažuje sa a rešpektuje vo svojom živote humánne princípy v duchu solidarity a lásky, všíma si kultúrne prejavy iných národov, národností, etník, iné kultúry a ich umenie považuje za rovnocenné a inšpirujúce, žiak vníma obrazy a symboly, architektúru, ľudovú tvorivosť (kroje, výšivky, ornamenty) rešpektuje kultúrne tradície ako základ súčasného umenia, osvojuje si prácu s literárnymi žánrami a druhmi, vníma pôvod umeleckých diel

vyrastajúcich z kresťanskej tradície (obraz, literatúra, hudba, móda) žiak si osvojuje kritický prístup k médiám

sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

žiak sa učí tolerancii, ústretovosti ale aj kritickosti, k iným, učí sa chápať ich potreby a postoje, objavuje a uznáva dôstojnosť človeka bez ohľadu na jeho schopnosť podať výkon, uvedomuje si svoje silné a slabé stránky, žiak sa vníma ako časť celku, chápe potrebu efektívne spolupracovať s druhými pri riešení danej úlohy, oceňuje skúsenosti druhých ľudí, buduje návyk vonkajších prejavov úcty k opačnému pohlaviu, žiak zaujíma pozitívne a empatické postoje k chorým, osobám so zdravotným postihnutím, starým ľuďom

občianske:

Žiak

adaptuje sa na meniace životné a pracovné podmienky, podľa svojich schopností a možností sa podieľa na ich aktívnom a tvorivom ovplyvňovaní, chápe potrebu efektívne spolupracovať s druhými pri vytváraní pravidiel, zapája sa do občianskeho života vo svojom okolí háji svoje práva aj práva iných, vníma dôležité postavenie rodiny ako základnej bunky spoločnosti

kompetencie k riešeniu problémov:

Žiak

zaujíma sa o rôzne problémy a nové veci, prijíma nové nápady, prípadne sám prichádza s novými nápadmi a postupmi, plánuje a podieľa sa na riešení úloh s druhými, žiak vníma, rozpozná a pochopí problém závislostí, premyslí a naplánuje riešenie problému na modelovej situácii primerane svojej detskej skúsenosti obhajuje svoj názor

existenciálne kompetencie:

Žiak

objavuje opakovanosť archetypálnych skúseností opakujúcich sa v dejinách ľudstva, oceňuje skúsenosti druhých ľudí – vzorov z dejín cirkvi, učí sa odhadnúť dôsledky rozhodnutí a činov človeka, objavuje existenciu nemennej pravdy, aplikuje vo svojom živote jednotlivé prvky spirituality

4. OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD UČEBNÉHO PREDMETU

Prehľad tematických celkov a stanovený počet hodín

(1 hodiny týždenne, 33 hodín ročne)

Z Á K L A D N É T É M A T I C K É O K R U H Y

1. téma: Boh hovorí k človeku – 7. hod.

2. téma: Dialóg Boha a človeka – 4. hod.

3. téma: Moja modlitba – 6. hod.

4. téma: Náš dialóg s Bohom – 4. hod.

5. téma: Obeta Božieho ľudu – 7. hod.

6. téma: Dialóg cez službu – 3. hod.

7. téma: Služba modlitbou - 2. hod.

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy	Časová dotácia
I. Boh hovorí k človeku	-Práca so Sv. písmom /vyhľadávanie , skratky kníh. -Misia Cyrila a Metoda /cyrilika, hlaholika, Otče náš v staroslovienč./ -Žiaci vierozvest– sv.Gorazd, Bystrík	**Žiak vie** -vymenovať 5 historických kníh Starého zákona a 5 historických kníh Nového zákona -pomenovať časti Nového zákona -podľa súradníc nájsť daný text vo Svätom písme -správne používať skratky kníh Svätého písma, čísla kapitol a veršov -opísať najdôležitejšie udalosti zo života sv. Cyrila a Metoda -vysvetliť prínos byzantskej misie pre Slovensko ***-vysvetliť základné prvky legendy, rozlíšiť legendu od***	**Multikultúrna výchova** - žiak spoznáva svoju kultúru, históriu, tradície Medzipredmetové vzťahy: Dejepis- človek v premenách priestoru a času SJL – rozprávka VV – Podnety výtvarného umenia - ranokresťanské a byzantské umenie	**7 hod.**

		historickej správy		
II. Dialóg Boha a človeka	-Dávidové prosby odpustenie (žalmy) -Šalamúnova prosba o múdrosť -Mária zvelebuje Boha (Magnifikat) -Ježiš – učiteľ modlitby (Otče náš), porovnanie dvoch evanjeliových textov modlitby Otče náš	-vysvetliť prínos prekladu Svätého písma do nášho jazyka -reprodukovať spamäti prvé dva verše Jánovho evanjelia -s pomocou učiteľa poskladať modlitbu Otče náš - cirkevnoslovanskom jazyku -používať vhodné slová v komunikácii s inými ľuďmi pravdivo a správne šíriť informácie **Žiak vie** -v biblických príbehoch nájsť spoločné znaky modlitby Dávida a Šalamúna -prerozprávať časť biblického príbehu zo života kráľa Dávida a Šalamúna -charakterizovať časti modlitby Otče náš -vytvoriť kartotéku biblických modlitieb -porovnať dva evanjeliové texty modlitby Otče náš -prostredníctvom modlitby rozvíjať dialóg s Bohom -nájsť vo Svätom písme modlitbu Otče náš -citovať jeden citát zo Svätého písma -správne doplniť (poskladať) Magnifikat	**Osobnostný a sociálny ro** **Mediálna výchova** Žiak rozvíja sebareflexiu, spoznáva sám seba Medzipredmetové vzťahy: SJL – príbeh EV – komunikácia TPPZ	**4 hod.**

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy	Časová dotácia
III. Moja modlitba	Pravidlá modlitby (miesto, čas a pravidelnosť) Druhy modlitby Príklady svätých /hymnus sv. Františka na stvorenstvo – príklad oslavnej modlitby	**Žiak vie** -vymenovať pravidlá modlitby -pomenovať aspoň tri druhy modlitby -jednoducho prerozprávať životopis sv. Františka -podľa vzoru – hymnus sv. Františka na stvorenstvo v modlitbe - Vyjadriť vďaku **-výrazovo vyjadriť Františkovu pieseň stvorenstva** -vytvoriť osobnú modlitbu k rôznym príležitostiam	**Environmentálna výchova** žiak získava vedomosti o ochrane a pomoci životnému prostrediu Medzipredmetové vzťahy: Biológia – príroda a život Geografia – Objavovanie Zeme a vesmíru TPPZ	**6 hod.**
IV. Náš dialóg s Bohom	-Schopnosť hovoriť ako Boží dar (výchova k citlivosti voči vyslovenému slovu) -Čisté srdce -Osobný majetok Boháč a Lazár	**Žiak vie** -vysvetliť pojem symbol **-rozlíšiť znak od symbolu** -oceniť úlohu a zmysel symbolov -vymenovať jednotlivé obdobia liturgického roka -priradiť správnu farbu k liturgickému obdobiu -správne demonštrovať aspoň 5 liturgických úkonov -vysvetliť a oceniť potrebu slávenia -symbolicky nakresliť schému rozdelenia liturgického roku -pomenovať základné časti chrámu -nakresliť a pomenovať 5 liturgických predmetov	**Dopravná výchova** Medzipredmetové vzťahy: ON – štátne symboly VV – kresba znakov, symbolov Geografia – najkrajšie miesta na zemi – kultúrne stavby TPPZ	**4 hod.**

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy	Časová dotácia
V. Obeta Božieho ľudu	-Obeta, obetavosť, jej zmysel v živote človeka. -Obeta Ježiša Krista. -Obeta Božieho baránka (starozákonná, novozákonná obeta, židovská pascha, posledná večera) -Obetný dar, moja obeta.	**Žiak vie** -prostredníctvom príkladu opísať zmysel obety -konkrétnym skutkom vyjadriť vďačnosť za obetu druhých ľudí (priateľov, rodičov) -vysvetliť jednoduchým spôsobom spôsob sprítomnenia Ježišovej obety pri sv. omši -vysvetliť prirovnanie Ježiša k nebeskému pelikánovi -prejaviť vďaku za Ježišovu obetu -nájsť analógiu medzi baránkom v Starom zákone a Božím baránkom v Novom zákone -charakterizovať symbolický význam chleba a vína pri sv. omši -oceniť význam chleba a vína v živote človeka -aktívne sa podieľať na príprave a priebehu liturgického slávenia	**Osobnostný a sociálny rozvoj** žiak objavuje a rozvíja svoj vnútorný rozmer Medzipredmetové vzťahy: SJL - prirovnanie EV – úcta k človeku TPPZ	**7 hod.**
VI. Dialóg cez službu	Služba chorým (sviatosť pomazania chorých) Služba ľudskej rodine (sviatosť manželstva) Služba Božej rodine (sviatosť kňazstva – diakon, kňaz, biskup)	**Žiak vie** -opísať a porovnať úlohu chlapca a dievčaťa v službe rodine -konkrétnymi skutkami slúžiť rodine, chorým, slabším -vymenovať tri stupne kňazstva -vymenovať kňazov vo svojej farnosti -vysvetliť potrebu sviatosti manželstva, kňazstva a pomazania chorých pre človeka	**Rozvoj finančnej gramotnosti** **Výchova k manželstvu a rodičovstvu** Medzipredmetové vzťahy: EV – otvorená komunikácia	**3 hod.**
VII. Služba modlitbou	Modlitba za živých / za kňnza, priateľov, rodičov, spolužiak., učiteľov/	-z pohľadu služby -formulovať modlitbu za kňazov	**Osobnostný a sociálny**	**2. hod.**

	Modlitba k svätým /na príhovor svätých – Terézia z Lisieux, môj krstný patrón/ Modlitba za zomrelých	**Žiak vie** -pomenovať rôzne formy modlitby za druhých ľudí -priradiť jednotlivé časti sv. omše/liturgie k bohoslužbe slova alebo bohoslužbe obety -formulovať modlitbu za iných vlastnými slovami (kňazov, štátnych predstaviteľov, učiteľov, spolužiakov/ -na príklade života sv. Terézie z Lisieux zdôvodniť potrebu modlitby k svätým -sformulovať modlitbu ku svojmu krstnému patrónov	**rozvoj** žiak objavuje a rozvíja svoj vnútorný rozmer Medzipredmetové vzťahy: ON – Naši príbuzní, priatelia, susedia EV – kognitívna a emociálna empatia	

5. PEDAGOGICKÁ STRATÉGIA

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť *motivačné metódy,* ako je *motivačné rozprávanie* (približovanie obsahu učenia), *motivačný rozhovor* (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), *motivačný problém* (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), *motivačnú demonštráciu* (vzbudenie záujmu pomocou umeleckého diela).

Expozičné metódy je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Odporúča sa *rozprávanie* (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), *vysvetľovanie* (logické systematické sprostredkovanie učiva*), rozhovor* (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), *demonštračná metóda* (demonštrácia obrazov), *pozorovanie* (cielené systematické vnímanie objektov a procesov), *manipulácia s predmetmi* (práca so symbolom, didaktická hra).

Významné miesto majú *problémové metódy*, ku ktorým patrí *heuristická metóda* (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbore problému, tvorbe a výberu možných riešení a vlastnom riešení) a projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).
Pre realizáciu cieľov sú dôležité *aktivizujúce metódy*, z nich je vhodná *diskusia* (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), *situačná metóda* (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), *inscenačná metóda* (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej

sú žiaci aktérmi danej situácie), *didaktické hry* (sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), *kooperatívne vyučovanie* (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny), d*ramatizácia* (plánovaný dramatizovaný prednes hry, príbehu a pod.) s*imulácia (*simulovanie, napodobňovanie životných situácií, aktivity, ktoré vyžadujú interakciu medzi skupinou žiakov a jednotlivcami) Typické autentické rozhovory.

Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím hry, domáce úlohy).

Žiaci počas hodín NV sedia v kruhu, aby si videli navzájom do tváre, aby sa vzájomne poznávali. Je to východisková pozícia, ktorá nie je cieľom, ale prostriedkom. Samozrejme, je možné aj iné usporiadanie priestoru v závislosti od metódy, ktorú učiteľ pre danú aktivitu zvolil.

Domáce úlohy sa netýkajú písomného vypracovávania, ale konkrétnych jednoduchých cvičení či predsavzatí orientovaných na požadované správanie. Dôležitou súčasťou každej hodiny je podelenie sa s niekým so získanou skúsenosťou v bežnom živote.

6. HODNOTENIE PREDMETU

Hodnotenie žiaka v predmete náboženská výchova

Vo vyučovacom predmete náboženská výchova pri priebežnej klasifikácii učiteľ hodnotí očakávané výstupy stanovené vo výkonovom štandarde v príslušnom ročníku, alebo v cieľoch učebných osnov, prípravu na vyučovanie (domáce úlohy) riešenie teoretických a praktických úloh.

Pri súhrnnej klasifikácii hodnotí:

a) učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol vo vyučovacom predmete v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách
b) osvojené kľúčové kompetencie
c) stupeň tvorivosti a samostatnosti prejavu
d) osvojenie potrebných vedomostí, skúseností, zručností a ich tvorivú aplikáciu
e) usilovnosť a vzťah žiaka k činnostiam v edukačnom procese
f) snahu o rozvoj svojich kompetencií

Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak žiak dosahuje konkrétne výstupy stanovené vo výkonovom štandarde, očakávané kompetencie a ciele vzdelávania pohotovo, v určenom čase, s výrazným podielom samostatnej práce alebo len s minimálnou pomocou učiteľa. V činnostiach je aktívny, naplno využíva svoje osobné predpoklady. Pri riešení teoretických a praktických úloh preukazuje svoju autentickosť, kreativitu a originalitu. V prípade potreby je schopný v plnej miere nachádzať a používať medzipredmetové vzťahy a súvislosti. Má záujem a snahu o rozvíjanie svojich kompetencií. Vie pohotovo zaujať postoj k požadovaným záležitostiam a aktívne vyjadriť svoj vlastný názor. Na vyučovanie sa pripravuje a plní zadané úlohy. Pri vyučovaní naplno využíva svoje schopnosti, možnosti a rezervy.

Stupňom 2 – chválitebný sa žiak klasifikuje, ak je v činnostiach aktívny, využíva svoje osobné predpoklady. Pri riešení teoretických a praktických úloh preukazuje menšiu mieru autentickosti, kreativity a originality. Stanovené výstupy v určenom čase dosahuje s malou pomocou učiteľa. V prípade potreby je schopný nachádzať a používať medzipredmetové vzťahy a súvislosti. Prejavuje snahu rozvíjať svoje kompetencie. Vie zaujať postoj k požadovaným záležitostiam a vyjadriť svoj vlastný názor. Jeho príprava na vyučovanie a plnenie zadaných úloh má drobné nedostatky. Pri vyučovaní sa snaží naplno využívať svoje schopnosti, možnosti a rezervy.

Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak je v činnostiach skôr pasívny, málo využíva svoje osobné predpoklady. Pri riešení teoretických a praktických úloh preukazuje nízku mieru autentickosti, kreativity a originality. Stanovené výstupy dosahuje v dlhšom ako určenom čase a s výraznou pomocou učiteľa. Prejavuje čiastočný záujem o vyučovanie a rozvoj svojej osobnosti. Jeho vedomosti a zručnosti sú obmedzené, s problémami aplikuje medzipredmetové vzťahy a súvislosti. Ťažšie zaujíma postoj k požadovaným záležitostiam a s problémami vyjadruje svoj vlastný názor. Jeho príprava na vyučovanie a plnenie zadaných úloh má výrazné nedostatky. Svoje schopnosti, možnosti a rezervy pri vyučovaní využíva len čiastočne a preukazuje len malú snahu pre zlepšenie tohto stavu.

Stupeň 4 – dostatočný sa udeľuje výnimočne žiakovi, ktorý je na vyučovacích hodinách pasívny, nespolupracuje. Pri riešení teoretických a praktických úloh neprejavuje autentickosť, kreativitu a originalitu. Stanovené výstupy dosahuje len pri výraznej pomoci učiteľa a za oveľa dlhší ako určený čas. Jeho vedomosti a zručnosti sú veľmi obmedzené, nedokáže aplikovať medzipredmetové vzťahy a súvislosti. Nevie zaujať postoj k požadovaným záležitostiam a vyjadriť svoj vlastný názor. Jeho príprava na vyučovanie trvalo preukazuje výrazné nedostatky. Svoje schopnosti, možnosti a rezervy pri vyučovaní využíva len veľmi málo a nepreukazuje takmer žiadnu snahu pre zlepšenie tohto stavu.

Stupeň 5 – nedostatočný sa udeľuje celkom výnimočne žiakovi, ktorý proklamatívne ignoruje výučbu, odmieta spolupracovať, jeho vedomosti a zručnosti sú nedostatočné. Nedosahuje žiadne stanovené výstupy a to aj pri maximálnej pomoci a snahe učiteľa. Odmieta zaujať postoj k požadovaným záležitostiam a vyjadriť svoj vlastný názor. Na vyučovanie sa nepripravuje. Svoje schopnosti, možnosti a rezervy pri vyučovaní nevyužíva; snahu pre zlepšenie tohto stavu neprejavuje.

Známkou hodnotíme:

l. prácu s pracovným zošitom - priebežne

2. vytvorenie projektu – raz za polrok

3. krátke overenie vedomostí formou testu – raz za štvrťrok

4. aktivitu na hodine, ústna odpoveď, iná práca žiaka aj praktická

Kritéria hodnotenia projektu:

1. *obsah –2 body*
2. *forma – 2 body*
3. *prezentácia – 4 body*
4. *obhajoba – 2 body*

celkové hodnotenie:
10 – 9 bodov ....výborný
8 – 7 bodov .....chválitebný
6 – 5 bodov.....dobrý
4 – 3 bodov.....dostatočný
2 – 0 bodov.....nedostatočný

Stupnica pri testoch:

100% - 90%	*výborný*
89,9% - 75%	*chválitebný*
74,9% - 50%	*dobrý*
49,9% - 35%	*dostatočný*
34,9% a menej	*nedostatočný*

Najväčšiu váhu pri klasifikácii má hodnotenie projektu a testu.

7. UČEBNÉ ZDROJE

Učiteľ má k dispozícii metodický materiál v metodickej príručke katolíckeho náboženstva pre siedmy ročník základných škôl „Sloboda človeka“, vydanú Katolíckym pedagogickým a katechetickým centrom, n. o. v Spišskej Novej Vsi. Metodická príručka obsahuje metodicky spracované témy, farebné obrazové prílohy a pracovné listy. Metodické materiály pre náboženskú výchovu obsahujú ku každej téme bohatú ponuku aktivít. Z nich si učiteľ vyberie tie, ktoré považuje za vhodné vzhľadom na svoje osobné dispozície, dispozície žiakov a iné okolnosti.

K neodmysliteľným zdrojom patrí: Sväté písmo, Katechizmus Katolíckej cirkvi, Dokumenty Katolíckej cirkvi, biblické mapy.

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA – 6. ročník

Názov predmetu	**Náboženská výchova**
Časový rozsah výučby	**1 hodina týždenne, 33 hodín ročne**
Ročník	**šiesty ročník**
Škola (názov, adresa)	**ZŠ Starozagorská 8, Košice**
Názov ŠkVP	**Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce**
Kód a názov ŠVP	**ISCED 2**
Stupeň vzdelania	**nižšie sekundárne vzdelávanie**
Dĺžka štúdia	**5 rokov**
Forma štúdia	**denná**
Vyučovací jazyk	**slovenský jazyk**
iné	

1. CHARAKTERISTIKA UČEBNÉHO PREDMETU

Keďže človek je z psychologického a sociologického hľadiska prirodzene bytosť náboženská, má potrebu smerovať k tomu, čo ho presahuje. Vyučovací predmet náboženská výchova má preto opodstatnenú úlohu v celistvom ponímaní výchovy v škole.

Vyučovací predmet náboženská výchova formuje v človeku náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a integrálnej súčasti identity človeka. Ponúka prístup k biblickému posolstvu, k učeniu kresťanských cirkví a k ich tradíciám, otvára pre neho možnosť života s cirkvou.

Vyučovací predmet náboženská výchova sa zameriava na pozitívne ovplyvnenie hodnotovej orientácie žiakov tak, aby sa z nich stali slušní ľudia s vysokým morálnym kreditom, ktorých hodnotová orientácia bude prínosom pre ich osobný a rodinný život i pre život spoločnosti. Náboženská výchova je výchovou k zodpovednosti voči sebe, voči iným jednotlivcom i celej spoločnosti. Učí žiakov kriticky myslieť, nenechať sa manipulovať, rozumieť sebe, iným ľuďom a svetu, v ktorom žijú.

Výučba predmetu zároveň naväzuje na ďalšie spoločenskovedné predmety, umožňuje žiakom ozrejmiť si morálny pohľad na mnohé témy otvorenej spoločenskej diskusie. Učí žiakov rozlišovať medzi tým, čo je akceptované spoločnosťou, a tým, čo je skutočne morálnym dobrom pre jednotlivca i pre celú spoločnosť.

2. CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU

Predmet náboženská výchova umožňuje žiakom:

- formulovať otázky týkajúce sa základných životných hodnôt, postojov a konania
- konfrontovať ich s vedecky a nábožensky (kresťansky) formulovanými pohľadmi na svet
- hľadať svoju vlastnú životnú hodnotovú orientáciu
- formovať svedomie
- prehlbovať medziľudské vzťahy cez skvalitnenie komunikácie
- spoznávať spôsoby komunikácie človeka s Bohom
- oceniť komunikáciu s Bohom prostredníctvom sviatosti, liturgického slávenia čítania Božieho slova
- rozvíjať kritické myslenie hodnotením pozitívnych aj negatívnych javov v spoločnosti a v cirkvi

3. UČEBNÉ ZDROJE

Učiteľ má k dispozícii metodický materiál v metodickej príručke katolíckeho náboženstva pre piaty ročník základných škôl „Poznávanie pravdy“, vydanú Katolíckym pedagogickým a katechetickým centrom, n.o. v Spišskej Novej Vsi. Metodická príručka obsahuje metodicky spracované témy, farebné obrazové prílohy a pracovné listy. Metodické materiály pre náboženskú výchovu obsahujú ku každej téme bohatú ponuku aktivít. Z nich si učiteľ vyberie tie, ktoré považuje za vhodné vzhľadom na svoje osobné dispozície, dispozície žiakov a iné okolnosti.
K neodmysliteľným zdrojom patrí: Sväté písmo, Katechizmus Katolíckej cirkvi, Dokumenty Katolíckej cirkvi, biblické mapy.

Ročníková téma: POZNÁVANIE PRAVDY
Dieťa začína kriticky vnímať život a prostredie, v ktorom žije. Objavuje v sebe túžbu po hľadaní pravdy. Na tejto ceste potrebuje byť sprevádzané pravdou, ktorá ho vedie k Bohu, a ktorej hodnotu sa učí spoznávať. Rozvíja v sebe schopnosť vnášať objavenú pravdu do života. Objavená pravda prehlbuje rozmer náboženskej viery v živote dieťaťa.

Ročníkový cieľ:
Spoznávať Božiu pravdu. Oceniť hodnotu pravdy. Orientovať svoj život podľa pravdy. Praktizovať život v pravde podľa hlasu svedomia.

Ročníkový symbol: kameň
Žiak sa v 6. ročníku stretáva so symbolom kameň, s ktorým postupne pracuje v štyroch rovinách: vecnej, subjektívnej, objektívnej a náboženskej.
Kameň je symbolom tvrdosti, pevnosti a nezničiteľnosti. Je symbolom nadľudskej sily a moci. Kameň už v minulosti bol nenahraditeľný pracovný nástroj či dôležitý stavebný materiál. V ľudovej múdrosti nachádzame množstvo prirovnaní a porekadiel o kameni.
Človek, ktorý je pevným kameňom, má pevný charakter, zásady, vyznáva hodnoty nemennej – trvácnej pravdy. Práve preto sa kameň stáva symbolom šiesteho ročníka.
Náboženskú rovinu symbolu rozvíjame biblickým príbehom o Jakubovi, ktorý postavil Bohu kamenný oltár, o Ezechielovi, ktorý dostáva prísľub: Odstránim z ich tela srdce kamenné a dám im srdce z mäsa,.. (Ez 11,19), pomenovaním Ježiša ako – uholný kameň, Petra – skaly Cirkvi.

4. OBSAH PREDMETU NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA V 6. ROČNÍKU ZÁKLADNÝCH ŠKÔL

Základné tematické okruhy sú:

1. téma: **PRAVDA AKO HODNOTA**
2. téma: **HĽADANIE PRAVDY O SVETE**
3. téma: **HĽADANIE PRAVDY O SEBE**
4. téma: **OHLASOVATELIA PRAVDY**
5. téma: **KONAŤ V PRAVDE**

Tematický celok	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**	**Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy**	**Časová dotácia**
I. Pravda ako hodnota	-potreba pravdy - Jakub a Ezau - pravda v etike, médiá (zachovanie tajomstva) - 8. Božie prikázanie - cesty hľadania pravdy v dávnej minulosti - mýtický obraz sveta - evolučná teória - biblický obraz stvorenia sveta (ENV)	**Žiak vie** - na konkrétnej modelovej situácii rozlíšiť medzi pravdou a klamstvom - interpretovať cez biblický príbeh o Jakubovi a Ezauovi dopad klamstva na vzťah súrodencov - vysvetliť potrebu pravdy v živote človeka a v medziľudských vzťahoch - posúdiť silu slova - pomenovať zásady pravdy pre správne fungovanie medziľudských vzťahov - uviesť príklad manipulácie slovom a riziká manipulácie na základe novinových článkov posúdiť hodnotu etiky pravdy v masmédiách - vo dvojici vytvoriť fiktívny list redaktorovi (novín, TV..) a	**Mediálna výchova** Žiak – je schopný samostatnej reflexie o pozitívnom a negatívnom vplyve médií, vníma účinok médií na osobnosť človeka Medzipredmetové vzťahy: **ON** – Komunikácia v rodine **EV** – Prosociálne správanie **Rozvoj finančnej gramotnosti** **Výchova k manželstvu a rodičovstvu**	**7 hod.**

II. Hľadanie pravdy o svete	-pôvod človeka - biblický obraz stvorenia človeka - pád človeka - hranice človeka (svedomie)	posúdiť hodnovernosť daného masmédia **Žiak vie** -opísať pravdivosť obraznej reči biblického príbehu o stvorení sveta -porovnať predstavenú časovú udalosť stvorenia sveta na „lište“ času a vo Svätom písme -pomenovať biblický príbeh o stvorení ako model stvorenia, nie historickú udalosť -porovnať biblický príbeh o stvorení s vedeckým pohľadom -porovnať staroveké mýty o vzniku sveta s posolstvom biblického textu -jednoducho vytvoriť symbolický obraz stvorenia sveta -zostaviť vlastný žalm na oslavu stvorenia rečou dnešného človeka -vytvoriť jednoduchý projekt pre pomoc znečistenej prírode (globálne problémy)	**Environmentálna výchova** Žiak – oceňuje prírodu, vníma človeka ako súčasť prírody, má úctu k živým a neživým súčastiam prírody Medzipredmetové vzťahy **D** – Priestor a čas **Rozvoj finančnej gramotnosti**	**7 hod.**

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy	Časová dotácia
III. Hľadanie pravdy o sebe	-prorok Ezechiel (Ez 3, 1-3) - Ježiš – učiteľ pravdy (Mt, 5,37) - apoštoli - hlásatelia pravdy (sv. Peter, sv. Štefan) -modelové ilustrovanie konceptov a princípov pravdy	**Žiak vie** -pomenovať symbolickosť obraznej reči biblického príbehu o stvorení človeka a porovnať s vedeckým pohľadom -vysvetliť hodnotu človeka v stvorení na Boží obraz -vnímať svoje vlastné hranice -navonok prejaviť úctu k človeku -porovnať biblický príbeh o páde človeka s mýtickým a poukázať na rozmer kresťanskej nádeje (vyznanie a odpustenie viny) -zdôvodniť existenciu zákona vo svedomí	**Mediálna výchova** Žiak vníma umelecké diela vyrastajúce z kresťanstva ako výraz kresťanského učenia a tradície **Environmentálna výchova** Žiak –vníma človeka ako súčasť prírody Medzipredmetové vzťahy **EV** – Poznanie a pozitívne hodnotenie druhých	**7 hod.**
IV. Ohlasovatelia pravdy	-zodpovednosť za druhých z pohľadu prirodzenej morálky (zlaté pravidlo) -židovský zákon Zedaka, islamský Zakat, Ježišov príkaz lásky - skutky lásky (skutky milosrdenstva) - sociálny hriech - riešenie problémovej úlohy – príbeh s mravnou dilemou	-určiť osobné prekážky pri hľadaní pravdy -na modelových situáciách rozlíšiť medzi pocitom viny a vedomím viny **Žiak vie** -vysvetliť význam ohlasovania pravdy -odvodiť logický záver z prezentovanej obraznej biblickej reči pri povolaní proroka Ezechiela -vysvetliť výrok Ježiša: „Vaše 'áno' nech je 'áno' a vaše 'nie' nech je 'nie'“. (Mt 5,37) -vymenovať aspoň dvoch	**Prevencia sociálno-nežiadúcich javov** **Multikultúrna výchova** - ľudské vzťahy **Mediálna výchova** - Vnímanie autora mediálnej správy Medzipredmetové vzťahy **EV** - pozitívne vzory **Výchova k manželstvu a rodičovstvu**	**6 hod.**

		ohlasovateľov pravdy -jednoducho opísať život sv. Petra a sv. Štefana -porovnať svoj život s predloženými vzormi - ohlasovateľmi právd		

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy	Časová dotácia
V. Konať v pravde	-zodpovednosť za druhých z pohľadu prirodzenej morálky (zlaté pravidlo) -židovský zákon Zedaka, islamský Zakat, Ježišov príkaz lásky - skutky lásky (skutky milosrdenstva) - sociálny hriech - riešenie problémovej úlohy – príbeh s mravnou dilemou	**Žiak vie** -diskutovať o význame „Zlatého pravidla“ -porovnať židovský zákon Zedaka, islamský Zakat a Ježišov príkaz lásky -prispieva k diskusii v pracovnej skupine a v triede o význame „Zlatého pravidla" -vnímať dopad rozhodnutia na život človeka -na modelovej situácii demonštrovať skutky lásky -posúdiť hodnotu pravdy a vyvodiť závery pri riešení problémovej úlohy s mravnou dilemou -rozlišovať medzi väčším a menším zlom, medzi väčším a menším dobrom -definovať sociálny hriech -vymenovať 3 skutky, ktorými koná podľa pravdy -na príkladoch svätých, významných osobností a konkrétnych životných udalostiach vysvetliť spravodlivé (pravdivé) konanie	**Osobnostný a sociálny rozvoj** - Hodnoty, postoje, praktická etika Medzipredmetové vzťahy **ON** – Naši príbuzní, priatelia, susedia **EV** – prosociálne správanie **D** – svetové náboženstvá	**6 hod.**

5. KRITÉRIA HODNOTENIA

Na hodine náboženskej výchovy žiakov učiteľ nehodnotí známkou. Pri praktických aktivitách je vhodné slovné hodnotenie praktických zručností s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh. Optimálne je slovné hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka. Úroveň kombinovaných verbálnych, písomných, výtvarných, literárnych prejavov a komunikatívnych zručností je vhodné kontrolovať a hodnotiť prostredníctvom prezentácie projektov.

Medzipredmetové vzťahy

Biológia - Príroda a život

Dejepis - Priestor a čas, sviatky

- Časová priamka, obdobie pred Kr. po Kr.

- Pamäť ľudstva – písmo, kníhtlač, náboženstvo, legendy, mýty

Geografia - Objavovanie Zeme a vesmíru

- Najkrajšie miesta na Zemi, ktoré vytvoril človek - kultúrne stavby, chrámy

Občianska náuka - Moja rodina – komunikácia v rodine

Literárna výchova - Rozprávka, legendy, mýty

Etická výchova - Pravda

- Osobnosť človeka

Výtvarná výchova - Podnety výtvarného umenia – židovská kultúra

- biblické obrazy

Začlenenie prierezových tém

Prostredníctvom začlenenia prierezových tém do obsahu učiva náboženskej výchovy, žiak rozvíja nasledovné kompetencie:
Osobný a sociálny rozvoj
Žiak

- objavuje a rozvíja svoj vnútorný rozmer

Environmentálna výchova
Žiak

- má pozitívny vzťah k prírode chápe základné environmentálne problémy, rešpektuje požiadavky na kvalitné životné prostredie

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA – 7. ročník

Názov predmetu	**Náboženská výchova**
Časový rozsah výučby	**1 hodina týždenne, 33 hodín ročne**
Ročník	**siedmy ročník**
Škola (názov, adresa)	**ZŠ Starozagorská 8, Košice**
Názov ŠkVP	**Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce**
Kód a názov ŠVP	**ISCED 2**
Stupeň vzdelania	**nižšie sekundárne vzdelávanie**
Dĺžka štúdia	**5 rokov**
Forma štúdia	**denná**
Vyučovací jazyk	**slovenský jazyk**
iné	

1. CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU

Keďže človek je z psychologického a sociologického hľadiska prirodzene bytosť náboženská, má potrebu smerovať k tomu, čo ho presahuje. Vyučovací predmet náboženská výchova má preto opodstatnenú úlohu v celistvom ponímaní výchovy v škole.

Vyučovací predmet náboženská výchova formuje v človeku náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a integrálnej súčasti identity človeka. Ponúka prístup k biblickému posolstvu, k učeniu kresťanských cirkví a k ich tradíciám, otvára pre neho možnosť života s cirkvou.

Vyučovací predmet náboženská výchova sa zameriava na pozitívne ovplyvnenie hodnotovej orientácie žiakov tak, aby sa z nich stali slušní ľudia s vysokým morálnym kreditom, ktorých hodnotová orientácia bude prínosom pre ich osobný a rodinný život i pre život spoločnosti. Náboženská výchova je výchovou k zodpovednosti voči sebe, voči iným jednotlivcom i celej spoločnosti. Učí žiakov kriticky myslieť, nenechať sa manipulovať, rozumieť sebe, iným ľuďom a svetu, v ktorom žijú.

Výučba predmetu zároveň naväzuje na ďalšie spoločenskovedné predmety, umožňuje žiakom ozrejmiť si morálny pohľad na mnohé témy otvorenej spoločenskej diskusie. Učí žiakov rozlišovať

medzi tým, čo je akceptované spoločnosťou, a tým, čo je skutočne morálnym dobrom pre jednotlivca i pre celú spoločnosť.

2. CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU

Predmet náboženská výchova umožňuje žiakom:

- formulovať otázky týkajúce sa základných životných hodnôt, postojov a konania
- konfrontovať ich s vedecky a nábožensky (kresťansky) formulovanými pohľadmi na svet
- hľadať svoju vlastnú životnú hodnotovú orientáciu
- formovať svedomie
- prehlbovať medziľudské vzťahy cez skvalitnenie komunikácie
- spoznávať spôsoby komunikácie človeka s Bohom
- oceniť komunikáciu s Bohom prostredníctvom sviatosti, liturgického slávenia čítania Božieho slova
- rozvíjať kritické myslenie hodnotením pozitívnych aj negatívnych javov v spoločnosti a v cirkvi

Napĺňanie cieľov jednotlivých vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov sa realizuje v školskom prostredí prostredníctvom kľúčových a predmetových kompetencií žiakov, ktoré zároveň rozvíja. Vyučovací predmet náboženská výchova sa podieľa na rozvoji kľúčových kompetencií najmä rozvíjaním týchto predmetových kompetencií:

komunikačné kompetencie - žiak prispieva k diskusii v pracovnej skupine a v triede, kladie otázky a zisťuje odpovede, učí sa konfrontovať s názormi druhých, počúvať a byť otvorený pre odlišnosti, žiak si osvojuje vhodnú argumentáciu, učí sa vypočuť spoludiskutujúceho, formuluje otázky, porovnáva, oponuje, formuluje a vyjadruje svoje myšlienky a názory, žiak sa učí reagovať primerane situácii, je schopný uvedomiť si vlastné reakcie v konflikte, vie vyjadriť svoj názor asertívnym nezastrašujúcim spôsobom, sformulovať „ja - správu“ a vyjadriť svoje pocity, žiak sa učí dešifrovať a vhodne používať symboly, rozumie symbolickému vyjadrovaniu v rituáloch a slávnostiach profánneho a náboženského života

kompetencie k učeniu sa – žiak sa učí vyhľadávať a triediť informácie, vyhodnocuje výsledky svojho učenia a diskutuje o nich

kompetencie k riešeniu problémov – žiak sa zaujíma sa o rôzne problémy a nové veci, prijíma nové nápady, prípadne sám prichádza s novými nápadmi a postupmi, plánuje a podieľa sa na riešení úloh s druhými, žiak vníma, rozpozná a pochopí problém závislostí, premyslí a naplánuje riešenie problému na modelovej situácii primerane svojej detskej skúsenosti obhajuje svoj názor

občianske – žiak sa adaptuje na meniace životné a pracovné podmienky, podľa svojich schopností a možností sa podieľa na ich aktívnom a tvorivom ovplyvňovaní, chápe potrebu efektívne spolupracovať s druhými pri vytváraní pravidiel, zapája sa do občianskeho života vo svojom okolí háji svoje práva aj práva iných, vníma dôležité postavenie rodiny ako základnej bunky spoločnosti

kultúrne – žiak si osvojuje si postoj vzájomnej tolerancie, učí sa akceptovať druhých ľudí takých, akí sú angažuje sa a rešpektuje vo svojom živote humánne princípy v duchu solidarity a lásky, všíma si kultúrne prejavy iných národov, národností, etník, iné kultúry a ich umenie považuje za rovnocenné a inšpirujúce, žiak vníma obrazy a symboly, architektúru, ľudovú tvorivosť (kroje, výšivky,

ornamenty) rešpektuje kultúrne tradície ako základ súčasného umenia, osvojuje si prácu s literárnymi žánrami a druhmi, vníma pôvod umeleckých diel vyrastajúcich z kresťanskej tradície (obraz, literatúra, hudba, móda) žiak si osvojuje kritický prístup k médiám

sociálne a interpersonálne – žiak sa učí tolerancii, ústretovosti ale aj kritickosti, k iným, učí sa chápať ich potreby a postoje, objavuje a uznáva dôstojnosť človeka bez ohľadu na jeho schopnosť podať výkon, uvedomuje si svoje silné a slabé stránky, žiak sa vníma ako časť celku, chápe potrebu efektívne spolupracovať s druhými pri riešení danej úlohy, oceňuje skúsenosti druhých ľudí, buduje návyk vonkajších prejavov úcty k opačnému pohlaviu, žiak zaujíma pozitívne a empatické postoje k chorým, osobám so zdravotným postihnutím, starým ľuďom

existenciálne – žiak objavuje opakovanosť archetypálnych skúseností opakujúcich sa v dejinách ľudstva, oceňuje skúsenosti druhých ľudí – vzorov z dejín cirkvi, učí sa odhadnúť dôsledky rozhodnutí a činov človeka, objavuje existenciu nemennej pravdy, aplikuje vo svojom živote jednotlivé prvky spirituality

3. KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE

Vo vyučovacom predmete náboženská výchova využívame výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Kompetencie k učeniu sa

rozumieť symbolickému spôsobu vyjadrovania biblického jazyka a jazyka cirkvi, integrovať náboženský spôsob vnímania a chápania sveta do svojho celkového vzťahu k svetu, súbežne s pohľadom prírodných a humanitných vied, prejavovať ochotu venovať sa ďalšiemu štúdiu a dialógu medzi týmito obormi aj v ďalšom živote

Komunikačné kompetencie

porozumieť rôznym textom; poetickým, obrazným a náboženským, porovnať ich s inými druhmi textov, rozlíšiť rôzne literárne druhy v Biblii, oceniť ich krásu a reflektovať rôznosť významov ich posolstva

vnímaním a porozumením symboliky rituálov ako súčasti vytvárania slávnosti rozvíjať schopnosť neverbálnej komunikácie

Kompetencie k riešeniu problémov

rozvíjať kritické myslenie reflexiou problémových situácii, ich riešením v spoločnej diskusii a kladením filozofických otázok

hľadať kritéria pre voľbu riešenia problémov, vedieť zdôvodniť svoje návrhy riešenia s dôrazom na etický prístup k ľuďom a k životnému prostrediu

Sociálne a interpersonálne kompetencie

pri práci vo dvojiciach alebo v skupinách si uvedomiť, čo všetko so sebou prináša kooperatívny spôsob práce

prostredníctvom cvičení a aktivít rozvíjať schopnosť stíšenia sa, vnútornej koncentrácie a meditácie, ktoré sú predpokladom hlbšej reflexie potrebnej pri vytváraní vlastného sebaobrazu

rozvíjaním empatie a návštevou charitného domu, zaujať pozitívne a empatické postoje k chorým, osobám so zdravotným postihnutím, starým ľuďom

Občianske kompetencie

porozumením postojov inak nábožensky alebo svetonázorovo zmýšľajúcich ľudí a chápaním kultúrneho a historického kontextu iných náboženstiev budovať postoj tolerancie

prostredníctvom diskusie o rôznych konfliktoch z histórie aj zo súčasnosti, hľadať nielen príčiny konfliktov ale aj vzory osobností, ktoré sa vďaka svojim kresťanským postojom zasadili o ich nápravu

postoj zodpovednosti dať do súvisu s hodnotou slobody, hľadať ich vzájomný vzťah ako aj vzťah k Božej autorite

Kultúrne kompetencie

prezentáciou obsahov svetových náboženstiev predstavených vo vzťahu ku kresťanstvu porozumieť vzájomnému vzťahu náboženstva a kultúry

integrovať náboženský rozmer života do vlastného vzťahu ku kultúre v jej historickom a súčasnom prejave

rozvíjať vzťah k sakrálnemu umeniu prostredníctvom exkurzie chrámu

Existenciálne kompetencie

prostredníctvom práce so symbolmi a symbolickou rečou vnímať transcendentnú skutočnosť

filozofickým rozmerom vedenia diskusie spoznávať súvislosti podmieňujúce hľadanie a nachádzanie životného zmyslu a byť otvorený pre jeho transcendentnú hĺbku

4. STRATÉGIA VYUČOVANIA

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť *motivačné metódy*, ako je *motivačné rozprávanie* (približovanie obsahu učenia), *motivačný rozhovor* (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), *motivačný problém* (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), *motivačnú demonštráciu* (vzbudenie záujmu pomocou umeleckého diela).

Expozičné metódy je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Odporúča sa *rozprávanie* (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), *vysvetľovanie* (logické systematické sprostredkovanie učiva*), rozhovor* (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), *demonštračná metóda* (demonštrácia obrazov), *pozorovanie* (cielené

systematické vnímanie objektov a procesov), *manipulácia s predmetmi* (práca so symbolom, didaktická hra).

Významné miesto majú *problémové metódy*, ku ktorým patrí *heuristická metóda* (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbore problému, tvorbe a výberu možných riešení a vlastnom riešení) a projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

Pre realizáciu cieľov sú dôležité *aktivizujúce metódy*, z nich je vhodná *diskusia* (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), *filozofická diskusia* je efektívnym prostriedkom, ako vytvárať rovnováhu medzi vyučovaním zameraným na prežívanie a vyučovaním zameraným na rozumové zdôvodňovanie viery, *situačná metóda* (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), *inscenačná metóda* (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), *didaktické hry* (sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), *kooperatívne vyučovanie* (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny), d*ramatizácia* (plánovaný dramatizovaný prednes hry, príbehu a pod.) s*imulácia (*simulovanie, napodobňovanie životných situácií, aktivity, ktoré vyžadujú interakciu medzi skupinou žiakov a jednotlivcami), *kompozícia (*vypracovanie osnovy referátu, písomné rozvíjanie témy, príbehu a pod.),"A propos": konverzácia alebo iná spoločensky orientovaná interakcia, podľa rozprávania učiteľa, žiakov, návštevníka o najdôležitejších a najaktuálnejších témach zo života. Typické autentické rozhovory.

Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím hry AZ kvíz, domáce úlohy).

Žiaci počas hodín NV sedia v kruhu, aby si videli navzájom do tváre, aby sa vzájomne poznávali. Je to východisková pozícia, ktorá nie je cieľom, ale prostriedkom. Samozrejme, je možné aj iné usporiadanie priestoru v závislosti od metódy, ktorú učiteľ pre danú aktivitu zvolil.

Domáce úlohy (transfer) sa netýkajú písomného vypracovávania, ale konkrétnych jednoduchých cvičení či predsavzatí orientovaných na požadované správanie. Dôležitou súčasťou každej hodiny je podelenie sa s niekým so získanou skúsenosťou v bežnom živote.

5. UČEBNÉ ZDROJE

Učiteľ má k dispozícii metodický materiál v metodickej príručke katolíckeho náboženstva pre siedmy ročník základných škôl „Sloboda človeka“, vydanú Katolíckym pedagogickým a katechetickým centrom, n.o. v Spišskej Novej Vsi. Metodická príručka obsahuje metodicky spracované témy, farebné obrazové prílohy a pracovné listy. Metodické materiály pre náboženskú výchovu obsahujú ku každej téme bohatú ponuku aktivít. Z nich si učiteľ vyberie tie, ktoré považuje za vhodné vzhľadom na svoje osobné dispozície, dispozície žiakov a iné okolnosti.

K neodmysliteľným zdrojom patrí: Sväté písmo, Katechizmus Katolíckej cirkvi, Dokumenty Katolíckej cirkvi, biblické mapy.

Ročníková téma: SLOBODA ČLOVEKA

Dieťa začína túžiť po osamostatnení sa a po slobode. Vychádza spod krídel ochrany autority. Oslobodzuje sa od nekritického vnímania autority, ktorú doposiaľ vnímalo ako miesto istoty, bezpečia a ochrany. Objavením rozmeru slobody v sebe rozvíja vzťah k svojej osobe a k druhým ľuďom. Táto skúsenosť slobody mu umožňuje objavovať slobodné rozhodnutie pre vzťah k Bohu. Slobodným nazeraním na vzťah s Bohom je schopné vidieť vo viditeľnom svete stopy Boha, s ktorým prehlbuje vzťah v náboženskom prežívaní.

Ročníkový cieľ: Poznávať hranice osobnej slobody. Oceniť kresťanský pohľad na vinu a odpustenie. Osvojovať si návyky kresťanského životného štýlu.

6. OBSAH PREDMETU NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA V 7. ROČNÍKU ZÁKLADNÝCH ŠKÔL

Základné tematické okruhy sú:

1. téma: **Sloboda a človek**

2. téma: **Sloboda a rozhodnutia**

3. téma: **Boh oslobodzuje človeka**

4. téma: **Rešpektovanie vierovyznaní**

5. téma: **Láska ako princíp slobody**

1. téma: Sloboda a človek

dotácia hodín: 8 hod.

Obsahy:

- chápanie slobody
- povolanie k slobode
- otroctvo človeka
- závislosti
- Exodus – cesta k slobode
- hranice slobody - Desatoro

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Opísať rozličné chápanie slobody u súčasného človeka a porovnať ho s kresťanským pohľadom.

Uviesť príklady foriem otroctva súčasného človeka.

Afektívny cieľ: Zdôvodniť hranice slobody človeka na základe Desatora. Prostredníctvom biblických príbehov vnímať, ako Boh rešpektuje slobodu človeka.

Vnímať desatoro ako výzvu k plnej slobode človeka.

Psychomotorický cieľ: Rozvíjať návyk reflexie vlastných rozhodnutí.

Výkonový štandard

Žiak vie:

- na konkrétnej životnej situácii rozoznať život v slobode a v otroctve hriechu
- posúdiť potrebu Božieho zákona v živote
- definovať pojem slobody ako vnútorný stav človeka
- vysvetliť, v čom spočíva zneužitie slobody
- vymenovať dôsledky prvotného hriechu
- vysvetliť rozdiel medzi zamestnaním a povolaním
- vysvetliť pojem závislosť
- uviesť príklady rôznych závislostí
- reflektovať svoje vlastné rozhodnutia
- posúdiť a modifikovať biblické príbehy z pohľadu dnešnej doby
- rozlišovať rôzne spôsoby slobody, chápať Desatoro ako ich vyjadrenie

Rozvoj kompetencií

Komunikačné:

Žiak

- reaguje na prečítané texty a používa ich na rôzne ciele
- dokáže viesť koordinovaný dialóg so spolužiakmi
- podporuje osvojovanie základných pravidiel verejnej komunikácie a dialógu
- vie obhájiť svoj názor slušným spôsobom

Existenciálne:

Žiak

- vysvetlí kresťanský pohľad na povolanie a zamestnanie človeka
- chápe slobodu ako vnútorný stav, ktorý je vlastný každému človeku

Občianske:

Žiak

- je pripravený niesť zodpovednosť
- odmieta závislosť ako individuálny, ale aj spoločenský defekt

- vie rozlíšiť rôzne spôsoby slobody, prikláňa sa k chápaniu slobody ako nezávislosti, ktorá je obmedzená právami druhého človeka na vlastnú slobodu

Sociálne a interpersonálne:

Žiak

- získava základné sociálne zručnosti pri riešení zložitých situácií
- uvedomuje si mravné rozmery rôznych spôsobov ľudského správania
- chápe Desatoro ako spoločnosťou overenú a Bohom garantovanú normu slobody

Prierezová téma: Osobnostný a sociálny rozvoj

Žiak

- si vie uvedomiť priority v ľudskom živote a priame ohrozenie vlastných hodnôt
- rozumie princípom kresťanskej etiky
- uvedomuje si hodnotu spolupráce
- uzatvára a rozvíja základné zručnosti pre spoluprácu
- predchádza sociálno-patologickým javom a škodlivým spôsobom správania

2. téma: Sloboda a rozhodnutia

dotácia hodín: 5 hod.

Obsahy:

- slobodné rozhodnutie (nutnosť voľby)
- sloboda a zodpovednosť
- riešenie problémovej situácie – príbeh s mravnou dilemou
- princípy rozhodovania (autonómna a heteronómna morálka)

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Na základe analýzy problémovej situácie vysvetliť dopad rozhodnutia. na život jednotlivca a spoločnosti.

Na modelovej situácii aplikovať možnosti riešenia nežiadúcich javov.

Afektívny cieľ: Vnímať vnútorné a vonkajšie vplyvy na rozhodnutie človeka. Uvedomiť si zodpovednosť za svoje mravné rozhodnutia voči sebe, druhým ľuďom a svetu.

Psychomotorický cieľ: Rozvíjať návyk analýzy vplyvov rozhodnutí a ich dopad na život človeka a spoločnosti.

Na modelovej situácii si osvojiť základné riešenie vnútorných konfliktov.

Výkonový štandard

Žiak vie:

- na základe analýzy problémovej situácie vysvetliť dopad rozhodnutí na život jednotlivca a spoločnosti
- definovať svedomie
- posúdiť hodnotu spravodlivosti vo svete
- vyrozprávať biblické príbehy a posúdiť ich hodnotu pre dnešný život
- vysvetliť vývoj svedomia z pohľadu vývoja človeka
- na problémových situáciách s morálnou dilemou posúdiť vývoj morálneho úsudku
- posúdiť princípy rozhodovania z pohľadu autonómnej a heteronómnej morálky

Rozvoj kompetencií

Komunikačné:

Žiak

- reaguje na prečítané texty a používa ich na rôzne ciele
- prehlbuje vzťah medzi verbálnou a neverbálnou zložkou komunikácie
- je zameraný na dopady verbálnych aj neverbálnych prejavov a je pripravený niesť zodpovednosť

Existenciálne:

Žiak

- na základe poznania vníma, aké dôležité sú rozhodnutia pre vlastný život
- je pripravený zamerať sa na pozitívne hodnoty

Občianske:

Žiak

- je pripravený vnímať životné situácie vyžadujúce zodpovedné rozhodnutie vzhľadom k sebe, k druhým ľuďom a k svetu
- pozitívne oceňuje rozhodnutie pre mravne dobrý čin
- rešpektuje rozhodnutie druhého človeka v závislosti na svedomí

Sociálne a interpersonálne:

Žiak

- oceňuje pravé hodnoty
- je schopný transformovať možné dopady svojich rozhodnutí
- získava základné sociálne zručnosti pri riešení zložitých situácií
- vie rozoznať na modelových situáciách žiadúce i nežiadúce konanie v spoločnosti

Prierezová téma: Osobnostný a sociálny rozvoj

Žiak

- si vie uvedomiť priority v ľudskom živote a priame ohrozenie vlastných hodnôt
- rozumie princípom kresťanskej etiky
- získava základné sociálne zručnosti pri riešení zložitých situácií
- si vie uvedomiť motiváciu svojich rozhodnutí

Prierezová téma: Multikultúrna výchova

Žiak

- reflektuje sociálne vzťahy, komunikáciu a rozhodovanie v bežných aj vypätých situáciách

3. téma: Boh oslobodzuje človeka

dotácia hodín: 7 hod.

Obsahy:

- vina a odpustenie vo svetle prirodzenej morálky
- kresťanský pohľad na vinu a odpustenie
- zaobchádzanie s vlastnou vinou
- sociálny hriech
- chápanie viny v iných kultúrach a náboženstvách
- Kristus oslobodzuje (formy pokánia – sviatostné i mimo sviatostné)

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Vysvetliť archetypálnu skúsenosť človeka s vinou a previnením v rôznych kultúrach a náboženstvách v dejinách ľudstva.

Konfrontovať ju s biblickým pohľadom na uznanie viny a odpustenia. Uvedomovať si mravné rozmery svojich rozhodnutí a ich dopad voči sebe, druhým ľuďom, svetu, Bohu.

Rozlišovať sviatostné a mimo sviatostné formy pokánia.

Afektívny cieľ: Konfrontovať sa so skúsenosťou viny a odpustenia.

Osvojovať si kresťanský pohľad na vinu a odpustenie.

Psychomotorický cieľ: Formovať návyk správneho zaobchádzania s vinou.

Výkonový štandard

Žiak vie:

- predstaviť vinu a odpustenie vo svetle prirodzenej morálky
- vysvetliť archetypálnu skúsenosť človeka s vinou a previnením v rôznych kultúrach a náboženstvách v dejinách ľudstva
- konfrontovať ju s biblickým pohľadom na uznanie viny a odpustenia
- uvedomovať si mravné rozmery svojich rozhodnutí a ich dopad voči sebe, druhým ľuďom, svetu, Bohu
- opísať postup sviatosti zmierenia
- rozlíšiť sviatostnú formu pokánia a mimo sviatostnú formu
- uviesť príklady sviatostných a mimo sviatostných foriem pokánia
- osvojovať si kresťanský pohľad na vinu a odpustenie

Rozvoj kompetencií

Komunikačné

Žiak

- reaguje na prečítané texty a pracuje s nimi
- rozvíja efektívne stratégie komunikácie
- vie používať komunikáciu v rôznych situáciách – vie sa ospravedlniť
- vie vyjadriť vlastnú vinu

Existenciálne:

Žiak

- je disponovaný pre správne zaobchádzanie s vinou a odpustením
- sa vie konfrontovať s vlastnou vinou a je otvorený pre kresťanský pohľad na vinu a odpustenie
- vie reflektovať životné situácie v kontexte hodnôt kresťanskej etiky

Občianske:

Žiak

- vie rešpektovať svedomie druhých ľudí, neodsudzuje

Sociálne a interpersonálne:

Žiak

- prehlbuje a rozširuje špecifické aplikácie jazyka o sociálne zručnosti
- disponuje základnými sociálnymi postojmi
- si uvedomuje mravné rozmery ľudského správania a ich dopad na život jednotlivca a spoločnosti

Prierezová téma: Osobnostný a sociálny rozvoj

Žiak

- si osvojuje kultivované správanie
- prispieva k utváraniu dobrých medziľudských vzťahov v triede i mimo nej
- utvára si pozitívny postoj k sebe samému i k druhým ľuďom

Prierezová téma: Mediálna výchova

Žiak

- disponuje základnými pravidlami verejného dialógu a argumentácie
- vie posúdiť hodnotu slávenia a kultúru správania

4. téma: Rešpektovanie vierovyznaní

dotácia hodín: 7 hod.

Obsahy:

- rešpektovanie inakosti
- rozdelenie sveta podľa kultúr (myslenie kultúr)
- rozdielne cesty hľadania Boha (hinduizmus, budhizmus, islam, judaizmus, kresťanstvo..)
- putovanie po ceste predkov

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Charakterizovať kultúry a svetové náboženstvá.

Porovnať učenie svetových náboženstiev s kresťanským učením. Zdôvodniť prínos náboženstiev pre život spoločnosti.

Afektívny cieľ: Rešpektovať slobodu vierovyznania.

Prejaviť záujem o poznanie pozitívnych hodnôt v každom náboženstve. Vnímať súvis medzi kultúrou a náboženstvom.

Oceniť osobné korene v kresťanstve.

Psychomotorický cieľ: Zostaviť škálu hodnôt nachádzajúcich sa vo všetkých svetových

náboženstvách.

Formovať postoj rozvíjania kresťanskej identity.

Výkonový štandard

Žiak vie

- vymenovať základné monoteistické náboženstvá
- vymenovať základné polyteistické náboženstvá
- opísať základné znaky svetových náboženstiev (hinduizmus, budhizmus, islam, judaizmus, kresťanstvo)
- porovnať učenie svetových náboženstiev s kresťanským učením
- opísať rozdielne a spoločné prvky jednotlivých svetových náboženstiev
- priradiť základné symboly svetových náboženstiev
- vyjadriť úctu voči ľuďom iného vierovyznania
- rešpektovať slobodu vierovyznania
- opísať pozitívne hodnoty svetových náboženstiev
- pomenovať a zdôvodniť prínos náboženstiev pre život spoločnosti
- vysvetliť kresťanský pôvod v histórii vyvoleného národa
- pomenovať a zdôvodniť prínos kresťanstva pre život našej spoločnosti
- vyjadriť úctu k osobným koreňom vychádzajúcim z kresťanstva a identifikovať sa s nimi

Rozvoj kompetencií

Komunikačné:

Žiak

- reaguje na prečítané texty a používa ich na rôzne ciele
- zaoberá sa vnímaním hovoreného i písaného prejavu
- pozoruje kultúru písaného slova v iných vierovyznaniach

Existenciálne:

Žiak

- má základný náhľad na riešenie existenciálnych otázok svetových náboženstiev
- je otvorený pre celoživotné hľadanie pravdy

- zaujíma postoj k svojej kresťanskej identite

Občianske:

Žiak

- je otvorený pre náboženskú toleranciu v demokratickej spoločnosti
- rešpektuje zvláštnosti iných náboženstiev

Sociálne a interpersonálne:

Žiak

- vníma potrebu angažovanosti jednotlivca k odstráneniu predsudkov voči iným náboženstvám
- vníma princíp sociálneho zmieru a solidarity
- orientuje sa v pluralitnej spoločnosti
- využíva interkulturálne kontakty k vzájomnému obohateniu seba i druhých

Prierezová téma: Multikultúrna výchova

Žiak

- objavuje a oceňuje kultúrne bohatstvo svojho náboženstva
- rešpektuje práva iných náboženstiev
- vníma multikulturalitu ako prostriedok vzájomného kultúrneho obohacovania
- vníma monoteistické náboženstvá ako korene a zdroje európskej civilizácie

Prierezová téma: Mediálna výchova

Žiak

- interpretuje a kriticky hodnotí artefakty umeleckej produkcie
- hodnotí artefakty inokultúrnej umeleckej produkcie

5. téma: Láska ako princíp slobody

dotácia hodín: 6 hod.

Obsahy:

- sloboda a vzťah k autoritám (hierarchia, anarchia, nezávislosť)
- láska ako cesta k slobode (blahoslavenstvá)
- sloboda a prosociálne správanie (angažovanosť v rodine, spoločnosti, cirkvi)

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Vysvetliť blahoslavenstvá v kontexte dnešného človeka.

Zdôvodniť platnosť blahoslavenstiev aj v súčasnosti.

Afektívny cieľ: Uvedomiť si, že sloboda oslobodzuje od strachu.

Uvedomiť si, že nedôvera a strach je opakom viery.

Uvedomiť si dôležitosť autority v spoločnosti.

Oceniť angažovanosť v rodine, spoločnosti a Cirkvi.

Vnímať napätie medzi vnútornou poslušnosťou k autoritám a nutnosťou odoprieť poslušnosť pri zneužití autority.

Psychomotorický cieľ: Prostredníctvom projektu formovať návyk prosociálneho správania.

Formovať svedomie ako zvrchovanú normu mravnosti.

Poznávať hranice osobnej slobody.

Osvojovať si návyky kresťanského životného štýlu.

Výkonový štandard

Žiak vie

- orientovať sa v cirkevnom členení a hierarchickom usporiadaní, vymenovať diecézy Slovenska a ich biskupov
- uvedomiť si dôležitosť autority v spoločnosti
- vnímať napätie medzi vnútornou poslušnosťou k autoritám a nutnosťou odoprieť poslušnosť pri zneužití autority
- formovať svedomie ako zvrchovanú normu mravnosti
- poznávať hranice osobnej slobody
- interpretovať texty blahoslavenstiev na chápanie konkrétnych životných situácií, ako výzvu pre kresťanské konanie vo svete a ako prejav spolupráce na rozvoji Božieho kráľovstva
- je pripravený zapojiť sa do spoločného projektu kresťanskej pomoci
- reálne oceniť vlastné dary a je pripravený použiť ich pre svoje dobro aj dobro blížnych

Rozvoj kompetencií

Komunikačné:

Žiak

- reaguje na prečítané texty a pracuje s nimi
- adekvátne komunikuje v rôznych situáciách

Existenciálne:

Žiak

- je otvorený pre pozitívne myslenie
- vníma aplikáciu blahoslavenstiev v konkrétnych životných situáciách

Občianske:

Žiak

- je zainteresovaný dianím v spoločnosti a je otvorený pre možnosť sa na ňom angažovať
- si uvedomuje potrebu žiť vo vzťahoch a podieľať sa na vzájomnej spolupráci
- akceptuje úlohu autority v spoločnosti

Sociálne a interpersonálne:

Žiak

- rozvíja individuálne a sociálne schopnosti
-

Prierezová téma: Mediálna výchova

Žiak

- kriticky hodnotí hovorený i písaný mediálny prejav
- rozvíja citlivosť voči predsudkom a mediálnej manipulácii

Kritéria hodnotenia

Žiak je v priebehu školského roka hodnotený v zmysle metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka schválených MŠ SR.
Pri hodnotení uplatňuje učiteľ voči žiakom primeranú náročnosť pričom zohľadňuje ich individuálne osobitosti. Cieľom je dôraz na nonkognitívnu zložku výchovno – vzdelávacieho procesu s dôrazom na sebauvedomovanie, sebavýchovu a sebareflexiu osobnosti žiaka a kultivovanie jeho citu, porozumenia a solidarity pre ochranu prírody i kultúrnych hodnôt. Dôležitou súčasťou je utváranie vlastných postojov prostredníctvom rozmanitých činností.
Úroveň kombinovaných verbálnych, písomných, výtvarných, literárnych prejavov a komunikatívnych zručností je vhodné kontrolovať a hodnotiť prostredníctvom prezentácie projektov.

Medzipredmetové vzťahy

Biológia
- Príroda a život

Dejepis
- Svetové náboženstva
- Otroctvo v dejinách ľudstva

Geografia
- Najkrajšie miesta na Zemi, ktoré vytvoril človek - kultúrne stavby, chrámy

Občianska náuka
- Moja rodina – komunikácia v rodine
- Starostlivosť o svet
- Práva človeka

Etická výchova
- Zodpovednosť
- Sloboda

Začlenenie prierezových tém

Prostredníctvom začlenenia prierezových tém do obsahu učiva náboženskej výchovy, žiak rozvíja nasledovné kompetencie:

<u>Osobný a sociálny rozvoj</u>

Žiak
- objavuje a rozvíja svoj vnútorný rozmer

<u>Environmentálna výchova</u>

Žiak
- má pozitívny vzťah k prírode
- chápe základné environmentálne problémy, rešpektuje požiadavky na kvalitné životné prostredie

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA – 8. ročník

Názov predmetu	Náboženská výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, 33 hodín ročne
Ročník	ôsmy ročník
Škola (názov, adresa)	ZŠ Starozagorská 8, Košice
Názov ŠkVP	Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce
Kód a názov ŠVP	ISCED 2
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk
iné	

1. CHARAKTERISTIKA UČEBNÉHO PREDMETU

Keďže človek je z psychologického a sociologického hľadiska prirodzene bytosť náboženská, má potrebu smerovať k tomu, čo ho presahuje. Vyučovací predmet náboženská výchova má preto opodstatnenú úlohu v celistvom ponímaní výchovy v škole.

Vyučovací predmet náboženská výchova formuje v človeku náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a integrálnej súčasti identity človeka. Ponúka prístup k biblickému posolstvu, k učeniu kresťanských cirkví a k ich tradíciám, otvára pre neho možnosť života s cirkvou.

Vyučovací predmet náboženská výchova sa zameriava na pozitívne ovplyvnenie hodnotovej orientácie žiakov tak, aby sa z nich stali slušní ľudia s vysokým morálnym kreditom, ktorých hodnotová orientácia bude prínosom pre ich osobný a rodinný život i pre život spoločnosti. Náboženská výchova je výchovou k zodpovednosti voči sebe, voči iným jednotlivcom i celej spoločnosti. Učí žiakov kriticky myslieť, nenechať sa manipulovať, rozumieť sebe, iným ľuďom a svetu, v ktorom žijú.

Výučba predmetu zároveň nadväzuje na ďalšie spoločenskovedné predmety, umožňuje žiakom ozrejmiť si morálny pohľad na mnohé témy otvorenej spoločenskej diskusie. Učí

žiakov rozlišovať medzi tým, čo je akceptované spoločnosťou, a tým, čo je skutočne morálnym dobrom pre jednotlivca i pre celú spoločnosť.

2. CIELE UČEBNÉHO PREDMETU

Ročníková téma: DÔSTOJNOSŤ ČLOVEKA

Mladý človek hľadá zmysel svojej existencie. Spoznávaním svojich pozitívnych a negatívnych vlastností objavuje

v sebe Boha. Úlohou vyučujúceho je pomôcť dieťaťu objaviť v sebe hodnotu jeho dôstojnosti. Objav jeho jedinečnosti a dôstojnosti mu pomáha interiorizovať postoje a hodnoty a uschopňuje ho k plnému prežívaniu osobného života a života v spoločenstve.

Ročníkový symbol: ŠATY

Ročníkový cieľ: Definovať pôvod práva človeka na život, dôstojnosť a úctu. Vnímať osobnú hodnotu človeka.

Interiorizovať kresťanské postoje a hodnoty.

3. KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE

Rozvoj kompetencií:

komunikačné kompetencie:

Žiak

• rozumie komunikácii so svojim ja ako komunikácii so svedomím

• rozumie verbálnej a neverbálnej komunikácii

• je schopný asertívnej komunikácie

• rozumie vnútornej komunikácii, kladie si otázky o zmysle utrpenia

• je schopný uvedomiť si spôsob vlastnej komunikácie v konflikte

• kladie si otázky a zisťuje odpovede

• učí sa konfrontovať s názormi druhých

• je schopný empatickej komunikácie

• je schopný kultúrnej komunikácie

kompetencie k učeniu sa:

Žiak

• učí sa učiť spoluprácou

• je otvorený pre tvorivé myslenie

• učí sa vyhľadávať a triediť informácie

kultúrne kompetencie:

Žiak

• objavuje prínos kresťanského pohľadu na hodnotu človeka

• objavuje prínos kresťanského pohľadu na ľudskú dôstojnosť, na rovnakú dôstojnosť muža a ženy

• objavuje prínos kresťanského pohľadu na ľudskú zrelosť

• objavuje prínos kresťanského pohľadu na hodnotu človeka bez ohľadu na jeho výkon

sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

• dokáže si uvedomiť svoje potreby a potreby iných ľudí

• uvažuje nad potrebou budovania vzťahu s inými ľuďmi

• uvažuje nad potrebou prejavov úcty medzi mužom a ženou

• je zodpovedný k druhým

• dokáže si uvedomiť potreby trpiaceho človeka

• objavuje mravný aspekt sociálneho cítenia

• dokáže si uvedomiť potreby človeka

kompetencie k riešeniu problémov

Žiak

• je schopný kriticky prehodnotiť problém zneužívania, manipulácie, vojny

• je schopný kriticky prehodnotiť problém výkonu človeka

• je schopný kriticky prehodnotiť problém kultúry života a kultúry smrti

• je schopný kritického posúdenia princípov liberalizmu a konzervativizmu

existenciálne kompetencie:

Žiak

• dokáže si uvedomiť svoju jedinečnosť a objavuje svoju veľkosť

• osvojí si kresťanský pohľad na hodnotu človeka

• je otvorený pre kresťanské chápanie rovnakej dôstojnosti muža a ženy pred Bohom

• aplikuje vo svojom živote jednotlivé prvky kresťanskej spirituality

• rešpektuje hranice človeka – utrpenie a smrť, je otvorený pre možnosti ich prekonania, ktoré ponúka kresťanská viera

• vytára si rebríček hodnôt a osvojuje si životný štýl na základe etických princípov

• je otvorený pre kresťanské hodnoty

4. OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD PREDMETU

Prehľad tematických celkov a stanovený počet hodín

(1 hodiny týždenne, 33 hodín ročne)

ZÁKLADNÉ TÉMATICKÉ OKRUHY

1.TÉMA: DÔSTOJNOSŤ ČLOVEKA – 5 hod.

2.TÉMA: KTO JE ČLOVEK – 6 hod.

3.TÉMA: ĽUDSKOSŤ -9 hod.

4.TÉMA: DÔSTOJNOSŤ A VÝKON-6 hod.

5.TÉMA: KULTÚRA ŽIVOTA -7 hod.

5. PEDAGOGICKÁ STRATÉGIE

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť *motivačné metódy,* ako je *motivačné rozprávanie* (približovanie obsahu učenia), *motivačný rozhovor* (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), *motivačný problém* (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), *motivačnú demonštráciu* (vzbudenie záujmu pomocou umeleckého diela).

Expozičné metódy je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Odporúča sa *rozprávanie* (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), *vysvetľovanie* (logické systematické sprostredkovanie učiva*), rozhovor* (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), *demonštračná metóda* (demonštrácia obrazov), *pozorovanie* (cielené systematické vnímanie objektov a procesov), *manipulácia s predmetmi* (práca so symbolom, didaktická hra).

Významné miesto majú *problémové metódy*, ku ktorým patrí *heuristická metóda* (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbore problému, tvorbe a výberu možných riešení a vlastnom riešení) a projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).
Pre realizáciu cieľov sú dôležité *aktivizujúce metódy*, z nich je vhodná *diskusia* (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), *situačná metóda* (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), *inscenačná metóda* (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), *didaktické hry* (sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), *kooperatívne vyučovanie* (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny), d*ramatizácia* (plánovaný dramatizovaný prednes hry, príbehu a pod.) s*imulácia (*simulovanie, napodobňovanie životných situácií, aktivity, ktoré vyžadujú interakciu medzi skupinou žiakov a jednotlivcami) Typické autentické rozhovory.

Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím hry, domáce úlohy).

Žiaci počas hodín NV sedia v kruhu, aby si videli navzájom do tváre, aby sa vzájomne poznávali. Je to východisková pozícia, ktorá nie je cieľom, ale prostriedkom. Samozrejme, je možné aj iné usporiadanie priestoru v závislosti od metódy, ktorú učiteľ pre danú aktivitu zvolil.

Domáce úlohy sa netýkajú písomného vypracovávania, ale konkrétnych jednoduchých cvičení či predsavzatí orientovaných na požadované správanie. Dôležitou súčasťou každej hodiny je podelenie sa s niekým so získanou skúsenosťou v bežnom živote.

6. HODNOTENIE PREDMETU

Hodnotenie žiaka v predmete náboženská výchova

Vo vyučovacom predmete náboženská výchova pri priebežnej klasifikácii učiteľ hodnotí očakávané výstupy stanovené vo výkonovom štandarde v príslušnom ročníku, alebo v cieľoch učebných osnov, prípravu na vyučovanie (domáce úlohy) riešenie teoretických a praktických úloh.

Pri súhrnnej klasifikácii hodnotí:

g) učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol vo vyučovacom predmete v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách
h) osvojené kľúčové kompetencie
i) stupeň tvorivosti a samostatnosti prejavu
j) osvojenie potrebných vedomostí, skúseností, zručností a ich tvorivú aplikáciu
k) usilovnosť a vzťah žiaka k činnostiam v edukačnom procese
l) snahu o rozvoj svojich kompetencií

Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak žiak dosahuje konkrétne výstupy stanovené vo výkonovom štandarde, očakávané kompetencie a ciele vzdelávania pohotovo, v určenom čase, s výrazným podielom samostatnej práce alebo len s minimálnou pomocou učiteľa. V činnostiach je aktívny, naplno využíva svoje osobné predpoklady. Pri riešení teoretických a praktických úloh preukazuje svoju autentickosť, kreativitu a originalitu. V prípade potreby je schopný v plnej miere nachádzať a používať medzipredmetové vzťahy a súvislosti. Má záujem a snahu o rozvíjanie svojich kompetencií. Vie pohotovo zaujať postoj k požadovaným záležitostiam a aktívne vyjadriť svoj vlastný názor. Na vyučovanie sa pripravuje a plní zadané úlohy. Pri vyučovaní naplno využíva svoje schopnosti, možnosti a rezervy.

Stupňom 2 – chválitebný sa žiak klasifikuje, ak je v činnostiach aktívny, využíva svoje osobné predpoklady. Pri riešení teoretických a praktických úloh preukazuje menšiu mieru autentickosti, kreativity a originality. Stanovené výstupy v určenom čase dosahuje s malou pomocou učiteľa. V prípade potreby je schopný nachádzať a používať medzipredmetové vzťahy a súvislosti. Prejavuje snahu rozvíjať svoje kompetencie. Vie zaujať postoj k požadovaným záležitostiam a vyjadriť svoj vlastný názor. Jeho príprava na vyučovanie a plnenie zadaných úloh má drobné nedostatky. Pri vyučovaní sa snaží naplno využívať svoje schopnosti, možnosti a rezervy.

Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak je v činnostiach skôr pasívny, málo využíva svoje osobné predpoklady. Pri riešení teoretických a praktických úloh preukazuje nízku mieru autentickosti, kreativity a originality. Stanovené výstupy dosahuje v dlhšom ako určenom čase a s výraznou pomocou učiteľa. Prejavuje čiastočný záujem o vyučovanie a rozvoj svojej osobnosti. Jeho vedomosti a zručnosti sú obmedzené, s problémami aplikuje medzipredmetové vzťahy a súvislosti. Ťažšie zaujíma postoj k požadovaným záležitostiam a s problémami vyjadruje svoj vlastný názor. Jeho príprava na vyučovanie a plnenie zadaných úloh má výrazné nedostatky. Svoje schopnosti, možnosti a rezervy pri vyučovaní využíva len čiastočne a preukazuje len malú snahu pre zlepšenie tohto stavu.

Stupeň 4 – dostatočný sa udeľuje výnimočne žiakovi, ktorý je na vyučovacích hodinách pasívny, nespolupracuje. Pri riešení teoretických a praktických úloh neprejavuje autentickosť, kreativitu a originalitu. Stanovené výstupy dosahuje len pri výraznej pomoci učiteľa a za oveľa dlhší ako určený čas. Jeho vedomosti a zručnosti sú veľmi obmedzené, nedokáže aplikovať medzipredmetové vzťahy a súvislosti. Nevie zaujať postoj k požadovaným záležitostiam a vyjadriť svoj vlastný názor. Jeho príprava na vyučovanie trvalo preukazuje výrazné nedostatky. Svoje schopnosti, možnosti a rezervy pri vyučovaní využíva len veľmi málo a nepreukazuje takmer žiadnu snahu pre zlepšenie tohto stavu.

Stupeň 5 – nedostatočný sa udeľuje celkom výnimočne žiakovi, ktorý proklamatívne ignoruje výučbu, odmieta spolupracovať, jeho vedomosti a zručnosti sú nedostatočné. Nedosahuje žiadne stanovené výstupy a to aj pri maximálnej pomoci a snahe učiteľa. Odmieta zaujať postoj k požadovaným záležitostiam a vyjadriť svoj vlastný názor. Na vyučovanie sa nepripravuje. Svoje schopnosti, možnosti a rezervy pri vyučovaní nevyužíva; snahu pre zlepšenie tohto stavu neprejavuje.

Známkou hodnotíme:

l. prácu s pracovným zošitom - priebežne

2. vytvorenie projektu – raz za polrok

3. krátke overenie vedomostí formou testu – raz za štvrťrok

4. aktivitu na hodine, ústna odpoveď, iná práca žiaka aj praktická

Kritéria hodnotenia projektu:

1.obsah –2 body
2.forma – 2 body
3.prezentácia – 4 body
4.obhajoba – 2 body

celkové hodnotenie:
10 – 9 bodov ....výborný
8 – 7 bodov .....chválitebný
6 – 5 bodov.....dobrý
4 – 3 bodov.....dostatočný
2 – 0 bodov.....nedostatočný

Stupnica pri testoch:

100% - 90%	*výborný*
89,9% - 75%	*chválitebný*
74,9% - 50%	*dobrý*
49,9% - 35%	*dostatočný*
34,9% a menej	*nedostatočný*

Najväčšiu váhu pri klasifikácii má hodnotenie projektu a testu.

7. UČEBNÉ ZDROJE

Učiteľ má k dispozícii metodický materiál v metodickej príručke katolíckeho náboženstva pre prvý ročník základných škôl „Dôstojnosť človeka“, vydanú Katolíckym pedagogickým a katechetickým centrom, n. o. v Spišskej Novej Vsi. Metodická príručka obsahuje metodicky spracované témy, farebné obrazové prílohy a pracovné listy. Metodické materiály pre náboženskú výchovu obsahujú ku každej téme bohatú ponuku aktivít. Z nich si učiteľ vyberie tie, ktoré považuje za vhodné vzhľadom na svoje osobné dispozície, dispozície žiakov a iné okolnosti.

K neodmysliteľným zdrojom patrí: Sväté písmo, Katechizmus Katolíckej cirkvi, Dokumenty Katolíckej cirkvi, biblické mapy.

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy	Časová dotácia
1. DÔSTOJNOSŤ ČLOVEKA	• Sebapoznanie (jedinečnosť, objavenie svojej veľkosti) • Zodpovednosť za prijaté dary • Sebaprijatie, komplexy • Sebaúcta	**Žiak vie** vysvetliť pojmy sebaúcta, sebaprijatie a komplexy uvedomiť si zodpovednosť za rozvíjanie svojich talentov vyjadriť vlastný názor. rozvíjať návyk vonkajších prejavov sebaúcty eliminovať svoje komplexy trénovať v pozitívnom sebahodnotení **Žiak vie** • vysvetliť pôvod ľudských práv v židovsko-kresťanskej viere v jedného Boha • sformulovať pojem dôstojnosť človeka vo svetle viery a Svätého písma • oceniť kresťanský pohľad pri hľadaní a akceptovaní	DEJ, OBN, SJL **Osobnostný a sociálny rozvoj:** Žiak • je schopný uvedomiť si potrebu sebapoznávania • je si vedomý svojich osobnostných kvalít • je citlivý a vnímavý na svoje nedostatky prejavuje túžbu po osobnom raste	**5 hod.**
2. KTO JE ČLOVEK	Ľudská dôstojnosť (Gn,) Človek ako muž a žena (úcta k človeku, dôstojnosť muža a ženy, matriarchát, patriarchát, sexizmus) Kresťanské chápanie rovnakej dôstojnosti muža a ženy pred Bohom		DEJ, OBN, SJL, VYV **Osobnostný a sociálny rozvoj:** Žiak ▪ uvedomuje si túžbu po ľudskosti ▪ je schopný vnímať rodové stereotypy ▪ uvedomuje si kresťanské chápanie rovnakej	**6 hod.**

		dôstojnosti človeka • prispieť k budovaniu dobrých vzťahov prejavením úcty každému človeku • opísať vnímanie muža a ženy v rôznych kultúrach a rôznych historických kontextoch a porovnať ho s kresťanským pohľadom • oceniť uskutočňovanie sociálnych rolí muža a ženy z pohľadu kresťanského ideálu • rozvíjať návyk vonkajších prejavov ohľaduplnosti a zdvorilosti voči opačnému pohlaviu	dôstojnosti muža a ženy **Multikultúrna výchova:** Žiak ▪ je vnímavý na postavenie mužov a žien v rôznych kultúrach	

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy	Časová dotácia
3. ĽUDSKOSŤ	• Odvrátená tvár ľudskosti (zneužívanie, manipulácia, vojna – v minulosti a dnes, problém „spravodlivýc h“ vojen) • Otázky o zmysle utrpenia, pochybnosť ako miesto komunikácie, Boh ukrytý v biede sveta (bol som hladný ....) • Božie kráľovstvo ako kráľovstvo pokoja • Ľudskosť (búranie predsudkov, tolerancia, Ježišov postoj k ľuďom na okraji) Objavenie ľudskosti (vykúpenie – pozdvihnutie človeka	**Žiak vie** • položiť si otázky o príčinách a zmysle ľudského utrpenia a hľadať na ne odpoveď • na základe poznania dejinných súvislostí hľadať príčiny odvrátenej tváre ľudskosti • vnímať nebezpečenstvo náboženského fundamentalizmu, intolerancie a odsudzovania • prejaviť vonkajší skutok empatie voči iným • spoznať a odmietnuť manipuláciu	DEJ, OBN, SJL, VYV **Osobnostný a sociálny rozvoj:** Žiak • je pripravený pre tvorivé riešenie konfliktov • je schopný klásť si existenciálne otázky a hľadať na nich odpoveď • rozvíja postoj empatie **Multikultúrna výchova:** Žiak • akceptuje rôzne kultúry a vierovyznania • je schopný vnímať zneužitie náboženstva pre manipuláciu	**9 hod.**
4. DÔSTOJNOSŤ A VÝKON	Mať“ alebo „byť“ Hodnota práce a dôstojnosť človeka	**Žiak vie** • vymenovať dôsledky posudzovania hodnoty človeka na základe iba jeho	DEJ, OBN, SJL, VYV	**6 hod.**

	Cirkev slabých (etika chudoby a milosrdenstva v Cirkvi, sociálne učenie Cirkvi) Utrpenie – sviatosť pomazania chorých	výkonu • porovnať Ježišov zákon lásky so sociálnymi zákonmi modernej spoločnosti • integrovať hodnoty milosrdenstva do sústavy hodnôt sociálneho cítenia spoločnosti i jednotlivca • nadchnúť sa pozitívnymi vzormi z dejín Cirkvi • vytvoriť zákony „svedectva lásky“ obohacujúce spoločnosť (štát, mesto, školu, triedu).	**Mediálna výchova:** • osvojuje si kritický prístup k informáciám **Osobnostný a soc. rozvoj:** • vie rozlíšiť postoj mať alebo byť a je otvorený pre životný postoj „byť“ • osvojuje si kresťanský postoj na hodnotu človeka, ktorá nezávisí od jeho výkonu • je vnímavý na utrpenie človeka	

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy	Časová dotácia
5. KULTÚRA ŽIVOTA	Kultúra – rozvoj človeka, rozvoj ľudskej spoločnosti Hodnoty kultúry života a kultúry smrti (liberalizmus – relativizmus hodnôt, konzervativizmus – ochrana hodnôt) Ľudskosť – kresťanský ideál (kresťanské vzory)	**Žiak vie** • zdôvodniť prínos kresťanských hodnôt pre súčasnú kultúru • na podklade Svätého písma posúdiť hodnotu človeka od počatia po prirodzenú smrť • uvedomiť si kresťanské hodnoty integrované v spoločnosti • akceptovať a preferovať život ako hodnotu • zostaviť škálu osobných hodnôt (môj rebríček hodnôt)	**Osobnostný a sociálny rozvoj:** Žiak ▪ je pripravený stotožniť sa s hodnotami života **Mediálna výchova:** Žiak ▪ je schopný kritického posúdenia liberalizmu ako	**7 hod.**

		• porovnať spoločenský prínos kresťanských hodnôt pre spoločnosť v porovnaní s prioritami liberalizmu • podľa zostaveného rebríčka hodnôt v modelových situáciách demonštrovať ich vonkajšie prejavy	relativizácie hodnôt	

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA – 9. Ročník

Názov predmetu	**Náboženská výchova**
Časový rozsah výučby	**1 hodina týždenne, 33 hodín ročne**
Ročník	**deviaty**
Škola (názov, adresa)	**ZŠ Starozagorská 8, Košice**
Názov ŠkVP	**Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce**
Kód a názov ŠVP	**ISCED 2**
Stupeň vzdelania	**nižšie sekundárne vzdelávanie**
Dĺžka štúdia	**5 rokov**
Forma štúdia	**denná**
Vyučovací jazyk	**slovenský jazyk**
Iné	

1. CHARAKTERISTIKA UČEBNÉHO PREDMETU

Keďže človek je z psychologického a sociologického hľadiska prirodzene bytosť náboženská, má potrebu smerovať k tomu, čo ho presahuje. Vyučovací predmet náboženská výchova má preto opodstatnenú úlohu v celistvom ponímaní výchovy v škole.

Vyučovací predmet náboženská výchova formuje v človeku náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a integrálnej súčasti identity človeka. Ponúka prístup k biblickému posolstvu, k učeniu kresťanských cirkví a k ich tradíciám, otvára pre neho možnosť života s cirkvou.

Vyučovací predmet náboženská výchova sa zameriava na pozitívne ovplyvnenie hodnotovej orientácie žiakov tak, aby sa z nich stali slušní ľudia s vysokým morálnym kreditom, ktorých hodnotová orientácia bude prínosom pre ich osobný a rodinný život i pre život spoločnosti. Náboženská výchova je výchovou k zodpovednosti voči sebe, voči iným jednotlivcom i celej spoločnosti. Učí žiakov kriticky myslieť, nenechať sa manipulovať, rozumieť sebe, iným ľuďom a svetu, v ktorom žijú.

Výučba predmetu zároveň nadväzuje na ďalšie spoločenskovedné predmety, umožňuje žiakom ozrejmiť si morálny pohľad na mnohé témy otvorenej spoločenskej diskusie. Učí žiakov rozlišovať medzi tým, čo je akceptované spoločnosťou, a tým, čo je skutočne morálnym dobrom pre jednotlivca i pre celú spoločnosť.

2. CIELE UČEBNÉHO PREDMETU

Ročníková téma: ZODPOVEDNOSŤ ČLOVEKA

Mladý človek si kladie existenciálne otázky a hľadá na ne odpovede. Vlastným výberom si zostavuje hierarchiu hodnôt, na základe ktorých si formuje životný štýl. Zaoberá sa aj otázkou viery. Je otvorený pre náboženské prijímanie rozmeru viery v nádeji, ktorú človek ponúka Boh. Otvorenosť na náboženské nazeranie na svet vytvára priestor na formáciu osobnosti k mravnej zodpovednosti. Mladý človek sa v procese stotožnenia s kresťanskými hodnotami pripravuje na život v zodpovednej kresťanskej angažovanosti.

Ročníkový symbol: KVET

Ročníkový cieľ:

Posúdiť hodnotu zodpovednosti. Uvedomiť si osobnú zodpovednosť za seba, za iných a za svet, v ktorom žijem. Formovať návyk kresťanského životného štýlu v rodinnom a spoločenskom živote.

3. KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE

Rozvoj kompetencií:

komunikačné kompetencie:

Žiak

• rozumie empatickej komunikácii a empatickému správaniu sa z pohľadu človeka za človeka

• rozumie potrebu komunikácie ako potrebu sebarozvoja

• prispieva k diskusii v pracovnej skupine

• kladie si otázky a zisťuje odpovede

• formuluje a vyjadruje svoje myšlienky a názory

• rozumie potrebe asertivnej komunikácie pri budovaní vzťahov priateľstva, v manželstve, a pri budovaní medzigeneračných vzťahov

• rozumie potrebe asertivnej komunikácie pri prekonávaní konfliktov

• prispieva k diskusii v pracovnej skupine

• kladie si otázky a zisťuje odpovede na otázky ekológie

• formuluje a vyjadruje svoje myšlienky a názory

• rozumie potrebe ekumenického dialógu

kompetencie k učeniu sa:

Žiak

• učí sa učiť spoluprácou

• je otvorený pre tvorivé myslenie

• učí sa vyhľadávať a triediť informácie

kultúrne kompetencie:

Žiak

• objavuje prínos kresťanského humanizmu pre rozvoj zodpovednosti jednotlivca a spoločnosti

• objavuje prínos kresťanstva ako cestu sebarozvoja a hľadania životného zmyslu človeka

• objavuje prínos kresťanstva pre ochranu manželstva a rodiny

• oceňuje prínos kresťanskej kultúry v ľudskej kultúre

sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

• dokáže si uvedomiť svoje potrebu zodpovednosti za seba a za iných

• uvažuje nad princípmi zodpovednosti

• uvažuje nad potrebou vzorov

• uvažuje nad prínosom spirituality pre sociálnu zrelosť

• učí sa tolerancii, ústretovosti, ale aj kritickosti k iným, učí sa chápať ich potreby a postoje

• prispieva k upevňovaniu medziľudských vzťahov osvojovaním postoja náboženskej tolerancie a ústretovosti

kompetencie k riešeniu problémov

Žiak

• plánuje a podieľa sa na riešení úloh s inými

• obhajuje svoj názor

• je schopný kritického pohľadu na mediálne vzory

• je schopný korekcie ponúkaných vzorov

• je schopný kritického pohľadu na dôvody pre náboženskú vieru

• zaujíma sa o problém siekt

• je schopný logického zdôvodnenia poverčivosti ako prejavu nezrelej religiozity

• je schopný kritického pohľadu na rozdiel rodiny a pseudorodiny

• je schopný kritického riešenia konfliktov vo vzťahoch

• je schopný kritického pohľadu na otázku ekológie

• je schopný kritického pohľadu na otázku ekumenickej spolupráce

• vníma, rozpozná a pochopí existenciu kresťanských denominácií ako dôsledku historického vývinu

existenciálne kompetencie:

Žiak

• dokáže si uvedomiť rozmer zodpovednosti

• objavuje kresťanský pohľad na zmysel zodpovednosti za život

• dokáže si uvedomiť opakovanosť archetypálnych skúseností opakujúcich sa v dejinách ľudstva

• oceňuje skúsenosť druhých ľudí - vzorov z dejín cirkvi

• dokáže si uvedomiť potrebu osobného vyznania viery ako rozhodnutia pre vieru

• aplikuje vo svojom živote jednotlivé prvky spirituality

• dokáže si uvedomiť túžbu po presiahnutí seba

• preberá zodpovednosť za sebaurčenie a sebarealizáciu, objavuje prvky zodpovedného konania pri budovaní vzťahov

• objavuje kresťanský pohľad na ekologickú otázku

• preberá zodpovednosť za angažovanosť v spoločnosti a Cirkvi

• oceňuje duchovné dedičstvo katolíckej Cirkvi

kompetencie k osobnostnému a sociálnemu rozvoju:

Žiak

• je pripravený preberať zodpovednosť za svoj život
• dokáže obhájiť svoj názor
• je schopný empaticky komunikovať a osvojovať sa empatický postoj k ľuďom
• vníma potrebu sebaocenenia a prijatia
• pri vnímaní potreby životných vzorov prehodnocuje ponuku kresťanských vzorov
• je otvorený pre transcendentný rozmer života
• je ochotný osvojovať si postoj kultivovanej religionistiky
• dokáže rozlíšiť a kriticky posúdiť manipulačné techniky siekt
• vníma potrebu osobného rozhodnutia pre vieru
• je schopný kritického prehodnotenia pre ponuky pseudorodiny
• je pripravený stotožniť sa s ideálom rodiny
• vníma kvalitu partnerského vzťahu ako základ manželstva a rodiny
• je otvorený pre asertívne riešenie medzigeneračných konfliktov
• je otvorený pre ekumenický dialóg medzi kresťanskými denomináciami na Slovensku
• je si vedomý prebratia zodpovednosť za angažovanosť v spoločnosti

kompetencia v oblasti informačných a komunikačných technológií:

Žiak

• je schopný korekcie mediálnych vzorov

4. OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD UČEBNÉHO PREDMETU

Prehľad tematických celkov a stanovený počet hodín

(1 hodiny týždenne, 33 hodín ročne)

ZÁKLADNÉ TÉMATICKÉ OKRUHY

1.TÉMA: ZODPOVEDNOSŤ – 4 hod.

2.TÉMA: ZODPOVEDNOSŤ ZA SEBA – 6 hod.

3.TÉMA: ZODPOVEDNOSŤ ZA SVOJU VIERU - 8 hod.

4.TÉMA: ZODPOVEDNOSŤ ZA BUDOVANIE VZŤAHOV - 6 hod.

5.TÉMA: ZODPOVEDNOSŤ ČLOVEKA ZA SVET, V KTOROM ŽIJE - 9 hod.

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy	Časová dotácia
1. **Z O D P O V E D N O S Ť**	Etymológia pojmu zodpovednosť Život – pozvanie k zodpovednosti (podobenstvo o talentoch)	▪ vysvetliť etymológiu pojmu zodpovednosť ▪ objaviť posolstvo biblického textu podobenstva o talentoch ▪ aplikovať podobenstvo o talentoch ako pozvanie k zodpovednosti pre svoj život ▪ formovať postoj zodpovednosti za svoj život	SJL, VYV, HUV **Osobnostný a sociálny rozvoj:** Žiak • je pripravený preberať zodpovednosť za svoj život • dokáže obhájiť svoj názor • je schopný empaticky komunikovať a osvojovať sa empatický postoj k ľuďom **Rozvoj finančnej gramotnosti**	**4 hod.**
2. **Z O D P O V E D N O S Ť Z A S E B A**	Sebarozvoj (sebaocenenie a prijatie) Potreba životných vzorov Korekcia mediálnych vzorov (imitovanie vzorov) Výzva k hľadaniu a odkrývaniu životného zmyslu Ponuka kresťanských vzorov (Jn 1,35-39)	• racionálne sa konfrontovať s potrebou životných vzorov • kriticky analyzovať ponuku mediálnych vzorov a konfrontovať svoj postoj voči vzorom • rozlíšiť medzi manipulačným vzorom a vzorom ponúkajúcim sprevádzanie • rozvíjať schopnosť sebaporozumenia	SJL, VYV **Osobnostný a sociálny rozvoj:** Žiak • vníma potrebu sebaocenenia a prijatia • pri vnímaní potreby životných vzorov prehodnocuje ponuku kresťanských vzorov **Mediálna výchova:** Žiak • je schopný korekcie mediálnych vzorov **Rozvoj finančnej**	**6 hod.**

		• vnímať sebaocenenie a prijatie ako podmienku sebarozvoja • formovať postoj sebakorekcie vychádzajúcej z rovnováhy medzi potrebou originality a potrebou začlenenia sa • z pohľadu humanizmu oceniť kresťanskú ponuku nasledovania Ježiša Krista ako životného vzoru	**gramotnosti**	

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy	Časová dotácia
3. ZODPOVEDNOSŤ ZA SVOJU VIERU	Prečo veriť? (dôvody pre vieru, dôvody pre neveru) Poverčivosť – nesprávna forma religiozity Nebezpečenstvo siekt a ich ponuky dnes Vyznanie viery - rozhodnutie pre vieru Reč Cirkvi - metaforická reč dogiem Nová reč Cirkvi – II. vatikánsky koncil Kresťanská zrelosť (sviatostný život)	• analyzovať dôvody pre náboženskú vieru • prijať skutočnosť religiozity človeka ako prejavu túžby po presahu samého seba • logicky zdôvodniť poverčivosť ako prejav nezrelej religiozity • opísať znaky sekty, porovnať sektu a Cirkev • vysvetliť pôvod siekt a techniky manipulácie • interpretovať biblické texty obsahujúce vyznanie viery Ježišových učeníkov a nájsť súvislosť s apoštolským vyznaním viery • reprodukovať vyznanie viery ako akt dôvery • jednoduchým spôsobom vysvetliť historický kontext vzniku apoštolského a nicejsko-carihradského vyznania viery • rozlíšiť jednotlivé časti vyznania viery a ich konkrétnych významov • porozumieť vývoju reči Cirkvi v historickom kontexte • na odkaze II.	DEJ, OBV, SJL, VYV **Osobnostný a sociálny rozvoj** Žiak • je otvorený pre transcendentný rozmer života • je ochotný osvojovať si postoj kultivovanej religionistiky • dokáže rozlíšiť a kriticky posúdiť manipulačné techniky siekt • vníma potrebu osobného rozhodnutia pre vieru **Výchova k manželstvu a rodičovstvu**	**8 hod.**

		vatikánskeho koncilu predstaviť potrebu novej reči Cirkvi súčasnej spoločnosti • vnímať sekularizmus ako prejav neporozumenia reči Cirkvi • rozvíjať kresťanské prvky spirituality v osobnostnom raste		
4. ZODPOVEDNOSŤ ZA BUDOVANIE VZŤAHOV	Túžba po presiahnutí seba (ontologická potreba lásky človeka k človeku a človeka k Bohu) Vzťahy muž a žena (Pieseň piesní) Priateľstvo a láska Ideál rodiny a pseudorodina Medzigeneračné vzťahy	• objaviť ontologickú potrebu lásky človeka k človeku a človeka k Bohu • nájsť rozdiely medzi priateľskou láskou, láskou muža a ženy, láskou rodičovskou a láskou k Bohu • oceniť význam budovania vzťahov ako naplnenia života zmyslom • vnímať hodnotu lásky ako proces dozrievania • uvedomiť si riziká zneužitia túžby človeka po láske • zostaviť hierarchiu hodnôt v partnerských vzťahoch • oceniť význam kvalitného budovania partnerského vzťahu ako základ hodnotného manželstva a rodiny • formovať návyk vonkajších prejavov úcty k človeku • rozlíšiť rôzne formy spolužitia dvoch ľudí v súčasnosti • predstaviť rodinu ako optimálne Bohom chcené spoločenstvo osôb zamerané pre dobro jej členov a na prijatie a výchovu detí • porozumieť svojmu postaveniu v rodine a osvojiť si riešenia rodinných konfliktov • na modelových situáciách si precvičiť riešenia rodinných konfliktov • vie hľadať kompromis pri riešení medzigeneračných konfliktov	SJL, VYV, HUV **Osobnostný a sociálny rozvoj:** Žiak • je schopný kritického prehodnotenia pre ponuky pseudorodiny • je pripravený stotožniť sa s ideálom rodiny • vníma kvalitu partnerského vzťahu ako základ manželstva a rodiny • je otvorený pre asertívne riešenie medzigeneračných konfliktov **Výchova k manželstvu a rodičovstvu** **Rozvoj finančnej gramotnosti**	**6 hod.**

Tematický celok	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**	**Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy**	**Časová dotácia**

5. ZODPOVEDNOSŤ ČLOVEKA ZA SVET, V KTOROM ŽIJE	Ekológia a zodpovednosť Gn 1,28-29 (globálne problémy) Angažovanosť kresťana v spoločnosti (politika, štátny režim) Úloha Cirkvi v spoločnosti Kresťanské denominácie na Slovensku Ekumenizmus	• na základe analýzy súčasných ekologických javov v konfrontácii s posolstvom biblického textu Gn 1,28-29 vyjadriť dôležitosť ekologického myslenia a správania sa človeka • **v**nímať potrebu ekologického myslenia človeka • praktizovať zručnosti triedenia odpadu v domácnosti a šetrného zaobchádzania s prírodnými zdrojmi • akceptovať vlastnú zodpovednosť prijatím svojej úlohy na spoluvytváraní sveta • zdôvodniť potrebu angažovanosti kresťanov v politike a verejnom živote • osvojovať si postoj kresťanskej angažovanosti v spoločnosti a v Cirkvi • charakterizovať jednotlivé kresťanské denominácie na Slovensku a objaviť spoločné základy viery • akceptovať existenciu kresťanských denominácií ako dôsledok historického vývinu • oceniť asertívnu komunikáciu a správanie ako prejav spolupráce • rozvíjať postoj tolerancie ku kresťanom iných denominácií • formovať postoj spolupráce v ekumenickom duchu v sociálnej oblasti	**Environmentálna výchova:** Žiak • aktívne sa podieľa na ochrane životného prostredia (triedenie odpadu v domácnosti, udržiavanie čistoty v prírode, šetrenie energiami a zdrojmi) **Osobnostný a sociálny rozvoj:** Žiak • je otvorený pre ekumenický dialóg medzi kresťanskými denomináciami na Slovensku • je si vedomý prebratia zodpovednosť za angažovanosť v spoločnosti **Rozvoj finančnej gramotnosti**	**9 hod.**

5. PEDAGOGICKÁ STRATÉGIAE

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť *motivačné metódy,* ako je *motivačné rozprávanie* (približovanie obsahu učenia), *motivačný rozhovor* (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), *motivačný problém* (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), *motivačnú demonštráciu* (vzbudenie záujmu pomocou umeleckého diela).

Expozičné metódy je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Odporúča sa *rozprávanie* (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), *vysvetľovanie* (logické systematické sprostredkovanie učiva*), rozhovor* (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), *demonštračná metóda* (demonštrácia obrazov), *pozorovanie* (cielené systematické vnímanie objektov a procesov), *manipulácia s predmetmi* (práca so symbolom, didaktická hra).

Významné miesto majú *problémové metódy*, ku ktorým patrí *heuristická metóda* (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbore problému, tvorbe a výberu možných riešení a vlastnom riešení) a projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).
Pre realizáciu cieľov sú dôležité *aktivizujúce metódy*, z nich je vhodná *diskusia* (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), *situačná metóda* (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), *inscenačná metóda* (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), *didaktické hry* (sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), *kooperatívne vyučovanie* (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny), d*ramatizácia* (plánovaný dramatizovaný prednes hry, príbehu a pod.) s*imulácia (*simulovanie, napodobňovanie životných situácií, aktivity, ktoré vyžadujú interakciu medzi skupinou žiakov a jednotlivcami) Typické autentické rozhovory.

Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím hry, domáce úlohy).

Žiaci počas hodín NV sedia v kruhu, aby si videli navzájom do tváre, aby sa vzájomne poznávali. Je to východisková pozícia, ktorá nie je cieľom, ale prostriedkom. Samozrejme, je možné aj iné usporiadanie priestoru v závislosti od metódy, ktorú učiteľ pre danú aktivitu zvolil.

Domáce úlohy sa netýkajú písomného vypracovávania, ale konkrétnych jednoduchých cvičení či predsavzatí orientovaných na požadované správanie. Dôležitou súčasťou každej hodiny je podelenie sa s niekým so získanou skúsenosťou v bežnom živote.

6. HODNOTENIE PREDMETU

Hodnotenie žiaka v predmete náboženská výchova

Žiaci budú hodnotení podľa Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Pri integrovanom vzdelávaní žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je potrebné prihliadať na druh a stupeň poruchy a pri hodnotení postupovať podľa prílohy č.2 k Metodickému pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Vo vyučovacom predmete náboženská výchova pri priebežnej klasifikácii učiteľ hodnotí očakávané výstupy stanovené vo výkonovom štandarde v príslušnom ročníku, alebo v cieľoch učebných osnov, prípravu na vyučovanie (domáce úlohy) riešenie teoretických a praktických úloh.

Pri súhrnnej klasifikácii hodnotí:

m) učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol vo vyučovacom predmete v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách
n) osvojené kľúčové kompetencie
o) stupeň tvorivosti a samostatnosti prejavu
p) osvojenie potrebných vedomostí, skúseností, zručností a ich tvorivú aplikáciu
q) usilovnosť a vzťah žiaka k činnostiam v edukačnom procese
r) snahu o rozvoj svojich kompetencií

Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak žiak dosahuje konkrétne výstupy stanovené vo výkonovom štandarde, očakávané kompetencie a ciele vzdelávania pohotovo, v určenom čase, s výrazným podielom samostatnej práce alebo len s minimálnou pomocou učiteľa. V činnostiach je aktívny, naplno využíva svoje osobné predpoklady. Pri riešení teoretických a praktických úloh preukazuje svoju autentickosť, kreativitu a originalitu. V prípade potreby je schopný v plnej miere nachádzať a používať medzipredmetové vzťahy a súvislosti. Má záujem a snahu o rozvíjanie svojich kompetencií. Vie pohotovo zaujať postoj k požadovaným záležitostiam a aktívne vyjadriť svoj vlastný názor. Na vyučovanie sa pripravuje a plní zadané úlohy. Pri vyučovaní naplno využíva svoje schopnosti, možnosti a rezervy.

Stupňom 2 – chválitebný sa žiak klasifikuje, ak je v činnostiach aktívny, využíva svoje osobné predpoklady. Pri riešení teoretických a praktických úloh preukazuje menšiu mieru autentickosti, kreativity a originality. Stanovené výstupy v určenom čase dosahuje s malou pomocou učiteľa. V prípade potreby je schopný nachádzať a používať medzipredmetové vzťahy a súvislosti. Prejavuje snahu rozvíjať svoje kompetencie. Vie zaujať postoj k požadovaným záležitostiam a vyjadriť svoj vlastný názor. Jeho príprava na vyučovanie a plnenie zadaných úloh má drobné nedostatky. Pri vyučovaní sa snaží naplno využívať svoje schopnosti, možnosti a rezervy.

Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak je v činnostiach skôr pasívny, málo využíva svoje osobné predpoklady. Pri riešení teoretických a praktických úloh preukazuje nízku mieru autentickosti, kreativity a originality. Stanovené výstupy dosahuje v dlhšom ako určenom čase a s výraznou pomocou učiteľa. Prejavuje čiastočný záujem o vyučovanie a rozvoj svojej osobnosti. Jeho vedomosti a zručnosti sú obmedzené, s problémami aplikuje medzipredmetové vzťahy a súvislosti. Ťažšie zaujíma postoj k požadovaným záležitostiam

a s problémami vyjadruje svoj vlastný názor. Jeho príprava na vyučovanie a plnenie zadaných úloh má výrazné nedostatky. Svoje schopnosti, možnosti a rezervy pri vyučovaní využíva len čiastočne a preukazuje len malú snahu pre zlepšenie tohto stavu.

Stupeň 4 – dostatočný sa udeľuje výnimočne žiakovi, ktorý je na vyučovacích hodinách pasívny, nespolupracuje. Pri riešení teoretických a praktických úloh neprejavuje autentickosť, kreativitu a originalitu. Stanovené výstupy dosahuje len pri výraznej pomoci učiteľa a za oveľa dlhší ako určený čas. Jeho vedomosti a zručnosti sú veľmi obmedzené, nedokáže aplikovať medzipredmetové vzťahy a súvislosti. Nevie zaujať postoj k požadovaným záležitostiam a vyjadriť svoj vlastný názor. Jeho príprava na vyučovanie trvalo preukazuje výrazné nedostatky. Svoje schopnosti, možnosti a rezervy pri vyučovaní využíva len veľmi málo a nepreukazuje takmer žiadnu snahu pre zlepšenie tohto stavu.

Stupeň 5 – nedostatočný sa udeľuje celkom výnimočne žiakovi, ktorý proklamatívne ignoruje výučbu, odmieta spolupracovať, jeho vedomosti a zručnosti sú nedostatočné. Nedosahuje žiadne stanovené výstupy a to aj pri maximálnej pomoci a snahe učiteľa. Odmieta zaujať postoj k požadovaným záležitostiam a vyjadriť svoj vlastný názor. Na vyučovanie sa nepripravuje. Svoje schopnosti, možnosti a rezervy pri vyučovaní nevyužíva; snahu pre zlepšenie tohto stavu neprejavuje.

Známkou hodnotíme:

l. prácu s pracovným zošitom - priebežne

2. vytvorenie projektu – raz za polrok

3. krátke overenie vedomostí formou testu – raz za štvrťrok

4. aktivitu na hodine, ústna odpoveď, iná práca žiaka aj praktická

Kritéria hodnotenia projektu:

1. obsah –2 body
2. orma – 2 body
3. prezentácia – 4 body
4. obhajoba – 2 body

Celkové hodnotenie:
10 – 9 bodov ....výborný
8 – 7 bodov .....chválitebný
6 – 5 bodov.....dobrý
4 – 3 bodov.....dostatočný
2 – 0 bodov.....nedostatočný
Stupnica pri testoch:

100% - 90%	*výborný*
89,9% - 75%	*chválitebný*

74,9% - 50% *dobrý*

49,9% - 35% *dostatočný*

34,9% a menej *nedostatočný*

Najväčšiu váhu pri klasifikácii má hodnotenie projektu a testu.

7. UČEBNÉ ZDROJE

Učiteľ má k dispozícii metodický materiál v metodickej príručke katolíckeho náboženstva pre deviaty ročník základných škôl „Zodpovednosť človeka“, vydanú Katolíckym pedagogickým a katechetickým centrom, n. o. v Spišskej Novej Vsi. Metodická príručka obsahuje metodicky spracované témy, farebné obrazové prílohy a pracovné listy. Metodické materiály pre náboženskú výchovu obsahujú ku každej téme bohatú ponuku aktivít. Z nich si učiteľ vyberie tie, ktoré považuje za vhodné vzhľadom na svoje osobné dispozície, dispozície žiakov a iné okolnosti.

K neodmysliteľným zdrojom patrí: Sväté písmo, Katechizmus Katolíckej cirkvi, Dokumenty Katolíckej cirkvi, biblické mapy.

MATEMATIKA

Vzdelávacia oblasť	Matematika a práca s informáciami
Názov predmetu	Matematika
Škola	ZŠ Starozagorská 8
Názov ŠkVP	**Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce**
Kód a názov ŠVP	ISCED 2
Stupeň vzdelania	Nižšie stredné vzdelanie
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Učebný plán pre ISCED 2 MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI

Ročník	5.	6.	7.	8.	9.
Štátny VP	3,5	4	3,5	4	4
Školský VP	0,5	1	1,5		2
Spolu	4	5	5	4	6

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Obsah vzdelávania je spracovaný na kompetenčnom základe. Pri prezentácii nových matematických poznatkov sa vychádza z predchádzajúceho matematického vzdelania žiakov, z ich skúseností s aplikáciou už osvojených poznatkov. Vyučovanie sa prioritne zameriava na rozvoj žiackych schopností, predovšetkým väčšou aktivizáciou žiakov. Obsah vzdelávania v sa sústreďuje na dobudovanie pojmu prirodzených, celých a racionálnych čísel a počtových výkonov s týmito číslami. Kladú sa základy algebry. Z geometrie sa paralelne rozvíja rovinná aj priestorová geometria, rozširujú sa žiacke vedomosti o geometrických útvaroch, žiaci sa naučia vypočítať obvod a obsah rovinných útvarov, povrch a objem priestorových útvarov. Zoznamujú sa s meraním dĺžky obsahu a objemu ako aj s meraním uhlov.

2. CIELE PREDMETU

Cieľom vyučovania matematiky je, zavŕšiť dôležité obdobie v procese vyučovania matematiky, v ktorom prevládalo vytváranie nových poznatkov a zručností na skúsenostnej báze s využívaním induktívnej metódy. Je to zároveň aj začiatok novej etapy učenia sa matematike, keď žiak postupne získava schopnosti používať matematiku v svojom budúcom živote. Matematika má rozvíjať žiakovo logické a kritické myslenie, schopnosť argumentovať a komunikovať a spolupracovať v skupine pri riešení problému. Žiak by mal spoznať matematiku ako súčasť ľudskej kultúry a ako dôležitý nástroj pre spoločenský pokrok.

Výsledkom vyučovania by malo byť správne používanie matematickej symboliky, terminológie, frazeológie a získanie schopnosti čítať s porozumením súvislé texty obsahujúce čísla, pričom vyučovanie by malo viesť k budovaniu vzťahu medzi matematikou a realitou, k získavaniu skúseností s matematizáciou reálnej situácie a tvorbou matematických modelov rozvíjanie schopností žiakov používať prostriedky IKT na vyhľadávanie, spracovanie, uloženie a prezentáciu informácií. Matematika má viesť žiakov k získaniu a rozvíjaniu zručností súvisiacich s procesom učenia sa, k aktivite na vyučovaní a k racionálnemu a samostatnému učeniu sa. Má podporiť a upevňovať kladné morálne a vôľové vlastnosti žiakov, ako je samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, sebakritickosť, kritickosť, cieľavedomá sebavýchova a sebavzdelávanie, dôvera vo vlastné schopnosti a možnosti, systematickosť pri riešení úloh. Vyučovanie matematiky musí byť vedené snahou umožniť žiakom, aby získavali nové vedomosti a rozvíjali svoje schopnosti a postoje, prostredníctvom riešenia úloh s rôznorodým kontextom, vedeli používať rôzne spôsoby reprezentácie matematického obsahu (text, tabuľky, grafy, diagramy), rozvíjali svoju schopnosť orientácie v rovine a priestore. Vyučovanie matematiky má napomôcť rozvoju ich algoritmického myslenia, schopnosti pracovať s návodmi a tvoriť ich.

3. KOMPETENCIE, KTORÉ PREDMET ROZVÍJA

Predmet matematika je zameraný na rozvoj matematickej kompetencie tak, ako ju formuloval
Európsky parlament. Vzdelávací obsah predmetu je rozdelený na päť tematických okruhov, v rámci ktorých sa žiaci zoznamujú s primeranými elementárnymi poznatkami a riešeniami praktických úloh. Sú to: *Čísla, premenná a počtové výkony s číslami, Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy, Geometria a meranie, Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika, Logika, dôvodenie, dôkazy.*
Obsah vzdelávania je spracovaný na kompetenčnom základe, čo znamená, že matematické poznatky sú žiakom prezentované s využitím už existujúcich matematických poznatkov žiakov a skúseností s aplikáciou už osvojených poznatkov. Pri prezentovaní matematických poznatkov a skúseností sa pozornosť prioritne zameriava na rozvoj žiackych schopností, predovšetkým väčšou aktivizáciou žiakov. V dôsledku preťaženosti žiakov na 1.stupni a po znížení počtu vyučovacích hodín matematiky na 1.stupni o 5 hodín za štyri roky, väčšina učiva zo 4. ročníka sa dostáva do 5. ročníka. Aj keď sú to žiaci o rok starší ako žiaci 4. ročníka, je potrebné naďalej pri vytváraní pojmu čísla, počtových výkonov,
preberaní geometrického učiva ako aj ostatného učiva postupovať trpezlivo, s využitím induktívnej
metódy, používať veľa názoru a dostatok cvičení pri utvrdzovaní a aplikácii učiva.

Obsah predmetu je rozdelený na päť tematických okruhov:
Čísla, premenná a počtové výkony s číslami
Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy
Geometria a meranie
Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika

Logika, dôvodenie, dôkazy

4. PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE

- samostatná práca žiakov; práca vo dvojiciach;
- skupinová práca;
- využívanie induktívnej metódy;
- práca s kalkulačkou;
- experimentovanie spojené s vlastnou činnosťou;
- demonštračné pomôcky a didaktická technika;
- využitie informačných a komunikačných technológií
- výklad učiteľa
- krátke písomné práce
- metódy slovné – výklad, vysvetľovanie, ústne – rozhovor, diskusia, písomné – práca s textom,

písomné a kontrolné práce
- demonštračné pomôcky a didaktická technika;
- využitie informačných a komunikačných technológií

5. UČEBNÉ ZDROJE

- učebnice podľa jednotlivých ročníkov
- zbierky úloh, pracovné listy
- doplnkové učebné texty
- úlohy z matematických súťaží z minulých škol. rokov
- webové stránky
- prezentácie

6. HODNOTENIE PREDMETU

Žiaci budú hodnotení podľa metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ známkou **výborný (1), chválitebný (2), dobrý (3), dostatočný (4), nedostatočný (5).** Podklady na hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiaka získava učiteľ najmä týmito metódami:

Sústavným pozorovaním žiaka. Sledovaním výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie.

Druhmi skúšok (písomné, ústne). Kritéria hodnotenia budú zisťovať, či žiak výkonový štandard zvládol alebo nie.

Počas školského roka sa píšu 4 školské písomné práce, vstupná a výstupná previerka, tematické previerky.

Na kontrolu a hodnotenie sa odporúčajú postupy, ktoré zabezpečia korektné a objektívne hodnotenie: verbálnou formou budeme uprednostňovať prezentovanie poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka, alebo určenia konkrétneho žiaka učiteľom. Pri verbálnej forme zisťovať a hodnotiť najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou

časťou vzdelávacieho štandardu. Písomnou formou budeme kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku, alebo skupiny podobných učebných tém v určitom časovom limite podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu. Hodnotí sa ústny aj písomný prejav, či je správny, výstižný. Hodnotenie estetického grafického prejavu. Originálne a kvalitné výsledky jeho činností.

Hodnotenie je percentuálne vyjadrené nasledovne:
100% - 90% známka 1
89,9% - 75% známka 2
74,9% - 50% známka 3
49,9% - 30% známka 4
30% - 0% známka 5

MATEMATIKA – 5. ročník

Vzdelávacia oblasť	**Matematika a práca s informáciami**
Názov predmetu	**Matematika**
Časový rozsah výučby	4 hodín týždenne, 132 hodín ročne (0,5 hodiny v pridané v rámci škol. vzdelávacieho programu)
Ročník	piaty
Škola	ZŠ Starozagorská 8
Názov ŠkVP	**Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce**
Kód a názov ŠVP	ISCED 2
Stupeň vzdelania	Nižšie stredné vzdelanie
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

1.Násobenie a delenie v obore do 10 000

Ciele
Rozvíjanie pohotového počítania spamäti v prípadoch, kde rýchlosť počítania spamäti je väčšia ako pri počítaní na kalkulačke. Rozvíjanie algoritmického myslenia žiakov.

Obsahový štandard
Násobenie a delenie spamäti mimo obor násobilky v obore do 100. Delenie so zvyškom v obore do 100. Násobenie a delenie písomne jednociferným číslom a v jednoduchých prípadoch aj spamäti v obore do 10 000. Násobenie a delenie pomocou kalkulačky aj dvojciferným číslom. Kontrola správnosti výpočtu. Riešenie slovných úloh na násobenie a delenie.

Výkonový štandard
- poznať a vedieť používať algoritmus písomného delenia jednociferným číslom aj zo zvyškom.
-vedieť pohotovo spamäti násobiť a deliť v obore do 100, v jednoduchých prípadoch aj vo

vyššom obore;
- poznať a vedieť používať algoritmus písomného násobenia jednociferným a dvojciferným číslom
- poznať a vedieť používať algoritmus písomného delenia jednociferným číslom aj so zvyškom

2.Vytvorenie oboru prirodzených čísel do a nad milión

Ciele
Ďalšie rozvíjanie nazerania žiakov na vzťah reality a matematiky prostredníctvom lepšej orientácie žiakov medzi veľkými číslami. Dotvorenie správnej interpretácie zaokrúhleného čísla.

Obsahový štandard
Vytvorenie predstavy o veľkých číslach. Počítanie po desaťtisícoch, tisícoch, stovkách. Čítanie
a písanie prirodzených čísel. Rád číslice v zápise prirodzeného čísla, porovnanie,
usporiadanie, zaokrúhľovanie, zobrazovanie na číselnej osi. Vzťahy medzi číslami, susedné čísla,
párne, nepárne čísla. Rímske číslice. Riešenie slovných úloh.

Výkonový štandard
- vedieť čítať, písať, znázorňovať zaokrúhľovať, porovnať dve prirodzené čísla;
- rozkladať na jednotky rôzneho rádu a opačne, skladať z jednotiek rôzneho rádu dané číslo;
- vedieť riešiť slovné úlohy na porovnávanie dvoch čísel.

3. Počtové výkony s prirodzenými číslami

Ciele
Bližšie zoznámenie sa s princípom práce kalkulačiek a hlbšie zamyslenie sa nad poradím počtových výkonov v kontexte so skúmaním ich

vlastností (komutatívnosť, asociatívnosť, distributívnosť) a pri ich využívaní pre racionálnejší postup počítania. Rozvíjanie schopnosti žiakov odhadnúť výsledok počtového výkonu, ako metódy skúšky približnej presnosti výpočtu.

Obsahový štandard
Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel spamäti, písomne a na kalkulačke (písomne hlavne kvôli pochopeniu princípu). Násobenie a delenie prirodzených čísel spamäti (v obore do 100, mimo obor do 100 s násobkami 10,100,atď), písomne dvojcifernými a trojcifernými deliteľmi aj so zvyškom. Na kalkulačke všetky prípady delenia vrátane delenia so zvyškom. Znaky deliteľnosti 2,3,5,10. Sčítanie a odčítanie, resp. násobenie a delenie ako navzájom opačné operácie, využitie tejto vlastnosti pri riešení jednoduchých úloh ako propedeutiku riešenia

rovníc. Dohoda o poradí počtových výkonov, porovnanie s poradím operácií na kalkulačkách používaných žiakmi. Propedeutika počítania s približnými (zaokrúhlenými) číslami.

Výkonový štandard
- vedieť pohotovo počítať spamäti z praktického hľadiska primerané príklady na všetky počtové
výkony, vrátane delenia so zvyškom.
- vedieť pohotovo počítať na kalkulačke.

4. Geometria a meranie

Ciele
Získanie skúseností s rovinnými a priestorovými útvarmi. Pociťovanie celého útvaru a jeho častí. Rozvíjanie schopnosti stanovenia polohy. Dbať na presnosť pri meraniach, úhľadnosť pri rysovaniach a na rozvíjanie jemnej motoriky rúk

Obsahový štandard
Rovinné útvary trojuholník, štvoruholník a ich porovnanie, kruh, kružnica. Vytváranie rovinných útvarov rysovaním kolmíc a rovnobežiek. Meranie dĺžky úsečky, súčet a rozdiel dĺžok úsečiek, násobok dĺžky úsečky. Obvod trojuholníka, štvorca a obdĺžnika. Stavba telies zo stavebnicových kociek na základe stanovených podmienok. Zväčšovanie a zmenšovanie geometrických tvarov vo štvorcovej sieti.

Výkonový štandard
- vytvárať rovinné a priestorové útvary zodpovedajúce udaným podmienkam;
- spoznať geometrickú vlastnosť a na základe toho výber útvaru tejto vlastnosti;
- vedieť odmerať dĺžku úsečky s presnosťou na milimeter, vzdialenosť na metre, narysovať úsečku danej dĺžky;
- vedieť premieňať jednotky dĺžky;
- vedieť rysovať trojuholník, štvoruholník, označiť jeho vrcholy a strany, kružnicu, určiť jej polomer, priemer;
- vedieť rysovať vo štvorcovej sieti štvorec a obdĺžnik, zväčšovať a zmenšovať ich.

5. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie

Ciele
Rozvíjanie pozorovacej a analytickej schopnosti. Rozvíjanie štatistického a pravdepodobnostného nazerania žiakov.

Obsahový štandard

Zhromažďovanie, usporiadanie a grafické znázornenie údajov. Pravdepodobnostné hry, pokusy, pozorovania. Zisťovanie počtu náhodných udalostí pri pokusoch. Riešenie nepriamo sformulovaných úloh.

Výkonový štandard

- rozoznať na konkrétnych príkladoch istú a nemožnú udalosť

Učebné zdroje

Šedivý – Čeretková: Matematika pre 5. ročník ZŠ, 1. časť
Šedivý – Čeretková: Matematika pre 5. ročník ZŠ, 2. časť
Žabka,Černek : Matematika pre 5. ročník ZŠ, 1.časť
Žabka,Černek : Matematika pre 5. ročník ZŠ, 2.časť

MATEMATIKA – 6. ročník

Vzdelávacia oblasť	**Matematika a práca s informáciami**
Názov predmetu	**Matematika**
Časový rozsah výučby	5 hodín týždenne, 165 hodín ročne (1 hodina pridaná v rámci škol.vzdelávacieho programu)
Ročník	šiesty
Škola	ZŠ Starozagorská 8
Názov ŠkVP	**Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce**
Kód a názov ŠVP	ISCED 2
Stupeň vzdelania	Nižšie stredné vzdelanie
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

1.Počtové výkony s prirodzenými číslami

Obsahový štandard

Násobenie a delenie prirodzených čísel spamäti, písomne a na kalkulačke vrátane delenia so zvyškom.
Sčítanie a odčítanie, resp. násobenie a delenie ako navzájom opačné operácie, využitie tejto skutočnosti pri riešení jednoduchých úloh ako propedeutika rovníc. Dohoda o poradí počtových
výkonov, porovnanie s poradím operácií na kalkulačkách používanými žiakmi. Propedeutika počítania
s približnými (zaokrúhlenými) číslami.

Výkonový štandard

- vedieť v obore prirodzených čísel násobiť a deliť, vrátane delenia so zvyškom

- ovládať algoritmus násobenia a delenia viacciferných prirodz. čísel viacciferným prirodzeným
číslom
- vykonať skúšku správnosti prevedenej počtovej operácie
- analyzovať text slovnej úlohy a diagnostikovať dané a hľadané údaje potrebné pre riešenie úlohy
- správne nájsť optimálnu stratégiu riešenia úlohy a použiť jednotlivé operácie pri riešení jednoduchých slovných úloh
- vedieť jednoducho zapísať riešenia úlohy a odpovede
- analyzovať zápis úlohy obsahujúcej viaceré počtové operácie
- pri riešení úloh s viacerými počtovými výkonmi vedieť rozhodnúť o poradí ich riešenia

2.Desatinné čísla. Počtové výkony s desatinnými číslami

Obsahový štandard
Kladné desatinné číslo, rád číslice v jeho zápise, porovnanie, usporiadanie, zaokrúhľovanie, zobrazenie desatinného čísla na číselnej osi. Sčítanie, odčítanie, násobenie a delenie desatinných čísel
spamäti, písomne a na kalkulačke. Násobenie a delenie desatinných čísel číslami 10,100, 1000.
Násobenie a delenie desatinného čísla číslom prirodzeným a číslom desatinným a na kalkulačke
jednoduché úlohy na poradie počtových operácií na riešenie jednoduchších kontextových úloh z reálneho života. Objav periodickosti pri delení dvoch prirodzených čísel. Propedeutika zlomkov
(desatinný zlomok) a nepriamej úmernosti. Sčítanie a odčítanie (násobenie a delenie) ako navzájom
opačné operácie. Premena jednotiek dĺžky (km, m, dm, cm, mm) a hmotnosti (t, kg, dag, g, mg).

Výkonový štandard
- vedieť čítať, zapisovať, určiť rád číslice v zápise desatinného čísla,
- vedieť uviesť príklady použitia desatinných čísel v bežnom živote
- zobraziť desatinné číslo na príslušnej číselnej osi, vedieť zistiť vzdialenosť desatinného čísla na číselnej osi
- vedieť porovnávať, usporadúvať podľa predpisu (vzostupne, zostupne) a zaokrúhľovať podľa
predpisu desatinné číslo na celé číslo, na desatiny, stotiny,…
- sčítať, odčítať, násobiť a deliť primerané desatinné čísla spamäti, ostatné písomne alebo pomocou kalkulačky
- násobiť a deliť kladné desatinné čísla násobkami čísla 10 spamäti
- vedieť desatinné číslo deliť číslom prirodzeným a číslom desatinným a správne zapísať zvyšok
- vedieť urobiť skúšku správnosti a rozhodnúť o potrebe realizácie tejto skúšky vzhľadom na

operácie odčítania a delenia
- vypočítať jednoduchý aritmetický priemer
- riešiť úlohy na poradie počtových operácií pomocou kalkulačky a jednoduchších kontextových úloh z reálneho života
- analyzovať základné počtové operácie sčítania (násobenia)a odčítania (delenia) ako opačné operácie a s tým súvisiace skúšky správnosti riešenia úlohy
- riešiť jednoduché slovné úlohy
- vedieť využívať vlastnosti desatinných čísel pri premene jednotiek dĺžky a hmotnosti
- porovnávať veľkosti vyjadrené jednotkami a usporadúvať ich podľa veľkosti vzostupne a Zostupne

3. Obsah obdĺžnika a štvorca

Obsahový štandard
Výpočet približného obsahu rovinných útvarov vo štvorcovej sieti. Obvod a obsah obdĺžnika a štvorca s celočíselnými aj s desatinnými rozmermi. Jednotky obsahu – premena jednotiek obsahu –
mm2,cm2,dm2,m2,km2,ha, a. Výpočet obvodov a obsahov obrazcov zložených zo štvorcov a obdĺžnikov. Kontextové úlohy.

Výkonový štandard
- určiť približný obsah rovinného útvaru vo štvorcovej sieti
- vedieť vypočítať obvod a obsah štvorca a obdĺžnika
- premieňať základné jednotky obsahu s využívaním vlastnosti desatinných čísel
- využiť získané poznatky z výpočtu obvodu a obsahu obdĺžnika a štvorca pri výpočte obvodu a obsahu obrazcov zložených zo štvorcov a obdĺžnikov
- navrhovať vlastné metódy vedúce k výpočtu obvodu a obsahu obrazcov zložených zo štvorcov
a obdĺžnikov
- riešiť úlohy z praxe

4. Uhol a jeho veľkosť, operácie s uhlami

Obsahový štandard
Uhol a jeho veľkosť, (stupeň, minúta). Pomôcky na meranie uhlov. Os uhla a jej konštrukcia. Porovnávanie uhlov. Rozdelenie uhlov podľa veľkosti priamy, pravý, ostrý, tupý uhol a uhol väčší ako
priamy. Triedenie trojuholníkov podľa veľkosti ich uhlov. Vrcholové a susedné uhly. Operácie
s uhlami – sčítanie, odčítanie uhlov a ich veľkostí, násobenie a delenie uhlov dvomi.

Výkonový štandard
- rozoznať, pomenovať a popísať uhol, nájsť v realite života uhol
- vedieť popísať, načrtnúť, narysovať a zostrojiť uhol, poznať jeho základné prvky a jeho

vlastnosti
- odmerať veľkosť narysovaného uhla v stupňoch
- odhadnúť primerane veľkosť uhla
- premeniť stupne na minúty a naopak
- zostrojiť os uhla pomocou uhlomera, poznať vlastnosti osi uhla
- porovnávať uhly podľa veľkosti – numericky
- vedieť pomenovať trojuholník podľa jeho vnútorných uhlov, vedieť vypočítať veľkosť tretieho uhla z trojuholníka
- poznať a rozlišovať uhly vrcholové, susedné – aj pri výpočtoch
- sčítať a odčítať (násobiť a deliť) uhly – písomne v stupňoch

5. Kombinatorika v úlohách

Obsahový štandard

Usporiadanie prvkov do radu. Tvorenie dvoj- troj- štvorciferných čísel z daného počtu číslic. Riešenie
slovných úloh s kombinatorickou motiváciou- rôznymi spôsobmi. Propedeutia štatistiky, pravdepodobnosti a kombinatoriky(zhromažďovanie, usporiadanie a grafické znázornenie údajov).

Výkonový štandard

- systematickosť usporiadať daný malý počet podľa predpisu
- vedieť z daného počtu prvkov vybrať usporiadanú skupinu prvkov
- vedieť pokračovať v zadanom systéme
- analyzovať úlohu z hľadiska stratégie jej riešenia
- zvoliť optimálny spôsob zápisu riešenia tabuľkou a diagramom

Učebné zdroje

Šedivý – Čeretková: Matematika pre 6.,7. ročník ZŠ, 1. časť
Šedivý – Čeretková: Matematika pre 6.,7ročník ZŠ, 2. časť
Žabka,Černek : Matematika pre 6. ročník ZŠ, 1.časť
Žabka,Černek : Matematika pre 6. ročník ZŠ, 2.časť

MATEMATIKA – 7. ročník

Vzdelávacia oblasť	**Matematika a práca s informáciami**
Názov predmetu	**Matematika**
Časový rozsah výučby	5 hodín týždenne, 165 hodín ročne (1,5 hodiny v pridané v rámci škol. vzdelávacieho programu)
Ročník	siedmy
Škola	ZŠ Starozagorská 8
Názov ŠkVP	**Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce**
Kód a názov ŠVP	ISCED 2
Stupeň vzdelania	Nižšie stredné vzdelanie
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

1. Zlomky, počtové výkony so zlomkami, racionálne čísla

Obsahový štandard

Zlomok, znázornenie zlomkovej časti celku (aj vhodným diagramom). Znázornenie zlomkov na
číselnej osi. Rovnosť zlomkov pre ten istý celok, ich krátenie a rozširovanie. Základný tvar zlomku.
Porovnávanie a usporadúvanie zlomkov s rovnakými čitateľmi alebo rovnakými menovateľmi.
Sčitovanie a odčítavanie zlomkov s rovnakými menovateľmi, sčítanie a odčítanie prevodom na
spoločný menovateľ (nie nevyhnutne najmenší), objav krížového pravidla. Zmiešane číslo (pravý,
nepravý zlomok). Násobenie a delenie zlomku prirodzeným číslom (ostatné výpočty prevažne prevodom na desatinné čísla). Interpretácia násobenia zlomkom ako výpočtu zlomkovej časti z čísla.
Počítanie so zlomkami prevodom na desatinné čísla (hlavne na kalkulačke aj približne s danou
presnosťou). Vzťah medzi zlomkom a desatinným číslom. Zlomok a delenie, vzťah zlomkov a delenia, zlomok ako číslo.

Výkonový štandard

- Vedieť prečítať a zapísať zlomok
- Porozumieť pojmom: zlomok, zlomková čiara, čitateľ, menovateľ, krátiť a rozširovať zlomku
- Chápať pojmu racionálne číslo
- Vedieť graficky znázorniť a zapísať zlomkovú časť z celku (zlomkom, percentom, pomocou promile a opačne)
- Vedieť znázorniť zlomok na číselnej osi
- Porovnať a usporiadať zlomky s rovnakým menovateľom (čitateľom) a výsledok porovnávania zapísať znakmi >, <, = (aj spamäti)
- Vedieť krátiť zlomok (krátením upraviť aj na základný tvar) a rozširovať zlomok
- Sčítať a odčítať zlomky s rovnakými menovateľmi
- Vedieť nájsť ľubovoľného spoločného menovateľa zlomkov (upraviť zlomky na rovnakého menovateľa), sčitovať a odčitovať zlomky s nerovnakými menovateľmi
- Rozlíšiť pravý a nepravý zlomok
- Poznať a vedieť zlomok zapísať v tvare zmiešaného čísla a vedieť zmiešané číslo previesť do
tvaru zlomku
- Vedieť používať kalkulačku pri počítaní s desatinnými číslami
- Používať prirodzené a desatinné čísla pri opise reálnej situácie
- Písomne násobiť a deliť zlomok celým číslom.
- Vedieť rozširovať a krátiť zlomky, vypočítať zlomkovú časť z celku.

- Písomne násobiť a deliť zlomok zlomkom
- Rozumieť pojmom: promile, perióda, odhad výsledku, zaokrúhlenie na daný počet miest (napr. na stotiny)
- Prevádzať a zapisovať zlomok v tvare desatinného čísla a opačne
- Vedieť určiť periódu pri prevode zlomku na desatinné číslo

2. Percentá

Obsahový štandard
Percento, základ, časť prislúchajúca k počtu percent, počet percent. Promile. Použitie promile v praxi.
Vzťah percent (promile), zlomkov a desatinných čísel. Znázorňovanie časti celku a počtu percent
vhodným diagramom. Jednoduché úrokovanie. Riešenie slovných úloh a podnetových úloh.

Výkonový štandard
- Vedieť vypočítať 1 percento (%) ako stotinu základu
- Rozlišovať, pomenovať a vypočítať základ a hodnotu časti prislúchajúcej k počtu percent a vie uplatniť dané vedomosti pri riešení jednoduchých slovných úloh z praktického života
- Vedieť vypočítať počet percent, ak je daný základ a časť prislúchajúca k počtu percent
- Vedieť vypočítať základ, keď pozná počet percent a hodnotu prislúchajúcu k tomuto počtu percent
- Vedieť vypočítať 1 promile (‰) ako tisícinu základu
- Poznať vzťah medzi zlomkami, percentami a desatinnými číslami
- Vedieť vypočítať 10%, 20%, 25%, 50% bez prechodu cez 1%
- Čítať údaje z diagramov (grafov) a zapísať znázornenú časť celku percentom a počtom promile a opačne
- Znázorniť na základe odhadu časť celku (počtu percent, počtu promile) v kruhovom diagrame
- Porovnať viacero časti z jedného celku a porovnanie zobrazí vhodným stĺpcovým aj kruhovým diagramom
- Vedieť zostrojiť kruhový alebo stĺpcový diagram z údajov z tabuľky
- Vypočítať úrok z danej istiny za určité obdobie pri danej úrokovej miere
- Vykonať jednoduché úrokovanie
- Vypočítať hľadanú istinu
- Vedieť riešiť primerané slovné úlohy a podnetové úlohy z oblasti bankovníctva a finančníctva,
v ktorých sa vyskytujú ako podnet štatistické dáta (v tabuľkách, diagramoch, ...)

3. Objem a povrch kvádra a kocky

Obsahový štandard
Niektoré spôsoby zobrazovania priestoru (voľné rovnobežné premietanie, perspektíva). Obrazy kvádra

a kocky vo voľnom rovnobežnom premietaní, viditeľnosť hrán. Telesá zložené z kvádrov a kociek, ich
znázorňovanie, nárys, pôdorys, a bokorys, úlohy na rozvoj priestorovej predstavivosti (aj príklady
jednoduchých a zložených telies v reálnom živote ako propedeutika). Sieť kvádra a kocky. Objem
kvádra a kocky. Jednotky objemu m^3, dm^3, cm^3, mm^3 , hl, liter, dl, cl, ml a ich premena. Povrch kvádra
a kocky.

Výkonový štandard
- Vedieť načrtnúť a narysovať obraz kvádra a kocky vo voľnom rovnobežnom premietaní
- Vyznačiť na náčrte kvádra a kocky ich viditeľné a neviditeľné hrany a ich základné prvky
- Vedieť načrtnúť a narysovať sieť kvádra a kocky
- Zostaviť a zhotoviť náčrt telies skladajúcich sa z kvádrov a kociek
- Nakresliť nárys, bokorys a pôdorys zostavených telies z kvádrov a kociek
- Vedieť vyznačiť na náčrte základné prvky kvádra a kocky
- Poznať vzťah 1 liter = 1 dm3 a vedieť premeniť základné jednotky objemu
- Riešiť primerané slovné úlohy na výpočet povrchu kvádra a kocky s využitím premeny jednotiek obsahu

4. Pomer, priama a nepriama úmernosť

Obsahový štandard
Pomer, rozdeľovanie celku v danom pomere. Mierka plánu a mapy. Riešenie úloh Priama a nepriama
úmernosť. Jednoduchá trojčlenka (aj zložená). Využitie priamej úmernosti v praxi (kontextové a
podnetové úlohy).

Výkonový štandard
- Vedieť vysvetliť pojmy pomer, prevrátený pomer, postupný pomer a zapísať ho
- Deliť dané číslo (množstvo) v danom pomere, zväčšiť (zmenšiť) dané číslo v danom pomere
- Chápať postupný pomer ako skrátený zápis jednoduchých pomerov
- Vedieť zapísať a upraviť postupný pomer
- Riešiť primerané jednoduché slovné úlohy na pomer rôzneho typu a praktické úlohy s použitím mierky plánu a mapy
- Riešiť úlohy s využitím vzťahu v priamej a nepriamej úmernosti
- Riešiť úlohy z praxe na priamu a nepriamu úmernosť
- Riešiť úlohy jednoduchou (aj zloženou) trojčlenkou

5. Trojuholník. Významné prvky trojuholníka

Obsahový štandard

Vonkajšie a vnútorné uhly trojuholníka. Stredná priečka trojuholníka. Ťažnica a ťažisko trojuholníka. Riešenie úloh s využitím výšky, strednej priečky a ťažníc.

Výkonový štandard

Vedieť načrtnúť a narysovať významné prvky trojuholníka. Riešiť úlohy s využitím výšky, ťažnice a strednej priečky.

6. Kombinatorika - riešenie úloh

Obsahový štandard

Úlohy na tvorbu skupín predmetov a ich počte z oblasti rôznych hier, športu a z rôznych oblastí života
(propedeutika variácií). Rôzne spôsoby vypisovania na jednoduchých úlohách (bez podmienok; využiť
pravidlo súčtu). Objavovanie možností a zákonitostí. Pravidlo súčinu. Úlohy s podmienkami
(propedeutika základných modelov kombinatoriky). Riešenie jednoduchých kombinatorických úloh
(na základe hier a pokusov). Riešenie kombinatorických úloh rôznymi metódami (stromový diagram
(stromový graf), príprava tabuliek, systematické vypisovanie možností).

Výkonový štandard

- Vypísať všetky možnosti podľa určitého systému
- Vytvoriť systém (strom logických možností) na vypísanie všetkých možností
- Objavovať spôsob tvorenia všetkých možných riešení (objavovať podstatu daného systému vo
vypisovaní možností)
- Systematicky usporiadať daný počet predmetov (prvkov, údajov) všetkými možnými spôsobmi do skupín
- Vedieť z daného počtu prvkov vybrať menší počet prvkov, tieto vybrané prvky usporiadať a určiť počet takto vybraných a usporiadaných prvkov (bez opakovania aj s opakovaním)
- Vedieť z daného počtu prvkov vybrať usporiadanú skupinu prvkov menšiu ako je daný počet a
určí počet takto usporiadaných skupín prvkov
- Riešiť rôzne primerané a jednoduché kombinatorické úlohy
- Používať pravidla súčtu a súčinu pri riešení jednoduchých kombinatorických úloh
- Zhromažďovať, triediť a systematicky vytvárať všetky možné riešenia
- Vedieť vypočítať kombinatorické úlohy podľa pravidla súčinu a pomocou názoru
- Znázorniť údaje v tabuľke a stromovým diagramom (grafom)

Učebné zdroje
Šedivý – Čeretková: Matematika pre 7. ročník ZŠ, 1. časť
Šedivý – Čeretková: Matematika pre 7. ročník ZŠ, 2. časť
Žabka,Černek : Matematika pre 7. ročník ZŠ, 1.časť
Žabka,Černek : Matematika pre 7. ročník ZŠ, 2.čas

MATEMATIKA – 8. ročník

Vzdelávacia oblasť	**Matematika a práca s informáciami**
Názov predmetu	**Matematika**
Časový rozsah výučby	4 hodín týždenne, 132 hodín ročne
Ročník	ôsmy
Škola	ZŠ Starozagorská 8
Názov ŠkVP	**Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce**
Kód a názov ŠVP	ISCED 2
Stupeň vzdelania	Nižšie stredné vzdelanie
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

1. Celé čísla. Počtové výkony s celými číslami

Obsahový štandard

Kladné a záporné čísla v rozšírenom obore desatinných čísel. Navzájom opačné čísla.
Absolútna hodnota celého a desatinného čísla na číselnej osi. Absolútna hodnota nuly.
Usporiadanie a porovnanie celých a desatinných čísel a ich zobrazenie na číselnej osi Sčitovanie a odčítavanie celých a desatinných čísel. Slovné úlohy – kontextové a podnetové Násobenie a delenie záporného čísla kladným.
Slovné úlohy – kontextové a podnetové.

Výkonový štandard

Poznať vlastnosti celých čísel a príklady vyuţitia celých čísel (kladných a záporných) v praxi. Čítať a písať celé čísla (aj z rôznych tabuliek a grafov). Vymenovať a vypísať dvojice navzájom opačných celých čísel (aj z číselnej osi). Porovnávať celé čísla a usporiadať ich podľa veľkosti. Vedieť zobraziť celé čísla na číselnej osi. Priradiť k celému číslu obraz na číselnej osi a opačne. Zobraziť kladné a záporné desatinné čísla na číselnej osi.
Určiť absolútnu hodnotu celého a desatinného čísla (racionálneho čísla) a nuly na číselnej osi. Sčitovať a odčitovať celé a desatinné čísla. Riešiť primerané slovné úlohy na sčítanie a odčítanie celých a desatinných čísel (kladných a záporných). Vedieť jednoducho zapísať postup riešenia slovnej úlohy, výpočet a odpoveď. Vedieť spamäti i písomne násobiť a deliť

celé čísla. Vedieť rozhodnúť, či výsledok násobenia a delenia dvoch celých bude kladný alebo záporný. Riešiť primerané slovné úlohy na násobenie .

Rozvoj spôsobilosti (kompentencií)

používa celé čísla pri opise reálnej situácie, číta, zapisuje a porovnáva celé čísla, zaokrúhľuje je ich, používa, zapisuje a číta vzťah rovnosti a nerovnosti, vykonáva spamäti aj písomne základné počtové výkony, zaokrúhľuje čísla, vykonáva odhady a kontroluje správnosť výsledkov počtových výkonov

2. Premenná, výraz, rovnica

Obsahový štandard

Riešenie jednoduchých úloh vedúcich na lineárne rovnice bez formalizácie do podoby rovnice: úvahou, metódou pokus – omyl, znázornením. Lineárna rovnica s formálnym zápisom (ako propedeutika). Overenie, či dané číslo je riešením slovnej úlohy. Zápis vzťahov vychádzajúcich z jednotlivých operácií, z porovnávania Výrazy s premennými, dosadzovanie čísel za jednotlivé premenné. Vzorce. Vyjadrenie a výpočet neznámej z jednoduchého vzorca. Dopočítavanie chýbajúcich údajov v jednoduchých vzorcoch. Vyuţitie úloh na priamu a nepriamu úmernosť na propedeutiku funkcií. Propedeutika znázorňovania priamej a nepriamej úmernosti graficky

Výkonový štandard

Osvojiť si pojem číselný výraz. Sčítať, odčítať, násobiť a deliť primerané číselné výrazy. Určiť počet členov v číselnom výraze. Vedieť rozhodnúť o rovnosti dvoch číselných výrazov. Riešiť jednoduché slovné úlohy vedúce k lineárnej rovnici. Vedieť zapísať postup riešenia slovnej úlohy Správne a primerane so zadaním slovnej úlohy využívať počtové výkony – sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie. Vedieť overiť skúškou správnosti, či dané číslo je riešením slovnej úlohy. Vedieť rozlišovať medzi číselným výrazom a výrazom s premennou. Zostaviť jednoduchý výraz s premennou. Určiť vo výraze s premennou členy s premennou a členy bez premennej. Určiť hodnotu výrazu, keď je daná hodnota premennej. Sčitovať a odčitovať výrazy s premennou. Násobiť a deliť primerané výrazy s premennou číslom rôznym od nuly. Vedieť vyjadriť a vypočítať neznámu z jednoduchých vzorcov (napr. $o = 2.(a + b)$; $o = z + 2.a$). Vedieť zvoliť vhodnú pravouhlú sústavu súradníc v rovine. Vyznačiť body v pravouhlej sústavy súradníc v rovine. Vedieť určiť súradnice daného bodu zobrazeného v pravouhlej sústave súradníc. Vedieť znázorniť graf priamej (nepriamej) úmernosti v pravouhlej sústave súradníc (znázorniť priamu a nepriamu úmernosť graficky) ako propedeutika.

Rozvoj spôsobilosti (kompentencií)

matematizuje a rieši reálnu situáciu pomocou rovníc, tvorí a rieši úlohy, v ktorých aplikuje osvojené poznatky o číslach a počtových výkonech, používa, zapisuje a číta vzťah rovnosti a nerovnosti, zobrazí čísla na číselnej osi používa, zapisuje a číta vzťah rovnosti a nerovnosti, zobrazí čísla na číselnej osi, získava pozitívny vzťah k tvorivému prístupu k údajom , vidí potrebu samostatnosti pri objavovaní a slovnom vyjadrení výsledkov zistenia

3. Trojuholník, zhodnosť trojuholníka

Obsahový štandard

Konštrukcia trojuholníka (*sss, sus, usu*), jej jednoznačnosť a súvis so zhodnosťou trojuholníkov. Trojuholník určený stranami - (*sss).* Trojuholník určený stranami a uhlami – *(sus, usu*). Súčet vnútorných uhlov v trojuholníku. Objav trojuholníkovej nerovnosti a veľkosti súčtu vnútorných uhlov trojuholníka. Rovnoramenný a rovnostranný trojuholník, objav niektorých ich základných vlastností.
Výška trojuholníka, niektoré ďalšie konštrukčné úlohy.

Výkonový štandard

Vedieť rozlíšiť základné prvky trojuholníka. Poznať vetu o vnútorných uhloch trojuholníka a vedieť vypočítať vonkajšie uhly trojuholníka. Samostatne riešiť úlohy s využitím vlastností vnútorných a vonkajších uhlov. Vedieť vykonať rozbor konštrukčnej úlohy. Vysvetliť a zapísať konštrukčný postup zostrojenia trojuholníka (aj pomocou skôr osvojenej matematickej symboliky). Vedieť zostrojiť trojuholník podľa konštrukčného postupu s využitím vety *sss, sus* a *usu.* Vedieť urobiť skúšku (splnenie podmienok úlohy) správnosti zostrojenia trojuholníka. Vedieť narysovať pravidelný šesťuholník. Poznať vetu o trojuholníkovej nerovnosti pri konštrukcii trojuholníka podľa *sss.* Poznať vetu o vnútorných uhloch trojuholníka a o súčte vnútorného a vonkajšieho uhla pri tom istom vrchole trojuholníka.
Vedieť popísať rovnostranný a rovnoramenný trojuholník a ich vlastnosti. Vedieť presne a čisto narysovať ľubovoľný rovnostranný a rovnoramenný trojuholník. Poznať a uviesť príklady rovnostranného a rovnoramenného trojuholníka z reálneho života. Poznať vlastnosti výšok v trojuholníku. Vedieť zostrojiť výšky trojuholníka (v ostrouhlom, tupouhlom a pravouhlom). Vedieť zostrojiť priesečník výšok v ľubovoľnom trojuholníku.
Riešiť ďalšie konštrukčné úlohy s využitím poznatkov o konštrukcii trojuholníka (rovnobežníky, štvoruholníky,...). Zostrojiť obdĺžnik, štvorec, kosodĺžnik, kosoštvorec.

Rozvoj spôsobilosti (kompentencií)

pozná, vie popísať, pomenovať, načrtnúť, narysovať a zostrojiť základné rovinné útvary, pozná ich základné prvky a ich vlastnosti, vie vykonať v praxi potrebné najdôležitejšie merania a výpočty obvodu geometrických útvarov, pozná meracie prostriedky a ich jednotky,

vie ich samostatne používať aj pri praktických meraniach, analyzuje a rieši aplikačné geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

4. Rovnobežníky, lichobežníky, obsah trojuholníka

Obsahový štandard

Rovnobežky preťaté priamkou (priečkou). Striedavé a súhlasné uhly pri rovnobežkách. Rovnobežníky a ich základné vlastnosti vyplývajúce z rovnobežnosti. Výška rovnobežníka. Konštrukcia rovnobežníkov. Lichobežník. Pravouhlý a rovnoramenný lichobežník, objav niektorých ich vlastností. Jednoduché konštrukcie rovnobežníkov a lichobežníka. Obsah a obvod kosoštvorca, kosodĺžnika a trojuholníka. Slovné (kontextové a podnetové) úlohy z praxe (z reálneho života). Obvod a obsah lichobežníka. Slovné (kontextové a podnetové) úlohy z praxe (z reálneho života).

Výkonový štandard

Vedieť zostrojiť dve rovnobežné priamky (rovnobežky) *a, b*, ktoré sú preťaté priečkou *p*.
Vedieť určiť a vymenovať súhlasné a striedavé uhly pri dvoch rovnobežných priamkach preťatých priečkou. Poznať vlastnosti súhlasných a striedavých uhlov. Riešiť úlohy s využitím vlastností súhlasných a striedavých uhlov. Načrtnúť a pomenovať rovnobežníky: štvorec, kosoštvorec, obdĺžnik, kosodĺžnik a poznať ich základné vlastnosti (o stranách, vnútorných uhloch, uhlopriečkach a ich priesečníku). Správne rozlišovať (vedieť vysvetliť rozdiel) pravouhlé a kosouhlé rovnobežníky. Narysovať štvorec, kosoštvorec, obdĺžnik, kosodĺžnik a správne označiť všetky ich základné prvky. Zostrojiť a odmerať v rovnobežníku (štvorec, kosoštvorec, obdĺžnik, kosodĺžnik) jeho dve výšky. Načrtnúť lichobežník, pomenovať a opísať jeho základné prvky. Vedieť zostrojiť ľubovoľný lichobežník (obecný, pravouhlý, rovnoramenný) podľa zadaných prvkov a na základe konštrukčného postupu. Vedieť riešiť a narysovať primerané konštrukčné úlohy pre štvoruholníky s využitím vlastností konštrukcie trojuholníka (a s využitím poznatkov rovnobežníkov a lichobežníka).
Poznať základné vzorce pre výpočet obvodu a obsahu štvorca, kosoštvorca, obdĺžnika, kosodĺžnika a trojuholníka. Vypočítať obvod a obsah štvorca, kosoštvorca, obdĺžnika, kosodĺžnika a trojuholníka (aj z obsahu). Riešiť slovné (kontextové a podnetové) úlohy z reálneho života s využitím poznatkov o obsahu a obvode rovnobežníkov, trojuholníka a s využitím premeny jednotiek dĺžky a obsahu. Poznať vzorec pre výpočet obvodu a obsahu lichobežníka. Vypočítať obvod a obsah lichobežníka. Riešiť slovné (kontextové a podnetové) úlohy z reálneho života s využitím poznatkov o obsahu a obvode rovnobežníkov, trojuholníka, lichobežníka a s využitím premeny jednotiek dĺžky a obsahu.

Rozvoj spôsobilosti (kompentencií)

pozná, vie popísať, pomenovať, načrtnúť, narysovať a zostrojiť základné rovinné útvary, pozná ich základné prvky a ich vlastnosti, vie vykonať v praxi potrebné najdôležitejšie merania a výpočty obvodu geometrických útvarov, pozná meracie prostriedky a ich jednotky, vie ich samostatne používať aj pri praktických meraniach, analyzuje a rieši aplikačné geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

5. Hranoly, ich objem a povrch

Obsahový štandard

Hranol, jeho znázornenie a sieť. Objem a povrch hranola.

Výkonový štandard

Načrtnúť kocku, kváder, hranol vo voľnom rovnobežnom premietaní.
Poznať vlastnosti podstavy a plášťa hranola. Vedieť určiť počet hrán, stien a vrcholov hranola. Zostrojiť sieť kolmého hranola. Vedieť použiť príslušné vzorce na výpočet objemu a povrchu (kocky, hranola a kvádra). Vypočítať objem a povrch kocky, hranola a kvádra (aj v slovných úlohách).

Rozvoj spôsobilosti (kompentencií)

rozozná, pomenuje a opíše jednotlivé základné priestorové geometrické tvary, nachádza v realite ich reprezentáciu

6. Kruh, kružnica

Obsahový štandard

Kruh, kružnica. Dotyčnica ku kružnici, jej poloha voči príslušnému polomeru. Tetiva kružnice. Kružnicový oblúk a kruhový výsek (odsek), ich stredový uhol.Obsah kruhu a dĺžka kružnice (obvod kruhu). Medzikružie.
Kontextové úlohy.

Výkonový štandard

Zostrojiť a zapísať kružnicu k a kruh K s daným polomerom r (alebo s daným priemerom d).
Vedieť vysvetliť vzťah medzi polomerom a priemerom kružnice k (kruhu K). Určiť vzájomnú polohu kružnice k a priamky p. Zostrojiť dotyčnicu ku kružnici k v určenom bode ležiacom na kružnici k. Zostrojiť dotyčnicu ku kružnici k z daného bodu, ktorý leží mimo kružnice k zvonku a opísať (stačí slovne) postup tejto konštrukcie približnou metódou aj pomocou Talesovej kružnice. Vedieť na kružnici vyznačiť kružnicový oblúk, prípadne kružnicový oblúk prislúchajúci danému stredovému uhlu.Vedieť v kruhu vyznačiť kruhový výsek, prípadne kruhový výsek prislúchajúci danému stredovému uhlu. Vedieť v kruhu vyznačiť

kruhový odsek Vedieť určiť a odmerať stredový uhol prislúchajúci k danému kružnicovému oblúku alebo kruhovému výseku. Poznať približné hodnoty Ludolfovoho čísla π = 3,14 resp. pre použitie v písomných výpočtoch obsahu kruhu a dĺžky kružnice. Vedieť vypočítať obsah kruhu a dĺžku kružnice ($S = \pi r^2$; o = 2 $\pi r = \pi d$) .Poznať základné vzťahy (vzorce) pre výpočet obsahu kruhu a dĺžky kružnice.

Rozvoj spôsobilosti (kompentencií)

záujem na zdokonaľovanie svojho logického myslenia, na jeho neustálom rozširovaní a prehlbovaní (triedenie, použitie elementárnych algoritmov, atď.) o prvky kritického myslenia

7. Pravdepodobnosť, štatistika

Obsahový štandard

Pravdepodobnostné hry a pokusy. Rôzne úlohy na porovnávanie šancí rôznych udalostí. Číselné porovnávanie šancí.

Výkonový štandard

Získať skúsenosti z porovnávania rôznych udalosti z pohľadu na ich mieru pravdepodobnosti. Vedieť uskutočňovať jednoduché a primerané experimenty. Vedieť posúdiť a rozlíšiť možné, ale aj nemožné udalosti. Vedieť rozhodnúť o pravdepodobnosti udalosti. Vypočítať relatívnu početnosť udalosti. Vedieť spracovať, plánovite a systematicky zhromažďovať a triediť údaje v experimente. Zo zhromaždených údajov vybrať štatistický súbor. Vypočítať aritmetický priemer z primeraných údajov. Zaznamenávať a usporadúvať údaje do tabuľky. Čítať (interpretovať) údaje z tabuľky, z kruhového diagramu a z stĺpcového grafu. Znázorniť údaje z tabuľky kruhovým diagramom a stĺpcovým grafom.

Rozvoj spôsobilosti (kompentencií)

prostredníctvom hier a manipulatívnych činností získa skúsenosti s organizáciou konkrétnych súborov predmetov podľa zvoleného ľubovoľného a podľa vopred daného určitého kritéria, vie z daného počtu prvkov vybrať skupinu s daným počtom prvkov podľa určeného pravidla a vypočítať počet možností výberu ,je schopný orientovať sa v množine údajov

MATEMATIKA – 9. ročník

Vzdelávacia oblasť	**Matematika a práca s informáciami**
Názov predmetu	**Matematika**
Časový rozsah výučby	6 hodín týždenne, 198 hodín ročne
Ročník	deviaty
Škola	ZŠ Starozagorská 8
Názov ŠkVP	**Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce**
Kód a názov ŠVP	ISCED 2
Stupeň vzdelania	Nižšie stredné vzdelanie
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

V tomto školskom roku majú žiaci rozšírený počet hodín na posilnenie a prehlbenie učiva.

1. OBSAH VZDELÁVANIA PREDMETU

Obsah vzdelávania je zadefinovaný nasledovnými tematickými celkami:

- Mocniny a odmocniny, zápis veľkých čísel
- Riešenie lineárnych rovníc a nerovníc
- Niektoré ďalšie telesá, ich objem a povrch
- Súmernosť v rovine
- Pytagorova veta
- Grafické znázorňovanie závislostí
- Podobnosť trojuholníkov
- Štatistika
- Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie

2. OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Mocniny a odmocniny, zápis veľkých čísel	Druhá a tretia mocnina a odmocnina. Mocniny s mocniteľom – prirodzeným číslom. Mocniny čísla 10, predpony a ich súvis s mocninami. Zápis veľkých čísel v tvare $a.10^n$ (pre a <10 a n N) a práca s takýmito číslami na kalkulačke. Vytváranie predstavy o veľmi veľkých a veľmi malých číslach. Počítanie s veľkými číslami, zaokrúhľovanie a odhad výsledku.	Orientovať sa v pojmoch mocniteľ, exponent, základ mocniny. Zapísať súčin rovnakých čísel ako mocninu a naopak. Určiť druhú mocninu čísel od 0 po 20 a zapamätať si ich. Vypočítať druhú mocninu zlomku. Vypočítať druhú mocninu záporného čísla. Riešiť výpočtové i slovné úlohy s využitím druhej a tretej mocniny, aj s použitím kalkulačky. Zapísať druhú, tretiu odmocninu. Poznať podmienku základu druhej odmocniny. Spamäti určiť druhú odmocninu "štvorcov" celých čísel od 0 do 20. Zapísať tretiu odmocnicnu. Vypočítať druhú a tretiu odmocninu čísla na kalkulačke. Poznať vzťahy 0n = 0, a0 = 1. Určiť znamienko n-tej mocniny ľubovoľného čísla. Poznať a použiť pravidlo sčítania a odčitania mocnín s rovnakým základom a exponentom. Násobiť a deliť mocniny s rovnakým základom. Umocniť súčin. Umocniť podiel. Umocniť mocninu. Zapísať ako mocninu čísla 100,1000,10000... Zapísať veľké čísla v tvare a . 10n, kde 1<=a<10, n ? N. Riešiť primerané numerické aj slovné úlohy s veľkými číslami s využitím zručností odhadu a zaokrúhľovania. Používať zaokrúhľovanie a odhad pri riešení praktických úloh.
Riešenie lineárnych rovníc a nerovníc	Riešenie jednoduchých lineárnych rovníc pomocou ekvivalentných úprav. Riešenie jednoduchých lineárnych nerovníc, ich vzťah k príslušnej lineárnej rovnici. (Ako propedeutika jednoduché grafické znázornenie riešenia). Riešenie jednoduchých lineárnych rovníc s neznámou v menovateli. Vyjadrenie neznámej zo vzorca. Riešenie slovných (kontextových) úloh, ktoré vedú k lineárnej rovnici alebo nerovnici.	Rozlíšiť medzi zápismi rovnosti, nerovnosti, rovnice, nerovnice. Rozhodnúť o rovnosti (nerovnosti) dvoch číselných (algebrických) výrazov. Riešiť lineárnu rovnicu (aj s desatinnými číslami, celými číslami, zátvorkami, zlomkami, s neznámou v menovateli). Overiť riešenie rovnice skúškou správnosti. Určiť podmienky riešenia rovnice (výrazu) s neznámou v menovateli. Vykonať skúšku správnosti. Riešiť jednoduché lineárne nerovnice. Graficky znázorniť riešenie nerovnice. Overiť riešenie dosadením viacerých hodnôt z intervalu riešenia aj mimo neho. Z primeraných matematických a fyzikálnych vzorcov vyjadriť neznámu. Riešiť slovné úlohy s tematikou pohybu. Riešiť slovné úlohy s tematikou spoločnej práce.Riešiť slovné úlohy vedúce k lineárnej rovnici / nerovnici - analyzovať úlohu, určiť a vybrať vhodnú stratégiu riešenia (rovnicou, nerovnicou, tipovaním, ...), zostaviť zápis úlohy, zapísať postup riešenia slovnej úlohy. Overiť správnosť riešenia slovnej úlohy.
Niektoré ďalšie telesá, ich objem a povrch	Valec, ihlan, kužeľ a ich siete. Objem a povrch valca, ihlana a kužeľa. Guľa a rez guľou. Objem a povrch gule. Použitie vzorcov na výpočet objemu a povrchu valca, ihlana, kužeľa a gule (aj v slovných úlohách z praxe).	Popísať valec, ihlan, kužeľ, guľu, pomenovať ich základné prvky. Načrntúť tieto telesá vo voľnom rovnobežnom premietaní. Zostrojiť sieť valca, kužeľa, ihlana. Vypočítať objem a povrch valca, kužeľa, ihlana, gule. Riešiť primerané slovné úlohy na výpočet objemu a povrchu valca, ihlana, kužeľa a gule. Použiť vzorce pre výpočet objemu a povrchu valca, ihlana, kužeľa a gule.
Súmernosť v rovine	Osová súmernosť, os súmernosti. Stredová súmernosť, stred súmernosti. Konštrukcia obrazu v osovej súmernosti. Konštrukcia obrazu v stredovej súmernosti. Ukážky stredovej súmernosti	Vysvetliť pojem osová súmernosť. Určiť, či sú geometrické útvary súmerné podľa osi. Nájsť os súmernosti osovo súmerného útvaru. Zostrojiť obraz bodu, úsečky, priamky, kružnice alebo jednoduchého útvaru (obrazca) zloženého z úsečiek a častí kružnice v osovej súmernosti. Vysvetliť pojem

	– útvarov (aj v štvorcovej sieti).	stredová súmernosť, stred súmernosti. Zostrojiť obraz bodu, úsečky, priamky, kružnice alebo jednoduchého útvaru (obrazca) zloženého z úsečiek a častí kružnice v stredovej súmernosti. Určiť osi súmernosti (štvorec, obdĺžnik, trojuholníky, kružnica - kruh, atď.) Určiť stredovo súmerné rovinné útvary (štvorec, obdĺžnik, kruh). Zostrojiť osovo aj stredovo súmerný útvar k danému jednoduchému útvaru (aj v štvorcovej sieti).
Pytagorova veta	Pytagorova veta, jej odvodenie. Použitie Pytagorovej vety pri riešení praktických úloh.	Popísať pravouhlý trojuholník, vymenovať jeho základné prvky, orientovať sa v pojmoch odvesna, prepona, súčet dvoch ostrých uhlov v pravouhlom trojuholníku je 90 stupňov. Popísať, pre aký útvar platí Pytagorova veta, vysvetliť vzťah c2=a2+b2 aj pomocou slovnej formulácie. Vysvetliť význam Pytagorovej vety. Zapísať Pytagorovu vetu vzťahom c2=a2+b2 , ale aj vzťahom pri inom označení strán pravouhlého trojuholníka. Samostatne vyjadriť a zapísať zo základného vzťahu Pytagorovej vety obsah štvorca nad odvesnou a (a2=c2-b2) a nad odvesnou b (b2=c2-a2). Vyjadriť vzťah pre výpočet odvesien a, b alebo ich druhých mocnín. Vypočítať dĺžku tretej strany pravouhlého trojuholníka, ak sú známe dĺžky jeho dvoch zvyšných strán. Použiť Pytagorovu vetu v úlohách o rovinných geometrických útvaroch (rovnoramenný, rovnostranný trojuholník, lichobežník). Samostatne použiť Pytagorovu vetu pri riešení praktických kontextových úloh z reálneho života.
Grafické znázorňovanie závislostí	Karteziánsky (pravouhlý - dvojrozmerný) súradnicový systém. Rôzne spôsoby znázorňovania – grafy závislostí. Súvis grafu s niektorými základnými vlastnosťami závislostí (rast, klesanie, najväčšie a najmenšie hodnoty). Lineárna závislosť (lineárna funkcia), jej vlastnosti a graf. Všeobecná rovnica lineárnej funkcie: $y = k.x + q$; ($k \neq 0$). Koeficienty k a q v predpise lineárnej funkcie. Znázornenie priamej a nepriamej úmernosti graficky. Graf a predpis priamej a nepriamej úmernosti.	Popísať a zostrojiť pravouhlý súradnicový systém. Zobraziť bod, úsečku, trojuholník atď. v pravouhlom súradnicovom systéme. Zostrojiť graf lineárnej závislosti podľa údajov z tabuľky pre hodnoty x a y. Popísať základné vlastnosti grafu lineárnej funkcie (lineárnej závislosti) - tvar grafu, súvislosť čísla k v predpise lineárnej funkcie $y = kx + q$ s jej rastom alebo klesaním. Uviesť dvojicu veličín, medzi ktorými je lineárna funkčná súvislosť. Zostaviť tabuľku a zostrojiť graf lineárnej funkcie v obore reálnych čísel. Poznať význam koeficientov k a q v predpise lineárnej funkcie $y = kx + q$. Určiť, či je lineárna funkcia rastúca (klesajúca). Zapísať tvar konštantnej funkcie napr. $y = a$, kde a je reálne číslo. Čítať údaje z grafu priamej a nepriamej úmernosti, použiť pri výpočte. Určiť druhú súradnicu bodu, ktorý leží na grafe. Riešiť slovné úlohy na využitie závislosti prvkov v priamej a nepriamej úmernosti. Riešiť kontextové úlohy s tematikou osovej a stredovej súmernosti, Pytagorovej vety a karteziánskeho súradnicového systému.
Podobnosť trojuholníkov	Podobnosť geometrických útvarov, pomer podobnosti. Úsečka rozdelená v danom pomere. Podobnosť trojuholníkov. Riešenie primeraných matematických (numerických) a konštrukčných úloh. Použitie podobnosti pri meraní výšok a vzdialeností, topografické práce v reálnych situáciách.	Vysvetliť podstatu zhodnosti a podobnosti. dvoch geometrických útvarov. Rozhodnúť, či sú dva dané geometrické útvary zhodné, resp. podobné. Vysvetliť vety o zhodnosti trojuholníkov. Vysvetliť podstatu podobnosti dvoch geometrických útvarov. Rozhodnúť o podobnosti dvojice daných útvarov v rovine (štvorce, obdĺžniky, trojuholníky, atď.). Vypočítať pomer podobnosti k pre dva rovinné útvary. Vysvetliť základné vety o podobnosti trojuholníkov (sss, sus, uu). Na základe viet o podobnosti trojuholníkov riešiť primerané matematické (numerické) a konštrukčné úlohy. Použiť pomer podobnosti k dvoch podobných rovinných útvarov pri výpočtovej a konštrukčnej úlohe. Využiť vlastností podobností trojuholníkov pri riešení praktických úloh zo života pri meraní (odhadovaní) vzdialeností a výšok. Riešiť jednoduché praktické topografické úlohy s využitím vlastností podobnosti trojuholníkov. Určiť skutočnú vzdialenosť - mierka mapy a skutočné rozmery predmetov - mierka plánu.
Štatistika	Štatistické prieskumy, triedenie, náhodný výber. Realizácia vlastných jednoduchých štatistických prieskumov - projektov, ich	Orientovať sa v pojmoch možný, nemožný, náhodný, istý jav. Popísať triedenie štatistických jednotiek a náhodný výber zo súboru. Určiť výpočtom relatívnu početnosť daného javu.

	spracovanie. Tabuľky, grafy a diagramy, ich čítanie, interpretácia a tvorba, prechod od jedného typu znázornenia k inému.	Riešiť primerané úlohy zo štatistiky s využitím výpočtu aritmetického priemeru. Interpretovať údaje z tabuľky a prostredníctvom viacerých druhov diagramov - grafov, (kruhový, koláčový, úsečkový, stĺpcový, spojnicový) znázorniť hodnoty - údaje. Pripraviť a spracovať jednoduchý vlastný projekt zameraný na štatistický prieskum určitej udalosti spojený s triedením údajov, spracovaním získaných hodnôt - údajov do tabuľky a vyjadrením početnosti určitých javov z nazbieraných údajov.
Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie	Aplikačné a kontextové úlohy z praxe a bežného života s využitím už nadobudnutých poznatkov a vedomostí.	Reprodukovať a analyzovať text slovnej úlohy, kategorizovať typ úlohy, vykonať matematizáciu (matematický zápis) daných údajov a neznámych údajov, zhodnotiť možnosti riešenia, navrhnúť riešenie, riešiť úlohu, overiť správnosť riešenia.

3. KOMPETENCIE, ktoré má žiak získať v 9. ročníku

- pozná a funkčne využíva rôzne spôsoby kvantitatívneho vyjadrenia celok - časť (prirodzeným číslom, zlomkom, desatinným číslom, percentom)
- rieši kontextové a aplikačné úlohy
- matematizuje jednoduché reálne situácie s využitím písmen vo význame čísla (premennú, určí hodnotu výrazu)
- matematizuje a rieši reálnu situáciu pomocou rovníc
- tvorí a rieši úlohy, v ktorých aplikuje osvojené poznatky o číslach a počtových výkonoch
- udáva tabuľky jednoduchých lineárnych súvislostí, doplňuje chýbajúce údaje na základe objaveného pravidla a znázorňuje údaje
- objavuje funkčné vzťahy medzi premennými a znázorňuje ich v pravouhlej súradnicovej sústave
- vyjadrí lineárne funkcie rovnicou, tabuľkou, grafom, vie uviesť príklady nelineárnych funkcií
- vytvára tabuľky a grafy pre jednoduché funkcie
- užíva k argumentácii a pri výpočtoch vety o zhodnosti a podobnosti trojuholníkov
- rozoznáva a modeluje osovo a stredovo súmerné útvary v rovine, manipulatívnou činnosťou je žiak privedení k pochopeniu a osvojeniu jednoduchých geometrických transformácií, pozná základné vlastnosti dvojíc súmerných útvarov a vie ich využívať pri jednoduchých konštrukciách
- analyzuje a rieši aplikačné geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
- je schopný orientovať sa v množine údajov
- vie prisúdiť výrokom z blízkeho okolia správnu pravdivostnú hodnotu
- vie posudzovať realitu zo štatistického a pravdepodobnostného pohľadu
- vie rozlíšiť istý a nemožný jav

Dosiahnuté postoje:

- spolieha sa na výsledky zistené počtovými výkonmi prostredníctvom možnosti kontroly týchto výpočtov
- poznaním písmen vo význame čísla získava pocit, že je bohatší o dôležité využiteľné vedomosti

- poznanie rovníc mu dáva rýchlejší a univerzálnejší prostriedok riešenia úloh
- získava pozitívny vzťah k tvorivému prístupu k údajom
- vidí potrebu samostatnosti pri objavovaní a slovnom vyjadrení výsledkov zistenia
- vytvára si naklonenosť k využívaniu grafických prostriedkov vyjadreniu kvantitatívnych súvislostí
- má záujem o zdokonaľovanie svojho logického myslenia, o jeho neustále rozširovanie a prehlbovanie, o prvky kritického myslenia
- je priaznivo naklonený rozvíjaniu svojich schopností a objaveniu pravidelností okolo seba
- vďaka poznaniu premenných je pripravený na iný spôsob prístupu k veličinám a realite
- je naklonený v jednote používat odhad, meranie a výpočet
- postupne si zvyká na potrebu dôkazu a v odôvodnených prípadoch ho aj nárokuje
- snaha o presnosť pri meraniach, konštrukcii a výpočtoch je preňho samozrejmá
- používa náčrty, rôzne spôsoby znázornenia geometrických telies a predmetov
- vyvíja snahu o rozvoj vlastnej priestorovej predstavivosti
- často sa opiera o svoje vedomosti a zručnosti z oblasti zhodnosti a podobnosti geometrických útvarov
- vďaka nadobudnuým vedomostiam a matematickým zručnostiam si uvedomuje iný, kvalitnejší a hodnotnejší spôsob vnímania okolitej skutočnosti
- je pripravený na posúdenie pravdivosti matematických výrokov, s ktorými sa v priebehu svojej učebnej činnosti stretol
- získa nadhľad nad celkovým chápaním matematického textu, z hľadiska jeho štrukturácie na definície, vety, hypotézy, dôkazy
- získava uspokojenie nad ovládaním dalšieho prostriedku riešenia úloh
- získava uspokojenie nad novým pohladom na realitu
- získava spokojnost nad novou možnostou zachytávania kvantifikácie reality

4. PRIEREZOVÉ TÉMY

Prierezová téma	Východisko	Zmysel / cieľ	Tematický celok prierezovej témy	Téma prierezovej témy	Téma predmetu	Tematický celok predmetu	Organizačné zabezpečenie
Regionálna výchova	Prírodné krásy.	Poznať nadmorské výšky a základné vzdialenosti medzi prírodnými krásami v našom regióne.	Môj rodný kraj	Prírodné krásy regiónu	Riešenie úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie (mierka mapy a plánu)	Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie	Praktické aktivity s mapou regiónu a výpočty na základe mierky mapy. Skupinová práca – zhotovenie náčrtu okolia na základe publikácie o našom regióne a vzdialenostiach medzi prírodnými krásami region.
Multikultúrna výchova	Umenie a estetické hodnoty	Formovať estetický grafický prejav	Estetická výchova	Esteický prejav	Konštrukcia trojuholníka	Trojuholník, zhodnosť trojuholníkov	Praktické aktivity

5. HODNOTENIE:

Hodnotenie žiakov podľa platného Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ schválených MŠVVaŠ SR (č. 2011-3121/12824:4-921, na základe ústnych odpovedí, známok z kontrolných prác, a na základe pracovnej aktivity žiakov na hodinách.
Povinné kontrolné práce : Vsupná previerka, 1. – 4. školská práca

6. UČEBNÉ ZDROJE

Literatúra

1. Šedivý, Čeretková: Matematika pre 7. ročník ZŠ, 2. časť, SPN, 2000
2. Šedivý, Čeretková: Matematika pre 8. ročník ZŠ, 1. časť, SPN, 2001

3. Šedivý, Čeretková: Matematika pre 8. ročník ZŠ, 2. časť, SPN, 2002
4. Šedivý, Čeretková: Matematika pre 9. ročník ZŠ, 1. časť, SPN, 2001
5. Šedivý, Čeretková: Matematika pre 9. ročník ZŠ, 2. časť, SPN, 2002
6. Rôzni: Hravá matematika – pracovný zošit pre 9. ročník ZŠ, Taktik International, s.r.o., 2012
7. Bálint: Vzdelávací štandard s exemplifikačnými úlohami z matematiky pre 2. stupeň základnej školy, MŠ SR, 2002
8. Burjan, Bastlová: Matematika základnej školy v testoch, EXAM, 1999

Didaktická technika

- interaktívna tabuľa, dataprojektor, IKT

Materiálne výučbové prostriedky

- trojuholník s ryskou, kružidlo, uhlomer, kalkulačka, štvorčekový papier

Ďalšie zdroje

internet, pripravené prezentácie, pracovné listy, skúsenosti

INFORMATIKA

INFORMATIKA					
ročník	**5. ročník**	**6. ročník**	**7.ročník**	**8. ročník**	**9. ročník**
ŠVP	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
ŠkVP	0,5	0,5	-	0,5	0,5
Celkový počet	1	1	0,5	1	1

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Informatika v nižšom sekundárnom vzdelávaní nebude pre našich žiakov novinkou, pretože už v minulosti sme postupovali podľa schváleného učebného plánu, ktorý obsahoval povinnú 1 hodinu informatiky týždenne na 2. stupni. Informatika sa vyučovala taktiež v rámci nepovinného predmetu, resp. v rámci krúžkovej činnosti.
Informatika má dôležité postavenie vo vzdelávaní, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie. Je evidentné, že význam informatiky, resp. kompetencií v oblasti IKT neustále prudko narastá.
Poslaním vyučovania informatiky je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje tak informatickú kultúru, t.j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatika a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní iných predmetov, medzipredmetových projektov, celoškolských programov a pri riadení školy.
Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov zabezpečí rovnakú príležitosť pre produktívny a plnohodnotný život obyvateľov SR v informačnej a znalostnej spoločnosti, ktorú budujeme.
Oblasť informatiky zaznamenáva mimoriadny rozvoj, preto v predmete informatika je potrebné dôkladnejšie sa zamerať na štúdium základných univerzálnych pojmov, ktoré prekračujú súčasné technológie. Dostupné technológie majú poskytnúť vyučovaniu informatiky široký priestor na motiváciu a praktické projekty.

2. CIELE PREDMETU

Cieľom vyučovania informatiky na 2. stupni ZŠ je sprístupniť základné pojmy a techniky používané pri práci s údajmi a pri tvorbe algoritmov a výpočtových procesov. Podobne ako matematika aj informatika v spojení s informačnými technológiami vytvára platformu pre všetky ďalšie predmety. V predmete informatika je potrebné dôkladnejšie sa zamerať na štúdium základných univerzálnych pojmov, ktoré prekračujú súčasné technológie.

Dostupné technológie majú poskytnúť vyučovaniu informatiky široký priestor na motiváciu a praktické projekty.

Výchovno-vzdelávací proces na 2. stupni základnej školy smeruje k tomu, aby žiaci:

- sa oboznámili s pojmami údaj a informácia, s rôznymi typmi údajov, s ich zbieraním, uchovávaním, zobrazovaním, spracovaním a prezentovaním.
- rozumeli pojmom algoritmus a program (formálny zápis automatizovaného spracovania údajov);
- sa oboznámili so systémami na spracovanie údajov – z pohľadu ich architektúry (počítač, prídavné zariadenia, médiá, komunikácie) a logickej štruktúry (napr. operačný systém);
- si rozvíjali schopnosť algoritmizovať zadaný problém, rozvíjali si programátorské zručnosti, naučili sa pracovať v prostredí bežných aplikačných programov, naučili sa efektívne vyhľadávať informácie uložené na CD alebo na sieti a naučili sa komunikovať cez sieť;
- nadobudli schopnosti potrebné pre výskumnú prácu (t. j. schopnosť realizovať jednoduchý výskumný projekt, sformulovať problém), rozvíjali si formálne a logické myslenie, naučili sa viaceré metódy na riešenie problémov.
- rozvíjali si svoje schopnosti kooperácie a komunikácie (naučili sa spolupracovať v skupine pri riešení problému, verejne so skupinou o ňom diskutovať a referovať);
- rozvíjali si svoju osobnosť, tvorivosť, logické myslenie, zodpovednosť, morálne a vôľové vlastnosti, húževnatosť, sebakritickosť a snažili sa o sebavzdelávanie;
- naučili sa rešpektovať intelektuálne vlastníctvo a autorstvo informatických produktov, systémov a aplikácií (aby chápali, že informácie, údaje a programy sú produkty intelektuálnej práce, sú predmetmi vlastníctva a majú hodnotu), pochopili sociálne, etické a právne aspekty informatiky.

3. KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE

Informácie okolo nás

Pojmy:

- typy informácií, reprezentácia, bit, bajt
- formátovanie textu, nadpisy, odrážky, obrázky v texte
- grafická informácia, fotografia, animácia
- informácie v tabuľkách, bunka, vzťahy medzi bunkami, grafy
- úprava zvukov, hudobný formát, prehrávanie a vytváranie videa
- prezentácia, snímka, prezentačný program, prezentácia na webe
- encyklopédia, odkazy

Vlastnosti a vzťahy, postupy a metódy:

- vytvorenie plagátu, vizitky, pozvánky
- úprava fotografií, koláž, texty v obrázkoch
- vytvorenie alebo prerozprávanie príbehu ako prezentácia

- hľadanie slova, pojmu v tabuľke, v dokumente, v encyklopédii, hľadanie titulu v elektronickej knižnici
- edukačné prostredia pre iné predmety (napr. dynamická geometria, fyzikálne experimenty, práca s mapami, trenažéry pre cudzí jazyk)

Komunikácia prostredníctvom IKT

Pojmy:

- elektronická pošta, adresár príjemcov, príloha správy
- webová adresa, katalógy, portály, vyhľadávače
- rozhovor (chat), okamžitá správa (ICQ)

Vlastnosti a vzťahy, postupy a metódy:

- formátovanie emailovej správy
- školský web, weby inštitúcií, edukačný portál, vyhľadávanie pomocou google
- rozhovor (chat) so spolužiakmi v triede, okamžité správy so spolužiakmi a učiteľom
- prechádzanie a hľadanie v internetovom obchode (knihy, filmy, hudba, elektronika, hračky).

Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie

Pojmy:

- postup riešenia, etapy riešenia problémov
- programovací jazyk, elementárny príkaz, postupnosť, procedúra, cyklus
- zložitosť riešenia problému

Vlastnosti a vzťahy, postupy a metódy:

- v detskom programovacom prostredí riešenie úloh s opakovaním nejakých činností, zoskupovanie častí riešenia do procedúr
- porovnanie času trvania rôznych riešení problému

Princípy fungovania IKT

Pojmy:

- vstupno/výstupné zariadenia, skener
- oblasti aplikácií softvéru
- operačný systém, používateľ, prihlasovanie do systému, správca úloh
- priečinok, disk, CD, usb-pamäťový kľúč, archív
- lokálna sieť, zdieľanie súborov v triede
- princípy fungovania internetu, adresa, doména, IP, http, ftp, smtp
- formáty súborov

Vlastnosti a vzťahy, postupy a metódy:

- porovnávanie periférií podľa ich určenia a kapacít
- práca so skenerom, jednoduché princípy fungovania skenera
- naštartovanie operačného systému, prihlásenie a odhlásenie používateľa
- spúšťanie naraz viac aplikácií, sledovanie behu aplikácií v správcovi úloh
- ukladanie informácií na rôzne média, porovnanie kapacít a rýchlosti ukladania
- vytváranie archívov, výber z archívu, rozbaľovanie archívu
- práca so súbormi v lokálnej sieti triedy

- logické princípy fungovania internetu, zisťovanie IP čísla počítača
- skúmanie rozdielov rôznych formátov súborov

Informačná spoločnosť

Pojmy:

- informačné technológie vo vedomostnej spoločnosti
- riziká technológií, vírusy, antivírusové programy, hackeri
- zásady bezpečnosti
- platnosť, správnosť informácií, nebezpečný obsah
- licencie programov, legálnosť používania, freeware, shareware
- legálnosť použitia obrázkov a textov z internetu

Vlastnosti a vzťahy, postupy a metódy:

- ako pomáhajú počítače v praktickom živote a živote spoločnosti, ukážky jednoduchých aplikácií
- ako vznikajú a ako sa šíria počítačové vírusy, ako sa odhaľujú a odstraňujú
- kto, prečo a ako pácha počítačovú kriminalitu, čo môže spôsobiť
- rozdiel v používaní a šírení rôznych programov z pohľadu legálnosti
- diskusia na tému používania obrázkov, textov a hudby stiahnutých z internetu, autorské práva

4. OBSAH VZDELÁVANIA

Vzdelávací obsah informatiky v Štátnom vzdelávacom programe je rozdelený na päť tematických okruhov:

- **Informácie okolo nás**
- **Komunikácia prostredníctvom IKT**
- **Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie**
- **Princípy fungovania IKT**
- **Informačná spoločnosť**

Učivo v tematickom okruhu **Informácie okolo nás** je kľúčové aj pre nižšie sekundárne vzdelávanie. Pojem informácia, typy informácií (textová, multimediálna, atď.), aplikácie na spracovávanie špecifických informácií sú veľmi dôležité pre pochopenie mechanizmov pri riešení najrôznejších problémov pomocou, resp. prostredníctvom IKT. Žiaci by sa už od prvej triedy mali učiť pracovať so základnými počítačovými aplikáciami, aby

1. vedeli základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou,
2. vedeli vytvárať jednoduché tabuľky a grafy,
3. získali ďalšie zručnosti kreslenia v grafickom prostredí a spracovávaní grafických informácií,
4. porozumeli nahrávaniu a prehrávaniu zvukov a videí,
5. prostredníctvom didaktických hier, edukačných prostredí a encyklopédií pochopili využitie IKT v iných predmetoch,

6. pomocou IKT dokázali realizovať čiastkové úlohy a výstupy z projektového vyučovania.

Ďalší tematický okruh **Komunikácia prostredníctvom IKT** sa venuje využitiu nástrojov internetu na komunikáciu na vlastné učenie sa a aj na riešenie školských problémov, na získavanie a sprostredkovanie informácií. Žiaci

1. by sa mali naučiť pracovať s elektronickou poštou,
2. by mali pochopiť spôsob a mechanizmy vyhľadávania informácií na internete,
3. by mali získať základné vedomosti o priamej komunikácii prostredníctvom IKT (rozhovory, okamžité správy),
4. by mali poznať niektoré základné postupy pri využívaní internetu v informačnej spoločnosti (cestovný poriadok, mapy, internetový obchod),
5. by si mali uvedomovať bezpečnostné riziká pri práci s internetom.

V tematickom okruhu **Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie** sa žiaci zoznámia so špecifickými postupmi riešenia problémov prostredníctvom IKT. Zoznámia sa s pojmami ako algoritmus, program, programovanie. Najväčším prínosom tohto okruhu bude to, že žiaci získajú základy algoritmického myslenia a schopnosť uvažovať nad riešením problémov pomocou IKT. Naučia sa uvažovať nad rôznymi parametrami efektívnosti rôznych riešení problémov, naučia sa rôzne postupy a mechanizmy pri riešení úloh z rôznych oblastí.

Tematický okruh **Princípy fungovania IKT** sa venuje popisu a pochopeniu mechanizmov informačných a komunikačných technológií. Žiaci by sa mali zoznámiť s princípmi fungovania

1. jednoduchého hardvéru,
2. rôznych oblastí určenia softvéru,
3. úlohami operačných systémov (napr. práca so súbormi a priečinkami),
4. lokálnej siete a internetu.

Tematický okruh **Informačná spoločnosť** sa nachádza v prieniku informatiky a občianskej výchovy. Zaoberá sa etickými, morálnymi a spoločenskými aspektmi informatiky. Oboznamuje s možnými rizikami a metódami na riešenie týchto rizík. Žiaci by mali

1. sa oboznámiť s využitím IKT v najrôznejších oblastiach znalostnej spoločnosti,
2. pochopiť, že používanie IKT si vyžaduje kritický a zvažujúci postoj k dostupným informáciám,
3. viesť k zodpovednému používaniu interaktívnych médií – rozumieť rizikám, ktoré sa tu nachádzajú.

5. VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PRE CELÝ STUPEŇ

<u>Informácie okolo nás</u>

Obsahový štandard

Typy informácií, reprezentácia, bit, bajt. Formátovanie textu, nadpisy, odrážky, obrázky v texte. Grafická informácia, fotografia, animácia. Informácie v tabuľkách, bunka, vzťahy medzi bunkami, grafy. Úprava zvukov, hudobný formát, prehrávanie a vytváranie videa. Prezentácia, snímka, prezentačný program, prezentácia na webe. Encyklopédia.

Výkonový štandard
Žiak

- Dokáže vytvoriť plagát, vizitku, pozvánku.
- Vie upraviť fotografiu, koláž, texty v obrázkoch.
- Dokáže graficky prezentovať výsledky prieskumu
- Dokáže vytvoriť prezentáciu a pozná zásady správneho prezentovania.
- Dokáže hľadať slovo, pojem v tabuľke, v dokumente, v encyklopédii.
- Dokáže hľadať titul v elektronickej knižnici.
- Pozná edukačné prostredia pre iné predmety (napr. dynamická geometria, fyzikálne experimenty, práca s mapami, trenažéry pre cudzí jazyk)

<u>Komunikácia prostredníctvom IKT</u>

Obsahový štandard
Interaktívna a neinteraktívna komunikácia. Adresár príjemcov, príloha správy. Webová adresa, katalógy, portály, vyhľadávače.

Výkonový štandard
Žiak

- Dokáže poslať emailovú správu s prílohou, plnohodnotne využíva možnosti poštového klienta, pozná správnu formu správy.
- Pozná školský web, vyhľadávanie informácií na internete pomocou vyhľadávacích strojov a katalógov.
- Vie používať niektorý z nástrojov na interaktívnu komunikáciu, pozná nástroje netikety.
- Pozná online služby e-spoločnosti

<u>Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie</u>

Obsahový štandard
Postup riešenia, formálny zápis riešenia, etapy riešenia problémov. Programovací jazyk, elementárny príkaz, postupnosť, cyklus, procedúra, parametre, premenná, hodnota, priradenie. Zložitosť riešenia problému.

Výkonový štandard
Žiak

- Dokáže zapisovať a interpretovať postupy do formálneho zápisu (napríklad zápis matematických algoritmov, algoritmus na jednoduché zašifrovanie textu)
- Demonštruje v detskom programovacom prostredí riešenie úloh s opakovaním nejakých činností, zapamätávanie výpočtov do premenných, zoskupovanie častí riešenia do procedúr
- Dokáže porovnať čas trvania rôznych riešení problému

Princípy fungovania IKT

Obsahový štandard

Hardvér, softvér. Oblasti aplikácií softvéru. Formáty súborov. Operačný systém, používateľ, prihlasovanie do systému, správca úloh. Priečinok, disk, CD, usb-pamäťový kľúč, archív. Lokálna sieť, zdieľanie súborov v triede. Princípy fungovania internetu, adresa, doména, IP, http, ftp, smtp.

Výkonový štandard

Žiak

- Pozná určenie, parametre periférií,
- Dokáže spúšťať naraz viac aplikácií
- Pozná ukladanie informácií na rôzne média, vie porovnať kapacitu
- Dokáže vytvoriť kompresiu, dekompresiu údajov.
- Dokáže vykonať zálohovanie údajov.
- Dokáže pracovať v lokálnej sieti.
- Pozná logické princípy fungovania internetu, dokáže zistiť IP číslo počítača.
- Pozná formát a typy súborov.

Informačná spoločnosť

Obsahový štandard

Informačné technológie v znalostnej spoločnosti. Riziká technológií, vírusy, antivírusové programy. Zásady bezpečnosti. Platnosť, správnosť informácií, nebezpečný obsah. Licencie programov, legálnosť používania, freeware, shareware. Legálnosť použitia obrázkov a textov z internetu.

Výkonový štandard

Žiak

- Pozná využitie informačných a komunikačných technológií v znalostnej spoločnosti (bankovníctvo, zdravotníctvo, doprava, umenie...).
- Chápe ako sa šíria počítačové vírusy, ako sa odhaľujú a odstraňujú, pozná spôsoby bezpečnosti na internete a ochrany počítača.
- Pozná riziko počítačovej kriminality a jej dopady.
- Dokáže posúdiť spoľahlivosť získaných informácií.

- Vie čo sú autorské práva, legálny a nelegálny softvér, pozná rozdiel v používaní a šírení programov s rôznymi stupňami licencií.

Prierezové témy:

Prierezová téma	Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok
Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	- naučiť žiakov komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, pracovať v skupine, prezentovať svoju prácu aj prácu skupiny	Informácie okolo nás Komunikácia prostredníctvom IKT Informačná spoločnosť
Osobnostný a sociálny rozvoj	- rozvíjať ľudský potenciál žiakov, poskytovať základy pre plnohodnotný a zodpovedný život, rozvíjať osobné a sociálne spôsobilosti, ktoré spätne podporujú akademický rozvoj - rozvíjať u žiakov sebareflexiu, ebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru, a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebavzdelávanie, naučiť žiakov uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, pomáhať žiakom získavať a udržať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu, podporovať svojím obsahom prevenciu sociálnopatologických javov v škole	Komunikácia prostredníctvom IKT
Environmentálna výchova	- prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi; poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta; pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu	Informácie okolo nás Komunikácia prostredníctvom IKT

Obsah predmetu

Pôvodnú 0,5 hodinovú týždennú dotáciu podľa štátneho vzdelávacieho programu dopĺňame v školskom vzdelávacom programe na 1 hodinovú týždennú dotáciu, 33 hodín v školskom roku, výnimkou je 7. ročník.
Naša škola už v minulosti postupovala podľa učebného plánu, schváleného MŠ SR, v ktorom sa na druhom stupni povinne vyučovala 1 hodina informatiky týždenne.
Mladý človek, ktorý sa chce plnohodnotne zapojiť do života, musí v súčasnosti disponovať určitou úrovňou kompetencií v oblasti IKT, preto v tomto posilnení výučby daných kompetencií mienime pokračovať i naďalej.

INFORMATIKA – 5. ročník

Názov predmetu	INFORMATIKA
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín ročne
Ročník	piaty
Škola	Základná škola Starozagorská 8, 040 23 Košice
Názov ŠkVP	Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 2. stupeň základnej školy v Slovenskej republike
Stupeň vzdelania	ISCED 2
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Celkový počet hodín: 33 hodín

Tematické celky:

- **Informácie okolo nás** 13 h
- **Komunikácia prostredníctvom IKT** 5 h
- **Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie** 10 h
- **Princípy fungovania IKT** 3 h
- **Informačná spoločnosť** 2 h

Tematický okruh	Téma - Obsahový štandard	Výkonový štandard	Počet hodín
Informačná spoločnosť	**Bezpečnosť pri práci** **Od mechanizácie k informačnej spoločnosti**	Oboznámenie sa s obsahom vyučovania a zásadami správania sa a práce v PC učebni. Pozná využitie IKT v bežnom živote (digitálne zariadenia v domácnosti , mobil...) a v znalostnej spoločnosti (architektúra, doprava, zdravotníctvo)	1
	Klávesnica, myš - didaktické hry na nácvik používania klávesnice a myši - jednoklik, dvojklik	Získa manipulačné zručnosti s myšou.	1
Princípy fungovania IKT	**Základné pojmy** - informatika, informácia, typy informácií, hardvér, softvér, oblasti aplikácií SW, bit, bajt	Vie vysvetliť základné pojmy. Poznať systémy na spracovanie údajov z hľadiska architektúry a logickej štruktúry.	2
	Operačný systém - používateľ, prihlasovanie sa do systému, správca úloh, pracovná plocha, ikona, kurzor, hlavný panel, práca s oknom, priečinok, súbor, vytvorenie priečinku, uloženie súboru do priečinku, lokálna sieť, zdieľanie súborov	Dokáže pracovať v lokálnej sieti. Zvládnuť základnú obsluhu počítača – prihlásenie sa do školskej siete, ovládanie klávesnice, práca s myšou, vedieť pracovať so súbormi v lokálnej sieti	1

Komunikácia prostredníctvom IKT	**Práca s internetom** - Princípy fungovania internetu, história vzniku, adresa, doména, IP, http, ftp, smtp, katalógy, vyhľadávače, portály	Pochopiť spôsob a mechanizmy vyhľadávania informácií na internete. Pozná školský web, vyhľadá informáciu na internete. Rozumie logickým princípom fungovania internetu. Zistí IP číslo počítača.	1
	Práca s internetom - webová adresa mesta, cestovný poriadok, internetový obchod - knižné tituly, vyhľadávače	Pozná webovú adresu mesta, vyhľadá potrebnú informáciu, zistí odchod autobusu z nášho mesta. Vyhľadávať stránky pre použitie v praxi Vedieť používať vybrané vyhľadávače pre získanie praktických informácií pre bežný život a vzdelávanie	1
Komunikácia prostredníctvom IKT	**Neinteraktívna komunikácia** - e-pošta, vytvorenie e-mailovej schránky, posielanie a prímanie e-správ, forma správy	Vedieť sa zaregistrovať sa na verejnom portáli poskytujúcom e-mailovú službu. Pošle e-mailovú správu. Pošle e-mailovú správu s prílohou. Plnohodnotne využíva možnosti poštového klienta, pozná správnu formu správy.	1
	Neinteraktívna komunikácia - adresár príjemcov, posielanie prílohy, odkaz na link v správe, netiketa		2
Informácie okolo nás	**Multimédiá** - práca s multimediálnymi CD	Vyhľadá informáciu na CD.	1
	Aplikácia na spracovanie grafickej informácie (rastrová grafika) - Skicár (tvorba obrázkov, návrh pohľadnice, ilustrácia rozprávky, reklamný plagát, dokresliť obrázok)	Nakreslí obrázok, pozná význam ikonomických značiek, vie: zmeniť vzhľad obrázku, mazať, otočiť, uložiť. Vysvetlí pojmy: pracovná plocha, nástroj, paleta farieb. Zvládnuť základy práce s grafickým editorom	6
	Aplikácia na spracovanie grafickej informácie - LogoMotion, zvládnutie základov práce s grafickým editorom, nastavenie atribútov prostredia (práca s farbou, text v obrázku...) **Projekt:** Tvorba kalendára s regionálnou tematikou	Pracuje s jednotlivými nástrojmi a paletou farieb, upravuje obrázok. Nakreslí obrázky na hľadanie rozdielov H: prezentuje projekt Získať ďalšie zručnosti kreslenia v grafickom prostredí a spracovaní grafických informácií	6
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie	**Algoritmus a programy** - Imagine - zoznámenie sa sprostredím, riadenie v priamom režime, spúšťanie demo-programov, postupnosť príkazov, jednoduché príkazy na riadenie grafického pera, pravidlá zápisu (skratky a syntax príkazov)	Zapíše a intepretuje postupy do formálneho zápisu. V detskom programovacom prostredí rieši úlohy s opakovaním nejakých činností. Rozvíjať algoritmické myslenie, vedieť zapísať postup riešenia problémov, poznať programovací jazyk, vedieť použiť elementárny príkaz	3
	Algoritmus a programy - Imagine - pamäť s vlastnými príkazmi, náhodné hodnoty, cykly s pevným počtom opakovaní, jednoduché geometrické útvary		7

INFORMATIKA – 6. ročník

Názov predmetu	INFORMATIKA
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín ročne
Ročník	šiesty
Škola	Základná škola Starozagorská 8, 040 23 Košice
Názov ŠkVP	Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 2. stupeň základnej školy v Slovenskej republike
Stupeň vzdelania	ISCED 2
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

6. ročník

Celkový počet hodín: 33 hodín

Tematické celky:

- **Informácie okolo nás** 18 h
- **Komunikácia prostredníctvom IKT** 2 h
- **Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie** 9 h
- **Princípy fungovania IKT** 1 h
- **Informačná spoločnosť** 3 h

Tematický okruh	Téma – Obsahový štandard	Výkonový štandard	Počet hodín
	Bezpečnosť pri práci - oboznámenie sa s pravidlami práce v informatickej učebni.	Oboznámenie sa s obsahom vyučovania a zásadami správania sa a práce v PC učebni.	1
Informačná spoločnosť	**Netiketa, zásady bezpečnosti na internete**	Uvedomovať si riziká bezpečnosti a e-mailu, poznať netiketu. Chápe potrebu dodržiavania pravidiel správania sa v internetovom svete.	1
	Platnosť a správnosť informácií, nebezpečný obsah	Dokáže posúdiť spoľahlivosť získaných informácií	1

Princípy fungovania IKT	**Vstupno/výstupné zariadenia**	Pozná určenie a parametre periférií. Porovnávanie periférií podľa ich určenia a kapacít.	1
Komunikácia prostredníctvom IKT	**Neinteraktívna komunikácia** - e-pošta, príloha pošty, možnosti poštového klienta, odkaz v e-maili, link	Vie sa zaregistrovať sa na verejnom portáli poskytujúcom e-mailovú službu. Pošle e-mailovú správu s prílohou. Plnohodnotne využíva možnosti poštového klienta, pozná správnu formu správy.	1
	Katalógy, portaly, vyhľadávače. Prechádzanie a hľadanie v internetovom obchode (knihy, filmi, hudba, elektronika, hračky)	Pozná vyhľadávanie informácií na internete pomocou vyhľadávacích nástrojov a katalógov. Pozná on-line služby e-spoločnosti.	1
Informácie okolo nás	**Aplikácia na spracovanie textovej informácie** - word - prostredie, nastavenie atribútov prostredia, nastavenie fontu, veľkosti, typu písma, riadkovania, zarovnanie textu, oprava chýb, vyhľadávanie slov, WordArt, symboly, formátovanie odstavca, zoznam, stĺpce, obrázok v texte, tabuľka, uložiť dokument, tlačiť dokument	Zvládnuť základy technológie vytvárania malých a stredných dokumentov. Poznať prostredie, nastavenie atribútov prostredia. Vysvetliť pojmy: dokument, stránka, záhlavie, päta, odstavec, blok, font. . Upraví hotový dokument. Vytvorí vlastný dokument, bez presne určenej štruktúry (list priateľovi, slohová práca, referát...), vytvorí dokument podľa predlohy (žiadosť, oznam, pozvánka), dokument s vlastnou štruktúrou (životopis, vizitka, príspevok do škol. časopisu, referát)	7
Informácie okolo nás	**Projekt:** Kniha - Najlepšie recepty v našej rodine - kuchárka s regionálnou tematikou	Aktívne sa podieľa na tvorbe projektu.	5
	Aplikácia na spracovanie grafickej animácie - LogoMotion, obrázok, práca s obrázkom, práca s oblasťou, tvorba animácie, trvanie fázy	Vytvorí jednoduchú animáciu. Chápe animáciu ako sled po sebe idúcich obrázkov. Pochopiť princíp vytvárania animácie. Vedieť predviesť dej v nejakom predmete pomocou animácie (deje v chémii alebo v biológii).	3
	Aplikácia na spracovanie grafickej animácie - tvorba animácie, komponenty na prácu s animáciou		3
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie	**Programovací jazyk** - Imagine (cyklus, riešenie úloh s opakovaním činností), Tvary, obrázky, animácie - obrázok ako údaj, knižné obrázky (súbory), animované obrázky, obrázková premenná v projekte	Rozvíjať algoritmické myslenie, vedieť zapísať postup riešenia problémov, poznať programovací jazyk, vedieť použiť elementárny príkaz. Zapíše a intepretuje postupy do formálneho zápisu. V detskom programovacom prostredí rieši úlohy s opakovaním nejakých činností. Využíva animáciu v projekte Imaginu. Chápe program ako postupnosť príkazov.	4
	Programovací jazyk - Imagine - podprogramy - pomenovanie postupnosti príkazov, stavebnice príkazov		5

INFORMATIKA – 7. ročník

Názov predmetu	INFORMATIKA
Časový rozsah výučby	0,5 hodín týždenne, spolu 16,5 vyučovacích hodín ročne
Ročník	Siedmy
Škola	Základná škola Starozagorská 8, 040 23 Košice
Názov ŠkVP	Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 2. stupeň základnej školy v Slovenskej republike
Stupeň vzdelania	ISCED 2
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	Denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

7. ročník

Celkový počet hodín: 16,5 hodín

Tematické celky:

- **Informácie okolo nás** 6 h
- **Komunikácia prostredníctvom IKT** 2 h
- **Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie** 2 h
- **Princípy fungovania IKT** 3 h
- **Informačná spoločnosť** 1 h

Tematický okruh	Téma Obsahový štandard	Výkonový štandard	Počet hodín
	Bezpečnosť pri práci oboznámenie sa s pravidlami práce v informatickej učebni a obsahom vyučovania 7. Ročníka	pozná zásady správania sa v multimediálnej učebni	1
Princípy fungovania IKT	**Hardvér, softvér, operačný systém, oblasti aplikácie SW**	vie vysvetliť dané pojmy, vie uviesť rôzne príklady aplikácií SW, dokáže spúšťať viac aplikácií naraz	1

	Operačný systém práca s oknom, priečinok, súbor, vytvorenie priečinku, správca úloh, lokálna sieť, zdieľanie súborov	pracuje v lokálnej sieti, vie zobraziť správcu úloh	1
	Internet princípy fungovania internetu, história vzniku, adresa, doména, IP, http, ftp, smtp	pozná základné fakty vzniku internetu, vie vysvetliť základné pojmy; vie zistiť IP počítača, za ktorým sedí	1
Komunikácia prostredníctvom IKT	**Interaktívna komunikácia** - ukážky on-line komunikácie **ochrana osobných údajov, netiketa**	pozná zásady bezpečnosti na internete, pozná zásady ochrany osobných údajov na internete, vie používať niektorý z nástrojov na interaktívnu komunikáciu, vie vysvetliť pojem netiketa, pozná etické zásady správania sa na internete	1
	Zásady bezpečnosti na internete		1
Informačná spoločnosť	**Autorské práva na softvér a dokumenty** licencie programov, freeware, shareware, legálnosť použitia obrázkov a textov z internetu	vie čo sú autorské práva, legálny a nelegálny softvér, pozná rozdiel v používaní a šírení programov s rôznymi stupňami licencií	1
Informácie okolo nás	**Aplikácia na tvorbu prezentácií - rôzne témy z ľubovoľného predmetu** PowerPoint, nastavenie atribútov prostredia, základné kritériá tvorby prezentácie po obsahovej a formálnej stránke, prezentácia, snímka, prezentačný program	dokáže vytvoriť prezentáciu a pozná zásady tvorby prezentácie a zásady správneho prezentovania	3
	Aplikácia na nahrávanie a spracovanie zvuku zapojenie mikrofónu, nahrávanie zvukov, *hudobný formát*	vie nahrať zvuk, upraviť zvuk, pracovať s hudobným formátom	1
	Aplikácia na nahrávanie a spracovanie zvuku - nahrávanie vlastného príbehu nahrávanie zvukov, úprava zvukov, jednoduché efekty		1
	Práca s grafikou skenovanie obrázkov, uloženie obrázkov, zmena veľkosti obrázku, úprava fotografií, otočenie, orezanie, efeky	pozná určenie a parametre skenera, vie skenovať obrázok, uložiť obrázok, upraviť obrázok - zmeniť veľkosť, orezať, otočiť, orámovať	1
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie	**Programovací jazyk - Imagine** vlastné príkazy, zoskupovanie častí riešenia do procedúr	zapíše a interpretuje postupy do formálneho zápisu, v detskom programovacom prostredí rieši úlohy s opakovaním nejakých činností, demonštruje zoskupovanie častí riešenia do procedúr, vie použiť rozne udalosti	2
	Programovací jazyk - Imagine udalosti, procesy, spracovanie rôznych údalostí priZapnuti, priKliknuti, priTahani; paralelne procesy, viac korytnačiek		
	Hodnotenie školského roka		1

INFORMATIKA – 8. ročník

Názov predmetu	INFORMATIKA
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín ročne
Ročník	Ôsmy
Škola	Základná škola Starozagorská 8, 040 23 Košice
Názov ŠkVP	Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 2. stupeň základnej školy v Slovenskej republike
Stupeň vzdelania	ISCED 2
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	Denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

8. ročník

Celkový počet hodín: 33 hodín

Tematické celky:

- **Informácie okolo nás** 3 h
- **Komunikácia prostredníctvom IKT** 8 h
- **Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie** 2 h
- **Princípy fungovania IKT** 2 h
- **Informačná spoločnosť** 18 h

Tematický okruh	Téma Obsahový štandard	Výkonový štandard	Počet hodín
	Bezpečnosť pri práci - oboznámenie sa s pravidlami práce v informatickej učebni	Oboznámenie sa s obsahom vyučovania a zásadami správania sa a práce v PC učebni.	1
Princípy fungovania IKT	**Lokálna sieť, zdieľanie súborov**- práca v lokálnej sieti, sieťové periférie, zdieľanie súborov, ochrana údajov	Dokáže pracovať v lokálnej sieti.	1

	Kompresia a zálohovanie údajov - kompresia, dekompresia údajov, zálohovanie údajov na rôzne médiá, cd, USB-kľúč, archív, porovnanie kapacít, pojmy bit, bajt	Pozná ukladanie informácií na rôzne médiá, vie poprovnať kapacitu.Diokáže vytvoriť kompresiu a dekompresiu údajov. Dokáže vykonat zálohovanie údajov.	1
Informačná spoločnosť	**Ochrana počítača, antivírusové programy** - riziká technológií, vírusy, antivírusové programy, zásady bezpečnosti na internete a ochrany PC	Uvedomovať si riziká bezpečnosti a e-mailu, poznať netiketu. Chápe ako sa šíria počítačové vírusy, ako sa odhaľujú a odstraňujú, pozná spôsoby bezpečnosti na internete a počítača.	1
	Netiketa, autorské práva na softvér a dokumenty	Vie, čo sú autorské práva, legálny a nelegálny softvér, pozná rozdiel v používaní a šíreni pprogramov s roznymi stupňami licencií.	1
Komunikácia prostredníctvom IKT	**On-line služby e-spoločnosti** - internetový obchod, rezervácia vstupeniek, cestovných lístkov	Pochopiť spôsob a mechanizmy vyhľadávania informáciía on-line služieb na internete. Vyhľadá weby inštitúcií, edukačný portál, titul v elektronickej knižnici... Aktívne využíva google.	1
	Práca s internetom - webová adresa mesta, cestovný poriadok, internetový obchod - knižné tituly, vyhľadávače		1
	Interaktívna komunikácia	Zapája sa do rozhovoru (chatu) so spolužiakmi v triede. Okamžité správy so spolužiakmi a učiteľom.	1
Informácie okolo nás	**Číselná informácia, spracovanie a vyhodnocovanie** - práca s tabuľkami, tabuľkový kalkulátor, spracovanie informácie, grafy, Excel - prostredie, nastavenie atribútov prostredia	Pracuje s číselnými nformáciami, vyhľadá údaj v tabuľke. Rozumie pojmom: bunka, hárok, graf. Chápe vzťahy medzi bunkami. Použije nadobudnuté zručnosti pri tvorbe projektu. Dokáže graficky prezentovať výsledky prieskumu. Oboznámiť sa so základnými nástrojmi práce s tabuľkami.	6
	Číselná informácia, spracovanie a vyhodnocovanie. **Projekt: Spracovanie a vyhodnotenie ankety na rôzne témy v svojom okolí**		2
	Práca s grafikou - fotografia, uloženie fotografie, pixel, úprava gotografie, skenovanie	Vie upraviť fotografiu, koláž, texty v obrázkoch	3
	Práca s grafikou – fotomontáž		1
	Práca na projekte a jej prezentácia - Power Point	Poznať nástroje na tvorbu prezentácie a vedieť ich efektívne využívať. Dokáže vytvoriť prezentáciu a pozná zásady správneho prezentovania.	4
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie	**Programovací jazyk** - Imagine - parametre, premenná, hodnota, priradenie	Rozvíjať algoritmické myslenie, vedieť zapísať postup riešenia problémov, poznať programovací jazyk, vedieť použiť elementárny príkaz. Zapíše a intepretuje postupy do formálneho zápisu. V detskom programovacom prostredí rieši úlohy s opakovaním nejakých činností. Využíva animáciu v projekte Imaginu. Chápe program ako postupnosť príkazov.	4
	Programovací jazyk - Imagine - parametre, premenná, hodnota, priradenie		4

Informácie okolo nás	**Počítač ako nástroj na vzdelávanie** - edukačné prostredia pre rôzne predmety - práca s mapami, dynamická geometria, trenažéry pre cudzí jazyk, fyzikálne experimenty	Pozná edukačné prostredia pre iné predmety(napr. dynamická geometria, fyzikálne experimenty, práca s mapamy, trenažéry pre cudzí jazyk)	1

INFORMATIKA – 9. ročník

Názov predmetu	**INFORMATIKA**
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín ročne
Ročník	Deviaty
Škola	Základná škola Starozagorská 8, 040 23 Košice
Názov ŠkVP	Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 2. stupeň základnej školy v Slovenskej republike
Stupeň vzdelania	ISCED 2
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	Denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

9. ročník

Celkový počet hodín: 33 hodín

Tematické celky:

- **Informácie okolo nás** 14 hod.
- **Komunikácia prostredníctvom IKT** 1 hod.
- **Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie** 8 hod.
- **Princípy fungovania IKT** 7 hod.
- **Informačná spoločnosť** 2 hod.

Tematický okruh	Téma Obsahový štandard	Výkonový štandard	Počet hodín
	Bezpečnosť pri práci - oboznámenie sa s pravidlami práce v informatickej učebni	Oboznámenie sa s obsahom vyučovania a zásadami správania sa a práce v PC učebni.	1
Princípy fungovania IKT	**Informácie okolo nás -** informatika, informácia, rozdelenie informácií, šifry, kódy, dvojková sústava	Oboznámiť sa s pojmami a so systémami na spracovanie údajov. Pochopiť princíp fungovania internetu. Vie vysvetliť základné pojmy. Pozná systémy na spracovanie údajov z hľadiska architektúry a logickej štruktúry. Pozná logické princípy fungovania internetu. Dokáže zistiť IP číslo počítača.Pozná formát a typy súborov.	2
	Počítačové systémy - história vzniku, vnútro PC, pamäťové zariadenia		2
	Hardvér, softvér, operačný systém		1
	Formáty súborov - softvérové aplikácie, ich použitie z hľadiska riešenia úloh, formáty súborov		1
	Princípy fungovania internetu - adresa, doména, IP, http, ftp, smtp		1
Komunikácia prostredníctvom IKT	**Preliadač www stránok** - nastavenie prehliadača www straánky - zobraziť/nezobraziť obrázky, tlač s/bez obrázkov a pozadia, nastavenie domovskej stránky, história prehliadnutých stránok, organizácia obľúbených položiek	Pochopiť spôsob a mechanizmy vyhľadávania informácií na internete. Aktívne využíva možnosti prehliadača www stránok.	1
Informácie okolo nás	**Aplikácia na spracovanie textovej informácie - word -** prostredie, nastavenie atribútov prostredia, nastavenie fontu, veľkosti, typu písma, riadkovania, zarovnanie textu, oprava chýb, vyhľadávanie slov, WordArt, symboly, formátovanie odstavca, zoznam, stĺpce, obrázok v texte, tabuľka, uložiť dokument, tlačiť dokument	Zvládnuť základy technológie vytvárania malých a stredných dokumentov. Poznať prostrtedie, nastavenie atribútov prostredia. Vysvetliť pojmy: dokument, stránka, záhlavie, päta, odstavec, blok, font. Dokáže vytvoriť plagát (vizitku, pozvánku)	3
	Práca na projekte a jej prezentácia - Power Point	Vie navrhnúť, vyvinúť, publikovať a prezentovať projekty s využitím IKT zdrojov a nástrojov hlavne na demonštráciu školských tém pred triedou a mimo triedy. Vytvorí jednoduchú web stranku. Vytvorí film o svojej triede.	3
	Aplikácie na tvorbu webových stránok - tvorba jednoduchých webových stránok **Projekt:** Tvorba osobnej webovej stránky		5
	Aplikácie na spracovanie videa - tvorba jednoduchých videí z obrázkov - Movie Maker, Revelation Sight and Sound, reklama, domumentárny film **Projekt:** Film o svojej rodine, o svojom vzore, o našej triede		3
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie	**Programovací jazyk** - riešenie zložitejších úloh, porovnanie času trvania rôznych riešení problému	Zapíše a intepretuje postupy do formálneho zápisu. V detskom programovacom prostredí rieši úlohy s opakovaním nejakých činností. Využíva animáciu v projekte Imaginu. Chápe program ako postupnosť príkazov.	4
	Programovací jazyk		4

Informačná spoločnosť	**Autorské práva** - licencie programov, legálny a nelegálny softvér, freewara, sharware. legálnosť použitia obrázkov a textov z internetu.	Rešpektovať intelektuálne vlastníctvo a autorstvo informatických produktov, systémov a aplikácií. pochopiť sociálne, etické a právne aspekty informatiky. Chápe, že informácie, údaje a programy sú produkty intelektuálnej práce, sú predmetmi vlastníctva a majú hodnotu	1
	Riziká informačných technológií, netiketa, vírusy, antivírusové programy, hackeri	Uvedomovať si riziká bezpečnosti a e-mailu, poznať netiketu. Chápe potrebu dodržiavania pravidiel správania sa v internetovom svete.	1

6. PEDAGOGICKÁ STRATÉGIA

Názov tematického okruhu	**Stratégia vyučovania**	
	Metódy	**Formy práce**
Informácie okolo nás	Priebežná demonštrácia postupov učiteľom, samostatná práca žiakov.	Samostatná práca
Komunikácia prostredníctvom IKT	Priebežná demonštrácia postupov učiteľom, samostatná práca žiakov, tvorba projektov.	Samostatná práca
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie	Výklad, rozhovor, samostatná práca žiakov, práca v dvojiciach na projekte.	Práca v dvojiciach Samostatná práca
Princípy fungovania IKT	Rozhovor, demonštrácia učiteľom, samostatná práca žiakov s pracovným listom, samostatná práca žiakov s počítačom, ústna žiacka prezentácia vyhľadaných informácií.	Samostatná práca
Informačná spoločnosť	Rozhovor, samostatná práca s portálom, www.bezpecnenainternete.sk, www.hoax.cz, metódy skupinovej práce.	Skupinová práca Samostatná práca

7. UČEBNÉ ZDROJE

Názov tematického okruhu	**Odborná literatúra**	**Didaktická technika**	**Materiálne výučbové prostriedky**	**Ďalšie zdroje**
Informácie okolo nás	Blaho, Kalaš: Tvorivá informatika - Prvý zošit z programovania + CD CD-2005-5665/87721:09 Varga, Hrušecká: Tvorivá informatika - Prvý zošit s internetom CD-2006-11016/26870-2:092 Salanci: Tvorivá informatika - Prvý zošit o obrázkoch + CD CD-2005-3046/28747-23:092 Blaho, Salanci: Tvorivá informatika - Prvý zošit o práci s textom + CD CD-2007-14051/28982-1:092 Kalaš, Winczer: Tvorivá informatika - Informatika okolo nás CD-2007-15414/32261-2:092 Kalaš a kol.: Tvorivá informatika- Prvý zošit o práci s číslami + CD Kalaš a kol.: Tvorivá informatika- Druhý zošit s internetom	dataprojektor, notebook, počítače	pracovné listy	Internet
Komunikácia prostredníctvom IKT		dataprojektor, notebook, počítače	pracovné listy	Internet
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie		dataprojektor, notebook, počítače	pracovné listy	Internet
Princípy fungovania IKT		dataprojektor, notebook, počítače	pracovné listy	Internet
Informačná spoločnosť		dataprojektor, notebook, počítače	pracovné listy	Internet

8. HODNOTENIE PREDMETU

Hodnotiť sa budú ústne odpovede, praktické zadania úloh, referáty a projekty. Pri praktických aktivitách je vhodné tiež slovné hodnotenie praktických zručností s dôrazom na samostatnosť a správnosť vypracovaných praktických zadaní.

Informatika je hodnotená klasicky klasifikačnou stupnicou známok 1 – 5, slovne, bodovo.

- Práca na počítači – hodnotenie slovne, známkou
- Odpovede - hodnotené známkou, podľa potreby žiaka ústnou alebo písomnou formou
- Samostatné práce - hodnotené známkou, pri neprítomnosti preskúšanie ústnou alebo písomnou formou
- Projekty - hodnotia sa známkou,
- Aktivita na vyučovaní - môže byť hodnotená známkou a zohľadnená vo výslednej známke

SVET PRÁCE

Vzdelávacia oblasť	**Človek a svet práce**
Názov predmetu	**Svet práce – tvorba životného prostredia**
Časový rozsah výučby	**0,5 hodiny týždenne, spolu 16,5 vyučovacích hodín ročne, každý druhý týždeň v rozsahu 1 hodina**
Ročník	**siedmy a ôsmy**
Učebnice	**Pestovateľské práce pre II.stupeň základných škôl**
Škola (názov, adresa)	**Základná škola, Starozagorská 8, Košice**
Stupeň vzdelania	**ISCED 2**
Dĺžka štúdia	**5 rokov**
Forma štúdia	**Denná**
Vyučovací jazyk	**slovenský jazyk**

Časový rozsah výučby

	7. ročník	**8. ročník**	**Spolu**
Štátny vzdelávací program	0,5 hod/týždeň	0,5 hod./týždeň	1 hod

1. CHARAKTERISTIKA

Predmet využíva poznatky žiakov, ktoré získali v prírodovedných predmetoch /ako je biológia a chémia/ a ďalej ich rozvíja novými poznatkami, pozorovaním a experimentovaním, rozvíja pracovné zručnosti, vytvára správne etické zásady a postoje vo vzťahu k prírode, k prírodným vedám, k prírodným zákonitostiam, umožňuje sebarealizáciu žiaka a podporuje rozvoj jeho kreativity.

Predmet sprostredkúva žiakom poznatky o agrotechnike /postupe/ pestovania okrasných rastlín – interiérových a exteriérových, ich viazaní a aranžovaní. Vytvára základy pre ďalšie odborné štúdium, pre podnikateľské aktivity, ale aj pre aktívnu tvorbu a ochranu životného prostredia.

2. CIELE PREDMETU

V tomto predmete sa majú žiaci naučiť základom pracovných zručností, kreativite a kladnému vzťahu k prírode a životnému prostrediu.

V rovine hodnôt a postojov predmet smeruje k:

- uvedomeniu si významu tvorby a ochrany životného prostredia,
- rozvoju kladného vzťahu k práci a ochrane toho, čo vytvorili,
- rozvoju morálnych a vôľových vlastností / systematickosť práce k dosiahnutiu cieľa, vytrvalosť, samostatnosť/,
- estetickému vnímaniu bezprostredného okolia žiaka.

V rovine vedomostí predmet smeruje k:

- poznávaniu okrasných rastlín – interiérových a exteriérových,
- osvojeniu si poznatkov o ich pestovaní, rozmnožovaní a rýchlení,
- osvojeniu si základov aranžovania a viazania kvetov,
- osvojeniu si hydroponického pestovania rastlín,
- osvojeniu si poznatkov o pestovaní okrasných rastlín v obytných a pracovných priestoroch, v záhradách /na letničkových záhonoch, trvalkových záhonoch, v skalkách, terasách, balkónoch/,
- zakladaniu trávnika a jeho údržba,
- výsadbe okrasných drevín a ich ošetrovaní.

V rovine pracovných činností a zručností predmet smeruje k:

- získavaniu pracovných zručností a skúseností v oblasti tvorby životného prostredia, pri pestovaní črepníkových rastlín a pri pestovaní a ošetrovaní vonkajších okrasných rastlín
- získavanie pracovných zručností a návykov používaním správneho náradia pri pestovaní okrasných rastlín.

3. OBSAH

7. ročník

Celkový počet hodín: 16,5

Obsah predmetu je rozdelený do 4 tematických celkov s časovou dotáciou:

1. Náradie a pomôcky 3
2. Kvetinárstvo 7,5
3. Hydroponické pestovanie rastlín 3
4. Viazačstvo a aranžovanie rastlín 3

1. Náradie a pomôcky

Hodnoty a postoje žiaka	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Rozvíjať osobné schopnosti žiaka : sebarealizácia, sebauvedomovanie svojich schopností, predností a nedostatkov. Rozvíjať kreativitu.	**Základné ručné náradie** Poznať a vedieť používať základné ručné náradie: vysadzovacia lopatka, vysadzovací kolík, prepichovací kolík, záhradnícke nožnice, malé hrabličky, malá lopatka atď. **Náradie na spracovanie pôdy** Poznať a vedieť používať náradie na spracovanie pôdy, kyprenie pôdy: rýľ, motyka, hrable, rycie vidly atď. **Pomôcky pri pestovaní rastlín** Poznať materiál a pomôcky pre hydroponické pestovanie rastlín, kanvy na zalievanie, rozprašovače atď.	Poznať funkciu a spôsob použitia základných druhov náradia a pomôcok. Vedieť používať základné ručné náradie a iné pomôcky pri pestovaní črepníkových rastlín, poznať náradie na základné spracovanie a ošetrovanie pôdy počas vegetácie pôdy.
Pokrytie prierezovými témami: DV, EV, OŽP, OSR, MV, TPPZ		

2. Kvetinárstvo

Hodnoty a postoje žiaka	Obsahový štandard	Výkonový štandard

Mať schopnosť zvládnuť proces učenia sa, rozvíjať ho na základe aktívnej pracovnej činnosti. Vedieť získavať poznatky z rôznych informač. zdrojov /encyklopédie, internet, odborné časopisy/. Možnosť vyniknúť aj slabšie prospievajúcim žiakom.	**Význam a rozdelenie okrasných rastlín** Význam okrasných rastlín z hľadiska tvorby a estetizácie životného prostredia, rozdelenie okrasných rastlín. **Črepníkové rastliny** Charakteristika črepníkových rastlín, rozdelenie. Poznávanie jednotlivých druhov črepníkových rastlín. Pestovanie ošetrovanie a rozmnožovanie črepníkových rastlín. Nároky črepníkových rastlín na životné podmienky. **Praktická činnosť** Praktickou činnosťou získať zručnosti pri presádzaní a ošetrovaní črepníkových rastlín a pri ich rozmnožovaní, pestovaní a ošetrovaní.	Poznať význam okrasných rastlín, ich vplyv na náš život a životné prostredie. Poznať rozdelenie okrasných rastlín. Poznať a odborne pomenovať črepníkové rastliny. Vedieť pestovať, ošetrovať a rozmnožovať črepníkové rastliny, poznať ich nároky na stanovište. Vedieť využívať pracovné prostredie a udržiavať poriadok počas práce, dodržiavať bezpečnosť pri práci a hygienické zásady.
Pokrytie prierezovými témami: DV, EV, OŽP, OSR, MV, TPPZ		

3. Hydroponické pestovanie rastlín

Hodnoty a postoje žiaka	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Vytvárať a realizovať projekty pestovania rastlín pre osobné potreby, pre potreby školy, pre podnikateľské aktivity.	**Hydropónia** Čo je hydropónia, potreby na hydropóniu: nádoby, substrát, živný roztok, vhodné črepníkové rastliny. **Hydroponické pestovanie rastlín** Praktickou činnosťou získať zručnosti pri pestovaní rastlín a osvojiť si základný postup pestovania.	Poznať pojem hydropónia, potreby na hydropóniu, poznať výhody hydroponického pestovania rastlín, vedieť zvoliť rastlinu na hydroponické pestovanie, vedieť ju pestovať v živnom roztoku.

4. Viazačstvo a aranžovanie kvetov

Hodnoty a postoje žiaka	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Zaujímať sa o experimentovanie, hľadať nové možnosti sebarealizácie a zmysluplnej práce. Skrášľovať a spríjemňovať svoje prostredie.	**Základy aranžovania a väzby kvetov** Význam aranžovania a väzby kvetov, pomôcky na aranžovanie **Výber a úprava materiálu** Výber a úprava rastlinného materiálu, voľba nádoby, zber a sušenie rastlín na aranžovanie, ošetrovanie rezaných kvetov, príprava rastlinného materiálu na aranžovanie. **Praktická činnosť** Praktickou činnosťou získať zručnosť pri viazaní a aranžovaní rastlín.	Poznať základné pravidlá aranžovania a väzby kvetov, poznať vhodný materiál, úpravu rastlín a ostatného materiálu. Získané vedomosti vedieť uplatniť pri vytváraní jesenného, vianočného a jarného aranžovania. Vedieť hodnotiť výber materiálu a výsledok vlastnej práce.
Pokrytie prierezovými témami: DV, EV, OŽP, OSR, MV, TPPZ		

8. ročník

Obsah predmetu je rozdelený do 3 tematických celkov s časovou dotáciou:

1. Okrasné záhradníctvo 7
2. Skalka 6
3. Trávnik 3,5

1 Okrasné záhradníctvo

Hodnoty a postoje **žiaka**	**Obsah**	**Minimálne požiadavky** **Výstupný min. štandard**
Byť vytrvalým pri pestovaní okrasných rastlín a využiť získané vedomosti a zručnosti pri skrášľovaní svojho domova /napr. balkón/. Motivácia k tvorbe spoločensky prospešným projektom, produktívna práca, orientácia pre ďalšiu profesijné zameranie.	**Okrasné rastliny** Význam a rozdelenie okrasných rastlín. **Okrasné kvetiny** Rozdelenie: jednoročné, dvojročné, trvalky, cibuľové a hľuznaté kvetiny. Požiadavky jednotlivých rastlín na prostredie. Pestovanie, generatívne a vegetatívne rozmnožovanie okrasných kvetín. Rýchlenie okrasných kvetín. **Okrasné dreviny** Rozdelenie: ihličnaté, listnaté, opadavé, vždyzelené, stromy a kry. Výber stanovišťa a vhodných druhov okrasných drevín. Pestovanie, ošetrovanie, generatívne a vegetatívne rozmnožovanie okrasných drevín. **Praktická činnosť** Príprava pôdy, výsadba, ošetrovanie okrasných rastlín. Získať zručnosti pri pestovaní, ošetrovaní a rozmnožovaní okrasných rastlín.	Poznať jednotlivé skupiny okrasných rastlín a ich typických zástupcov. Vedieť rozmnožovať okrasné rastliny – vegetatívne aj generatívne, poznať požiadavky jednotlivých rastlín na prostredie a vedieť ich dopestovať a ošetrovať. Pestovaním rastlín prispieť k osvojeniu si jednotlivých pestovateľských postupov. Vedieť vybrať vhodné okrasné rastliny na určené miesto.

2 Skalka

Hodnoty a postoje **žiaka**	**Obsah**	**Minimálne požiadavky** **Výstupný min. štandard**
Rozvoj poznania, že produktívna práca je základom pekného životného prostredia. Realizovanie vlastnej myšlienky, presadiť sa a vedieť pracovať v kolektíve.	**Príprava skalničkového záhona** Výber vhodného miesta na skalku, základné pravidlá pri vytváraní skalničkového záhona. **Pestovanie okrasných rastlín v skalke** Okrasné rastliny vhodné do skalky, poznávanie, pomenovanie, zásady ich pestovania a ošetrovania. **Praktická činnosť** Získať zručnosti pri ošetrovaní trvalých skalničiek.	Vedieť využiť všetky doterajšie vedomosti a zručnosti pri výstavbe a zakladaní skalky, vysadené rastliny poznať, vedieť ošetrovať a pestovať.

3 Trávnik

Hodnoty a postoje **žiaka**	**Obsah**	**Minimálne požiadavky** **Výstupný min. štandard**
Vidieť význam cieľavedomej činnosti z hľadiska tvorby a ochrany životného prostredia a tvorby oddychového priestoru. Vedieť vytvárať hodnoty a vážiť si produkty svojej práce.	**Zakladanie trávnika** Príprava pozemku, vyčistenie terénu, príprava pôdy, sejba. **Ošetrovanie trávnika** Zalievanie, kosenie, hrabanie, hnojenie, odburiňovanie trávnika.	Poznať základné pravidlá zakladania trávnika, poznať základné druhy tráv. Vedieť ošetrovať trávnik, získať zručnosti pri práci s náradím, bezpečnosť pri práci.

5. Stratégia vyučovania – metódy a formy práce

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kompetencií žiakov.

Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacích hodín, vekových a osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Metódy práce:

- motivačné(motivačné rozprávanie, rozhovor , problém , demonštrácia);-
- expozičné (rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, demonštračná metóda , pozorovanie, manipulácia s predmetmi, inštruktáž); problémové metódy (projektová); praktické aktivity , práca s knihou a textom; samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky; aktivizujúce (diskusia, didaktické hry, EUR) ;
- fixačné (metódy opakovania a precvičovania).

Formy práce:- frontálna výučba, individuálna práca žiakov, skupinová práca žiakov, práca vo dvojiciach, demonštrácia a pozorovanie, kooperatívne vyučovanie, problémové vyučovanie, projektové vyučovanie, diferencované vyučovanie.

6. UČEBNÉ ZDROJE

Učebnými zdrojmi pri výučbe predmetu Svet prác sú: učebnice pestovateľských prác, odborné časopisy, encyklopédie, odborná literatúra, rastlinný materiál. Prínosom pri vyučovaní je používanie vizualizéra, PC, internetu, prezentácii aj využívanie názorných učebných prostriedkov (články vystrihnuté z časopisov, obrazy, fotografie, hotové aranžmány....,) .

7. HODNOTENIE PREDMETU:

Žiaci sú hodnotení podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Hodnotí sa: Teória, praktická časť, projekt, samostatná práca, aktivita. Pri hodnotení výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho výkon.

TECHNIKA

Vzdelávacia oblasť	**Človek a svet práce**
Názov predmetu	**Technika**
Časový rozsah výučby	**0,5 hodiny týždenne, spolu 16,5 vyučovacích hodín ročne, každý druhý týždeň v rozsahu 1 hodina**
Ročník	**siedmy a ôsmy**
Učebnice	**Technická výchova pre 5. až 9. ročník základných škôl, I. Krušpán a kol., EXPOL Pedagogika, spol.s.r.o.1999**
Škola (názov, adresa)	**Základná škola, Starozagorská 8, Košice**
Stupeň vzdelania	**ISCED 2**
Dĺžka štúdia	**5 rokov**
Forma štúdia	**denná**
Vyučovací jazyk	**slovenský jazyk**

Časový rozsah výučby

	7. ročník	**8. ročník**	**Spolu**
Štátny vzdelávací program	0,5 hod/týždeň	0,5 hod./týždeň	1 hod

1. CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU

Oblasť Človek a svet práce zahrňuje široké spektrum pracovných činností a technológií, vedie žiakov k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti a prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov.

Koncepcia vzdelávacej oblasti Človek a svet práce vychádza z konkrétnych životných situácií, v ktorých žiaci prichádzajú do priameho kontaktu s ľudskou činnosťou a technikou v jej rozmanitých podobách a širších súvislostiach.

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce sa zameriava na praktické pracovné návyky a doplňuje celé základné vzdelávanie o dôležitou zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti. Tým sa odlišuje od ostatných vzdelávacích oblastí a je ich určitou protiváhou. Je založená na tvorivej spolupráci žiakov.

2. Ciele

Vedieť vysvetliť pojem technika, technické prostredie, vymenovať pozitívne a negatívne dôsledky techniky.
Oboznámiť sa s najvýznamnejšími objavmi 18. – 20. storočia a so slovenskými vynálezcami.
Vedieť vysvetliť pojem technologický postup a opísať všeobecnú cestu vzniku výrobku.
Vedieť realizovať drobný projekt (zhotoviť technický náčrt, vybrať vhodný materiál, zvoliť konštrukčné riešenia a spoje, navrhnúť technológie).
Poznať proces vzniku technického produktu.
Poznať a rozlíšiť základné druhy technických materiálov – drevo, kovy, plasty.
Poznať základné náradie na ručné opracovanie dreva kovu a plastov.
Prakticky si precvičiť a osvojiť jednotlivé elementárne zručnosti pri opracovaní dreva, kovov a plastov

- rezanie, pilovanie, vŕtanie, spájanie dreva, dlabanie, jednoduché konštrukčné spájanie dreva
- strihanie a ohýbanie drôtu a plechu
- rezanie, pilovanie, vŕtanie a tepelné tvarovanie plastov

Kombinovať rôzne druhy materiálov aj netradičných.

Kompetencie žiaka

Všeobecné (univerzálne) kompetencie:

- schopnosť riešiť problém, schopnosť uplatňovať tvorivé nápady vo svojej práci,
- schopnosť preberať zodpovednosť, schopnosť byt samostatným, schopnosť hodnotiť
- a vyjadrovať vlastný názor,
- schopnosť sebapoznania a seba hodnotenia v smere vlastnej profesijnej orientácie,
- schopnosť flexibilne reagovať na zmeny na trhu práce v snahe čo najlepšie sa uplatniť,

Pracovné kompetencie žiaka

- používa bezpečné a účinné materiály, nástroje a vybavenie, dodržuje stanovené pravidlá, plní povinnosti a záväzky, adaptuje sa na zmenené nebo nové pracovné podmienky,
- pristupuje k výsledkom pracovnej činnosti nielen z hľadiska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a spoločenského významu, ale i z hľadiska ochrany svojho zdravia i zdravia druhých, ochrany životného prostredia i ochrany kultúrnych a spoločenských hodnôt,
- využíva znalosti a skúsenosti získané v jednotlivých vzdelávacích oblastiach v záujme vlastného rozvoje i svojej prípravy na budúcnosť, robí podložené rozhodnutia o ďalšom svojom vzdelávaní a profesionálnom raste,
- orientuje sa v základných aktivitách ktoré bude potrebovať k uskutočneniu podnikateľského zámeru a k jeho realizácii, chápe podstatu, cieľ a riziko podnikania, rozvíja svoje podnikateľské myslenie.

3. Obsah

Žiaci sa v tomto predmete oboznámia s pojmom technika, spoznajú vzťahy medzi technikou a prírodou, technikou a spoločnosťou s využitím osobných skúseností. Získajú základné informácie o slovenských vynálezoch a histórii techniky všeobecne a na Slovensku. Oboznámia sa so základmi navrhovateľskej činnosti, základmi technickej komunikácie, softwérmi na kreslenie. Spoznajú hlavné druhy technických materiálov, ich základné vlastnosti a využitie; základné technologické postupy pri spracovaní technických materiálov, zodpovedajúce náradie a pomôcky na ich ručné opracovanie. V primeranej forme získali dostatočné množstvo poznatkov o zdrojoch elektrickej energie, o ich využití poznajúc pritom zásady bezpečnosti práce na elektrických zariadeniach a účinky elektrického prúdu na ľudský organizmus. Oboznámia so systémom, základmi konštrukcie a údržby jednotlivých prvkov bytovej inštalácie. Naučia sa ekonomicky a ekologicky hodnotiť jednotlivé systémy. Žiaci sa budú učiť

vzájomne komunikovať v tíme, spoločne pracovať, vedieť uplatniť svoj názor pri riešení problému, učiť sa od ostatných, niesť zodpovednosť za prácu celého tímu.

7. ročník
Celkový počet hodín : 16,5

Vzdelávací obsah je rozdelený do 3 tematických okruhov s časovou dotáciou:

1. Človek a technika	**3**
2. Grafická komunikácia	**5**
3 Materiály a technológie	**8,5**

1. Človek a technika

Hodnoty a postoje žiaka	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Vedieť poukázať na vplyv techniky na životné prostredie.	Žiaci sa v tomto tematickom celku oboznámia s pojmom technika, spoznajú vzťahy medzi technikou a prírodou, technikou a spoločnosťou s využitím osobných skúseností. Získajú základné informácie o slovenských vynálezoch a histórii techniky všeobecne a na Slovensku. Človek – príroda – spoločnosť – technika a ich vzťahy. História techniky – človek tvorca techniky. Vznik výrobku, cesta: myšlienka – konštrukcia – výroba – využitie.	Vedieť vysvetliť pojem technika, technické prostredie a technické dielo ako produkt ľudskej činnosti. Vedieť vymenovať pozitívne a negatívne dôsledky techniky. Oboznámiť sa s najvýznamnejšími objavmi a vynálezmi 18. – 20. storočia. Oboznámiť sa s poznatkami histórie na Slovensku a so slovenskými vynálezcami. Vedieť vysvetliť pojem technologický postup a opísať všeobecne cestu vzniku výrobku.
Pokrytie prierezovými témami: EV, OŽP, OSR, MV		

2. Grafická komunikácia

Hodnoty a postoje žiaka	Obsahový štandard	Výkonový štandard
	Základy navrhovateľskej činnosti – technické tvorivé myslenie. Základy technickej komunikácie – zobrazovanie, technický náčrt – kreslenie, technický výkres – čítanie. Počítač a technické kreslenie (softvéry na kreslenie). Počítač a Internet pri konštruovaní, napr. projekty „Búdka pre vtáčika“, „Stojan na CD“.	Vedieť realizovať drobný projekt (zhotoviť technický náčrt, vybrať vhodný materiál, zvoliť konštrukčné riešenia a spoje, navrhnúť technológie). Poznať proces vzniku technického produktu. Mat schopnosti vytvárať a realizovať technické myšlienky pre vlastné potreby pre potreby školy, pre komerčné aktivity a pod.
Pokrytie prierezovými témami: EV, OŽP, OSR, MV, TPPZ		

3 Materiály a technológie

Hodnoty a postoje žiaka	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Vidieť význam cieľavedomej činnosti. Vedieť vytvárať hodnoty a vážiť si produkty svojej práce.	Pravidlá správania sa v školskej dielenskej učebni a v technickom prostredí. Obsah tohto tematického celku je zameraný na hlavné druhy technických materiálov, ich základné vlastnosti a využitie. Základné technologické postupy pri spracovaní technických materiálov, zodpovedajúce náradie a pomôcky na ich ručné opracovanie. Základné technické materiály – drevo, kovy, plasty – polotovary. Základy jednoduchého – ručného obrábania technických materiálov.	Poznať základné druhy technických materiálov. Vedieť správne preniesť tvar a rozmery predmetu z výkresu na opracúvaný materiál, správne voliť meradlá a pomôcky na obrysovanie. Vedieť pracovať podľa jednoduchého technologického postupu a technického výkresu. Poznať a rozlíšiť základné druhy technických materiálov - drevo, kovy, plasty. Poznať základné náradie na ručné opracovanie dreva, kovu a plastov. Prakticky si precvičiť (podľa možností a vybavenia školy) a osvojiť jednotlivé elementárne zručnosti pri opracovaní dreva, kovov a plastov (pilovanie, vŕtanie dreva, ohýbanie plastov a plechu, strihanie, sekanie

		drôtu a plechu).
Pokrytie prierezovými témami: DV, EV, OŽP, OSR, MV, TPPZ		

8. ročník

Celkový počet hodín: 16
Vzdelávací obsah je rozdelený do **2 tematických okruhov**:

1. Elektrická energia **10**

2. Technika – domácnosť- bezpečnosť **6**

1. **Elektrická energia**

Hodnoty a postoje žiaka	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**
Rozvíjať osobné schopnosti žiaka : sebarealizácia, sebauvedomovanie svojich schopností, predností a nedostatkov. Rozvíjať kreativitu.	Tematický celok je svojim obsahom zameraný na oblasť elektrickej energie tak, aby žiaci v primeranej forme získali dostatočné množstvo poznatkov o zdrojoch elektrickej energie, o ich využití poznajúc pritom zásady bezpečnosti práce na elektrických zariadeniach a účinky elektrického prúdu na ľudský organizmus. Obsahom tohto celku sú schémy elektrických zapojení a jednoduché elektrotechnické práce. Práca s elektrotechnickou stavebnicou pre základné školy a práce súvisiace s technológiou montáže v elektrotechnike, pričom spoznajú a pracujú s elektromontážnym materiálom. Pravidlá bezpečnej práce s elektrickým prúdom a poskytovanie prvej pomoci. Výroba, rozvod a zdroje elektrickej energie. Základný elektroinštalačný materiál. Jednoduché elektrické obvody. Práca s elektromontážnym materiálom a stavebnicou. Základné elektrické spotrebiče. Domová inštalácia elektrického prúdu. Výpočet spotreby elektrickej energie.	Poznať základné batériové zdroje elektrickej energie a akumulátory (primárne a sekundárne, elektromechanické - suché a mokré, elektrické - kyslé a alkalické). Vedieť čítať jednoduché elektrické značky schémy a zapojenia) a vedieť na elektrotechnickej stavebnici pre ZŠ zapájať jednoduché elektrické obvody. Poznať základný elektroinštalačný materiál, jeho funkciu a použitie (spínače, vidlice, zásuvky, žiarovkové objímky, poistky a ističe). Oboznámiť sa s používaním žiarovkovej skúšačky. Poznať funkciu a oboznámiť sa s hlavnými parametrami a so správnym používaním základných elektrických spotrebičov pre domácnosť. Vedieť opísať výrobu a rozvod elektrickej energie a poznať ekologické aspekty výroby

	Moderné elektrické spotrebiče.	elektrickej energie. Poznať význam elektromeru a oboznámiť sa s príkladmi výpočtu spotreby elektrickej energie. Oboznámiť sa s modernými elektrickými spotrebičmi v domácnosti. Poznať pravidlá bezpečnej práce s elektrickým prúdom a vedieť poskytnúť prvú pomoc pri úraze elektrickým prúdom.
Pokrytie prierezovými témami: DV, EV, OŽP, OSR, MV, TPPZ		

2. Technika – domácnosť- bezpečnosť

Hodnoty a postoje Žiaka	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**
	V tomto novozavedenom tematickom celku je obsah učiva zameraný na základné informácie v oblasti bytovej inštalácie - kúrenie, rozvod studenej a teplej vody, celkove na domácnosť a úsporu energie, ekologické aspekty a malú údržbu v domácnosti. Žiaci sa oboznámia so systémom, základmi konštrukcie a údržby jednotlivých prvkov bytovej inštalácie. Naučia sa ekonomicky a ekologicky hodnotiť jednotlivé systémy. Kúrenie v domácnosti, centrálne, ústredné, lokálne. Rozvod studenej a teplej vody. Šetrenie vodou a teplom v domácnosti. Konštrukcia kotla a princíp spaľovania vo vykurovacích zariadeniach. Výpočet spotreby energie na kúrenie. Konštrukcia vodovodného kohútika alebo batérie - demontáž, oprava, montáž.	Oboznámiť sa so systémom ústredného kúrenia v bytoch a jeho funkciou. Vedieť popísať systém rozvodu studenej a teplej vody v byte. Poznať zloženie a funkciu vodovodného kohútika a jednoduchej vodovodnej batérie. Oboznámiť sa s opravou splachovača WC. Poznať možnosti šetrenia teplom a teplou vodou a zároveň spôsoby. zamedzenia úniku tepla - spôsoby zateplenia okien a dverí. Vedieť popísať princíp spaľovania vo vykurovacích zariadeniach ústredného kúrenia. Poznať výpočet spotreby energie na kúrenie. Ovládať opravu netesnosti vodovodného kohútika (batérie) výmenou tesnenia, frézovaním sediel alebo výmenou vložiek ventilov.
Pokrytie prierezovými témami: DV, EV, OŽP, OSR, MV, TPPZ		

4. Pedagogické stratégie

V rámci predmetu budeme využívať tieto:

a) metódy: výkladovo-ilustratívnu, reproduktívnu, výkladovo-problémovú, heuristickú a výskumnú
b) formy práce: rozprávanie, inštruktáž, opis postupu činnosti, vyhľadávanie informácií na internete, ukážky riešenia úloh, zostavenie plánu, ukážky výrobkov, javov, zobrazení,

samostatné štúdium a praktická činnosť žiakov, experiment, pokus, diskusia medzi žiakmi, príprava referátu a počítačovej prezentácie.

Exkurzia – na poznávanie Technických pamiatok na Slovensku, technických diel na Slovensku, múzeí.

5. Učebné zdroje

Učebnými zdrojmi pri výučbe predmetu Technika sú: učebnice technickej výchovy, odborné časopisy, encyklopédie, odborná literatúra. Prínosom pri vyučovaní je používanie vizualizéra, PC, internetu, prezentácii aj využívanie názorných učebných prostriedkov (technické výkresy, náčrty, hotové výrobky, fotografie..,)

6. HODNOTENIE PREDMETU

Žiaci budú hodnotení v súlade s Metodickým pokynom č. 22/2011 2011 na hodnotenie žiakov ZŠ schválených MŠVVaŠ SR (č. 2011-3121/12824:4-921). Proces hodnotenia v rámci vyučovacieho procesu v predmete technika sa zameria na nasledovné oblasti:
- Zapamätanie si poznatkov – žiaci dokážu poznatky: reprodukovať, vymenovať, definovať, nakresliť.
- Porozumenie poznatkov – žiaci dokážu poznatky: vysvetliť, zadefinovať, opísať, vyjadriť vlastnými slovami.
- Použitie poznatkov (špecifický transfer) – žiaci dokážu poznatky: aplikovať, demonštrovať, vyskúšať, vyriešiť.

Odporúčané formy hodnotenia pre predmet technika sú nasledovné:

Písomná (grafická) forma hodnotenia – kreslenie náčrtkov, grafický záznam navrhnutého projektu. Dopĺňanie, prípadne oprava (vyhľadávanie chýb) v spôsoboch zobrazovania.

Praktická forma hodnotenia pre tematické celky, kde má žiak zvládnuť pracovné operácie a pracovné postupy.

Ústna forma hodnotenia vhodná pre všetky tematické celky hlavne ak žiak prakticky demonštruje, definuje jav, obhajuje spôsob riešenia problému, prezentuje vlastný projekt (Príklady projektov: Slovenskí vynálezcovia, Technika a spoločnosť, Technika a životné prostredie, Elektrické spotrebiče v domácnosti, Energia okolo nás a pod.). Záverečné hodnotenie na konci prvého a druhého polroka sa uskutoční **klasifikáciou** predmetu technika.

VÝCHOVA UMENÍM

Vzdelávacia oblasť	Umenie a kultúra
Názov predmetu	Výchova umením
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, 33 hodín ročne, 0,5 ŠVP, 0,5 ŠkVP
Ročník	Ôsmy - deviaty ročník
Škola (názov, adresa)	ZŠ Starozagorská 8, Košice
Názov ŠkVP	Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce
Kód a názov ŠVP	ISCED 2
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne vzdelanie
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk
iné	

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet výchova umením nadväzuje na predmety hudobná výchova a výtvarná výchova v predchádzajúcich ročníkoch základnej školy. Má žiakom sprostredkovať živú skúsenosť umenia a svetové a národné kultúrne dedičstvo. Ťažiskovo vychádza z hudobného umenia a z vizuálnych umení – výtvarného, architektúry, dizajnu a filmu. Prierezovo obsahuje prvky literárneho a dramatického umenia.

Zámerom tohto predmetu je optimálne formovať osobnosť – emocionalitu a intelekt žiakov tak, aby si prostredníctvom tvorivých činností a komunikácie s umením vytvárali svoj autentický spôsob bytia. Prostredníctvom činnostného vyučovania, vzájomným prepojením tvorivého a objaviteľského princípu vytvárať predpoklady na poskytovanie zážitkov, radosti, pozitívnych životných podnetov a znalostí tak, aby sa umenie stalo súčasťou života žiakov. Rozvíja schopnosť žiakov citlivo vnímať svet okolo seba, prežívať ho, objavovať v ňom estetické hodnoty, tie chrániť a prípadne vytvárať nové.

2. CIELE PREDMETU

Predmet výchova umením

- vyvážene rozvíja intuitívnu, citovú aj racionálnu stránku osobnosti žiakov;
- zdokonaľuje gramotnosť (zručnosti, vedomosti a postoje) získanú v rámci výtvarnej a hudobnej výchovy v predchádzajúcich ročníkoch;
- rozvíja tvorivosť žiakov;
- rozvíja komplexný pohľad na umenie;
- umožňuje rozumieť súčasným tendenciám umenia a poznať vlastnú kultúrnu tradíciu;

- umožňuje žiakom vnímať hudbu a výtvarné umenie z hľadiska ich obrazného, metaforického vyjadrovania sveta, a to nie cez encyklopedické vedomosti, ale hlavne prostredníctvom zážitkov a tvorivých činností;

- učí žiakov orientovať sa v komunikačnom prostredí kultúry, získavať a vyhodnocovať informácie z rôznych zdrojov kultúrnej prevádzky (koncerty, festivaly, výstavy, prehliadky, internet, literatúra, reklama, masmédiá ...);

- experimentovať pri spájaní médií, žánrov a druhov umenia;

- vytvára možnosť projektov, prepájajúcich výtvarné a hudobné umenie so slovesným umením, divadlom, filmom, pohybovou výchovou;

- formuje a usmerňuje hodnotovú a vkusovú orientáciu žiakov,

- umožňuje alternatívne metódy práce (skupinové vyučovanie, projektové vyučovanie, brainstorming, tvorivé dielne, ateliéry a pod.).

3. KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE

Kompetencia k celoživotnému učeniu sa - kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti, tvorivo spracováva informácie.

Sociálne komunikačné kompetencie - chápe význam a uplatňuje formy takých komunikačných spôsobilostí, ktoré sú základom efektívnej spolupráce, založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností a na prevzatí osobnej zodpovednosti.

Kompetencia uplatňovať základ matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky - používa základy prírodovednej gramotnosti, vie použiť získané operačné vedomosti na úspešné riešenie problémov.

Kompetencia v oblasti informačných a komunikačných technológií - má osvojené zručnosti v oblasti IKT, dokáže pracovať v jednoduchom grafickom prostredí.

Kompetencia riešiť problémy - uplatňuje pri riešení problémov vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení, je otvorený získavaniu a využívaniu rôznych postupov.

Kompetencie občianske - uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, vyvážene chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny.

Kompetencie sociálne a personálne - dokáže na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu a budovať si vlastnú samostatnosť/nezávislosť ako člen celku, vie si svoje ciele a priority stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami.

Kompetencie pracovné - kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov.

Kompetencie smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti – snaží sa inovovať zaužívané postupy pri riešení úloh a projektov.

Kompetencie vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry - orientuje sa v umeleckých druhoch a štýloch a dokáže používať ich hlavné vyjadrovacie prostriedky.

4., 5. OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

TEMATICKÝ OKRUH	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierez. témy
	Úvod do vyučovania predmetu	Oboznámenie s predmetom: charakteristika, ciele, zameranie, obsah, organizácia vyučovania, témy vyučovacích hodín, integrovanie poznatkov, predstavenie pracovného zošita.	Žiak získa informácie o predmete, pochopí princíp integrácie poznatkov	OSR
1. OBRAZ V HUDBE, HUDBA V OBRAZE (hľadanie vzťahov medzi hudobným a výtvarným vyjadrovaním, súčinnosť vnemu vnímaného zrakom a vnímaného sluchom)	Triedne portfólio návrhov na spevník	Obraz v hudbe, hudba v obraze – hľadanie vzťahov medzi hudobným a výtvarným vyjadrovaním. Hľadanie výtvarných ekvivalentov k ľudovým piesňam.	Vytvoriť spevník, hudobno-vizuálny projekt	MEV, TPPZ, OSR FG
	Výtvarné stvárnenie ročného obdobia		Vytvoriť vizuálny projekt	
5. PROSTREDIE A SITUÁCIA (väzby hudby a výtvarného umenia na konkrétne prostredie)	Mestské a vidiecke korene umeleckých prejavov	Väzby hudby a výtvarného umenia na konkrétne prostredie. Porovnanie kultúry a subkultúry mesta a vidieka.	Vytvoriť hudobno-scénické modely typické pre život v meste a na dedine: dožinky, svadba, vynášanie Moreny.	TPPZ, OSR, ENV **OŽZ**
3. MULTIMÉDIÁ (pohyb a dej prostredníctvom obrazu	Komiks	Multimédiá – pohyb a dej prostredníctvom obrazu a zvuku. Vytváranie obrazovej koláže.	Vytvoriť komiks prostredníctvom programu Windows Movie Maker.	MUV, OSR, TPPZ

a zvuku; technika – „tretia ruka“ človeka)				FG
7. PORTRÉT SPOLUŽIAKA	Aký som a ako ma vidia moji spolužiaci	Portrét spolužiaka, opis jeho zvykov, vkusu, charakterových vlastností. Charakteristika seba samého.	Vytvoriť stručný opis spolužiaka: celá trieda sa podieľa na opise jednotlivca. Vytvoriť vlastný portrét na základe sebareflexie.	OSR, ENV,
7. PORTRÉT SPOLUŽIAKA	Portrét spolužiaka / 1. hodina – fotografický portrét	Portrét spolužiaka. Kreslenie podľa modelu, snaha o výstavbu proporcií.	Vytvoriť portrét spolužiaka, proporčne zvládnuť kresbu tváre	OSR,
	Portrét spolužiaka / 2. hodina – fotografický portrét	Fotografický portrét spolužiaka: dôraz na svetlo, výraz, vystihnutie charakteru, výsek reality, orámovanie.	Vytvoriť fotografický portrét spolužiaka.	OSR, MEV
TEMATICKÝ OKRUH	**Téma**	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**	**Prierez. témy**
7. PORTRÉT SPOLUŽIAKA	Portrét spolužiaka / 3. hodina – premeny tváre	Portrét spolužiaka, práca s fotografickým portrétom spolužiaka – karikatúra, deformácie tváre. Využitie techniky roláže a koláže.	Vytvoriť deformovaný portrét spolužiaka, karikatúru.	OSR,
7. PORTRÉT SPOLUŽIAKA	Gnomus	Mentálny portrét ľudskej osobnosti. M. P. Musorgskij – Obrázky z výstavy, časť Gnomus.	Uviesť príklad na vyjadrenie charakteru, vlastností ľudí ako aj ich pocitov a nálad prostredníctvom hudby	MEV, OSR,
4. UMENIE A NÁBOŽENSTVO / UMENIE BAROKA (človek a viera)	Modlitba	Človek a viera. Modlitba ako prostriedok vyjadrenia posvätného a transcendentna. Základné ľudské postoje. Modlitba ako prostriedok na vyjadrenie túžby po	Uviesť príklady z histórie, kedy ľudia bojovali za slobodu. Vypočuť si hudobné ukážky s touto tematikou. Vytvoriť modlitbu a v nej vyjadriť	MEV, OSR, ENV

		slobode.	vlastné túžby.	
	Anjel	Barokový objekt, maliarstvo a sochárstvo.	Navrhnúť a vytvoriť barokový objekt, konkrétne anjela rôznymi výtvarnými technikami, z viacerých materiálov.	MEV, OSR, MUV
2. VYJADROVACIE PROSTRIEDKY A ICH ŠTYLIZÁCIA V HUDBE A VÝTVARNOM UMENÍ (citové pôsobenie výrazu – správne vidíme len srdcom)	Stvárnenie témy lásky v rôznych umeleckých dielach	Vyjadrovacie prostriedky a ich štylizácia v hudbe. Štýl a výraz emócií v hudbe.	Uviesť príklady na stvárnenie témy lásky v rôznych druhoch umenia.	MEV, MUV, OSR
6. DIVADLO A TANEC / SPOJENIE S HUDBOU A DIZAJNOM (človek medzi ľuďmi)	Commedia dell'arte / 1. hodina - postavy	Divadlo a tanec – spojenie s hudbou a dizajnom. Interdisciplinárny projekt hudobnej performancie – komplexný prístup.	Vedieť charakterizovať commediu dell'arte a vymenovať hlavné postavy. Improvizácia pri realizácii hudobných a pohybových predstáv.	OSR, TPPZ, MUV, MEV
	Commedia dell'arte / 2. hodina – masky, líčenie, kostým		Vytvoriť návrh masky pre vybraný typ divadelnej postavy. Uplatniť fantáziu pri líčení masiek na tvár.	OSR, MEV, MUV

TEMATICKÝ OKRUH	**Téma**	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**	**Prierez. témy**

6. DIVADLO A TANEC / SPOJENIE S HUDBOU A DIZAJNOM (človek medzi ľuďmi)	Commedia dell'arte / 3. hodina – dramatizácia	Divadlo a tanec – spojenie s hudbou a dizajnom. Interdisciplinárny projekt hudobnej performancie – komplexný prístup.	Vytvoriť krátky scenár s dialógmi postáv. Vytvoriť komplexne poňaté divadelné predstavenie.	MUV, MEV, TPPZ, OSR
5. PROSTREDIE A SITUÁCIA (väzby hudby a výtvarného umenia na konkrétne prostredie)	Karneval	Mestské a vidiecke korene umenia v medzinárodných kontextoch. Vytvoriť masku	Uviesť charakteristické znaky, podobnosti a odlišnosti medzi vybranými karnevalmi sveta.	MKV, OSR, ENV **OŽZ**
3. MULTIMÉDIÁ (pohyb a dej prostredníctvom obrazu a zvuku; technika – „tretia ruka“ človeka)	Vznik a história filmu	Filmové umenie, slovenský film, herci, režiséri	Vedieť charakterizovať najväčšie slovenské filmy	MUV, OSR, TPPZ
	Výrazové prostriedky filmu – funkcia hudby a zvuku vo filme	Ukážky niektorých typov ozvučenia filmu, rôzne filmové a hudobné žánre. Význam hudby vo filme, tvorba vlastných zvukov.	Ozvučiť konkrétnu filmovú scénu tak, aby zvuk dotváral jej atmosféru. Možnosť využiť PC program Audacity.	
1. OBRAZ V HUDBE, HUDBA V OBRAZE (hľadanie vzťahov medzi hudobným a výtvarným vyjadrovaním, súčinnosť vnemu vnímaného zrakom a vnímaného sluchom)	Impresionizmus	Hľadanie vzťahov medzi hudobným a výtvarným vyjadrovaním, synergia vizuálneho a auditívneho. Mimoumelecké estetično – prostriedok na kvalitnejšie prežívanie reality.	Zachytiť dojem z videného ľubovoľnou výtvarnou technikou. Na základe dojmov a pocitov z vypočutej ukážky vytvoriť krátky príbeh.	MUV, OSR

2. VYJADROVACIE PROSTRIEDKY A ICH ŠTYLIZÁCIA V HUDBE A VÝTVARNOM UMENÍ (citové pôsobenie výrazu – správne vidíme len srdcom)	Tangram – kubizmus	Vyjadrovacie prostriedky a ich štylizácia v umení. Ukážky štylizácie a transformácie tvaru vo výtvarnom umení – charakteristika kubizmu.	Vytvoriť tangram a jeho prostredníctvom zložiť konkrétne tvary. Popísať techniku kubizmu a vymenovať hlavných predstaviteľov.	MUV, OSR

2. VYJADROVACIE PROSTRIEDKY A ICH ŠTYLIZÁCIA V HUDBE A VÝTVARNOM UMENÍ (citové pôsobenie výrazu – správne vidíme len srdcom)	Fantastická bytosť – surrealizmus, dadaizmus	Štylizácia a transformácia tvaru vo výtvarnom umení: surrealizmus, dadaizmus – imaginatívne tendencie. Transformácie predmetného tvaru, vytváranie zmien štylizovaním.	Vytvoriť fantastickú bytosť poskladanú z konkrétnych predmetných tvarov – priradiť jej charakterové vlastnosti a nadprirodzené schopnosti.	MUV, OSR, TPPZ
-	Návšteva kultúrnej inštitúcie	Osobný kontakt s umením.	Navštíviť galériu, múzeum, divadlo, kino a pod. – podľa možností regiónu a na základe dohody učiteľa so žiakmi.	MUV, MEV, OSR **DOV**
1. OBRAZ V HUDBE, HUDBA V OBRAZE (hľadanie vzťahov medzi hudobným a výtvarným	Rytmus	Analógie medzi vyjadrovacími prostriedkami a kompozičnými princípmi.	Vytvárať farebné rytmické cvičenia, ktorých cieľom je pochopiť pravidelnosť a nepravidelnosť rytmu.	OSR, TPPZ
	Moja obľúbená hudobná skupina/	Interdisciplinárny projekt hudobnej performancie	Vybrať hudbu, realizovať koncert, reprodukovanou	OSR,

vyjadrovaním, súčinnosť vnemu vnímaného zrakom a vnímaného sluchom)	1. hodina		hudbou, vlastnou produkciou žiakov, príp. zapojiť scénografie, videa.	MUV
6. DIVADLO A TANEC / SPOJENIE S HUDBOU A DIZAJNOM (človek medzi ľuďmi)	Moja obľúbená hudobná skupina/ 2. hodina	Budovanie vlastného hudobného vkusu ako spôsobu vyjadrenia vlastnej identity.	Uvedomenie si vlastnej hodnoty a kvality.	OSR, MUV
5. PROSTREDIE A SITUÁCIA (väzby hudby a výtvarného umenia na konkrétne prostredie)	Hip - hop	Prostredie a situácia. Reakcia na daný priestor, umenie vo verejných priestoroch.	Vytvoriť návrh na dotvorenie priestorov v škole prostredníctvom grafitov. Spoznať základné vyjadrovacie prostriedky a kompozičné princípy prezentovanej kultúry.	OSR, MUV, MEV, TPPZ **OŽZ**
6. DIVADLO A TANEC / SPOJENIE S HUDBOU A DIZAJNOM (človek medzi ľuďmi) **5. PROSTREDIE A SITUÁCIA (väzby hudby a výtvarného umenia na konkrétne prostredie)**	West Side Story Zamrznutie v škole Záverečná hodina	Interdisciplinárny projekt hudobnej performancie: návrhy kostýmov, premena prozaického textu na dramatický, pohybové stvárnenie postáv, dialógy, paródia. Prostredie a situácia, inštalácia in situ Rekapitulácia poznaného – spätná väzba, najzaujímavejšie témy a iné možnosti ich spracovania.	Dramatizovať text balkónovej scény zo Shakespearovej hry: Rómeo a Júlia - rozličné formy spracovania námetu. Navrhnúť kostýmy a kulisy. Flashmob – freeze mob vo verejných priestoroch školy Opakovať poznatky a pojmy zo všetkých tematických okruhov	TPPZ, OSR, MUV, MEV OSR, MUV

OSR – Osobnostný a sociálny rozvoj
ENV – Environmentálna výchova
MEV – Mediálna výchova
MUV – Multikultúrna výchova
DOV – Dopravná výchova
OŽZ – Ochrana života a zdravia
FG – Finančná gramotnosť
TPPZ – Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

6. PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE

Pre utváranie a rozvíjanie kľúčových kompetencií využívame výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:
- poznať charakteristické diela a štýl kľúčových epoch európskeho umenia,
- poznať znaky ťažiskových tendencií moderného a súčasného výtvarného a hudobného umenia,
- orientovať sa v systémoch dizajnu a architektúry,
- poznať žánre filmu a základné tendencie v jeho vývoji,
- poznať najdôležitejšie médiá, nástroje a technické (realizačné) postupy v rôznych druhoch umenia,
- poznať základné vyjadrovacie prostriedky a kompozičné princípy v hudbe a vo výtvarnom umení,
- orientačne poznať najdôležitejších autorov svetového a slovenského umenia,
- diskutovať o umeleckých dielach,
- identifikovať a správne používať pojmy z podnetov ponúkaných z rôznych smerov hudobného a výtvarného umenia.

Vo výchove umením je väčšina vedomostí získavaná a zároveň overovaná prostredníctvom praktických činností žiaka – zážitku z vytvárania a vnímania umeleckého diela; časť vedomostí o výtvarnom umení, hudbe, performatívnych umeniach, filme, dizajne, architektúre, o vizuálnej a akustickej kultúre sa utvára počas motivačnej, expozičnej a diskusnej časti vyučovacej jednotky a je podporená vizuálnymi materiálmi (edukačné DVD, knihy, časopisy, internet).
Hlavnou kompetenciou v oblasti postojov je a priori tvorivý prístup – žiak je vedený k tomu, aby pri každej edukačnej téme volil svoje vlastné, teda autentické riešenie a postupne formuloval svoj estetický (vkusový) i hodnotiaci názor. Formovanie takéhoto prístupu je dôležitým momentom edukácie, ktorý vyvažuje prevažne propozičné a konvergentné myslenie formované väčšou časťou kurikula.

7. UČEBNÉ ZDROJE

J. Schubertová a kol, Výchova umením pre 8. ročník základných škôl – Metodické materiály pre učiteľov, Žilina, GEORG, 2011

J. Schubertová a kol, Výchova umením pre 8. ročník základných škôl – Pracovné materiály pre žiakov, Žilina, GEORG, 2011
J. Schubertová a kol, Výchova umením pre 9. ročník základných škôl – Metodické materiály pre učiteľov, Žilina, GEORG, 2012
J. Schubertová a kol, Výchova umením pre 9. ročník základných škôl – Pracovné materiály pre žiakov, Žilina, GEORG, 2012

Vo výchove umením je väčšina vedomostí získavaná a zároveň overovaná prostredníctvom praktických činností žiaka – zážitku z vytvárania a vnímania umeleckého diela; časť vedomostí o výtvarnom umení, hudbe, performatívnych umeniach, filme, dizajne, architektúre, o vizuálnej a akustickej kultúre sa utvára počas motivačnej, expozičnej a diskusnej časti vyučovacej jednotky a je podporená vizuálnymi materiálmi (edukačné DVD, knihy, časopisy, internet).

Podporný materiál: http://www.kniharstvogeorg.sk/_sk/index.php?page=_download
PIJOAN, José: Dejiny umenia 1-11časopisy o umení, odborná literatúra, webové stránky, fotografie, filmy, videoklipy, práce detí.

8. HODNOTENIE PREDMETU

Žiaci sú v priebehu školského roka hodnotený a klasifikovaní známkami, a to v zmysle Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ schválených MŠVVaŠ SR (č. 2011-3121/12824:4-921).

Hodnotenie má v prvom rade funkciu pozitívne motivovať žiaka a usmerniť jeho osobnostný vývoj. Učiteľ musí brať ohľad na jeho schopnosti, nadanie, ambície a vkus. Pri hodnotení žiaka má prednosť porovnávanie jeho výkonu s jeho predchádzajúcimi výkonmi a s nastavenými kritériami pre porovnávanie s výkonmi iných žiakov.

Až v druhom rade je hodnotenie porovnaním v rámci skupiny žiakov (triedy). Toto porovnanie má mať najmä výchovný charakter. Nehodnotíme teda len (alebo v prvom rade) výsledok činnosti (vytvorený artefakt), ale celý proces a prístup žiaka v rámci tohto procesu. Prevláda pozitívna motivácia.

Hodnotíme škálou od 1 do 5 a to po dokončení danej témy, respektíve projektu. Ak si však téma vyžaduje väčšiu časovú dotáciu /viac ako 2hodiny/, môžeme hodnotiť aj zaangažovanosť žiaka známkou 1 – za aktívny prístup a prácu na hodine alebo známkou 5 – za negovanie vyučovacieho procesu.

Hodnotíme aj pripravenosť žiaka na vyučovanie. Za časté zabúdanie pomôcok /3x/ bude žiak hodnotený známkou 5.

Dôležitou formou hodnotenia je aj osobný rozhovor so žiakom, v ktorom učiteľ žiakovi poskytne citlivú, veku primeranú, analyticky podloženú spätnú väzbu o rôznych aspektoch jeho činnosti. Vo vzájomnej komunikácii má žiak možnosť klásť otázky alebo zdôvodniť svoj prístup. Táto forma sa odporúča príležitostne kombinovať aj so sebahodnotením žiaka.

Stupeň hodnotenia	Opis kritérií	Poznámka
Výborný	Žiak spĺňa kritériá na vynikajúcej úrovni:	proporcie medzi jednotlivými

	● žiak je iniciatívny a tvorivý vo výtvarnom vyjadrovaní, uplatňuje vlastné nápady, ● žiak ovláda zručnosti (technické, nástrojové, materiálové) podľa požiadaviek ročníkových kompetencií na vynikajúcej úrovni, ● žiak dokáže veku primerane pomenúvať a interpretovať svoje zážitky, činnosti a ich výsledky, ● žiak preukazuje vedomosti z oblasti kultúry primerané edukačným úlohám (vedomosti o materiáloch, nástrojoch, základných technikách a druhoch umení; o štýloch, ťažiskových obdobiach, nosných umelcoch), ● žiak dokáže rešpektovať vlastný tvorivý výsledok a je tolerantný voči tvorivým prejavom, názorom a vkusu iných, ● žiak zrealizoval artefakt primerane svojmu veku a schopnostiam.	kritériami zvažuje učiteľ podľa individuálnych daností žiaka
chválitebný	Žiak v podstate spĺňa kritériá 1. stupňa hodnotenia, ale je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý.	
Dobrý	Žiak realizuje edukačné úlohy priemerne, chýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, nerozširuje svoju flexibilnosť, neosvojuje si nové vyjadrovacie prostriedky, podlieha predsudkom a stereotypom	
dostatočný	Žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu, s ťažkosťami aplikuje získané zručnosti a poznatky v nových oblastiach.	
nedostatočný	Žiak nespĺňa kritériá, nemá záujem o výtvarné aktivity, neguje vyučovací proces.	v čiastkovom hodnotení len vo výnimočných prípadoch (napr. zámerné negovanie vyučovacieho procesu)

HUDOBNÁ VÝCHOVA

Vzdelávacia oblasť	Umenie a kultúra
Názov predmetu	Výtvarná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, 33 hodín ročne
Ročník	piaty, šiesty, siedmy ročník
Škola (názov, adresa)	ZŠ Starozagorská 8, Košice
Názov ŠkVP	Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce
Kód a názov ŠVP	ISCED 2
Stupeň vzdelania	nižšie stredné vzdelanie
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk
iné	

1. CHARAKSTERISTIKA PREDMETU

Hudobná výchova je spoločenský, organizovaný, cieľavedomý proces hudobného rozvoja jedinca a je rozhodujúca pri odovzdaní a sprostredkovaní hudby novým generáciám, pričom zohráva dôležitú úlohu aj ako jedna z foriem realizácie tvorivosti každého človeka.

Dôraz sa kladie na výchovu hudbou s rešpektovaním výchovy k hudbe. Hudobné prejavy a počúvanie hodnotnej hudby znamená nenahraditeľný prostriedok formovania osobnosti najmä vo sfére jej emocionalizácie. Hudobná výchova umožňuje žiakom tvorivo si osvojovať hudbu a spoznávať hudobné umenie v kontexte s inými druhmi umenia. Základnými prostriedkami sú rozmanité hudobné činnosti, ktoré podporujú celkovú hudobnosť žiakov, ich záujem o hudbu, rozvíjanie ich individuálnych schopností, emocionálnej inteligencie, tvorivého myslenia s využitím špecifík národnej, regionálnej a svetovej hudobnej kultúry. Formuje estetický, citový a morálny základ osobnosti žiakov s dôrazom na sebauvedomovanie, sebavýchovu a sebareflexiu, porozumenie a solidaritu pre ochranu prírody, kultúrnych hodnôt Slovenska a vlastného regiónu, toleranciu k iným kultúram a národom. Utvára a rozvíja hudobno-estetické schopnosti, zručnosti, vedomosti, návyky, skúsenosti, názory a vlastné postoje žiakov pri prehlbovaní hudobného zážitku aj na uvedomené vnímanie a na aktívny hudobný prejav. Hudobná výchova posilňuje hodnotovú a vkusovú orientáciu žiakov, rozvíja schopnosť vytvárať a obhajovať svoje hodnoty, no súčasne rešpektovať aj hodnoty iných.

2. CIELE PREDMETU

- Rozvíjať chuť učiť sa

- Rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať
- Uplatňovať svoje vedomosti pri vnímaní umeleckých diel
- Spoznať najvýznamnejších slovenských a svetových hudobných skladateľov jednotlivých štýlových období a ich vybrané diela
- Uvedomiť si svoju národnú identitu na základe hudobných diel v kontexte s európskou hudobnou kultúrou
- Vážiť si hudobné diela a hudobné prejavy vlastného národa i iných národov
- Analyzovať, porovnávať a syntetizovať poznatky a podnety z iných predmetov (dejepis, etika, výtvarná a literárna výchova, zemepis, cudzí jazyk)
- Schopnosť spolupracovať
- Dokázať správne realizovať hudobné prejavy a integrovať ich pri realizácii hudobno-dramatických činností
- Dokázať prekonať svoj egocentrizmus prostredníctvom precítenia a pochopenia hudobného diela
- Získať schopnosť vyjadrovať svoje emócie, vzťahy a postoje
- Slovne, výtvarne a pohybom vyjadriť svoje estetické zážitky na základe vnímania a prežívania hudobných skladieb

3. KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE

- **kompetencia (spôsobilosť) k celoživotnému učeniu sa**
  - uvedomuje si potrebu svojho autonómneho učenia sa ako prostriedku sebarealizácie a osobného rozvoja,
  - kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti,

- **sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)**
  - efektívne využíva dostupné informačno-komunikačné technológie,
  - používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou,
  - je schopný nahrávať a prehrávať zvuky a videá,

- **kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy**
  - uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie,

- **kompetencie (spôsobilosti) sociálne a personálne**
  - dokáže na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu a budovať si vlastnú samostatnosť/nezávislosť ako člen celku,
  - osvojil si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine - uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov,
  - dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v medziosobných vzťahoch,

- **kompetencie (spôsobilosti) pracovné**

- je flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny,

- **kompetencie (spôsobilosti) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry**
  - dokáže sa vyjadrovať na vyššom stupni umeleckej gramotnosti prostredníctvom vyjadrovacích prostriedkov výtvarného a hudobného umenia,
  - dokáže sa orientovať v umeleckých druhoch a štýloch a používať ich hlavné vyjadrovacie prostriedky,
  - správa sa kultivovane, primerane okolnostiam a situáciám,

4., 5. OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

5.ROČNÍK TC, okruh, hodiny	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezová téma
Ako sa nám prihovára hudba 10 hodín	Výrazové prostriedky hudby a ich funkcia: Melodika Melódia Rytmus Tempo Dynamika Harmónia Farba Inštrumentácia Tónina Počúvanie skladieb, spev vhodných piesní, intonácia (podľa schopností a hudobných skúseností žiakov).	Čo vyjadruje hudba, zážitok z hudby a jeho vyjadrenie, podoby hudobnej skladby, komunikatívna funkcia hudby, správanie sa na hudobných a slávnostných podujatiach. í Počúvanie skladieb od známych skladateľov vážnej i populárnej hudby, na ktorých sa prezentujú vyjadrovacie prostriedky hudby najvýraznejšie. Spev vhodných piesní na praktické využitie vyjadrovacích prostriedkov hudby spojený s realizáciou rôznych druhov hudobných činností: hra na ľahkoovládateľných rytmických nástrojoch, tanec, pohybové stvárnenie hudby.	Vokálno-intonačné činnosti: -Žiak spieva na základe svojich dispozícií intonačne čisto, rytmicky presne so zodpovedajúcim výrazom jednohlasné a dvojhlasné piesne ľudové aj umelé, v durových, molových aj modálnych tóninách, pritom využíva získané spevácke, intonačné a sluchové návyky a zručnosti. -Orientuje sa v grafickom zázname piesní a skladieb rôznych štýlov a žánrov. -Dokáže posúdiť kvalitu vokálneho prejavu druhých.	MkV MV OSR EnVMkV OŽZ OSR

Prostredníctvom hudby poznávame svoju hudobnú kultúru i kultúru iných národov 10 hodín	Vznik hudby, hudba v praveku Typická pieseň a hudobná skladba vybraných národov.	Vybrané piesne a skladby Rakúska, Poľska, Talianska Česka, Ruska a i. Rozširovanie hlasového rozsahu, hlasová hygiena, správne spevácke návyky, elementárne vokálne tvorenie: melodická otázka-odpoveď, melodizácia textu, mien ,sluchové rozlišovanie durových a molových súzvukov a melódií, hudobné metrum, rytmus – spev v 2/4,3/4, 4/4 takte ,orientácia v grafickom zázname jednoduchej melódie, určovanie metra, tempa, dynamiky. Vyvodenie základných prvkov opery, operety, muzikálu, baletu z typických diel svetovej hudobnej literatúry. Nácvik časti niektorého z diel alebo dramatizácia. Hra a tvorba sprievodov na detských hudobných nástrojoch a ich využívanie počas reprodukcie	Inštrumentálne činnosti: -Žiak dokáže realizovať a vytvárať inštrumentálne sprievody k piesňam, rešpektujúc ich charakter, jednoduchou improvizáciou na detských hudobných nástrojoch „podporiť“ charakter, zmeny nálad hudobnej ukážky, zvýrazniť dôležité hudobné myšlienky reprodukovanej hudby. Hudobno-pohybové činnosti: Žiak dokáže : -správne reagovať pohybom na znejúcu hudbu, vyjadriť metrum, tempo, dynamiku, pohyb melódie, v súlade s charakterom piesne alebo skladby, -realizovať hudobno-pohybové hry so spevom, vyjadriť náladu alebo obsah hudby pohybom, na základe svojich individuálnych schopností a zručností vytvárať pohybové improvizácie a kreácie. Percepčné činnosti: -Žiak sa orientuje v znejúcej hudbe na základe použitých výrazových prostriedkov	OŽZ TPPZ MkV OSR EnV MkV TPPZ OSR OŽZ

Hudba spojená s inými druhmi umenia (tvorba projektu) 13 hodín	Najznámejšie hudobno-dramatické žánre: opera, opereta, muzikál, balet. Dramatizácia časti vybraného diela. Návšteva divadelného predstavenia muzikálu.	i produkcie, tvorba sprievodu pre hudobno-dramatické prejavy. Používanie taktovacích gest, Stvárňovanie hudby pomocou pohybu, tanečných krokov ,hry na tele gesta, improvizácia a pantomimické vyjadrenie, integrácia a komplexné využitie vokálnych, hudobno-pohybových, inštrumentálnych, percepčných činností spojených v dramatickom príbehu (hudobnej rozprávky, príbehu, divadla, hud. dielne a pod.) v javiskovom predvedení. Príprava na divadelné predstavenie muzikálu.	hudby, ktoré vníma, chápe ich funkciu a komunikačné schopnosti hudby, -dokáže zaradiť, charakterizovať počúvanú skladbu vokálnu alebo inštrumentálnu z hľadiska žánru, postrehne výrazné hudobné myšlienky, ich variácie, napätie a uvoľnenie hudby, -dokáže verbalizovať svoj názor, hudobný zážitok, predstavy od konkrétnych k abstrakcii princípov, všeobecným zákonitostiam a ich materializácii hudobnými prostriedkami. Hudobno-dramatické činnosti: Žiak integruje a komplexne využíva vokálne, hudobno-pohybové, inštrumentálne a percepčné činnosti spojené v dramatickom príbehu, -žiak získava schopnosť empatického a asertívneho správania sa. Výstup: Žiak vie čisto, kultivovane spievať minimálne 12 piesní vhodne zvolených so zreteľom na hlasové dispozície a hlasovú hygienu, -vie uplatňovať elementárne taktovacie pohyby pri speve, -vie hrať rytmické motívy, jednoduché inštrumentálne	MV MkV

			sprievody k piesňam, -vie reagovať pohybom na hudbu, vyjadriť pohybom charakter, výraz a náladu piesne a znejúcej hudby. -Po viacnásobnom vypočutí poznať min. 4 hudobné skladby a ich autorov, -poznať funkciu hudby vzhľadom k životu človeka a spoločnosti. 1 hudobno-dramatické vystúpenie.	EnV DV

6. ROČNÍK TC, okruh, hodiny	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezová téma
1,Hudba minulosti a súčasnosť 18 hodín	Obdobia vývoja hudby: Počiatky hudby Pravek Starovek Stredovek Renesancia Barok Klasicizmus Romantizmus Impresionizmus Hudobno-dramatické žánre: opera, opereta, muzikál, balet. Inštrumentálne skladby: symfónia, symfonická báseň, toccata, fúga, koncert, drobné skladby. Počúvanie skladieb, spev častí skladieb, hlavných myšlienok, spev vhodných piesní, rytmický sprievod, pohybové stvárnenie hudby, dvorské tance, spoločenské tance.	Orientácia v hudobnom priestore, vznik hudby, obdobia vývoja hudby, najvýznamnejší slovenskí a svetoví hudobní skladatelia jednotlivých štýlových období a ich vybrané diela, základné znaky hudby v jednotlivých obdobiach, pochopenie hudobného diela, hudobných foriem, sonátovej formy prostredníctvom hudobno-vyjadrovacích prostriedkov, spev vhodných piesní spojený s realizáciou rôznych druhov hudobných činností: hra na rytmických nástrojoch, tanec, pohybové stvárnenie hudby, správne spevácke návyky, rozširovanie hlasového rozsahu. Vybrané piesne a skladby Rakúska, Nemecka, Talianska, Anglicka,	Percepčné činnosti: -Žiak sa orientuje v znejúcej hudbe, vníma hudobno-výrazové prostriedky, -dokáže zaradiť, charakterizovať počúvanú skladbu z hľadiska žánru a obdobia, postrehne výrazné hudobné myšlienky, vedie dialóg a dokáže hodnotiť počúvané skladby. -pozná mená svetových i našich skladateľov a ich najznámejšie dielo, rešpektuje multikulturalitu a odlišnnosť, -pozná slovenské ľudové piesne a piesne iných národov. Vokálno-intonačné činnosti: -Žiak spieva podľa svojich dispozícií intonačne čisto, rytmicky presne jednohlasné a dvojhlasné piesne ľudové aj umelé, v durových, molových aj modálnych tóninách, orientuje sa v grafickom zázname piesní. -Reprodukuje rôzne motívy a časti skladieb. -Dokáže posúdiť kvalitu vokálneho prejavu druhých.	MkV MV OSR EnV MkV OŽZ OSR OŽZ TPPZ MkV OSR EnV

2. okruh: Prostredníc tvom hudby poznávame kultúru rôznych národov 15 hodín	Typická pieseň, tanec a hudobná skladba vybraných národov, najvýznamnejší skladatelia a vybrané diela. Slovenské ľudové piesne, piesne a tance Kysúc. Svetoví operní speváci. Návšteva divadelného predstavenia Zahrajme si divadlo	Francúzska, Ruska, Chorvátska, Ameriky a i. Stvárňovanie hudby pomocou tanečných krokov ,hry na tele, gesta. Nácvik vybraného tanca. Hra a tvorba sprievodov na rytmických nástrojoch k tanečným kreáciám. Príprava na divadelné predstavenie hudobného diela. Komplexné využitie vokálnych, hudobno-pohybových, inštrumentálnych, percepčných činností spojených v dramatickom príbehu v javiskovom predvedení.	Inštrumentálne činnosti: -Žiak dokáže realizovať a vytvárať jednoduché inštrumentálne sprievody k piesňam jednoduchou improvizáciou na detských hudobných nástrojoch. Hudobno-pohybové činnosti: Žiak dokáže : -správne reagovať pohybom na znejúcu hudbu, -vyjadriť hudbu tancom, Hudobno-dramatické činnosti: Žiak využíva vokálne, hudobno-pohybové, inštrumentálne činnosti v dramatickom príbehu, -žiak získava schopnosť empatického a asertívneho správania sa. Výstup: Žiak vie čisto, kultivovane spievať minimálne 12 piesní vhodne zvolených so zreteľom na hlasové dispozície a hlasovú hygienu, -vie hrať jednoduché sprievody k piesňam, -vie reagovať pohybom na hudbu, -vie základné kroky vybraného tanca.	MkV TPPZ OSR OŽZ MV MkV EnV DV

			-Po viacnásobnom vypočutí pozná hlavných predstaviteľov hudobných epoch a ich dielo, -absolvuje 1 hudobno-dramatické. vystúpenie.	

7.ROČNÍK TC, okruh, hodiny	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezová téma
Hudobné prechádzky storočiami:	Poslanie hudby (umenia) v 20. storočí – umelec tu nechce vyjadriť len krásu, ale predovšetkým chce osloviť a podnecovať myslenie percipienta.	Význam a dielo najznámejších skladateľov hudby 20. storočia vo svete a u nás. -Návraty do minulosti -Od hud. atómov cez módy,... -Hudobníci rôznych dôb -Hudobné nástroje rôznych dôb -Zakladatelia modernej slov. hudby -Galéria hudobných skladateľov Vývoj populárnej hudby: -džez (od New Orleansu po bratislavské džezové	Vokálno-intonačné činnosti: - žiak spieva na základe svojich dispozícií intonačne čisto, rytmicky presne so zodpovedajúcim výrazom jednohlasné, dvojhlasné piesne ľudové aj umelé, v durových, molových a modálnych tóninách, -orientuje sa v grafickom zázname piesní a skladieb - dokáže posúdiť kvalitu vokálneho prejavu druhých. Inštrumentálne činnosti: - žiak dokáže realizovať a vytvárať inštrumentálne sprievody k piesňam, jednoduchou improvizáciu na detských hudobných nástrojoch Hudobno-pohybové činnosti: Žiak dokáže - správne reagovať pohybom na	MV MkV MV OSR EnV MkV OŽZ OSR VĽP OŽZ TPPZ

Pestrá paleta populárnej hudby	Vývoj populárnej hudby: džez , spirituál, osobnosti džezu, swing, rocl and roll, Presley, Beatles , ABBA, Queen, súčasne hudobné skupiny, SuperStar a iné televízne a rozhlasové relácie, stoličkový rock and roll, spev súčasných hitov	dni), -hudba mladých od Beatles po súčasne hudobné skupiny, SuperStar a iné televízne a rozhlasové relácie, -stoličkový rock and roll, -spev súčasných hitov.	znejúcu hudbu, vyjadriť metrum, tempo, dynamiku, pohyb melódie, v súlade s charakterom piesne alebo skladby, Percepčné činnosti - žiak sa orientuje v znejúcej hudbe, na základe použitých výrazových prostriedkov hudby, - dokáže zaradiť, charakterizovať počúvanú skladbu hľadiska žánru, postrehne výrazné hudobné myšlienky, ich variácie, napätie a uvoľnenie hudby, - dokáže verbalizovať svoj názor,	VĽP MkV VFG MV OSR EnV
		Prieniky rôznych druhov a žánrov hudby: populárna hudba, vážna hudba, džez, etno, world...)	Hudobno-dramatické činnosti: -žiak integruje a komplexné využíva vokálne, hudobno-pohybové, inštrumentálne a percepčné činností spojené v dramatickom príbehu	MkV TPPZ OSR
Hudba na pomedzí	Prieniky rôznych druhov a žánrov hudby, country & western, hudba k filmom, hudba na internete, etno- a worldmusic, vážna verzus populárna hudba, malý projekt učiteľa a žiakov, hudba a ty (hudba a ja, malý projekt alebo krátke zamyslenie sa žiaka).	Vnímať a rozoznávať umelecké hodnoty rôznych kultúr. Tvorba projektu.	Výstup: Poznať na základe počúvania hudby minimálne 6 hudobných diel a ich autorov vedieť reagovať pohybom na hudbu, vyjadriť pohybom charakter, výraz a náladu piesne a znejúcej hudby, zaspievať čisto, kultivovane najmenej 5 ľudových, umelých piesní iných národov a 8 regionálnych slovenských ľudových piesní so zreteľom	OŽZ VFG EnV MV OSR MV MkV

		Príprava na divadelné predstavenie muzikálu.	na hlasové dispozície a hlasovú hygienu, dokázať rozmýšľať a rozprávať o hudbe, vedieť hrať rytmické motívy, jednoduché inštrumentálne sprievody k piesňam.	VĽP VFG DV

6. PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE

5.ROČNÍK **Názov tematického celku**	**Stratégie výučby** **Metódy**	**Stratégie výučby** **Postupy**	**Formy práce**
1. Ako sa nám prihovára hudba	Rozprávanie Rozhovor Prakticko-aplikačné metódy Priama skúsenosť so znejúcou hudbou Projektové metódy Skupinová práca Získavanie informácií Výklad	Rôznorodosť doplnkovej literatúry Využitie vhodných didaktických pomôcok Hudobná skladba Získavanie a triedenie informácií	Diskusia Práca s doplnkovou literatúrou a internetom Beseda Demonštrácia názorných pomôcok Hudobná hra Práca s hudobnou skladbou Analýza hudobného diela Skupinová práca Práca vo dvojiciach
2. Prostredníctvom hudby poznávame svoju hudobnú kultúru i kultúru iných národov	Rozprávanie Rozhovor Demonštračná metóda Priama skúsenosť so znejúcou hudbou Imitačná metóda	Využitie vhodných didaktických pomôcok Hudobná skladba Improvizácia Samostatné štúdium	Hudobná hra Práca s hudobnou skladbou Beseda Tvorba projektu
Hudba spojená s inými druhmi umenia	Prakticko-aplikačné metódy Priama skúsenosť so znejúcou hudbou Demonštračná metóda Rozprávanie Rozhovor	Rôznorodosť doplnkovej literatúry Získavanie a triedenie informácií	Hudobná hra Práca s hudobnou skladbou Tvorba projektu

6.ROČNÍK Názov tematického celku	Stratégie výučby Metódy	Stratégie výučby Postupy	Formy práce
Hudba minulosti a súčasnosť	Rozprávanie Rozhovor Demonštračná metóda Prakticko-aplikačné metódy Priama skúsenosť so znejúcou hudbou Projektové metódy Skupinová práca Získavanie informácií Výklad	Rôznorodosť doplnkovej literatúry, Využitie vhodných didaktických pomôcok Hudobná skladba Získavanie a triedenie informácií	Diskusia Práca s doplnkovou literatúrou a internetom Beseda Demonštrácia názorných pomôcok Hudobná hra Práca s hudobnou skladbou Analýza hudobného diela Skupinová práca Práca vo dvojiciach
Prostredníctvom hudby poznávame svoju udobnú kultúru i kultúru iných	Rozprávanie Rozhovor Demonštračná metóda Priama skúsenosť so znejúcou hudbou Imitačná metóda	Využitie vhodných didaktických pomôcok Hudobná skladba Improvizácia Samostatné štúdium	Hudobná hra Práca s hudobnou skladbou Beseda Samostatná práca s knihou Tvorba projektu

7.ROČNÍK Názov tematického celku	Stratégie výučby Metódy	Stratégie výučby Postupy	Formy práce
Hudobné prechádzky storočiami	Rozprávanie Rozhovor Demonštračná metóda Prakticko-aplikačné metódy Priama skúsenosť so znejúcou hudbou Projektové metódy Skupinová práca Získavanie	Rôznorodosť doplnkovej literatúry Využitie vhodných didaktických pomôcok Hudobná skladba Získavanie a triedenie informácií	Diskusia Práca s doplnkovou literatúrou a internetom Beseda Demonštrácia názorných pomôcok Hudobná hra Práca s hudobnou skladbou Analýza hudobného diela Skupinová práca Práca vo dvojiciach

	informácií Výklad		
Pestrá paleta populárnej hudby	Rozprávanie Rozhovor Demonštračná metóda Priama skúsenosť so znejúcou hudbou Imitačná metóda	Využitie vhodných didaktických pomôcok Hudobná skladba Improvizácia Samostatné štúdium	Hudobná hra Práca s hudobnou skladbou Beseda Samostatná práca s knihou Tvorba projektu
Hudba na pomedzí	Prakticko-aplikačné metódy Priama skúsenosť so znejúcou hudbou Demonštračná metóda Rozprávanie Rozhovor	Rôznorodosť doplnkovej literatúry Získavanie a triedenie informácií	Hudobná hra Práca s hudobnou skladbou Analýza hudobného diela

7. UČEBNÉ ZDROJE

5. ročník

Názov tematického celku	**Odborná literatúra**	**Didaktická technika**	**Materiálové výučbové prostriedky**	**Ďalšie zdroje**
1. Ako sa nám prihovára hudba	Encyklopédie	Orffovy hudobné nástroje CD prehrávač Metronóm interaktívna tabuľa	E.Langsteinová/B.Felix Učebnica HV pre 5.roč.- nové vydanie SPN Bratislava, 2009	Internet
2.Prostredníctvom hudby poznávame svoju hudobnú kultúru i kultúru iných národov	Encyklopédie	Orffovy hudobné nástroje CD prehrávač interaktívna tabuľa	E.Langsteinová/B.Felix Učebnica HV pre 5.roč.- nové vydanie SPN Bratislava, 2009	Internet
3. Hudba spojená s inými druhmi umenia	Encyklopédie	Orffovy hudobné nástroje	E.Langsteinová/B.Felix Učebnica HV pre 5.roč.- nové vydanie	Internet

		CD prehrávač interaktívna tabuľa	SPN Bratislava, 2009	

6. ročník

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálové výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje
Hudba minulosti a súčasnosť	Encyklopédie	Orffovy hudobné nástroje CD prehrávač metronóm	Učebnica 7., 8. a 9.roč./nové vydanie/	Internet
Prostredníctvom hudby poznávame svoju hudobnú kultúru i kultúru iných	Encyklopédie	Orffovy hudobné nástroje CD prehrávač	Učebnica 7.roč./nové vydanie/	Internet

7. ročník

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálové výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje
Hudobné prechádzky storočiami	Encyklopédie	Orffovy hudobné nástroje CD prehrávač Metronóm interaktívna tabuľa	E.Langsteinová/B.Felix Učebnica HV pre 9.roč.- nové vydanie SPN Bratislava, 1998	Internet
Pestrá paleta popu-lárnej hudby	Encyklopédie	Orffovy hudobné nástroje CD prehrávač interaktívna tabuľa	E.Langsteinová/B.Felix Učebnica HV pre 9.roč.- nové vydanie SPN Bratislava, 1998 Učebnica 9.roč./nové vydanie/	Internet
Hudba na pomedzí	Encyklopédie	Orffovy hudobné nástroje CD prehrávač interaktívna	E.Langsteinová/B.Felix Učebnica HV pre 9.roč.- nové vydanie SPN Bratislava, 1998 Učebnica 9.roč./nové	Internet

		tabuľa	vydanie/	

8. HODNOTENIE PREDMETU

Žiak je v priebehu školského roka hodnotený v zmysle Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ schválených MŠVVaŠ SR (č. 2011-3121/12824:4-921). Bude hodnotený priebežne, bude používané sumatívne aj formatívne hodnotenie žiaka. Predmet HV je klasifikovaný na vysvedčení známkami. Prospech žiakov sa klasifikuje nasledovnými stupňami: 1 – výborný, 2 – chválitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný, 5 – nedostatočný. Pri hodnotení uplatňuje učiteľ voči žiakom primeranú náročnosť pričom zohľadňuje ich individuálne osobitosti. Cieľom je dôraz na nonkognitívnu zložku výchovno – vzdelávacieho procesu s dôrazom na sebauvedomovanie, sebavýchovu a sebareflexiu osobnosti žiaka a kultivovanie jeho citu, porozumenia a solidarity pre ochranu prírody i kultúrnych hodnôt. Dôležitou súčasťou je utváranie vlastných postojov prostredníctvom rozmanitých činností.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Vzdelávacia oblasť	Umenie a kultúra
Názov predmetu	Výtvarná výchova
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, 33 hodín ročne
Ročník	5., 6., a 7.ročník
Škola (názov, adresa)	ZŠ Starozagorská 8, Košice
Názov ŠkVP	Tvorivosť a humanizácia – základ našej práce
Kód a názov ŠVP	ISCED 2
Stupeň vzdelania	nižšie stredné vzdelanie
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk
iné	

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Výtvarná výchova v 5. ročníku nadväzuje na výtvarnú výchovu v primárnom vzdelávaní. Naďalej vychádza z autentických skúseností žiaka získaných výtvarnou činnosťou – z intenzívnych zážitkov dobrodružstva tvorby a sebavyjadrovania sa. Rozvíja osobnosť žiaka v úplnosti jej cítenia, vnímania, intuície, fantázie i analytického myslenia – vedomých i nevedomých duševných aktivít. Vzhľadom na psychický vývin zodpovedajúci veku, ustupuje spontánny prístup k vyjadrovaniu seba samého a vyjadrovaniu vonkajších podnetov. Väčšina žiakov v tomto období stráca svoju prirodzenú výrazovosť. VV sa musí podieľať na tejto transformácii. Uskutočňuje sa to:
– dôrazom na objaviteľský prístup k technikám, vyjadrovacím prostriedkom a médiám,
– nahradením nedostatku formálnych zručností pri vyjadrovaní reality, postupmi ktoré takéto zručnosti
nevyžadujú,
– väčším dôrazom na myslenie žiaka, na príčinné súvislosti, vzťahy medzi javmi a poznávaciu funkciu
umenia i vlastného vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami.

Ťažisko sebavyjadrovania sa, oproti primárnemu vzdelávaniu, prenáša na iné oblasti aktivity. Do vyučovania sú zaraďované prostriedky a činnosti, ktoré rozširujú možnosti poznávacieho procesu žiaka a dovoľujú mu naplniť jeho prirodzené ambície po vizuálnom vyjadrení skutočnosti, po poznávaní formálnej i obsahovej štruktúry sveta, po presnejšom zobrazení pozorovaných vzťahov, po vyššej technickej dokonalosti prejavu, po pluralite spôsobov vytvárania. Zapája sa koncepčné a konštrukčné myslenie, ktoré je uvádzané do vzťahu s myslením estetickým. Detskú spontánnosť má postupne nahrádzať jej dospelý ekvivalent – duchovná otvorenosť a sviežosť, spojená s pribúdaním vedomej tvorivej operatívnosti. Žiak reaguje na stále komplexnejšie podnety, reflektuje podnety prírodné,

civilizačné i kultúrne. Zvyšujú sa jeho technické schopnosti. Preto vo výtvarnej výchove potrebuje objaviť oblasť nových možností, zodpovedajúcich svojmu vývinu.

Vyučovanie VV je programovaný a riadený proces v ktorom ale učiteľ iniciuje, rešpektuje a podporuje nápady a individuálne riešenia žiaka.
Východiskami tohto procesu sú:
1. činnosti žiakov, ktoré vychádzajú z myšlienkových, formálnych a technických procesov výtvarných a vizuálnych umení. Sú založené na súčasnom stave poznania vizuálnej kultúry;
2. témy/námety/obsahy zobrazovania, ktoré majú svoj dôležitý antropologický a kultúrny charakter;
VV predstavuje v rámci obsahu vyučovania jedinečnú možnosť tematizovať základné antropologické koncepty:
a) koncepty časopriestoru (čas, priestor, pohyb, mierka, hĺbka, výška, šírka …),
b) kultúrne archetypy vyjadrovania prírody (živly, prírodné polarity...),
c) kategórie estetického prežívania (krása, škaredosť, neurčitosť, drsnosť, jemnosť ...),
d) kategórie uvedomovania si osobnej a kultúrnej identity (ja, iný, cudzinec, priateľ, postihnutý ...; kultúrne rozdielnosti vo vizuálnom vyjadrovaní sveta),
e) kategórie afektivity (radosť, bolesť, smútok, náladu ...).

Témy ponímame z hľadiska:
a) osobnosti a veku žiaka,
b) edukačných cieľov,
c) kultúrno-spoločenskej reality.

Žiak spracováva (mentálne i formálne) symboly, ktoré vizuálne vyjadrujú jeho predstavy a fantazijné koncepty, alebo sa odvolávajú na javovú stránku sveta. Na rozdiel od iných predmetov, ktoré sa zaoberajú niektorými z týchto tém, VV angažuje osobnosť žiaka v inom zmysle: neučí sa o nich, ale vyjadruje ich, hľadá svoj spôsob ich vyjadrenia. To kladie vyššie nároky na senzomotorické a afektívne ciele predmetu a tým dopĺňa predmety v ktorých prevažuje cieľ kognitívny.

3. v reflexii diel výtvarného umenia, dizajnu, architektúry, filmu a videa;
V nižšom sekundárnom vzdelávaní sa zvyšuje dôraz na poznávanie a veku primeraný rozbor diel vizuálnej kultúry – jednak kľúčových diel reprezentujúcich historické epochy a kultúry, jednak diel reprezentujúcich súčasné tendencie vizuálnych umení.

Osnovy VV podporujú medzipredmetové väzby, interdisciplinárnosť vyučovania, pri zachovaní špecifík spôsobu poznávania sveta prostredníctvom výtvarnej výchovy. Zapájajú citovosť, afektivitu, expresivitu a obrazovú konceptualizáciu, ktoré sú vlastné výtvarnému vyjadrovaniu, do vzťahu aj s inými, prevažne kognitívnymi predmetmi. V rámci nižšieho sekundárneho vzdelávania to predstavuje vedomé hľadanie formálnych a obsahových súvislostí s prírodovednými i humanitnými predmetmi a s inými druhmi umenia.

2. CIELE PREDMETU

Ciele výtvarnej výchovy na úrovni nižšieho sekundárneho vzdelávania sú:
Kognitívne ciele
Poznávať jazyk vizuálnych médií – jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií. Rozumieť im a tak zvyšovať uvedomelosť reflexie vizuálnej kultúry. Poznávať a vedieť pomenovať pôsobenie (výraz) umeleckých diel,

svoj zážitok z nich. Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia a iné kultúry.
Cez vlastnú činnosť žiaka uvádzať k poznaniu a vedomej reflexii sveta vizuálnych znakov (multimédiá, reklama, výtvarné médiá, architektúra, dizajn), k vedomému používaniu zobrazovania a jeho kritickej selekcii.

Senzomotorické ciele

Vedome rozvíjať tvorivosť. Umožniť žiakovi vývoj od detského, spontánneho spôsobu vyjadrovania k vyjadrovaniu cieľavedomému, s dôrazom na vlastný prístup, vlastný názor a vkus. Naďalej rozvíjať a kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu, prekonávanie konvenčných schém a inovovanie naučených myšlienkových a zobrazovacích vzorcov. Prostredníctvom VV rozvíjať tvorivosť v jej základných, všeobecne uplatniteľných princípoch. Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.

Socioafektívne ciele

Formovať kultúrne a postoje. Vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií; cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel uvádzať ho do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradícií, ale na úrovni aktuálneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením.
Formovať celistvú osobnosť. Pristupovať k osobnosti žiaka v jej úplnosti – rozvíjať cítenie, vnímanie, intuíciu, fantáziu, analytické myslenie a poznávanie, a taktiež formovanie a aktívne používanie zručností – to všetko prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania.
Osnovy VV podporujú medzipredmetové väzby, interdisciplinárnosť vyučovania, pri zachovaní špecifík spôsobu poznávania sveta prostredníctvom výtvarnej výchovy. Zapájajú citovosť, afektivitu, expresivitu a obrazovú konceptualizáciu, ktoré sú vlastné výtvarnému vyjadrovaniu, do vzťahu aj s inými, prevažne kognitívnymi predmetmi. V rámci nižšieho sekundárneho vzdelávania to predstavuje vedomé hľadanie formálnych a obsahových súvislostí s prírodovednými i humanitnými predmetmi a s inými druhmi umenia.

3.KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE

Vedomosti

- vo výtvarnej výchove je väčšina vedomostí získavaná a zároveň overovaná prostredníctvom praktických činností žiaka , časť vedomostí o výtvarnom umení a vizuálnej kultúre sa utvára počas motivačnej, expozičnej a diskusnej časti vyučovacej jednotky a je podporená vizuálnymi materiálmi / edukačné DVD, knihy, časopisy/.

Zručnosti a spôsobilosti

Formálne zručnosti

Žiak dokáže:
- zvládnuť základy proporčnej stavby zobrazovaného predmetu
- dokázať vybrať časť videnej skutočnosti za účelom zobrazenia – záber / fotografia, film, komiks/
- hrať sa s jednoduchými animačnými trikmi, kamuflážou a napodobeninou / filmový trik, kulisa, maskovanie/
- vytvárať formálne série z jedného motívu a jednoduché variácie motívu
- vyjadriť sa základnými technickými postupmi kreslenia, maľovania, jednoduchých grafických techník, priestorového vytvárania objektu
- vytvoriť základný rozvrh architektonického tvaru a priestoru, kresbu kresbu jednoduchého dizajnérskeho návrhu

- vo svojom vyjadrovacom procese spracovať charakteristické podnety z prostredia svojej obce, regiónu
- vo svojom vyjadrovacom procese spracovať charakteristické podnety rôznych tendencií umenia 20. storočia až po súčasnosť
- vo svojom výtvarnom procese spracovávať podnety z iných predmetov

Technické zručnosti
Žiak dokáže:
- zvládnuť narábanie s rôznymi nástrojmi / ceruza, štetec, pero, fixy, uhlík, drievko, nožnice, šablóna/
- kresliť prostredníctvom linky a šrafovania, tieňovania
- zvládnuť technické základy usporiadania a miešania farieb na palete i na obraze, vyfarbovať tvar, plochu viacerými spôsobmi
- zvládnuť konštrukčno – technické úkony s materiálmi / krčenie, trhanie, zohýbanie, skladanie/
- zvládnuť techniku konštrukcie vonkajšieho tvaru – balenie, obliepanie, obväzovanie
- zvládnuť jednoduché techniky otláčania – frotáž
- zvládnuť základy modelovania predmetných tvarov
- zvládnuť techniku skladania a spájania priestorových tvarov do asambláži
- zvládnuť jednoduché grafické operácie na počítači

Mentálne spôsobilosti
Žiak dokáže:
- vedieť odôvodniť výber časti alebo prvkov zobrazovanej skutočnosti / čo zobraziť/ alebo hľadiska
- chápať niektoré spôsoby notácie/ mapa, plán/ ako výtvarný spôsob vyjadrovania skutočnosti
- vnímať a analyticky porovnávať charakter okolitej krajiny, svojej obce
- uvedomovať si možnosti výtvarného vyjadrenia niektorých podnetov prírodovedy, geometrie, matematiky
- pokúšať sa o charakterizáciu seba samého, o vyjadrenie svojich typických znakov, erb, značku, logo

Postoje
U žiaka sa sformujú tieto postoje:
- otvorenosť voči experimentovaniu s farbou, hmotou, tvarom, technikou, postupom, motívom a témou
- otvorenosť voči hľadaniu analógií /tvarových, materiálových, výrazových/
- spontánne výtvarné riešenia
- náklonnosť k uvedomenému hľadaniu vlastných riešení
- tolerancia voči rôznym typom vyjadrovania , vkusu iných ľudí
- aktívny prístup k svojmu prostrediu
- vyjadriť a vyhodnotiť štýl ľudí, ktorých obdivuje a porovnať ich so svojim štýlom
- spolupracovať pri realizácii vlastných konceptov a zosúladiť ich s ponímaním iných žiakov

4., 5.OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

5. ROČNÍK

Tematický celok	Téma Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezová téma
	Úvodná hodina		OSR, Bezpečnosť pri práci
1. **základné prvky výtvarného vyjadrovania - výtvarný jazyk**	*5. 1 negatív a pozitív v plošnom vyjadrení , námet : figúra, predmet) výrazný obrysový tvar	Žiaci majú kresliť tvar podľa skutočnosti, dôraz na obrys, vyrezanie tvaru – vznik negatívneho obrazu – pozadie. Žiaci využívajú v kompozícii obidve časti šablóny – radia, variujú tvary (figúry)	OSR, priateľstvo a medziľudské vzťahy
	5.2 negatív a pozitív v plastickom vyjadrení, námet figuratívna kompozícia zložená z odtlačkov rôznych predmetov, ukážky dadaistické, neodadaistické a surrealistické objekty a asambláže	Žiaci odtláčajú predmety do modelovacej hmoty –skladajú z nich zobrazujúci tvar a reliéf zalejú riedkou sadrou, po zaschnutí sadru odstránia a očistia vzniknutý pozitív reliéfu	OSR, vzťahy v skupine
	5.3 materiál a textúra, námet : zobrazenie kontrastných charakterov prostredníctvom materiálových textúr. Vnímanie povrchov a vyjadrenie výrazu cez textúru (napr. portrét drsného kovboja a jemnej baletky)	Žiaci pracujú s materiálmi rôzneho povrchu, krčivosti, tvrdosti, krehkosti, srôznymi matzeriálmi – šmirgeľ, papier, kartón, vata, textílie, kov, fólia, sklo, plasty...	MUV, rovnosť rás, boj proti diskriminácii, boj proti drogám
2. možnosti zobrazovania videného sveta	*5.4 kreslenie predmetu podľa skutočnosti, námet : tvarovo zaujímavý predmet, ukážky : kresliarske zobrazovanie predmetov v rôznych obdobiach. Upozornenie na linku, modeláciu, svetlo a tieň	Žiaci kreslia predmet podľa videnej skutočnosti)geometrická výstavba proporcií, skúšajú vyjadriť jeho tvar tieňovaním, šrafovaním, lavírovaním.	PPZ
	*5.5 modelovanie predmetu podľa skutočnosti, námet : tvarovo zaujímavý, nie zložitý predmet, ukážky : rôzne ponímanie tvaru a povrchu v sochárstve	Žiaci modelujú predmet podľavidenej skutočnosti s dôrazom na výstavbu proporcií)budovanie od geometrických tvarov k m odelácii), kontrolujú ho z rôznych pohľadov	PPZ RFG
	-5.6 maľovanie predmetu podľa skutočnosti, námet :tvarovo a farebne zaujímavý, napr. zátišie s navrhnutým tieňom, ukážky maľby zátišia	Žiaci maľujú s dôrazom na farebnú výstavbu tvaru, pokus o farebnú modeláciu – svetlo a tieň na lokálnom farebnom tóne predmetu. Vrhnutý tieň, výsledok by mal zodpovedať približnej farebnej modelácii predmetu	ENV, vzťah k prírode
3. podnety výtvarného umenia (médiá, štýly, procesy, techniky, témy)	*5.7 kubizmus a konštruktivizmus, námet : zátišie - predmety odvoditeľné od geometrických tvarov. Ukážky : kubistická maľba a plastika Gris, Picassso Mudroch, Matejka	Žiaci maľujú spolu s učiteľom analyzujú geometrickú štruktúru predmetov v zátiší (hľadajú v predmetoch základné geometrické tvary – nakreslia základnú geometriu každého predmetu. Z takto rozložených predmetov skladajú obraz	ENV, vzťahy medzi človekom a jeho prostredím
	*5. 8. surrealizmus – základné pochopenie, princípy tvorby, námet : sen, fantastický novotvar – ukážky surrealistické umenie Margritte Dalí...	Žiaci sa snažia o nelogické kombinovanie rôznych predmetov (ich častí), cieľom sú tvarové, farebné a kompozičné kombinácie a novotvary. Žiaci si ich nazvú a slovne interpretujú	OSR, rešpektovanie názorov, potrierb a práv ostatných

	*5. 9 abstraktné umenie nefiguratívny výtvarný prejav, námet : radosť a krása stopy, gesta alebo geometrie. Ukážky : rôzne polohy abstraktného umenia. Minimalizmus a porovnáívanir	Žiaci si volia nefiguratívne vyjadrovacie prostriedky v polohe geometrického, lyrického alebo komb. Nefiguratívneho prejavu. Využívajú škvrnu alebo gesto, primárne vlastnosti faqrieb. Pokúsia sa ho slovne interpretovať .- dať mu názov.	OŽZ , ochrana zdravia, MUV
4. výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	*5. 10 ranokresťanské a byzantské umenie / mozaika, námet : inšpirovaný byzantským chrámom / postava človeka alebo živočích. Kresbový návrh a ukladanie obrazu zo štvorčekov alebo kresieb. Ukážky antické, byzantské a súčasné mozaiky, ikony	Žiaci urobia návrh mozaikovej mozaikovej dlažby: skladanie motívu z geom. A figur. Tvarov. Využitie opakovania, otáčania a prevrátenia obrazcov	OSR, rešpektovanie názorov iných ľudí, ich práv...
	-5. 11 ranokresťanské a byzantské ume nie / ikona, námet : ikona. Aktualizácia tradičného zobrazovania – ikona súčasného povolania alebo ikona svätca	Žiaci maľujú ikonu, učiteľ analyzuje charakteristické prvky, inšpirácia farebnosťou a tvarovosťou ikony	OSR, PPZ, vnímať a rešpektovať svoju kultúru, spoznávať iné kultúry, tradície
5. podnety fotografie	*5.12 základy práce s fotoaparátom, námet : fotografovanie ľubovoľných motívov. Ukážky fotografie s rôznou expozíciou, zaostrením a ďalšie technické možnosti aparátu	Po inštruktáži učiteľa žiaci pracujú s fotoaparátmi, okrem základných technických úkonov sa oboznamujú aj s výtvarnými problémami komponovania záberu	MEV
6. podnety filmu a videa	*5.13 záber, úvod do filmovania, námet : akcia, dianie v triede.	Čo je to záber ? Žiaci hľadajú výsek časti skutočnosti , slovne vyjadrujú dej, ktorý sa v ňom odohráva. Precvičujú si cez hľadáčik mobilu rozlišovanie veľkosti záberu, uhlu pohľadu, farebného naladenia, vyjadrenie miesta, plynutie času	MEV
7. podnety architektúry	*5. 14 hravé skúmanie priestoru, námet : hra na zariaďovanie vlastného priestoru, možnosti dutých prvkov	Žiaci kreslia , maľujú alebo robia model - vnútro interiéru a napĺňajú ho prvkami – čím sa dá napĺňať prázdno	OSR, OŽZ
8. podnety dizajnu	*5.15 obalový dizajn – vzťah materiálu, tvaru a grafického riešenia, námet : netypický predmet, netradičný obal	Žiaci kreslia alebo maľujú návrh obalu pre ľubovoľný predmet, ktorý tradične nebalíme, napr. kaleráb, vianočný kapor, automobil...Vzťah obalu a obaľovaného – propagácia a prekvapenie...	MEV, výchova umením RFG
	-5. 16 návrh loga, značky, ex libris, námet : logo pre vlastnú firmu, školu, obľúbenú hudobnú skupinu...Ukážky typov písma, historické slohy a štýly, logá.	Každý žiak si vyberie tému (udalosť, firmu, hnutie, výrobok)., ktorú vyjadrí značkou, logom. Možnosť zapojenia ornamentu, charakterizačného symbolu...	PPZ
9. podnety tradičných remesiel	-5. 17 podnety hrnčiarstva alt. – kombinácia hrnčiarstva a drotárstva, námet : hra na remeselníka, nádoba – uplatnenie fantázie, keramika v rôznych obdobiach	Žiaci modelujú z modelovacej hmoty nádobu (novotvar) rôznym spôsobom a dekorujú ju ornamentom	ENV, ľudové tradície RCG
	-5.18 podnety sklenárstva, námet : maľovanie na sklo	Žiaci zdobia objekt zo skla, napr. zavárаninové fľaše, fľaštičky od liekov, úlomky skla	ENV, odpadový materiál
10. elektronické médiá	5. 19 úprava digitálneho obrazu - možnosť úpravy digitálnej fotografie v počítači	Každý žiak si naskenuje obrázok – vlastnú maľbu alebo fotografiu. Obrázok upravuje, transformuje, rozmnožuje, zosvetľuje, zaostruje, otáča v grafickom programe	MEV, OŽZ

11. podnety hudby	*5.20grafická partitúra , námet : nový spôsob zapisovania hudby (tvorba kruhu...)	Žiaci zapisujú hudbu do notovej osnovy alebo do svojho vlastného vymysleného systému prostredníctvom ikonických znakov, symbolov, geometrických tvarov. Dôraz na tvare, farbe ich umiestnení. Následne spev – pokus o ich interpretáciu.	OSR, MEV
12.. podnety literatúry	-5.21 operácie s ilustráciou, námet : vybraný príbeh, ukážky : rôzne typy ilustrovania a prístupy k nemu	Žiaci kreslia ilustráciu tak, že znázorňujú to, čo v príbehu nie je (ale mohlo by byť), následne prerozprávajú text podľa ilustrácie	PPZ RCG
13. podnety rôznych oblastí poznávania sveta	*5.22 výtvarné hry s problematikou dejepisu, námet analógie s látkou z dejepisu .Východiskový materiál : dejiny mojej rodiny	Žiaci vytvárajú orientačnú schému dejepisu svojho života, vymýšľajú symboly pre jednotlivé udalosti	PPZ
	5. 23 výtvarné hry s problematikou zemepisu, námet denný režim – zobrazený ako cestovný poriadok, moja cesta do školy, cesta na prázdniny...	Žiaci vytvárajú mapu, v ktorej zaznamenávajú svoje činnosti počas dňa – vymýšľajú „geodetické“ symboly	PPZ, tvorba projektu
	5. 24 výtvarné hry – módna prehliadka – happening v prírode	Žiaci sa prezentujú na módnej prehliadke rôznymi kostýmami, kde ich kostýmy a doplnky sú prvkami z prírody – klobúk – kvety...	PPZ RFG
	5. 25 výtvarné hry , námet : diktovanie z reprodukcie	JŽiaci sú rozdelení do dvojíc alebo skupiniek, kreslia diel podľa slovného opisu jedného z nich, ktorý dostane reprodukciu	PPZ
14. tradícia a identita (kultúrna krajina)	5. 26 výtvarné reakcie na rôzne typy regionálnych ornamentov, námet : súčasný odev	Žiaci primerane veku analyzujú a výtvarne spracovávajú prvky ornamentu r rôznych regiónov a kultúr	OSR, MUV
	5. 27. výtvarné reakcie na automobil, lietadlo...	Žiaci výtvarne spracovávajú prvky ornamentu, porovnávajú ich, kombinujú, vymýšľajú novotvary	DOV, PPZ
	5. 28 výtvarné reakcie na rôzne typy úžitkových predmetov	Žiaci vymýšľajú netradičné aplikácie ornamentu	PPZ
	5. 29 výtvarné hry limitované pravidlami hry	Žiaci kreslia tak, že kresba je spojnicou dopredu daných značiek	DOV, vlastné dopravné značky
15. Škola v galérii / galéria v škole	5. 30 objavovanie prvkov obrazu, výstava v galérii, hlbšie uvažovanie o nich na základe predchádzajúceho vzbudenia záujmu o originál diela	Žiaci bližšie spoznávajú originály výtvarných diel v galérii	OSR
	5. 31 objavovanie prvkov obrazu, výstava v galérii, hlbšie uvažovanie o nich na základe predchádzajúceho vzbudenia záujmu o originál diela	Žiaci bližšie spoznávajú originály výtvarných diel v galérii	OSR
	5. 32 Predstavenie galerijného priestoru v škole, triede	Žiaci sprostredkujú galériu z ľubovoľných reprodukcií v triede	OSR, výchova umením

			RCG
	5. 33 Klasifikácia predmetu . Hodnotenie procesu, výsledok (artefakt) je z hľadiska hodnotenia druhotný	Žiaci majú mať schopnosť vyjadriť samostatný názor, tvorivosť a originalitu myslenia a výtvarného vyjadrovania sa	

6: ROČNÍK

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezová téma
1.) základné prvky výtvarného vyjadrovania - výtvarný jazyk	**Mierka a proporčné vzťahy**	Proporcia, mierka	**1**. Rozvíjať u žiakov poznávacie schopnosti, poznávať výtvarné princípy, zákadné prvky výtvarného vyjadrovania, možnosti materiálu. Využívať vizuálne obrazné vyjadrenia k zachyteniu nielen vizuálnych skúseností, ale aj skúseností získaných ostatnými zmyslami – hmatom, sluchom, pohybom.	- Osobnostný a sociálny rozvoj
	Psychologický účinok farieb	Primárne, sekundárne, terciárne, aktívne, pasívne, komplementárne farby		
2.) možnosti zobrazovania videného světa	**Portrét** - proporcie ľudskej hlavy	Proporcia, mierka, portrét, autoportrét	**2.** Odhaľovanie zákonitostí biolog. stavby človeka, výtv. vyjadrovať charakteristické farebné a tvarové znaky.	- Osobnostný a sociálny rozvoj
3.) škola v galérii, galéria v škole	**Obraz pre 5 zmyslov** - figúra - bytosti rozprávkové, fantazijné	Proporcia, mierka, figúra, odpadové materiály	**3.** Na základe charakteristických tvarových znakov stavby figúry vytvoriť fantazijné postavy a bytosti s využitím odpadových materiálov. Rozvíjať estetické cítenie.	- Osobnostný a sociálny rozvoj - Environmentálna výchova -Rozvoj finančnej gramotnosti
4.) podnety rôznych oblastí poznávania sveta	**Výtvarné hry s problematikou prírodopisu** - list a jeho premeny	Kresba, maľba, grafika, frotáž, …	**4.** Výtvarne vyjadrovať morfologické znaky, tvar a farebnosť prírodnín. Lineárne a farebne vyjadriť stavbu a vnútorné členenie prírodnín s možnosťou pohľadu do ich vnútra. Uvedomiť si medzipredmet. Vzťahy	- Osobnostný a sociálny rozvoj - Environmentálna výchova
Tematický celok	**Téma**	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**	**Prierezová téma**
5.) výtvarné činnosti inšpirované dejinami	**Stredoveké a gotické umenie** - anjel strážny	Stredovek, gotika, cirkev, architektúra	**5.** Pochopenie myšlienkových, materiálových a technických možností doby. Uvedomenie si vlastnej kultúrnej tradície a identity. Objavovanie nových možností vyjadrovania v historických	- Osobnostný a sociálny rozvoj - Multikultúrna výchova

umenia			postupoch a technikách	
6.) tradícia a identita	**Výtvarné reakcie na tradičné formy** - jedlá, zvyky, odev,... - Vianoce	Tradície, história, obec, región	**6.** Rozvíjať estetický vzťah k hmotnej kultúre, úžitkovej tvorbe a tradíciám. Porovnávať tradičné a novodobé zvyky a životný štýl.	-Multikultúrna Výchova -Rozvoj finančnej gramotnosti
7.) podnety tradičných remesiel	**Podnety košikárstva, pletenie**	Remeslo, zručnosť, história, tradícia	**7.** Poznávať a porovnávať druhy a žánre súčasného a historického umenia. Rozvíjať estetický vzťah k hmotnej kultúre, úžitkovej tvorbe a tradíciám. Uvedomenie si vlastnej kultúrnej identity.	-Multikultúrna Výchova -Rozvoj finančnej gramotnosti
8.) podnety fotografie	**Inscenovaná fotografia** - kresba svetlom	Svetlo, plasticita, inscenovaná fotografia	**8.** Oboznámenie sa so strategicky komponovanou fotografiou, s vplyvom svetla na kompozíciu a emocionálny náboj fotografie.	- Mediálna výchova
9.) podnety výtvarného umenia **/štýly, techniky/**	**Kinetické / svetelné umenie** - beseda - tvorba objektu	Kinetické umenie, objekt	**9.** Rozvíjať záujem o výtvarné umenie ako špecifickú formu odrazu a vyjadrovania skutočnosti. Poznávať a porovnávať druhy a žánre súčasného a historického umenia. Rozvíjať estetický vzťah k hmotnej kultúre, úžitkovej tvorbe, prírode a životnému prostrediu.	- Osobnostný a sociálny rozvoj - Environmentálna výchova
Tematický celok	**Téma**	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**	**Prierezová téma**
10.) podnety **literatúry**	**Ilustračná tvorba** - ilustrácia balady - hry s písmom - tvorba leporela	Ilustrácia, písmo, kompozícia, ex libris, dizajn, obalový dizajn	**10.** Marec – mesiac knihy. Súčasná ilustr. tvorba. Ozrejmenie textu. Komunikatívne a estet. funkcie. Vznik, premeny, výber písma. Overovať výrazové možnosti písma. Vyberať a kombinovať vizuálne obrazné prostriedky pre vlastné originálne vyjadrenie a uplatnenie svojej osobitosti. Uvedomiť si medzipredmetové vzťahy.	- Osobnostný a sociálny rozvoj - Mediálna výchova -Rozvoj finančnej gramotnosti
6.) tradícia a identita	**Výtvarné reakcie na tradičné formy**	Tradície, história, obec, región	**6.** Rozvíjať estetický vzťah k hmotnej kultúre, úžitkovej tvorbe a tradíciám.	- Multikultúrna výchova

	- jedlá, zvyky, odev,... - Veľká noc		Porovnávať tradičné a novodobé zvyky a životný štýl.	
11.) podnety dizajnu	**Odevný dizajn** - hra na módneho návrhára	dizajn, móda, estetika, batika	**11.** Vyberať a kombinovať vizuálne obrazné prostriedky pre vlastné originálne vyjadrenie a uplatnenie svojej osobitosti.	- Osobnostný a sociálny rozvoj
4.) podnety rôznych oblastí poznávania sveta	**Výtvarné hry s problematikou prírodopisu** - hmyz	Prírodné štruktúry, prírodniny, rozmanitosť, morfologické znaky,...	**4.** Výtvarne vyjadrovať morfologické znaky, tvar a farebnosť prírodnín. Lineárne a farebne vyjadriť stavbu a vnútorné členenie prírodnín s možnosťou pohľadu do ich vnútra. Rozmanitosť rastl. a živ. druhov a ich zachovanie. Rozvíjať predstavivosť a tvorivosť. Uvedomiť si medzipredmetové vzťahy.	- Environmentálna výchova
Tematický celok	**Téma**	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**	**Prierezová téma**
12.) podnety architektúry	**Urbanizmus** - plán mesta, vzťah ku krajine, mesto a dedina	Urbanizmus, mesto, dedina, priestor,	**12.** Vnímanie a vyjadrovanie tvarových a fareb. znakov. Odhaľovanie zákonitostí stavieb, umelých foriem. Kultivovať priest. videnie, cítenie, vyjadrovanie. Rozvíjať estetické hodnosty prírodného prostredia, estetický vzťah k hmotnej kultúre, prírode a životnému prostrediu. Rozvíjať predstavivosť a tvorivosť.	- Environmentálna výchova - Ochrana života a zdravia -Rozvoj finančnej gramotnosti
Zhodnotenie celoročnej práce				

7. ROČNÍK

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezová téma
	Úvodná hodina	Zoznámenie sa s plánom, umelecké slohy a štýly	Zorientovanie sa žiaka v témach 7. ročníka	
1.) základné prvky výtvarného vyjadrovania - výtvarný jazyk	**Poriadok a chaos** - usporadúvanie prvkov v kompozícii	Priestor, kompozícia	**1**. Rozvíjať u žiakov poznávacie schopnosti, poznávať výtvarné princípy, zákadné prvky výtvarného vyjadrovania.	- Osobnostný a sociálny rozvoj

2.) možnosti zobrazovania videného sveta	**Perspektíva** - kreslenie priestoru /napr. pohľad z okna, pohľad do triedy, kresba krabíc/	Lineárna a vzdušná perspektíva, priestor, štúdia, tieňovanie	**2.** Rozvíjať u žiakov poznávacie schopnosti, lineárne zachytiť členenie priestoru.	- Osobnostný a sociálny rozvoj - Environmentálna výchova
2.) možnosti zobrazovania videného sveta	**Lineárna perspektíva** - pohľad do ulice	Lineárna a vzdušná perspektíva, priestor	**2.** Rozvíjať u žiakov poznávacie schopnosti, lineárne zachytiť priestor v perspektívnom zbiehaní	- Osobnostný a sociálny rozvoj - Environmentálna výchova
3.) výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	**Renesancia** - beseda - parafráza výtvarného diela	Renesancia, hlavné znaky, umelci a ich tvorba, parafráza	**3.** Pochopenie myšlienkových, materiálových a technických možností doby. Spoznanie charakteristických znakov renesancie. Uvedomenie si vlastnej kultúrnej tradície a identity. Objavovanie nových možností vyjadrovania.	- Osobnostný a sociálny rozvoj - Multikultúrna výchova
Tematický celok	**Téma**	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**	**Prierezová téma**
4.) podnety tradičných remesiel	**Podnety čipkárstva** - vytváranie vianočných prianí	Remeslo, zručnosť, história, tradícia	**4.** Poznávať a porovnávať druhy a žánre súčasného a historického umenia. Rozvíjať estetický vzťah k hmotnej kultúre, úžitkovej tvorbe a tradíciám. Uvedomenie si vlastnej kultúrnej identity.	-Multikultúrna Výchova -Rozvoj finančnej gramotnosti
5.) podnety dizajnu	**Dizajn výrobku** -návrh, realizácia a prezentácia výrobku	dizajn, obalový dizajn, materiál, tvar, funkčnosť	**5.** Vyberať a kombinovať vizuálne obrazné prostriedky pre vlastné originálne vyjadrenie a uplatnenie svojej osobitosti s ohľadom na funkciu výrobku	- Osobnostný a sociálny rozvoj - Mediálna výchova
6.) podnety rôznych oblastí poznávania sveta	**Ľudské telo** - postava v pohybe	Anatómia, proporcie, pohyb	**6.** Výtvarne vyjadrovať a zvládnuť proporcionalitu ľudského tela. Rozvíjať predstavivosť a tvorivosť. Uvedomiť si medzipredmetové vzťahy.	- Osobnostný a sociálny rozvoj - Ochrana života a zdravia
7.) podnety výtvarného umenia /štýly,	**Dadaizmus** - fantastické stroje	Dada, koláž, dekoláž, asambláž, dekalk, ready-made, object trouvé	**7.** Rozvíjať záujem o výtvarné umenie ako špecifickú formu odrazu a vyjadrovania skutočnosti. Poznávať a porovnávať druhy a žánre súčasného a historického umenia.	- Osobnostný a sociálny rozvoj - Ochrana života a

techniky/				zdravia - Environmentálna výchova
6.) podnety rôznych oblastí poznávania sveta	**Výtvarné hry s problematikou prírodopisu** - telo zvieraťa	Anatómia, proporcie	**6.** Výtvarne vyjadrovať a zvládnuť proporcionalitu. Rozvíjať predstavivosť a tvorivosť. Uvedomiť si medzipredmetové vzťahy.	- Osobnostný a sociálny rozvoj - Ochrana života a zdravia
Tematický celok	**Téma**	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**	**Prierezová téma**
4.) podnety tradičných remesiel	**Podnety krajčírstva** - klobúk pre aprílové počasie	Dizajn, funkcia, štýl, funkčnosť	**4.** Poznávať a porovnávať druhy a žánre súčasného a historického umenia. Rozvíjať estetický vzťah k hmotnej kultúre, úžitkovej tvorbe a tradíciám. Uvedomenie si vlastnej kultúrnej identity.	- Osobnostný a sociálny rozvoj - Tvorba projektu a prezentačné schopnosti -Rozvoj finančnej gramotnosti
8.) elektronické médiá	**Morfing** - transformácia tvaru na iný tvar	Morfing, transformácia	**4.** Poznávať a porovnávať druhy a žánre súčasného a historického umenia.	- Osobnostný a sociálny rozvoj
7.) podnety výtvarného umenia **/štýly, techniky/**	**Akčné umenie**	Akcia, happening, event, performance, fotografická reportáž	**7.** Rozvíjať záujem o výtvarné umenie ako špecifickú formu odrazu a vyjadrovania skutočnosti. Poznávať a porovnávať druhy a žánre súčasného a historického umenia.	- Osobnostný a sociálny rozvoj - Mediálna výchova
9.) tradícia a identita	**Výtvarné spracovanie histórie mesta/regiónu**	História, legenda, povesť, rozprávka	**9.** Rozvíjať estetický vzťah k hmotnej kultúre, úžitkovej tvorbe a tradíciám.	- Osobnostný a sociálny rozvoj - Multikultúrna výchova
10.) podnety architektúry	**Typ, funkcia a výraz stavby** - mosty	Funkcia stavby, most ako spájajúci prvok v architektúre aj v živote a vzťahoch	**10.** Vnímanie a vyjadrovanie tvarových a fareb. znakov. Odhaľovanie zákonitostí stavieb, umelých foriem. Kultivovať priest. videnie, cítenie, vyjadrovanie. Rozvíjať estetické hodnosty prírodného prostredia, estetický vzťah k hmotnej kultúre, prírode a životnému prostrediu. Rozvíjať predstavivosť a tvorivosť.	-Multikultúrna Výchova -Rozvoj finančnej gramotnosti -
Tematický celok	**Téma**	**Obsahový štandard**	**Výkonový štandard**	**Prierezová téma**
11.) škola v	**Slovo a obraz**	Obraz, umelec, dielo, prezentácia	**11.** Používať informácie, pracovať s nimi, riešiť	- Osobnostný a

galérii, galéria v škole	- môj obľúbený umelec, dielo		problémy, prezentovať svojho obľúbeného umelca	sociálny rozvoj -Rozvoj finančnej gramotnosti
Zhodnotenie celoročnej práce				

6. PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE

Reproduktívne metódy, metódy rozvíjania tvorivosti, metódy produktívne, heuristické metódy, výskumné metódy, metódy analytické, metódy syntetické, slovné metódy, názorné metódy, praktické, skupinové.
V širšom slova zmysle môžeme ako didaktické formy vyučovania predmetu použiť vyučovaciu hodinu v triede, vychádzku, exkurziu, vyučovaciu hodinu v počítačovej učebni.
V užšom slova zmysle najčastejšie používame skupinové formy práce, ktoré zvyšujú kolektívnosť, humanizáciu a rozvíjajú aktivitu žiakov. V niektorých prípadoch je to využitie frontálnej formy práce, pri ktorej sa pracuje s celou triedou.

7. UČEBNÉ ZDROJE

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia sa žiakov sa využívajú nasledovné učebné zdroje:
Čarný, L: Výtvarná výchova pre 5 až 7. ročník
- webové stránky / www.zborovna.sk/
- materiálno technické a didaktické prostriedky
- encyklopédie
- rôzny obrazový materiál
- edukačné DVD vyučovania výtvarnej výchovy
- pomôcky k jednotlivým vyučovacím jednotkám

8. HODNOTENIE PREDMETU

Predmet je hodnotený podľa platných metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu. Žiaci sú v priebehu školského roka hodnotený a klasifikovaní známkami, a to v zmysle Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ schválených MŠVVaŠ SR (č. 2011-3121/12824:4-921).
Nutným východiskom hodnotenia je pochopiť osobnosť žiaka a zároveň docieliť, aby sa žiak cítil pochopený. Preto ťažiskom hodnotenia je dialóg, diskusia, v ktorej učiteľ žiakovi poskytne citlivú, veku primeranú, analyticky podloženú spätnú väzbu o rôznych aspektoch jeho činnosti. Vo vzájomnej komunikácií má žiak možnosť klásť otázky alebo zdôvodniť svoj prístup. Pri hodnotení je potrebné rešpektovať osobnosť žiaka. Pri hodnotení výtvarných prác je potrebné brať do úvahy aj prvky myslenia, osobitosti žiakov.
Je potrebné primerane tiež hodnotiť výtvarné prejavy detí zo sociálne znevýhodneného prostredia, ako aj integrovaných detí s dyslexiou, dyskalkúliou a pod.
Kritéria hodnotenia:

Učiteľ u žiaka hodnotí, primerane veku:

1. **Priebeh vytvárania postojov:**

- prístup k činnostiam z hľadiska tvorivosti, t.j. uplatnenie vlastných inovatívnych nápadov a vlastného zamerania pri realizácii edukačnej úlohy
- otvorenosť voči experimentovaniu, skúšanie iných, svojských riešení
- cieľavedomosť riešení
- záujem o činnosti v rámci edukačných úloh a prípravy pomôcok
- schopnosť spolupracovať
- schopnosť zaujímať stanoviská k výsledkom svojej práce a práce spolužiakov

2. priebeh získavania zručností a spôsobilostí:

- technické zručnosti/ ovládanie požadovaných nástrojov, materiálov a technických operácií s nimi/
- formálne zručnosti
- mentálne spôsobilosti na úrovni rozvoja vnímania a prežívania
- mentálne spôsobilosti na úrovni rozvoja predstavivosti a fantázie
- mentálne spôsobilosti na úrovni myslenia

3. priebeh získavania vedomostí:

- znalosti oblasti vizuálnej kultúry a výtvarného umenia súvisiacich s preberanými edukačnými úlohami
- pochopenie výtvarného diela a schopnosť interpretovať ho
- znalosť materiálov, techník, médií a procesov ich používania

4. schopnosť realizácie vlastného artefaktu

ŠPORTOVÉ HRY so zameraním na florbal - chlapci

Vzdelávacia oblasť	**Zdravie a pohyb**
Názov predmetu:	**Športové hry so zameraním na florbal - chlapci**
Časový rozsah výučby:	**1 hodina týždenne, 33 hodín ročne**
Ročník:	**piaty**
Škola (názov, adresa)	**Základná škola, Starozagorská 8, Košice**
Stupeň vzdelania:	**ISCED 2 – nižšie stredné vzdelávanie**
Forma štúdia:	**denná**
Vyučovací jazyk:	**slovenský**
Dĺžka štúdia:	**päť rokov**

1. CHARAKTERISTIKA UČEBNÉHO PREDMETU

Predmet športové hry so zameraním na florbal rozvíja informácie o biologických, fyzických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu. Žiak si v ňom rozvíja schopnosti a osvojuje vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú súčasťou zdravého životného štýlu nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti. Osvojí si zručnosti a návyky na efektívne využitie voľného času a zároveň vedomosti o zdravotnom účinku osvojených zručností a návykov.

2. CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU

Všeobecným cieľom športových hier so zameraním na florbal ako vyučovacieho predmetu je umožniť žiakom rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti na primeranej úrovni, osvojovať si, zdokonaľovať a upevňovať pohybové návyky a zručnosti, zvyšovať svoju pohybovú gramotnosť, zvyšovať všeobecnú pohybovú výkonnosť a zdatnosť, prostredníctvom vykonávanej pohybovej aktivity pôsobiť a dbať o zdravie, vytvárať trvalý vzťah k pohybovej aktivite a k športu ako súčasť zdravého životného štýlu a predpokladu schopnosti celoživotnej starostlivosti o vlastné zdravie.

3. KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- vedieť vysvetliť zásady hygieny a úrazovej zábrany
- vedieť vysvetliť útočné a obranné systémy
- vedieť vysvetliť útočné a obranné kombinácie
- osvojiť si poznatky o herných činnostiach, pravidlách a pokynoch rozhodcu
- poznať zásady bezpečnosti pri cvičení v rôznych podmienkach a prostredí a aplikovať ich v telovýchovnej praxi
- osvojiť si poznatky, ktoré umožnia primerane hodnotiť kvalitu realizovanej pohybovej činnosti spolužiakov i kvalitu vlastnej činnosti
- motivovať žiakov k ďalšej športovej činnosti.

Pohybové kompetencie

- Žiak si vie vybrať a vykonávať pohybové činnosti, ktoré bezprostredne pôsobia ako prevencia civilizačných chorôb.
- Žiak dokáže rozvíjať všeobecnú pohybovú výkonnosť s orientáciou na udržanie a zlepšenie zdravia.
- Žiak má osvojené primerané množstvo pohybových činností vo florbale a vie ich uplatniť vo voľnom čase.

Kognitívne kompetencie

- Žiak vie vysvetliť dôvody potreby vykonávania pohybovej činnosti v dennom režime so zameraním na úlohy ochrany vlastného zdravia.
- Žiak používa odbornú terminológiu osvojených pohybových činností a poznatkov.
- Žiak vie zostaviť a používať rozcvičenie pred vykonávaním pohybovej činnosti.
- Žiak dodržiava osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybových činností súťažného charakteru.
- Žiak vie, ktoré sú základné olympijské idey a riadi sa nimi vo svojom živote.
- Žiak vie poskytnúť elementárnu prvú pomoc pri úraze.
- Žiak dodržiava bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti.
- Žiak pozná životné priority a priority v starostlivosti o vlastné zdravie.
- Žiak pozná negatívne účinky návykových látok na organizmus.

Komunikačné kompetencie

- Žiak sa dokáže jasne a zrozumiteľne vyjadrovať.
- Žiak používa správnu odbornú terminológiu v edukačnom procese i počas voľno-časových aktivít.

Učebné kompetencie

- Žiak vie zdôvodniť potrebu zaradenia pohybových aktivít do svojho denného režimu.
- Žiak vie zdôvodniť potrebu rozohriatia organizmu a rozcvičenia pred športovým výkonom i ako prevenciu pred zranením.

Interpersonálne kompetencie

- Žiak prejavuje pozitívny vzťah k sebe a iným.
- Žiak efektívne pracuje v kolektíve.
- Žiak vie racionálne riešiť konfliktné situácie, najmä v športe.
- Žiak sa správa empaticky a asertívne pri vykonávaní telovýchovných a športových činností, ale i v živote.

Postojové kompetencie

- Žiak má zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti.
- Žiak dokáže zvíťaziť, ale i prijať prehru v športovom zápolení i v živote, uznať kvality súpera.
- Žiak dodržiava princípy fair-play.
- Žiak sa zapája do mimoškolskej telovýchovnej a športovej aktivity.
- Žiak využíva poznatky, skúsenosti a zručnosti z oblasti florbalu so zameraním na zdravý spôsob života a ochranu prírody.

4. OBSAHOVÝ ŠTANDARD

Žiak ma vedieť **v závislosti od veku a pohybovej výkonnosti** popísať a prakticky ukázať správnu techniku herných činností jednotlivca:

-*útočné*

-dribling - hokejový, florbalový

-vedenie loptičky – ťahaním, tlačením, driblingom

-uvoľňovanie s loptičkou – driblingom, obtočením spoluhráča, obhodením

-spracovanie loptičky

-prihrávanie loptičky – po zemi, vzduchom

-uvoľňovanie bez loptičky

-streľba – švihom, priklepnutím, golf. úderom

-dorážanie a tečovanie loptičky

-pri vhadzovaní loptičky

-obranné

-obsadzovanie hráča s loptičkou

- obsadzovanie hráča bez loptičky

-obrana priestoru

-blokovanie striel

-herné činnosti brankára

-základný postoj a pohyb

-chytanie a vyrážanie

-zmenšovanie strel. uhlu

-činnosť pri prečíslení a sit. 1-1

-činnosť pri hre za bránou

-vyhadzovanie a zakladanie útoku

-činnosť pri štandard. Situáciách

Žiak má vedieť **v závislosti od veku a pohybovej výkonnosti** herné systémy a herné kombinácie.

Herné systémy:

-útočné – postupný útok, rýchly útok, presilová hra

-obranné – osobná obrana, zónová obrana, hra v oslabení

Herné kombinácie:

-útočné – prihraj a bež, kríženie, clonenie, nahodenie, rozohr. stand. Situácie

-obranné – zaisťovanie, preberanie, zdvojovanie, osobné bránenie

5. VÝKONOVÝ ŠTANDARD

- poznať základné olympijské idey a riadi sa nimi vo svojom živote
- vedieť poskytnúť prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí
- dodržiavať bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti
- dodržiavať osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybovej činnosti
- vedieť vysvetliť potrebu rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej činnosti
- dodržiavať pravidlá správnej životosprávy
- vedieť posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti a telesného rozvoja podľa daných noriem
- používať odbornú terminológiu osvojených pohybových činností
- vedieť posúdiť reálne svoju individuálnu pohybovú úroveň
- poznať význam a vplyv základných prostriedkov kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu a využíva ich vo svojej spontánnej pohybovej aktivite
- poznať a v živote uplatňovať zásady fair-play ako súťažiaci, rozhodca, organizátor, divák
- vedieť správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať, v hre (stretnutí) uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca a využiť herné kombinácie a systémy,
- vedieť pomenovať a popísať funkcie hráčov
- vedieť vysvetliť základné pravidlá florbalu
- vedieť zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie (vlastné, aj skupinu spolužiakov) pred hrou, resp. stretnutím,
- vykonávať funkciu rozhodcu (pomocného rozhodcu), zapisovateľa, časomerača na hodinách určených na hru (stretnutie) a v záujmovej forme športových hier a viesť jednoduchý pozorovací hárok o hráčskom výkone družstva,
- vedieť posúdiť reálnu hodnotu svojho individuálneho športového výkonu a aj výkonu svojho družstva.

Tematický celok	**Obsah (obsahový štandard)**	**Výkonový štandard (výstupy)**	**Medzipredme-tové vzťahy a prierezové témy**	**Časová dotácia**
Všeobecné poznatky o športe	základné poznatky o formách pohybovej aktivity v režime dňa (ranné cvičenie, spontánna pohybová aktivita, racionálne využívanie voľného času a pod.), úloha rozcvičenia pred vykonávaním pohybových činností,	vedieť vysvetliť potrebu rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej činnosti, dodržiavať pravidlá správnej životosprávy, poznať základné olympijské idey a riadiť sa nimi vo svojom živote, vedieť poskytnúť	Ochrana života a zdravia. Enviroment. vých. Osobný a sociálny rozvoj	2h

	význam správnej životosprávy pre pohybový výkon a negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu a nedovolených látok na zdravie a pohybový výkon, telesné zaťaženie, poznatky o rozvoji základných pohybových schopností, poznatky o telesnom vývine, základné poznatky z biológie človeka a účinok pohybovej aktivity na vlastný organizmus, prvá pomoc pri drobných poraneniach.	elementárnu prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí, dodržiavať bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti, dodržiavať osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybových činností, používať odbornú terminológiu osvojených pohybových činností a	Doprav. vých.	

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výkonový štandard (výstupy)	Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy	Časová dotácia
Florbal	**Vedomosti**: systematika herných činností, základná terminológia, technika herných činností jednotlivca, herné kombinácie a herné systémy, herný výkon vo florbale, hodnotenie športového výkonu, funkcie hráčov na jednotlivých postoch, základné pravidlá florbalu: ihrisko, hracia doba, zloženie družstva, striedanie, výstroj, vhadzovanie, rozohrávanie, voľný úder, trestné strieľanie, tresty, uznanie gólu, organizácia jednoduchej súťaže vo florbale (rozhodcovia, pozorovatelia a pod.) zásady fair-play. Na základe týchto a ďalších vedomostí možno u žiakov rozvíjať schopnosti a nadobudnúť nasledovné zručnosti : **Zručnosti a schopnosti:** kondičná príprava, základné kondičné a koordinačné schopnosti, popísať a prakticky ukázať správnu techniku herných činností jednotlivca: *-útočné*	vedieť ich správne pomenovať, popísať a prakticky ukázať v hre (stretnutí) a uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca, vedieť vysvetliť základné pravidlá florbalu, vedieť zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie (vlastné, aj skupinu spolužiakov) pred hrou, resp. stretnutím, vykonávať funkciu rozhodcu (pomocného rozhodcu), zapisovateľa na hodinách určených na hru (stretnutie), vedieť posúdiť reálnu hodnotu svojho individuálneho športového výkonu a aj výkonu svojho družstva.	Ochrana života a zdravia. Osobný a sociálny rozvoj	31h

	-dribling - hokejový, florbalový -vedenie loptičky – ťahaním, tlačením, driblingom -uvoľňovanie s loptičkou – driblingom, obtočením spoluhráča, obhodením -spracovanie loptičky -prihrávanie loptičky – po zemi, vzduchom -uvoľňovanie bez loptičky -streľba – švihom, priklepnutím, golf. úderom -dorážanie a tečovanie loptičky -pri vhadzovaní loptičky -*obranné* -obsadzovanie hráča s loptičkou -obsadzovanie hráča bez loptičky -obrana priestoru -blokovanie striel -*herné činnosti brankára* -základný postoj a pohyb -chytanie a vyrážanie -zmenšovanie strel. uhlu -činnosť pri prečíslení a sit. 1-1 -činnosť pri hre za bránou -vyhadzovanie a zakladanie útoku -činnosť pri štandard. situáciách Žiak má vedieť **v závislosti od**			

	veku a pohybovej výkonnosti herné systémy a herné kombinácie. Herné systémy: -útočné – postupný útok, rýchly útok, presilová hra -obranné – osobná obrana, zónová obrana, hra v oslabení Herné kombinácie: -útočné – prihraj a bež, kríženie, clonenie, nahodenie, rozohr. stand. situácie -obranné – zaisťovanie, preberanie, zdvojovanie, osobné bránenie Za pomoci týchto vedomostí, zručností a schopností v priebehu vyučovacieho procesu predpokladáme vytvorenie postojov u žiakov: **Postoje**: prejavovať trvalý pozitívny vzťah k športovým hrám ako predpokladu na ich celoživotné uplatňovanie v individuálnej pohybovej aktivite, súťažením v športových hrách preukázať pozitívny postoj k telovýchovnému procesu mať pozitívny vzťah k spoluhráčom i k súperovi,			

	dodržiavať prijaté normy a pravidlá, dodržiavať zásady fair-play, prejavovať snahu o sebazdokonaľovanie, húževnatosť, statočnosť, vytrvalosť, mať zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti, vedieť zvíťaziť a prijať prehru v športovom stretnutí i v živote, uznať kvality súpera.			

6. PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE

Pre dosiahnutie cieľov výuky budú na vyučovacích hodinách využívané motivačné metódy : osobný príklad, vzor športovca, poskytnúť pozitívny zážitok, využívať problémové situácie, opis, názorná ukážka, individuálny prístup k včleneným žiakom, pozitívne slovné hodnotenie, povzbudzovanie, sebakontrola, sebahodnotenie a porovnávanie svojich výkonov.

7. UČEBNÉ ZDROJE

GREXA, Ján a kolektív: Olympijské hnutie na Slovensku, Q 111, 2000.

HATALA, J.: Základné pravidlá vybraných športových hier. MC, Banská Bystrica 2001.

KANÁSOVÁ, Janka. Svalová nerovnováha u 10- 12 ročných žiakov a jej ovplyvnenie

v rámci školskej TV. 2005.

KANÁSOVÁ, Janka. Držanie tela u 10-12 ročných žiakov a jeho ovplyvnenie v rámci školskej TV. 2006.

MARTÍNKOVÁ Z. Florbal, praktický pruvodce tréninkem mládeže, Praha: ČFbU, 2010

SKRUŽNÝ Z. a kol. Florbal – technika, trénink, pravidlá hry, Praha: Grada, 2004 (2005)

ZLATNÍK D. a kol. Florbal – učebnice pro trenéry, Praha: Česká obec sokolská 2001 (2007)

ZLATNÍK D. Florbalový trénink v praxi - Herné činnosti jednotlivcov, Praha: Grada, 2004

Učebné osnovy TV 5.- 9. ročník ZŠ

Internet, médiá

8. HODNOTENIE PREDMETU

Predmet športové hry so zameraním na florbal bude klasifikovaný podľa Metodického pokynu č.22/2011na hodnotenie žiakov základnej školy, ktoré vydalo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky v zmysle ustanovenia § 14 ods. 1 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Pri hodnotení sa bude prihliadať aj na nosenie tel. úborov, snahu a správanie žiakov na hodinách.

ŠPORTOVÉ HRY so zameraním na volejbal – dievčatá

Vzdelávacia oblasť	**Zdravie a pohyb**
Názov predmetu:	**Športové hry so zameraním na volejbal - dievčatá**
Časový rozsah výučby:	**1 hodina týždenne, 33 hodín ročne**
Ročník:	**šiesty a siedmy**
Škola (názov, adresa)	**Základná škola, Starozagorská 8, Košice**
Stupeň vzdelania:	**ISCED 2 – nižšie stredné vzdelávanie**
Forma štúdia:	**denná**
Vyučovací jazyk:	**slovenský**
Dĺžka štúdia:	**päť rokov**

1. CHARAKTERISTIKA UČEBNÉHO PREDMETU

Predmet športové hry so zameraním na volejbal rozvíja informácie o biologických, fyzických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu. Žiačky si v ňom rozvíjajú schopnosti a osvojujú vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú súčasťou zdravého životného štýlu nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti. Osvoja si zručnosti a návyky na efektívne využitie voľného času a zároveň vedomosti o zdravotnom účinku osvojených zručností a návykov.

2. CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU

Všeobecným cieľom športových hier so zameraním na volejbal ako vyučovacieho predmetu je umožniť žiačkam rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti na primeranej úrovni, osvojovať si, zdokonaľovať a upevňovať pohybové návyky a zručnosti, zvyšovať svoju pohybovú gramotnosť, zvyšovať všeobecnú pohybovú výkonnosť a zdatnosť, prostredníctvom vykonávanej pohybovej aktivity pôsobiť a dbať o zdravie, vytvárať trvalý vzťah k pohybovej aktivite a k športu ako súčasť zdravého životného štýlu a predpokladu schopnosti celoživotnej starostlivosti o vlastné zdravie.

3. KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE

Kompetencie, ktoré má žiačka získať:

- vedieť vysvetliť zásady hygieny a úrazovej zábrany
- vedieť vysvetliť útočné a obranné systémy
- vedieť vysvetliť útočné a obranné kombinácie
- osvojiť si poznatky o herných činnostiach, pravidlách a pokynoch rozhodcu
- poznať zásady bezpečnosti pri cvičení v rôznych podmienkach a prostredí a aplikovať ich v telovýchovnej praxi
- osvojiť si poznatky, ktoré umožnia primerane hodnotiť kvalitu realizovanej pohybovej činnosti spolužiakov i kvalitu vlastnej činnosti
- motivovať žiakov k ďalšej športovej činnosti.

Pohybové kompetencie

- Žiačka si vie vybrať a vykonávať pohybové činnosti, ktoré bezprostredne pôsobia ako prevencia civilizačných chorôb.
- Žiačka dokáže rozvíjať všeobecnú pohybovú výkonnosť s orientáciou na udržanie a zlepšenie zdravia.
- Žiačka má osvojené primerané množstvo pohybových činností vo volejbale a vie ich uplatniť vo voľnom čase.

Kognitívne kompetencie

- Žiačka vie vysvetliť dôvody potreby vykonávania pohybovej činnosti v dennom režime so zameraním na úlohy ochrany vlastného zdravia.
- Žiačka používa odbornú terminológiu osvojených pohybových činností a poznatkov.
- Žiačka vie zostaviť a používať rozcvičenie pred vykonávaním pohybovej činnosti.
- Žiačka dodržiava osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybových činností súťažného charakteru.
- Žiačka vie, ktoré sú základné olympijské idey a riadi sa nimi vo svojom živote.
- Žiačka vie poskytnúť elementárnu prvú pomoc pri úraze.
- Žiačka dodržiava bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti.
- Žiačka pozná životné priority a priority v starostlivosti o vlastné zdravie.
- Žiačka pozná negatívne účinky návykových látok na organizmus.

Komunikačné kompetencie

- Žiačka sa dokáže jasne a zrozumiteľne vyjadrovať.
- Žiačka používa správnu odbornú terminológiu v edukačnom procese i počas voľno-časových aktivít.

Učebné kompetencie

- Žiačka vie zdôvodniť potrebu zaradenia pohybových aktivít do svojho denného režimu.

- Žiačka vie zdôvodniť potrebu rozohriatia organizmu a rozcvičenia pred športovým výkonom i ako prevenciu pred zranením.

Interpersonálne kompetencie

- Žiačka prejavuje pozitívny vzťah k sebe a iným.
- Žiačka efektívne pracuje v kolektíve.
- Žiačka vie racionálne riešiť konfliktné situácie, najmä v športe.
- Žiačka sa správa empaticky a asertívne pri vykonávaní telovýchovných a športových činností, ale i v živote.

Postojové kompetencie

- Žiačka má zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti.
- Žiačka dokáže zvíťaziť, ale i prijať prehru v športovom zápolení i v živote, uznať kvality súpera.
- Žiačka dodržiava princípy fair-play.
- Žiačka sa zapája do mimoškolskej telovýchovnej a športovej aktivity.
- Žiačka využíva poznatky, skúsenosti a zručnosti z oblasti volejbalu so zameraním na zdravý spôsob života a ochranu prírody.

4. OBSAHOVÝ ŠTANDARD

Žiačka ma vedieť **v závislosti od veku a pohybovej výkonnosti** popísať a prakticky ukázať správnu techniku herných činností jednotlivca:

- *odbitie*

-obojručne zhora z miesta, pred sebou, nad seba

-obojručne zhora po pohybe

- obojručne zhora pod uhlom na určitú vzdialenosť

-obojručne zdola z miesta, pred sebou

-obojručne zdola pod uhlom na určitú vzdialenosť

-jednoručne zhora z miesta cez sieť k súperovi

-jednoručne zhora vo výskoku z rozbehu

- *podanie*

-zdola čelne

-zdola bokom

-priame podanie zhora

-prihrávka

-obojručne zhora a zdola na nahrávača pri sieti

-nahrávka nad seba

Žiačka má vedieť **v závislosti od veku a pohybovej výkonnosti** herné systémy a herné kombinácie.

Herné systémy:

-hra pri zníženom počte hráčov (2-2, 3-3,4-4)

-hra (6-6), kde každý stredný hráč pod sieťou je nahrávačom

-hra s dvomi nahrávačmi

-postavenie hráčov pri podaní súpera

-postavenie hráčov pri útoku súpera bez bloku a s jednoblokom

Herné kombinácie:

-s nahrávačom pri sieti , prihrávka-nahrávka-odbitie lopty k súperovi obojručne zhora, zdola

-s nahrávačom pri sieti , prihrávka-nahrávka-odbitie lopty k súperovi jednoručne zhora (smeč)

bez výskoku a s výskokom

5. VÝKONOVÝ ŠTANDARD

- poznať základné olympijské idey a riadi sa nimi vo svojom živote
- vedieť poskytnúť prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí
- dodržiavať bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti
- dodržiavať osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybovej činnosti
- vedieť vysvetliť potrebu rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej činnosti
- dodržiavať pravidlá správnej životosprávy
- vedieť posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti a telesného rozvoja podľa daných noriem
- používať odbornú terminológiu osvojených pohybových činností
- vedieť posúdiť reálne svoju individuálnu pohybovú úroveň
- poznať význam a vplyv základných prostriedkov kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu a využíva ich vo svojej spontánnej pohybovej aktivite
- poznať a v živote uplatňovať zásady fair-play ako súťažiaci, rozhodca, organizátor, divák
- vedieť správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať, v hre (stretnutí) uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca a využiť herné kombinácie a systémy,
- vedieť pomenovať a popísať funkcie hráčov

- vedieť vysvetliť základné pravidlá volejbalu (prehadzovanej)
- vedieť zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie (vlastné, aj skupinu spolužiakov) pred hrou, resp. stretnutím,
- vykonávať funkciu rozhodcu (pomocného rozhodcu), zapisovateľa, časomerača na hodinách určených na hru (stretnutie) a v záujmovej forme športových hier a viesť jednoduchý pozorovací hárok o hráčskom výkone družstva,
- vedieť posúdiť reálnu hodnotu svojho individuálneho športového výkonu a aj výkonu svojho družstva.

Tematický celok	**Obsah (obsahový štandard)**	**Výkonový štandard (výstupy)**	**Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy**	**Časová dotácia**
Všeobecné poznatky o športe	základné poznatky o formách pohybovej aktivity v režime dňa (ranné cvičenie, spontánna pohybová aktivita, racionálne využívanie voľného času a pod.), úloha rozcvičenia pred vykonávaním pohybových činností, význam správnej životosprávy pre pohybový výkon a negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu a nedovolených látok na zdravie a pohybový výkon, telesné zaťaženie, poznatky o rozvoji základných pohybových schopností, poznatky o telesnom vývine, základné poznatky z biológie človeka a účinok pohybovej aktivity na vlastný organizmus, prvá pomoc pri drobných poraneniach.	vedieť vysvetliť potrebu rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej činnosti, dodržiavať pravidlá správnej životosprávy, poznať základné olympijské idey a riadiť sa nimi vo svojom živote, vedieť poskytnúť elementárnu prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí, dodržiavať bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti, dodržiavať osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybových činností, používať odbornú terminológiu osvojených pohybových činností a	Ochrana života a zdravia. Enviroment. vých. Osobný . a sociálny rozvoj Doprav. vých.	2h

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výkonový štandard (výstupy)	Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy	Časová dotácia
Volejbal - prehadzovaná	**Vedomosti**: systematika herných činností, základná terminológia, technika herných činností jednotlivca, herné kombinácie a herné systémy, herný výkon vo volejbale, hodnotenie športového výkonu, funkcie hráčov na jednotlivých postoch, základné pravidlá volejbalu – prehadzovanej: ihrisko, lopta, set, strata, tie break, zloženie družstva, útočné a obranné pásmo, podanie, chyby v hre, tresty, organizácia jednoduchej súťaže vo volejbale (rozhodcovia, pozorovatelia a pod.) zásady fair-play. Na základe týchto a ďalších vedomostí možno u žiakov rozvíjať schopnosti a nadobudnúť nasledovné zručnosti : **Zručnosti a schopnosti:** kondičná príprava, základné kondičné a koordinačné schopnosti, popísať a prakticky ukázať správnu techniku herných činností jednotlivca: - *odbitie* -obojručne zhora z miesta, pred sebou, nad seba -obojručne zhora po pohybe - obojručne zhora pod uhlom na určitú vzdialenosť -obojručne zdola z miesta, pred sebou,	vedieť ich správne pomenovať, popísať a prakticky ukázať v hre (stretnutí) a uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca, vedieť vysvetliť základné pravidlá volejbalu, vedieť zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie (vlastné, aj skupinu spolužiakov) pred hrou, resp. stretnutím, vykonávať funkciu rozhodcu (pomocného rozhodcu), zapisovateľa na hodinách určených na hru (stretnutie), vedieť posúdiť reálnu hodnotu svojho individuálneho športového výkonu a aj výkonu svojho družstva.	Ochrana života a zdravia. Osobný a sociálny rozvoj	31h

	-obojručne zdola pod uhlom na určitú vzdialenosť -jednoručne zhora z miesta cez sieť k súperovi -jednoručne zhora vo výskoku z rozbehu - *podanie* -zdola čelne -zdola bokom -priame podanie zhora -*prihrávka* -obojručne zhora a zdola na nahrávača pri sieti -nahrávka nad seba Žiačka ma vedieť **v závislosti od veku a pohybovej výkonnosti** herné systémy a herné kombinácie. Herné systémy: -hra pri zníženom počte hráčov (2-2, 3-3,4-4) -hra (6-6), kde každý stredný hráč pod sieťou je nahrávačom -hra s dvomi nahrávačmi -postavenie hráčov pri podaní súpera -postavenie hráčov pri útoku súpera bez bloku a s jednoblokom Herné kombinácie: -s nahrávačom pri sieti , prihrávka-nahrávka-odbitie lopty k súperovi obojručne zhora, zdola -s nahrávačom pri sieti , prihrávka-nahrávka-odbitie lopty k súperovi jednoručne zhora			

	(smeč) bez výskoku a s výskokom Za pomoci týchto vedomostí, zručností a schopností v priebehu vyučovacieho procesu predpokladáme vytvorenie postojov u žiakov: **Postoje**: prejavovať trvalý pozitívny vzťah k športovým hrám ako predpokladu na ich celoživotné uplatňovanie v individuálnej pohybovej aktivite, súťažením v športových hrách preukázať pozitívny postoj k telovýchovnému procesu mať pozitívny vzťah k spoluhráčom i k súperovi, dodržiavať prijaté normy a pravidlá, dodržiavať zásady fair-play, prejavovať snahu o sebazdokonaľovanie, húževnatosť, statočnosť, vytrvalosť, mať zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti, vedieť zvíťaziť a prijať prehru v športovom stretnutí i v živote, uznať kvality súpera.			

6. PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE

Pre dosiahnutie cieľov výuky budú na vyučovacích hodinách využívané motivačné metódy : osobný príklad, vzor športovca, poskytnúť pozitívny zážitok, využívať problémové situácie, opis, názorná ukážka, individuálny prístup k včleneným žiakom, pozitívne slovné hodnotenie, povzbudzovanie, sebakontrola, sebahodnotenie a porovnávanie svojich výkonov.

7.UČEBNÉ ZDROJE

GREXA, Ján a kolektív: Olympijské hnutie na Slovensku, Q 111, 2000.

HATALA, J.: Základné pravidlá vybraných športových hier. MC, Banská Bystrica 2001.

KANÁSOVÁ, Janka. Svalová nerovnováha u 10- 12 ročných žiakov a jej ovplyvnenie

v rámci školskej TV. 2005.

KANÁSOVÁ, Janka. Držanie tela u 10-12 ročných žiakov a jeho ovplyvnenie v rámci školskej TV. 2006.

HANÍK, Z. a kol.: Volejbal viděno třemi, Praha: Grada, 2008

CÍSAŘ V., : Volejbal – technické, taktické a průpravné cvičení, Praha: Grada, 2005

Učebné osnovy TV 5.- 9. ročník ZŠ

Internet, médiá

8. HODNOTENIE PREDMETU

Predmet športové hry so zameraním na volejbal bude klasifikovaný podľa Metodického pokynu č.22/2011na hodnotenie žiakov základnej školy, ktoré vydalo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky v zmysle ustanovenia § 14 ods. 1 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Pri hodnotení sa bude prihliadať aj na nosenie tel. úborov, snahu a správanie žiačok na hodinách.

TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA

Vzdelávacia oblasť	**Zdravie a pohyb**
Názov predmetu:	**Telesná a športová výchova**
Časový rozsah výučby:	**2 hodina týždenne, 66 hodín ročne**
Ročník:	**piaty až deviaty**
Škola (názov, adresa)	**Základná škola, Starozagorská 8, Košice**
Stupeň vzdelania:	**ISCED 2 – Nižšie sekundárne vzdelávanie**
Forma štúdia:	**denná**
Vyučovací jazyk:	**slovenský**
Dĺžka štúdia:	**päť rokov**

1. CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU

Predmet telesná a športová výchova poskytuje základné informácie o biologických, fyzických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu. Žiak si v ňom rozvíja schopnosti a osvojuje vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú súčasťou zdravého životného štýlu nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti. Osvojí si zručnosti a návyky na efektívne využitie voľného času a zároveň vedomosti o zdravotnom účinku osvojených zručností a návykov.

2.CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU

Všeobecným cieľom telesnej a športovej výchovy ako vyučovacieho predmetu je umožniť žiakom rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti na primeranej úrovni, osvojovať si, zdokonaľovať a upevňovať pohybové návyky a zručnosti, zvyšovať svoju pohybovú gramotnosť, zvyšovať všeobecnú pohybovú výkonnosť a zdatnosť, prostredníctvom vykonávanej pohybovej aktivity pôsobiť a dbať o zdravie, vytvárať trvalý vzťah k pohybovej aktivite, telesnej výchove a športu s ohľadom na ich záujmy, predpoklady a individuálne potreby ako súčasť zdravého životného štýlu a predpokladu schopnosti celoživotnej starostlivosti o vlastné zdravie. Špecifické ciele predmetu sú vyjadrené pomocou nasledovných kľúčových a predmetových kompetencií:

3. KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE

Pohybové kompetencie

- Žiak si vie vybrať a vykonávať pohybové činnosti, ktoré bezprostredne pôsobia ako prevencia civilizačných chorôb.
- Žiak dokáže rozvíjať všeobecnú pohybovú výkonnosť s orientáciou na udržanie a zlepšenie zdravia.
- Žiak má osvojené primerané množstvo pohybových činností vo vybraných odvetviach telesnej výchovy a športu a vie ich uplatniť vo voľnom čase.

Kognitívne kompetencie

- Žiak vie vysvetliť dôvody potreby vykonávania pohybovej činnosti v dennom režime so zameraním na úlohy ochrany vlastného zdravia.
- Žiak používa odbornú terminológiu osvojených pohybových činností a oblastí poznatkov.
- Žiak vie zostaviť a požívať rozcvičenie pred vykonávaním pohybovej činnosti.
- Žiak dodržiava osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybových činností súťažného charakteru.
- Žiak vie, ktoré sú základné olympijské idey a riadi sa nimi vo svojom živote.
- Žiak vie posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti a telesného rozvoja podľa daných noriem.
- Žiak vie poskytnúť prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí.
- Žiak dodržiava bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti.
- Žiak pozná životné priority a priority v starostlivosti o vlastné zdravie.
- Žiak pozná negatívne účinky návykových látok na organizmus.

Komunikačné kompetencie

- Žiak sa dokáže jasne a zrozumiteľne vyjadrovať.
- Žiak používa správnu odbornú terminológiu v edukačnom procese i počas voľno časových aktivít.

Učebné kompetencie

- Žiak vie zdôvodniť potrebu zaradenia pohybových aktivít do svojho denného režimu.
- Žiak vie zdôvodniť potrebu rozohriatia organizmu a rozcvičenia pre športový výkon i ako prevenciu pred zranením.

Interpersonálne kompetencie

- Žiak prejavuje pozitívny vzťah k sebe i iným.
- Žiak efektívne pracuje v kolektíve.
- Žiak vie racionálne riešiť konfliktné situácie, najmä v športe.

- Žiak sa správať empaticky a asertívne pri vykonávaní telovýchovných a športových činností, ale i v živote.

Postojové kompetencie

- Žiak má zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti.
- Žiak dokáže zvíťaziť, ale i prijať prehru v športovom zápolení i v živote, uznať kvality súpera.
- Žiak dodržiava princípy fair-play.
- Žiak sa zapája do mimoškolskej telovýchovnej a športovej aktivity.
- Žiak využíva poznatky, skúsenosti a zručnosti z oblasti telesnej výchovy a športu a iných predmetov so zameraním na zdravý spôsob života a ochranu prírody.

4. PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE

Výučba predmetu telesná výchova má byť zaujímavá , pestrá a zážitková. Má žiakov učiť o význame pohybovej aktivity ako o nepostrádateľnom prostriedku pre optimálne upevnenie fyzického a duševného zdravia, a tým i pre plnohodnotný život v náročných a permanentne meniacich sa spoločenských podmienkach
Metódy a formy práce vyplývajú zo vzdelávacích a výchovných potrieb žiakov, z ich veku a životných skúseností. Využívajú sa najmä aktivizujúce vyučovacie metódy, vhodné projektové vyučovanie v spolupráci so všeobecnovzdelávacími predmetmi

Metódy
1. názorné: ukážka pohybu, demonštrovanie/ názorné pomôcky/, odpozorovanie
2. slovné: vysvetľovanie, rozhovor, prednáška, práca s metodikami
3. cvičení: komplexná / celistvá – syntetická/, analyticko-syntetická,dĺžka cvičení
4. upevňovacie a prehĺbovacie: opakovanie, skúšanie, hodnotenie
5. situačné: individuálne precvičovanie, uplatňovanie pohybov, modelovanie prvkov-prípravy

Formy

1. kolektívne: a, vyučovacia hodina

   b, súťaž, zápas, stretnutie, hra, preteky

   c, hráčska porada, schôdza,

   d, beseda

2. individuálne: a, príkaz, pokyny

   b, rada,

.

5. OBSAH VZDELÁVANIA

Dotácia hodín: Triedy so všeobecným zameraním 2 hodiny / týždeň

Zabezpečenie uvedených kompetencií sa uskutočňuje prostredníctvom obsahu, ktorý tvoria základné poznatky o význame pohybových aktivít pre zdravie, prevenciu ochorení, správnej životospráve, športovej činnosti a jej organizovaní, pohybovej výkonnosti a jej hodnotení a pohybové prostriedky. V predmete telesná a športová výchova sú rozdelené do štyroch **modulov**.

1. Zdravie a jeho poruchy
2. Zdravý životný štýl
3. Zdatnosť a pohybová výkonnosť
4. Športové činnosti pohybového režimu

Ciele jednotlivých modulov

Zdravie a jeho poruchy

- pochopiť účinok pohybovej aktivity na zdravie,
- mať vedomosti o potrebe prevencie pred civilizačnými ochoreniami pohybovými prostriedkami,
- vedieť poskytnúť prvú pomoc,
- vedieť sa správať v situáciách ohrozujúcich zdravie.
- mať vytvorenú hodnotový systém, v ktorom zdravie a pohyb majú popredné miesto.

Zdravý životný štýl

- poznať a dodržiavať zásady správnej výživy,
- zaradiť využívať športové a pohybové činnosti vo svojom voľnom čase,
- mať predstavu o svojich pohybových možnostiach,
- pochopiť význam aktívneho odpočinku pre odstránenie únavy,
- pochopiť kompenzačný účinok telesných cvičení a poznať vhodné cvičenia na jeho dosiahnutie.

Zdatnosť a pohybová výkonnosť

- poznať úroveň vlastnej pohybovej výkonnosti,
- vedieť využiť cvičenia na rozvoj pohybových schopností,
- vedieť diagnostikovať a hodnotiť pohybovú výkonnosť vlastnú i spolužiakov,
- vedieť využiť pohybové prostriedky na rozvoj pohybovej výkonnosti.

Športové činnosti pohybového režimu

- využiť svoje vedomosti na zdokonaľovanie sa vo vlastnej športovej výkonnosti,
- vedieť uplatniť osvojené pravidlá športových disciplín v športovej činnosti,
- prezentovať svoju výkonnosť na verejnosti
- preukázať pohybovú gramotnosť v rôznych športových odvetviach,
- mať príjemný zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti.

Základom obsahu telesnej výchovy v škole je učivo.

Štruktúru učiva tvoria tematické celky (ďalej len **TC)**, ktoré sú rozdelené na základné a výberové. V ročnom cykle sa počíta vo všetkých ročníkoch so 66 vyučovacími hodinami.
Ciele modulu 1 a čiastočne modulu 2 sa plnia prostredníctvom obsahu tematického celku.
Poznatky z telesnej výchovy a športu, ciele modulov 3 a 4 prostredníctvom všetkých ostatných tematických celkov.
Obsah základných TC je koncipovaný tak, aby si ho mohla a zároveň i mala osvojiť väčšina žiakov.

Základné tematické celky

Poznatky z telesnej výchovy a športu	- priebežne
Všeobecná gymnastika	- priebežne
Atletika	- 16 hod.
Základy gymnastických športov	- 16 hod.
Športové hry	- 24 hod.
Výberový tematický celok	- 8 hod.
Testovanie	- 2 hod.
Tance / spoločenské akcie /	

Spolu : 66 hodín

Výberové tematické celky
Netradičné pohybové aktivity, menej známe pohybové a športové hry
Florbal
Pposiľňovanie
Tance (základy spoločenských tancov, disko tancov, ľudových tancov)

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
atletika	Technika behu - bež. abeceda Štarty (nízky, polovysoký) Beh rýchly – 60m, 300m, Vytrvalostný beh – 1000 m Štafetový beh Skok do diaľky skrčmo Skok do výšky / flop / Hod kriketovou loptičkou Vrh guľou	-popísať, ukázať a v praxi uplatniť základy správnej techniky behov, štartov, skoku do diaľky, výšky, hodu kriketovou loptičkou, vrhu guľou, - vedieť vydávať štartové povely, merať čas - vykonávať funkciu pomocného rozhodcu, - zapisovateľa, pomocného organizátora - vysvetliť zákl. pravidlá atletických disciplín - vysvetliť a v súťaži uplatniť zásady fair-play - vysvetliť význam atletiky pre rozvoj tel. zdatnosti a vo svojej pohybovej aktivite
basketbal	P: HČJ - prihrávky, dribling H: Hra N: Uvoľňovanie, dvojtakt H: Streľba, Hra K: Uvoľňovanie, dvojtakt, streľba - test N/H: Útočné kombinácie hra N/H: Obranné kombinácie hra K: Herný výkon	- vymenovať základné herné kombinácie a systémy - vedieť hrať podľa pravidiel - vysvetliť základné pravidlá BA - viesť jednoduchý zápis o zápase, - merať čas - v spolupráci s učiteľom rozhodovať zápasy - pomenovať, popísať a prakticky predviesť herné činnosti jednotlivca

volejbal-VTC	P: HČJ - odbíjanie, prihrávky P: HČJ - podanie, nahrávky H: Hra N: Prihrávky, nahrávky, N: Podanie K: Odbíjanie, podanie - test NH: Útočný úder - hra NH: Blokovanie – hra H: Hra K: Herný výkon	- vymenovať základné herné kombinácie a systémy - vedieť hrať podľa pravidiel - vysvetliť základné pravidlá VO - viesť jednoduchý zápis o zápase, - v spolupráci s učiteľom rozhodovať zápasy - pomenovať, popísať a prakticky predviesť herné činnosti jednotlivca

hádzaná	P: HČJ - prihrávky, vedenie, uvoľňovanie H: Hra N: Vedenie lopty , streľba H: Hra K: HČJ - test N/H: Obrana (odovzdávanie, preberanie) N/H: Útok (kríženie) K: Herný výkon	- vymenovať základné herné kombinácie a systémy - vedieť hrať podľa pravidiel - vysvetliť základné pravidlá HÁ - viesť jednoduchý zápis o zápase, - merať čas - v spolupráci s učiteľom rozhodovať zápasy - pomenovať, popísať a prakticky predviesť herné činnosti jednotlivca

futbal	P: HČJ - prihrávky , vedenie, uvoľňovanie H: Hra N: Vedenie lopty, streľba K: HČJ - test H: Hra N/H: Útočné kombinácie N/H: Obranné kombinácie K: Herný výkon	- vymenovať základné herné kombinácie a systémy - vedieť hrať podľa pravidiel - vysvetliť základné pravidlá FU - viesť jednoduchý zápis o zápase, - v spolupráci s učiteľom rozhodovať zápasy - merať čas - pomenovať, popísať a prakticky predviesť herné činnosti jednotlivca

florbal - VTC	P: HČJ - prihrávky, vedenie, uvoľňovanie H: Hra N: Vedenie lopty , streľba H: Hra N/H: Obrana, útok, hra K: Herný výkon	- vymenovať základné herné kombinácie a systémy - vedieť hrať podľa pravidiel - vysvetliť základné pravidlá FL - viesť jednoduchý zápis o zápase, - v spolupráci s učiteľom rozhodovať zápasy - merať čas - pomenovať, popísať a prakticky predviesť herné činnosti jednotlivca

gymnastika	Akr: Kotúle –zostavy Akr.: Stoje, stojka Pre: Roznožka na šírku Pre: Skrčka na šírku Kru: Vis vznesmo, kmihy	- popísať základné pravidlá - správne pomenovať a popísať techniku a zacvičiť ju - Kotúle, stoje a stojka - Roznožka na šírku - Skrčka na šírku - Visy a kmihy

Uplatnenie prierezových tém

Prierezové témy / tematiky/		Osvojenie kompetencií - žiakom
Ochrana života a zdravia		- zdravotná a topografická ochrana príprava, ochrana proti škodlivým látkam, civilná ochrana človeka
Osobnostný a sociálny rozvoj		- realizuje sa počas účelového cvičenia dvakrát do roka - realizuje sa v súťažiach, pretekoch, organizácii podujatí
Environmentálna výchova		- formuje pozitívny vzťah k prírode - oceňuje a napomáha životnému prostrediu
Dopravná výchova		- výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

6. UČEBNÉ ZDROJE

učebnice, odborná literatúra, odborné časopisy, náučné slovníky, materiálno-technické a didaktické prostriedky a pod.

- ŠVP ISCED 2 – príloha, ŠPÚ Bratislava, apríl 2009
- Učebné osnovy – ŠPÚ Bratislava, apríl 1997, apríl 2009
- Metodická príručka Telesná výchova pre 5. až 8. ročník ZŠ Slovenské Pedagogické nakladateľstvo Bratislava
- Metodiky športovej prípravy – basketbal, volejbal, hádzaná, futbal, florball,
- Metodika ľahkej atletiky Slovenské Pedagogické Nakladateľstvo Bratislava
- Metodika športovej gymnastiky
- Metodika úpolov a netradičných športov

7. HODNOTENIE UČEBNÝCH VÝSLEDKOV ŽIAKOV

Žiak je v priebehu školského roka hodnotený v zmysle Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ schválených MŠVVaŠ SR (č. 2011-3121/12824:4-921).
Predmet telesná výchova a šport je ohodnotený známkou. Hodnotenie žiakov /klasifikácia/ je stupnicou od 1 po 5.
Kritériá hodnotenia: Metodický pokyn MŠ SR č. 22/2011 Z.z., z 1.5. 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy s platnosťou od 1.5.2009.